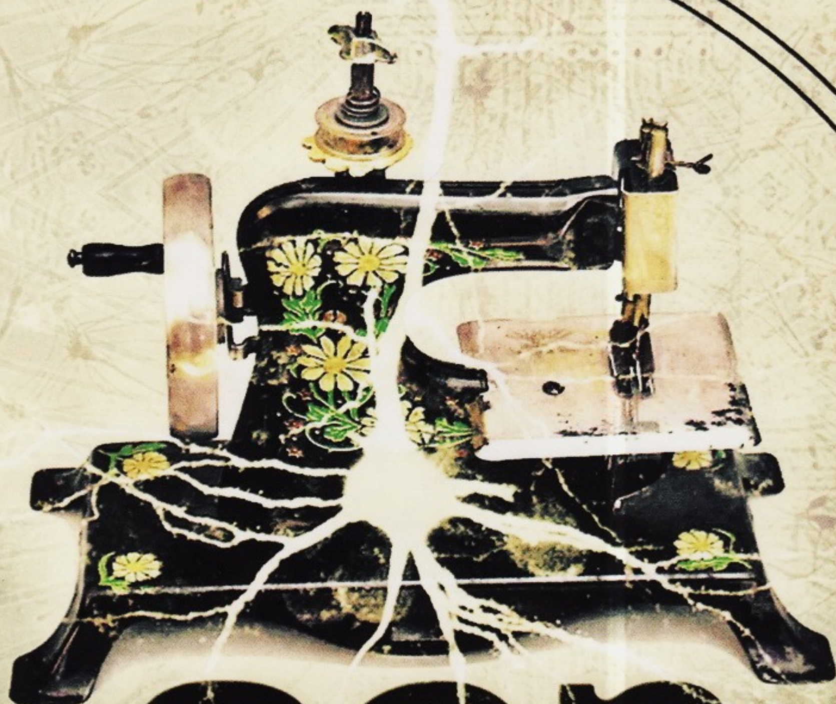
GeOfF RyMAn

„Frapant, inventiv, surprinzător, uman. Ryman este unul dintre cei mai importanţi şi interesanţi scriitori de SF de astăzi."

Michael Swanwick

PREMIUL ARTHUR C. CLARKE 2006

aer

air

GEOFF RYMAN

Aer

sau

Avut ne-avut

Traducere de Mircea Pricăjan

Geoff Ryman ***Air*** 2004

TRITONIC 2006

1.

Mae trăia în ultimul sat din lume care a intrat on-line. După aceea, toţi ceilalţi au intrat în Aer.

Mae era experta în modă a satului. Dădea sfaturi în privinţa machiajului, vindea cosmetice şi oferea rochii bune. Toate soţiile de fermier aveau nevoie de cel puţin o rochie bună.

Mae le schiţa ce se purta în capitală. Adăuga mereu o tuşă specială: o eşarfă de culoarea lămâii necoapte, cu paiete; sau un guler dantelat cu broderii colorate. Întotdeauna avea expusă o rochie bună.

— Suntem o naţie mai fericită, şi putem purta culorile acestea vii, le sfătuia Mae.

— Da, aşa este, răspundea clienta, vrăjită de faptul că moda era o expresie a culturii lor fericite. În fotografii, japonezele arată toate foarte solemn.

— Atât de pline de sine, spunea Mae, şi-şi lăsa ochii în pământ, şi se încrunta, după care ea şi clienta ei râdeau, simţindu-se la fel de sofisticate ca oricine altcineva din lumea largă.

Mae îşi lua ideile împreună cu rimelurile şi rujurile când mergea la oraş. Era un drum lung şi trebuia s-o ducă cineva cu maşina. Când se oferi Sunni Haseem s-o facă în schimbul unei expediţii de modă, Mae trebui să accepte. Pe lângă celelalte, trebuia să aducă şi o rochie de mireasă.

Sunni provenea şi ea dintr-o veche familie de ţărani, dar soţul ei era o brută grasă din josul dealului. Pufăia din ţigări, iar degetele sale tuciurii era la fel de groase şi de aspre ca gâturile broaştelor ţestoase. Pe bancheta din spate alături de Mae, Sunni chicotea şi se hlizea şi radia de fericire la gândul că va vizita oraşul împreună cu prietena şi confidenta ei, care urma să-i dezvăluie secretele frumuseţii.

Mae zâmbea şi şoptea, promiţând multe.

— Sper să o găsim pe cea de la care mă aprovizionez, spuse. Ea îmi aduce culorile acelea speciale, n-ai de unde să le iei din altă parte. N-am întrebat-o niciodată de unde le aduce.

Mae îşi coborî privirea şi vocea.

— Cred că soţul ei…

Un gest îndoielnic, însemnând că, poate, bunurile erau furate, furate din – mai ştii? – rezervele destinate diplomaţilor străini? Vârfurile degetelor lui Mae bătură darabana o dată, provocator, pe toată lungimea braţului clientei sale.

Oraşul se numea Yeshibozkent, ceea ce însemna Oraşul Văii Verzi. Se apropiau acum de el pe coridoare mărginite de blocuri cu apartamente nefinisate, aşezate pe un pământ sterp, cafeniu-deschis. Avea panouri publicitare, o închisoare nouă, discoteci cu globuri de oglinzi, firme luminoase şi jeepuri Toyota care râgâiau fum albastru.

Centrul oraşului era aşa cum şi-l amintea Mae din copilărie. Case tradiţionale din lemn îngrămădite unele în altele. Acoperişurile şi frontoanele erau acoperite cu şindrilă. Firmele magazinelor erau mici, şterse şi uneori scrise de mână. Vechea piaţă era încă plină de ţărani, care vindeau legume aşezate pe covoraşe. Bărbaţii de vârstă mijlocie încă mai jucau şah în faţa cafenelelor mici; tinerii încă mai hoinăreau în grupuri.

Încă mai exista sistemul stradal de amplificare. Din difuzoarele montate în vârful stâlpilor de electricitate tunau ştiri şi muzică. Sunetul plutea peste oraş, anunţând evenimente publice sau noi iniţiative împotriva traficanţilor de droguri. Se vorbea despre înaintarea lucrărilor la noua autostradă şi se trâmbiţa prezenţa în oraş a unor celebri comedianţi.

Domnul Haseem parcă lângă piaţă, şi sistemul de amplificare păru să-i intre lui Mae în plămâni ca fumul de ţigară, parfumul sau sprayul de păr. Coborî din furgonetă şi inspiră. Emoţia de a se afla în oraş îi tremura în pântece. Sistemul de amplificare îi făcea dispoziţia să crească la fel de mult ca strigătele cumpărătorilor, ţăranilor şi măgarilor; la fel de mult ca mirosul de petrol nerafinat, şi de iarbă tăiată, şi de canale. Ea şi clienta ei de vârstă mijlocie se uitară una la cealaltă şi suspinară, şi chicotiră reţinut.

— Acum, spuse Mae, mângâind părul lui Sunni, obrazul ei. A sosit vremea unei transformări complete. Hai să te aranjăm cum se cuvine. Între dealuri nu pot face o treabă la fel de bună ca aici.

Mae îşi duse clienta la Halat, coafeza la care oricum s-ar fi dus Sunni. Însă Mae fu întâmpinată de aceasta cu strigăte şi zâmbete şi sărutări pe obraz. Era semn că Sunni urma să primească o atenţie specială. Avu loc o consfătuire prefăcută. Mae oferi sfaturi, comentarii, avertismente. Ai grijă!... are o piele foarte delicată! Părul poate fi mai bine aranjat acolo. Iar Halat murmură, văzând parcă ceea ce înainte fusese ascuns, apoi fu de acord să-i ofere clientei ceea ce oricum i-ar fi oferit. Iar Sunni se înmuie până-n vârful unghiilor, şi se lăsă pe spate în centrul atenţiei, ca o regină.

Toate acestea îi permiseră coafezei să perceapă o sumă mai mare. Mae nu-şi forţase niciodată norocul cerând o tunsoare. Ceva din ochii lui Halat îi spunea că n-ar fi avut rost. Mae se alegea din asta cu o oarecare reputaţie, ceea ce avea să-i aducă mai mult de lucru mai târziu.

Având rondele de castraveţi puse pe ochi, Sunni era bine prinsă în capcană. Mae anunţă:

— Mai am câteva lucruri de făcut. Tu relaxează-te şi renunţă la toate grijile.

Dispăru înainte ca Sunni să poată protesta.

Mae dădu fuga să ia rochia. O fată infirmă, o foarte bună cusătoreasă pe nume domnişoara Soo, îşi deschisese un mic atelier personal.

Domnişoara Soo se bucura de orice comandă, sărmana de ea, aşa cum era, slabă ca o vergea şi schimonosită. După obişnuitele salutări, domnişoara Soo făcu stânga-împrejur şi, şontâcăind, îşi croi drum spre partea din spate a magazinului ca să-i aducă rochia. Îşi târşâi picioarele lateral pe podeaua inegală din ciment. Sărmana de ea, îşi spuse Mae. Cum de poate coase?

Şi totuşi, domnişoara Soo avea un iubit în lumea modei – *de-adevăratelea* în lumea modei, departe, în oraşul-capitală Balshang. Fata îi arăta deseori lui Mae fotografia lui. Era ca o fotografie de revistă. Băiatul era foarte chipeş, era îmbrăcat într-o cămaşă strălucitoare şi avea părul pieptănat spre creştetul capului. Fata spunea întruna că aduna bani ca să meargă la el. Era o enigmă pentru Mae ce-l putea atrage pe un astfel de băiat la o fată oloagă. De ce ţinea legătura cu ea? În public, Mae le spunea prietenelor despre fată: e un miracol al dragostei, ce

inimă bună trebuia să aibă el. Altfel, nutrea un sfat lăuntric, care era: Ai da dovadă de isteţime dacă n-ai merge să-l vizitezi în Balshang.

Domnişoara Soo primea de la iubitul ei modelele pentru rochii, fotografii, reviste sau chiar cataloage. Avea un lucru deosebit de valoros; o publicaţie de promovare. Coperta semăna cu capacul unei cutii, şi prezenta într-un spectru complet de culori moda naţională.

Fotomodelele atât de bogate şi de subţiri, încât păreau nişte stafii. Păreau pe jumătate adormite, de parcă singurul loc unde-şi purtau greutatea avuţiei era pe pleoape. Semănau cu femei occidentale sau japoneze, totuşi, fetele făceau parte din poporul lor, cu picioare atât de lungi, atât de moderne, atât de spectrale, de parcă ar fi fost făcute din aer.

Mae ura hainele. Semănau cu nişte cârpe de spălat pe jos. De culoarea ovăzului sau de-un cenuşiu uniform, şi fără urmă de podoabă.

Mae suspină a neplăcere.

— De ce umblă în chiloţi femeile astea bogate?

Fata se întoarse târşâit cu rochia, trecând pe lângă materiale de in nevândute. Domnişoara Soo avea o faţă osoasă plină de dinţi, şi mereu părea că se uită înainte cuprinsă de teamă.

— Dacă eşti bogat, nu simţi nevoia să-ncerci să pari bogat.

Vocea ei era moale. Fără voia ei, o făcea pe Mae să se simtă ca o ţărancă. O făcea să-şi dorească să scape de sine, să fie altcineva, deoarece copila era talentată fără sforţări, ţinea cumva fără efort legătura cu lumea exterioară.

— A, da, suspină Mae. Dar clientele mele, ştii tu, trăiesc între dealuri.

Schimbă un zâmbet conspirativ cu fata.

— Gusturile nu se discută! Că veni vorba de asta, hai să aruncăm o privire la rochia aia ca un tort de nuntă.

Rochia chiar că era făcută să semene cu un tort, cu glazură roz şi albă cu tot, doar că se mişca încontinuu din proprie voinţă. Fire albe, la capete cu bobiţe din polistiren, erau înconjurate de nori din plasă albă.

— Chiar trebuie să fie atât de încărcată? întrebă fata nedumerită, încurajată prea mult de zâmbetul lui Mae.

— Îmi cunosc clientele, răspunse Mae cu răceală.

Aceasta este, cel puţin – îşi spuse ea – o rochie care merită efortul. Inspectă lucrarea. Cusătura era delicioasă, de parcă materialul alb ar fi fost frişcă scursă. Sărmana creatură chiar ştia să coasă, cu toate că ura rochia.

— Va fi numai bună, zise Mae, şi duse mâna spre poşetă.

— Sunteţi prea amabilă! murmură domnişoara Soo, făcând o mică plecăciune.

Asemenea lui Mae, domnişoara Soo era de origine chineză. Asta n-ar fi trebuit să însemne nimic, dar, cumva, însemna. Mae şi domnişoara Soo ştiau la ce să se aştepte una de la cealaltă.

Rochia fu împachetată în hârtie maro şi legată cu grijă, să nu se şifoneze. Urmară vorbele de bun rămas, şi Mae se grăbi înapoi la frizerie. Sunni tocmai era gata, sprayul fixativ şi mirosul ridicându-se de pe ea ca un abur.

— Asta e rochia, zise Mae, şi trase în lături o bucată de hârtie, ca să le ofere vederii lui Halat şi Sunni o frântură din tul şi polistiren.

— Oh! făcură femeile, de parcă tot acel alb ar fi fost nori, în vise.

Şi Halat fu plătită. Urmară zâmbete şi aprobări din cap şi complimente, după care plecară.

În faţa salonului, Mae expiră de parcă în sfârşit şi-ar fi putut spune cu adevărat părerea.

— Oh! E pricepută vipera aia mică, dar trebuie s-o ţii sub supraveghere, trebuie s-o faci să lucreze. Ţi-a oferit atenţia cuvenită?

— Oh, da, o atenţie foarte specială. Sunt bucuroasă să te am ca prietenă, zise Sunni. Dă-mi voie să-ţi plătesc ceva pentru deranj.

Mae şuieră printre dinţi.

— Nu, nu, n-am făcut nimic, nu vreau să aud de asta.

Era un fel de ritual.

Nu fu greu să-l găsească pe soţul ursuz al lui Sunni. Domnul Haseem era roşu la faţă, pe jumătate beat într-un club cu pereţi nelăcuiţi şi-un televizor.

— Mi-ai cheltuit banii, declară el.

Îşi ţinea ochii la Mae.

— Prietena mea Mae nu percepe nicio taxă, se răsti Sunni.

— Ia o parte din ceea ce-ţi percep ceilalţi.

Domnul Haseem stătea încruntat ca o furtună cu tunete.

— Îi face să-mi perceapă mai puţin, nu mai mult, răspunse Sunni cu faţa împietrită.

Cele două femei schimbară ocheade. Ochii lui Mae păreau a spune: cum poţi suporta asta, o femeie cultivată ca tine?

E tragedia mea, veni răspunsul, ieşind dureros din ochii ruşinaţi.

Aşa că stătură jos cât timp soţul se trezi din beţie, şi apoi se uitară la televizor. Mae contemplă ostilitatea soţului faţă de ea, şi ceea ce s-ar putea ascunde dincolo de aceasta.

La televizor vorbea femeia-meteorolog din localitate: Talente, aşa erau numiţi oamenii ca ea. Purta o rochie roşie, cu o broşa aurie, mare. I se făcuse ceva cu părul ca să-i stea ridicat în faţă şi să-i cadă în spate. Era înveşmântată cu o precizie glacială. Trăncănea pe o voce ascuţită, vioaie, printre o sumedenie de dinţi de tigru.

— Şi ea se coafează la Halat, îi şopti Mae lui Sunni.

Starea vremii, hărţi, instantanee cu onorabilul preşedinte şi întregul cabinet, unul câte unul, luând hotărâri importante.

Bărbaţii din club alegeau ce film doreau. Puteau face asta de când cu sateliţii. Sateliţii distruseseră vizitele în oraş. Înainte, se obişnuia ca bărbaţii să urmărească ceea ce şi copiilor sau familiilor le-ar fi plăcut să vadă, aşa încât se adunau toţi laolaltă pentru a se uita la televizor. Cluburile erau mai decente. Acum, femeile abia dacă se mai uitau la televizor, iar cluburile erau pline de beţivi. Bărbaţii aleseră încă un film cu kung fu. Mae şi Sunni îl îndurară, sorbind Coca-Cola. Începea să fie evident că domnul Haseem nu le va face cinste cu masa de cină.

În cele din urmă, seara târziu, domnul Haseem se urcă în furgonetă. Răbdător, de neoprit şi cât se poate de periculos, le duse înapoi în munţi, călcând de multe ori linia mediană a drumului.

— Scoţi bani frumoşi din toate astea, îi zise domnul Haseem lui Mae.

— Eu… eu scot câte puţin. Încerc să păstrez standardele din sat. Nu vreau ca oamenii să ne perceapă ca pe nişte ţărani. Doar fiindcă trăim pe marginea şoselei.

Soţul lui Sunni izbucni într-un râset ca un lătrat.

— Dar suntem ţărani!

Apoi adăugă:

— Şi o faci pentru bani.

Sunni suspina, stânjenită. Şi Mae zâmbi strâmb în sinea ei, în întuneric. Îţi trădezi intenţiile, bărbat al lui Sunni. Vrei pământul soţului meu. Vrei ca el să fie sluga ta. Şi nu-ţi place ca banii soţiei tale să ajungă la mine şi să împiedice asta. Vrei să faci şi din mine, şi din soţul meu sclavii tăi.

E ciudat să stai patru ore în întuneric şi să asculţi motorul cum toarce alături de un bărbat care caută să te distrugă.

***

La sfârşitul lui mai, şcoala se termină.

Fură nu mai puţin de şase absolvente şi fiecare avu nevoie de o rochie nouă. Domnişoara Soo făcea două dintre ele; Mae trebuia să le facă pe celelalte, dar trebuia să-şi cumpere materialul necesar. Avea un telefon mobil, un simbol al puterii în modă. Dar trebuia să mai facă un drum la Yeshibozkent.

Domnul Wing merse la oraş să aducă un televizor nou pentru sat. Avea să fie legat la Internet. Domnul Wing era, în felul lui, un soi de politician. Se înscrisese pentru o subvenţie naţională ca să înfiinţeze o companie care să ofere servicii informaţionale în sat. Comunicaţii Rândunica, o numise, iar sătenii spuneau că-l va face bogat.

Kwan, soţia domnului Wing, era una dintre femeile preferate de Mae: era inteligentă şi sensibilă; nu trebuia să se prefacă în prezenţa ei. Lui Mae îi făcu plăcere drumul cu maşina.

Domnul Wing parcă furgoneta în piaţa comercială. Când Mae se întinse pe bancheta din spate după pălărie, auzi sistemul stradal de amplificare. Cârâia vocea Talentului.

— … un extraordinar progres cultural, spunea Talentul. *Acum, Valea Verde nu e mai departe de centrul lumii decât sunt Parisul, Singapore sau Tokyo.*

Mae pufni:

— Hmm. Încă o minciună sfruntată din multele pe care le au în dotare.

Wing stătea în faţa furgonetei, drept ca o vergea, îmbrăcat în cămaşa sa de oraş, brun-cafenie.

— Vreau să aud asta, spuse el, zâmbind firav, inhalând nori mici de fum de ţigară.

Kwan îşi făcea vânt.

— Pe toate căile astea de comunicare moderne se spune că fumatul e periculos. Mi-aş dori să dai ascultare veştilor pe care le auzi.

— Şşş! insistă el.

Vocea aceea luminoasă de femeie era încă entuziastă:

— Înainte, toate aceste progrese lăsau Valea mult în urmă, din cauza conexiunilor şi-a maşinăriilor. Acest progres se va afla în aerul pe care-l respirăm. Acest lucru nou va fi ca un televizor în mintea voastră. Nu e nevoie decât de conexiunile din mintea umană.

Kwan îşi strânse lucrurile.

— O fi şi asta o bazaconie, murmură ea.

— Duminica viitoare va fi un Test. Testul va avea loc în Tokyo şi Singapore, dar şi aici, în Vale, simultan. Ceea ce va vedea şi auzi Tokyo, vom vedea şi auzi şi noi. Spuneţi tuturor cunoscuţilor: duminica viitoare va fi un Test. Nu e nevoie să vă temeţi, să vă alarmaţi sau să intraţi în panică.

Mae deveni atentă. Dacă sistemul de amplificare spunea că nu e nevoie să se teamă şi să intre în panică, atunci cu siguranţă era nevoie să facă asta.

— Ce test, ce fel de test? Cum? Cum? îl întrebară femeile pe soţ.

Domnul Wing jucă rolul bărbatului relaxat, superior. Chicoti.

— Ho-ho, acum sunteţi interesate, nu?

Un alt bărbat ridică privirea şi rânji.

— Ar trebui să vă uitaţi mai mult la televizor, strigă el.

Vindea ridichi, şi le scutură spre femei.

Kwan întrebă:

— Despre ce vorbesc?

— Vă vor putea pune televizor în cap, spuse soţul, zâmbind.

Coborî privirea, gândindu-se, poate melancolic, la noua sa afacere.

— De-un an încoace nu se vorbeşte despre altceva la televizor. Dar n-am crezut că se va întâmplă.

Plină de oameni, întreaga piaţă zumzăia ca muştele pe-un stârv, de parcă acestea ar fi fost veşti noi pentru ei. Doi tineri în nişte haine largi şi ciudate se rotiră pe călcâie şi-şi loviră palmele între ei, într-un gest pe care Mae nu-l mai văzuse decât o dată sau de două ori. O bunică bătrână flutură neîncrezătoare din mână şi continuă să-l acuze pe un vânzător că-l prinsese cu ocaua mică.

Mae avea mari dubii.

— Televizor în capetele noastre. Nu-mi trebuie televizor în cap.

— Ce înseamnă asta?

— Va fi Reţeaua – doar că în cap. Nebunii şi beţivii din părţile astea habar nu au despre ce-i vorba; e-un cuvânt pe care-l folosesc ca să pară moderni. Dar duceţi-vă la cafenele şi vedeţi cu ochii voştri. Reţeaua e totul.

Începu să şovăie.

— Explică! Cum poate un singur lucru să fie toate lucrurile?

Oamenii începeau să se strângă pentru a asculta.

— În ea e totul. Veţi vedea la noul nostru televizor. Va fi un televizor de Reţea.

Nici soţul lui Kwan nu prea ştia ce şi cum.

Rutina fusese viciată. Halat, coafeza, era într-o dispoziţie foarte ciudată, chicotea, trăncănea, dinţii îi clănţăneau de parcă i-ar fi fost frig.

— O, bazaconii, spuse ea când Mae îşi începu obişnuitele gesturi. E pentru o nuntă? Pentru o petrecere?

— Nu, spuse Mae. E pentru prietena mea specială.

Micuţa otreapă îşi puse palmele de-o parte şi de alta a gurii, parcă mirată.

— Oh! Hm!

— Ai de gând să-i oferi o trataţie specială sau nu? întrebă Mae.

Ochii ei parcă spuneau: nu văd pe altcineva în salon.

Oh, cât de mult i-ar fi plăcut fetei să spună: sunt foarte ocupată – dacă vrei ceva special, vino mâine. Dar banii vorbeau. Halat îşi corijă uşor tonul.

— Desigur. Pentru tine.

— Îmi aduc regulat prietenele la tine fiindcă faci o treabă foarte bună.

— Sigur că da, spuse copila. Ştirile astea sunt de vină; mă fac să uit de mine.

Mae se ridică în picioare şi *se* uită crunt, ameninţător

— Într-un cuvânt, îmbătrânită. Întregul ei corp spunea: *Să nu mai uiţi de tine.* Felul în care copila trăgea cu mânerul lung al periei prin părul lui Kwan îi răspundea: *Ţărani!*

Restul zilei nu merse prea bine. Mae se simţi obosită, distrasă. Făcu o greşeală cumplită şi, neavând altceva de lucru, o duse pe Kwan la magazinul de unde-şi cumpăra ea rujurile.

— Oh! E o comoară! exclamă Kwan.

Idioată ce sunt, îşi spuse Mae. Kwan era bună la suflet şi nu avea să profite de asta. Dar, dacă sufla o vorbă…! Erau cliente care n-ar fi adoptat atitudinea aceea bonomă dacă le-ar fi arătat lor locul.

— Nu aduc pe toată lumea aici, şopti Mae. E doar pentru prietenele speciale.

Kwan era bună la suflet, dar foarte departe de a fi proastă. Mae îşi amintea că, la şcoală, Kwan fusese întotdeauna cea mai bună la literatură, cea mai bună la matematică. Uitându-se într-o oglindă, Kwan îşi lipea gene false. Spuse direct:

— Nu-ţi face griji, n-am să spun nimănui.

Iar asta era mult prea direct. De parcă Kwan ar fi spus: *Expertă în modă, cu toţii te cunoaştem.* Întoarse chiar şi capul şi îi zâmbi lui Mae, şi flutură din ochii ei acum imenşi, luând parcă în derâdere însăşi moda.

— Nu-s pentru tine, spuse Mae. Genele false. Nu ai nevoie de ele.

Vânzătoarea voia să vândă ceva.

— De ce să-i daţi ascultare? o întrebă pe Kwan.

Fiindcă, îşi spuse Mae, în fiecare an cumpăr de la tine cosmetice în valoare de cincizeci de rieli.

— Prietena mea are dreptate, zise Kwan, adresându-se vânzătoarei.

Trist era faptul că oricum Kwan avea o frumuseţe ca de revistă, cu excepţia dinţilor şi-a gingiilor.

— Mulţumesc că mi-ai arătat asta, zise Kwan, şi-o atinse pe Mae pe braţ. Mulţumesc, îi spuse vânzătoarei, după ce cumpără un ruj modest.

Mae şi vânzătoarea schimbară priviri mânioase, scurte. Voi merge altundeva data viitoare, îşi promise Mae.

Răul cel mai mare veni la urmă. Rigidul soţ al lui Kwan nu era un bărbat înclinat spre băutură. Se afla în cafeneaua promisă la timpul promis, sorbind ceai, după ce îl tunsese şi-l bărbierise un profesionist.

Un tânăr numit Slup, membru al unui trib, se afla cu el. Slup era inginer de telefonie şi, astfel, în ceea ce-o privea pe Mae, membru al aristocraţiei. El avea să le conecteze noul televizor. Slup spuse cu o voce de femeie:

— Va funcţiona ca telefonul mobil, fără cablu. Nu putem duce cabluri în munţi. Dar, înainte de MMN, nu era suficient loc la rând pentru televizor.

Din câte înţelese Mae, la fel de bine ar fi putut să vorbească în engleză.

Domnul Wing îşi păstrase buna dispoziţie.

— Veniţi, le spuse el doamnelor, vă voi arăta despre ce este vorba.

Se duse la televizorul comunităţii şi-l deschise cu o mişcare complexă, expertă. Apăru nu un film sau ştirile locale, ci un ecran plin de alte butoane.

— Vedeţi? Poţi alege ce doreşti. Poţi alege orice.

Şi atinse ecranul.

Apăru Talentul local, dezgolindu-şi în continuare dinţii perfecţi. Vorbea repezit cu o voce piţigăiată, entuziastă, care trebuia să le fie pe plac bărbaţilor şi Tinerilor Sclipitori:

— Bună ziua! Bun venit la Serviciul de Informare al Reţelei Aer! Vreme prea îndelungată lumea a fost divizată între cei avuţi şi cei ne-avuţi.

Ridică o mână spre întinderile necuprinse de informaţii şi pe cealaltă o îndreptă spre locuitorii din Valea Verde, invitându-i să se considere drept cei ne-avuţi.

— Oamenii din lumea dezvoltată îşi pot folosi televizoarele pentru a găsi orice informaţie au nevoie în orice moment. Fac asta prin intermediul Reţelei.

Urmă ceva ininteligibil. Erau cercuri şi pătrate legate între ele prin fire dispuse în diagrame. Apoi săriră către cer, în aer – doar că aerul era plin de linii arcuite. „Câmpul”, îl numeau ei, dar nu semăna câtuşi de puţin cu un câmp. În limba karzistani, era numit Fluxul-Fulger, Câmpul de Atracţie Magnetică.

— Pretutindeni în lume.

Apoi, fulgerul fu înfăţişat lovind capetele oamenilor.

— Au avut loc multe analize medicale care să demonstreze că nu e ceva periculos.

— Să loveşti oamenii cu fulgerul? întrebă Kwan într-un puseu de fals amuzament. Asta chiar că sună nepericulos, nu-i aşa?

— Numai la Formatare se foloseşte Câmpul de Atracţie, spuse Slup. Asta se întâmplă o singură dată. Alcătuieşte o hartă completă a minţilor, iar asta e ceea ce există în Aer, iar Aerul are loc în alte dimensiuni.

Cum?

— Există unsprezece dimensiuni, începu el, şi începu să vadă inutilitatea efortului. Au rămas după Big Bang.

— Ştiu ce-o să vă stârnească interesul, doamnelor, spuse soţul ei.

Şi, cu un alt gest complicat, atinse ecranul.

— Veţi putea avea asta în minte oricând veţi dori.

Brusc, ecranul se umplu cu o imagine lăptoasă.

Una dintre doamnele capitalei se roti pe tocurile-i înalte. Purta haine croite după cea mai de preţ modă a ţării. Era una dintre doamnele din cartea comorii secrete a lui Mae.

— Oh! spuse Kwan, scoţând aerul din piept. Oh, Mae, uite, nu-i aşa că-i frumoasă?

— Pe canalul ăsta nu vezi decât modă, spuse soţul ei.

— Tot timpul? exclamă Kwan, şi se uită înapoi la Mae plină de mirare.

Pentru o clipă, se holbă în sus la ecran, propriul său chip reflectându-se peste cele ale modelelor. Apoi, din fericire, redeveni ea însăşi.

— Şi nu devine plictisitor?

Soţul ei chicoti.

— Poţi alege altceva. Orice altceva.

Se întâmplă foarte repede, iar stomacul lui Mae reacţiona mai prompt decât creierul la unele informaţii: Kwan şi soţul ei aveau să fie foarte bucuroşi de asta.

— Uite, spuse el, asta poate face interactivitatea. Poţi cumpăra rochia.

Kwan clătină din cap a uimire. Apoi, o voce spuse preţul, şi Kwan suspină din nou.

— Oh, da, nu trebuie decât să vând una dintre cele patru ferme ale noastre şi voi avea o rochie ca aceea.

— Le-am văzut pe toate acum doi ani, zise Mae. E-un model prea simplu pentru cei ca noi. Noi vrem ca oamenii să vadă totul.

Faţa lui Kwan se întristă.

— Asta fiindcă suntem săraci, noi, cei dintre dealuri.

Aceasta era dorinţa tuturor, trista idee nutrită de toată lumea.

Uneori trebuia să înceteze – toată treaba asta cu făcutul de bani – trebuia să tragi o gură de aer, fiindcă, în definitiv, îi cunoşteai pe cei ca tine de când te născuseşi.

Mae spuse:

— Niciuna nu e la fel de frumoasă ca tine, Kwan.

Era adevărat, cu excepţia dinţilor.

— Vorbe măgulitoare rostite de-o expertă a modei, spuse Kwan cu inimă uşoară.

Dar o apucă pe Mae de mână. Ochii ei priveau dornici spre ecran, unde secrete după secrete se revărsau ca sângele.

— Având toate astea în creier, îi zise Kwan soţului ei, nu vom mai avea nevoie de televizorul tău.

***

Fu o săptămână plină.

Nu era vorba doar de cele şase rochii. Din cine ştie ce motiv, avu mult de lucru în plus.

Miercuri dimineaţa, Mae avea de făcut o discretă vizită la Tsang Muhammed. Lui Mae îi plăcea de Tsang. Semăna cu o piersică răscoaptă, rotundă şi moale la atingere, şi foarte puţin ridată. Totul în privinţa ei era ieşit din comun. Era chinezoaică şi era căsătorită cu un karz habotnic care-i fusese timp de zece ani stăpân. Era un musulman care-i dădea voie soţiei sale chinezoaice – sau poate că n-o putea împiedica – să ţină un porc.

Porcul familiei era îngrăşat în camera din faţă: jumătate din încăpere era plină cu păstăi uscate. Animalul avea un aer falnic şi mulţumit de sine. Fiul de patru ani al lui Tsang şedea liniştit lângă el, dându-i să mănânce frunzele mai verzi, de parcă porcul nu şi le-ar fi putut găsi singur.

— Putem discuta? şopti Mae, ducându-şi ochii într-o parte spre băiat.

„Cine este?” vorbi Mae pe muteşte.

Tsang flutură doar dintr-un deget.

Era deci cineva cunoscut lor. Mae bănuia că era vorba de băiatul cel mare al lui Kwan, Luk. Luk avea şaisprezece ani, dar era mereu îmbrăcat într-o cămaşă albă scrobită şi pantaloni scurţi ca un copilaş. Pantalonii scurţi arătau că avea păr doar pe gambele de fotbalist. Avea faţa încă rotundă şi netedă, de copil, dar în ultima vreme fusese plină de-o nouă şi deosebită confuzie.

— Tsang. Oh! oftă Mae.

— Şşş, chicoti Tsang, care era roşie ca o ridiche.

De parcă vreuna dintre ele ar fi ştiut ce voia să spună cealaltă.

— Am nevoie de-o reparaţie!

Aşadar, era vorba de cineva mai tânăr.

Aproape cu siguranţă de chipeşul fiu al lui Kwan.

— Păi, cineva trebuie să-i înveţe, şopti Mae.

Tsang se pierdu doar în chicoteli. Abia dacă se putea abţine să nu râdă.

— Nu te pot ajuta cu nimic. E clar că nu ai nevoie de obraji mai roşii, zise Mae.

Tsang scoase un râset ascuţit.

— O femeie nu-şi poate dori un ten mai bun.

Teatral, Mae dădu să-şi pună deoparte uneltele meseriei.

— Nu, nu pot aduce nicio îmbunătăţire. Cu siguranţă, nu pot concura cu influenţa unui anumit tânăr.

— Nimic… nimic… – icni Tsang. Nimic nu se compară cu un mădular priceput!

Mae strigă fals ofensată şi Tsang ţipă, şi amândouă ţipară şi-şi lipiră palmele de obraji, şi îşi făcură semne să tacă. Mae observă ce parte din obraji se îmbujoră, ca să ştie mai târziu unde să aplice culoare.

Pe când Mae o farda, Tsang îi spuse cum scăpase de privirea soţului ei.

— I-am zis că trebuie să aduc lături pentru porc, şopti Tsang. Aşa că m-am dus afară cu găleata goală…

— Şi te-ai întors cu găleata plină, spuse Mae cu subînţeles.

— Oh! se prefăcu Tsang c-o loveşte. Eşti la fel de rea ca mine!

— Ce treabă crezi că am eu la Oraş? întrebă Mae, care-şi arcui o sprinceană, minţind.

Dragostea, îşi dădu ea seama mai târziu, întorcându-se pe potecă şi strângând la piept geanta de pânză cu secrete, dragostea nu e pentru mine. Se gândi la gambele goale ale băiatului.

Joi, Kwan vru să i se cureţe dinţii cu aţă dentară. Asta era ceva nou. Kwan nu fusese vanitoasă înainte. Asta o atinse pe Mae, fiindcă era semn că prietena ei îmbătrânea. Sau să fi fost fiindcă le văzuse pe modelele de la televizor cu dinţii lor imposibili? Cum se aştepta cineva de la oamenii adevăraţi să aibă asemenea dinţi?

Când intră în casă, chipeşul fiu al lui Kwan se furişă pe lângă ele, îmbrăcat în pantaloni scurţi, expunându-şi coapsele netede, pline, şi o umflătură secretă la nivelul vintrelor. Se furişă şi când ieşi din casă. Vinovăţia, îşi spuse Mae. Căci el e, cu siguranţă.

Aşeză capul lui Kwan pe-o pernă, sub un prosop.

Oare nu trebuia să-şi prevină prietena să-l ţină pe fiu sub supraveghere? Pe care prietenă ar trăda-o astfel? În sinea ei, clătină din cap; nu avea cum să aleagă între ele. Putea doar să păstreze tăcerea.

— Să-mi spui dacă ating un nerv, zise Mae.

Dinţii lui Kwan erau ca o casă bătrână: roşii, maronii, negri. Gingiile ei purtau cicatricele unei boli din copilărie, iar dinţii se mişcau când Mae trecea aţa printre ei. Avea o gentuţă ordonată în care arunca fiecare fir după ce se rodea.

Era de datoria lui Mae să vorbească: Kwan n-o putea face. Mae spuse că nu ştia cum va reuşi să termine rochiile la timp. Mamele fetelor nu erau niciodată mulţumite, fiecare voia ca fiica ei să o aibă pe cea mai bună. Ei bine, cele mai bogate urmau să le aibă în cele din urmă pe cele mai bune, fiindcă ele cumpăraseră cele mai bune materiale. Oh! Unele îi ceruseră să plătească materialul mai târziu! De parcă Mae şi-ar fi permis să cumpere pânză pentru şase rochii fără să fie plătită!

— Toate cred că experta lor în modă este o femeie bogată.

Mae găsea uneori comică această ipoteză. Ochii lui Kwan se alungiră într-un zâmbet; dar erau, de asemenea, umezi de durere. Era o operaţiune dureroasă.

— Trebuia să-mi spui că te dor dinţii, zise Mae, şi inspecta gingiile.

În spate, erau zdrelite.

Dacă ai fi bogată, Kwan, ai putea avea dinţi buni; oamenii bogaţi îşi păstrează dinţii, şi fac cumva de şi-i păstrează albi, nu maronii. Mae îndepărtă firele de păr rebele de pe faţa lui Kwan.

— Va trebui să-ţi scot câţiva dintre ei, zise Mae încet. Nu astăzi, dar curând.

Kwan închise gura şi înghiţi.

— Voi fi o doamnă bătrână, zise ea, şi reuşi să zâmbească.

— O bunicuţă cu un baston imens.

— Care-şi ascunde mereu gura când râde.

Amândouă chicotiră.

— Şi ochelari groşi care-ţi fac ochii să semene cu cei ai unui peşte.

Kwan îşi odihni capul pe braţul prietenei sale.

— Îţi aminteşti, cu ani în urmă? Ne adunam toate la un loc şi făceam bărcuţe din hârtie sau scoici. Şi puneam lumânări în ele si le lansam la apă în şanţuri.

— Da!

Mae se aplecă în faţă.

— Acum nu mai facem asta.

— Nu mai purtăm nici perniţe şi nici brâuri.

Cândva, se organizase în fiecare an un festival al dorinţelor, iar canalele erau pline de lumânări mici şi sclipitoare, care pluteau o vreme şi apoi se scufundau cu un sfârâit.

— Întotdeauna ne doream dragoste, zise Mae, aducându-şi aminte.

În dimineaţa următoare, Mae îi pomeni de bărcile dorinţei vecinei sale, bătrâna doamnă Tung. O vizita aproape în fiecare zi. Doamna Tung fusese profesoara ei în timpul perioadei tumultuoase care trecuse drept perioada ei de şcolarizare. Avea nouăzeci de ani şi-şi petrecea zilele întoarsă spre ferestruica podului, care dădea spre vale. Era oarbă, avea ochi palizi şi nefocalizaţi. Nu vedea nimic prin fereastră. Poate că inspira mirosul câmpurilor.

Când Mae îi aduse aminte de bărcile dorinţei, doamna Tung spuse:

— Şi prăjeam seminţe de dovleac. Iar pe cele pe care nu le mâncam, le transformam în bijuterii. Îţi aminteşti asta?

Doamna Tung era încă frumoasă, cel puţin în ochii lui Mae. Faţa doamnei Tung devenise şi mai delicată o dată cu înaintarea în vârstă, asemenea scheletului unei pisici, micuţă şi firavă. Lăsa impresia unei mari voioşii, râzând încontinuu din te miri ce. Se repeta.

— Îmi amintesc ziua în care ai venit prima oară la mine, spuse ea.

În faţa şcolii săteşti a lui Shen, doamna Tung ţinuse o grădiniţă, acolo, în curte.

— Mi-am spus: „Aceea o fi fata al cărei tată a fost ucis? E atât de frumoasă!” Îmi amintesc că te-ai uitat la toate rochiile mele care atârnau pe sârmă.

— Şi m-aţi întrebat care-mi place cel mai mult.

Doamna Tung chicoti.

— O, da, şi tu ai spus că aceea cu fluturaşi.

Orbirea însemna că nu putea vedea decât trecutul.

— Aveam terenuri de tenis, ştii? Aici, în Kizuldah.

— Chiar aşa? zise Mae, prefăcându-se că nu mai auzise asta.

— O, da, o, da. Când erau aici chinezii, chiar înainte de venirea comuniştilor. Aici se afla o parte din armata chineză, şi

ei, soldaţii, le-au construit. Toţi jucam tenis, jucam îmbrăcaţi în uniformele de şcoală.

Ofiţerii chinezi le oferiseră rachetele de tenis. Ruinele terenurilor erau distruse acum şi pline de iarbă; acolo îşi desfăşura domnul Pin activitatea de mecanic auto.

— Oh! Erau toţi atât de chipeşi, toate fetele din sat erau atât de îndrăgostite!

Doamna Tung chicoti.

— Îmi aduc aminte, nu puteam avea mai mult de zece ani, şi unul dintre ei m-a adoptat, fiindcă a spus că semăn cu fiica lui. Mi-a trimis un ursuleţ de pluş după război.

Chicoti şi clătină din cap.

— Pe-atunci eram prea mare ca să mă mai joc cu ursuleţi de pluş. Dar le-am spus tuturor că ăsta era semn că ne vom căsători.

Doamna Tung clătină din cap la această nerozie.

— Îmi doresc să mă fi măritat cu el, se confesă ea, simţindu-se desfrânată.

Întotdeauna spunea asta.

Doamna Tung, chiar şi acum, avea puterea de-a o face pe Mae să se simtă calmă şi protejată. Doamna Tung provenea dintr-o familie de oameni educaţi şi, cândva, avusese o casă plină de cărţi. Toate se pierduseră într-o viitură cu mulţi ani în urmă, dar doamna Tung încă-i mai putea recita lui Mae poeziile turcilor, karzilor sau pe cele ale chinezilor. O ţinuse pe copila Mae în poală şi-o legănase. Încă mai putea recita poeziile acelea.

— Ascultă fluierul de trestie, începu ea, *cum o poveste spune!*

Faţa ei bătrână şi oarbă se legăna în ritmul cuvintelor, începutul poemului *Mathnawi.*

— Sunetul pe care-l scoate trestia e foc, ci nu e vânt.

Pe Mae o cuprinse dorul.

— Oh, mi-aş dori să-mi amintesc toate poeziile alea!

Când o vizita pe doamna Tung, îşi vizita cele mai frumoase momente ale copilăriei.

***

Mae merse apoi în vizită la familia Ozdemir pentru o probă.

Pe mamă o chema Hatijah, iar fiica ei era Sezen. Hatijah era o fiinţă mică, timidă şi lentă, îngrozită de ideea că Mae îi va cere prea mult şi că n-o va servi cum trebuie. Bătrâna şi scunda casă de piatră a lui Hatijah duhnea puternic a cărbune ars, transpiraţie, medicamente şi a ceaiul pe care-l fierbea întruna. Din spatele casei se auzea behăitul neîncetat şi enervant al caprei lor. Trebuia mulsă. Vocea sărmanului animal începea să răguşească. Hatijah nu părea s-o audă. Hatijah avea patru copii şi un soţ costeliv şi leneş, care probabil că avea viermi. Jumătate din camera principală era plină cu mormane de ştiuleţi de porumb. Cel mai mic dintre copiii ei era îmbrăcat doar într-o pereche de pantaloni scurţi şi stătea cu turul lor murdar pe porumb.

Era o casă mizerabilă. Poate că Hatijah era puţin cam simplă. Îi oferi lui Mae porumb prăjit. Nu-mi trebuie, dacă are pe el rahat moale de-al copilului tău, îşi spuse Mae, dar reuşi să fie politicoasă.

Fiica, Sezen, veni la probă, tropotind cu picioarele goale, îmbrăcată chiar în rochia cu pricina. Avea o nuanţă de galben-lămâie care-ţi înţepa ochii. Sezen era o fată dură şi grobiană, şi-şi dădea ochii peste cap din orice pricină: din cauza nervozităţii mamei sale, din cauza încercărilor lui Mae de a face o rochie galbenă să-i stea bine pe corp, din cauza oricărui lucru rostit de adulţi.

— Faci… vei… mâine… – încercă să înceapă mama lui Sezen.

Da, îşi zise Mae cu o urmă de asprime, mâine Sezen va face în sfârşit baie. Picioarele goale ale tinerei erau brăzdate de tăieturi infectate.

— Ceea ce vrea să spună mama, zise Sezen, este dacă nu vrei să mă fardezi?

Sezen clipi, alungind firele de păr nepieptănat care-i înţepau ochii.

— Da, desigur, spuse Mae scurt, supărată de directeţea unei persoane atât de tinere.

— Cum, în aceeaşi zi cu toate celelalte fete? Nişte oameni atât de modeşti ca noi?

Ochii fetei erau furioşi. Mae trase aer în piept.

— Nimeni nu te poate face să te simţi inferior decât dacă tu însăţi eşti de acord cu acea persoană, zise Mae.

Era un lucru pe care bătrâna doamnă Tung i-l spusese când ea însăşi fusese săracă şi dornică de magie.

— Scoate-ţi rochia, spuse Mae. Trebuie s-o duc înapoi pentru finisaje.

Sezen păşi afară din ea, chiar acolo, goală puşcă pe podeaua de pământ. Hatijah n-o admonestă, ci îi oferi ceai lui Mae. Deoarece refuzase porumbul, fu nevoită să accepte ceaiul. Cel puţin acesta avea să fie fiert.

Hatijah dădu fuga la ceainicul cel negru şi fiica ei se lăsă pe spate într-o totală insolenţă, presupusul ei pubis virgin fiind la fel de spân ca funduleţul unui copil.

Mae îşi făcu de lucru cu rochia, împăturind-o, astfel încât să aibă altceva la care să se uite. Fiica nu făcea decât să caşte ochii. Mae nu mai suporta.

— Vrei să te vadă oamenii? Du-te şi îmbracă-te cu ceva!

— N-am altceva, zise Sezen.

Celelalte surori ale ei merseseră la oraş să cumpere cadouri de absolvire. Probabil că îmbrăcaseră toate rochiile bune din familie.

— Vrei să spui că nu ai nimic altceva cu care să-ţi doreşti să te îmbraci.

Mae aruncă o privire spre Hatijah: n-ar fi trebuit să facă treaba asta în locul femeii.

— Ai alte haine, haine mai vechi – du-te şi îmbracă-te cu ele!

Fata se uită la ea cu o insolenţă şi mai mare.

Mae îşi pierdu cumpătul.

— Eu nu lucrez pentru porci. Până acum n-aţi plătit nimic pentru rochia asta. Dacă rămâi acolo aşa, plec chiar acum şi rochia nu va mai fi a ta. Poartă ce vrei la serbarea de absolvire. Din partea mea, n-ai decât să te duci şi despuiată ca o târfă.

Sezen se întoarse şi merse încet spre camera alăturată.

Hatijah, mama, încă stătea pe vine deasupra ceainicului, mai fierbând nişte apă ca să dilueze zeama de frunze. Trăia cu ceai şi porumb prăjit, din cel care de obicei era dat ca hrană vitelor. Ochii ei de vacă erau întorşi în altă parte. Neîngrijită, capra familiei încă scotea sunete ca de copil cuprins de colici.

Mae se aşeză şi, cu nervii întinşi, îşi goli plămânii de aer. Ce săptămână! Se uită la rochia lui Hatijah. Era o încropeală peticită, făcută din cămăşi vechi ale soţului ei, frumos cusute laolaltă. Hatijah ştia să coasă. Mae, nu. Cu toate acele schimbări, Mae trebuia să-şi găsească şi altceva de făcut în afară de a desena modelul rochiilor. Brusc, îi veni o idee.

— Te-ar interesa să lucrezi pentru mine? întrebă ea.

Hatijah păru temătoare şi mulţumită şi spuse că va trebui să-şi întrebe soţul. În cele din urmă, fu de acord să facă finisajele la trei dintre rochii.

Totul va trebui să se schimbe, îşi spuse Mae, încercând să se convingă singură.

***

În noaptea aceea, Mae lucră aproape până-n zori la cele trei rochii.

Zgomotoasa şi vechea ei maşină de cusut stătea tăcută în colţ. Era bună pentru munca brută, dar nu şi pentru finisaje, nu pentru rochii de absolvire.

Intensa lumină electrică se abătea asupra ei ca o migrenă, iar soţul său, Joe, sforăia. Deasupra lor, în pod, fratele lui Joe, Siao, şi tatăl lor sforăiau şi ei, aşa cum făceau de douăzeci de ani. Dimineaţă, aveau să dea fuga afară la polobocul cu apă pentru a se spăla, ţinându-şi prosoapele peste piepturile în formă de Y.

Mae se uita în gura deschisă a lui Joe ca într-un mister. Când avusese şaisprezece ani, Joe fusese chipeş – judecând după ce oferea satul –, dezlănţuit şi isteţ. Erau căsătoriţi de un an când ea s-a dus prima oară în Yeshibozkent cu el, unde bărbatul lucra între recolte la construirea unei case. L-a văzut pe orăşeanul acela deştept, un acupuncturist cu bani. L-a văzut pe soţul ei fiind luat peste picior, făcut de râsul lumii, întrebat lucruri la care nu avea răspuns. Acupuncturistul l-a pus pe Joe să facă din nou lucrarea, în Yeshibozkent, chipeşul ei soţ fusese un prostănac.

Şi uite-i acum, amândoi ajunşi la vârsta de mijloc. Fiul lor, Lung, era maior în armată. Îl trimiseseră în Balshang. Îi trimitea lui Mae colete cu piei portocalii pentru potpuriuri; trimitea vederi şi chibrituri în cutii ilustrate. Întâlnise o orăşeancă tânără. Lung nu avea să se mai întoarcă. Fiica lor Ying fusese atrasă în orbita

lui Lung. Mersese să locuiască împreună cu el, întâlnise ofiţeri de instrucţie şi-n cele din urmă se măritase cu unul. Locuia într-un complex militar, într-un bungalou cu toaletă.

La acea oră din dimineaţă, Mae putea auzi pârâiaşul cum cobora panta abruptă în vale. Apoi se trânti o uşă în Capătul Nordic. Mae ştia cine era: muerainul lor, domnul Shenyalar. Probabil că traversa satul în drum spre moschee. Începu să-l latre un câine; al doamnei Doh, de lângă pod.

Mae ştia că Kwan stătea în clipa aceea în braţele soţului ei, şi că ea era o femeie frumoasă, fiindcă făcea parte din tribul Eloi. Toţi membrii acelui trib aveau trăsături fine. Pe soţul ei, Wing, nu-l deranja, şi nimeni nu mai pomenea acum de asta. Dar Mae o putea vedea pe Kwan tremurând acum în somn. Kwan avea vise, viziuni, îi curgea sângele tribului prin vene şi asta o făcea să se agite noaptea, de parcă ar fi trăit o altă viaţă, una tribală.

Mae ştia că nobilul şi curatul fiu atlet al lui Kwan respira în clipa aceea ca un copilaş în pat, strângându-şi la piept fratele mai mic.

Fără să le vadă, Mae îşi putea imagina luna şi norii deasupra satului. Luna se reflecta tremurătoare în apa canalelor de irigaţie care le purtaseră cândva bărcile de hârtie, bărcile dorinţelor. Adânc în noroi, se găseau lumânări vechi.

Apoi, lenta şi trista voce a muerainului începu să cânte. Chiar şi amplificată, vocea lui era profundă şi moale, aidoma pernelor care le permiteau necredincioşilor să doarmă. În staule, vacile singuratice se agitau. Animalele urmau să vină singure în piaţa satului pentru a linge puţină sare şi apoi pentru a aştepta să fie duse la păşunile din vale. Seara, aveau să se întoarcă singure acasă. Mae auzi primul dangăt al unei tălăngi.

În clipa aceea, în cameră intră ceva, ceva ce ea nu voia să vadă, ceva întunecat şi asemănător cu un câine negru cu spume la gură, care se aşeză în colţ şi nu mai vru să plece, încă nenumit.

Mae începu să coasă mai repede.

***

Rochiile fură terminate la timp, toate şase, fiecare de-o altă culoare.

Mae dădu fuga în picioarele goale să le livreze. Adormite, mamele clătinară din cap în semn de mulţumire. Fiicele ţopăiau cuprinse de emoţie, ca apa într-o cratiţă.

Totul decurse bine. Sub steaguri, toţi copiii stătură laolaltă, inclusiv fiul lui Kwan, Luk, Sezen, toţi cei zece copii din sat, toţi numai un zâmbet, toţi arătând pentru o clipă ca un afiş oficial anunţând viitorul, curajoşi, rumeni în obraji, cu dinţi perfecţi.

Profesorul Shen citi reuşitele fiecăruia. Sezen nu avea niciuna, cu excepţia îngrijirii animalelor, dar tot îşi primi diploma într-un ropot de aplauze. Apoi, prietenul lui Mae, Shen, făcu ceva special.

Începu să vorbească întregului sat despre o prietenă care petrecuse mai mult timp ca oricine lucrând pentru ceremonia aceea, al cărei singur ţel era să aducă o suflare de frumuseţe în sătucul lor – croitoreasa care lucra doar ca să-i înfrumuseţeze pe alţii…

Vorbea despre ea.

…O persoană devotată fiicelor şi mamelor deopotrivă bogate şi sărace, o persoană care răspândea bunătate şi bunăvoinţă.

Întregul sat o aplauda – sub norii albi, sub cerul albastru. Toţi îi zâmbeau. Cineva, poate Kwan, o împinse de la spate, şi ea se împletici înainte.

Iar prietenul ei Shen îi întinse o diplomă.

— În vremea noastră, stimată doamnă Chung, spuse el, nu existau şcoli pentru cei ca noi, n-au apărut decât după prima copilărie. Aşadar. Îţi oferim o diplomă de absolvire. Din partea tuturor prietenilor tăi. E o diplomă în design vestimentar.

Urmară aplauze. Mae încercă să vorbească şi descoperi că nu putea scoate decât sunete sacadate, şi văzu toate feţele zâmbitoare, de jur-împrejurul ei, prieteni şi duşmani, rude şi străini deopotrivă.

— E un lucru neaşteptat, spuse ea în cele din urmă, şi toţi râseră pe înfundate.

Se uită la diploma de liceu, surprinsă de puterea pe care o avea aceasta, surprinsă că încă-i mai păsa de lipsa ei de educaţie. N-o putea citi.

— Dar n-am urmat cursuri de modă, să ştiţi.

Ştiau bine cu toţii c-o făcea pentru bani şi cât de mult cumpănea ea totul.

Ceva se mişcă, parcă vântul printre nori.

— După ziua de mâine, s-ar putea să nu mai aveţi nevoie de o expertă în modă. După ziua de mâine, totul se va schimba. Ne vor da televizoare în minte, toate cunoştinţele pe care le vrem. Vom putea vorbi cu preşedintele. Vom putea pretinde să comandăm maşini din Tokyo. Cu toţii vom fi experţi – se uită ea la diploma aceea atât de mică şi completată cu litere scrise de mână.

Mae descoperi că era furioasă, şi vocea părea să-i vină din stomac, cu o octavă mai jos.

— Sunt sigură că ăsta e un lucru bun. Sunt sigură că oamenii care fac asta cred că fac un lucru bun. Îşi fac griji pentru noi, de parcă noi am fi copii.

Ochii ei erau ca două inimi ce pulsau cu furie.

— Nu avem timp pentru televizor sau computere. Ne confruntăm cu soarele, ploaia, vântul, bolile şi unul cu celălalt. E bine că vor să ne ajute.

Voia să-şi fluture diploma în aer; îşi dorea ca unul dintre ei să fie cel care întorsese totul cu susul în jos.

— Dar cum îndrăznesc? Cum îndrăznesc să ne numească ne-avuţi?

2.

A doua zi era ziua testului.

Doamna Tung veni strigând, la braţul nepotului ei, domnul Ken Kuei.

— Bunicuţă Tung! exclamă Mae, încântată şi vigilentă.

Îşi spăla rufele, iar cazanul era imens şi stătea precar pe soba din bucătărie. Domnul Ken îşi predă cu graţie bunica lui Mae.

Doamna Tung era încă în capot şi papuci de casă, uguind în barbă ca o bufniţă.

— Mă gândeam să trec pe la tine, draga mea, zise bătrâna doamnă Tung.

Era o mare aventură pentru ea să meargă în vizită la cineva. Râse de propria-i îndrăzneală, iar Mae o ajută să se aşeze pe un scaun.

Domnul Ken era un bărbat chipeş, ordonat.

— I-am spus bunicii de diploma ta şi a vrut s-o vadă.

— Oh! Nu e cine ştie ce, dar te rog să iei loc, domnule Ken.

Mae voia ca domnul Ken să stea jos. Îi plăcea influenţa lui calmantă.

— Voiam să vă fac o vizită în dimineaţa asta şi să vă aduc nişte prăjituri de absolvire. Te rog, ia din ele.

Domnul Ken zâmbi şi făcu o uşoară plecăciune din cap.

— Ar fi încântător, dar soţia mea are de spălat rufe şi am spus c-o voi ajuta.

— Oh, poate că vei putea veni să mă ajuţi şi pe mine! glumi Mae.

Mae nu primi niciun ajutor.

Domnul Ken făcu o plecăciune şi plecă.

Doamna Tung îşi plimbă palmele peste diploma înrămată şi protejată de sticlă.

— Asta arată cât de mult te iubim, zise bătrâna doamnă Tung. Citeşte-mi ce scrie pe ea, draga mea.

Mae nu ştia să citească. Era un lucru stânjenitor. Recită ceea ce-şi amintea că scria acolo:

PENTRU *Chung Mae Wang*
DIPLOMĂ DE APRECIERE DIN PARTEA PROMOŢIEI 2020
ÎN DESIGN VESTIMENTAR

Trebui să se oprească. Ceva îi înota în ochi. O zonă era defocalizată.

— Cred că am nevoie de ochelari, spuse ea.

Negura se mişcă, modificându-şi mărimea şi forma ca un melc. Începură s-o furnice degetele.

Capul doamnei Tung era înclinat pe-o parte.

— Auzi ceva, draga mea?

Urmă o scăpărare de lumină de parcă cineva ar fi făcut o fotografie.

— Oh! făcu Mae, şi fu aruncată în spate într-un scaun.

Totul o gâdila – picioarele, mâinile, chiar şi ochii. Mai rău ca orice, o gâdila creierul; îl simţea cum dănţuia. Încăperea se afundă în semiîntuneric.

— Ciocolată. Simt miros de ciocolată, bâigui bătrâna doamnă Tung.

Mae simţea miros de vin, parfum, transpiraţie, ceapă, ploaie pe macadam, orez decorticat, papuci de piele veche, în ochi îi dansau culori; verde-galben roşu-albastru, ca şi când culoarea ar fi devenit o acadea, putând fi întinsă şi amestecată. Şi se auzea muzică – tot felul de muzici – de parcă sute de radiouri ar fi fost deschise deodată, şi un cârâit persistent ca al câtorva mii de păsări.

— Nu mă simt bine, zise bătrâna doamnă Tung.

Îşi duse mâna la frunte, şi lui Mae i se păru că degetele i se răşchirară în etape, ca un evantai.

— Probabil că e Testul ăla al lor, zise Mae.

— Mae, draga mea, spuse doamna Tung, trebuie să ajung acasă.

Apoi Mae încercă o senzaţie de deja-vu atât de puternică, încât cuvintele părură să aibă ecou. Nu era de parcă ea ar mai fi fost acolo înainte. Era de parcă ar fi fost acolo întotdeauna, şi va continua să fie acolo pentru totdeauna. Era de parcă o imagine a ei ar fi fost copiată în straturi, la infinit.

Se ridică în picioare, dar camera părea plină de bureţi. Trebui să se lupte să-şi croiască drum înainte, ameţită de senzaţii.

Culori, lumini, stele, sunete, mirosuri… Mâna ei atinse o cratiţă, sau aşa crezu, şi ţipă, şi sări în spate. Simţi ceva mătăsos pe obraz. Un copil îi sărută degetele de la picioare. Degetele de la mâini erau afundate în noroi moale.

Doamna Tung se ridică în picioare, cutremurându-se.

— Muşte, spuse ea, şi începu să rotească bastonul prin aer.

Carne de porc, brânză, roşii, scoarţă de stejar, ghimber – toate îi alunecară lui Mae pe limbă.

— Atâtea muşte!

Ochii orbi ai bătrânei doamne Tung păreau sălbatici.

— Sunt aici, bunicuţă! zise Mae, încercând să pară calmă.

Îşi croi drum prin imagini şi sunete. Lumea zbârnâia, scârţâia, puţea, scânteia, vălurea, se zbătea, se acrea, se-ndulcea, ardea. Aerul părea solid în jurul ei. Mae trebui să se târască de la o secundă la următoarea. Timpul se încleia.

Doamna Tung se roti.

— Ah. Muşte!

Se împiedică şi căzu pe-o parte, lovindu-se de sobă.

Bunicuţa Tung!

Totul era lent. Cazanul se rostogoli ca o lume care se hotărâse să cadă. Peste coapsele şi picioarele doamnei Tung se revărsă un val de apă fiartă şi cazanul se răsturnă peste ea, răsunând ca un gong moale şi doborând-o din picioare. Doamna Tung căzu cu faţa la pământ şi, o dată cu apa lăptoasă revărsată, ieşi un cearşaf alb aburind, care o înfăşură, încorsetând-o.

Dintr-o dată, nemişcare.

Mae gâfâi pentru o clipă. Încerca o senzaţie de parcă ar fi fost aruncată din ţeava unei puşti, aruncată pe-o distanţă mare spre un alt loc…

Acolo.

Sări în faţă şi se luptă să îndepărteze cearşaful fiert de pe doamna Tung. Apa opărită se împrăştiase pe podeaua de pământ, transformând-o într-un mâl aburind. Ţopăind cu picioarele goale, Mae o apucă pe doamna Tung de braţe şi trase. Bătrâna urlă. Pielea de pe mâinile ei era băşicată şi roşie ca tomatele vechi.

— Mă duc să-l aduc pe nepotul dumitale, zise Mae.

Părea că sute de versiuni ale lui Mae vorbeau toate deodată şi că aveau să rostească acelaşi lucru la nesfârșit.

Mae dădu fuga în curte.

O învălmăşeală de găini alergau într-un cerc perfect. Toţi câinii din sat lătrau, vocile lor răsunând în amfiteatrul dealurilor dimprejur. În colţul îndepărtat se afla un morman din ceea ce Mae crezu la început că erau rufele doamnei Ken.

Mae dădu fuga spre bucătăria domnului Ken.

Ceva o gâdila înăuntrul urechii. Un ţânţar. Pleacă! Mae scutură din cap.

Zumzetul se întoarse, mai insistent şi mai puternic. Îşi amintea că odată îi intrase un păduche în ureche. N-am nevoie acum de asta!

Sunetul crescu până ce ajunse un răcnet. Trebui să se oprească, şi-şi vârî un deget în ureche pentru a scoate insecta de acolo.

Sunetul se avântă mai departe înăuntrul capului ei, schimbând parcă viteza, ţiuind şi răcnind în acelaşi timp.

Nu putea face altceva decât să insiste. Răcnetul o asurzea. Îi amorţeau mâinile, iar ea încerca pe dibuite să deschidă zăvorul de la uşa domnului Ken.

Familia Ken – domnul Ken, mama lui, cele două fetiţe ale lui – stătea în jurul mesei, participând parcă la o şedinţă de spiritism. Se ţineau de mâini, şi lui Mae i se păru, fiindcă nu putea auzi nimic, că psalmodiau toţi la unison.

Domnul Ken se ridică în picioare şi rosti ceva ce ea nu auzi. Dar începea să priceapă ce spunea.

— … *nu e nevoie să vă temeţi şi să vă alarmaţi.*

— Domnule Ken, începu Mae, şi zgomotul din capul său se amplifică până la răcnetul atotasurzitor al unui leu…

Cele două fete şi bătrâna doamnă Ken îi făcură semn cu mâinile să se apropie, clătinând din cap. *Hai, vino!* păreau să spună. Stăteau cu toţii în picioare şi dădeau din gură ca nişte peşti.

— Ascultaţi doar cuvintele. Încercaţi să vorbiţi o dată cu ele. Veţi descoperi că vă este de ajutor.

Mae ascultă, şi răcnetul păru să se subţieze în ceva asemănător cu un val mic ce se sparge pe plajă. Se concentră şi păru să distingă voci, ca nişte sirene printre valuri.

Mae începu să le repete, iar acestea deveniră brusc clare.

— Închipuiţi-vă că mintea voastră e o ogradă. Închideţi aceste cuvinte precum animalele într-un ţarc. Ele sunt instrucţiuni. Se vor afla în ţarcul acela oricând veţi avea nevoie de ele.

Răcnetul încetă. Mae suspină – „Oh!” – cu uşurare. Clătină din cap să-i arate lui Ken că înţelegea.

— Încercaţi să vedeţi ograda. Veţi descoperi că aveţi în minte o imagine foarte clară a ei.

Venind ca un ecou după fiecare cuvânt, prin toată casa lor se rostogoli un suspin puternic, ridicându-se şi scăzând ca vocea lui Mae. Toţi oamenii din sat spuneau acelaşi lucru deodată.

Mae se prinse de antebraţul domnului Ken şi începu să tragă.

— Vedeţi? În ogradă sunt patru ţarcuri, şi au însemne deasupra lor. Puteţi vedea însemnele? Le puteţi citi?

— Domnule Ken, strigă Mae. Bunica ta!

Cuvintele făcură camera să se clatine ca un vapor pe mare şi Mae aproape că fu aruncată din picioare. Sunetul nefocalizat ca de barcă motorizată răbufni din nou.

Mae se crispă. Se realătură scandărilor corului.

— Însemnele spun: „Ajutor”. „Info”. „Poştă aeriană”. Şi „Asta da distracţie!”.

Domnul Ken părea nedumerit. Mae gesticulă disperată spre casa ei. Îl văzu cum îşi aminteşte: *Bunicuţa!* Flutură sălbatic din mâini spre mama şi fiica lui, după care se întoarse şi alergă împreună cu Mae.

Afară, toate vocile din sat răsunau în jurul lor ca o mie de chemări la rugăciune.

— Numim ţarcurile şi lucrurile din ele Formatul.

Rufele din colţul curţii se ridicaseră în picioare.

Doamna Ken Tui stătea cu coatele apăsate tare peste urechi. Domnul Ken dădu să meargă spre ea. Mae îl trase şi-i făcu semn: *Nu, nu – aici înăuntru, aici înăuntru!*

— Mergeţi la, Ajutor” când aveţi nevoie de ajutor pentru folosirea Aerului. „Info” vă va spune orice, de la buletine meteorologice la ceea ce puteţi găsi în magazine...

Mae îl târî pe domnul Ken în bucătărie. Pe podea, bunicuţa Tung zăcea cu spatele arcuit, cu mâinile chircite de durere. Domnul Ken dădu să alerge şi alunecă pe pământul ud, mâlos.

— „Poşta aeriană” este locul unde mergeţi să trimiteţi mesaje altor persoane. Oricui, oriunde!

Bătrâna doamnă Tung simţi mâinile nepotului ei. Ridică privirea, cu ochii ei orbi holbaţi, cu faţa brăzdată de urmele lacrimilor. Strigă cu o voce subţire:

— „Asta da distracţie” e plin cu versiuni Aer ale filmelor voastre preferate…

Domnul Ken încercă s-o ridice din apa aburindă. O atinse, şi ea strigă de durere. El se crispă şi se uită la Mae cu oroare.

— Să ne odihnim un minut. Gândiţi-vă în tihnă la Format… şi-n câteva momente veţi vedea ce poate face cu adevărat Aerul.

Aidoma sunetului unei căderi de pietre ce încetează, totul rămase nemişcat. Se auzea sunetul vântului suflând prin curte. Asta fusese tot? Se terminase?

— Îmi pare atât de rău, domnule Ken, s-a ridicat în picioare şi s-a lovit de sobă…

— Ai ceva din care să facem feşe? întrebă domnul Ken.

— Toate cearşafurile fierbeau. Totul e încă foarte fierbinte.

El clătină din cap.

— Trebuie să văd ce face soţia mea. O să aduc un cearşaf.

Se ridică şi le lăsă singure.

Mae îngenunche.

— Aţi auzit, doamnă Tung? Nepotul dumneavoastră Ken Kuei aduce bandaje.

Doamna Tung o prinse pe Mae de braţ. Mae se crispă din pricina cărnii aceleia crude.

— Pot să văd, şopti doamna Tung.

Ochii ei orbi se mişcau dintr-o parte în cealaltă la unison.

Doamna Tung cea oarbă spunea că putea vedea, şi ceva se mişcă în spatele cortinei lumii.

Lumea fusese întotdeauna o cortină, se părea – o cortină închisă în mintea lui Mae. Acum, se deschise.

— Oh, Doamne… oh, te rog, zise Mae. *Inshallah!*

Câinii din sat începură iarăşi să urle.

Lumea se retrase şi, brusc, Mae se afla într-o ogradă albastră. Totul era albastru, până şi propriile ei mâini strălucitoare. Pancarte cu neon sclipeau deasupra ţarcurilor de animale. Erau verzi, roşii, galbene şi mov, iar înscrisurile curgătoare erau în cele trei limbi din Karzistan, şi Mae ştiu, parcă într-un vis, ce însemnau cuvintele. În Aer, Mae ştia să citească: Ajutor, Info, Poştă aeriană.

Vocea Aerului spuse:

— Poate că acum vezi mai limpede Formatul. Aşa va arăta Aerul de acum înainte. Aceasta e o Aerotransmisie, o imagine pe care ţi-o putem transmite. Va fi prezentă oricând vei avea nevoie de ea. Haide să vedem cum arată o Aerotransmisie. Du-te în zona numită „Asta da distracţie”.

Mae! Mae! Spuse o voce, mult prea apropiată, mult prea intimă, de parcă i-ar fi şoptit cineva la ureche. *Mae, Mae – ajutor!*

— Astăzi avem o Aerotransmisie de la Opera Naţională!

— Bunicuţă Tung! îşi auzi Mae propria voce.

Însă nu vorbise.

Vocea Aerului spuse:

— Vom urmări un fragment din opera Turandot. *Această operă se numără printre preferatele publicului din capitală.*

Şoapta se auzi din nou. Era bunicuţa Tung. *Mae. Unde e lumea?*

— Încerc să te găsesc, bunicuţă!

Aerul spuse:

— Poate că ne place să credem că eroul operei, Kalaf, este karz.

Mae se înfurie.

— Nu vreau să merg la operă! Vreau să vorbesc cu bunicuţa Tung!

Imediat, sunetul operei scăzu. O voce nouă, mai calmă, vorbi.

— Pentru a trimite mesaje, du-te la zona numită Poştă aeriană.

Mae sări în faţă. Trecu printr-un zid albastru, şi ajunse în el, în zid. Se izbi de metaforă. O înghiţiră informaţiile. Informaţiile erau albastre şi ea era pierdută în ele.

Mae! Mae!

— Nu încerca să trimiţi sau să primeşti Poştă aeriană până ce nu-ţi vei fi configurat adresa personală de poştă aeriană. E ca şi cum ţi-ai pune numele casei pe cutia poştală.

Dacă Mae ar fi avut voce, ar fi strigat.

— Nu am timp, aceasta e o urgenţă!

— Pentru o configurare de urgenţă, repetă-ţi doar numele de mai multe ori.

Mae îşi spuse numele de repetate ori.

Mae! Păru să strige doamna Tung.

— Mae, Mae, Mae…

Mae!

Ceva păru să facă clic. Lăsă impresia unui mic şoc electric. Ceva se conectă.

Imediat, Mae fu apucată, îmbrăţişată, ţinută în teroare de parcă ar fi fost un arbore puternic într-o revărsare de ape.

Simţi asta? Ne trage înapoi, Mae!

Vocea Aerului încetini până aproape de oprire.

— Cutia… ta… poştală… este… configurată…

Timpul stătea în loc.

Bătrâna doamnă Tung rosti un cuvânt scurt, firav, neaşteptat, plin de spaimă.

Apă.

Timpul se inversă. Totul, Formatul, vocile, zidurile de piatră văruită, oamenii din spatele lor fură traşi înapoi înăuntru, în jos. Totul se prăbuşi şi totul dispăru.

***

Trecutul e foarte diferit, ne dăm imediat seama de asta.

Mae ştia că se afla în trecut datorită mirosurilor. Bârnele de lemn duhneau a creozot; casa avea o odoare amestecată de trupuri şi ceai şi fasole fermentată.

Se afla într-o casă, noaptea, nu era nicio lumină aprinsă; pereţii se ridicau în locuri neaşteptate. O casă a scărilor se deschidea în sus din locul în care stătea ea. O femeie se împletici, se rostogoli pe scări şi ateriză până la genunchi în apă.

Cărţile mele, îşi spuse cineva, *toate cărţile mele frumoase!*

Femeia se ridică anevoie în picioare, încercă să găsească o lumânare. O lumânare, nesăbuito, în locul acesta?! Traversă camera principală, apa lovindu-i gleznele. Câtă apă era acolo?

De unde putea veni? Întinse mâna şi atinse un cotor de piele pe raft, şi-n clipa aceea ştiu că volumele erau compromise.

Auzi un râset în spatele ei şi se întoarse. Vocea unei femei spuse:

— Ce valoare mai au acum toţi banii pentru care te-ai căsătorit?

Vocea era aspră şi în acelaşi timp mătăsoasă; vocea unei femei bătrâne.

— Încă mai avansează? strigă doamna Tung, răsucindu-se pe călcâie.

Doamna Tung era tânără, suplă şi vânjoasă.

— Vuieşte-n jos pe fiecare costişă.

Auzind vocea aceea, inima doamnei Tung se îngreună de-o senzaţie de apăsare, sfidare şi dispreţ.

Doamna Tung înaintă cu greu prin apă.

— Copiii sunt la etaj? ceru ea să ştie.

— Oh, spuse vocea întunecată, acum îţi aminteşti că ai copii?

Vocea era amară, triumfală şi plină de ură.

Doamna Tung trecu pe lângă ea, împingând-o, simţindu-i paltonul vechi, vătuit. Bătrâna râse din nou, un muget familiar, un râset uşor cavernos.

Apoi, din afara casei, dinspre pantele de sus, se auzi un şuierat tot mai amplu şi-un zgomot ca de aplauze, de parcă toate pietrele din vale ar fi ridicat osanale.

— Lily! Ahmet! îşi strigă doamna Tung copiii în întuneric.

O mie de pietricele se loviră de casă ca o ploaie. Se auzi un *bum!* şi casa se zgudui.

— Toamnă Tung! încercă Mae să spună.

Cuvintele se duseră altundeva.

— Lily! strigă din nou doamna Tung, vocea începând s-o lase.

Casa se tânguia, şi ceva pocni.

Doamna Tung îşi vârî capul în cadrul unei uşi, auzi un strigăt într-un colţ. Ridică în braţe un copil îmbrăcat într-o pijama groasă. Mae putea simţi haina îmbutonată, făcută din flanelă, mirosind a praf jilav.

— Unde e fratele tău?

Copilul nu putea decât să strige.

— Lily! Unde este Ahmet?

Copila îşi îngropă capul şi strigă.

Mae îşi spuse: Lily? Ahmet? Doamna Tung a avut o altă familie? O altă familie înainte de Ken? Cu cine?

Doamna Tung se întoarse şi se rugă de paltonul vătuit:

— Doamnă Yuksel, te rog! L-ai văzut pe Ahmet? A coborât scările?

— Da, spuse vocea întunecată şi calmă. A ieşit pe uşa din faţă.

Şi certitudinea teribilă: bunicii lui Ahmet nu-i trebuia un nepot pe jumătate chinez.

— L-ai lăsat să iasă!

Râsetul.

— L-ai lăsat să iasă şi să moară!

Purtând-o pe Lily în braţe, doamna Tung se avântă pe lângă soacra sa.

— Ahmet! Ahmet!

Doamna Tung urla cu inima complet frântă. Dădu buzna în camera din faţă şi-n noroiul ce-i ajungea până la brâu. Camera din faţă era gâtuită de el. Copila din braţele ei lovea din picioare şi striga.

Mai mult nu putea face doamna Tung, decât să cerceteze din priviri încăperea, să se întoarcă şi să-şi croiască din nou drum spre scări. Când atinse cu piciorul prima treaptă încă acoperită de noroi, încercă o senzaţie diafană în jurul genunchilor. Apa încă mai curgea pe deasupra noroiului. Apa încă venea după ei, inepuizabilă. Purtând-o pe Lily în braţe, se avântă pe scări în sus.

— Doamnă Tung! Doamnă Tung!

O voce implora.

Propria ei voce. Dacă acea voce era a ei, atunci ea cine era?

— Doamnă Tung, asta nu-i decât o amintire. Doamnă Tung…

Cum? Cum?

— Nu e decât Aerul, doamnă Tung!

— Apă! strigă ea ca răspuns, şi se ridică din noroi.

Din inimă îi izvora ura. Pipăi zidul casei scărilor. Pe zid se afla o sabie a familiei.

— Aşadar, nu vei moşteni frumoasa mea cameră, zise râsetul.

Doamna Tung roti sabia. Râsetul fu retezat. Doamna Tung se întoarse şi fugi pe coridorul de la etaj. Lemnăria pârâia ca o navă. Toată casa se cutremura, tresălta şi se deplasa pe fundaţie. Se rotea şi începea să se năruie; alergă spre camera din capătul coridorului, cea care avea fereastra aceea frumoasă, aceea care se deschidea înapoi spre casă, spre Kizuldah.

Auzi ceva masiv prăbuşindu-se în urma ei, simţi lemnăria cum se crăpa, se prăbuşea, huruia ca nişte butoaie. Cumva, sparse sticla geamului. Lily strigă. În apa vuitoare se reflecta focul ce tresălta pe acoperişuri. Doamna Tung sări, căzând în gol mulţi metri, prăvălindu-se pe pantă în jos, pantă pe care se prăvălea şi apa. Căzu prin aerul cald într-un torent rece ca gheaţa.

Totul trăgea. Lily fu trasă de lângă ea. Îi alunecă precum o eşarfă în bătaia vântului.

— Doamnă Tung!

Apa era albastră.

— Doamnă Tung, nu e decât o amintire, toate acestea nu se petrec cu adevărat!

Atunci, de ce e cald aerul? De ce e apa rece? Poţi simţi apa într-o amintire?

Mae se prinse şi se trase, se opuse Viiturii şi forţei care o trăgea în spate.

Undeva, vag, se auzea o cântare. *Turandot* se afla în desfăşurare. Trei bătrâni cântau despre căminele lor pierdute.

— Kiu… Tsiang… Honan.

— Acolo, doamnă Tung! Trebuie să ne întoarcem acolo!

De undeva, bătrâna doamnă Tung spuse: *A fost aievea.*

A fost la fel de aievea ca prezentul şi la fel de important. Lily a mea a fost aievea.

Mae spuse:

— Trebuie să ajungem acasă!

Aceea a fost casa mea! Este aievea! Totul este luat de ape. Pot muri, asta nu înseamnă nimic, dar un întreg univers moare în fiecare zi, încet, încet, merită a fi amintit, aici, vezi că a fost frumos, frumos!

— Scumpă doamnă Tung. Şşş. Vezi? Vezi?

Viaţa ca un munte, imensă, rece, teribilă, gheaţă cu apă înfăşurată în nor şi aer şi asfinţit, prea mare, prea ciudată.

Pe dată, se aflau într-o ogradă, o curte la ceas de noapte.

Mae spuse:

— Doamnă Tung, acesta e Formatul.

De ce sunt pancarte cu neon? Ajutor? Distracţie? N-am trebuinţă de toate astea, sunt prea bătrână. În colţ e un televizor. Când am cumpărat un televizor?

Arată o operă. N-am văzut niciodată o operă. E opera din Balshang, şi-ntotdeauna, întotdeauna mi-am dorit s-o văd, oh, ce frumos roşu şi auriu! Şi uită-te ce bijuterii de cântăreţi! Am auzit asta la radio, şi-am visat-o, uite-o acolo, uite-o acolo, Prinţesa, cântând despre o femeie frumoasă care a murit cu secole în urmă.

În operă, o femeie cânta:

— Prinţesa Loo Ling, străbuna mea, dulce şi senină…

— Doamnă Tung? Doamnă Tung? Mi-e teamă, doamnă Tung. Trebuie să plec.

Atunci, du-te, copila mea.

— Trebuie să mă întorc.

Tu du-te. Eu voi rămâne aici.

Mae se trase îndărăt, şi simţi cum se întinde, ţinută în urmă de gândurile altcuiva.

Pleacă. Întotdeauna am crezut că Lily va fi aici să mă-ntâlnească. În schimb, e Mae, credincioasa şi micuţa Mae, care mă ajută să trec.

Trupul nostru e pământ şi foc şi dorinţe, iar focul arde trupul, apa le poartă pe toate departe. Şi tot ce rămâne e aer. Iar aerul se înalţă către ceruri.

***

Încercă o senzaţie de despărţire, ca o luxaţie.

Mae era separată de doamna Tung şi stătea în Format, întrebând cuprinsă de teroare:

— Cum fac să mă întorc?

Aerul îi răspunse.

— Părăsirea Poştei aeriene în caz de urgenţă: fiecare zonă de mesaj are propriul ei protocol de intrare, care are rolul de-a împiedica accesul spre întreaga minte.

Mae strigă:

— Dar eu am acces spre întreaga minte!

Era frig înăuntrul doamnei Tung, iar frigul părea să strângă şi să ţină şi să îngheţe.

— Protocoalele pot cădea în cazul unei boli sau a emoţiilor extreme. Dacă te afli în contact mai mult decât doar cu zona Poştei aeriene a persoanei cu care intri în legătură, găseşte-ţi mai întâi propria adresă de Poştă aeriană. Concentrează-te asupra acelei zone ca într-o meditaţie. Repetă-ţi adresa ca pe o mantra…

Adresa ei? Mae îşi aduse aminte.

— Mae, Mae, Mae, Mae…

Ceva diafan trecu pe lângă ea. *Draga mea copilă,* păru să spună.

— Mae, Mae, Mae, Mae, Mae…

Asta spunea Mae, iarăşi şi iarăşi, când se trezi, întinsă pe podea, strângând-o în braţe pe doamna Tung.

Mae ştiu atunci de ce bătrâna râsese în ultimii şaizeci de ani ai vieţii ei. N-o făcuse pentru a-şi păstra buna dispoziţie. Doamna Tung râsese ca o bezmetică toată viaţa din pricina durerii sufleteşti.

Şi sărmana bătrână era moartă.

3.

Lui Mae totul i se părea comic.

Stătea întinsă în pat, împingându-se în colţul alcovului, cu un rânjet pe care nu şi-l putea explica. Familia şi prietenii ei erau adunaţi de jur-împrejur. Ştiau că fusese înăuntrul doamnei Tung atunci când aceasta murise.

Mama lui Mae stătea lângă pat într-o postură exagerată şi asta era comic.

— Allah! spuse mama ei, strigându-l pe Dumnezeul Profetului cu mâinile ridicate.

Mama lui Mae era budistă.

— Un lucru îngrozitor, zise fratele lui Mae, Ju-mei, clătinând din cap.

Îmbrăcase pentru această ocazie cel mai bun costum de oraş şi paltonul de oraş cel lung. Transpira, suferind pentru respectabilitatea sa.

Kwan îi dădu ceai lui Mae, şi asta era comic. Cineva moare şi tu faci o ceaşcă de ceai?

Kwan intonă:

— Mulţi oameni spun că n-au crezut că moartea e atât de îngrozitoare.

Mae râse. Era sunetul moale şi uguit al durerii sufleteşti care acum făcea parte din ea.

— Cum pot spune ceva dacă sunt morţi?

Kwan zise cu calm:

— Uneori, doctorii îi aduc înapoi la viaţă.

— Nu-i aşa că ştiinţa e minunată? chicoti Mae. Îi întreabă oare pe oamenii aceştia dacă ei vor să fie aduşi înapoi la viaţă?

Mama lui Mae îl blestemă pe necuratul.

— E Şeitan la mijloc, e lucrarea lui Şeitan!

— Ne vom îngriji de tine acum, promise fratele lui Mae cu faţa gravă.

Şi asta o făcu pe Mae să râdă. Mai degrabă ai vrea să mă îngrijesc pe mai departe eu de voi, îşi spuse ea.

Îşi aminti de soţia domnului Ken, zăcând în ogradă.

— Cum se simte doamna Ken Tui? întrebă Mae.

Totul se reduse la tăcere. Joe, care şedea la masa de bucătărie, îşi ridică şapca de baseball şi se scărpină în cap.

Kwan răspunse.

— Şi Tui a murit.

Fratele lui Mae se aplecă în faţă şi o luă de mână. Kwan ezită, apoi spuse:

— A fugit afară din curte. Striga că-şi pierde minţile. S-a aruncat singură în fântână.

Mae scoase un râset ascuţit. Era îngrozitor, dar asta a făcut.

— V-aţi dus cu toţii să vedeţi o operă şi, între timp, noi ceilalţi am trăit una.

Încă mai chicotea când puse următoarea întrebare:

— Ei cred că Testul a fost un succes?

Domnul Wing părea abătut.

— Nu, spuse el.

Mae găsi şi asta comic, şi chicoti din nou şi flutură din mână.

— Aşa s-ar părea, replică ea.

Domnul Wing spuse:

— Au spus că procesul s-a dovedit sigur din punct de vedere fizic, dar că s-au înregistrat totuşi multe cazuri de panică şi rănire.

— Şi nimeni nu poate bea apa din fântâni, fiindcă sunt prea pline de vecinii lor.

Mae râse din nou, şi se sperie singură. Râdea prea mult.

Domnul Wing continua cu încăpăţinare s-o informeze, s-o calmeze, ceea ce nu făcea decât ca lucrurile să fie şi mai comice.

— Nu vor începe Aerotransmisia decât peste un an.

— Aşadar, mai avem un an de trăit, zise Mae.

— Va urma un program educaţional internaţional.

Mae imită vocile dintr-o furie pură, hilară. Cu toţii aveţi acum o cocină în capete şi nu ştim cum s-o curăţăm. „Porcul” se numeşte „Teroare”. Mai aveţi şi o zonă marcată „Moarte”. Vă rog să nu alegeţi „Moartea”. Puteţi alege „Teroare” şi „Durere” oricând doriţi.

— Există de asemenea, spus Kwan cu calm, o lume a spiritului. Iar tu ai călătorit prin ea.

Mae se opri brusc din râs.

***

În dimineaţa următoare, Mae încercă să-şi reia munca.

Mai încercă o dată să fiarbă hainele. Asta îi luă toată dimineaţa. Distrată, scăpa întruna tot soiul de lucruri. Era conştientă că, în calitate de expertă în modă, ar trebui să arate cât mai bine. Îmbrăcă una dintre rochiile cele mai bune, dar aceasta nu vru să-i stea ca lumea pe corp, de parcă ar fi luat-o pe dos. Începu să se fardeze în oglindă şi izbucni în lacrimi.

Faţa era în viaţă, dar însingurată.

Soba fu scoasă afară din bucătărie. Mae se trezi că stă în curte, încă ţinând în mână o lingură lungă de lemn pentru rufe, aducându-şi aminte.

Îşi aminti toţi copiii care alergaseră în curtea aceea, fete în pantaloni înfloraţi murdari, băieţaşi în pantaloni scurţi, flăcăiandri în tricouri, în echipament sportiv. Îi văzu în valuri, venind şi plecând. Se trezi că-şi aminteşte de copii precum Woo, care murise prins într-o treierătoare.

Înainte de naşterea ei.

Mae îşi amintea ceea ce văzuse bătrâna doamnă Tung.

Îşi aminti un sat de fermieri deţinut de un moşier pe care-l omorâseră mai târziu comuniştii. Îşi aminti maşina acestuia, toată numai metal crem lustruit, prea mare şi rapidă pentru drumurile de acolo. Era trasă de boi şi moşierul flutura din mână de pe scaunul din spate. Îi dădu micuţei domnişoare Hu o bomboană. Hu Ai-Ling fusese cândva numele doamnei Tung.

Mae îşi aminti cum se împleteau oale din stuf. Îşi aminti femei ale căror feţe îi erau aproape familiare, ale căror nume aproape că şi le aducea aminte, şi le auzi căzând de acord că era mai bine să fii a doua soţie. Primele soţii trebuiau să conducă şi să trăiască cu teama că vor fi înlăturate. Cea mai tânără soţie avea să fie mereu cea mai de jos în casă.

— Şi cum poţi fi o a doua soţie fără să fii mai întâi cea mai tânără? întrebă cineva.

Mae îşi aminti cum să pună castraveţi muraţi, care să se păstreze fragezi şi neatinşi de gustul de oţet vreme de trei ani. Îşi aminti recoltele de fasole, stând în grup şi separând boabele bune de cele rele, scoţându-le din păstăi, prăjindu-le, uscându-

le, punându-le la păstrare. Femeile purtau jachete vătuite, nu erau fardate şi toate fumau hasmaţuchi în pipe din steatit. Încercau să scape de dinţi; dinţii nu le provocau decât probleme şi dureri.

Mae îşi aminti poeziile.

Acesta-i focul Iubirii ce-n trestie se află, aceasta-i arşiţa Iubirii ce-n vin se află

— Doamnă Chung?

Era domnul Ken, care stătea în faţa ei.

Trestia-i tovarăşul tuturor celor ce-au fost despărţiţi de-un prieten

Părul lui frumos tuns, faţa lui rotundă, toate păreau proaspăt văduvite şi singure. Ea îi văzu faţa de copilandru, aşa cum ar vedea-o o bunică, faţa viitorului. Acum maturizat, acum rămas singur, acum fără ea. Prăpastia viitorului în care cădem cu toţii, şi apunem, şi dispărem. Hăul ce rămâne-n lume de pe urma lipsei siluetei noastre.

— Oh, spuse ea, şi-l îmbrăţişă.

Îi plânse pe umăr.

— Doamnă Chung, zise el din nou, şi o mângâie cu blândeţe pe spate.

— Eu… am… amintirile bunicii tale!

Mae scoase totul din ea într-un şuvoi, temătoare, îngrozită, după care-şi acoperi gura.

— Ai avut un camion albastru din plastic, îmi amintesc asta, şi îi scoteai din minţi pe cei din familie imitând huruitul motorului lui. Voiai să fii şofer de camion.

Faţa ei era brăzdată de lacrimi. Se cutremura din pricina misterului şi a tristeţii vieţii.

— De ce nu te-ai făcut şofer de camion?

Faţa rotundă şi chipeşă a lui Ken Kuei era lăsată, surprinsă de această bruscă dovadă de cunoaştere intimă. Întrebarea era valabilă. Bunica lui nu i-o adresase niciodată.

— Ferma, murmură el.

Felul cum ridică din umeri spunea că ar mai fi fost multe de spus. Se uită prin ogradă. Mae era tot în capotul de dimineaţă.

— Vino înăuntru, doamnă Chung, zise el şi dădu s-o conducă. Vrei să-l chem pe Joe?

— Nu ştiu.

Îl voia pe domnul Ken. Voia să discute cu el despre copilăria lui. Încerca o puternică şi îngrozitoare senzaţie că ştia cine era el. Îl ţinuse în braţe când nu fusese decât un bebeluş. Ştiuse chiar şi atunci că era o rezervă de forţă tăcută, calmă. Nu plângea şi nu se tânguia niciodată. Opunea rezistenţă, dar numai atunci când era nevoie. Fusese atât de bun la fotbal!

Aşa cum fusese şi Ahmet.

Toate acestea o făcură să plângă pentru ceea ce se întâmplase, de parcă perioada copilăriei lui Kuei ar fi fost malul îndepărtat al unei frumoase şi mişcătoare insule.

Pentru doamna Tung, a avea grijă de mult aşteptatul său nepot fusese ultima ocazie pe care o avusese de a se face folositoare.

— Am fost un schelet vreme de mulţi ani, zise Mae, confuză.

Faţa domnului Ken era serios îngrijorată pentru ea.

— Bunica ta te-a iubit, zise Mae. A fost atât de tristă când ai plecat!

Reuşise s-o ducă înapoi în casa ei.

— Nu am plecat.

— Ai crescut, îl acuză ea, şi începu să lăcrimeze. Ar trebui să ieşim din cochilii, spus ea. Cochiliile ar trebui să fie copiii, iar copiii ar trebui lăsaţi în urmă, în viaţă. Pentru mame. Pentru ca mamele să-i legene.

— Stai aici, spuse domnul Ken.

Şi fugi.

Şi Mae rămase singură, şi plânse; plânse pentru satul ce murise deja, pentru bătrânul Kizuldah.

Ar trebui să poţi să treci de colţ şi să găseşti din nou locul natal, cu mlaştinile lui nesecate pe fundul văii. Valea fusese lăsată nearată pentru păsările de apă, vulpi, stele şi amorezi tineri.

Oh, doamnă Tung, v-am fost prietenă şi totuşi nu vă cunosc. N-am fost nici măcar aproape de-a vă cunoaşte. După ce m-aţi

luat pe genunchi şi mi-aţi arătat pagini cu haine şi femei frumoase. Chiar dacă v-am văzut zi de zi, tot nu v-am cunoscut. Nu v-am întrebat niciodată despre avioanele japoneze. E adevărat că moşierul a înfipt capetele paraşutiştilor în pari?

Un răspuns veni de undeva. *Da.*

Vedeţi? Nimeni nu crede asta acum. Oamenii cred că nu e decât un basm comunist. Pierdem, pierdem atât de multe!

Vocea reveni. *Numai totul.*

Era de parcă bătrâna doamnă Tung venise şi ocupase un loc.

Odată s-a auzit un pocnet rece şi am scăpat o cămaşă de pe sfoara de uscat rufe şi aceasta s-a rupt.

Şi Mae văzu lumea aceea: trezindu-te la cântatul cocoşului, aplecându-te toată ziua ca să înfigi în noroi plante de orez.

Dimineaţa, îi auzeai pe bărbaţi cum plecau, cântând cântece.

Cântaţi-mi-le, spuse Mae în gând. Şi se ridică în picioare să lucreze.

Amândouă cântară cântece de muncă pe care numai doamna Tung şi le amintea – cântece simple despre cineva ai cărui pantaloni de lucru nu voiau să stea sus sau despre dragostea porcului spinos pentru păduchele de pădure. Îşi aminti glume pe care le spuneau ţăranii, glume despre fluturi de noapte. Cine mai era acum atât de inocent încât să glumească despre fluturi de noapte, piele pentru tălpi sau lumânări?

Mae îşi întinse rufele, cântând în sinea ei cu o voce puternică, aspră, de ţărancă.

— Doamnă Chung? întrebă o voce tânără.

Mae se întoarse şi trebui să clipească. Faţa tânără şi rotundă ar fi putut fi din orice epocă: din anii 1940, 1980 sau 2000. Gulerul jos al rochiei îi spuse din ce an era.

Aceasta era una dintre absolventele de duminică, Han An.

— Am venit să vă mulţumesc pentru rochia de absolvire.

— Cu plăcere, zise Mae, şi se înclină.

An era fiica unei femei care, în copilărie, fusese cea mai bună prietenă a lui Mae. Acum abia dacă se mai întâlneau.

— Am auzit că nu vă simţiţi bine după Test.

Mae scutură din cap. Nu, nu se simţea deloc bine.

Tânăra femeie păru zdruncinată.

— Am crezut cu toţii că, în calitate de expertă în modă, vă veţi împăca cel mai bine cu lucrurile noi…

Mae încercă să spună ce se întâmplase, dar descoperi că nu putea. Era prea complicat şi prea simplu în acelaşi timp. Putea rosti: sunt bântuită de o fantomă. Putea spune: am furat o parte din sufletul doamnei Tung. Putea spune: am fost în Poşta aeriană atunci când dânsa a murit. Putea spune: cred că Poşta aeriană este un loc.

Totul ar fi fost adevărat şi totul ar fi fost fals. Limbajul, asemenea doamnei Tung înseşi, era un podeţ vechi şi fragil, care se destrăma.

Mae rămase locului cu cearşafurile ude împăturite peste braţ. Totul o deconcerta. An văzu aceasta.

— Daţi-mi voie să vă ajut, spuse ea.

An adusese prăjituri de la absolvire. I le dădu lui Mae ca să le ţină departe de câinele domnului Ken, şi începu să prindă cearşafurile cu ace de croitorie.

Dacă m-ar mai interesa să fiu expertă în modă, îşi spuse Mae, aş fi alarmată. Aş fi alarmată de această pierdere de statut. Dar nu pot fi alarmată. Nu mă pot abţine să nu fiu.

An o conduse înapoi în bucătăria sa. Îi făcu ceai. Mae despachetă prăjiturile şi începu să lăcrimeze. Plânse copios, ca un izvor natural ieşind la suprafaţă din adâncurile pământul ui.

Erau prăjituri de modă veche, prăjituri cum erau cele pe care le coceau sătenii unii pentru alţii de sute de ani; prăjiturele frumoase făcute în mare parte din aer, orez vechi, puţin zahăr, fructe dulci şi uscate tăiate în felii mici şi precise. Prăjiturile acelea spuneau povestea a sute de ani de sărăcie şi gratitudine. Ei i se părea că bătrâna doamnă Tung, toţi prietenii ei şi-ai mamei sale, toate femeile din sat, din toate timpurile, se adunaseră acolo pentru a primi acel mesaj de mulţumire.

Joe veni acasă devreme, însoţit de doctorul Bauschu, doctorul districtului.

— Nu poţi munci, nevastă, zise Joe cu inimă grea, de parcă ar fi fost maşinăria lui preferată care se stricase.

Mae se opri locului şi contemplă ceea ce trebuia să fie adevărat.

— Mi-e prea inima plină, replică ea.

Şi, brusc, îşi aminti de el, îl văzu. Micuţ, răutăcios, în pantaloni scurţi – copilul Joe. Îl văzu aşa cum îl văzuse doamna Tung. Oh, ce înger! Un băieţandru frumos şi vesel în pantaloni scurţi, alergând printre ceilalţi, chicotind şi plesnindu-i peste cap, râzând în continuare când aceştia îl plesneau înapoi. Crescuse repede şi se maturizase prea devreme. Joe încetase să mai înveţe.

Era foarte puţină răutate în Joe acum, sau râset.

— Oh, soţul meu! Ceea ce am pierdut cu toţii, ceea ce vom continua să pierdem de-a lungul întregii istorii nu poate fi cântărit. Nu poate fi măsurat!

Soţul ei chipeş şi comic stătea neajutorat, scărpinându-se în cap. Cine mai auzise de-o soţie care nu putea munci fiindcă simţea greutatea istoriei?

Doctorul Bauschu îi ceru să stea jos şi să-şi ridice mâneca. Era un bărbat dur şi subţirel, care se plimba printr-o jumătate de duzină de sate cu o valijoară neagră, veche şi zgâriată. Fusese mereu extrem de critic la adresa expertei în modă – femeia făcea prea multe masaje cu uleiuri, curăţa prea mult dinţii cu aţă, servicii aflate la graniţa la care frumuseţea intra pe teritoriul sănătăţii.

Părea cât se poate de mulţumit că Mae era bolnavă.

— Aşadar, vezi, când vine cu adevărat boala, până şi dumneata chemi doctorul.

Cât de neplăcut putea fi? Sunt în doliu, prostule, după un întreg mod de viaţă.

Doctorul Bauschu insistă să-i ia temperatura, pulsul. O împunse cu degetele în căutare de umflături şi se holbă la ea de la gât în jos.

— Este o stare de agitaţie declanşată de trauma acelui Test. Altfel, nu e nimic în neregulă. Sugerez cataplasme.

Până şi Mae ştia că bărbatul încetase să mai fie ştiinţific, încălzi paharele ei bune şi i le aşeză la baza spatelui ca să absoarbă şi să usuce.

— Doctorul venea o dată la şase luni, zise Mae, somnoroasă, într-o dubă albă cu o semilună roşie. Ne aliniam cu toţii pentru a fi trataţi, chiar dacă nu sufeream de nimic. Întotdeauna era câte ceva de vindecat: un dinte sau o tăietură sau păduchi.

Ochelarii doctorului scânteiară când îşi închise geanta. Femeia vorbea aiurea. Experta în modă decăzuse.

***

În noaptea aceea, aproape tot satul se înghesui în singura cameră a lui Mae.

Cumnata lui Mae, doamna Wang, se învârti prin bucătărie, încercând să fiarbă nişte ceai, căutând în toate locurile nepotrivite, împrăştiind aranjamentele. Fratele lui Joe, Siao, o urmă în tăcere, punând lucrurile la loc. Zece dintre membrii familiei Soong, care erau rude prin alianţă cu Mae, se înghesuiau în casă. Nu-şi amintea numele nici măcar al unuia dintre ei.

Mama lui Mae exclamă spre bătrâna doamnă Soong:

— E voia Domnului. Am păcătuit şi-am tot păcătuit, aşa încât Domnul ne pedepseşte.

— Aiureli, mamă, zise Mae. Domnul nu pedepseşte. El nu recompensează. Ne lasă să scăpăm basma curată.

— Tatăl i-a fost ucis, spuse mama ei întristată, gesticulând cu batista spre Mae, de parcă asta ar fi explicat totul. Şi-a pierdut sora şi fiica…

Ieşiră la iveală toate legendele familiei. Mae era acum prea obosită şi tracasată pentru a-i asculta. Iubirea irosită era greu de îndurat. Frumoasa ei soră mai mare, Missy, care murise… fiica mai mare a lui Mae, care murise şi ea… De ce să-i amintească acum de asta? Stând în preajma oamenilor, simţindu-se atât de bolnavă, Mae îşi aminti de latura urâtă a trecutului său. Voia ca totul să dispară. Voia să doarmă, dar toţi veniseră cu gândul s-o facă să se simtă mai bine.

Profesorul Shen veni, părând solemn. O aduse cu el şi pe frumoasa sa soţie Suloi, în caz că ar fi înţeles cineva greşit prietenia lui cu Mae.

— Profesore Shen, spuse Mae, bucuroasă să-l vadă.

Suloi avea faţa lui Kwan, faţa minorităţii lor, a eloilor. Doamna Shen era la fel de frumoasă precum Kwan. Chiar şi acum, aici, era veselă.

Doamna Shen întrebă:

— Cum se simte experta noastră într-ale modei?

— Foarte confuză, replică Mae. Acum sunt mai mult o expertă într-ale istoriei.

Se uită în sus spre faţa profesorului Shen şi, culmea, şi-l aminti ca pe un băieţel ciolănos, adus de spate. Bătrâna doamnă Tung îşi făcuse atât de multe griji pentru el! Îşi dorise să aibă mai multe cărţi, ca să-i poată da câteva şi acelui copil serios.

— Ar fi trebuit să-ţi încerci norocul la examenul ăla, zise Mae somnoroasă, ca să devii funcţionar de stat.

Profesorul Shen clipi, îndreptându-şi privirea spre Kwan, care clătină o singură dată din cap.

— Nu aveam nici timp, şi nici cărţile necesare, spuse el încet. Aşa că am urmat cursul pedagogic.

— Îţi aminteşti cărţulia aceea albă? Cea despre iepuri? murmură Mae.

I-o găsise bătrâna doamnă Tung, o carte gândită parcă pentru el.

Faţa lui avea un zâmbet palid, iar ochii nu-i clipeau.

O scoase din rucsac.

— Aceasta, spuse el.

Era o cărticică veche şi roasă, pătată de copilărie, şi spunea pe limba poporului lor *Povestea Iepurelui Petre.*

Profesorul se întoarse către ceilalţi din cameră, dimprejurul său, şi ochii începură să i se umple de lacrimi.

— E adevărat, şopti el spre toată camera. E adevărat.

Soţia lui se apropie de Mae, în genunchi, zâmbind. Îi luă cealaltă mână.

— Ai devenit un profet, zise ea cu o voce foarte scăzută.

— Al trecutului, spuse Mae.

Cum ar fi fost ca măcar o dată să aibă un moment de singurătate?

Printre prietenii ei se aflau şi Sunni şi soţul ei, domnul Haseem. Acesta urmărea să pună mâna pe casa lor.

***

În ziua următoare avu loc înmormântarea doamnei Tung.

Mae se uită impasibilă când sicriul de carton fu coborât în pământul stâncos. Moscheea părea mică, sus pe deal, cu varul scorojit. Toată costişa dealului părea că se scorojeşte.

Era oarecum ciudat să-ţi vezi propriul corp fiind îngropat, să vezi oameni pe care nu i-ai cunoscut cu adevărat schimonosindu-şi feţele. A şti că ai trăit atât de mult, încât nu a mai rămas nimeni care să te jelească. Nepoţii doamnei Tung erau oameni în toată firea, trişti, da, ruşinaţi de faptul că erau îmbrăcaţi la costum. Unul era mecanic în Yeshibozkent, celălalt era şofer de autobuz. Până după-amiază, aveau să se întoarcă la treburile lor.

Mae nu era în doliu; pentru ea, doamna Tung nu era moartă. Trupul nu era decât pământ. Doamna Tung era alături de ea în Aer.

Sunni Haseem veni la ea şi o luă de mână.

— Îmi pare foarte rău, zise Sunni convenţional.

— De ce? întrebă Mae.

— A dus o viaţă plină, se arătă Sunni de acord.

Şi Mae îşi aminti de doamna Tung făcând dragoste în toiul bătăliei, în mlaştină.

Îşi aminti vârfurile trestiilor retezate de gloanţe pe când doamna Tung îmbrăţişa. Tânărul bărbat al doamnei Tung se lăsă pe spate şi zâmbi, şi Mae îşi aminti zâmbetul acela. Era nepăsător, părând a spune: *Viaţa nu merită trăită dacă nu merită pierdută.* Şi Mae ştiu: Băiatul fusese ucis.

— A murit la o vârstă venerabilă, spuse Sunni.

Oh, tu, soţie modernă, cu bucătăria ta mică şi lipsa ta de dragoste, ce ştii tu despre asta? Ce-ai sacrificat tu vreodată pentru ceva?

— Venerabilă? repetă Mae. De parcă tot ce făcuse doamna Tung fusese să ţeasă prosoape pentru ceai. A fost o disidentă; ascundea soldaţi în şcoală.

Kwan şi Joe veniră înainte, şi-o luară de braţ.

— Hai să te ducem acasă, spuse Kwan.

Mae rămase fermă pe poziţie.

— De ce tratează oamenii trecutul de parcă ar fi pierdut o bătălie pe care prezentul ar fi câştigat-o? îi chestionă ea cu pumnii încleştaţi. De ce-l trataţi de parcă s-ar fi dus fiindcă ar fi fost slab?

Joe păru năucit şi istovit.

— Nu ştiu, spuse Kwan.

— Trecutul este real, zise Mae. E încă aici.

— Atunci, poate că şi viitorul este, spuse Kwan.

***

În săptămânile acelea, până în iunie, Mae se culcă devreme şi dormi până târziu.

Începu să ia în greutate din pricina inactivităţii, visând la voci umane cât pentru nouăzeci de ani: copii, adulţi, lătratul unor câini iubiţi, morţi de mult, clipocitul apei lovindu-se de canoe arse, de mult putrezite.

Treptat, descoperi că putea găti din nou, putea face puţină curăţenie sau să măture. Reuşi să-şi alunge cumnata din bucătărie. Soţul ei, Joe, începu să se simtă uşurat. Hainele lui de lucru îi erau iarăşi pregătite dimineaţa, la fel şi micul dejun constând din tăiţei aburinzi.

Dar Mae stătea lângă micuţa fereastră de la bucătărie ca să-l vadă pe domnul Ken. Inima sa zbura către el când, alături de două fiice tinere făcute târziu, pleca spre câmp la prima revărsare a zorilor, cu mult înaintea lui Joe al ei. Inima îi zbura către el pentru bebeluşul şi băieţelul care fusese, şi pentru faţa lui rotofeie, pentru brâul subţire, şi pentru felul iute şi agil în care făcea lucrurile.

Se tot gândea la bătrâna doamnă Tung între trestii. Cum se ridicase rochia, cum i se lăsaseră în jos pantalonii, şi cum se deschisese doamna Tung înaintea amantului ei, complet, pe de-a întregul, în derivă şi abandonată ca o velă în bătaia vântului, aşteptându-l s-o umple cu copii, nereţinând-o nimic.

Bătrâna doamnă Tung cunoscuse senzaţia asta, oricât de năzuroasă şi de delicată putuse ea părea.

Experta în modă n-o cunoscuse, cu toate vorbele ei mari despre frumuseţe cu tot.

Rujurile, uleiul de păr, agrafele sub formă de flori – toate erau semnale; semnale care spuneau: *Iubeşte-mă, n-am fost iubită.* Din pricina aceasta aveau ele forţă asupra ei, de asta se simţea atrasă de ele, de asta avea nevoie de ele. Voise să se împodobească singură cu steguleţe, spunând: *Vino la mine, eu nu pot veni la tine.*

Acum, pur şi simplu îl voia pe domnul Ken.

4.

Era noapte şi Mae era pe jumătate adormită în pat când îl auzi pe Joe venind acasă.

Întorcându-se de la Ceainărie, Joe şuiera şi chicotea spre fratele său, Siao. Mai era cineva cu ei.

— Aşadar, unde-i nevasta? întrebă un bărbat.

Mae recunoscu vocea: cu ei se întorsese soţul lui Sunni.

Joe murmură ceva politicos şi indistinct.

— S-a întors la muncă? În lumea modei?

Joe şuşoti ceva; soţul lui Sunni şuşoti înapoi.

— E bine să fii din nou bărbatul în casă, nu? Ha-ha!

Joe îi spuse fratelui său Siao să aducă whisky-ul. Siao bodogăni, sătul ca Joe să facă pe fratele mai mare.

— Oh! Nu... adu-l pe cel bun pentru domnul Haseem! exclamă Joe cuprins de frustrare.

Un clinchet de pahare. Joe avea să fie roz la faţă seara. Şi roşu la ochi dimineaţa. Nu rezista la băutură; pur şi simplu devenea un găgăuţă sfios. De ce nu putuse veni soţul lui Sunni doar să aducă cele mai bune urări şi să plece?

Fiindcă, îşi spuse Mae, soţul lui Sunni nu aduce cele mai bune urări. Mae rămase nemişcată şi îşi concentră auzul.

— Nu te pot ajuta, spuse soţul lui Sunni.

Mae aproape că putu auzi portofelul desfăcându-se, despăturindu-se. Ieşi de sub cearşafuri lovind din picioare şi aruncă pe ea un capot. Apoi îşi spuse: nu. Nu e de ajuns asta. Trebuia să arate ca o expertă în modă.

Totul merse împotriva ei: întunericul şi dezordinea de nedescris în care se transformase alcovul. Încercă să se mişte repede; voia să apară brusc, în ordine, imaculată, ca să spună: *Nu ne trebuie ajutorul tău, stimate soţ al lui Sunni.*

— *Cât* de mult? exclamă Joe cu uimire.

Mae dibui prin întuneric după cea mai bună rochie. Se lovi cu mâna de un umeraş şi o simţi. Faldurile gulerului păreau să fie cele potrivite. Şi-o trase peste cap şi-şi trecu degetele prin părul ca un cuib de pasăre. Mângâie pervazul geamului şi găsi o

agrafă. Cu mâinile tremurând de grabă, îşi strânse părul la spate cât de tare putu, după care-l prinse cu agrafa.

Totul părea asimetric – faţa sa, agrafa, rochia care-i atârna pe un umăr, dar o strângea la burtă. Pantofii. Unde erau pantofii ei?

Vocea domnului Haseem tărăgăna, vorbind parcă despre o femeie.

— Suficient cât să cureţi vechiul grajd, să ridici un staul, să cumperi câteva capre. Ah? Ha-ha.

N-o face, Joe, prostule, aşa îi lucrează el pe toţi, împrumută prea mulţi bani şi apoi ia ferma ca mod de plată. Sandale. Nu se potrivesc cu o rochie de calitate, dar orice merge acum. Mă simt ca o căpiţă de fin, îşi spuse Mae. Şi trase draperia la o parte cu o încetineală graţioasă.

La masa ei, soţul lui Sunni stătea lăsat pe spate, ca acasă la el, cu picioarele pe scaun, cu o sticlă de whisky de orez desfăcută şi pe jumătate goală în faţă.

— Nevastă! strigă Joe, bucuros parcă peste poate s-o vadă.

Siao ridică privirea cu o mişcare trist-beată.

Faysal Haseem o măsură cu ochii îngustaţi şi un rânjet pe buze.

— Suntem onoraţi, spuse soţul lui Sunni, împingându-i un pahar de whisky în propria ei bucătărie. Te-ai îmbrăcat în cea mai bună rochie pentru noi.

— N-a găsit alta!

Lui Joe, asta i se păru foarte comic şi râse, deschizând gura ca pliscul unei raţe.

Mae spuse:

— Sunteţi foarte amabil că ne oferiţi ajutor.

— Nu-i aşa? spuse bărbatul lui Sunni, şi ridică paharul.

— Ne-a împrumutat deja aproximativ o sută de rieli! spuse Joe.

— Oh, făcu Mae. Atunci, trebuie să-i dai înapoi.

— Mnu, mârâi soţul lui Sunni şi plimbă duşca de whisky prin gură.

— O sută de rieli, nevastă! Un grajd nou! Capre! Vom fi bogaţi.

— Domnul Haseem e mult prea bun.

Mae se aşeză, încercând să-şi pună la lucru creierul croit pentru afaceri. Nu era foarte şireată.

— Dar cum îi vei plăti înapoi, bărbate?

— Oh, putem ajunge la vreun fel de înţelegere, spuse Joe, ameţit de cap, nesăbuit.

— Nicio problemă cu plata! spuse soţul lui Sunni, nu atât de beat încât ochii să nu i se fixeze asupra lui Mae şi să nu scapere de rea-voinţă. Dacă se ajunge acolo, poţi plăti din banii pe care-i scoţi din modă.

— Ah, făcu Joe cu dispreţ. Nu vom avea nevoie de asta.

— Dar nu-i ai, spuse Mae, cu un chicot obosit şi incredul.

Nu putea Joe să vadă? Mae fusese bolnavă tot sezonul de primăvară.

— Vom avea un bou, doi boi, spuse Joe, clătinându-se puţin pe picioare.

— Cu doi boi nu poţi da înapoi o sută de rieli.

Mae se prinse de cap pentru a-şi ţine minţile la un loc. Trebuia să joace de parcă toate cărţile ar fi fost pe masă, cu faţa în sus.

Aşa că întrebă direct:

— Vă rog, domnule Haseem, nu avem cum să vă restituim banii. Aceasta e o propunere de afaceri foarte dezavantajoasă pentru dumneavoastră.

— Eu cred că e una avantajoasă, spuse el, roşu la faţă,. Ştiind exact ce făcea.

— Veţi pierde banii!

Oh, fusese o nesăbuită să încerce să se îmbrace frumos! De ce o făcuse? Ca să-i arate că încă mai aveau o sursă suplimentară de venit? Tot satul ştia acum că asta era puţin probabil. Tot ce făcuse îmbrăcându-se astfel, nu fusese decât s-o întârzie până ce a fost prea târziu. Se terminase cu moda!

— Nu voi pierde banii, zise soţul lui Sunni. Îi voi pierde, Joe?

— Cu siguranţă nu, spuse Joe uimit.

Desfăcu bancnotele sub formă de evantai.

— Joe, eşti beat, spuse Mae cu disperare.

Se uită la Siao, care trăgea guri mici şi uşoare de fum din ţigară şi se uita pierdut la pantofii săi. Nici asta nu-i plăcea.

— Siao, se rugă ea. Spune-i. Asta e casa tatălui vostru! Spune-i că nu vom putea să restituim banii!

Siao ridică agale privirea spre ea şi se frecă pe toată faţa, o dată, cu mâna. Reuşise să-şi crească o barbă rară, iar în jurul gurii erau fibre de muşchi. Scutură scrumul.

— Domnul Haseem a fost foarte bun, dar cu toţii ne-am dat pe ulei. Poate c-ar trebui să spunem mulţumim, domnule Haseem, şi să vă dăm răspunsul dimineaţă.

— Răspunsul dimineaţă? spuse Joe. Un prieten ne oferă cu generozitate bani şi tu îl insulţi spunând că trebuie să ne mai gândim?

— Spun că, poate, domnul Haseem şi noi înşine ne vom simţi altfel dimineaţă, zise Siao.

Joe se uită într-o parte la domnul Haseem. Simţea nevoia să fie stăpânul casei.

— Uneori e nevoie să-ţi asumi un risc. Tu n-ai făcut niciodată asta, Siao. N-ai ieşit niciodată din casă.

— Nici tu, zise Siao încet. Dar cred că-n scurtă vreme s-ar putea s-o faci.

Mae vorbi.

— Joe, fratele tău are dreptate.

— Nevastă. Asta-i între bărbaţi.

Mae se întoarse.

— Domnule Haseem, vă rog, soţul meu nu ştie ce face, vă rog să vă luaţi banii înapoi, nu avem cum să vi-i restituim. Doar dacă v-am da ferma.

Era sinceră. Nu avea nicio miză; nu avea nicio armă.

— Cred că soţul tău trebuie să spună asta, zise domnul Haseem.

Mae se aplecă în faţă.

— Domnule Haseem, vă rog să nu luaţi ferma, vă rog să nu faceţi asta, sunt prietenă cu soţia dumneavoastră, gândiţi-vă la prietenie şi vă rog să nu ne înghiţiţi. Vă rog, vă implor!

Teroarea şi confuzia lăsate de Test, ura faţă de ceea ce se întâmpla, toate o copleşiră. Mae se lăsă în genunchi. În praf, îmbrăcată în cea mai bună rochie a ei, cu modele sub formă de inimi, Mae se înjosi.

— Vă rog să nu ne luaţi ferma!

— Cred că este beată soţia ta, chicoti soţul lui Sunni.

— Nevastă! lătră Joe. Te faci de râsul lumii. Eşti bolnavă. Bolnavă la cap.

Arătă cu degetul spre capul său.

— Luaţi banii înapoi! plânse cu suspine Mae, luându-i de la Joe şi împingându-i spre domnul Haseem. Vă rog.

Banii căzură pe jos. Îi adună, bani otrăviţi, şi încercă să-i împingă iarăşi spre el. Bărbatul îi luă, îi făcu sul, se aplecă peste masă şi-i puse în buzunarul lui Joe, îl lovi uşor cu palma, mormăi şi se lăsă înapoi pe spate. Părea mulţumit, exact cum ar fi arătat dacă ar fi mâncat bine.

Aşadar, îşi spuse Mae, ţi-ai primit împrumutul şi m-ai făcut chiar să implor în genunchi. Ştii că ştiu şi eu, şi că sunt neajutorată. Ar fi trebuit să-ţi refuz măcar asta. Nu-ţi voi mai da nimic altceva.

Mae se ridică şi-şi şterse obrajii. Brusc, avea o durere de cap care o orbea şi întreaga încăpere părea mizeră, apăsătoare şi încărcată.

— O sută de rieli nu sunt un preţ rău pentru o fermă, spuse ea. E o afacere bună, domnule Haseem. Pentru dumneata.

Joe părea ameţit.

— Poftim, soţule.

Îi mai turnă un whisky.

— E mai bine să fii vesel acum. E mai bine să uiţi.

Îl mângâie pe părul negru, aspru şi lucios, apoi îl lovi uşor.

Bărbatul luă paharul cu o mişcare legănată, nesigură. *Nevasta îi toarnă bărbatului ei de băut, ăsta-i un comportament bun şi cuvenit.* Mae îşi strecură mâna în buzunarul lui şi luă banii. Îi numără.

— O sută de rieli, spuse ea, în semn de aprobare spre soţul lui Sunni. Sunt toţi aici.

— Desigur, zise domnul Haseem, lăsându-se pe spate. Sunt un om cinstit.

— Un om cinstit! insistă Joe, şi ridică paharul.

— Soţia ţine-ntotdeauna banii, spuse Mae, împăturind bancnotele în gulerul celei mai bune rochii a sa.

Îşi spuse: te cred în stare să-i furi de la soţul meu cât timp el se face pulbere.

Soţul lui Sunni înclină spre ea paharul într-un salut sfidător.

Mae nu mai îndura să vadă aşa ceva. Plecă şi trase draperia în urma ei, dar nu se întinse în pat. Rămase locului în ghearele panicii. Ne are la mână, exact aşa cum i-a avut şi pe ceilalţi, împrumuturi, tot mai multe împrumuturi, bani ce nu pot fi returnaţi, acapararea casei, a pământurilor. Numai casa aceasta valorează trei sute de rieli! Pământurile noastre aduc doar aproximativ o sută de rieli. Trebuie să găsim pentru un an un venit suplimentar, cu dobândă cu tot.

Mae se gândi la Sunni. Afacerea bărbaţilor, nu-i aşa? Ei bine, poate fi şi afacerea femeilor.

Acum putea aprinde luminile. Becul fără abajur revărsă lumină peste maşina de cusut, articolele de toaletă şi mormanele de materiale. Îi scoase la iveală faţa scofâlcită, pungile şi ridurile din jurul ochilor, gura umflată de parcă ar fi bătut-o soţul. Acolo era pieptenele. Îl trecu prin păr. Acolo era rujul. Îl aplică expert, definind buzele pe care-şi dorea să le aibă. Îşi ciupi obrajii şi găsi pantofii potriviţi, aruncă pe ea o bluză. Merse înapoi în bucătărie cu paşi mari.

— Ies la o plimbare, anunţă ea, şi ieşi în curtea casei.

Soţul lui Sunni izbucni în râs, şi o salută.

— Plimbare plăcută, expertă în modă!

Mae traversă Strada de Sus, apoi urcă panta abruptă spre casa domnului Haseem, de pe malul apei. Ştia că Sunni avea să fie trează, neastâmpărată, atentă la toţi şi la toate.

Mae deschise poarta curţii, se duse spre uşa de la bucătărie, coborî capul şi intră. Becul din bucătărie era aprins, dar Sunni nu se afla acolo. Era mai bine să n-o surprindă dacă nu era în cea mai bună formă.

— Prietenă Sunni! strigă ea. Nu e decât Mae. Pot veni să discutăm?

De fapt, Sunni era pregătită s-o primească. Mae ştiu asta după felul cum fu trasă draperia pe inele, după perfecţiunea părului şi după machiajul lui Sunni, dar mai mult ca orice după felul cum stătea dreaptă şi înaltă, cu faţa ei durdulie serioasă.

— E târziu pentru o vizită de curtoazie, o informă Sunni.

— Într-adevăr. Dar am nevoie de ajutorul tău.

— Într-adevăr. N-ai fost în apele tale în ultima vreme, zise Sunni. Ai permis ca ştacheta să coboare.

Mae ştiu atunci în sinea ei că asta nu avea niciun sens, ştiu în sinea ei care era situaţia. Dar, cel puţin, mai târziu putea spune că întrebase.

— Ai de gând să-mi ceri să stau jos? întrebă ea. Nu am de gând să stau mult. Cum spui tu, n-am fost în apele mele în ultima vreme.

Sunni făcu un gest invitând-o să ia loc la masa din bucătărie, nu să intre în camerele principale. Sunni însăşi alese să rămână în picioare.

Mae anunţă:

— Voi rămâne, desigur, în afacerea modei.

Capul lui Sunni se înclină.

— E prima oară când te aud recunoscând că este o afacere. Întotdeauna te-ai referit la asta în termenii sfaturilor prieteneşti.

— Într-adevăr, am dat multe sfaturi pe gratis. Din prietenie, zise Mae.

Vocea ei era tristă, se simţea tristă.

— Şi, desigur, prietenul la nevoie se cunoaşte.

Sunni, Sunni, ştiu ce eşti, dar eşti mai mult decât atât.

Sunni nu spuse nimic.

Mae continuă:

— Soţul tău, desigur, este implicat în afacerea cumpărării de ferme.

Sunni era încă nemişcată. Până acum, s-ar fi aşteptat la toate acestea; ar fi ştiut că împrumutul avea să fie oferit. Sunni poate că încercase chiar să-şi sfătuiască soţul să n-o facă, dar acum, în ceea ce-o privea pe ea, hotărârea fusese luată.

Sunni nu se grăbi să răspundă.

— E mai bine decât să fii fermier. Este drumul spre prosperitate. Prosperitatea este, desigur, cea care aduce banii pentru modă.

— Soţul tău l-a îmbătat pe Joe, l-a umplut de iluzii sălbatice şi i-a împrumutat o sută de rieli.

— Ţţţ. Mai degrabă Joe l-a îmbătat pe soţul meu, ca să-i împrumute atât de mult.

— Nu-i putem da înapoi, Sunni, şi ştii la fel de bine ca mine că aşa se îmbogăţeşte soţul tău. Şi-ţi cer în calitate de prietenă să-ţi foloseşti toate mijloacele pentru a-ţi convinge soţul să

primească banii înapoi acum. Sau – Mae îşi vârî mâna în rochie – să iei tu însăţi banii de la mine acum. Şi ţine-ne partea în faţa lui, şi cere-i să ne cruţe.

Mae întinse banii, imprimaţi atât de elaborat cu portretul preşedintelui Kubilai Han. Sunni păru să ezite în hotărârea ei.

— Te rog, Sunni, spuse Mae, şi simţi slăbiciunea bolii întorcându-se, căci îi tremură vocea, din nou aproape în pragul lacrimilor. Altfel, vom pierde totul.

— Împrumutul ăsta e-o aiureală, spuse Sunni, şovăind. E treaba bărbaţilor, treaba soţului meu, nu pot interveni.

— Sunni. Ne va distruge!

— Nu te pot ajuta.

Se întoarse pentru a pleca.

— Sunni, dacă mi-ai fost vreodată prietenă...

Mae se ridică în picioare pentru a o urma, nepoftită, înăuntrul casei bogătaşului.

Draperiile erau brodate, pernele erau brodate, auriu pe verde, totul era supraîncărcat, toată încăperea era supraîncărcată, o cameră mică de la ţară plină cu carafe de sticlă, domuri de furtună cu zăpadă şi-un set de bile de biliard fără masă.

— Asta nu mă priveşte pe mine! spuse Sunni, acum mai aprig.

Îşi ţinea mâna peste pântece, de parcă ar fi avut crampe. Se roti brusc pe loc.

— Cât despre prietenia noastră, ai fost o slujitoare, înţelegi? Ţi-am cumpărat serviciile, ţi-am cumpărat... ţi-am cumpărat sfaturile, linguşelile, le-am plătit cu bani, şi ştii asta.

Sunni, Sunni, tu urăşti asta, te comporţi grosolan.

— Sigur că a fost o afacere, amândouă ştim asta.

Mae începea să fie deranjată.

— Dar nu poţi ţine o afacere fără o relaţie, iar a noastră a fost directă şi bună, fără neînţelegeri. Asta poate continua. Dar numai dacă aiureala asta – cum atât de bine ai numit-o – această aiureală cu privire la împrumut ajunge la o rezolvare!

Sunni părea îngrijorată, scutura încet din cap: *Nu, nu, nu.*

Mae înţelese.

— Te temi de el.

— Ce aiureală, cum îndrăzneşti!

— Sigur că ţi-e frică de el; şi mie mi-e frică de el. Este o brută, Sunni.

Cele două femei se uitară fix una la cealaltă. Între ele se aflau banii. Mae se uită la ei, gândindu-se la puterea lor.

— Da, suspină Mae, el te face bogată. Din cauza asta te-ai căsătorit cu el. Aşa că nu-i poţi pune la îndoială felul în care câştigă bani. Cum spui tu: ei întreţin moda.

Îi puse înapoi în rochie.

Faţa lui Sunni era boţită, gura i se deschidea, dar nu scotea niciun sunet. Voia să se răzbune acum – voia răzbunare fiindcă fusese atât de rece şi de clar caracterizată.

— Expertă în modă. Cine va avea nevoie de tine? Cine va vrea sfatul tău, slujitoare, când televizorul prietenei tale Wing ne va oferi toate sfaturile, şi sfaturi mai bune decât ne-ai dat tu vreodată? Ţăranco! Soţie de fermier!

— Târfă! spuse Mae cu răceală.

Voi regreta asta, îşi spuse. Dar nu simt nevoia să înghit insulte acum.

— Cel puţin, eu nu-s o târfă, Sunni.

Sunni nu avea niciun răspuns la asta. Mae se întoarse şi plecă în pas iute.

Sunni începu să strige:

— Aveam de gând să-i spun ceva, ceva care să te ajute.

Sunni o urmă pe Mae în bucătărie.

— Aveam de gând, dar acum n-o voi mai face! Cum îndrăzneşti să-mi spui aşa? „Prietenă”? Tu? Tu faci totul pentru bani, şi-mi spui mie că-s o târfă?

Mae se opri în uşa de la bucătărie.

— Nu-ţi răci gura, Sunni, nu-ţi răci gura. Tot ce-ai spus despre mine e adevărat. Şi-mi pare rău că ţi-ai vândut viaţa pentru casa asta. Poate că şi eu aş fi făcut la fel.

Şi ieşi afară în noapte, afară sub stele şi nori, care erau veşnici. O lună care era aproape plină.

Şi acum, ce? se întrebă ea. Dumnezeule mare, acum ce urmează?

Mae se întoarse şi-i găsi pe soţul ei şi pe bărbatul lui Sunni dormind la masă. Siao urcase la etaj.

— Afară, spuse ea, şi-l scutură pe domnul Haseem. Beţivule, ieşi afară, ridică-te, afară!

Cu privirea înceţoşată, domnul Haseem se uită în sus la ea şi rânji.

Te cunosc eu, îşi spuse ea. Eşti bărbatul puternic care conduce prin forţă. Ai înfige capete în vârful parilor dacă ţi-am da voie.

— Ieşi din casa mea, spuse ea din nou, şi-l lovi.

— Hei! strigă bărbatul, şi căută din priviri ajutor din partea lui Joe.

Nefolositorul ei soţ era mort în ochii lumii, prea mort să-şi ajute chiar şi duşmanul.

— Afară, afară, afară – era tot ce-i putea trece prin cap să spună, aruncând asupra lui o ploaie de lovituri.

Bărbatul începu să chicotească; părea să considere comic totul.

— Lupoaico, chicoti el.

O, da, asta era imaginea soţiei furioase, alungind prietenii beţi ai soţului ei. O înfurie şi mai mult să se vadă distribuită într-un rol atât de străvechi.

— Nu te azvârl afară fiindcă eşti beat! Te azvârl afară fiindcă ne eşti duşman. Fiindcă vrei să ne furi totul. Ieşi afară înainte să-ţi scot ochii!

Mae înşfăcă cuţitul cel mare de bucătărie. Bărbatul se opri din râs şi sări îndărăt, departe de masă. Ea îi văzu ochii scânteind şi apucă satârul înaintea lui.

— Te voi omorî şi-apoi nu va mai trebui să-ţi dăm banii înapoi. Te voi omorî şi voi elibera satul de-un tiran.

Vorbea serios. Avântă satârul spre el, iar el scânci şi sări în spate, strigând:

— Hei! Nebuno! Ţi-a intrat aer în cap şi… hei!

— Te… voi… — promise ea şi se apropie de el, lovind cu cuţitul şi cu satârul – … omorî!

Vocea ei deveni un scrâşnet.

Bărbatul alergă spre uşă şi-şi luă haina, cu degetele groase şi îngălbenite de tutun tremurând, cu faţa schimonosită de surprindere, teamă, confuzie. Lumea se întorsese brusc cu susul

în jos pentru el, să fie urmărit de-o femeie nebună cu cuţitele. Un ultim icnet de surprindere şi ieşi din casă, ferindu-şi capul.

Mae îl urmări prin curtea casei, urlând insulte.

— Fugi, câine! Fugi, catârule! Du-te, du-te, du-te!

Pe zidurile curţilor era lumină, luminile se aprindeau în tot satul. Câinele domnului Ken, trezit din somn, începu să latre. Auzi sunetul paşilor domnului Haseem dincolo de poartă, fâlfâitul şireturilor sale desfăcute. Începură să latre şi alţi câini; tot satul era treaz, tot satul avea să ştie până dimineaţă ceea ce se întâmplase.

— Doamnă Chung?

Acolo, doar în chiloţi, stătea domnul Ken.

Ea începu să plângă cu suspine. Aruncă obiectele tăioase, acestea zăngăniră pe piatră. Îşi ascunse ochii de ruşine, de teamă. Cum de ajunseseră lucrurile atât de departe, atât de repede?

— Ce se întâmplă? spuse domnul Ken.

Stătea nemişcat, uitându-se la ea înfricoşat. Nu voia s-o creadă nebună. Îşi reveni în fire şi-i explică.

— Domnul Haseem i-a împrumutat lui Joe o sută de rieli. L-a îmbătat pe Joe, iar Joe a luat banii.

Domnul Ken ştia ce însemna asta.

— Ah, făcu el.

— Nu-i vom putea restitui niciodată. Va pune mâna pe ferma noastră!

— Nu vrea să ia banii înapoi?

Domnul Ken se foi, conştient acum de goliciunea sa.

Mae tânjea să-l strângă în braţe. Asta ar fi liniştit-o, asta ar fi făcut lumea să nu se mai învârtă, ar fi făcut totul să se oprească.

— Nu, nu vrea banii, ne vrea pe noi şi pământul nostru. Vrea să ne facă sclavi. Vrea să vă facă şi vouă acelaşi lucru.

O pauză, o bătaie. Luminile încă mai ardeau.

— Mai bine du-te înăuntru, spuse el.

Se simţea înmărmurită, încă tremurând, încă neajutorată. El îngenunche pentru a ridica de jos cuţitele; ea văzu cum partea de sus a spatelui său se umfla spre umerii laţi. Văzu încreţitura

de pe mijlocul spinării sale puternice, acolo unde era îngropată adânc coloana vertebrală.

Apoi, Ken o cuprinse cu un braţ şi, în linişte, o întoarse nu spre casa ei, ci spre a lui.

— Şşş, făcu el.

O conduse în bucătărie. Nu aprinse lumina. Cu foarte mare grijă, cuţitele ei fură aşezate pe masă, aproape fără niciun sunet.

Ce căutăm aici în întuneric împreună? Facem ceea ce cred eu că facem?

— Se va trezi mama, spuse el pe-o voce la fel de joasă ca apa curgând printre trestii.

Ea îi simţi mirosul respiraţiei: adormit, cu iz de usturoi, dar cumva uşor plăcut.

Bătrâna doamnă Tung fu cea care o mişcă, bătrâna doamnă Tung care ştia cum să primească ce-şi dorea.

Cumva, mâinile ei ajunseră pe umerii lui, apoi în jos pe spatele lui neted şi lat. După aceea, mâinile lui erau pe sânii ei, iar inima ei bubuia, abia dacă mai putea respira. Era un lucru periculos, aiuritor, dar descoperi că nu-i păsa. Nu se cuvenea să facă asta, trebuia să-i ţină pe bărbaţi la distanţă, dar asta făcuse toată viaţa şi nu se alesese decât cu Joe.

Probabil că-l trăsese către ea, fiindcă, brusc, pieptul lui neted şi masiv păru s-o împresoare. Picioarele lui groase şi îndoite, şi lenjeria intimă, largă dar şi cumva plină de penisul lui mic şi tare, stăteau lipite de ea. Ea nu purta lenjerie intimă. Un penis atât de mic, încât avea să fie-n ea atât de repede, totul putea fi făcut atât de repede, atât de simplu, la fel de simplu şi de dulce ca un sărut.

Se trezi că-şi trage în sus rochia albă, bună. El o sărută, ea îi trase în jos şi ultima piesă de îmbrăcăminte, şi în sfârşit, în sfârşit, în sfârşit, pentru prima dată în viaţa ei, îl primi. Era o nerozie, avea s-o dispreţuiască mai târziu.

Dar tocmai încercase să omoare pe cineva cu nişte cuţite şi nu-i mai păsa acum de nimic. Totul se desfăşură cu blândeţe, în tăcere. Ea îi simţi zvâcnetul, simţi ceva lovindu-se de-un zid interior. Apoi, fruntea lui se sprijini de-a ei.

Nu-i ieşise încă din corp. Brusc, parcă lovită cu leuca, fu copleşită; ceva se încleştă, se scutură şi se umezi înăuntrul ei. Nu se putu înfrâna să nu spună: oh, oh, oh.

— Şşş, făcu el, şi se strecură afară din ea.

Rochia ei căzu la loc, acoperind-o. El păşi afară din lenjeria intimă şi o însoţi în curte. Luminile din sat erau acum stinse; luna era încă pe cer. El era albastru şi gol şi ea nu mai văzuse niciodată ceva atât de frumos.

Se uitară unul la celălalt. *Şi acum ce urmează?* păreau să spună feţele amândurora. Apoi zâmbiră amândoi, copleşiţi de viteza a ceea ce se întâmplase. Lasă ziua de mâine să-şi poarte singură de grijă. El clătină din cap o dată, vrând să spună: *Repede acum, ascunde-te acum.*

Ea se întoarse şi se duse înapoi în casa ei, se întoarse şi se uită la uşa întunecată şi goală a casei lui.

Intră, Joe încă mai dormea. Nu eşti un om rău, îşi spuse, eşti doar puţin cam nătâng şi nu te doresc aşa cum îl doresc pe domnul Ken. Îl lăsă să doarmă la masă. Se aruncă în patul lor dezordonat.

5.

Dimineaţă, Joe era mahmur.

Nu mai termina cu gemetele şi se tot ţinea de cap. Mae fu tăioasă cu el. Ii luă farfuria cu mic-dejunul rece, nemâncat.

— Te va durea capul mult timp de acum înainte; te va durea capul tot restul vieţii când te vei vedea sclavul domnului Haseem.

Ochii lui Joe nu erau doar îndureraţi, erau şi temători.

— Va trebui să facem bani. Mai bine am cumpăra nişte capre să facem brânză.

Mae spuse:

— Nu trebuie să cheltuim niciun sfanţ din ei. Tot ce va trebui să facem apoi va fi să câştigăm dobânda.

— Dobânda! mârâi Joe, şi se ţinu de cap. Am fost de acord să fie fără dobândă.

— Atunci îi vom spune asta şi-i vom da înapoi doar cei o sută de rieli.

Joe părea înfrigurat.

— Va spune că a fost vorba de cincizeci la sută. Întotdeauna spune asta.

— Atunci, ai face bine să te apuci de lucru, îi spuse ea.

Joe plecă, părând vinovat. O lăsă pe Mae singură cu toate chinurile adulterului.

Dacă Joe părea vinovat, ea cum era? Satul nu le ierta pe femeile care călcau strâmb. Avea să spună că domnul Ken era văduv, că el avea nevoi. Dar Mae la ce se gândise? Nu puteai fi o femeie păcătoasă şi-n acelaşi timp expertă în modă; soţii nu aveau să te mai lase să le calci pragul casei. Cea mai mare speranţă a ei era ca oamenii să dea vina pe Aer. Aşadar, cine să cumpere haine de la o femeie nebună cu Aer în cap care fuge după bărbaţi cu cuţite în mână? Ce avea să se facă?

Ei bine, Mae, pe lângă orice altceva, trebuie să faci bani. Toată viaţa ai făcut asta stând în fruntea satului. Ai face bine să te duci la televizorul acela şi să afli la ce s-a uitat toată lumea.

Neavând o idee mai precisă decât aceasta, se ridică şi se duse în curtea casei.

Şi-n curtea casei, domnul Ken se împleticea cu o roabă plină cu paie amestecate cu bălegar.

Oh, minunat.

— Bună dimineaţa, stimate domnule Ken! strigă Mae cu voioşie, ca s-o audă satul.

Grăbi pasul spre libertate. Spre groaza ei, domnul Ken lăsă roaba jos şi începu să meargă spre ea cu o expresie de sinceritate perplexă pe chip, chiar solemnitate. Măcar de data asta era complet îmbrăcat.

Mae începu să meargă mai repede. Voia să evite orice discuţie în locuri publice, cum era casa ei. El începu să zâmbească uşor. Păşi mai repede.

Dintre toate locurile nedorite, el se opri în poartă! În ridurile feţei sale mature mai persista aluzia unui zâmbet, însă spuse cel mai direct lucru:

— Regreţi noaptea trecută?

— Nu, zise ea, înainte să-şi dea seama că vorbise.

Voia să evadeze.

— Vrei să continuăm?

Mae simţi ceva vecin cu panica; voia ca el să se ferească din poartă, să păstreze un ton scăzut al vocii. Arăta ca soţul şi, totodată, ca fiul ei.

— Da, spuse ea repede.

Aşadar, asta era dragostea. Ken Kuei stătea în faţa ei şi ea abia dacă îndrăznea să se uite la el. Se simţea bătrână şi hidoasă în comparaţie cu el. Ken era băiatul ei, copilul ei, vedea în el frumuseţea şi tristeţea generaţiilor trecute. Era ca si când domnul Ken ar fi fost un culoar în care ea putea striga şi să audă ecourile răsunând ca nişte voci triste. Într-un trecut pierdut, în şanse pierdute.

Nu era de mirare că nu avusese niciodată parte de iubire. Mae ştia acum că o evitase. Iubirea durea. Ştiuse în sinea ei că iubirea îi va face viscerele să se încolăcească, ochii să-i lăcrimeze. Voia să fie cu Ken Kuei; o durea că nu găsea niciun cuvânt uşor şi firesc pe care să i-l adreseze, o durea că situaţia lor era înfiorătoare, că va trebui să se furişeze, să se ascundă, s-

o facă în colţuri ca pe un lucru murdar. O durea mai tare ca durerile facerii, mai tare ca orice pe lume.

Domnul Ken spuse:

— Ne vom întâlni când voi putea.

Mişcă din buze, vrând să spună ceva ce rămase nerostit.

— Nu vreau să-ţi fac probleme.

Mae îşi prinse fruntea în palme. Oh, asta era frumos. Probleme, ce probleme puteau apărea dacă i-o trăgeai altui bărbat decât soţului tău? In asta stăteau la pândă toate formele dezastrului.

— Eu sunt văduv, pe mine nu mă va învinui nimeni, spuse el, uitându-se în pământ.

— Am discutat destul, şi prea solemn, murmură ea, şi schiţă zâmbetul plăcut, de bun vecin, care păstra distanţa.

Mae ridică vocea pentru urechile zidurilor.

— E-atât de trist ce i s-a întâmplat soţiei tale, încă-mi pare rău pentru tine, spuse ea. Dacă ai nevoie de ceva, te rog să-i ceri soţului meu.

Domnul Ken încă mai zâmbea.

— Nu te poate auzi nimeni.

Mae se simţea caraghios, speriată, dar nu se putea abţine. Îşi amintea luminile vigilente din noaptea precedentă.

— Nu va fi nicio problemă. Vorbeşte doar cu Joe.

Îi venea să plângă de panică.

— Când? Cum? întrebă el.

— Voi pleca de acasă la noapte, şopti ea. Putem merge pe câmp, între trestii. La trei dimineaţă?

Lumina aceea fermă, bătrână, era iarăşi în ochii lui. Continua să treacă în imaginea ei mentală de la bărbat la băiat. Acum părea mai în vârstă. Clătină o dată din cap: bun.

— Se va sfârși bine, îi promise el.

Ea clătină din cap a îndoială, şi plecă.

Astfel fu ea redusă la stadiul de fetişcană, zăpăcită de dragoste în loc de bani. Dragostea te prinde din urmă dacă o ignori, îşi spuse ea. Voia să fie cu el acum. Voia să-i sugă sfârcurile de parcă ar fi fost sâni. Toate aceste lucruri o şocau, o năuceau. Plutea în derivă ca o barcă.

— Sunt deposedată, spuse Mae.

I-o spuse bătrânei doamne Tung.

Aceasta îi răspunse: *Când am fost la ananghie, am pus bazele unei şcoli.*

Mae merse mai departe, ducându-se la televizor.

***

Acolo erau bărbaţii satului, la ora aceea matinală, uitându-se la kung fu.

Acolo era şi Joe.

— Ştiam eu! exclamă ea. Ştiam că te voi găsi aici! Leneşule, inutilule!

Joe îşi mişcă picioarele uitându-se ţintă la ele, crispându-se din cauza mahmurelii şi-a ruşinii.

— Eşti o figură *comică,* îi spuse ea, mai mult de frustrare, tristeţe şi afecţiune decât din altceva.

Tânărul domn Doh, bătrânul domn Doh, domnul Ali… chicoteau şi ei cu toţii.

— Nevasta ta se simte din nou bine, văd, Joe, zise tânărul domn Doh.

— Şi se pricepe şi la mânuit cuţite, am auzit, spuse bătrânul domn Doh.

Şi râseră cu toţii. Ceea ce însemna că da, ştiau toţi că-l fugărise pe domnul Haseem din casa ei. Ştia oare şi Joe? El continua să rânjească, arătând uluit.

Mae voia ca bărbaţii să plece. Avea nevoie de televizor.

— Ce să ne facem cu voi, băieţaşi? spuse Mae, scuturând din cap. Ha? Aveţi familii, aveţi câmpuri, aveţi datorii, ce căutaţi aici?

— Ne uităm la film? ridică Joe din umeri.

Şi mai multe râsete.

— Joe, prostănacule, spuse ea simplu, repede.

Asta făcu bărbaţii să râdă din nou.

— Umor de nevastă, spuse tânărul domn Doh.

Era un fel de-a spune că o femeie avea dreptate. Se aplecă în faţă şi apăsă nişte butoane.

— Bine, am salvat filmul. La ce oră?

Bărbaţii se încruntară şi clătinară din capete. Murmurară diferite ore, dar bătrânul domn Doh era un fel de conducător.

— La ora opt, spuse el.

Cu un gest amplu, fiul său mişcă braţele ceasului la ora opt.

Mae simţi în piept o împunsătură rece ca de gheaţă. Puteau face asta? Să se întoarcă la film? Filmul se împături ca o fotografie şi fu aruncat într-o puşculiţă sub formă de porcuşor roz. Mae îşi spuse: domnul Doh ştie cum să facă asta? Iar eu nu? Bărbaţii se ridicară cu un murmur şi un schimb de ţigări. Clătinară din cap spre Mae în semn de rămas-bun.

Fu lăsată singură în curte.

Pe ecran nu se vedea altceva decât o uşă.

Mae se aşeză în faţa ecranului. Atinse uşa. Aceasta scârţâi, se deschise.

Erau imagini însoţite de cuvinte sub ele. Mae nu ştia să citească. Pe ecran era o imagine cu o clepsidră cu nisip curgător, scurgându-se precum viaţa ei, şi erau şiruri de imagini: cărţi şi lupe şi lucruri care pentru ea nu aveau absolut nicio noimă. Văzu un desen al unui prezentator de ştiri. Ştirile puteau fi bune. Atinse prezentatorul şi apăru un ecran de cuvinte.

Prea multe cuvinte, prea complicat. Presupunea prea mult maşinăria aceea – că înţelegeai ce însemnau semnele acelea, că ştiai să citeşti, că puteai ghici ce se afla în spatele fiecărei uşi şi-n spatele fiecărui cuvânt. Îşi simţea inima grea.

Apoi văzu imaginea unei urechi.

— Atinge urechea, spuse o voce de femeie; Kwan era în spatele ei.

Kwan purta o broboadă împăturită, o rochie ţărănească a minorităţii sale etnice. Nu mai făcuse niciodată asta. Stătea deasupra lui Mae.

— Dă-i drumul, spuse ea.

Mae făcu întocmai.

Televizorul răspunse:

— Ai ales opţiunea vorbită.

Mae se simţi deopotrivă uşurată şi ruşinată. Kwan ştia că expertei în modă îi era greu să citească.

— E bine că înveţi, spuse Kwan, relaxându-se brusc. E bine că nu te temi de el.

Să se teamă? Ei bine, da, ăsta era un lucru nou.

Televizorul vorbi în continuare:

— Lista subiectelor disponibile este foarte lungă. Probabil că e mai uşor dacă-mi spui ce vrei să afli.

Era ca şi când televizorul ar fi fost locuit de-o fantomă. Un fel de bătrână doamnă Tung.

— Modă, spuse Mae.

Şi din cine ştie ce pricină, parcă dintr-un impuls sau din afecţiune, Kwan prinse de muşchii dintre gâtul şi umărul lui Mae şi-i strânse uşor.

— Aşadar, ai de gând să te împotriveşti, spuse Kwan.

Mae pregetă.

— Ştii tu, suspină ea.

— În satul ăsta? Nu poţi face altceva decât să vorbeşti.

Mae era ruşinată, temătoare şi furioasă.

— Poţi face ceva!

Mae se uimi pe sine din nou cu pasiunea, aproape cu furia care se aduna în fiinţa ei.

— Satul e ca o gâscă fără cap când picioarele continuă încă să zvâcnească. Toată lumea a murit şi avem la dispoziţie un an să învăţăm din nou cum să trăim!

Se roti ca să se uite la Kwan. Aceasta clipea de surprindere.

Televizorul spuse pe o voce mieroasă:

— Ai de ales să te uiţi la colecţiile de primăvară din Paris, Festivalul Culturii din Beijing sau la canalul Vogue.

— Nu am nevoie să-i fiu îndatorată acum jigodiei ăleia de bărbat! Asta am nevoie să fac!

— Pauză, spuse Kwan pe dată, adresându-se maşinăriei. Aceasta se opri locului. – Mae, îţi putem împrumuta noi banii ca să i-i dai înapoi. Care e dobânda?

— Joe era atât de beat, că nici măcar n-a întrebat!

Mae se clătină pe picioare sub greutatea tuturor lucrurilor.

— Noi nu-ţi vom cere dobândă, murmură Kwan.

Mae simţi multe lucruri deodată – gratitudine, uşurare şi ostenire. Se temea că vor sfârşi înlocuind un împrumut cu altul. Tu şi Wing vă îmbogăţiţi aşa cum o face şi Haseem, îşi spuse ea, doar că voi sunteţi mai politicoşi. Chiar dacă o iubea pe Kwan, Mae nu avea încredere totală în ea.

— Ne vom afla într-un coridor cavernos al împrumuturilor, spuse Mae încet.

— Asta-i adevărat, zise Kwan cu calm. Dar oferta va rămâne deschisă, dacă vei avea nevoie de ea.

— Mulţumesc, stimată soţie a lui Wing.

— Nu fi prostuţă, spuse Kwan, căci Mae i se adresase ca un angajat.

Mae suspină.

— Până să avem noi bani, sunt servitoarea tuturor, spuse. Oferta e amabilă şi-o voi ţine minte. Paris, spuse ea televizorului. Arată-mi Parisul.

— Te voi lăsa singură, atunci, spuse Kwan.

Se întoarse şi plecă.

Şi ea s-a schimbat, îşi spuse Mae. Cu toţii ne vom schimba.

Aşa că Mae se uită la fantomele Parisului, şi ele nu-i fură de niciun ajutor. Erau haine pe care nu le putea purta nicio fiinţă umană, darămite ţărăncile din Provincia Fericită. Televizorul vorbea şi tot vorbea. Explica de ce era o revoluţie atât de mare faptul că fâşii lungi de material atârnau inutil de la umeri până la genunchi sau că cineva pe nume Giannini adoptase petele de culoare.

Mae ştia deja. E un mod special de-a vorbi. Sună maiestuos, dar nu oferă niciun sfat cu adevărat practic.

Ce…? se întrebă ea. Ce am să mă fac, mai precis?

Încerc să găsesc ceva care să-mi aducă bani. Cred că, dacă aş petrece mai mult timp în faţa maşinăriei ăsteia, atunci m-aş putea ţine înaintea clientelor mele, aş găsi ceva ce să le vând. Dar ele sunt înaintea mea.

Moda pariziană continua să defileze, ca pentru a spune: uite, ţăranco, uite ce nu-ţi permiţi nici măcar să vezi. Uită-te la ceea ce lumea ta nu va putea avea niciodată în ea. Învaţă lecţia sărăciei voastre şi-a distanţei voastre şi-a neimportanței voastre.

Se uită în jur. Două fetişcane din sat stăteau în curtea lui Kwan, rotindu-se pe loc cu o obrăznicie reţinută.

— Cine v-a spus să veniţi acasă la doamna Wing? Duceţi-vă, plecaţi!

— Vrem să ne uităm la televizor, spuse una dintre ele – hotărâtă să rămână, sperând să i se permită asta.

— Ar trebui să fiţi la şcoală, spuse Mae.

Ele nu spuseră nimic, dar ochii şi zâmbetele lor se luminară. Un băieţaş fugi spre ele şi se opri, înmărmurit, văzând un adult lângă televizor. Fetele izbucniră în accese de chicote obraznice.

Apoi intră agale An, fiica lui Kai-hui. Ochii i se căscară, se înclină scurt către Mae.

— Copii, spuse An, proaspăt absolventă. Ar trebui să fiţi la şcoală.

Şi mai multe chicoteli.

Mae ridică mâna pentru a găsi un mod de a închide televizorul, de-a stoca informaţiile despre modă. Oare cum o făcuse tânărul domn Doh? Atinse ceva şi apăru un alt ecran plin de cuvinte. *„Meniu principal*” spunea ecranul. Se aflau oare într-un restaurant?

An spuse:

— Nu, nu, nu-l schimbaţi din cauza mea.

Apoi folosi un cuvânt nou.

— Revenire, spuse ea, şi se întoarseră la spectacolul de modă.

Soarele continua să se ridice, curtea continua să se umple. Prietena lui An, Ling-so, intră şi ea. Ling-so spuse că preferase spectacolul de modă din Singapore de săptămâna trecută. Dar apoi spuse:

— Moda orientală ni se potriveşte mai bine.

Lui Mae i se păru că înghiţise un cub de gheaţă întreg. Cât timp ea fusese bolnavă şi pierduse vremea, întregul sat se uitase la televizor. Simţi un fel de panică flămândă. Rămăsese atât de mult în urmă!

Cuprinsă de disperare, se întoarse.

— Ce vor copiii? întrebă ea.

Ştia răspunsul: kung fu. Ştia şi că micuţii aveau să fugă şi să apese ei înşişi butonul.

Copiii stătură cu gurile deschise pe când eroul kung fu întâlni un om despre care cu toţii ştiau că era un dragon mascat. Dragonul secret scotea flăcări pe gură. Din cine ştie ce motiv, putea să zboare, cu un sunet ca de fluier spart. Până şi An şi Ling păreau mulţumite. Asta confirmă bănuiala lui Mae că oamenii s-ar fi uitat la orice atâta vreme cât asta apărea la televizor.

Mae nu se uită. Stătu şi-şi spuse necontenit: Ce să mă fac? Ce să mă fac?

În toiul zilei, domnul Shen veni de la şcoală.

Tremura de furie.

— Înapoi în clasă, toţi. Toţi, ce faceţi aici, când ar trebui să fiţi la ore?

Îi lovi pe băieţi cu palma peste cap. Aceştia o rupseră la fugă, chicotind.

Domnul Shen aruncă o privire severă spre Mae.

— Te-ai lăsat copleşită de boala asta!

Mae fu şocată să vadă că profesorul Shen, dintre toţi oamenii, era furios pe ea.

— Încercam să aflu nişte informaţii… – începu ea.

Vocea ei păru slabă, chiar şi ei însăşi.

— Oh, da, aşa se pare! Mila celor din Hong Kong. Toată ţara se scufundă în ea.

Se roti pe călcâie şi mărşălui spre televizor. Îi scoase ştecărul. Cuprins de furie, trase de ştecăr până când, cu forţa insuflată de adrenalină, reuşi să smulgă firele din locaşurile lor.

— Poftim, zise el, scuturând firele spre Mae.

Apoi plecă, luând ştecărul cu el. Se opri la baza scărilor din piatră ce duceau spre casa Wing.

— Doamnă Wing! strigă Shen. Mi-am luat libertatea să opresc aparatul dumneavoastră. V-aş sfătui să-l ţineţi în casă, departe de elevii mei.

Copiii plecaseră, încă chicotind, ca nişte frunze râzătoare suflate de vânt. Shen porni la drum cu pas mare, prin praf, fără să-i mai adreseze o vorbă lui Mae. Ea se uită în sus şi o văzu pe Kwan coborând deja scările spre curte. Avea o şurubelniţă şi un ştecăr de rezervă.

Satul era o ambarcaţiune care scăpase din ancoră. Mae clătină din cap.

An afişa un dispreţ elegant.

— E speriat fiindcă el e profesorul şi tocmai el nu ştie nimic despre treaba asta.

— *Ţţţ.* Părinţii mei se prefac că nu s-a întâmplat nimic, zise Ling-so, întorcându-se cu spatele chiar şi mai graţios.

Rujul ei era perfect.

Kwan îngenunche lângă televizor şi înlocui în linişte ştecărul.

— De ce nu-l duci înăuntru? întrebă Mae.

— Fiindcă vrem să fie al satului, spuse Kwan, încă îngenuncheată.

— Cel puţin, acum ne putem uita la modă în linişte, spuse An.

Apăru din nou Parisul. Kwan urcă înapoi la rufele sau la măturatul ei. Spectacolul de la Paris se sfârși, şi cele două fete schimbară pe canalul Vogue. Alte stafii, în material argintiu de data asta, şi Mae descoperi că nu avea nimic de spus care să difere cu ceva de ceea ce spuneau cele două fete. În cele din urmă, când se strecură o umbră pe zid şi atinse ecranul, fu ca o vrajă tristă. Încet, le ură fetelor rămas-bun. Tinere, fără griji, frumoase. Ştiau să citească. Nu trebuiau să gătească nicio masă. Lumea aceea nouă le aparţinea.

***

Când Mae ajunse acasă, Joe o aştepta împreună cu domnul Haseem. Joe nu mai părea acum un nătăfleţ. Părea sigur de sine şi furios.

— Îţi vei cere scuze de la domnul Haseem, zise el.

Faţa domnului Haseem părea făcută din terci sleit – greoaie, aspră, imobilă – şi se uita la Mae fără să clipească. Ea se uită înapoi. Evaluă repede, ştiind ceea ce se întâmplase. Cineva îi spusese lui Joe despre atac, iar Joe cel onest, Joe cel moral, era îngrozit. Nu ştia că uneori moralitatea nu era suficientă. Exista o singură cale grabnică de scăpare.

— Îmi pare foarte rău, domnule Haseem, spuse Mae cu răceală. N-am fost în apele mele în ultima vreme.

Joe clătină o dată din cap, tăios. *Cât se poate de corect şi de cuvenit,* spunea acea clătinare.

— Să alungi cu cuţite un oaspete din casa noastră! murmură el.

Dacă toată lumea se schimba, trebuia să te agăţi de ceva. Joe se agăţa de reguli. Era rigid, formal, dar demn. Inima lui Mae voia să se frângă pentru el; el pur şi simplu nu înţelegea.

— Domnule Haseem, spuse Joe, vă rog să acceptaţi o invitaţie la cină.

Haseem era lent ca o broască pe o petală de lalea, cu limba-i lipicioasă rulată, aşteptând să sară.

— Mă tem, domnule Chung, că soţia mea nu va fi de acord. E foarte supărată din cauza întâmplărilor din noaptea trecută.

— Oh! făcu Joe, şocat.

Se întoarse şi aruncă o privire înţepătoare spre soţia sa.

— I s-au spus unele lucruri care nu pot fi uşor date uitării.

Domnul Haseem îşi sporea avantajul.

— Accept scuzele datorită bunătăţii tale, domnule Chung. Trebuie să spun că nimic din comportamentul soţiei tale nu mă face să cred că scuzele ei sunt sincere.

Încerca să-l atragă pe Joe de partea sa, să-i forţeze ei mâna. *Nu,* îşi spuse Mae. Nu mă vei umili şi mai mult.

Mae spuse:

— Au fost cât se poate de sincere, domnule Haseem, când m-am lăsat în genunchi în faţa dumitale şi te-am implorat să iei banii înapoi. Dacă te simţi insultat atât de tare, poate că-ţi vei retrage generosul împrumut.

Întinse din nou banii.

Bărbatul lui Sunni sări în picioare.

— Sincer, asta e prea mult. Îţi laşi nevasta să te conducă, Joe. Nu are de ce să-şi vâre nasul în afacerea noastră! Eu şi cu tine suntem prieteni, dar cu ea nu vreau să am nimic de-a face.

Asta fiindcă, îşi spuse Mae, suntem pe acelaşi calapod.

— Orice altă afacere se va încheia la mine acasă. Acolo, ea nu e binevenită.

Domnul Haseem ieşi ca o furtună.

Joe clipi spre ea cu furie, fără să spună nimic. Nu era obişnuit cu astfel de scene, cu atât mai puţin în propria sa bucătărie.

Mae se simţea detaşată. Era ciudat amestecul acela de sentimente. Se gândea la Joe într-un fel blând, rezervat. Era o parte din frumuseţea modului lor de viaţă ca el să fie atât de mic, atât de reţinut şi să insiste atât de mult pentru un comportament cuvenit. Modul acela de viaţă era mort.

— Care e rata dobânzii? îl întrebă ea pe-o voce slabă şi clară.

— Poftim?

Se lovi cu palma peste frunte. Clătină capul, nevenindu-i să creadă.

— Îţi pasă doar de bani?

Ea îşi păstră dispoziţia, nemişcată şi cumpătată.

— Aţi stabilit ceva în scris?

— Da, spuse el cu furie, gândind cu mândrie: *Vezi cit de profesionist sunt într-ale afacerilor?*

Ei i se îngreuna inima.

— Deci. Te întreb din nou. Care e rata dobânzii?

— Două procente, spuse el, cu o smucitură diagonală a capului care păru să spună: *Vezi cât de neîntemeiate ţi-au fost temerile?*

— Pe lună? întrebă ea.

El clipi spre ea. Sărmanul Joe.

— Asta înseamnă că peste un an trebuie să-i dăm înapoi nu doar o sută, ci să găsim încă douăzeci şi patru de rieli. Un sfert din venitul pe un an. Şi asta doar dacă nu capitalizează lunar dobânda.

Lăsă sulul de bancnote să cadă ca frunzele pe masă.

— Aceştia sunt banii tăi, Joe. Îţi sugerez să nu cheltuieşti niciun riel din ei. Ne va fi şi aşa destul de greu să găsim cei douăzeci şi patru pentru dobândă.

Se întoarse şi începu să gătească masa de seară: oala înnegrită, reşoul electric cu un singur ochi. Se uită la el, iar el se uita la bani.

— Să nu faci nicio greşeală, Joe. Nu voi lucra pentru domnul Haseem.

Vocea ei era serioasă, promiţătoare.

Ea găti. Joe bău.

Vino, întunericule; vino, trei dimineaţa, se rugă ea.

***

În curtea casei celei mari a familiei Wing, Kwan avea aerul cuiva care face curat după o petrecere, adunând mucurile de ţigară.

— Kung fu? întrebă Mae cu tristeţe.

— Oh! suspină Kwan.

— Începi să-ţi regreţi generozitatea? spuse Mae.

— Încep să regret că oamenii nu se plictisesc! zise Kwan, şi se trânti pe-un scaun.

— Ştiu. Ştiu, spuse Mae, şi ochii i se înăspriră în semn de înţelegere. Eu m-am plictisit.

Kwan se uită în jur, întrebătoare.

— O mai fi şi altceva la măgăoaia aia în afară de modă şi kung fu? Gunoi pentru femei, gunoi pentru bărbaţi?

— Întreabă-l, spuse Kwan.

— Dar ce să-l întreb?

— Ah, făcu Kwan, asta e problema. Când eşti un ţăran ignorant, nu ştii nici ce să întrebi.

Mintea lui Mae dănţuia în Format ca un fluture de noapte în jurul unui bec.

— Caută, îi spuse ea televizorului.

Televizorul răspunse:

— Te rog să-mi spui ce cuvânt sau cuvinte-cheie.

— Eloi, zise Mae.

Numele minorităţii naţionale a lui Kwan. Kwan se ridică în picioare, trăgând brusc aer în piept.

— Ah. Asta nu te plictiseşte.

Astă-seară, îşi spuse Mae, sunt tăioasă ca un cuţit.

Televizorul întrebă:

— Ce aspect legat de eloi te interesează?

Kwan interveni:

— Trecutul. Politica.

Televizorul zumzăi în el însuşi.

Televizorul spuse:

— Am găsit şaisprezece însemnări al căror subiect principal este trecutul sau politica minorităţii eloi.

Faţa lui Kwan se înmuie.

— Am crezut că nu va fi nimic.

— Paisprezece dintre acestea apar în fişele noastre profesionale sau academice. Dacă eşti un abonat aparţinând uneia dintre aceste două categorii, spune „Da”. Spune „Nu” dacă nu eşti un abonat.

Pentru a avea acces la însemnările bune trebuia să plăteşti. Pentru a plăti trebuia să deţii ceva numit Card Inteligent care stabilea faptul că erai Credibil.

Kwan spuse că era director la Comunicaţii Rândunica.

— Ne pare rău. Contul tău acoperă o gamă de emisii populare şi opţiuni documentare, dar căutările după texte complete trebuie plătite printr-un abonament corporatist.

Te rog spune „Da” dacă vrei să te abonezi, şi pregăteşte-ţi Cardul Inteligent…

Mae întrebă:

— Ce-i un Card Inteligent?

Kwan părea epuizată.

— Trebuie să mergi la bancă. Trebuie să ai un paşaport. Trebuie să ai bani. Mai mulţi decât avem noi.

— Dar plăteşti! Guvernul plăteşte.

Kwan suspină.

— Nu ajunge pentru asta. Vom vedea cele două însemnări gratuite.

Prima ofertă era a dosarelor guvernului oficial karz. Oferea imaginea unui popor vesel şi modern. Un fotomodel se roti pe călcâie îmbrăcată în strai tradiţional.

— Modă! exclamă Mae, şi începu să râdă.

Fotomodelul era o frumuseţe din Balshang, plină de o eleganţă unghiulară în stil Beijing, cu faţa compusă din straturi de fard şi pudră. Mae îşi spuse brusc că nu mai văzuse niciodată ceva atât de comic.

— Femeie… eloi… tradiţională!

Mae se luptă să tragă aer în piept.

— Tocmai întoarsă de la rânitul grajdului şi de la făcut bulgări de bălegar pentru foc.

Kwan rămase nemişcată şi glacială.

Urmă o secvenţă video guvernamentală înfăţişând o femeie eloi din zilele noastre, mutată în apartamentele din Balshang. Femeia era în mod clar de spiţă eloi, dar era înveşmântată într-o cămaşă albă şi largă, pantaloni albaştri şi o năframă nelalocul ei, care să nu-i deranjeze pe musulmanii din oraş. Îşi arăta cu mândrie noua toaletă, noul frigider.

Mae nu se putu abţine să nu râdă din nou. Câtă îndrăzneală! Niciun munte, niciun ponei, niciun câmp terasat, niciun copil murdar şi înfometat. Niciun templu budist distrus. Oh, totul era modern la eloi.

— Hmm, spuse Mae. Ei o numesc „informaţie”. Asta n-o face să fie şi adevărată.

Kwan ezită o clipă, apoi se uită brusc în jur.

— Ai un amant? întrebă ea.

Inima lui Mae se opri.
— Cum adică?
— Când o femeie devine îndrăzneaţă şi nepăsătoare, de parcă ar fi intrat pe-o uşă, când se înrăieşte, e cinică şi tăioasă… ei bine…
Mae ştia şi ea ceva:
— Tu ai un amant, atunci?
Mae se gândi la frumoasa Kwan şi la soţul ei mai în vârstă.
— Cu mult timp în urmă, spuse Kwan, şi atinse ecranul ca să aleagă următorul articol.
— Pe cine? întrebă Mae insistent.
Kwan se uită în spate.
— Cine e al tău? întrebă ea.
— Al tău a fost cu mult timp în urmă şi nu contează. Trecutul e mort.
Următoarea ofertă gratuită era în germană, dintr-un muzeu. Era despre un fel de expoziţie din Berlin care se închisese de mult. Kwan coborî spre un meniu, sperând să găsească altceva.
— A fost un cioban eloi din vârful dealului, spuse ea.
Mae era fascinată.
— Oh! Era frumos?
Bărbaţii eloi puteau fi frumoşi, asemenea femeilor lor. Unii aveau tatuaje ca nişte şosete pe picioarele netede şi goale, şi brăţări, şi coame de păr sălbatic, ca de armăsar.
— Pentru mine era, spuse Kwan.
Părea bătrână în lumina galbenă, aspră; bătrână, dar într-un fel bun – chipeşă, ridată, zâmbind răbdătoare.
— Îi lipsea un ochi.
— Ce s-a întâmplat?
— Lucrurile normale, spuse Kwan, amuzată, puţin mândră.
— Nu. Mă refer la sfârşit.
Răbdarea lui Kwan era şi mai împietrită.
— A spus că sunt prea chinezoaică.
Ridică din umeri.
— Avea dreptate. Am rămas cu Wing.
Suspină cu îngrijorare.
— Fii cu băgare de seamă, Mae.

— Oh, am fost cu băgare de seamă toată viaţa! Nu-mi spune să fiu cu băgare de seamă.

— Nu e vorba de bărbatul lui Sunni, nu-i aşa?

— Ah! cârâi Mae şi scuipă sec.

— A trebuit să întreb… să alergi după un bărbat aşa, cu cuţitul în mână… Ar putea însemna…

— Însemna că voiam într-adevăr să-l omor! Nemernicul! Vrea să ne ia totul.

— Toată lumea a râs, spuse Kwan.

— Chiar aşa? N-a fost distractiv la momentul acela, îţi spun – bărbatul lui Sunni ştia că sunt nebună, şi-a rupt-o la fugă.

Kwan începu să vorbească precum un Talent.

— Experta noastră în modă, toată numai feminitate delicată, dulceaţa florilor, melancolia ceţii de dimineaţă, blândeţea fluturelui. (Kwan clătină din cap.) Să fugă după primul om în sat cu satirul!

Mae înţelese brusc. Era de tot hazul.

— Anul acesta, toţi experţii în modă din sat vor purta o podoabă din cuţite. O vedem pe frumuseţea din Kizuldah, doamna Chung, purtând un colier făcut din adevărate arme albe folosite împotriva prietenilor soţului ei beţiv. Observaţi subtilul aranjament de satire din jurul mijlocului.

Kwan surise strâmb, uşor amuzată, apoi spuse:

— Aşadar, cine este?

— Al meu nu e încă de domeniul trecutului, spuse Mae.

— Mmm-hmm, făcu Kwan.

Credea că ghicise despre cine era vorba.

Mae o lovi uşor cu palma peste dosul mâinii.

— Ai grijă. Nu ştii nimic.

— Nu spun nimic, replică Kwan.

Vocea turuia într-o limbă pe care ele n-o puteau vorbi. Reclama arăta fotografii rare cu eloi. Arătau de parcă fuseseră făcute cu o sută de ani în urmă. Erau la fel de străine de eloii din prezent cum fusese şi secvenţa video de propagandă. Feţe străine mânjite, cu linii încordate de muşchi pe bărbie şi obraji. Purtau marame şi cizme făcute din fâşii înfăşurate de piele de animal. Acei oameni istoviţi se uitau acuzatori din ecran, din trecut.

— Ah, Allah fie lăudat, spuse Mae, scuturând din cap, simţindu-se dezamăgită de dragul lui Kwan.

— Nu există cale de mijloc, spuse Kwan, clătinând repede din cap dintr-o parte în cealaltă. Suntem fie ca nişte îngeri pogorând la capătul unei vechi procesiuni, perfect costumaţi, fie suntem frigidere pentru karzi.

Alegerile lor se sfârşiră. Asta era tot. Kwan avea faţa împietrită.

— Salvează, spuse ea. Imprimă.

Televizorul bâzâi de parcă ar fi cusut ceva. Începu să iasă o limbă de hârtie. Mae văzu iţindu-se nişte litere, apoi vârful capului unui eloi.

— Imprimă? zise ea, aproape cu disperare.

Kwan aprobă din cap.

— În Occident, copiii fac ecrane pentru măgăoaia asta. Pe el fac toate lucrurile. Poţi face cu el şi filme pentru Aerotransmisie. Chestia aia de sus e o cameră de luat vederi. În America, copiii fac muzică Aer din minţile lor şi apoi o împart şi altora. Îi spun „Ko-lab Oh”.

— Suntem atât de rămaşi în urmă, spuse Mae.

— Trăim într-o altă lume, zise Kwan. Uneori cred că nu vom recupera niciodată. Acum, cu Aer, ei vor fi pregătiţi, iar noi nu. Vom fi ca nişte copii hoinărind pe maidan, rătăciţi.

Kwan îşi scoase foaia de hârtie. Era plină de informaţii pe care nu le scrisese ea despre semenii ei. Brusc, tresări.

— Merg la culcare, anunţă. Să fii cuminte.

În sfârşit, Mae rămase singură cu ecranul.

— Bani? îl întrebă ea.

Fură oferte de cărţi pe care le putea cumpăra sau cursuri pe care putea plăti să le urmeze. Un curs se numea „Cum să ai un cont bancar”, oferit de Institutul Cetăţenilor Vârstnici din Balshang. Cineva dintr-un loc numit *Mi Wok Ee* oferea împrumuturi. Apăru textul şi televizorul i-l citi, dar mare parte din el nu avea sens.

Brusc, urmă o avalanşă: împrumuturi, cursuri, „CUM SĂ TE ÎMBOGĂŢEŞTI RAPID!” Multe ferestre toate deodată pe ecran, toate bolborosind. O fereastră peste cealaltă, intervenind peste cealaltă voce înainte ca aceasta să fi terminat de vorbit.

— Opreşte, spuse Mae.

Nu se întâmplă nimic.

Spune da dacă vrei să suni la acest număr de telefon pentru a primi consiliere personală, prin intermediul televizorului, despre cum să faci bani. Te rog să ai la îndemână Cardul Inteligent sau Cardul Credibilităţii. Apelurile costă doi dolari pe minut. Cumpără această carte; vino la banca aceasta. Spune doar da.

— Nu, nu, nu, nu, continua Mae să spună.

Dădeau năvală ca muştele pe rahat. O fereastră mică apărea peste o alta, o voce mică şi bolborositoare o acoperea pe ultima.

— Opreşte!

— *Supraîncărcare temporară,* răspunse televizorul, şi imaginea se întunecă brusc.

Din întuneric vorbi o voce firavă.

— *Mulţumim că ai folosit funcţia noastră „Bibliotecarul Săritor”. Din când în când, căutările folosind acest serviciu gratuit vor avea ca rezultate răspunsuri deja plătite care vor oferi confort interesului tău.*

În linişte, Mae îşi simţi inima cum bubuie. Asta era tot? Aceea era minunata lume on-line, Reţeaua despre care vorbise atât de mult şi de pătimaş domnul Wing, după care tânjise, pentru care se luptase?

Nu era de mirare. Nu era de mirare că voiau s-o înlocuiască.

Ochii lui Mae se umplură de dezamăgire şi furie. La ce le era de folos lor treaba aceea? Nu era decât o modalitate de a vinde aparatele, de-a lua bani de la oamenii sărmani. La ce-ţi folosea dacă nu aveai niciun ban, nicio bancă, niciun mod de a obţine un Card Inteligent sau de Credibilitate?

Poate că Shen avea dreptate. Nu face decât să ne arate lumi în care nu vom putea intra niciodată. Nu facem decât să stăm şi să ne uităm şi să ne înmuiem, să ne îngrăşăm, să ne plictisim, să vorbim despre moda din Singapore, de parcă am putea vreodată lua parte la ea. Ne lipim nasurile de fereastră şi ne uităm cum mănâncă alţi oameni.

— Închis, zise Mae.

Şi televizorul rămase la fel de nemişcat şi de rău-prevestitor ca nişte nori negri de furtună.

Şi acum ce trebuia să facă? Mae îşi înfipse degetele în păr. Avea părul unsuros şi trebuia spălat. Ratase un sezon de modă; trebuia să găsească douăzeci şi patru de rieli în plus pentru împrumut.

Aşadar, ce avea ea? Fă o listă, Mae. Trecu pe listă „casă”, „trei terase de orez”. Nicio comandă pentru rochii?

Avea amintirile doamnei Tung.

Avea boală, datorii şi un soţ bun de nimic. Fratele lui muncitor. Tatăl lui tot mai bătrân. Avea şi ea un frate băgăcios şi o mamă sâcâitoare. Dacă se ducea la ei pentru ajutor, aveau să încerce să preia controlul.

Avea oferta lui Kwan. Chiar atât de rău ar fi fost să-i datoreze lui Kwan bani?

Avea Aerul. Fusese în Aer mai adânc decât oricine altcineva. Aşadar, ce era în Aer?

Bine. Închise ochii şi încercă să găsească din nou calea de intrare.

— Aer, spuse ea.

Nu se întâmplă nimic. Încercă să intre, în felul ei, înapoi în ogradă. Şi-o aduse aminte, dar n-o putu vedea.

Începu să discearnă ceva, vag – o greutate suplimentară în cap, aidoma unei poveri ce trebuia dusă. O simţi şi încercă să şi-o descrie sieşi. Spre deosebire de o durere de cap, aceasta nu dispăru când o descrise. În schimb, se focaliză.

Dacă semăna cu ceva, Aerul semăna cu un nap. În orez, uneori creştea câte un nap. Trăgeai de ceea ce credeai că e o buruiană, dar nu voia să se clintească, aşa că săpai mai adânc în noroi şi urmai rădăcina pentru a o scoate din pământ. Şi acolo, înţepenit, liniştit, dar recuperabil, se afla ceva ce puteai vedea.

Trebuia doar să-l tragi afară.

Lui Mae i se păru că putea urmări rădăcina aceasta cu mintea, adânc, tot mai adânc, dar aceasta se ţinea bine, era fixată în noroi. Nu voia să se mişte. Parcă şi-ar fi înfipt rădăcinile în întreaga planetă şi nu doar în acoperământul ei de pământ.

Şi apoi, Mae îşi aminti ceva. Avea o adresă, iar adresa era numele ei.

— Mae, Mae, Mae, Mae, Mae, Mae…

Simţi o sedimentare blândă. Era ca şi când ea ar fi fost praf sau pene, plutind în aer în ziua curăţeniei. I se păru că se roteşte în lumina soarelui ca stelele, apoi că planează uşor în jos.

Se aşeză la loc cu blândeţe, încetişor. Era ceva mai degrabă calmant. Simţi un zâmbet larg lăţindu-i-se pe faţă. Împrumutul, banii, casa, soţul ei, domnul Haseem – toate părură să rămână în urmă, sus, departe într-o lume plină de lumină şi praf şi sedimente.

Era ca şi când în sfârşit, în sfârșit s-ar fi dus la culcare după o zi lungă petrecută pe câmp, când te dor umerii şi genunchii îţi sunt plini de ace. Te aşezi nu atât pe pat, cât mai degrabă în tine însăţi.

Din ce în ce mai mult din fiinţa lui Mae se aşeză la loc. Treptat, se adună suficient din ea ca să ridice privirea şi să se uite în jur.

Lui Mae i se părea că stă în ogradă.

— Bun venit, spuse o voce. *Nu ai niciun mesaj de Poştă aeriană.*

Pietrele erau albastre, luminate parcă de clarul de lună. Şi erau făcute din praf. Mae putea pluti spre ele şi apoi prin ele. Nu erau decât imagini pe un ecran. Alcătuia televizorul imagini din praf?

Ceru „Info”.

Aerul îi vorbi pe vocea şi accentul oamenilor ei.

— Pentru moment, nu avem nimic nou. Avem doar câteva lucruri de arătat referitoare la modul de funcţionare al Aerului. Te poţi uita la câteva dintre ele.

Vocea semăna cu a sa. Eu sunt cea care vorbeşte.

— Bine. Vreau să aflu despre producerea banilor.

— Bine, dar e prima oară când faci asta. Multe dintre lucrurile pe care le avem aici sunt ca nişte filme. Sunt foarte familiare fiindcă sunt făcute să funcţioneze ca nişte filme. Asta nu va fi aşa. Asta va fi ca şi când ţi-ar fi crescut o altă persoană în cap. Asta va fi ca şi când ai deveni o altă persoană. Dacă nu-ţi place, spune-ţi doar adresa.

— Bine, zise Mae. Oh. Nu. Stai. E nevoie de adresa mea ca asta să funcţioneze?

— Poşta aeriană şi toate serviciile, cu excepţia filmelor Aer, au nevoie de adresa ta ca să funcţioneze.

— Eu sunt singura din sat care are o adresă?

Se auzi un bâzâit. Pentru prima dată, Mae simţi că creierul îi era făcut din ceva. Îi simţea terminaţiile scânteind şi fâşâind, de parcă ar fi fost marginea unei tapiserii înainte să-i fie legate capetele.

Aerul spuse:

— Bătrâna doamnă Tung e singura persoană, în afara ta, care are o adresă. Mai doreşti să accesezi Expertul nostru Financiar?

Altundeva, unde era imensă ca luna, Mae clătină din cap – da. Asta-i fu de ajuns Aerului.

Ograda asta, îşi spuse Mae. Este propria mea ogradă.

Ceva ce nu reuşi să transforme într-o voce veni la ea. Era slabă, de parcă ar fi vorbit la telefonul mobil când legătura era proastă. Nu spuse niciun cuvânt, dar, cumva, ea înţelese. Înţelegerea aceea, brusc, o înălţă.

Da, vor să-i ajute pe oamenii sărmani şi vor să demonstreze asta, aşa că ai nevoie de mine.

Era ca şi când ar mai fi avut o doamnă Tung.

Nu era tocmai o persoană întreagă. Vorbea cam prea repede şi părea să se cam repete. Era un fragment de persoană, o atitudine faţă de ceva. Erau o mie de lucruri pe care le ştia persoana aceea, însăilate laolaltă ca-ntr-un covor.

Aşa că, desigur, am spus da. Bani – ce vrei să ştii?

Mae aproape că-l putea vedea, un spirit mic şi copleşitor, foarte sigur pe sine, foarte amuzat şi foarte îndrăgostit de bani şi de afaceri şi de investiţii şi de fonduri fiduciare. Fonduri fiduciare? Brusc sigură, convinsă şi hotărâtă, Mae avea cunoştinţe despre fondurile fiduciare. Nu semăna cu învăţarea din cărţi. Semăna cu mersul pe bicicletă sau cu traversatul câmpiilor inundabile primăvara, păşind pe smocurile de trestie.

Băncile îţi păstrează banii şi te plătesc pentru ca ei să-i poată folosi...

Stop! Stop! Vreau să le vând oamenilor ceva nou.

Ei, atunci, ai face bine să afli ce le trebuie. O modalitate este să întocmeşti o „Koeh so tong ah”. O Hartă a întrebărilor.

Mae văzu o astfel de hartă, o hârtie plină de înscrisuri în engleză. Amintirile altcuiva.

Găseşti oameni care seamănă cu oamenii despre care vrei să ştii. De obicei, asta e atât de greu, încât ai nevoie de ajutorul oamenilor de ştiinţă, dar în cazul de faţă chiar îi poţi întreba pe toţi oamenii. Asta e o mostră de sută la sută. Asigură-te doar că-i ai pe toţi.

Mae văzu o serie de mingi negre într-o coloană. Aceasta era o listă, un mod de aducere aminte, numit „Făcuţi şi Nefăcuţi”. Văzu şi un nume, şi ştiu că era numele persoanei din mintea ei, şi prinse un cuvânt.

Acesta era Kru. *Kru,* în limba ei, însemna „mare profesor”. Acesta era un cuvânt Kru pentru ceva care nu se putea pronunţa, dar care futransformat în „Întinderea Covorului” în karzistani. „Întinderea Covorului” era ceea ce făceau neguţătorii în piaţă; întindeau un covor pe care îşi expuneau ridichile. Lui Mae îi plăcea asta. Suna real.

Nu pune întrebări tendenţioase, iar asta înseamnă o întrebare care bagă în minţile oamenilor o idee pe care altfel ei n-ar fi avut-o. Nu pune întrebări la care se poate răspunde cu da sau nu. Pune aceeaşi întrebare de două sau de trei ori în feluri diferite ca să vezi dacă primeşti acelaşi răspuns…

Stai, stai, cum să-mi amintesc asta?

Fluxul de cunoştinţe se opri. *Cine a spus asta?* păru să întrebe cineva, undeva.

Spiritul copleşitor era speriat.

Ce e în mintea mea? păru să întrebe.

Nimic, nimic, spuse Mae, şi se făcu mică şi nemişcată. Începu să gândească din nou în această direcţie. Cum se alungea acest şir al gândurilor! Cunoştinţele veneau în chip intim, de parcă ar fi fost ale ei. Gândurile păreau apropiate şi personale.

Entitatea părea dornică să împartă. Simţea că-i fusese justificată viaţa făcând acest unic lucru măreţ. Mae începu să vadă un bătrânei scund şi cărunt, cu ochi luminoşi şi sclipitori.

Deci. Sunt capabili cumva să copieze Kru-uri, să ne dea Kru-uri în minte. Acest Kru era un mare şi priceput Kru Întinzător de Covoare, atât de mare şi de priceput, încât îşi permitea să-şi dea

mintea pe nimic. Îşi oferă înţelepciunea parcă din Rai, ca să ajute, fiindcă simte mila.

Există un cuvânt pentru asta: bodhisattva.

Unde altundeva te poţi aştepta să găseşti o manifestare a lui Buddha dacă nu în Rai? Dar niciodată, niciodată nu te-ai aştepta ca marele dar al înţelepciunii să te pătrundă ca dintr-un balon în sens invers, de parcă balonul te-ar umfla pe tine, umplându-te cu aer.

Acesta era într-adevăr un dar foarte mare. Mae îşi simţi rânjetul larg şi-şi simţi trupul solid unindu-şi palmele în semn de respect.

Şi avu de asemenea, un gând netrebnic. Am o adresă. Nimeni altcineva din Kizuldah nu are.

Mae stătu sub cerul unui alt munte deşertic. Stătu cu palmele lipite în semn de respect şi învăţă tot ce putu despre Hărţile întrebărilor şi întinderea covorului.

Stelele încetiniră. Mae obosi, înaintea acelei minţi sclipitoare, răbdătoare, invariabile. Undeva, trupul său uriaş se aplecă într-o urare respectuoasă de rămas-bun. Spiritul lui Mae se întoarse pe unde venise. Recită:

— Mae, Mae, Mae, Mae, Mae…

Simţi un vânt suflând-o şi risipind-o şi rotind-o. Păru să se rotească într-un dans înapoi în lumea palpabilă.

Se trezi că stătea lângă cutia mecanică moartă şi nefolositoare. Ochii săi erau largi şi umezi, de parcă ar fi plâns de bucurie. Nu clipise deloc cât timp fusese în Aer.

Şi se ridică în picioare, şi porni înainte, şi ştia ce avea să facă.

Avea să alcătuiască o Hartă a întrebărilor şi să le întrebe pe toate femeile din sat ce-şi doreau şi asta urma să fie ceea ce avea să facă ea. Şi va fi una cu Kru pentru a înţelege cum funcţiona cu adevărat magia banilor, căci i se părea clar acum că banii veniseră de la zei, că erau o latură a lor. Până când fuseseră furaţi de regi şi preşedinţi. Monedele ar fi trebuit să poarte imaginea lui Buddha.

Şi se va întoarce şi va învăţa mai multe. Dacă Reţeaua ţinea doar de lăcomie şi pungăşeală, va învăţa cum s-o folosească pentru a-şi întinde covorul. Se va număra printre cei care au câştigat în viaţa aceasta prin muncă şi virtute.

Aerul era nou, Aerul era puternic, Aerul o va ridica pe culmi. Simţi rădăcina cea lungă ducând înapoi, şi ştiu. Era înrădăcinată în lume, iar lumea era înrădăcinată în Aer.

6.

Mae se întoarse pe Strada de Jos cu puţin înainte de trei dimineaţa.

Se uita spre picioare, în lumina lunii, ca să nu se împiedice în pietrele desprinse din drum.

Ceva se întâmplă înăuntrul ochilor ei. Părea că suprafaţa drumului se umfla, scăpărând. Simţi ea însăşi că se umflă, că-şi măreşte dimensiunile, dar mai difuz, ca o ceaţă.

Brusc, drumul era pavat, pe suprafaţa lui netedă de asfalt reflectându-se lumina galbenă.

Mae ridică privirea şi văzu un felinar ce se înălţa peste Strada de Jos pe un stâlp mare de ciment. Când fusese un felinar pe Strada de Jos? Sau un stâlp de ciment?

Se uită în jur şi văzu oraşul, răspândindu-se pe coasta dealului ca un colier, numai fâşii şi paiete de lumină.

Jos, în vale, unde cândva fusese o mlaştină, strălucea o pancartă cu neon: HOTEL APROPIERE, spunea. Lângă el se afla un fel de magazin, aruncând o lumină albastră de neon peste propriu-i zid văruit şi peste drum. Un umbrar de un roşu aprins ascundea lucrurile din vitrină. Copiii urlau pe undeva, alergând. Copiii stăteau în sat în zilele acestea. De ce să plece? Toată lumea era acolo acum. Datorită Aerului copiii rămâneau. Mae îşi vedea strănepoţii în fiecare zi.

Unde mă aflu? Unde e locul ăsta?

Aerul mirosea a gaz de eşapament şi era plin de zgomote: televizoare, maşini care dădeau rateuri şi o sirenă de ambulanţă.

Mae era bătrână şi o deranjau durerile de spate, şi îşi spunea: *Aici e locul unde a fost: aici s-a aflat cândva casa mea. Casa mea şi a lui Joe.*

Să urce panta aceea abruptă de deal o costase. Căzuse acum câteva luni şi încă nu i se vindecase bine spatele. Încă mai încerca să umble într-un fel sprinţar, chiar dacă împiedicat, rigid şi dureros.

Aici a fost, îşi spuse Mae cea bătrână, *aici ne-am întâlnit, aici s-a întâmplat totul. Aici m-am renăscut.*

Se iscă un vânt, aducând cu el sunetul trestiei fremătătoare. Vântul părea s-o ridice pe sus pe Mae.

Domnul Ken stătea în aşteptare în poarta curţii.

Şi bătrâna femeie îl văzu pe domnul Ken. Pentru ea, el era o fantomă din trecut. Bătrâna Mae se înecă, duse o mână la gură. Totul: inima, ochii, stomacul păreau să se umfle de panică şi iubire.

Uite-l acolo, domnul Ken al ei. Purta o bluză de bumbac

— Şi-l amintea acum limpede ca lumina zilei – şi pantalonii lui cei buni, cu o bandă de elastic în loc de curea.

Vântul suflă mai puternic. Senzaţia de panică şi iubire fu luată cu el, împreună cu felinarele.

Şi Mae se prăbuşi, nu ca praful aşezându-se, ci dintr-o dată, asemenea unei case din cărţi de joc. Şi păru că trase lumea cu ea. Totul îşi revenise la ceea ce ştia ea.

Ce? îşi spuse Mae. Ce-a fost *asta*? Se lovi cu palma peste frunte. A fost o atingere a nebuniei.

Aer, îşi spuse Mae.

Aerul pătrunde şi-n viitor?

Se uită în jurul ei. Nu era niciun Hotel Apropiere. Dealurile erau întunecate; străzile satului erau tăcute.

Poate, îşi spuse ea, poate că n-ar trebui să merg în Aer prea des.

Domnul Ken duse mâna la buze şi făcu o pauză, întrebător, ca să-i dea ei ocazia să refuze.

Răspunsul lui Mae fu acela de a merge pur şi simplu spre vale. El merse după ea. Nu era nicio lumină vigilentă la ora trei dimineaţa.

Vântul suflând printre trestii era ca sunetul unei cascade, de parcă totul i s-ar fi rostogolit din cap. Merseră în linişte. Puţin mai departe de ieşirea din sat, în sunetul vântului, el se simţi în siguranţă să vorbească.

— Mă gândeam că nu vei veni, zise. Era întuneric la tine acasă. Unde ai fost?

— În viitor, se auzi ea că spune. Se gândi, apoi confirmă: Am fost în viitor.

— Te uitai la televizor?

Mae se simţea distantă. Poate că nu era decât obosită. Clătină din cap. Nu voia ca el să vorbească. Voia să asculte lumea, vântul şi luna. Putea auzi luna cum se mişca printre nori.

— Mae. Ce vrei să spui?

Nu se uita la el; se uita în sus, departe.

— Kizuldah va deveni ca toate celelalte locuri. Vom avea magazine şi felinare şi parcări.

Se întoarse şi se uită înapoi la siluetele întunecate şi tăcute ale caselor, şi deja îl regretă, plânse după satul ei.

Faţa lui chipeşă era umbrită de grijă. În sinea ta eşti făcut să fii soţ, îşi spuse Mae: *blând, cuviincios, capabil de iubire.* Aşa că ea de ce nu-i răspundea?

— Sunt foarte somnoroasă, zise Mae ca o scuză, ca o minciună, ca un adevăr.

Se simţea brusc exact invers.

El îi luă mâna.

— Eşti îngrijorată? întrebă.

Ochii lui îi cercetau faţa, căutând ceva.

Femeia care avea un amant şi cuţite aprige îşi reveni brusc în fire.

— La ce te gândeşti când îţi aduci aminte de Tui? întrebă ea.

Capul lui nu se mişcă o clipă.

— A fost soţia mea. Ridică din umeri. A fost întotdeauna fragilă. Nu-i plăcea…

Mişcarea mâinii sale indica actul sexual.

— O făcea să tremure. Am crezut că asta e o dovadă de iubire, dar mai târziu mi-am dat seama că era o dovadă de teamă. Nu ştiu ce o speria.

Mae suspină.

— A fost mereu o fiinţă mică şi speriată. Ne legam de ea. Nu era corect, dar spuneam că are pureci.

— Îmi amintesc, spuse el cu o surprindere blândă.

Chiar uitase el asta?

— Tu nu ai sâcâit-o niciodată. Ai fost întotdeauna un băiat bun, spuse Mae.

N-o spuse tocmai cu respect. Dar, desigur, e greu să fii rău când bunica ta e directorul şcolii.

— Îmi amintesc ce lucruri făceai, spuse domnul Ken. Bunica mi le arăta uneori în mod special. Mi se păreau frumoase.

— Ce lucruri? zise ea.

Oamenii vorbeau mereu despre lucrurile pe care le făcuse Mae în copilărie. Însemna că nu trebuiau să spună: *N-ai prea avut aplecare spre litere.*

Domnul Ken spuse:

— Găseai cochilii uscate şi făceai coliere. Odată ai făcut mazăre în cochilii din lipici de hârtie. Mi s-a părut minunată. Bunica a încercat s-o fiarbă, ca s-o păstreze, şi s-a stricat, îţi aminteşti?

Mae începea să înţeleagă. Bărbatul spunea că o dorea încă de atunci şi că nu spusese nimic. Adevărul era că ea nu-l prea observase în vremea aceea. Când se transformase Ken Kuei din băiatul tăcut şi atent la toate în bărbatul chipeş, lat în umeri? Când erau tineri, Joe fusese aşa. Joe era ca o lamă de cuţit. Tânăr şi ascuţit: rebelul. Poate că el fusese atunci expertul în modă.

— Te-ai măritat de foarte tânără, spuse Ken Kuei.

Încerca să spună că tocmai îşi adunase curajul, când venise anunţul nunţii lor.

Mae zise:

— Ar fi trebuit să fii mai rapid.

— Ştiu, spuse el încet.

Se opri.

— Vrei să facem asta? întrebă.

Mae ridică din umeri.

— Sunt aici.

— Nu pari fericită.

Fericită? Cine a spus că viaţa va fi fericită? Soţia lui tocmai se sinucisese.

— Nu, nu sunt, nu sunt niciodată, spuse ea, înfigându-şi degetele în păr. Va trebui să te obişnuieşti cu asta.

Coborâră de pe mal printre trestii. Ea încercă să simtă ceva, orice. Poate că nu era decât obosită.

Poate că vreau doar să ştiu la ce sunt de folos toate, dacă totul trebuie înghiţit, dacă suntem cu toţii reduşi ca-n fotografiile

alea vechi cu eloi. Trecutul ne transformă în exemplare de expoziţie.

Sexul, la fel ca trecutul, te golea de personalitate. Faci ceea ce face toată lumea, copleşit de natura primară. Sexul avea să le spulbere şinele, Chung Mae, Ken Kuei, ca nişte eşarfe preferate pierdute în vânt.

Mae fu cea care începu. Poate că voia doar să se termine. Îi trase faţa spre a sa, se sărutară. Pământul era umed pe alocuri. Vârfurile trestiilor dănţuiau parcă surescitate, în semn de onoare în faţa lunii. Norii erau ciudaţi. Erau gravaţi în jurul lunii ca nişte bucăţi de ghips noroios aruncate la întâmplare.

Chiar pe când domnul Ken îşi oferea frumuseţea stomacului plat şi coapsele rotunde, Mae observă că de data aceasta era mai lent. Avea să-i trebuiască multe minute, iar ea se va uita spre lună. Datorită rezistenţei lui, Mae ajunse în cele din urmă iarăşi la starea pe care n-o atinsese niciodată cu Joe. Deveni o ne-fiinţă, doar un corp.

Dar învăţase: o scădere a dorinţei la bărbat îl face să muncească mai din greu, mai mult, aşa încât femeia se alege cu o plăcere mai mare. Joe termina întotdeauna într-o clipă.

Ea spuse:

— Ar fi bine să plecăm, probabil că se face târziu.

— Sau se face devreme, chicoti el, şi-şi lipi din nou fruntea de fruntea ei.

Era un gest de – ce – uşurare? recunoştinţă? predare? O făcu să zâmbească fiindcă deja începeau să-i fie familiare părţile corpului său.

Domnul Shenyalar începu să cânte din turnul său. Cerul era deja argintiu când ea se strecură înapoi în casa ei dezordonată.

Înăuntru, locul era strâmt şi întunecat. Parterul arăta dichisit, ca o expoziţie de muzeu, numai că mirosea a Joe şi era plin de sforăitul lui.

Doar atunci se făcu simţită iubirea, iubirea pe care încercase să n-o simtă. Ieşi din ea frântă, ca un copil sfâșiat din pântece. Îi era dor de domnul Ken; îl voia acolo, nu ca să şi-o tragă, ci ca să discute cu el despre trecut, despre sat şi despre toate lucrurile despre care n-ar fi putut vorbi niciodată cu Joe.

Căsnicia lor se terminase.

Nu se putu îndura să intre în pat cu Joe, aşa că începu să-i gătească micul-dejun. Găti cu ură, lăcrimând când unse tigaia şi fierse tăiţeii.

Siao şi bătrânul domn Chung veniră din pod şi ea le răsturnă tăiţei în farfurii şi se gândi la şirul de bătături din palmele domnului Ken. Îşi aminti vocea lui blândă, puterea lui, cuvintele şovăielnice.

Joe se trezi o oră mai târziu, mahmur şi tăcut. În cele din urmă, plecă în drum spre – spuse el – muncă.

Mae se aşeză într-un scaun, simţindu-se secătuită şi epuizată şi uluită de ea însăşi. Ne-am irosit noaptea, îşi spuse parcă învinuindu-se. Şi am de făcut o Hartă a întrebărilor. Cum să fac eu o Hartă a întrebărilor? Nu ştiu să scriu.

Era pe jumătate adormită când îi veni gândul: *E de datoria conducătorului să conducă. Întotdeauna va fi câte ceva ce să nu ştii să faci. Găseşte doar pe cineva care să ştie.*

Acesta era un gând frumos şi nou pentru Mae. Desigur, găseşte doar pe cineva care să ştie. O încălzi şi o linişti şi făcu lumea să pară calmă şi iertătoare.

Mae adormi şi se trezi un om nou.

7.

În seara următoare, Mae trecu pe la mama lui Han An cu o propunere.

Casa în care locuia era ultima de pe Strada Mlaştinii, jos în câmpia inundabilă. Până şi acum, vara, ograda ei era plină de noroi, excremente de capră şi găinaţ. Mae se clătină călcând pe ele cu tocurile ei înalte şi ciocăni la uşa interioară.

Mama lui An, Kai-hui, deschise uşa într-o pâclă de oboseală şi păr despletit. Ochii i se căscară văzând vestimentaţia lui Mae.

Mae făcu o plecăciune.

— Doamnă Han.

Mae purta rochia ei albă cu inimioară şi, peste ea, cea mai bună jachetă gri a soţului său. Avea părul tras sever spre spate, purta ochelarii săi imenşi şi avea cu ea un dosar cu clemă. Era cât se poate de conştientă: nicio femeie din sat nu se îmbrăcase vreodată aşa.

Kai-hui îşi ascunse surprinderea în spatele unor răspunsuri politicoase. Îi făcu semn lui Mae să intre şi schimbă vorbe de bineţe.

O dată terminate formalităţile, Mae spuse:

— Mă întrebam dacă pot, discuta cu fiica ta. Am o propunere pentru ea.

An fu chemată şi intră. Purta haine de lucru, o rochie veche, înflorată, şi şorţ. Avea părul prins într-o năframă pe care şi-o dădu iute jos de pe cap. Kai-hui făcu ceai, şi-l servi. Discutară despre sezon: era timpul să iasă pe terase, dar se părea că naşterea mieilor abia se terminase.

Mae se simţea nerăbdătoare. Mort, mort, totul a murit. Poate prea repede, se lansă în afacere:

— Toate vieţile noastre, spuse ea, se vor schimba. Va veni din nou Aerul. Avem acum televizorul care să ne ajute să fim mai moderni, dar nu se face cu adevărat nimic pentru instruirea satului..

Explică faptul că avea nevoie de ajutorul unei persoane harnice, studioase. Observă în ochii lui An o zvâcnire de interes, apoi de emoţie.

Mae continuă:

— Am două scopuri, mărturisesc. Primul este să mă ajuţi să-mi pun afacerea pe picioare. Asta se va schimba de asemenea. Dar al doilea este să ajuţi şi satul să se hotărască: ce vrem să facem pentru viitor?

Şi încă, deşi Mae n-o spuse, să noteze răspunsurile şi să le citească mai târziu.

Kai-hui nu ştia ce se creadă, ea, care venea de la spălatul podelelor, lupta cu noroiul şi chinul de a fierbe şosete.

— Suntem foarte flataţi că te gândeşti la fiica noastră pentru o activitate atât de neobişnuită, spuse ea. Trebuie să mărturisesc că nu înţeleg. Îi oferi cumva un post?

— Nu încă, recunoscu Mae. Nu sunt încă sigură că am o afacere. Poate că oamenii îmi vor spune: „Nu te complica, nimeni nu vrea să-ţi ia afacerea cu moda.” Dar dacă o voi face, voi avea nevoie de un Talent tânăr şi sclipitor.

Ochii lui An scânteiară. Oh, înţelese ea, cea tânără. Simţea mirosul noii lumi, îi cunoştea mireasma.

Kai-hui spuse:

— E foarte interesant ce spui. Dar e vorba de timp. Şi e nevoie de fiica mea aici.

N-ar fi fost politicos să spună: fiica ta va trebui să te părăsească într-un fel sau altul – prin căsătorie sau prin muncă. Nu era politicos, dar poate că şi politeţea murise.

Aşa că Mae o spuse:

— Nu-ţi va fi mereu alături. Şi, asemenea nouă, a tuturor, are de ales. O alegere e să se agaţe de vechile obiceiuri. Şi să ajungă să fiarbă chiloţii soţului ei. Sau se poate folosi de dibăcia ei într-ale cuvintelor şi de frumuseţea ei într-un fel nou. Un fel care-ţi va aduce în casă bani şi nu muncă fizică.

An încerca să-şi înfrâneze un zâmbet. Obrajii i se încordau şi nu îndrăznea să se uite nici la mama ei, nici la Mae.

— Pot vedea întrebările? ceru Kai-hui.

Ochii ei erau duri din pricina uşoarei insulte, îndureraţi de adevăr şi alerţi.

Cu un gest complicat, Mae scoase Harta întrebărilor. Şi nu-şi putu reprima un strigăt de admiraţie surprinsă.

Mae rostise întrebările în faţa televizorului lui Kwan şi televizorul le imprimase pe toate pe rânduri. Semăna cu ceva venit din partea guvernului.

Kai-hui poate că nu făcea decât să fiarbă şosete, dar ştia să citească. Pe când citea, începu să pară visătoare.

— Astea sunt într-adevăr întrebări ce trebuie puse. Mă îngrijorează modestia. Aceste întrebări trebuie adresate şi bărbaţilor?

— Mamă! răbufni An, după care tăcu.

— Chiar aşa, da, zise Mae, timidă şi ea. Bărbaţii conduc satul, aşa că trebuie întrebaţi. Acesta e unul dintre motivele pentru care am nevoie de o asistentă, ca să nu existe nicio interpretare greşită. Ne vom prezenta întotdeauna împreună.

Ochii lui Kai-hui spuneau altceva: *Nu mai eşti un model de bună-credinţă.*

— Atâta vreme cât nu vă înarmaţi, spuse ea.

An nu se mişcă.

— Vom lua în considerare oferta, avantajele şi dezavantajele ei.

Mae făcu o plecăciune din cap. Când se ridică să plece, An se ridică şi ea, o luă de braţ şi spuse:

— Voi conduce oaspetele la ieşire.

Mama ei se hotărî să se înduplece.

La poarta curţii, An spuse cu înverşunare, repede:

— Orice spune ea, vă voi ajuta.

Nu fu nevoie de o împotrivire făţişă. Kai-hui spuse „da”.

***

A doua zi, Mae şi An se duseră la lucru.

Mae ajunsese la concluzia că oamenii s-ar simţi flataţi dacă ar stabili o întâlnire ca să-i viziteze. I-ar pune pe gânduri şi ar anunţa întâi dorinţa ei de a face lucrul acesta. Secretara ei, cum o chema pe An, trimise câte o scrisoare tuturor celor treizeci şi patru de gospodării, cerând o dată convenabilă pentru a le primi în vizită.

În noaptea aceea, când Mae se aşeză pentru a se consulta cu televizorul, Kwan coborî în fugă scările casei ei compusă din patru ferme. O sărută.

— Mae, spuse Kwan, doamnă isteaţă, isteaţă ce eşti! De ce n-ai spus nimic despre un plan atât de sclipitor?

— Am crezut că ar putea părea stupid, minţi Mae. Nu prinsese formă, habar nu aveam care-i va fi scopul.

— Dar este exact ce trebuia! exclamă Kwan, cu ochii luminoşi şi plini de durere.

— Oh! E gândit să mă ajute la afacerea mea cu moda.

— E mai mult de atât! Ne cere să ne gândim la viitor, spuse Kwan. Ai nevoie de vreun ajutor?

— Oh! Eşti atât de bună! Nu, o am pe An, fiica lui Kai-hui, ca secretară. Dacă toate ies bine, poate intra alături de mine în afacere.

— Ah, făcu Kwan. Da, desigur. Ai împrumutul ăla groaznic de restituit.

Şovăi.

— Oferta noastră de ajutor îţi este întotdeauna deschisă.

Sufletul lui Mae oftă. Asta era dificil. Cum putea spune: eşti amabilă, şi un prieten bun, dar cred că eşti mai deşteaptă decât mine şi mi-ai prelua proiectul, ţi l-ai însuşi? Cum pot spune că partea din tine care râvneşte simte nevoia să-mi preia proiectul şi să şi-l însuşească?

Mae răspunse:

— S-ar putea să accept oferta, într-adevăr. Eşti atât de bună, un suflet atât de amabil!

Zâmbetul lui Kwan nu se schimbă – doar ochii.

— Ce valorează asta în noua lume?

Împotriva propriilor îndemnuri, Mae cheltuise o parte din banii bărbatului lui Sunni pe stilouri şi hârtie şi pe dosarul cu clamă necesare lui An. Asta o făcuse să se simtă prost. Noua sa imagine o făcea să se simtă bine.

Lui An nu trebuia să-i spună cum să se îmbrace. Şi ea purta o jachetă de-a tatălui său şi, brusc, cu mândrie, purta ochelarii cei mari pe care încercase întotdeauna să-i ascundă. Semăna cu o prezentatoare de ştiri.

Lucrau seara, după cină. Prima lor întâlnire fu cu Tsang şi soţul ei, domnul Muhammed. Copiii din sat se aliniară în faţa porţii să privească sosirea Talentelor.

— Întreab-o de fiul lui Kwan, strigă unul dintre băieţi ca un brotac, în corul de ţipete de încântare şi râsete aspre, haine.

Tsang îşi luase cele mai bune haine şi făcuse ceai, şi acoperise intrarea în camera plină cu ştiuleţi de porumb. Soţul ei, Hasan, era un musulman foarte devotat, care purta o robă neagră şi avea la îndemână un exemplar al Cărţii.

Mae explică cele două scopuri în felul acesta: să-l întrebe pe bărbatul casei despre venirea Aerului şi s-o întrebe pe femeie despre modă. Dar oricine putea vorbi oricând. Puteau să nu răspundă la orice întrebare doreau. Aveau vreo părere despre venirea Aerului?

— Într-adevăr, zise domnul Muhammed.

Şi vorbi preţ de douăzeci şi cinci de minute lungi şi late.

Religia Păcii fusese întotdeauna prietenă a ştiinţei. Când Occidentul pogorâse într-o epocă întunecată, Pacea fusese cea care păstrase vii învăţăturile lui Aristotel şi Platon. Pacea nu găsea dificilă reconcilierea lui Dumnezeu cu matematica, a spiritului cu lumea materială a legilor fizicii.

An clătină din cap şi consemnă ici-colo câte o frază. Mae făcu „Ah!” şi „Oh!” la fiecare nouă vorbă de duh şi-şi simţi inima trasă în jos.

Domnul Muhammed luă o pauză ca să soarbă din ceai. Era slab şi îngrijit, cu buze subţiri, devenind purpurii de bătrâneţe, şi degete osoase. Avea capul înfăşurat în alb ca o rană bandajată care trebuia păstrată curată.

Când ea îşi rosti a doua întrebare – ce părere avea despre Test – el repetă doar ceea ce spusese înainte. Dar adăugă că toate informaţiile erau nimic în comparaţie cu cuvântul Domnului. Şi că, dacă Aerul devenea un canal al ateismului, avea să fie un mare rău, ce trebuia retezat din rădăcini.

Dar el cum reacţionase, el, unul, ce simţise? Mae era surprinsă. Chiar voia să ştie.

Domnul Muhammed negă faptul că Aerul ar fi avut vreun efect. Era interesat să vadă opera din Beijing. Dar că n-ar trebui să i se permită să pună în umbră Cartea.

Tsang, durdulie, voioasă şi şleampătă, fu de acord cu soţul ei îngrijit. Tot ce spuse el era şi părerea ei. Constrânsă să spună care erau activităţile ei, aminti de curăţenie, de gătit şi de aprinsul focului. Moda – oh, o femeie măritată ca ea nu avea nevoie de modă.

An şi Mae se priviră una pe cealaltă.

Se aplecară, îşi anunţară încântarea şi-l felicitară pe domnul Muhammed pentru contribuţia sa. El păru mulţumit şi le conduse la uşă.

— Dacă mai ai nevoie de ajutor, stimată doamnă Chung, ajutor să-i înveţi pe copii despre acest lucru nou – atunci, vino la mine. Sincer vorbind, ai un mare duşman. Ţţţ.

Făcu semn cu capul în spate, în susul dealului.

— Eloiul ăla venerator de animale.

Mae nu înţelese.

— Îmi pare rău, nu sunt decât o soţie, nu ştiu la cine vă referiţi.

Ochii domnului Muhammed se înmuiară, mişcaţi de incompetenţa şi inocenţa unei femei.

— Profesorul Shen, zise el cu blândeţe. El îl urăşte. E foarte furios pe dumneata pentru ceea ce faci.

— Ce fac eu? întrebă Mae.

— Aduci probleme, zise domnul Muhammed, încă zâmbind.

Peste pod de domnul Muhammed se afla marea gospodărie a bătrânului domn Doh.

Tânărul domn Doh era bunul prieten al lui Joe, şi le salută pe Mae şi pe An cu rafale de râsete zgomotoase. Încercă să le toarne vin de orez în loc de ceai, şi le vorbi peste umăr copiilor şi nepoţilor săi, care stăteau ciorchine pe lângă uşă ca să asculte.

Tânărul domn Doh o tachină şi, totodată, o complimentă pe Mae.

— Oh! Unde-ţi sunt aripile de înger? Unde sunt vălurile şi bulele? Porţi ochelari, cum de ţi-ai luat pe tine din greşeală hainele soţului tău?

Copiii chicotiră în cor şi-şi ascunseră gurile.

Mae întrebă:

— Ce crede tânărul domn Doh despre Aer?

— Ce Aer? Unde este? Îţi spun, nu se va întâmplă niciodată. Câţi oameni au murit, eh? Nimeni nu-l vrea.

— Eu vreau filme, spuse fratele lui, care era puţin sărac cu duhul.

— Şi eu, glăsui unul dintre nepoţi. E-o plictiseală ca de noroi în satul ăsta.

— Fut-bol! răcniră toţi băieţii la unison, aproximând în limba lor numele marelui sport internaţional.

Domnul Doh spuse:

— Deja avem toate astea la televizor. Îţi spun, nimic nu se va schimba.

Cele două tinere soţii Doh, desigur, lucrau şi nu aveau nevoie de modă. Pe de altă parte, tânăra doamnă Doh era celebră fiindcă purta haine bărbăteşti şi conducea motocicleta. Afară, în stradă, An şi Mae ridicară din umeri una spre cealaltă.

Acasă, Joe le aştepta în bucătărie, încă în tricou şi pantaloni de lucru.

— Deci, nevastă, ai aflat ceva?

An făcu o plecăciune şi Joe mormăi ceva. Siao şi bătrânul domn Chung se uitară. De ce i se părea brusc lui Mae că privirile lor erau insolente?

Mae descoperi că nu voia să vorbească în faţa lor. Totul era ca un ou pe care voia să-l încălzească şi să-l protejeze şi să-l ascundă.

Cele două femei se aşezară şi ele la masă, sub privirile bărbaţilor. An se uită la Foile lor cu întrebări.

— Foarte puţine dintre întrebări au răspuns, doamnă.

— Va trebui să discutăm separat cu soţiile.

— De ce trebuie să faci asta? spuse Joe, belicos.

— Fiindcă soţiile nu vorbesc pe ocoliş despre soţii lor.

— Oh. Şi vrei să le încurajezi. *Ţţţ.*

Joe se uită la tatăl şi fratele său pentru susţinere. Siao mormăi şi-şi ascunse faţa.

Mae suspină.

— Joe. Încerc să aduc bani în casă. Pentru a face asta, trebuie să ştiu pentru ce le trebuie haine femeilor.

— Ca să-şi acopere goliciunea, altfel ar fi toate târfe, spuse el.

— Joe, avem oaspete o domnişoară bine crescută.

Joe se uită ursuz la amândouă.
Mae se uită la An.
— Toţi se prefac că nu s-a schimbat nimic. Nimeni nu vrea să vorbească deloc despre Test.
An părea puţin încordată.
— Nimeni nu ştie ce să creadă despre el. Cu excepţia dumneavoastră.
An ezită şi apoi se hotărî să continue:
— În cazul dumneavoastră, doamnă, a fost ca un doctor care prescrie otravă mortală ca ultimă soluţie. Dumneavoastră aţi trecut deja prin asta, prin ce e mai rău. De fiecare dată când vă văd oamenii, li se aminteşte de asta. Că aţi fost scoasă din minţi de el. Că v-a schimbat dincolo de orice recunoaştere.
Ochii lui An erau întristaţi.
— Da! zise Joe, brusc pătimaş. Da! Nu eşti femeia cu care m-am însurat.
An insistă pe o voce înceată, blândă:
— Poate că oamenii vor începe să fie speriaţi de dumneavoastră.
— Te voi conduce acasă, spuse Mae.
Joe i-o interzise. Avură o ceartă crâncenă în faţa lui An. Mae nu era ea însăşi. Chiar îi ajunsese până la gât.
— Gândeşte, bărbat prost ce eşti – chiar dacă mi se pare greu de crezut că-ţi recunoşti măcar propriii pantofi! N-o pot lăsa pe frumoasa satului să meargă acasă neînsoţită. Ce ar spune mama ei?
— Oh, acum îmi pomeneşti de tradiţie? Tu, care umbli îmbrăcată în jachete bărbăteşti?!
— Nu stau aici să ascult mizerii sau să te faci şi mai mult de râs în faţa domnişoarei An.
Mae ieşi val-vârtej afară.
Îi spuse lui An:
— Va fi o muncă mai grea decât m-am aşteptat.
— Văd asta, spuse An, ca pe o naştere. Cred că mă pregăteşte deja pentru multele îndatoriri dificile care mă aşteaptă.
Făcu o pauză.
— Vreau să vă mulţumesc pentru prilej.

— Vreau să-ţi mulţumesc pentru tot ajutorul.
— Vom afla cine vă sunt prietenii, doamnă Chung.
Mae i-o duse în siguranţă pe An mamei sale şi urcă înapoi în piaţa satului. Ceainăria se deschidea spre deal, construită în partea laterală a casei vărului lui Joe. Era plină de lumină şi fum şi strigăte. Mae se îndepărtă de ea, traversând pârâiaşul, căruia i se permitea să-şi afle drum peste pietrele drumului. Se aşeză în întuneric pe o bancă în faţa casei doamnei Kosal sub marele stejar. Generaţii întregi de copii se legănaseră de crengile lui. Oamenii din Kizuldah îl numeau „Singurul Copac”. Părea să ajungă până la stele.
Departe de soţul ei, departe de toată lumea, Mae se aşeză din nou în Aer. Nu fu nevoie să meargă prea departe şi simţi înţelepciunea lui Kru venind la ea.
Şi îi fu atât de evident atunci ceea ce făcea greşit! Nu făcea decât să vorbească. Trebuia să le explice oamenilor care erau regulile şi să le ceară răspunsuri concise, simple. Dacă oamenii lăsau o întrebare fără răspuns, aceasta fie le era irelevantă, ceea ce-ţi spunea ceva, fie aveau ceva de ascuns. Pune întrebări simple, obiective, evită răspunsuri cu da sau nu. Ascultă cu atenţie şi găseşte o cale de a centraliza răspunsurile, astfel încât să poată fi comparate.
Kru nu era o voce. Era ca o bulă plină cu răspunsuri ce-i apărea în minte. Nu punea întrebări stupide, cum ar fi: „De ce nu-i pui să-şi scrie singuri răspunsurile?” (Nu ştiu să scrie.) Ştia ceea ce ştia şi ea. Devenea o parte din ea.
Mae nu ştia nimic, de fapt, despre rochii. Nu ştia nimic, de fapt, despre Aer sau despre vechea Reţea sau despre ce erau cu adevărat banii, sau chiar cum să coboare diverse lucruri de pe muntele acela. Dar ştia un lucru. Prin intermediul Aerului putea acumula cunoştinţe într-un fel nou.
De undeva, din viitor, auzi sunetul unei sirene.

***

A doua zi, Mae şi An îi intervievară pe domnul şi doamna Mack.
Musa Mack semăna cu ceilalţi bărbaţi din sat, cu excepţia faptului că părul său avea o tentă roşiatică şi era buclat. Era

creştin. La fel era şi soţia sa, care provenea de dincolo de Vale, dintr-o altă lume, de pe dealuri pierdute în ceaţă.

Domnul Mack era singurul occidental din sat, chiar dacă familia sa locuia în Vale de peste un secol. Putea bea whisky fără să se îmbete. Avea mişcări obscene, prea largi. Oamenii stăteau cu ochii pe el, căutând tendinţe corupătoare. Vorbea prea tare.

Strigând, domnul Mack le invită în casă şi, atât Mae, cât şi An se albiră la faţă de parcă forţa brută a strigătului acestuia le-ar fi putut izbi de perete. Cel mai scârbos dintre lucruri, bărbatul lăsase să-i crească o barbă lungă şi roşie. Aducea un incredibil noroc să ai păr facial, bărbatul era ca o întruchipare a norocului, dar, sincer, cine putea îndura să sărute o asemenea arătare?

Pe perete se afla o imagine cu Isa, zeul creştin, şi avea şi el o barbă somptuoasă, norocoasă. Dar de ce ar ajuta un zeu la fătatul mieilor?

Fu servit ceaiul, ceea ce era o uşurare. Domnul Mack continua să urle. Striga, observă brusc Mae, fiindcă se simţea foarte stânjenit. Toată viaţa sa fusese văzut ca un om compromis. Aşa că devenise ceea ce crezuseră oamenii că este.

— Va fi un lucru minunat. Va aduce lumea direct aici, spuse domnul Mack.

Marginalizat, nutrea o dragoste aparte pentru lucrurile străine.

— Sunt foarte speriată, şopti soţia lui, Mariam. Nu mi-a plăcut treaba aia în capul meu!

— Scuipam de groază! râse domnul Mack. Dar cred că te obişnuieşti cu ea după o vreme.

Se spunea că, deseori, salteaua lui era văzută în curtea casei, pusă acolo să se usuce urina din ea. Se spunea că-şi udă patul.

Când examină răspunsurile, soţia lui vorbi cel mai mult. Amândoi erau speriaţi de Aer, amândoi voiau să înveţe să-l folosească.

Mariam vorbi pe larg şi sincer despre modă. Lui Mae îi păru rău că n-o abordase până atunci. Fusese nedrept din partea ei să gândească aşa: presupusese că soţii Mack erau murdari şi neinteresaţi de modă.

— Mi-ar plăcea să am trei rochii bune; una albă pentru înmormântări şi una plină de culori vii pentru sărbători, şi o rochie foarte sobră pentru ceremoniile fericite şi pentru mersul la biserică, lucru pe care-l pot face doar o dată pe an.

Mae observă că femeia se simţea singură.

— Anul trecut n-ai fost, zise domnul Mack.

Mariam păru tristă.

— A fost un an rău pentru agricultură.

— Ce fel de rochie sobră? Ce fel de culori?

— Simplă, foarte simplă, dar frumoasă, ştii? Foarte modestă, te rog, şi uşor de întreţinut – trebuie să arate bine după ce o spăl. Dar mă gândeam, poate în albastru şi alb împreună, dacă se potrivesc culorile.

Mariam avea o faţă severă, şi-şi apăsă gura cu palma.

Albastru şi alb? Asta era ceva nou. Mae o văzu pe An notând pe hârtie.

Îşi luară rămas-bun, iar şleampătul domn Mack îşi petrecu braţul pe după mijlocul soţiei sale de parcă aceasta ar fi fost un colet.

Afară, An spuse:

— Mi s-au părut destul de fericiţi.

Vizitară tribul Pin. Aidoma soţilor Mack şi mamei lui An, aceştia trăiau la sud de satul propriu-zis, de-a lungul râului.

Pinii transformaseră mlaştina din josul Străzii de Jos într-un cimitir pentru maşini. Urme de roţi, arse de soare, se vedeau pe lângă şirurile de vehicule de-un verde şters sau roşu ruginiu. Taxiuri vechi şi camionete îndoite rămăseseră fără uşi sau pneuri. Pisici prăfuite şi curcani mici şi negri numiţi *hindi* aglomerau drumul printre ele. În şoproane din tinichea ruginită, fierăstraie şi bormaşini şi lămpi de sudură erau atârnate într-un abandon festiv.

Nucleul familiei fusese alcătuit din doi fraţi şi soţiile lor. Când renunţaseră la agricultură pentru a se face mecanici, Enver Atakoloo, fierarul satului şi-un karz până-n măduva oaselor, se înfuriase. Domnul Atakoloo îl împuşcase pe cel mai mare dintre fraţi. Pin Xi supravieţuise şi, se şoptea, trăia ca soţ atât al soţiei sale, cât şi al soţiei fratelui său; fără a mai pomeni, se şoptea pe voci şi mai scăzute, de sora nemăritată a soţiei fratelui său, care

locuia şi ea acolo. Cei zece copii şi alte rude fără adăpost, adică nu mai puţin de nouăsprezece oameni, trăiau printre epavele maşinilor sau în grajdurile care adăpostiseră cândva animalele.

Toată casa mirosea a picioare şi aşternuturi de pat. Micul salon era ascuns de restul casei de rufele puse la uscat. Doamna Pin Xi purta pantaloni şi un şorţ în carouri albastru cu galben. Cele cinci fiice se uitau pe furiş din spatele rufelor, uimite de transformarea suferită de An.

Cei cinci fii Pin se considerară bărbaţi ce trebuiau intervievaţi. Şedeau băţoşi pe pernele divanului şi erau deschişi noului. Aerul avea să fie minunat: băieţii Doh greşeau; puteau face mai mult decât să se uite la fotbal, în Aer se puteau juca jocuri minunate.

Doamna Pin radia de mândrie de fiecare dată când vorbea unul dintre vlăstarele ei uriaşe. Modă? Oh? Avea nevoie de un şorţ nou. Nu, multe şorţuri, câte unul pentru fiecare zi, astfel încât să le poată spăla pe celelalte. Şi rochii bune? Hmm, ar fi frumos. Da, o rochie bună, nimic fistichiu.

Nimic fistichiu, din nou nimic fistichiu.

Şi fiicele. *Veniţi afară, fetelor, veniţi afară.* Şi afară se revărsară sufletele fetelor, se revărsară în direcţia lui An. Aşa că An trebui şi să clatine încurajator şi înţelept din cap, şi să scrie.

Voiau să fie moderne. Nu voiau să arate tradiţional. Voiau să vadă ce purta restul lumii. Chiar dacă (priviri spre Tată) ar fi bine să arate lumii că valorile tradiţionale încă puteau fi moderne.

Cu toţii spuseră pe rând poveşti despre ziua Testului. Mae îi întrebă dacă fuseseră speriaţi. Nu, spuseră ei, nu fuseseră deloc speriaţi; nu, fuseseră pregătiţi. Domnul şi doamna Pin ridicară din umeri.

— Noi suntem bătrâni, spuseră ei. Ce ştim noi?

Despărţirea de ei le luă o jumătate de oră de scuturări de mâini şi plecăciuni. Văduva şi sora celibatară, care nu vorbiseră deloc, îşi luară rămas-bun foarte formal, exprimându-şi plăcerea.

După aceea, An şi Mae stătură să discute pe scânduri, încercând să-şi păstreze echilibrul pe când traversau noroiul de pe Strada Mlaştinii.

— Aşadar, suspină Mae. Vor haine de lucru care să arate bine, dar care să nu fie pretenţioase. Vor multe haine ieftine, ca să le poată schimba des şi să le spele mult. Femeile tinere vor să fie moderne, dar nu ştiu ce va însemna asta. Aşa că se vor baza pe noi să le spunem ce şi cum. Şi… podoabele sunt pe ducă. Le plac jachetele purtate de bărbaţi.

An zâmbea.

— Doamna Chung e foarte înţeleaptă. N-am observat lucrurile acestea, dar sunt încredinţată că aveţi dreptate.

Mae se aşeză pe bancă sub Singurul Copac, îşi strigă numele şi se afundă în Aer.

Răspunsurile se iviră iar şi iar.

Numerele îi cântară lui Kru. Îi arătară, vioaie, secretele ascunse. Acele secrete o şocară pe Mae. Plănuise să cumpere şorţuri, mănuşi pentru cuptor, bluze şi pantofi de zi ieftini din Yeshibozkent. Asta avea s-o coste 125 de rieli şi urma să-i aducă un profit de mai puţin de 16. Numerele executară un dans şi-i arătară: pentru a plăti în fiecare an dobânda şi doar 25 de rieli din suma împrumutată, nu putea face nimic ce nu-i aducea un profit de sută la sută. Situaţia ei era imposibilă.

Cel puţin cu rochiile de calitate nu exista risc. Cumpărai material doar când aveai de făcut o vânzare, şi era un lux, puteai percepe mai mult. Numerele mai executară un dans. Mae ştia câte fete urmau să termine şcoala anul viitor. Exista probabilitatea unei singure nunţi. Opt rochii, pentru un profit de aproximativ 30 de rieli.

Să nu facă nimic nu era o opţiune. Rochiile de calitate trebuiau făcute. Dacă voia să rămână în afacerea cu rochii de calitate, avea nevoie de o cusătoreasă. Ieftină.

Se ridică în picioare sub Singurul Copac şi merse spre casa lui Hatijah Ozdemir.

***

Hatijah stătea tolănită pe podea.

Se uită cu o privire jalnică în sus la Mae, cu nişte cearcăne întunecate sub ochi. Fiica ei cea mare stătea jos, la fel de nemişcată, dar mult mai durdulie, molfăind neconsolată pâine. Rufe uitate atârnau rigide şi boţite peste lada cu lemn şi podeaua era plină de vase nespălate. Un alt copil urla în curtea

din spate, unde Mae jurase că nu va intra niciodată. Mirosea îndeosebi a puroi.

Cum era capabilă o asemenea fiinţă, se întrebă Mae, să coasă cu atâta îndemânare? Poate că punea suflet în asta şi-n nimic altceva.

— Cum te simţi, Hatijah? o întrebă Mae, ca pe o bolnavă.

— Oh, făcu Hatijah, şi scutură din cap.

— Nu te simţi bine?

— Grija e de vină, zise Hatijah. Cinci guri de hrănit, şi nu avem bani deloc. Şi mai sunt durerile de încheieturi ale lui Edrem, care-l împiedică să muncească, sărmanul de el. Uneori nu poate munci zile în şir.

Nu l-am văzut pe Edrem niciodată muncind, îşi spuse Mae.

— Ai vrea nişte bani?

Hatijah îi aruncă o privire, cu o faţă apatică şi grea. Probabil că nu, dacă asta înseamnă că trebuie să se mişte, îşi spuse Mae. Ajunse la concluzia că problema lui Hatijah era lenea. Hatijah semăna cu o femeie sub apă, prea obosită să mai înoate până când faţa îi va ajunge la suprafaţă. Nu-i răspunse.

— Îţi aduci aminte, ţi-am spus în mai, înainte… înainte de Test – Mae se bâlbâia mereu când căuta cuvintele care să definească întâmplarea aceea –, am spus că s-ar putea să-ţi pot oferi ceva de lucru, de cusut.

Altcineva spuse:

— Numai dacă vin şi eu.

Era vorba de Sezen.

Pe toate stelele! Totul se schimbase în privinţa lui Sezen.

Purta pantaloni negri soioşi şi o jachetă de piele neagră, veche. Strălucea. Nu era nicio undă de politeţe, niciun zâmbet, nicio graţie.

Mae însăşi devenise mai necioplită.

— Ce vei aduce? întrebă ea.

— Pe mine, spuse Sezen.

— Nu ştii să faci nimic, răspunse Mae. Mama ta ştie să coasă. Tu nu vei fi decât o povară.

— Atunci, mama nu te va ajuta.

Faţa lui Sezen era mai grasă şi acoperită cu pete. Părul ei fusese brutal tăiat din faţă. Mâinile-i erau înfipte în buzunare.

Postura i se schimbase. Capul i se înclinase pe-o parte; şoldurile erau lăsate în lateral. Fiecare linie a corpului ei se schimbase.

Hatijah nu făcea decât să se holbeze.

— Bine, zise Mae cu o ridicare din umeri, dacă asta-i o casă unde fiica o conduce pe mamă… Fratele tău cel mic e aproape mort de foame şi niciunul dintre voi nu aveţi haine. Găsiţi bani unde puteţi.

Mae dădu să plece.

— Îţi pot spune ce haine să faci.

Sezen se uita ţintă la ea.

Mae se uită la jacheta ei, la jeanşii ei.

— Ce haine să recuperez de la gunoi?

Capul durduliu al lui Sezen se clătină pe-un gât uscăţiv.

— Dacă numai acolo le poţi găsi…

Încă o provocare:

— Uite! Vrei să faci haine pentru femei bătrâne. La ce-i trebuie unei femei căsătorite o rochie bună? Îţi spun eu cine sunt cei mai interesaţi de haine. Oamenii de vârsta mea. Şi nouă nu ne trebuie ceea ce faci tu.

Mae se opri. Ştia ce senzaţie încerca. Era senzaţia adevărului care vine din surse neaşteptate.

— Vedem la televizor. Nu vrem să arătăm ca nişte ţărani; nu vrem să arătăm ca oamenii din lumea modei. Noi vrem să arătăm aşa.

Sezen avea un carneţel şcolar legat cu sfoară de un stâlp. Îl deschise şi-l apăsă ca să stea deschis. Făcu asta încet, cu ochii la Mae, cu aerul că prezintă ceva extraordinar.

În loc să-şi facă temele, Sezen desenase.

Desenase cine credea ea că era. Acea Sezen avea cosiţe lungi, negre, curgătoare, sculptate, şi purta jeanşi strâmţi, manşoane din blană de oaie, manşete strânse. Mae dădu să ia carneţelul, ca să vadă mai bine.

— Ah, făcu Sezen, şi-l trase înapoi.

Nu vei fura asta, expertă in modă, păru ea să spună.

Mae clătină din cap.

— Aşadar. Jeanşi şi manşoane din blană de oaie. Astea-s idei noi? Multe fete îşi pierd vremea desenând modele de haine, nu e nimic special în asta.

Sezen îşi dădu ochii peste cap. Ce neplăcut că orbii nu pot vedea! întinse carneţelul pentru ultima oară.

Acum, desenele aveau păr scurt, neted, dat cu gel să stea ridicat în ţepi. Arătau o Sezen de vis. Semăna cu un huligan. Tot ce purta era negru. Asta era o modă malefică, pentru tinerii răi, şi Mae ştia şi ea că, da, dacă ar avea ocazia, exact acelea erau hainele pe care ei le-ar cumpăra.

— Aşadar. Acum începi să vezi, zise Sezen.

— Fetelor musulmane nu li s-ar permite.

— Ha, făcu Sezen, dispreţuitor. Ele sunt cele mai rele. Ce poartă ele sub robele alea nu e treaba nimănui. Ceea ce *nu* poartă uneori.

Mae se gândi la asta şi, una peste alta, nu aşa ceva plănuise ea.

— E ceva în ce spui tu, dar nu-mi place să fiu ameninţată şi nu-mi place cum îţi tratezi mama cu superioritate.

Ridică din umeri, îşi luă rămas-bun şi ieşi din casă.

Era în stradă când sunetul aerului din jurul ei suferi o schimbare şi sesiză cu colţul ochiului o umbră. Sezen fugise după ea – fără să lase impresia c-o făcuse.

— O să-mi încep propria afacere, spuse ea.

Cu ce, cu aer? Mae scoase aerul din plămâni şi se opri şi se uită la ea. Îi era milă de ea şi o dispreţuia în acelaşi timp.

— Nu eşti în poziţia să te târguieşti. Înţelegi asta, copilă?

Sezen nu avea nimic. Şi totuşi, se uita la ea fără să clipească, hotărâtă. Clătinarea aceea curioasă a capului! Şi dădea încontinuu din gură, încet.

— Mama mea e nefolositoare. Tatăl meu e nefolositor.

— Arată puţin respect, spuse Mae.

Cu toate astea, era adevărat.

— Eu trebuie să fac totul, mama nu face decât să stea.

— Nu se prea face mare lucru, nu-i aşa? Sezen, casa voastră e o ruină. În locul tău, nu m-aş lăuda cu ea.

Sezen strigă brusc:

— Vreţi să nu vă mai legaţi de mine? Cu toţii! Mereu vă luaţi de mine.

— Asta, fiindcă eşti necioplită, spuse Mae.

— Urăsc să fac curăţenie în casă. Aş face orice altceva.

Aș fi foarte silitoare. Si chiar știu ce vor fetele tinere. Uite!
Uite!
Scutură spre ea carneţelul roşu.
Mae i-l luă. Sezen îi dădu voie. Mae îl strânse şi-l puse la subţioară. Kru-ul ei îi bolborosea în minte. Ea calculă.
— Am să mă uit la ele, Sezen, dar problema e că fetele de vârsta ta nu au bani. Mamele lor ar cheltui cinci rieli pe o rochie. Fetele cât ar cheltui? Un riel? Doi?
Clătină din cap.
— Doi rieli, spuse Sezen.
Numără pe degete.
— Poţi vinde şase costumaţii, şi poţi cumpăra dril negru pentru ele cu cinci rieli de la piaţă. Mama le coase, eu le vând fetelor, toate facem bani.
— Nu mă bazez pe şase vânzări.
— Prietenul meu locuieşte în josul dealului. Are o motocicletă. Sunt mai mulţi tineri moderni pe aici decât ai crede. E una despre care nu ştii.
Sezen aşteptă.
— An.
Asta a făcut-o pe Mae să pregete, sigur că da, şi mica obrăznicătură lovi din nou, tare:
— Vezi? Micuţul tău Talent ajutător – An. Ea vrea haine de felul ăsta.
— Am să mă gândesc la asta, Sezen.
— Aşadar, sunt şase vânzări pentru… un total de doisprezece rieli… Asta înseamnă un profit de şapte rieli! Eu primesc unul, mama primeşte unul, prietenul meu primeşte unul – asta înseamnă că ţie-ţi rămân patru!
— Dar eu trebuie să cheltuiesc cinci rieli pe material?
Mae scutură din cap.
— Va trebui să gândeşti mai bine, Sezen. N-am fost de acord cu nimic, bine? înţelegi? Nimic! Am să văd dacă se potriveşte cu planul meu de afaceri.
— Se potriveşte! insistă Sezen.
Mae plecă, încă scuturând din cap.
Totuşi.

Ceea ce spusese Sezen despre tinerii care voiau ceva diferit era adevărat. Un nou fel de afacere cu rochii bune nu era o idee tocmai rea.

Ceva îi veni din partea lui Kru. *Poţi să fii ori un magazin general, şi să produci pe stoc haine standard ieftine, ori te specializezi. Dacă te specializezi, trebuie să te extinzi în teritoriu.*

Dacă pot vinde rochii de calitate în satul ăsta şi-n cel de aproape, nu-i o idee prea rea. Poate că-mi va trebui totuşi motocicleta aceea.

8.

Soţul lui Sunni anunţă tot satul: aducea şi el un televizor.

— Ei, nevastă, prietena ta Kwan are un rival, exclamă Joe vesel.

Se întorsese de la Ceainărie, unde lucrase toată ziua. „A lucra” însemna a sorbi ceai şi a juca şah până la vremea cinei.

Mae turna supă în stomacurile primitoare ale lui Siao şi bătrânului domn Chung. Stătu o clipă pe gânduri.

— Nu ştiu de ce spui „rival”.

— Nu face pe neştiutoarea cu mine. Ştii bine că familiile Wing şi Haseem sunt rivale.

— Rivale la furatul fermelor vecinilor, murmură Siao în supă.

Parcă înghiontit, Joe întoarse iute capul spre Siao, apoi ajunse la concluzia că asta era o dovadă de susţinere.

— Da, nevastă. Prietena ta Kwan nu e nici mai bună, nici mai rea ca Faysal Haseem.

Mae îi servi soţului ei supa.

— Numai că soţilor Wing nu le datorăm niciun ban.

Siao spuse:

— Haseem va trebui să apeleze la contul lui Wing, pentru care, desigur, va trebui să plătească chirie, aşa cum plăteşte pentru apă. Aşa că tot Wing se va îmbogăţi mai mult, şi încă pe cheltuiala lui Haseem. Asta face ca Wing să fie mai isteţ.

Siao era un peşte ciudat. Cumva, ştia mai multe ca Joe. Mae observase cu mult timp în urmă că el făcea toată treaba, plecând dimineaţa însoţit de bătrânul domn Chung ca să muncească la ziduri. El ţinea cheltuielile gospodăriei. Aşa că de ce se mulţumea să doarmă în pod?

Fără-ndoială, două televizoare în sat era o veste mare. Pe când Mae şi An îşi vedeau mai departe de interviuri, discutară situaţia. Sincer, cu ce se va alege domnul Haseem din faptul că avea un televizor? Cu poziţie socială, da, dar cum se va folosi de el ca să facă bani? Singura idee ar fi fost să le ceară oamenilor bani pentru vizionare. Dat fiind că Wing n-o făcea, nici el n-o putea pune în aplicare.

La miezul nopţii, Mae se întoarse la Kwan să lucreze pe televizorul ei. Începea să înveţe cum să folosească pachetul de conturi. Televizorul era-n ordine, se hotărâse ea, atâta vreme cât nu intrai on-line.

Mae îi găsi pe domnul Doh, domnul Ali şi domnul Ho uitându-se la un thriller poliţist. Traficanţii de droguri erau capturaţi cu ajutorul sistemului de supraveghere computerizată. Mae se trezi gândind: aşadar, încă-i sunt loiali lui Wing. Cine se uită oare la televizorul lui Sunni?

Şi Kwan se gândea la acelaşi lucru. Îi servea cu ceai, dat fiind faptul că îi erau oaspeţi. Nu mai făcuse asta de câteva zile bune. Mae, ca să-şi arate sprijinul, începu să adune ceştile goale, şi fu recompensată cu un zâmbet frumos, începură să discute lângă cuva de plastic ce-i servea lui Kwan drept chiuvetă.

— Mă întreb ce orori arată domnul Sunni la televizorul lui.

— Cum să preiei controlul asupra satelor, poate, zise Kwan.

— Cred că vrea să fie o mână de fier. Ca-n zilele de demult. Vrea ca noi toţi să lucrăm pentru el. Dacă ai avea fiice, ar încerca să-şi însoare unul dintre fii cu ele. Ca să formeze o alianţă politică.

Kwan se îndoi de mijloc, râzând pe tăcute.

Ochii lui Mae erau înguşti şi veseli.

— Probabil crede că el are televizorul masculin şi tu pe cel feminin.

Ca să râdă, Kwan trebui să lase jos o ceaşcă.

— În ultima vreme eşti ca un tufiş cu spini!

— Îl urăsc pe bărbatul lui Sunni, spuse Mae, ridicând din umeri. Îmi doresc să-l fi omorât.

— Va fi foarte interesant când îl vei intervieva pentru Harta întrebărilor.

— Dimpotrivă, abia aştept momentul. Abia aştept să încerce să facă şi el una.

Kwan încă zâmbea, dar brusc, cu blândeţe, împinse vârful nasului lui Mae.

— Să nu devii prea îndrăzneaţă, Mae.

— Am mai mult de-un singur duşman, am auzit.

— Shen, zise Kwan cu vocea pe dată sigură. Încă nu pot înţelege schimbarea pe care a suferit-o omul ăsta.

— Si cu el trebuie să stau de vorbă, suspină Mae.

Conştientiză că nu alcătuia doar o Hartă a întrebărilor.

Strângea o tabără. Îşi dădu seama că, în sensul acesta, era vorba de tabăra domnului Wing.

***

Joe află de deschiderea unui şantier de construcţii în Balshang.

Aveai nevoie de trei zile ca să ajungi acolo cu maşina. Siao, Joe, bătrânul domn Chung şi domnul Doh aveau să meargă cu furgoneta domnului Haseem, ca să se alăture echipei de muncitori care se strângea din Yeshibozkent. Trebuiau să plece chiar în ziua aceea.

— E-o ocazie bună, spuse Joe. Construiesc o fermă industrială cu multe corpuri de clădire. Au ridicat o adevărată tabără pentru muncitorii pe care-i angajează.

— Cât plătesc? întrebă Mae.

El scoase aerul din plămân, stresat.

— Nu ştiu.

— Toţi bărbaţii din ţară vor merge acolo, sperând să primească de lucru.

— Dar domnul Doh spune că e o treabă guvernamentală, aşa că vor încerca să dea de lucru oamenilor din toate părţile ţării. Cine ştie? Există o şansă, şi e mai bine decât să stăm degeaba pe aici.

Mae era bucuroasă; asta demonstra că soţul ei îşi asumase realitatea problemei lor.

— Îţi voi pune în bagaje mâncare şi cămăşi, spuse ea.

Din partea unei neveste, acesta era un lucru normal de făcut. Bărbatul clătină o dată din cap, să arate că era o hotărâre înţeleaptă, şi trase în piept fum din ţigara-i sfrijită. Mae îi împături cămăşile. Chiar dacă nu erau decât patru rieli pe săptămână, era de lucru pentru patru săptămâni, iar asta însemna şaisprezece rieli. Şi dacă Siao şi bătrânul domn Chung aduceau aceeaşi sumă fiecare, problemele lor aveau să se sfârşească! Luând în calcul micile pierderi iminente, suma finală era totuşi de treizeci şi doi de rieli.

Siao mai aruncă o privire la balanţa de cheltuieli a gospodăriei.

Ochii lui se agăţară în treacăt de ai lui Mae.

— Treaba asta vine chiar la ţanc, nu?

Mae clătină din cap pe tăcute, da. Îşi simţea ochii cum scânteiază.

Furgoneta domnului Haseem opri în faţa porţii lor şi claxonă. Mae nu voia să fie văzută de bărbatul acela, aşa că aşeză mâncarea şi cutia din trestie cu haine în mâinile soţului ei. *Rămas-bun, bărbate, sănătate, curaj, întoarce-te un om bogat…* Cuvintele i se rostogoliră de pe buze la fel de automat ca un strănut.

Apoi urmă o pauză. El se uită ţintă la ea, aşteptând mai mult; fuseseră cândva tineri îndrăgostiţi, ea-i adusese pe lume trei copii.

O trase spre el şi o sărută, iar ea îl îmbrăţişă, lipindu-şi faţa de obrazul lui; după plecarea lui, avea să fie liberă. Siao îl strigă de după poartă.

Domnul Haseem claxonă din nou, ea îl mângâie pe spate.

— Du-te, sau bunul tău prieten te va face cu ou şi cu oţet, spuse ea.

Şi-n ochi îi apărură neaşteptate lacrimi. Era foarte convenabil; se asigură că el le văzu. Simţea înţepături de teamă că rămânea singură, înţepături că-l pierdea pe Joe, care era tovarăşul ei de casă.

— Mă voi întâlni cu Lung şi fiica noastră, zise el. Voi aduce veşti despre Lung.

Joe îşi venera fiul atletic, îndârjit, cazon.

— Asta va fi partea cea mai bună, spuse ea. Acum grăbeşte-te, grăbeşte-te!

Joe rânji, din nou ca un băiat, şi o rupse la fugă. Făcu iarăşi din mână la poartă.

Crede că-l iubesc, îşi spuse ea. Crede că-n cele din urmă suntem tot soţ şi soţie. Şi îşi aminti de el când avea şaisprezece ani, când era chipeş, conducător al tinerilor din sat.

Joe nu se maturizase deloc. Auzi portiera trântindu-se, auzi strigăte bărbăteşti de veselie, un murmur, un ţipăt. Şi-l aduse aminte cu părul uns pe spate, cu nelipsita scobitoare în gură, cu emblemele furate din vale de la maşini prinse de spatele jachetei. Auzi furgoneta scrâşnit, coborând drumul de munte.

Ascultă sunetul singurătăţii, sunetul prafului. Casa domnului Ken era acolo, la fel şi el – mereu prezentă, întotdeauna aproape, cu o uşă care putea şi să deschidă, şi să închidă-n spatele ei orice secret.

Înainte să-şi dea seama, Mae începu să umble. Trebuie să ajungă la câmp până după-amiaza târziu, îşi spuse ea, altfel oamenii vor începe să vorbească. Era încă vremea prânzului. La şcoala domnului Shen, copiii dormeau, poate că şi mama domnului Ken dormea înainte să se întoarcă la câmp. Dacă nu, putea să spună: *Cine va plivi pentru tine, domnule Ken? Eu şi femeile din sat ne-am putea oferi ajutorul.*

Intră în bucătăria domnului Ken. El sorbea supă, un mic-dejun întârziat. Ridică privirea, încă lucind de transpiraţie de la plivitul câmpului.

— A plecat Joe, spuse ea încet. Şi fratele lui.

— Vin imediat, zise el.

Tremurând, se duse înapoi acasă la ea. Corpul său era ca furgoneta domnului Haseem, hurducăind pe drum în jos. E-o nebunie: dacă vine cineva în vizită, ne va găsi. Prinse la geam draperiile şi închise perdeaua grea la uşă. Îşi luă pălăria de soare, halatul, şorţul pentru adunatul îngrăşământului, saboţii de câmp cu talpă înaltă. Le azvârli sub pat. Lipsa lor va da de veste că nu este acolo. Totul va spune: *Doamna Chung a plecat la lucru.* Atunci, cum de-a închis draperiile? Le deschise la loc.

Se aşeză pe patul care încă mirosea a Joe. Mirosea a Joe, dar mirosul avea să fie alungat acum de mirosul domnului Ken. Numai acest gând păru să-i lărgească baierele pântecelui. Îi voi simţi mirosul când voi dormi noaptea.

Auzi ivărul. Respiraţia i se blocă. Nu-i strigă nimeni numele. Auzi ivărul închizându-se. Inima îi bubuia. E-o nebunie – dacă nu este el, cum voi explica? Voi spune că m-a bătut prea mult soarele şi că nu mă simt bine. Draperiile alcovului fură date la o parte, zăngănind pe inelele de plastic.

Era el şi zâmbea. Nu-i mai strălucea pielea. Făcuse baie.

Era gol sub salopeta pe care o aruncă în lături şi curând fu deasupra ei. Pielea îi era perfectă ca zarzărele.

***

În ziua următoare, Mae se duse în spate, la pământul soţului ei.

Familia Chung avea un lan de orez în vale şi două terase lungi, sus pe versantul muntelui. Mae le neglijase de când plantase boabele de orez. Ştevia şi rochiţa-rândunicii ieşeau deja printre lăstarii de ceapă şi orez.

Începu lungul urcuş pe potecile bătătorite. Rândunelele zburau pe lângă ea, adunând insecte din aer. Terasele ţiuiau şi zumzăiau de sunetul greierilor. Apa stătea în bălţi, caldă ca supa.

Pe terasa ei aerul era năduşit, nemişcat, irespirabil. Căldura executa un tremurător dans-evantai în aer. Numai zmeiele ce zburau în cerc pe cer păreau răcoroase.

Mae se apucă de lucru, smulgând buruieni. Curând, începu s-o doară spatele. Lacrimi de transpiraţie căzură pe pământ. Acest orez delicios, îşi spuse ea, va fi condimentat cu propria mea sare.

Picioarele-i înnoroiate se scufundau adânc în pământul cleios la fiecare pas. Noroiul o trăgea şi se agăţa de ea ca un amant. Pălăria ei înaltă şi largă îi ţinea gâtul la umbră, chiar şi braţele. Nu putea îndepărta însă muştele şi musculiţele. Vino, prietenă rândunică, aici e-un festin, eliberează-mă de muşte. Flutură din mâni să alunge musculiţele, dar acestea se întoarseră s-o gâdile şi să i se lipească de pielea care-i semăna cu orezul gătit, cleios şi aburind.

Mae se ridică în picioare. Putea vedea departe în câmpie lanurile de orez ud de un verde livid. Aşchiile de oglindă dintre ele erau apa care reflecta cerul. Mai încolo – înceţoşaţi, pierzându-şi orice formă în lumina puternică a soarelui – erau nuanţele de galben, bej şi cenuşiu ale munţilor îndepărtaţi.

Aşa a fost şi-n tinereţea dumitale, bătrână doamnă Tung?

Nu.

Vocea fu ca un vânt.

Brusc, clătinându-se, Mae căzu, micşorându-se. Lumea se prăbuşi în jurul ei, dezumflându-se. Se afla altundeva.

Micuţa domnişoară Hu fu ridicată de la pământ deasupra lanurilor de orez, ţinându-se de-un braţ înalt de lemn. Braţul era

parte a unei pompe folosite la transportarea apei mai sus în munte.

Domnişoara Hu se ţinu agăţată o clipă, chicotind cu un amestec de teamă şi încântare. Băieţii stăteau pe celălalt capăt al braţului, o minge imensă de noroi uscat. Domnişoara Hu inspiră şi-şi dădu drumul, şi căzu la pământ. Inima îi urcă în gât şi noroiul o întâmpină, ca o mamă, cu o îmbrăţişare grăsulie. Fetiţa se ridică în picioare acoperită de pământ ud şi strigă spre băieţi în semn de izbândă.

Sări întruna, făcând noroiul să i se împrăştie sub picioare, nepăsându-i de hainele ei vechi din pai de orez.

— Înc-o dată! înc-o dată! ceru ea.

Băieţii coborâră braţul şi ea se urcă din nou. Se uită în zare peste vale.

Terasele erau pline de pompe, care-şi coborau capetele ca nişte graţioase păsări de mlaştină. Jos, pe coasta dealului, nu era nicio şcoală, nicio moschee.

Muntele din faţă era striat, ca o ceapă, în straturi de lanuri de orez. Terasele urcau în trepte, verzi şi luxuriante, spre satul Aynalar. Strada lui principală zigzaga în sus prin trecătoarea îngustă dintre casele înalte, din piatră fină, cu pereţi văruiţi şi geamuri cu sticlă colorată. Se vedea un dom şi un minaret.

Hu Ai-ling se uită la el cu dorinţă. Intr-o bună zi, îşi promise, voi locui în Aynalar.

Îşi dădu iarăşi drumul şi Mae sări afară din trecut.

Clipi şi acelaşi deal era acum bej şi fără formă, o masă de piatră cenuşie prăvălită. Dacă-ţi concentrai privirea, puteai vedea urmele – doar urmele – zidurilor.

Viitura aruncase terasele una peste cealaltă, ştergându-le pe toate de pe faţa pământului. Dispăruse o întreagă latură a văii. Nimeni nu vorbea acum despre ea, nimeni nu-şi amintea. Era un ţesut cicatrizat, vindecat. Coasta de deal opusă, cândva acoperită cu terenuri agricole, se uita la ea ca o faţă bătrână, oarbă.

Mae îşi aduse aminte de bătrâna doamnă Tung. Femeia stătuse mereu la fereastra podului, uitându-se peste vale, cu vântul suflându-i în faţă, oarbă. Se uitase pe direcţia satului Aynalar, de parcă, pentru ea, acesta s-ar fi aflat încă acolo.

Asta e îngrijorător, îşi spuse Mae. Nu, asta e cu adevărat îngrijorător, felul cum se schimbă lumea, şi, brusc, aici e trecutul, aici e viitorul. De parcă aş fi bolnavă la cap.

Nimeni n-a spus că se va întâmplă asta. N-au spus că urma să vizitezi trecutul. N-au spus că prietenii morţi nu se vor mai lăsa duşi. Ei nu înţeleg ce este Aerul. Simţi vântul cum se mişcă, răcorindu-i braţele ude, ca o teamă.

Unde sunt acum? întrebă doamna Tung.

Tot ce-şi dori Mae când ajunse acasă fu timp de gândire, dar în bucătărie o aştepta fratele ei, Wang Ju-mei.

— Bună ziua, soră, spuse acesta.

Purta costumul său de vară crem.

— Bună, frate. Mulţumesc că ai venit să mă vizitezi, zise ea, zâmbind larg.

Mulţumesc că ai venit când trebuie să-ţi pregătesc masa de prânz, mulţumesc că ai venit ca să-mi fie imposibil să mă spăl. Mulţumesc că încerci, ca întotdeauna, să te asiguri că locuinţa lui Joe este într-un fel şi a ta.

— Vrei ceva de băut?

— Un ceai ar fi excelent, spuse el cu o clătinare din cap.

Mae puse ceainicul pe foc şi-şi spuse: nu, n-am să ratez baia. Apucă haine proaspete şi şi le aşeză pe braţ.

— Te deranjează, frate, dacă mă spăl? zise ea cu o voce de fetiţă.

Sau preferi să put şi să-mi curgă transpiraţia în mâncarea ta?

Ju-mei mişcă din cap de parcă n-ar fi fost nimic, dar era prea gâtuit de propriile-i sentimente neordonate ca să vorbească. Dacă fierbe apa în ceainic şi vrea să-şi facă singur ceaiul, n-are decât.

Fratele meu. Vrea casa asta şi nu poate accepta faptul că nu va fi a sa. E un neguţător de nimicuri, vinde asigurări, poartă costume, trebuie să-şi arunce umbra peste toate lucrurile.

Furia o făcu să tragă draperia care închidea aleea îngustă dintre cele două case. Se încruntă când îşi dădu jos de pe ea tricoul transpirat, simţind că-şi pierduse toată plăcerea de-a se îmbăia. Trebuia să gândească. Cu minţile aiurea, aruncă peste ea cu apă rece luată din butoiul pe care-l umplea ploaia.

Ju-mei va vrea să mă dădăcească, sau chiar să mă mut în casa lui ca să-i fiu mereu sub ochi. Ei bine, asta nu se va întâmplă. Dar va avea, de asemenea, sentimentul că este dreptul lui să vină şi să plece oricând pofteşte. Joe ştie ce coace Ju-mei, din cauza asta fratele meu nu face niciodată aşa ceva când e Joe acasă. Dar, oh, Doamne, va fi aici zi şi noapte, cu noul lui copil, iar soţia lui va vrea ca eu să-i schimb scutecele. O va aduce pe mama şi-o va lăsa aici şi va spune că e rândul meu să mă îngrijesc de ea.

Toate când eu vreau să dorm în braţele lui Ken Kuei.

Doar dacă nu voi fi atât de nepoliticoasă, încât să plece şi să nu se mai întoarcă.

Nevoia în viaţă poate avea un efect minunat, calmant.

Doar dacă nu-i spun în sfârșit ce cred eu că se întâmplă. Doar dacă n-o spun în felul în care am vrut mereu s-o spun. Începu să rânjească. Am să-i spun doar ceea ce gândesc cu adevărat. Sunt o nevastă de ţăran obişnuită cu vitele şi realitatea crudă. Costumaşul lui crem nu e o apărare împotriva acestui lucru.

Mae se duse înapoi în casă, încă zâmbind cu anticipare. Ju-mei stătea şi se uita ţintă la ceainicul în care fierbea apa.

— Ha-ha. Bărbaţii. Nu faceţi decât să staţi şi să vă uitaţi cum fierbe. Nu poţi face singur ceaiul?

Ju-mei nu avea niciun răspuns la asta.

— Mi… mi s-a oferit ceai.

— Într-adevăr, zise Mae, ştergându-şi părul cu prosopul. Uite-l acolo.

Arătă cu mâna spre vasul de lut în care frunzele de ceai se păstrau uscate. Cu mişcări iuţi, puse hainele murdare în coşul de nuiele.

— Sper, frate, că nu ai venit gândindu-te că-ţi voi găti masa de prânz. Am treburile mele.

Îi zâmbi. Nu-şi simţise niciodată dinţii atât de mari.

Îl prinsese la colţ. Nimic nu avea să-i meargă aşa cum îşi închipuise el.

— Eşti îndrăzneaţă, Mae, spuse el.

— Îndrăzneaţă? Să-mi vizitez vecini pe care-i cunosc de-o viaţă întreagă, ce e îndrăzneţ la asta? Tu eşti îndrăzneţ că te dai

cu atâta parfum. Pfui! Miroşi a femeie mai mult decât clientele mele.

Trase draperia alcovului în jurul ei ca să-şi îmbrace hainele de Talent.

— Îţi mai spun eu ce e îndrăzneţ: să vii în casa altui bărbat în clipa în care acesta a plecat şi să te aştepţi să ţi se facă de mâncare. Sau ţie nu-ţi mai găteşte soţia?

— Eşti o femeie singură.

— Nu. Nu sunt. Domnişoara An şi cu mine lucrăm mereu împreună, aşa că nu am nevoie de-o bonă. Cu siguranţă n-am nevoie să fiu dădăcită în casa soţului meu.

Se îmbrăcase în rochia cu inimioare, aşa că trase draperia în lături. Voia să-i vadă faţa căzându-i de surprindere. Păşi în pantofii de Talent.

— Şi nu e nevoie să încerci să stabileşti vreo regulă în casa asta. Dacă moare Joe, Siao moşteneşte totul; dacă moare el, bătrânul domn Chung moşteneşte totul. Oricare dintre ei se poate căsători şi atunci casa nu va încăpea niciodată pe mâinile unui Wang.

Bărbatul tremura în scaun.

— Mae! Eşti imposibilă. E-o vizită frăţească!

— Ştiu, răspunse Mae, scuturând jacheta soţului ei ca să-i deschidă braţele. (Făcu o pauză.) Şi ştiu exact ce înseamnă asta. Orice am eu, Ju-mei, tu vrei. Aşa au stat lucrurile de când îmi pot aduce aminte. Vrei şi mătărânga lui Joe? Vrei să moşteneşti casa asta? Poate c-o vei moşteni dacă-l vei lăsa pe Joe să te reguleze.

Pufni şi dădu în mod clar să plece. Murmură:

— Probabil că amândurora v-ar plăcea mult.

Tot sângele se scurse din faţa fratelui ei. Brusc, ca un schilod, acesta se ridică în picioare, clătinându-se, tremurând, nereuşind să-şi recupereze bastonul.

— Nu ştiu ce te-a apucat! Vorbeşti ca o ţărancă. O fată necioplită de la fermă.

Era deja la uşă.

— Sunt o fată necioplită de la fermă.

— Am… am venit să mă ofer să plătesc datoria!

Şi Mae strigă în semn de victorie.

— Ştiu! Ştiu! Şi aşa ai crezut că vei reuşi să pui mâna pe fermă!

Vicleanul ei frăţior. Îi căzu faţa. Trebui să râdă. Îl luă de braţ şi-l conduse către uşă.

— Vino, vino, frate, nu-i aşa de rău, toate certurile noastre se sfârşesc aşa, numai că de data asta m-am hotărât să sar peste ceartă.

Mae îşi aduse aminte de ceainic. Dădu fuga înapoi în bucătărie ca să-l ia de pe foc şi, când se întoarse, bărbatul plecase.

Vreme de câteva săptămâni, zilele lui Mae deveniră o rutină.

Făcea menajul dimineaţa devreme şi muncea la câmp până la prânz. La dejun sau în cursul zilei, mai rupea din timp cu domnul Ken. Seara devreme, Mae şi An mergeau în vizită la vecini cu Harta lor a întrebărilor şi beau ceai până târziu în noapte.

După ce o conducea pe An acasă, Mae învăţa să stăpânească televizorul. Citea răspunsurile din Harta întrebărilor într-un software pentru analizarea informaţiilor. Observă că erau sute de lucruri pe care le putea face *cu* televizorul. Îl putea folosi să vândă sau să testeze piaţa. Îl putea folosi ca pe un telefon să vorbească în direct sau să lase mesaje vocale. Într-un an, îl va putea folosi ca să facă materiale pentru Aerotransmisiuni.

Aerotransmisiunile erau ca filmele, dar erau traduse în Format. Puteau merge apoi direct în minţile oamenilor. Aşa că aveau să fie versiuni aerotransmisibile ale filmelor.

Şi versiuni aerotransmisibile ale anunţurilor publicitare, îşi spuse Mae. Şi toate anunţurile, dacă te uitai cu mare atenţie, aveau ceva numit Scuturi ale Intimităţii. Aşadar, începu Mae să se întrebe, cum poţi face asta în Aer? Când e înăuntrul capului tău.

Încercă să cumpere on-line suluri de material. Dar încă-i mai trebuia ceva numit Card de Credibilitate şi asta era mai uşor de făcut când aveai un Card Inteligent.

Kwan îi freca umerii.

— Lumea a crescut. Există două lumi. E cea pe care o poţi vedea şi o altă lume pe care au născocit-o oamenii, iar asta e mai mare decât cea reală. O numesc „Info”.

Şi Mae simţi jindul.

Jindul de-a fi parte din acea lume, jindul de-a şti cum funcţionează, jindul de-a şti cum funcţiona televizorul şi cum Reţeaua şi Aerul le vor da tuturor acestora aripi. Cu un jind vecin cu disperarea, voia să fie prima, voia să le ştie pe toate, voia să fie metresa tuturor secretelor acestei lumi.

Voi învăţa, îşi promise ea.

Kwan pleca apoi să se culce. Mae continua să înveţe şi să reînveţe cum să facă sistemul de conturi să funcţioneze, întreba ce nu trebuia, maşinăria se bloca la felul cum spunea ea unele lucruri, uita întruna ce era *fo mu lah* şi cum le introduceai, dar ştia că asta însemna că numerele aveau să se adune singure. Se gândi în trecere la Siao, fratele lui Joe, şi la cum ar vedea el asta.

Învăţă că putea salva fotografii din Reţea sau din secvenţe video. Învăţă că le putea schimba culoarea. Învăţă că putea folosi micuţa cameră de filmat ca să copieze lucruri din lumea reală şi să le modifice.

Mai presus de orice, învăţă că nu va mai trebui să ştie să citească sau să scrie.

Şi la trei dimineaţa, cu picioarele împleticindu-i-se, îşi croia drum spre casă, la fel de transpirată ca şi când ar fi plivit orezul şi noaptea.

Un bileţel lăsat uneori la uşă, cu caligrafia mamei sale, spunea: *A trecut mama ta. Se întreabă unde-şi petrece timpul fiica ei şi a întrebat dacă ai fi bună să-i faci o vizită.* Mae îşi promitea c-o va face. Când va avea timp. Se trântea în pat. Acolo putea fi domnul Ken, sforăind încet. Se putea ca el s-o sărute.

Mai des, dormea singură. Trăgea între picioare perna care mirosea ca el.

Şi era posibil să viseze, mereu despre trecut, cu frumoase torturi de mulţumire nelivrate până la râncezire. Cu o rochie de premiu uitată pe sârmă până o albise soarele. Ridicându-se în şezut, persista senzaţia de nelinişte. Ziua lungă şi călduroasă o lua de la capăt.

Următorul sezon de modă nu avea să aibă loc decât după recoltă, în octombrie. Până atunci avea să ştie cât au adus Joe şi

Siao. Putea lăsa pe atunci hotărârea privitoare la afacerea sa cu haine.

Mae credea că făcea tot posibilul.

Apoi, Sunni intră în afacerea cu rochii de calitate.

Mae ajunse la soţii Kosal ca să-i intervieveze.

— Oh, doamna Haseem tocmai ne-a vizitat şi ne-a pus exact aceleaşi întrebări, îi spuse doamna Kosal lui Mae. Vezi? Ne-a trimis un fluturaş.

Doamna Kosal merse să-l aducă şi i-l dădu lui Mae, cu faţa-i atentă şi zâmbetul nu tocmai înţelegător.

Mae se simţi rău. Lucrul de care se temuse cel mai mult se întâmplase. Cunoştinţele ei, ideile ei, fuseseră luate şi folosite de duşmanul ei înainte ca ea să aibă ocazia să le ducă la bun sfârșit.

Iar Sunni era mai bogată şi avea mai mult timp, şi avea un televizor numai al ei.

Mae stătu în stradă, citind, uitându-se la tipăritura profesionistă, alarmată şi nefericită. Lângă ea, An lovea pietrele cu piciorul.

— Nu pot îndura să-l citesc, zise Mae, şi i-l dădu ei.

Ştia oare An că ea nu ştia să citească? Poate că da. An îl citi cu voce tare.

MODĂ ADEVĂRATĂ
PENTRU FEMEI ADEVĂRATE

ACUM CĂ UNII AU FOST DAŢI ÎN VILEAG CA OFERIND SFATURI FALSE, DRUMUL E DESCHIS PENTRU ADEVĂR ŞI FRUMUSEŢE.

Stimata doamna Haseem stabileşte noul standard în modă.

Cu un ochi la lume, vede ce are cu adevărat de oferit lumea modei. Vizitaţi cabinetul ei medical Doctor în Modă când aveţi un răgaz. Vedeţi ce vă poate oferi ea în materie de rochie de calitate. Va fi

CONFECŢIONATĂ PROFESIONIST DE CELE MAI BUNE CASE DE MODĂ.

Va face de asemenea vizite să asculte cu sufletul curat şi-o adevărată viziune ceea ce aveţi de spus. Nu irosiţi cuvintele ca seminţele pe terenuri sterpe. Doar stimata doamnă Haseem vă poate face cuvintele să rodească în câmpii verzi.

Sunni încerca s-o distrugă.

Mae se forţă să rămână calmă în faţa lui An. Se uită la rândunele. Acestea încă zburau cu viteză, cerul le era credincios. Mae simţi o urmă de linişte.

— Nu s-a mai lansat niciodată un fluturaş în sat, spuse ea. Trebuie să recunosc că-i un gest îndrăzneţ, un mare compliment. Ne spune: „Sunteţi la fel de importanţi ca oamenii bogaţi de la oraş, să vi se tipărească un astfel de fluturaş!”

Era opera unui scrib profesionist. Şi asta, observă Mae, nu era bine din multe puncte de vedere.

— A făcut o greşeală, zise ea, păstrând aparenţele în faţa lui An. Ni se adresează aşa cum ni s-ar adresa un angajator. Şi cine sunt femeile astea adevărate cărora li se adresează? Doamna Wing? Doar doamna Wing, despre care cred că-mi este încă prietenă.

— Da, înţeleg, spuse An.

Dar încă mai lovea pietrişul cu piciorul.

— An, mă poţi ajuta în seara asta? Poţi sta până mai târziu?

An stătu la masa ei din bucătărie şi scrise treizeci şi trei de scrisori în caligrafia ei frumoasă pe pagini rupte din caietele de exerciţii ale lui Mae. Mae se asigură că fiecare era diferită de cealaltă.

Dragă doamnă Pin,

Soţul dumitale îşi hrăneşte copiii reparând maşini şi dube. Ce părere ai avea dacă un om bogat le-ar scrie tuturor, spunând: „Nu apelaţi la domnul Pin; nu ştie să repare nimic!

Ar fi un lucru inuman şi nedrept. Sunni îşi dă aere şi-şi spune stimata doamnă Haseem. Vrea să-i vorbeşti de parcă ar fi şefa ta.

Mie îmi poţi spune Mae, de parcă ţi-aş fi slujitoare. Voi munci din greu să-ţi fac o rochie de calitate.

Slujitoarea ta, Mae

Dragă doamnă Doh,

Nu sunt bogată şi nu am bani să plătesc pe cineva să scrie scrisori în locul meu. Nu pot plăti ca ele să fie tipărite în Oraş.

Sunt o persoană normală, căreia îi plac hainele frumoase şi vrea ca prietenele ei să fie frumoase. Nu e nevoie să-mi spui „doamnă”.

Am confecţionat întotdeauna rochii bune pentru prietenele mele şi-ntotdeauna o voi face.

Prietena ta, Mae

Şi-n cele din urmă:

Dragă Sunni,

Poate că sunt o slujitoare, dar cred că încă sunt un lider al modei.

Încep să port jachete bărbăteşti, şi aşa faci şi tu. Întocmesc o Hartă a întrebărilor, şi, uite, asta faci şi tu. Domnul Wing aduce un televizor. Soţul tău, atât de original, face acelaşi lucru.

Îmi urmezi exemplul şi asta arată că ofer sfaturi bune referitoare la modă. Asta cred şi toţi sătenii.

Va fi un lucru bun să avem două modiste. Fiindcă ambele trebuie să muncească mai abitir. Va fi o plăcere pentru mine să te văd muncind din greu.

Slujitoarea ta, Mae.

Cu mâinile tremurându-i de furie, Mae împături scrisorile şi le lipi cu pastă de orez.

— Te conduc acasă, îi spuse lui An, după care distribui toate scrisorile celor treizeci şi trei de case, inclusiv la casa lui Sunni.

Mae ridică ochii spre stelele la fel de luminoase ca sufletele semenilor săi. Ceva înlăuntrul ei se zbătea ca un peşte tras pe mal. La început crezu că era vorba de furie. Era nevoia de-a face ceva în plus. În loc să meargă acasă, mărşălui pe deal în sus către casa lui Kwan.

Curtea casei acesteia era goală, dar televizorul era deschis şi rula un film vechi la care nu se uita nimeni. Mae se aşternu la

lucru, vorbind cu maşinăria. Câinele lui Kwan începu să latre. În cele din urmă, Kwan ieşi afară, o văzu pe Mae şi începu să râdă.

Se aşeză pe trepte în cămaşă de noapte şi clătină din cap.

— Mae! Tocmai ai scris scrisori tuturor sătenilor, iar acum ce faci?

— Pun bazele unei şcoli, zise Mae.

Kwan încă mai râdea.

— Ce, în noaptea asta?

— Da, în noaptea asta. Am sentimentul că tot satul va dispărea dacă nu facem ceva acum. Vino să vezi.

Pe ecran apăru imaginea cu cele cinci ţarcuri. Kwan veni în spatele ei.

— Eu le-am făcut pe astea. Sunt cele cinci ţarcuri pe care Aerul ţi le înfiinţează în minte. Voi face televizorul să imite Aerul şi le voi arăta oamenilor cum să le folosească, ce vor putea face cu ele. Ce părere ai?

Kwan rămase tăcută.

— Va fi un lucru bun.

— Voi chema pe toată lumea. Voi chema oamenii să vină atunci când nu vor fi ocupaţi. Le voi cere bărbaţilor să vină imediat după micul-dejun, le voi cere femeilor să vină după prânz.

Kwan începu iarăşi să chicotească.

— Tocmai te-ai gândit la asta.

— A mers încet, zise Mae. Toţi trebuie să învăţăm, Kwan. Sau va veni Aerul şi ne va folosi, în loc să fie invers.

Ce simţea ea era ceva aproape de panică. Ce simţea ea era ceva aproape de senzaţia zborului.

— Audio. Afiş. Imagini, comandă ea. Păsări. Rândunele. Albastru pe alb.

Cuvintele zburară pe ecran de parcă ar fi fost rândunele. Ecranul scrise pentru ea sub silueta unei păsări.

— Vom ţine cursurile aici, bine?

Kwan aprobă cu o mişcare a capului.

Cuvintele lui Mae deveniră un afiş.

ŞCOALA RÂNDUNICA

FII CA O RÂNDUNICĂ

ÎNVAŢĂ SĂ ZBORI ÎN AER

Doamna Chung Mae a fost adânc în Aer. A învăţat multe despre cum funcţionează televizorul. Vrea ca şi prietenii ei să ştie. Va demonstra modul de funcţionare al Aerului oferind gratuit lecţii pe televizorul meu.

Bărbaţii vin chiar după micul-dejun.

Femeile vin chiar după prânz.

Tinerii zvăpăiaţi şi neascultători vin după şcoală şi nu înainte.

Doamna Wing Kwan

(Doamnă Sunni. Nu ai nevoie de-un scrib şi de-o tipografie ca să faci un fluturaş. Îţi va face Mae unul.)

Kwan râdea deja în hohote.

— Imprimă, spuse Mae, treizeci şi trei de exemplare. Pe fiecare foaie de hârtie fură tipărite câte două exemplare, alăturate.

Se auzi un vâjâit, şi Kwan scoase hârtia din maşinărie.

— Mae, spuse ea citind, eşti un miracol.

Mae simţi gustul victoriei.

9.

Singurul care veni la prima lecţie a lui Mae fu domnul Ken.

Stătu tăcut şi răbdător şi nu aduse pe nimeni cu el. Nu era un lider al satului.

— Nu e nevoie să faci asta doar pentru mine, spuse el.

— Trebuie să exersez, spuse Mae.

Singură, în faţa cuiva care o accepta, ea vorbi din suflet.

„Trebuie să-i fim cu toţii recunoscători domnului Wing care a adus această maşinărie chiar la timp. În sfârşit, ne putem uita la televizor. Dar nu doar la un televizor, nu doar la kung fu, ah, ci şi la Info. Asta a avut restul lumii de când s-au născut. Asta ştiu ei aşa cum noi ştim să respirăm. Ei, acesta e punctul de început al Aerului. Dacă nu-l cunoaştem, nu ajungem nicăieri în Aer. Şi dacă nu ajungem nicăieri în Aer, vom fi la fel de rămaşi în urmă faţă de restul lumii cum sunt maimuţele faţă de noi.

Nu vă va veni să credeţi ce poate face Aerul. În Aer, nu vi se oferă doar emisiuni TV. În Aer, vin Kru-uri şi vă oferă toate cunoştinţele lor. Înţelepciunea lor intră în voi; o puteţi folosi de parcă ar fi propriul vostru creier, în Aer, copiii vor deveni mai deştepţi ca adulţii. Vor avea în capete părţi ale unor adulţi înţelepţi. Ştiu asta fiindcă m-am înfruptat din ea. Am avut un mare Kru în cap care mi-a vorbit despre întinderea Covorului.

În New York, oamenii îşi varsă deja cunoştinţele, visele într-un singur lac. Acestea devin ca o persoană distinctă pe care toată lumea o poate folosi. Ei numesc asta Collabo. Au Cluburi Collabo, unde toţi dansează pe muzica tuturor. Toate acestea, toate acestea vor veni anul viitor şi la noi. Iar jumătate dintre noi n-au dat niciodată un telefon! Din această pricină trebuie să ne mişcăm. Din această pricină trebuie să învăţăm acum!”

Mâna i se făcuse pumn, pumn pe care acum îl scutura în aer. Domnul Ken stătea în scaun de parcă acesta ar fi accelerat prea repede.

Sunni veni la prima lecţie de după-amiază. Purta o rochie neagră cu o frunză aurie şi o eşarfă diafană din şifon, roz cu alb, iar părul îi era tapat. Avea unghiile vopsite, pantofii erau albi.

O făcea pe Mae să pară că tocmai se întorsese de la câmp. Cine era acum o modistă mai desăvârşită?

Faţa lui Sunni era masca unui zâmbet, şi se uită agale la fiecare femeie în parte, şi clătină din cap spre ele.

— Presupun că pot participa şi eu, stimată doamnă Wing.

Nici măcar nu se uită la Mae.

Kwan zâmbi şi spuse că toată lumea era bine-venită.

— Mae ne ajută pe toţi.

Sunni umblă alene printre şirurile de perne, clătinând graţios din cap spre fiecare femeie în parte.

— Voi veni mai târziu cu materialul pe care vi l-am promis.

Împăturindu-şi frumos rochia pe lângă corp, se aşeză pe-o pernă alături de aliata sa, doamna Ali. Elegante, demne, se uitară amândouă în jurul lor ca de la o mare înălţime.

Sezen veni cu prietenul ei, pe care Mae îl displăcu pe dată. Avea faţa împietrită într-un rânjet şi avea un tatuaj pe gât. Mae pregătise carneţelul lui Sezen pentru a i-l da înapoi.

— Vorbim despre el mai târziu, spuse ea, şi Sezen, fără vreun motiv temeinic, se întoarse cu gura deschisă spre prietenul ei, parcă jignită de un lucru necuviincios.

Veniră şi alte femei în grupuri formate pe baza prieteniei dintre ele, sporovăind şi râzând. Doamna Mack veni singură.

Toţii membrii familiei Pin veniră împreună. Sora lui Mae, Soong Se, veni cu soţia lui Ju-mei, care se născuse o Soong. Când sosiră, pe Mae o copleşiră îndoieli rău prevestitoare. Chiar era în stare să vorbească atât de multor oameni?

Era sfâşiată între impulsuri contradictorii: unul pentru eleganţă, unul pentru directeţe.

— Bună! Sunt foarte bucuroasă să vă văd pe toţi aici. Femeile murmurară un răspuns la salut. Exact ca şi când ar fi fost la şcoală, iar Mae ar fi fost profesoara. Asta o surprinse, o făcu timidă, o făcu să revină la sinceritatea ţărănească.

Încercă să înceapă cum începuse cu domnul Ken, dar îi ieşi plat şi fără atracţie.

— Când vom intra în Aer, asta e ceva ce ştiu cu toţii. Aşa că trebuie s-o ştim şi noi, ca să ţinem pasul cu ei, bine?

Televizorul nu voia să se deschidă. Îşi dădu seama că acesta fusese întotdeauna deschis la sosirea ei. Uite că acum ea era profesoara şi nu-l putea deschide!

— A adormit, spuse Kwan.

Femeile râseră, neştiind că acesta era termenul potrivit.

— Trezeşte-te, zise Mae cu timiditate.

Apărură cele cinci ţarcuri ale Aerului.

Mae o simţi pe Sunni în spatele ei, atentă la orice greşeală.

— Ce-a făcut Testul a fost să schimbe minţile tuturor. A făcut interiorul minţii voastre să semene cu interiorul unui televizor.

Mae fu descumpănită când toate femeile râseră din nou.

— Aşadar. Acum aveţi înăuntrul capului aceste cinci ţarcuri. Aerul imită televizorul. Aşa că, învăţând să folosiţi televizorul, vă va fi de ajutor să învăţaţi cum să folosiţi Aerul.

— Eu îl folosesc ca să respir, spuse doamna Ali. Femeia se uita într-un fel conspirator la stimata doamnă Sunni. Alte chicote.

Voiau ca întâlnirea să fie animată, ca o petrecere cu ceai între doamne. Mae descoperi că era prea timidă în faţa atâtor oameni ca să fie destul de relaxată pentru aşa ceva. Era expusă unui duşman care poate că-şi adusese aliaţi.

— Acum îl veţi folosi şi ca să gândiţi, îi spuse Mae doamnei Ali.

Sună ca o dojana. Prietenul lui Sezen scoase un cârâit urât şi şopti ceva grosolan care o făcu pe Sezen să chicotească şi să-l îndemne să tacă. Ochii lui Sunni erau aţintiţi asupra doamnei Ali, şi, foarte încet, femeia clătină din cap.

Mae arătă cu degetul spre ecran, care înfăţişa familiarul Format Aer.

— Veţi vedea că ştiţi deja cum funcţionează Aerul.

— O, bine, acum putem pleca, zise prietenul lui Sezen.

Sezen îşi ascunse gura şi râse.

— Fiecare dintre zonele acestea conţine lucruri diferite. Secţiunea numită „Ajutor” este cea de care ne vom ocupa astăzi, fiindcă aici sunt stocate informaţiile despre „Info”. Deschide „Ajutor”!

Apăru o listă cu opţiuni. Mae nu ştia să le citească, dar le ştia pe de rost.

— Aici vedem tot ce poate face televizorul, cum să-l facem să funcţioneze, cum să găsim lucrurile pe care vrem să le aflăm, ce să facem când nu merge ceva.

Mae se întoarse spre adunarea de femei.

— Vrea careva dintre voi să afle ceva?

Femeile nu se clintiră. Sunni se uita la rochia ei cea nouă, potrivindu-şi eşarfa într-o poziţie perfectă.

— Stimată doamnă Haseem, poate c-aţi vrea să învăţaţi cum să tipăriţi un fluturaş.

— Am tipărit deja un fluturaş, răspunse Sunni, faţa fiindu-i masca unui zâmbet.

— Bun, atunci nu trebuie să facem asta, spuse Mae.

Ochii ei spuneau: *Asta voiam; n-o vei învăţa de la mine.*

Mae voia s-o umilească pe Sunni în public. Curajul o făcu să continue.

— Sunt multe lucrurile pe care le poate face televizorul. Poate c-ar fi bine să vă arăt cum să-l folosiţi ca să concepeţi haine speciale într-un mod special. Sezen? Îţi pot folosi desenele?

Sezen se ridică şi clipi.

— Îh. Ah. Bine?

Prietenul ei râse de ea, iar ea îl lovi. Mae merse cu paşi mici în faţă, părându-i-se că are picioare scurte, şi luă carneţelul.

— Scanează, zise ea şi ridică notesul în faţa micului obiectiv al camerei de luat vederi aşezată pe televizor.

Dură doar o clipă.

— Dacă ăsta ar fi un ou, m-aş duce acum să spăl castroanele şi m-aş întoarce mai târziu.

Această remarcă spirituală făcu majoritatea audienţei să râdă.

Apoi, întoarse video-camera.

— Acum, te rog scaneaz-o pe stimata doamnă Haseem.

Audienţa apăru pe ecran şi Mae atinse imaginea doamnei Haseem, selectând-o.

— Vedeţi, deja trăim în noi feluri. Sezen a căutat noi feluri de haine pentru oameni moderni. Ce poate face televizorul e să ne arate cum le vor sta astfel de haine unor oameni reali. Aşa încât

aceştia vor putea vedea dacă veşmintele li se vor potrivi. O vom îmbrăca pe doamna Haseem cu haine moderne.

Tinerii izbucniră în râs. Mae văzuse asta la un magazin din Tokyo. Dacă ei puteau, putea şi ea.

Maşinăria zumzăi. Faţa lui Kwan era imobilă, dar zâmbetul i se lărgea. Încet.

— Ceea ce face maşinăria este să construiască o imagine a stimatei doamne Sunni. Imaginea aceasta va fi completă şi va putea face multe lucruri. Deşi s-ar putea să dureze puţin alcătuirea ei.

Aruncă o privire la ecran. Televizorul zumzăia în sinea lui.

Mae voia neapărat să spună ceva.

— Aşadar. Hai să începem să ne facem noile haine pentru oameni noi.

Îi murmură televizorului:

— Operaţii multiple.

Maşinăria nu înţelese.

— Operaţii multiple, spuse Mae din nou.

Sunni ridică vocea foarte puţin:

— Nu toată lumea îţi ascultă ordinele, Mae.

— Într-adevăr, stimată doamnă Haseem. Nu sunt în postura să dau ordine.

Se deschise o fereastră nouă cu imaginea jachetei lui Sezen. Mae îi spuse maşinăriei că trebuie să fie o jachetă de mărimea lui Sunni, lucru pe care-l ştia fiindcă ea îi comandase rochiile. Ceru texturi, ceru culori.

— Oh! icni doamna Pin când desenul jachetei se umflă brusc şi deveni ceva ce părea aproape real.

Mae înfipse cuţitul şi-l răsuci:

— Avantajul e că nu trebuie să mergi la Oraş ca să vezi haine. Nu trebuie să chemi Talente ca să-ţi prezinte hainele care le stau bine lor. Puteţi vedea cum vă vin vouă aceste haine.

— Ar fi fost o dovadă de bună creştere, spuse Sunni, părând rănită, să încerci tu asta.

Mae pufni.

— Eu tocmai vin de la câmp. Mie nu-mi mai pasă ce port.

Începu să lucreze la jeanşi. Jeanşi negri cu cătuşe la curea.

— Toate afacerile vor trebui să se schimbe. Până şi agricultura, chiar şi apa, toate se vor schimba datorită lui „Info”. Tocmai de asta vreau să fiţi pregătiţi.

Jeanşii fură făcuţi pe mărimea lui Sunni.

— Vreţi o altă coafură, stimată doamnă Sunni?

Frumoasă, cu ţepi, scurtă, lucioasă.

— Vă putem oferi o imagine complet nouă.

Mae se întoarse la proaspăt alcătuita imagine a lui Sunni. Îi puteai pune hainele pe corp, iar persoana se putea ridica şi face o piruetă şi le putea vedea de parcă într-adevăr le-ar fi purtat.

Mae nu cunoştea comanda. Ştia cum să lipească imagini, dar acestea erau plate şi neînsufleţite.

Comanda de care avea nevoie era un cuvânt englezesc. Nu şi-l amintea. Căută prin mintea sa modelată de Aer. Atinse ceea ce ea numea rădăcină, ceea ce era înfipt în Aer.

— Ce este ceea ce-mi trebuie? întrebă ea.

Şoapta fu firavă, la fel de firavă ca momentul când îţi aduci aminte. Mae văzu o pancartă care părea că e făcută din blocuri roşii şi galbene: 3-D. Nu ştia sigur dacă asta va funcţiona, dar dacă într-adevăr funcţiona, satul nu avea să mai vorbească despre nimic altceva.

— Tri di corn pu tei şăn[1].

Pauză.

Ecranul se întunecă. Mae auzi foarte vag un scrâşnet, auzi sunetul vântului. Te rog, vântule, te rog, aerule, te rog, cerule, eu sunt din pământ. Ajută-mă.

Roz, spuseră liniile de pe ecran, trezindu-se la viaţă.

Sezen izbucni în râs. Se ridică şi-şi acoperi gura şi ţopăi, copleşită de haz, speranţă, tot soiul de sentimente, inclusiv de ură faţă de cei bogaţi.

Căci, pe ecran, stimata doamnă Haseem şedea în scaunul ei îmbrăcată aşa cum visase Sezen. Păr ţepos, piele neagră, jeanşi negri, totul negru. Doamna Haseem se uită ruşinată în jos, încercă să se uite milostivă în sus. Se văzu prea bătrână, prea durdulie, îndesată în jeanşi, şi semăna cu un traficant de droguri.

---

[1] 3-D computation – calcul tridimensional – n. Tr.

— Eu folosesc hainele ca să-i flatez pe oameni, nu ca să-mi râd de ei, spuse Sunni.

Asta spuse şi Sunni, Fata cea Rea, un ecou pe ecran. Se ridică în picioare cu o demnitate maximă.

Pe ecran, efectul fu hilar, căci plecă precum un fotomodel pe scenă, ca într-o filmare. Părea mândră că este Fata Rea Sunni.

Doamna Pin şi doamna Doh rânjiră, cu ochii bulbucaţi, mulţumite de înfrângerea ei.

Doamna Ali se ridică brusc în picioare, dreaptă şi necruţătoare, şi plecă după doamna Haseem. Acum ştiu cine-mi sunt prietenii, îşi spuse Mae.

Şi-i sunt oarecum îndatorată lui Sezen.

— Acum, zise ea pentru cei care au rămas, haideţi să ne întoarcem la studierea acestui aparat.

***

După-amiază, la Şcoala Rândunica veniră copiii.

Hainele lor erau zdrenţuite, tricourile dungate erau înnegrite de vechime şi praf. Strângeau caiete la piept.

— Vrem să vedem jocurile! strigară ei în cor.

Mae îşi aminti de profesoral Shen.

— Cred c-ar fi mai bine să ne ocupăm de educaţie, zise ea.

Văzu o fetiţă pe nume Dawn crispându-se.

— Nu-i aşa de rău, Dawn, spuse Mae. „Educaţie”, îi spuse maşinăriei.

Şi pe ecran zbură o bufniţă.

Poate că bufniţa era simbolul educaţiei în America, dar în Karzistan bufniţele erau păsări ale morţii, nu ale înţelepciunii. Bufniţa aceasta purta ochelari, lucru deosebit de înspăimântător. Copiii fură reduşi la tăcere.

— Salutare!

Pasărea începu să repete asta ca un papagal şi să se fudulească.

Dawn îşi acoperi ochii.

— Vezi? E-o bufniţă prietenoasă, spuse Mae.

Bufniţa începu să recite toate opţiunile.

— Te poate ajuta la temele de casă.

Copiii rămaseră tăcuţi, dar deveniră aprobatori. Aprobau ideea că le-ar putea fi folositor să ştie asta, şi niciunul dintre ei nu mai deschisese înainte bufniţa.

— Spuneţi-mi „Bufniţă”, zise Mae.

Copiii chicotiră reţinuţi.

— Sunt bătrână. Sunt înţeleaptă. Sunt prietenoasă. Chemaţi-mă şi vă voi ajuta.

— Buf-buf-bufniţă-ţă, se fandosi Dawn, răsucindu-se în scaun, şi toţi izbucniră în chicote.

Era extrem de nepoliticos să-i spui unui adult „Bufniţă”. Mae îi lăsă să râdă.

Mae se hotărî să le arate o simfonie din Paris. Erau mai multe la număr. O listă îi oferi lui Mae lucruri de care nu auzise niciodată.

— Explică, spuse ea.

Televizorul vorbi. Erau nume de oameni care compuseseră muzică.

— Cine este Bee Toh Vang? întrebă ea.

Şi televizorul le spuse despre acea persoană, despre viaţa lui şi despre o lume care era necunoscută, ciudată, dispărută. Lumea era un loc mare, iar istoria îl făcea şi mai mare, arătând lumi diferite în timpuri diferite. Era de parcă te-ai fi uitat într-o prăpastie imensă. Mae chiar se simţi puţin ameţită.

În schimb, copiii voiau să vadă un grup de Talente cântătoare numite Fetele Roz şi Aurii. Acestea apărură pe ecran, cu sânii scânteind de paiete, dar cu mesaje pozitive despre învăţarea faptului de-a fi „Calea” pentru băieţi şi fete deopotrivă.

Mae găsi raga hindusă şi filme muzicale indiene; le arătă muzică musulmană din liga arabă. Jumătate din audienţa ei se aplecă în faţă, căci tânjeau cu tot sufletul după o lume musulmană.

Le arătă Puccini. O voce explică faptul că opera vorbea despre iubire şi acţiune, înjunghieri şi jurăminte şi deghizări. Mae le arătă Collabo din New York, muzica din o sută de minţi americane revărsându-se într-un singur mixaj. Aceasta tresălta sincopată, ciudată, curajoasă, îndrăzneaţă, stupidă, deşteaptă.

Copiii din Karzistan văzură feţele fără griji ale New York-ului şi se văzură pe ei înşişi. Dawn se aplecă în faţă cu ochii larg

deschişi, lumina viitorului dansându-i în ei. Când plecară, scoaseră un sunet pe care Mae nu-l mai auzise înainte. Treizeci de copii plecară discutând cu voci la fel de puternice şi de serioase ca ale adulţilor.

Când se întoarse Mae acasă, descoperi că domnul Ken îi pregătise de mâncare. Bărbatul stătea în picioare, subţire şi corpolent în acelaşi timp, purtând un şorţ şi rânjind în barbă.

— Ce faci? Ce? Ce? întrebă ea.

— Ţi-am gătit, spuse el mulţumit.

Dumnezeule, era atât de frumos!

— Asta e treaba mea.

Chicotea.

— Oh! Dar ai muncit toată ziua. Stai jos. Ceaiul e făcut. Apoi vom mânca.

Mae se uită la bărbatul ei grijuliu. Uneori, viaţa era un miracol. Uneori, găseai un bărbat grijuliu care să te iubească. Uneori, acesta locuia în vecini. Singura nerozie era să te aştepţi la asta.

Mae îşi dădu jos pălăria de mers la câmp şi-i dădu lui Ken Kuei un sărut. Uitându-se la chipul său, Mae îşi spuse: nu, adevărata nerozie ar fi să nu ştii când ai parte de asta – şi să nu profiţi.

— Tăiţei şi măruntaie de porc, spuse el mândru de cina pe care o pregătise.

Ce mare, ce frumoasă, ce miraculoasă era lumea! Câmpii de fluturi, câmpii de mii de ani, chipuri de copii, nori de viaţă rătăcitori.

Mae se lăsă într-un scaun şi-şi luă cana cu ceai. La sub braţ încă mai avea carneţelul lui Sezen. Il deschise din nou. Văzu hainele imaculate, feţele slabe şi dure, foaie după foaie, un vis după altul.

Toate curate, toate dure, întunecându-se, înrăutăţindu-se şi înfuriindu-se.

În mijlocul acelei mizerii ea visează la asta, alături de mama aceea inutilă, de copiii murdari. Nu e de mirare că e furioasă. Furioasă şi oţărâtă, şi-şi doreşte, şi-şi doreşte. Mae recunoscu acea foame. Era Pofta de Info.

Gândul veni la fel de simplu ca spargerea unei bule de săpun. Sezen mă vrea de mamă. Cât de mişcător mi se pare asta?

Va trebui să fac ceva diferit, acum că Sunni îmi ia jumătate din afacere. Să-i spun da lui Sezen şi să fac hainele astea de fată rea?

Mâncarea sosi, purtată de braţe frumoase, încoronată de-un zâmbet frumos.

Dinlăuntrul ei se ridică un chicot ca o bulă de aer. Îl trase spre ea şi-i sărută cămaşa care acoperea un pântece uşor rotund.

— Unde e mama ta? Unde sunt copiii tăi?

— N-ai auzit? Nu, ai fost plecată dimineaţă la lucru, ca de obicei. Sunt toţi plecaţi în vizită la ceilalţi bunici.

El zâmbi.

— Suntem cu adevărat singuri.

— Oh!

Vocea ei se stinse încet de încântare.

După cină, în aleea dintre case, Mae stătu goală în faţa lui.

Kuei turnă apă rece, delicioasă, peste ea. O săpuni, spălând-o pe spate. Ea turnă apă peste el şi-l spălă. Apoi, săpuniţi şi goi, făcură dragoste. Nici măcar nu visase vreodată să facă asta cu un bărbat. Kuei îngenunche şi, cu un lipăit blând, de căţeluş, îi sărută locurile cele mai secrete. Fu ceva animalic, ca între câini. Cu un an în urmă ar fi copleşit-o ruşinea. În schimb, acum se simţi de parcă i-ar fi fost smuls de pe ea un alt strat de haine.

Se deschise şi mai mult în calea lui şi, moale, cald, umed, el o exploră. Iar ea îi văzu capul umflat al penisului, rotund şi de culoarea piersicii, şi atunci îngenunche şi se înfruptă.

— Oh, îmi pare rău, icni el, şi fructul explodă în gura ei, şi-n ea fu pompat cel mai puternic gust posibil de masculinitate.

El o trase în picioare şi, cel mai şocant lucru, se avântă într-un sărut. Turnă apă peste ea, răcoritor, purificator. Şi fu rândul ei să se strepezească la mijloc, şi-şi apăsă dosul palmei de propriu-i corp, ca pentru a potoli tremurul. El o sărută pe obraz, şi păşi afară să se usuce. Ea se uită în jos şi văzu că mâna îi era însângerată.

Se afla la menstruaţie. Turnă apă peste sânge.

Îi spuse că nu ştiuse de asta. Era îngrijorată; unii bărbaţi erau îngroziţi de ideea că sângele menstrual le-ar putea slăbi virilitatea.

— Atunci, amândoi avem tot ce poate oferi mai mult celălalt, spuse el, şi-o sărută din nou, iar ea se umezi din nou, şi făcură dragoste din nou, de data aceasta mai convenţional.

Am sânge şi spermă în pântece, îşi spuse ea.

Se spălară din nou, apa fiind ca limba răcoroasă şi iubitoare a unei creaturi care ţinea la amândoi.

Praful, şinele lor de zi cu zi fură toate spălate. Se trântiră amândoi în pat, întunericul aşezându-se peste minţile lor ca noaptea.

— Kuei, şopti ea.

În sfârşit îi spusese pe numele mic.

***

Fură treziţi de-un bubuit la uşă.

Un bărbat o striga furios pe nume.

— Joe! icni Mae.

Kuei era gol lingă ea în pat, iar hainele îi erau în mica magazie pentru fosa septică. Printre draperiile trase era noapte.

— Stai aici! şopti ea rugător.

— Mae! Chung Mae! răcni cineva.

Era posibil să nu fie Joe? Inima i se cutremura. Oricine altcineva ar fi fost o uşurare.

— Trebuie să vorbesc cu tine. Deschide uşa. Vreau să schimbăm o vorbă!

Mae se îmbrăcă în rochia de dimineaţă, mintea limpezindu-i-se de parcă ar fi suflat prin ea un vânt puternic, închise draperiile în jurul alcovului şi aprinse becul din bucătărie.

Strigă înapoi:

— Vin. Cine eşti de strigi aşa?

Bucătăria era plină de vase nespălate, dar nu trăda niciun alt semn al prezenţei unui bărbat.

— Răbdare, răbdare!

Deschise uşa şi ceva îi fu aruncat în faţă. Era ceva uşor, fâlfâi, nu o duru, dar îşi întoarse capul. Când se uită din nou, fu îngrozită.

Era profesorul Shen.

Faţa lui osoasă şi chipeşă era încordată; ochii îi erau căscaţi de furie.

Mae fu pe dată debusolată. Îi fusese prietenă.

Shen întrebă imperativ:
— Ce pui la cale? Ce încerci să *faci?*
Îşi ieşise din fire.
— Te întreb acelaşi lucru. Ai înnebunit, Shen, să strigi aşa la mine? Despre ce-i vorba aici?
— Ştii despre ce-i vorba.
— Despre televizor.
— Tu. Să înfiinţezi o şcoală!
Deci asta era. Avea să fie o discuţie obositoare şi fără niciun rezultat.
— Intră, spuse ea obosită.
Domnul Ken avea să fie blocat în alcov.
— Eram în pat, am muncit toată ziua.
— La şcoală.
— Îi spun şcoală fiindcă asta este, dar nu este o şcoală-şcoală. Toată lumea ştie asta. E un mod de a-i învăţa pe oameni.
El se uită aspru la ea.
— Îi înveţi să urmărească filme proaste. Îi înveţi că e mai bine să trăieşti în Beijing sau Bombay sau oriunde altundeva decât aici.
Am făcut o greşeală, îşi spuse Mae. Ar fi trebuit să discut cu el şi să-l fac să fie de acord. Îmi va lua ceva timp să îndrept greşeala asta. Degetele ei erau îndesate în părul nepieptănat.
— Profesore Shen. Am fost întotdeauna prieteni.
— Da! insistă el.
— Sunt o persoană impulsivă. Dacă văd ceva ce trebuie făcut, fac. Ar fi trebuit să vorbesc mai întâi cu tine şi să-ţi explic.
— N-ar fi trebuit să te ambalezi. Laşi rivalitatea cu Sunni să te ducă prea departe.
Au! Asta era adevărat.
— Profesore Shen. Ştii ceva despre Info?
Lui îi displăcu asta, cu toate că expresia feţei nu i se schimbă.
— Toţi trebuie să învăţăm despre asta. Trebuie să învăţăm, fiindcă-n scurtă vreme ne vom petrece jumătate din viaţă în Info. Şi nimeni, niciunul dintre noi, nu ştie nimic despre asta. Vom ajunge cu toţii ca nişte copii mici din nou. Vom fi cu toţii pierduţi dacă nu învăţăm.

Expresia lui nu se schimbase, dar era ceva neajutorat, împietrit, în postura lui. Un sărman fiu de ţăran care se dăduse peste cap să înveţe, care dăduse orice ca să i se permită să fie Profesor.

Şi era prietenul ei – bunul Shen, înţeleptul Shen, sărmanul Shen. Văzu pe faţa lui teama de a fi pierdut totul.

Locuia într-o baracă într-un sat de pe un deal; îşi dăruise viaţa încercării de a-i învăţa pe copii.

— Ai dreptate în privinţa lui Sunni, spuse ea cu blândeţe. Sunni încearcă să-mi ia ferma, să-mi ia afacerea. Vrea să ia tot ce am.

Bărbia lui începu să tremure. Cunoştea bine sentimentul.

— Mulţi dintre ei nici nu ştiu să citească, spuse el într-un sfârşit şi ridică privirea spre tavan. Ce le-ai arătat astăzi?

— Bee Toh Vang. Am ascultat un fragment de simfonie şi-am primit „Info” despre el. Nu ştiam nimic despre Bee Toh Vang.

— Ei nu ştiu nici tabla înmulţirii! Iar tu le spui că totul va fi uşor, puneţi-vă doar dorinţa în maşinărie. Nu trebuie să munciţi. Nu trebuie să învăţaţi.

Profesorul Shen se uita încruntat la ea.

— Îi vei transforma în nişte sclavi.

— Nu, spuse Mae încet. Îi voi transforma în ceva contrar.

— Cine le pune Aer în cap? Cine-l controlează? Cine face lucrurile pe care ei le văd acolo? Ei le fac? Nu. Cei mari, influenţi, puternici din lume le fac. Ştii cum funcţionează computerele, femeie? Cu cifre. În cele din urmă, toate imaginile alea, toate cuvintele alea, nu sunt decât cifre. Iar copiii ăştia nu ştiu nici măcar adunarea.

Shen se ridică să plece, cu sufletul bolnav şi incapabil s-o suporte pe ea şi ce aducea ea.

— Crezi că vreunul dintre copiii mei s-a dus acasă şi a învăţat aritmetică aseară? Sau a fredonat cântecele pe care acea Eu Op Pah a vrut ca ei să le fredoneze?

Nutrea o veche ură socialistă faţă de Occident.

— Spune-le asta, Shen, zise Mae. Spune-le că trebuie să înveţe cifrele ca să controleze maşinăria.

— Când tu îl aduci pe Bee Toh Vang trăgându-te de urechea dreaptă, numindu-te „Madam Bufniţă”?

Părea hăituit, distrus şi neputincios.

— Vorbeşti despre Sunni ca să primeşti compasiunea mea. Ai făcut ce-ar face şi Sunni. Asta mi-ai făcut, profesoară Bufniţă.

Shen se ridică. Mae îşi spuse: am pierdut un prieten bun.

— Nu vreau să fim duşmani, strigă după el.

El era deja în ogradă.

Mae se duse după el.

— Shen, profesore Shen, suntem de aceeaşi parte! Amândoi vrem aceleaşi lucruri.

Traversă curtea în pas alergător.

— Shen, te rog. Vino la şcoala mea, foloseşte-o şi tu. Şi tu trebuie să afli despre lucrurile astea!

Acesta era, desigur, exact lucrul pe care nu trebuia să-l spună. Bărbatul se roti pe călcâie şi mârâi spre ea ca un câine, dezgolindu-şi colţii, dincolo de orice cuvinte.

Mae se opri cu respiraţia tăiată de acel şoc. Şi, brusc, bărbatul dispăru în josul străzii.

Împleticindu-se în bucătărie, văzu cu ce aruncase în ea. Fluturaşul ei, cel de care fusese atât de mândră.

Kuei stătea lângă masă, cu prosopul în jurul şoldurilor.

— A fost îngrozitor, spuse el.

— Oh! Trebuia să vorbesc cu el. Dar n-am avut timp. Niciodată nu pare să fie destul timp!

Era în pragul lacrimilor. Se duse la Kuei al ei şi se sprijini de el, iar el o cuprinse cu braţul. Ea întoarse capul şi se uită la camera sa.

Atunci văzu. Nu trăsese draperia complet în urma ei. Pantofii domnului Ken se aflau lângă pat, perfect vizibili, la fel şi perna purtând urmele a două capete. Domnul Ken se ascunsese după draperie, dar draperia avusese câte o deschidere de fiecare parte.

Oare văzuse? Profesorul Shen era deopotrivă prieten şi duşman. Avea oare să spună ceva? Când şi de ce s-o spună?

***

Mai târziu în noaptea aceea, dormind în pat, Mae auzi aplauze.

Îşi desprinse capul de pe pernă. Sunetul venea de peste tot din jurul casei, de parcă dealurile ar fi fost un teatru doldora de

oameni. Se ridică în picioare şi, pe jumătate adormită, ieşi pe uşa din faţă a casei.

Bam.

Mae tremura de groază, îngropată până la coapse în noroiul din propria curte. Se lupta cu transpiraţia şi panica. Noroi şi apă curgeau pe poarta deschisă. O parte din ea se opri o clipă locului pentru a verifica: da, asta e casa mea, casa mea în mijlocul unei viituri.

Toate cele ea trepidau în ea – degetele, genunchii, vezica. Din cine ştie ce motiv, primul ei gând fu la mama lui Ken Kuei.

Cumva, această Mae avea în mână o lanternă. Îndreptă raza dincolo de curte spre geamurile zgâriate şi uşa închisă. Trebui să se lupte cu noroiul spre casa domnului Ken. Noroiul era un râu greu, lent, şi-n el erau pietre tăioase. *Cum... când?*

Viitură, spuse o voce. Era bătrâna doamnă Tung.

Mae vedea brâie de apă mişcându-se la suprafaţa noroiului, fiecare mai adânc cu un milimetru decât celălalt.

Ţi-am spus că va fi o viitură.

— Doamnă Ken! strigă Mae din nou.

Dacă nu mai era nimeni în bătrâna casă, va fugi. Unde era domnul Ken? Unde erau toţi?

În spatele ei, afară, auzi toată coasta dealului mişcându-se.

— Alunecă terasele! scrâşni ea.

Apoi căzu iarăşi înapoi într-o versiune anume a prezentului. Transpiraţia curgea pe ea, şi ştia că văzuse viitorul.

Viitura venea din nou.

10.

Ca să-şi ducă clienţii la Valea Verde, Sunni închirie un minibus cu scaune dispuse in şir.

Mae era pe terasele ei, muncind, şi văzu camioneta ieşind din sat. Aceasta se opri pe drum, sub ea.

Mae avea vedere ascuţită. La fel şi Sunni. Sunni scoase capul pe geam şi se uită sus la Mae pe deasupra ochelarilor. Părul ei era perfect sub o eşarfă albastră. Spuse ceva. În camionetă, doamna Ali se uită pe lângă Sunni ca s-o vadă pe Doamna Bufniţă lucrând pe plantaţie. Doamna Nan, domnişoara Ping… toate se uitară la ea printre gene.

E-o prostie, îşi spuse Mae. Încearcă să mă facă de rahat în feluri atât de meschine.

Mae rânji şi zâmbi şi flutură din mână ca unor prieteni, îi venea să se întoarcă şi să le arate fundul. Chiar le făcea aşa mare plăcere să ştie că ea trebuia să lucreze?

Doamna Ali spuse ceva şi o mângâie pe Sunni pe umăr. După ce o expusese pe Madam Moarte ca fiind o ţărancă de rând, camioneta celeilalte tabere porni în drum către Oraş.

Mae descoperi că, de fapt, nu-i păsa deloc. Râse în barbă şi se întoarse la lucru. Dealurile ei erau frumoase.

Soţul său îşi găsise de lucru; orice s-ar fi întâmplat, ea urma să aibă un fel de afacere; şcoala ei era un succes. Joe avea să vină acasă şi apoi, poate ca naşterea sau doliul, aventura cu domnul Ken trebuia să se încheie.

Orezul şoptea suflat de vânt cum făcuse vreme de două mii de ani. Uneori, lumea părea bună şi împăcată cu sine şi fericită. Mae ştia că asta nu era decât un răgaz, căci viaţa era o luptă continuă. Pasărea mănâncă viermi, pasărea depune ouă, iar ouăle acelea sunt mâncate. Orezul este frumos, şi apoi este tăiat. Oamenii se topesc în pământ tânjind după cer.

După-amiază, Mae predă la şcoală. La apus, întorcându-se acasă, văzu o furgonetă urcând hurducăit Strada de Jos.

O, ăsta e circul lui Sunni, îşi spuse. Ei bine, pot flutura din nou din mână la fel de frumos.

Furgoneta se opri cu un scrâşnet la curba strânsă. Şoferul nu ştia drumul. Lumina apusului făcea ca totul să pară aurit, dar camioneta sa avea de fapt un frumos auriu metalic solzos.

— Scuză-mă, spuse şoferul.

Faţă de Balshang, accent de Balshang.

— Îmi poţi spune unde locuieşte domnul Wing?

Mae se gândi repede.

— Cu siguranţă, dar ar fi mai uşor dacă v-aş arăta. Îmi daţi voie?

Chipul omului nu se schimbă. Preţ de o clipă, rămase tăcut, după care spuse:

— Te rog.

Îi deschise portiera să urce.

Spatele furgonetei era îngrămădit cu unelte, cărţi, o valiză şi un cort albastru rulat în grabă. Piroanele de metal aveau pământ în adânciturile din ele.

Bărbatul o întrebă:

— Cât mai e până la recoltă aici?

Era tânăr – foarte tânăr chiar, ca să aibă în proprietate o furgonetă atât de bună. Era incredibil de costeliv. Cel mai mare lucru la el era părul: tânăr, des, sârmos şi îndesat sub o pălărie. Era o pălărie absolut nefolositoare. Era moale, verde-kaki, şi nu avea boruri. Nu te ferea de lumina soarelui, ci încingea şi mai mult aerul cald. Purta ochelari mici şi zâmbea benign. Avea un aer blând care o făcu pe Mae să vrea să-l prevină: ai grijă unde alegi să dormi singur în cortul ăla.

— Mai e mai puţin de o lună, zise ea. Bărbaţii se vor întoarce curând.

— Încearcă să găsească de lucru. Ah, făcu el.

Gura îi zvâcni într-o ciudată mişcare descendentă.

Furgoneta mări viteza pe panta abruptă către casa domnului Wing.

— De ce… e vreo problemă cu lucrul? întrebă Mae.

— Hâh, făcu bărbatul. (Era un fel de râset.) Nu ai auzit?

— Aici nu primim nicio veste, spuse Mae.

— Ho. Numai că nu e niciuna. Toată ţara e-n mişcare, caută de lucru.

Intră cu furgoneta în curtea domnului Wing. Luminile de la bord pâlpâiră, închise ceva de la un buton şi se avântă afară din maşină. Mae îl urmă: El rămase locului cu mâinile în şolduri, uitându-se la casă.

— Casele astea bătrâne de la munte sunt foarte bune, spuse. E minunat să fie atât de răcoros. Domnul Wing îşi ţine televizorul afară?

— Asta ca să-l poată folosi tot satul. Eu ţin cursuri folosindu-mă de el.

Bărbatul se întoarse. Era foarte tânăr, dar avea câte o dungă de-o parte şi de alta a gurii, dungă pe care numai cei slabi o au.

— Ce predai?

— Cum să folosească televizorul. Cum va fi Aerul. Eu îi spun Şcoala Rândunica. Să poată zbura oamenii în Aer.

— Hmm, făcu el. Cum te cheamă?

— Mae, spuse ea.

— Nu, zise el. Numele complet.

Făcu o pauză.

— Sunt din partea guvernului.

Păru să creadă că asta o va linişti.

Mae nu răspunse.

— Uite-o pe doamna Wing.

Kwan cobora scările, cu o mină întrebătoare.

— E din partea guvernului, o preveni Mae, crispându-se.

— Doamna Wing? E acasă soţul dumneavoastră? întrebă bărbatul.

— Soţul meu îşi vizitează fermele, să vadă cum înaintează lucrurile, zise Kwan.

— Nu… — începu el şi se răzgândi.

Nu mă aşteptam la o eloi, încercă el să spună.

— Sunt de la Biroul Central de Tehnologia Informaţiei, anunţă el. Suntem foarte interesaţi să vedem cum s-a desfăşurat Testul.

Kwan păstră o aparenţă fără cusur.

— Asta a fost acum câteva luni.

— Da. Sunt multe sate. Eu le vizitez pe toate, să văd pagubele şi să ajut la pregătirea oamenilor pentru ceea ce va veni anul viitor.

— Noi facem asta singuri, spuse doamna Kwan.

Înclină din cap spre Mae.

— Mae ne ajută pe toţi.

— Aşa am auzit, spuse oficialul.

Zâmbi larg şi clătină din cap a aprobare.

— Asta nu se întâmplă în alte locuri.

— Dar se întâmplă aici, spuse Kwan.

— Bun. Iar televizorul dumneavoastră funcţionează bine?

— O, foarte bine, spuse Kwan, nepărând deloc ea însăşi.

Zâmbetul i se întări şi ochii îi scăpărară cu înţeles spre Mae. Voia să-l îndepărteze de televizorul ei, credea Mae.

— Bun. Biroul Central de Tehnologia Informaţiei i-a oferit o subvenţie, nu?

Kwan pregetă.

— Mă tem că nu ştiu nimic despre afacerile soţului meu.

Mae schimbă subiectul de parcă ar fi fost un covor sub picioarele bărbatului.

— Aveţi nevoie de-un loc unde să staţi? Vedeţi, vecinul meu are acum camere libere. Vă puteţi parca furgoneta în curtea casei mele.

Kwan flutură încă un steag al confuziei către el.

— O, da, sărmanul domn Ken. Poate că aţi vrea să vorbiţi cu el. E atât de trist! Soţia lui a înnebunit din cauza Testului şi s-a înecat singură, iar bunica lui a murit din pricina şocului.

Oficialul păru năpăstuit. Scutură din cap.

— Aşa o nerozie, spuse el.

— Nu suntem oameni educaţi, zise Kwan, lăsându-şi ochii în pământ.

— Nu asta am vrut să spun, vorbi el. Adică, a fost o nerozie să se ţină Testul acela.

Un oficial să spună că guvernul greşise? Fie era tânăr şi nechibzuit, fie foarte periculos. Kwan şi Mae schimbară din nou priviri neliniştite.

Oficialul părea îndurerat.

— Au mai… îmi pare rău că trebuie să întreb, doamnă Wing: a mai murit cineva din sat din cauza Testului?

— Nu, nu, ei au fost singurii.

— Un lucru atât de groaznic, doi dintr-o singură casă.

Ochii lui Kwan erau din nou la Mae.

În faţa porţii răsunară glasuri de copii, şuşotind cu mirare. Mae spuse:

— Domnule, copiii v-au văzut furgoneta. Dacă vreţi să mai mergeţi undeva cu ea, am face bine să plecăm acum.

Adevărul acestei afirmaţii le făcu pe amândouă, pe Kwan şi pe Mae, să râdă, aşa cum face apa într-o tigaie.

— Are dreptate, zise Kwan.

Oficialul făcu aceeaşi mişcare descendentă, stânjenită, cu gura. Clătină din cap, îşi puse la loc pălăria inutilă şi spuse:

— Pot reveni să discut cu dumneavoastră diseară?

— Desigur, răspunse Kwan. Dar cu Mae ar trebui să vorbiţi de fapt.

— Ah, făcu Mae. Ne-au văzut maimuţicile.

Dawn şi Zaynab trăgeau cu ochiul rânjind la ei din spatele porţii, iar copiii lui Pin se înghesuiau îndărătul lor.

— Hopa, făcu bărbatul, şi se frânse într-un şontâcăit greoi.

Pe când furgoneta se hurduca înapoi pe Strada de Jos, se întâmplă cel mai bun lucru.

Minibusul plin ochi al lui Sunni trecu peste deal şi intră în micuţa piaţă. Oficialul manevră maşina sa aurie ca să-i evite.

Mae îşi scoase capul pe geam şi rânji şi flutură din mână. Doamna Haseem, doamna Ali, domnişoara Ping: le căzură feţele văzând-o pe Chung Mae într-o maşină aurie.

— Salut! Salut! strigă ea, zâmbind şi făcând plecăciuni.

Oficialul rânjea.

— Aşadar, aceea e opoziţia, nu-i aşa?

Mae se simţi în pericol.

— Ce vreţi să spuneţi?

Bărbatul schimbă viteza şi furgoneta îşi continuă drumul.

— Oh. Testul a creat multe probleme în sate ca acesta. Va trebui să-mi spui unde să conduc.

Ce ziceţi de înapoi în Balshang? îşi spuse Mae în sinea ei.

***

Furgoneta guvernamentală intră la fix prin poarta curţii lui Mae.

Găinile domnului Ken se împrăştiară, câinele începu să latre şi fiica lui cea mică dădu fuga afară să se holbeze la furgoneta aurie.

Bătrâna doamnă Ken ieşi şi ea, ştergându-se pe mâini.

Mae se înclină în faţa mamei amantului său. Schimbară salutări plate, apoi Mae explică: *Domnul acesta are nevoie de-o cameră.* Bătrâna doamnă Ken păru neîncrezătoare.

Apoi, oficialul spuse:

— Vă pot plăti cinci rieli pe noapte.

Mae fu năucită. Dumnezeule, mi-aş fi putut achita dobânda pe împrumut!

Trebui să îndure zâmbetul ca o explozie solară al bătrânei doamne Ken. Femeia se plecă şi iar se plecă în faţa ei, încântată să primească un asemenea cadou din partea unei vecine.

— Va fi o onoare şi un privilegiu! exclamă ea. Va aduce din nou fericire în casa noastră. Dragă doamnă Chung, te gândeşti prea mult la vecinii tăi, eşti prea bună. O, nu, domnule, daţi-ne voie nouă să vă ducem lucrurile înăuntrul. Kuei! Kuei! strigă ea pe fiul său.

Ken Kuei ieşi din casă, proaspăt îmbăiat. Il face de ruşine pe orăşeanul ăsta, îşi spuse Mae, când domnul Ken ridică valiza oficialului. Kuei era rotofei ca un fruct pârguit; oficialul era ca tufişurile uscate de pe-o câmpie.

Oficialul spuse:

— Doamnă Chung, trebuie să mai discutăm după ce mă voi instala aici.

— Sigur că da, zise Mae.

Era întuneric în casa ei. Bău apă, mâncă orez rece şi se simţi brusc singură. Era ciudat să-i zâmbească bătrâna doamnă Ken. Dacă mama lui Kuei ar fi ştiut adevărul, s-ar fi lovit cu pumnul în piept şi ar fi iscat un scandal în tot satul.

Gândul era rece ca orezul, ca tăcerea: cum am să-mi găsesc calea de ieşire din toate astea?

Apoi, spionul guvernamental se întoarse.

— Scuză-mă, spuse el.

— Sunteţi de la guvern, zise ea şi ridică din umeri vrând să spună: *Cum m-aş putea împotrivi eu guvernului?*

Prin fereastra ei mică, vehiculul auriu al acestuia avea culoarea luminii solare. Sărăcia îi înconjura umerii, ca un şal mâncat de molii.

— Nu sunt de la guvern, spuse el. Ei bine… am venit din partea lui, dar cu toţii suntem karzi. Ne pasă de ţara noastră. Nu-i aşa?

El arătă spre un scaun. Ce ai spune, oficialule, dacă nu ţi-aş oferi scaunul acela? Probabil nimic, se hotărî Mae.

Bărbatul îşi aminti în sfârșit de formalităţi şi îi dădu lui Mae numele său. O făcu pe Mae să închidă ochii şi să zâmbească, stânjenită pentru el.

Numele lui era Oz Oz.

Numele de familie fusese adoptat doar în ultimul secol. Oamenii şi-l alegeau singuri ca să le aducă noroc. *Oz* în limba de sorginte turcă a karzilor însemna „real” şi „veritabil”, uneori „naiv”. Numele oficialului însemna „domnul Veritabil Sincer”.

Domnul Sincer bătu darabana pe tăblia mesei.

— Testul a avut loc mult prea devreme, spuse el. Iar Karzistan nu e o ţară suficient de puternică să-l oprească. Şi – suspină el – ar fi fost o greşeală să-l oprim, fiindcă Testul ar fi venit, dar ar fi fost pus în aplicare de marile companii.

Mae se uită ţintă la el.

— Mari companii, deţinute de oameni foarte bogaţi. Ar fi pus ei in aplicare Testul. Ai auzit de En U? Naţiunile Unite?

Ea scutură din cap. Sunt o ţărancă ignorantă.

— Ei au hotărât să facă Testul. Guvernele lumii. Eu ştiu: guvernele nu sunt popoarele. Dar sunt mai bune ca marile companii. Ştii cum funcţionează Aerul?

— Depinde la ce vă referiţi.

— Bine. Într-un computer există o placă. Şi placa aceea conţine Info.

Luă o farfurie dintre ale ei ca exemplu.

— Acum, pentru a conţine Info, placa trebuie să aibă un model.

— Ca o broderie?

— Trebuie să fie împărţită în cercuri. Aşa. Şi secţiuni, ca o plăcintă, aşa, apoi trebuie create un fel de zone.

— Precum ţarcurile, spuse ea. Vă referiţi la Format.

— Exact! zise el. Formatul. Aşadar. Întrebarea era aceasta: vrem noi ca marile companii, oamenii bogaţi, să dea formă minţilor oamenilor?

Mae deveni solemnă.
— Înţeleg, zise ea, aplecându-se în faţă.
Faţa lui ciudată, lungă, de călugăr, se uita la ea. Chiar înţelegea?
— En U a crezut de cuviinţă că trebuie să preîntâmpine asta. Aşa că a născocit un Format diferit. A fost un Format care… avea să permită mai multor companii, mai multor ţări să se alăture.
— N-aţi vrut ca marile companii să conducă minţile oamenilor, spuse Mae.
— Mda, aprobă el.
— Aşa că aţi forţat ca Testul En U să fie primul.
Şi, îşi spuse Mae, asta e ceea ce-a omorât oamenii.
— Eu n-am forţat nimic, spuse el încet.
Voi toţi, oficialii. Niciodată nu spuneţi că ceva e vina voastră.
— Ţţţ. Oamenii mari se comportă ca satele mici, zise Mae.
Merseră înapoi la casa lui Kwan.
Mae încercă să-l întârzie pe oficial cât de mult putu, vorbind despre moartea doamnei Ken Tui şi a bătrânei doamne Tung, până când el începu să arate semne de exasperare. Cum mergeau ei, copiii din sat, cu mult după ora culcării, se adunau în jurul lor.
Pin Soon scânci:
— Lucraţi pentru guvern?
Ridică privirea saşie către oficial în ceva ce aducea a admiraţie.
— Da.
— Sunteţi bogat?
— Nu.
Domnul Oz chicoti.
— Nimeni dintre cei care lucrează pentru guvern nu e bogat.
— Fratele meu e în armată şi el e bogat.
— Ah. Armata. Asta e altceva. Ce grad are?
Pin Soon păru năuc, puţin ruşinat. Nu ştia.
— Conduce o camionetă! anunţă el cu mândrie.
Oficialul întrebă:
— Ştii de şcoala doamnei Chung?

— Da, da, trâmbiţă el. Noi îi spunem „Bătrâna Madam Moarte”.

Oficialul păru nesigur.

— Din ce cauză?

— Fiindcă simbolul pentru „Educaţie” este o bufniţă! chicoti Dawn, căreia încă nu-i venea să creadă stupiditatea unui asemenea lucru.

Mae fu atentă şi văzu rapida smucire în jos a gurii. Stânjeneala pentru un anumit fel de stângăcie în lume. Îi aduce aminte de el însuşi, îşi spuse Mae.

— Eu le-am cerut să-mi spună Madam Bufniţă, ca să se gândească într-un alt fel la bufniţă.

— Să sperăm că-i va ajuta, răspunse el.

Se opri la poarta lui Kwan şi se întoarse spre copii.

— Bine. Voi merge acum în vizită la doamna Kwan, iar ea nu va dori să fie deranjată de atât de mulţi copii. Aşa că veţi merge acum cu toţii acasă.

— Vrem să vă mai punem câteva întrebări, zise Dawn, şi-şi vârî mâna fără ruşine în buzunarul său. Bărbatul o scoase afară, dar n-o plesni peste ea.

— Nu am bomboane, spuse el, cu un zâmbet care se subţia. Nu am niciuna.

Dawn chicoti.

— Căutam bani.

Bărbatul era total neinteresant.

— Dawn. Am să te trag de urechi, o preveni Mae.

Dawn râdea prea tare, răsucind mâna oficialului.

— Dawn, zise Mae cu o voce mai severă.

— Bine, bine, chicoti Dawn, şi se trase în spate.

Mae spuse pe cea mai reuşită voce a lui Madam Bufniţă:

— Mergeţi cu toţii acasă şi culcaţi-vă. Daţi-i drumul!

— La fel e peste tot, zâmbi oficialul.

Atunci, de ce n-aţi învăţat să vă descurcaţi? îşi spuse Mae. Închise poarta şi o ferecă.

Apoi, oficialul spuse un lucru neaşteptat:

— Ai spune că opoziţia de aici are tonuri religioase?

Ochii lui Mae şovăiră în întuneric. Trebuia să fii cu mare băgare de seamă când ridicai astfel de probleme, chiar dacă nu era nimeni prin jur.

— „Tonuri religioase”?

Bărbatul râse cu poftă.

— Prea-bine. Aşa este în multe locuri. Unele triburi minoritare sunt foarte superstiţioase în privinţa asta. Cred că vocile sunt fantome sau demoni sau aşa ceva. Unii dintre musulmani sunt foarte primitori.

— Noi n-am avut asemenea probleme, spuse Mae.

— Hmm. Ei bine, satul ăsta e unul dintre cele mai bune din câte am văzut, zise domnul Oz.

Kwan se aşezase pe podea, cu picioarele încrucişate. Părea că scrie scrisori. Le strânse cu repeziciune. Mae îi surprinse privirea şi ochii lui Kwan scânteiară. Făcuse ceea ce trebuia făcut cu televizorul. Se duse să fiarbă ceai, voioasă şi expansivă.

Oficialul puse întrebări, una după cealaltă. Fură la fel de multe ca boabele de orez de pe-o terasă. Kwan căscă.

— Uitaţi, dacă vreţi răspunsuri la toate lucrurile astea, Mae a întocmit o Hartă a întrebărilor.

— Poftim?

Se aplecă în faţă.

Oh, mii de mulţumiri, Kwan.

— N-a fost cine ştie ce, spuse Mae, şi aruncă o privire tăioasă spre Kwan.

— Cum adică n-a fost cine ştie ce? Ce ai făcut? întrebă oficialul.

Kwan îşi dădu seama de greşeala comisă:

— Oh, a fost un fleac.

— O Hartă a întrebărilor înseamnă să mergi şi să adresezi tuturor sătenilor aceleaşi întrebări. Asta ai făcut?

Mae tot nu putea să mintă.

— Da, recunoscu ea. Dar a avut legătură cu moda.

— Dar a avut vreo tangenţă cu Testul? Ce părere au oamenii despre el? Pot s-o văd?

Ochii lui Mae se îngustară şi ea îi lăsă să-i sfredelească pe ai lui Kwan. Nevăzută în spatele lui, Kwan execută o iute şi deplorabilă plecăciune de iertare.

— I-am dat-o lui Kwan, zise Mae, încă furioasă.

— Oh, aşa este. Ei, unde oi fi pus-o? Ştiţi ce, cred că Luk a aruncat-o la gunoi. A crezut că nu e decât o foaie de hârtie nefolositoare.

Oficialul imploră.

— Te rog să-mi dai voie s-o văd. Te rog!

Tânărul era foarte zelos.

— Ştii cât e de importantă. Nimeni nu vrea să vorbească cu mine, iar eu ar trebui să fac cercetări, dar dacă aş proceda aşa cum vor ei, nimeni nu ar sta de vorbă cu mine. Dar trebuie să ştim. Trebuie să ştim, dacă va trebui să vă ajutăm!

Se uită când la una, când la cealaltă femeie. Aproape că-mi vine să cred c-ar trebui să-ţi dau crezare, îşi spuse Mae. Dar eşti un spion guvernamental.

Bărbatul era cuprins de disperare, îşi plimbă mâna pe frunte.

— Mulţi oameni se prefac că n-a avut loc, zise el. Nu învaţă nimic. Nu se pregătesc. Va veni din nou la fel de sigur cum vine iarna. Va veni în aprilie viitor.

Se răsuci în scaun.

— Iar eu va trebui să le pot spune ceva celor din guvern. Ei trebuie să cheltuiască bani; trebuie să trimită profesori la sate ca să-i pregătească pe oameni. Testul a fost un dezastru. Un dezastru, dar intrarea în Aer va fi unul şi mai mare!

Pumnii săi străpunseră stângaci aerul de frustrare.

Bine, deci te cred, îşi spuse Mae. Eşti un băiat simpatic, trist, neputincios. Dar de ce să am încredere în guvern?

Era un băiat, dar nu unul prost.

— Nu voi spune nimănui că mi-ai arătat-o. Ştiu, ştiu, vecinii vor crede că i-ai trădat unui spion guvernamental. Dar dă-mi voie s-o văd, ca să ştiu cum i-a afectat, n-am nevoie de numele lor. Dar am nevoie să mă întorc şi să le spun celor din guvern: „Au nevoie de ajutor”. E nevoie să-i auzim pe oameni ca să aflăm cum să-i ajutăm!

Îşi ţine pumnii strânşi.

Mae se înduplecă.

— Amândoi gândim la fel.

Bărbatul scoase uşurat aerul din piept.

— Dar guvernele nu-i ajută niciodată pe cei ca noi, suntem prea departe de orice lucru.

— Din cauza asta am nevoie să văd ce ai făcut! Uite, oamenii din guvern au fii în armată. Voi aveţi toţi fii în armată. Credeţi că fiii voştri vor răul poporului? Sau vor ca poporul karz să izbândească?

— Nu suntem toţi karzi, spuse Kwan.

Faţa şi vocea ei erau ascuţite.

Domnul Oz nu avea cu ce să contracareze. Dădu puţin înapoi.

— S-a făcut o greşeală îngrozitoare. Dacă guvernul nu vă va ajuta, cine o va face?

— Ne ajutăm singuri, spuse Kwan.

— Voi sunteţi cam singurii care o faceţi, murmură el, mai mult sie însuşi decât lor.

— Harta mea a întrebărilor a avut legătură cu moda, zise Mae.

Ideea în sine i se părea acum absurdă, prostească.

— Am întocmit-o ca să aflu cum îmi va influenţa Aerul afacerea.

— Şi ce ai aflat? întrebă el încet.

— Că satul a murit, spuse Mae, la fel de încet.

Mae îşi dădu seama că, de-o bună bucată de vreme, auzea un ceas cum ticăie. Ce ceas, unde?

— Cum adică? întrebă el.

— Adică… adică pruncii noştri vor fi la fel ca pruncii de pretutindeni. Vor juca jocuri pe computer şi vor învăţa totul şi astfel ultima veche tradiţie va dispărea. Absolut tot ce ştim şi iubim va dispărea. Se vor construi aici supermagazine, va apărea iluminatul stradal, iar bărbaţii vor conduce Forduri, nu furgonete sau tractoare.

Mae se uită prin camera lui Kwan. În mod categoric nu era niciun ceas acolo. Dar îl auzea cum ticăie.

Auzi din nou sirenele. Se întoarse încet şi se uită şi văzu că dincolo de fereastra lui Kwan aerul era plin de-o lumină portocalie de parcă viaţa lor la sat ar fi ars în flăcări. Ştiu că se uita iarăşi la viitor. Se ridică în picioare şi merse, ca pe un vapor în largul mării, şi se uită afară pe înaltul geam al lui Kwan.

De poarta curţii era legată o pancartă cu neon ce făcea reclamă la o adresă electronică. În curte erau mese pline cu

oameni. Casa aceasta nu era un restaurant. Felinarele stradale erau galbene şi se întindeau până-n depărtare, în toată valea şi până sus, pe cealaltă parte, şi se vedeau lumini mişcătoare de maşini în toată valea, şi se auzea de pretutindeni o muzică plutitoare.

— Mae?

Vocea lui Kwan era agitată.

— Mae!

Mâna ei era pe umărul lui Mae.

Mae începu să vorbească pe o voce care nu-i aparţinea întru totul. Era în partea vocea bătrânei doamne Tung.

— Toate cântecele vechi, spuse ea, şi toate vechile bune maniere – toate astea vor dispărea.

De jos din restaurant, un beţiv râse puternic.

— Lucram cu toţii în Cercuri, şi aduceam prânzul cu rândul, şi noi toţi care ştiam să citim, recitam poezii pentru doamne. Nu… nu cântece pop… nu cine ştie ce cântece în engleză, ci propria noastră mare, mare poezie, cuvinte care aveau însemnătate. Citeam din Mevlana.

Şi Mae sau doamna Tung ori altcineva începu să plângă.

— „Ascultă trestia cum o poveste spune…”

— Mae, Mae! repeta Kwan neîncetat. Mae, revino-ţi.

— Ne făceam singuri hainele, fumam tutunul cultivat de noi, nu ne făceam griji pentru fixative şi machiaje. Ce conta era cât de puternică era o femeie, cât de mult putea ea ridica. Iarna, soţiile găteau în echipe, un grup de soţii făcând supă toată ziua, alt grup de soţii făcând toată ziua gulaş, toată lumea mânca, nimeni nu se simţea singur. În prima zi, muerainul îl invoca pe Dumnezeu şi ne dădea înţelepciune, iar în ziua următoare preotul în sutană binecuvânta mâncarea, şi-n a treia zi, comunistul citea din cărţulia sa roşie. Iar în Kizuldah, toţi trei erau acelaşi om!

Mae îşi privi mâinile cum frământau neîncetat un prosop de ceai.

— Şi noi distrugem asta! Trebuie s-o distrugem ca să trăim!

Kwan vorbea încet, dar era întoarsă spre oficial:

— M-aţi întrebat dacă a mai murit cineva în timpul Testului. A murit Mae. S-a aflat în mintea altcuiva şi au murit amândouă, iar

Mae s-a întors o persoană schimbată. Aşa se comportă: se alătură morţilor, se pierde pe sine. A fost mereu atât de frumoasă! Testul vostru i-a făcut asta prietenei mele. Sunt foarte mânioasă pe Testul vostru. Sunt foarte mânioasă pe voi toţi.

Şi Mae văzu pe faţa severă a lui Kwan o singură lacrimă, scurgându-se încet.

Oficialul stătea înmărmurit, acoperindu-şi gura cu o mână.

Era adevărat asta, ceea ce spusese Kwan? Era oare ea – Mae – în condiţia aceea?

— Îmi pare rău, reuşi să şoptească oficialul.

— Hâh, făcu Kwan.

Că mult ne mai foloseşte asta!

Zgomotele din restaurantul de jos se stinseră. Încăperea în care se aflau ei deveni mai clară, de parcă cineva ar fi aprins mai multe becuri.

Mae se hotărî ceva.

— Vă voi da voie să-mi vedeţi Harta întrebărilor, spuse ea.

***

Înapoi în casa lui Mae, domnul Oz citi Harta întrebărilor, clătinând fără oprire din cap.

Mae spuse:

— V-o dau s-o luaţi cu dumneavoastră, dacă-mi spuneţi tot ce ştiţi despre Aer.

Domnul Oz citi Harta întrebărilor, clătinând fără oprire din cap.

Mae insistă:

— Formatul En U. Formatul Portal[2]. Toate lucrurile astea.

El ridică privirea spre ea.

— Cum? zise el. Informaţiile cantitative au fost introduse într-un software pentru analizarea informaţiilor şi apoi au fost evaluate. Materialul calitativ… Cum ai ştiut să faci asta? Asta e o metodă de cercetare structurată.

— În Aer. E-un Kru în Aer.

Oficialul deveni ca de piatră.

---

[2] The Gates Format, în original, cu trimitere subînţeleasă la magnatul Microsoft, Bill Gates – aici, din motive de fluenţă, termenul se cere tradus – n. Tr.

— Intri înapoi în Aer? N-ar trebui să poţi face asta.

— Când... am suferit accidentul. Ca să ies, mi-am creat o adresă de Poştă aeriană.

— Cum ai făcut asta?

— E numele meu.

— Nu s-a început încă Aerotransmisia, spuse el, perplex.

— Kru e încă acolo.

— N-ar trebui să fie. Are contract de exclusivitate, a fost de acord s-o facă doar pentru Test.

Gura lui execută acea zvâcnitură descendentă.

— Voi, spuse Mae, voi nu ştiţi de fapt ce este Aerul, nu-i aşa?

— Ai dreptate, zise oficialul. Nu ştim.

Le explică. Kru era un mare om de afaceri, un rival al companiei care făcuse Formatul Portal. Îşi donase descoperirile cu titlu demonstrativ pentru Testul Formatului En U. Înţelegerea *nu* era că va continua s-o facă pentru totdeauna, oferind gratuit tot ce ştia. Toţi presupuseseră că asta se va sfârşi o dată cu Testul.

— Doamna Tung e mereu cu mine, spuse Mae.

Domnul Oz plecă, traversând curtea casei. Mae o auzi pe bătrâna doamnă Ken salutându-l cu toată pofta pe care o puteau cumpăra cinci rieli pe noapte. Mae simţi miros de mâncare de pui, special pregătită pentru generosul oaspete. Se aşeză şi se întrebă dacă o va mai putea vizita Kuei acum că toată casa lui era cuprinsă de frenezie.

Sunt ca cineva în doliu.

Sigur că eşti in doliu, spuse bătrâna doamnă Tung.

Era o voce seacă, blândă.

Cu toţii vrem un punct de sprijin, cu toţii vrem să dăm colţul şi să mergem acasă. Dar deseori casa se îndepărtează. Casa ne părăseşte. Şi îmbătrânim şi apoi iar îmbătrânim, şi suntem tot mai departe de casă. De noi înşine. Murim înainte de a muri, draga mea. Ne transformăm din frumuseţile satului în hoaşte bătrâne; din copii neastâmpăraţi în adulţi obosiţi; din fecioare fragede pline de iubire în femei acrite, uzate, pline de fiere. Şi tot ce avem este iubirea. Fără nimic ca să iubim. Doar iubirea, întinzându-se, tânjind şi niciodată primind înapoi iubire.

Doar trestia, doar rândunelele, doar ceaţa din aer, lumina soarelui din aer, doar sunetul vântului. Astea nu se schimbă niciodată. Asta e toată casa pe care o avem.

Scumpă bătrână doamnă Tung.

Dormi, draga mea.

Pentru toată frumuseţea pe care am pierdut-o, şi toată frumuseţea pe care o vom pierde.

11.

În dimineaţa zilei următoare, domnul Oz şi Mae găsiră două grupuri de bărbaţi înarmaţi în curtea casei doamnei Wing.

De-o parte erau domnul Shen, domnul Koi şi domnul Masud. Ei erau toţi fie eloi, fie musulmani de modă veche.

Împotriva lor stăteau domnul Mack, domnul Pin, domnul Ali şi bătrânul domn Doh.

Shen spuse:

— Vom pune capăt acestui lucru.

Mae citi intenţiile celor două facţiuni: domnul Ali era din tabăra lui Sunni. Se afla acolo pentru a ajuta la salvarea maşinăriei lui Kwan. O alianţă împotriva lui Shen, atât de degrabă? Domnul Ali îşi adusese propria-i armă: asta trebuia să însemne că Shen îl ameninţase deja pe domnul Haseem. Se auzi un păcănit. Slab, tuciuriu, aspru, domnul Wing stătea pe trepte. Avea în mâini o puşcă rusească, cu cocoşul ridicat. Spuse:

— Asta nu-ţi aparţine ţie, Shen.

Din spatele lui ieşi Enver Atakoloo. Şi el avea o armă.

Mae păşi în faţă şi făcu ambelor tabere câte o plecăciune respectuoasă. Îi spuse încet lui Shen:

— La ce să pui capăt, profesore?

Shen arătă cu degetul spre televizor.

— Nu vrem *asta* în satul nostru.

— Sunt sigură că voi, bărbaţii, trebuie să hotărâţi aşa ceva, zise Mae cu dulceaţă.

Ca o pisică în relaţie cu oamenii, avea o voce pe care aproape niciodată n-o folosea în relaţie cu bărbaţii.

— Dar, profesore, gândeşte-te. Nu vei putea ţine la distanţă Aerul atunci când va veni.

Oficialul simţi că venise timpul să intervină cu întreaga sa autoritate.

— Doamna Chung are dreptate. Televizorul vă va ajuta să vă pregătiţi pentru luna aprilie.

Lui Mae îi venea să-i zâmbească şi să plângă în acelaşi timp. Sărman băiat, asta se întâmplă fiindcă ai venit tu. Vei fi invizibil pentru ei, ca un înger. De neatins, dar, de asemenea, invizibil.

Răspunsul domnului Shen fu de a merge pur şi simplu la televizor cu patul puştii ridicat ca să-l spargă.

Cerul se despică. Lui Mae i se păruse mereu că armele sunau ca nişte pocnitori, un poc şi un trosc. Întotdeauna fusese surprinsă de cât de mici păreau.

Acum, prins înăuntrul curţii, sunetul focului de armă reverberă în spaţiul închis. Mae sări, îşi acoperi urechile. *Te rog, Doamne, fă să nu fi fost rănit nimeni.* Ridică privirea. Armele erau îndreptate spre cer. Din tot satul, în văzduh, păsările cântau: cârâind, ţipând şi croncănind.

Totul era încremenit în curte. Nu se mişca nimeni.

Mae spuse:

— Cel puţin asta a alungat păsările de la orez.

Era primul lucru la care se gândise.

Domnul Doh, domnul Ali şi domnul Mack izbucniră în râs.

— E adevărat, spuse Mae, confuză.

Domnul Mack clătină din cap – da, era.

Shen tremura în picioare, cu puşca încă ridicată.

Domnul Wing îl preveni:

— Nu fi un vandal, Shen. Omul de la guvern e aici să vadă, vei ajunge la tribunal, şi asta nu fiindcă te-ar fi trădat cineva lor. Ei? Nu fi nesăbuit.

Shen îndrepta arma. Era greu de spus dacă o îndrepta spre Wing sau spre Kwan.

— Tu… să stai… departe de soţia mea! ceru el.

Toate râsetele încetară. *Cum?*

Wing părea perplex.

— Ce-i cu nebunia asta, profesore?

Tăcere. Dinspre hotarele vestice ale satului se auzi huruitul unei motociclete.

Kwan ieşi din antreu pe palier.

— La mine se referă, zise ea. Eu şi Suloi lucrăm împreună la un proiect.

Mae simţi împunsătura unui îndoieli. Kwan şi soţia lui Shen? Când? Ce făceau ele?

E ceva ce prietena mea Kwan a ales să nu-mi spună.

Huruitul motocicletei crescu în intensitate. Prietenul lui Sezen intră pe poarta deschisă călare pe motocicleta sa, cu Sezen în spate. In urma lor venea un alt Băiat Rău din Satul Uscat Kurulmushkoy, maşina lui fiind neagră de ulei. Prietenul lui Sezen sări din şa, durduliu şi ţinând în mână o bucată de ţeavă.

Prietenul lui Sezen spuse:

— Maşinăria rămâne.

Shen era neajutorat. Se uită la bătrânii din tabăra sa.

— Vedeţi elementele care vor triumfa din treaba asta.

Începu să lăcrimeze.

— Uitaţi-vă la ei! Au impresia că ăsta e un film din Hong Kong. Arme şi motociclete! Aşa va fi acum lumea. Cu femei dând curs înnebunite unor idei prosteşti. Copii răi sălbăticindu-se.

În mintea lui Mae păru să se formeze o separaţie, de parcă sângele şi-ar fi găsit o cale dublă de curgere. Îşi aminti brusc de copilul mânios dinlăuntrul profesorului Shen. Îl văzu ca pe un suflet mic ce trebuie protejat. Ochii i se înceţoşară de parcă ar fi fost plini cu lapte, şi-şi simţi gâtul strâns, pergamentos.

— Mereu a fost aşa, se auzi ea spunând de parcă s-ar fi tras în spate şi ar fi ascultat pe altcineva.

Vorbea vocea dinăuntrul ei.

— Mereu a avut loc o schimbare importantă după alta. Dar noi credem întruna că prima noastră lume a fost permanentă. Shen, băieţelul meu isteţ. Lumea ta a venit chiar după ce ruşii i-au alungat pe chinezi. Înainte să te naşti, eloii purtau un război împotriva chinezilor. Gherilele ne puneau stăpânire pe case. Soţii ne erau împuşcaţi ca rebeli fiindcă îi adăposteau. Trebuia să ne dăm cerealele Gărzilor Roşii. Înainte de asta a fost perioada tiranilor locali. Nu ai la ce cale veche să te întorci, Shen. Băieţelul meu isteţ, eşti încă prea tânăr ca să vezi asta?

Shen se uita la o fantomă. Lacrimile păreau să-i fi îngheţat pe faţă, căpătând consistenţă datorită sării în lumina soarelui.

Mae începu să se simtă ameţită, separată de propriu-i trup. O furnicau degetele.

— Nu poţi aduce înapoi vechea lume. Ce lume veche doreşti?

Oficialul se uita ţintă la ea. Mack, Doh, toţi se uitau în pământ.

Fruntea lui Mae era acoperită de o sudoare groasă. Marginea câmpului său vizual se întunecă şi deveni difuz.

— Trebuie să stau jos, zise ea, şi leşină.

***

Se trezi în camera de oaspeţi a lui Kwan, înconjurată de perne.

Cu o faţă severă, Kwan îi ştergea fruntea.

— Am salvat televizorul, spuse ea.

Trebuiau făcute multe lucruri. Mae răspunse:

— I-am avut pe oamenii lui Sunni de partea noastră.

Kwan clătină iute din cap.

— Lupt împotriva fratelui meu, până ce vărul meu îi atacă.

— I-a speriat oficialul.

— Îi sperie orice, spuse Kwan cu un dispreţ nedisimulat. N-am avut niciodată respect faţă de profesori.

Mae chicoti.

— Ai ascuns bine la şcoală asta.

Kwan ridică din umeri.

— Ei aveau cheile.

— Ce puneţi la cale tu şi doamna Shen?

Kwan ezită, deschise şi închise gura de mai multe ori.

— Trebuia să-ţi fi spus, glăsui ea.

Mae era pregătită. Setea de Info. Îi făcea pe oameni să ascundă unele lucruri.

Kwan suspină.

— Am pus pagini în Reţea.

Mae nu ştia la ce se referea.

— Am pus pagini despre seminţiile noastre. Pe televizor.

Mae se ridică mirată în şezut.

— Ce aţi făcut?

Kwan se uită ţintă înapoi la ea, puţin năucită de vină, puţin agitată: ce o interesa pe Mae asta?

— Ridică-te, ţi-ai revenit acum destul ca să vezi, zise ea.

Se ridică ea însăşi, neaşteptând-o pe Mae să facă acelaşi lucru.

Mae traversă camera răvăşită, urmând-o pe Kwan în verandă. Televizorul fusese adus din curte pe palier. Ceva îl zgâriase pe-o

parte. Jos, pe pietrele din curte, se întindea o pată întunecată. Sânge? Ulei?

Degetele lui Kwan dansară pe tastatură. Pe ecran apărută cuvinte în engleză.

— Audio. Limba de ieşire karză, limba de intrare eloică, ordonă Kwan. Volum scăzut.

Apoi dădu ordine în limba poporului ei. Limba sa fâlfâi şi croncăni ca un corb şi păru s-o transforme pe Kwan într-o altă persoană, mai puţin atentă, mai alertă.

Apăru o fotografie a unei broderii eloice.

Televizorul murmură de parcă ar fi deţinut un secret.

— Eloii sunt o rasă străveche, care trăieşte acum în regiunea muntoasă a Karzistanului. Karzistan se află la graniţa cu China, Tibet şi Kazahstan. Aceste ecrane au fost create chiar de către eloi.

Ecranul oferi „Arte”. La acest domeniu, Suloi şi Kwan cântau pe voci înalte, forţate. În secţiunea video, spuneau poveşti vechi, în vreme ce-n jurul lor dansau cuvinte englezeşti. Erau imagini cu modele de tatuaje. Vocea domoală a lui Kwan le explica semnificaţia. Mae recunoscu precizia şi complexitatea liniilor acestora. Kwan le desenase. Modelele, asemenea lui Kwan, erau reţinute şi cumva intime.

Apoi fu explicată semnificaţia pieptarelor eloice brodate. Acestea erau purtate de bărbaţii plecaţi la peţit şi de logodnicele lor. Observaţi, spuse televizorul, că mărgelele formează linii paralele drepte simbolizând două vieţi aflate în conjuncţie.

Fotografii ale vechilor forturi, poveşti cu eroi eloi luptând împotriva cazacilor, turcilor şi chinezilor. O istorie a războiului.

O secţiune despre „Eroi”, referindu-se la cei care luptaseră împotriva comuniştilor.

— Puţini oameni din Occident ştiu măcar de acest conflict. A durat generaţii întregi şi s-a sfârşit cu înfrângerea comuniştilor şi cu naşterea unei noi republici. Noi am crezut că va fi pentru toate etniile, nu doar pentru majoritatea karză.

Pe fundalul vocii lui Kwan începură să cânte ciobani. Cântau despre eroism, despre viaţa între dealuri şi ruga înălţată tuturor zeilor lor, fumând ţigări subţiri în vânturi îngheţate sub stele curate. Eroii rostogoleau stânci peste capetele soldaţilor doar ca

să descopere că trupurile zdrobite le aparţineau rudelor lor înrolate cu forţa în oștile comuniste.

Fură arătate fotografii alb-negru înceţoşate. Tineri eloi chipeşi uitându-se spre cer, lipsindu-le bărbiile. Tineri eloi chipeşi, vii în jurul focurilor, în ochi arzându-le acest mesaj: *Poate că voi muri, dar va merita sacrificiul. Noi suntem cei care i-au oprit pe chinezi, care i-au oprit pe arabi. Eloii sunt cea mai mare forţă secretă a lumii împotriva tiranilor.*

De unde făcuse rost Kwan de fotografiile acelea?

Apoi, Mae îşi aminti: de la tatăl ei, dragul de bătrân domn Kowoloia.

Dragul de bătrân domn Kowoloia probabil că a fost un terorist. Kwan are fotografiile astea. Le-a ţinut secrete faţă de noi toţi.

Aşadar, de asta a vrut ca oficialul să plece.

— Kwan, e bine ce faceţi? întrebă Mae.

— Site-ul e blocat oricăror instrucţiuni date în karzistani. Răspunde doar la eloică sau engleză.

Porni secvenţa video cu femeia karză în noul ei apartament din Balshang. Vocea înregistrată a lui Kwan se înăspri.

— Ascultaţi-o cu atenţie pe această femeie eloi ruptă din sânul poporului ei cum elogiază frigiderele. Are vocea măsurată şi-n ochi i se citeşte teama. Căci ea ştie: poporul ei este distrus.

Mae se uită peste umăr. Dacă auzea oficialul? întoarse capul şi văzu: mâinile lui Kwan erau doi pumni palizi, pielea de la încheieturile degetelor era de-o albeaţă cadaverică. De furie.

— Facem apel la lume. Nu daţi voie ca acest măreţ şi fermecător popor să dispară din istorie. Tot ce trebuie să faceţi e să arătaţi că sunteţi interesaţi de noi, aşa cum aţi fost cândva, când controlam trecătorile prin care şerpuia Drumul Mătăsii către China.

— Dormi, comandă Kwan.

Mae scoase aerul din piept.

— Voi ţine spionul la distanţă.

Nu-i de mirare că nu mi-ai spus. Spune adevărul, Mae.

— Sunt invidioasă, zise Mae. Aveam planuri vagi să învăţ cum se face asta. Tu te-ai apucat direct de treabă. Cum?

— După ce plecai tu, spuse Kwan.

— În fiecare zi de la patru până la şapte dimineaţa?

Kwan aprobă cu o mişcare a capului.

— Eu şi Suloi, împreună.

— Wing n-a ştiut?

— Nu i-a păsat, spuse Kwan şi se ridică în picioare, graţioasă, demnă.

Eloi, îşi spuse Mae. E eloi până în măduva oaselor, iar eu n-am ştiut asta, aşa că n-am cunoscut-o cu adevărat. E ca paginile pe care le-a creat, e închisă departe de ochii şi urechile lumii. Trebuie să vorbeşti eloica dacă vrei să ai cheia care s-o desferece.

— Mă… Mă vei învăţa cum să fac asta?

Mae ardea să ştie.

Kwan părea acum năucită din pricina confesiunii şi-a epuizării care-o urmează.

— Televizorul te va ajuta mai mult decât o pot face eu, spuse ea.

Luă mâna lui Mae şi-o lovi ca pentru a-şi cere scuze. *Nu fi surprinsă, Mae – ţin la tine, dar, în cele din urmă, eşti o chinezoaică: duşmanul.*

Kwan îşi aprinse o ţigară. Îşi luă un fir de tutun de pe vârful limbii.

— Adevărata întrebare este: care e natura alianţei noastre cu Sunni?

Mae scutură din cap. Totul se mişca foarte repede.

— Nu foarte puternică, răspunse ea.

Kwan se întoarse spre ea.

— Vrei s-o distrugi?

— Ea a încercat să mă distrugă pe mine, spuse Mae.

— Vrei s-o vezi sărăcită?

Mae ridică din umeri.

— Nu. Nu vreau să fie sărăcit cineva. De ce?

Kwan era cu adevărat foarte ciudată. Îndepărtându-se de televizor, părea să se descolăcească precum un şarpe.

Suspină.

— Televizorul nu e gratuit, să ştii.

Mae aşteptă.

— Semnalul se plăteşte cum plăteşti apelurile pe un telefon mobil. De fiecare dată când alegi ceva, plăteşti. Din subvenţia

guvernamentală se achită facturile la telefon ale domnului Wing, aşa încât televizorul să fie folosit de tot satul. Dar compania de telefonie le va percepe o taxă tuturor celorlalţi. Noi le dăm semnal şi lor.

Kwan despături o bucată de hârtie albastră, parcă oficială.

— I-am spus asta lui Faysal Haseem. Dar ştii cum e el: „Îh, ceri de două ori preţul, încerci să mă păcăleşti să te plătesc!”

Kwan îl imită foarte bine.

— Aşa că nu i-am mai spus încă o dată. Factura pe prima lună e de cincizeci de rieli.

Mae nu simţi nimic; sau, mai degrabă, simţi un echilibru perfect.

— Avem nevoie de el ca aliat.

— Aveam de gând să-l las să ajungă la o sută douăzeci şi cinci de rieli, apoi să-i spun: „Compania soţului meu va acoperi costurile. Chiar dacă te-am prevenit. Vom face asta dacă vei anula împrumutul dat lui Chung Mae.”

— E foarte amabil din partea ta, zise Mae.

Îşi putea imagina scena: Sunni luând un aer de porţelan fragil când Mae avea să păstreze banii fără să-i mai dea înapoi. Îl putea vedea pe Faysal Haseem încruntându-se.

Şi se putea vedea îndatorată în alte feluri lui Wing Kwan.

— Vom renunţa la toate rivalităţile astea, spuse Mae.

În cele din urmă, trebuia să-ţi sprijini apropiaţii împotriva guvernului, sau chiar a companiei de telefonie.

Kwan zâmbi mulţumită.

— Aşa mă gândeam şi eu.

***

Televizorul lui Sunni era deschis chiar şi la unsprezece seara.

Pâlpâia în curtea casei domnului Haseem, arătând o paradă de modă. Mae îşi ascunse zâmbetul. Doar la asta reuşise Sunni să-l folosească? Să aleagă emisiuni?

Nu se uita decât o persoană la el. Doamna Ali se întoarse în scaun, o văzu pe Mae şi clipi.

— Bună seara, doamnă Chung, spuse doamna Ali după o clipă.

— Doamnă Ali. (Mae făcu o plecăciune.) Vreau să vorbesc cu doamna Haseem.

Doamna Ali căzu pe gânduri.

— Îi voi spune că ai venit.

— Vreau să vorbesc cu ea între patru ochi.

Doamna Ali nu-i răspunse, dar îşi împinse scaunul în spate şi intră în bucătăria lui Sunni.

În curte, Talentul sporovăia.

— Se pare că în Occident sunt din nou la modă culorile vii. E oare posibil ca designerii noştri din Valea Verde să dea tonul?

Mae auzi în bucătărie murmurele unor voci reale. Auzi hodorogitul domnului Haseem, dar fu de părere că bărbatul nu se va implica în asta decât dacă va ieşi cu ceartă. Dacă avea să iasă cu ceartă, ar fi avut o scuză să fie brutal. Fără scuza aceasta, n-ar fi avut de ce să ia parte.

Mae nu venise să-şi ceară scuze. Venise să reconcilieze ambele părţi. Şi, din asta, să obţină ea însăşi un oarecare avantaj.

Doamna Ali stătea în pragul uşii de la bucătărie, reliefată de lumina electrică.

— Te rog să intri, spuse ea cu o voce scăzută.

Se feri din uşă şi, când se apropie Mae, linişti câinele schelălăitor al lui Sunni. Mae îi oferi o plecăciune politicoasă din cap, şi intră în încăperea lui Sunni.

Un aragaz modern înlocuise vechiul cazan. Scăpa gaz neprelucrat. La ferestruici erau perdele albe, noi, iar chiuveta avea o tăblie de metal nouă. Toate lucrurile acestea însemnau proaspete cheltuieli. Sunni stătea în spatele mesei, perfectă ca-ntotdeauna, cu părul strălucind aspru şi tare, având forma unei căşti de motociclist. Părea încordată, nesigură şi arogantă. Mae găsi în sinea sa o urmă de milă faţă de ea, şi o aduse la suprafaţă.

— Bună, Sunni, spuse.

— Sper să fie o plăcere mai mare să te am în casă decât a fost ultima dată.

Mae gesticulă: *Pot lua loc?* Sunni aprobă din cap, nepăsătoare.

— Ultima dată, amândouă eram nervoase. Amândouă am spus lucruri dure. Mi se pare că viaţa se mişcă mai repede în

zilele din urmă. Noaptea aceea mi se pare acum la distanţă de câţiva ani buni.

Sunni nu-i dădu niciun răspuns. Era limpede că nu-i împărtăşea părerea.

— După cele întâmplate azi-dimineaţă, găsesc că avem mai multe în comun decât neînţelegerile care ne separă.

O umbră trecătoare îşi făcu apariţia pe faţa lui Sunni; era adevărat, dar nu-i era pe plac.

— Am putea coopera pentru binele comun. Amândouă avem nevoie ca satul să fie pregătit pentru ceea ce va să vie. O posibilă înţelegere este următoarea: facem amândouă tot ce putem ca să ne ajutăm vecinii să înveţe să folosească acest lucru nou. Între timp, amândouă suntem libere să ne urmărim interesele comerciale.

Sunni nu era cu adevărat dispusă să facă un astfel de târg. Mae ştia bine că vorbea ca un bărbat. Era singura cale de a evita adâncirea resentimentelor de ambele părţi şi de a păstra toate problemele separate.

— Vorbeşti de parcă am face politică, spuse Sunni într-un târziu.

— Crezi că asta facem? Tu şi cu mine preţuim amândouă viitorul. Suntem rivale, da. Dar, cu siguranţă, nu vrem ca televizoarele să fie distruse. Amândouă suntem femei inteligente din acelaşi sat, şi nu vrem ca satul nostru să rămână în urmă.

— Asta e adevărat, fu de acord Sunni.

— Mai e ceva, zise Mae. Ceva ce n-am ştiut până astăzi.

— Şi ce-ar putea fi asta?

Sunni părea neimpresionată. Credea, poate, că Mae încerca să fie misterioasă.

— Se percep taxe telefonice pentru folosirea aparatului ăluia.

Arătă cu degetul spre curte.

În curte continua neobositul comentariu pe-o voce piţigăiată de femeie:

— Vedem iarăşi o nouă aplecare spre culori. Femeile moderne au găsit timp pentru o exprimare vioaie.

— Ştiu, spuse Sunni.

— Ştii cât de mult?

Faţa lui Sunni era inexpresivă.

— Sunt sigură că soţul meu ştie.

— Sunt mereu în căutarea tuşelor speciale, ceva nou care să facă până şi cea mai simplă dintre rochii specială, să exprime o nouă latură a personalităţii lor.

— După un an, s-ar putea să se adune chiar şase sute de rieli.

Mae făcu o pauză, aşteptând.

Sunni era foarte pricepută. Nu tresări, nu trădă niciun semn. Începu să adune de pe masă în palma făcută căuş firimituri inexistente de mâncare. Încă tăcută, ridică din sprâncene ca pentru a spune: *Şi? Ce propui?*

— De exemplu, această rochie exprimă interesul fotomodelului pentru problemele Lumii a Treia.

Mae se avântă.

— Domnul Wing poate rezolva să nu fie nevoie să-i plătiţi. Poate aranja lucrurile în aşa fel încât să treacă totul în contul său şi să achite guvernul cheltuielile.

Chipul lui Sunni nu se schimbă în niciun fel.

— În schimb, vrea ca războiul dintre noi să înceteze.

— Nu există niciun război.

— Sunni, spuse Mae prevenitor.

— Nu, nu există aşa ceva.

Mae cită din fluturaşul ei:

— „Acum că unii au fost daţi în vileag ca oferind sfaturi false…”. Asta ai scris despre mine, Sunni. Una e să porneşti o afacere, alta e să spui că sunt o escroacă şi să-ţi inviţi prietenii să-şi râdă de mine.

— Ţin să-ţi aduc aminte de-un anumit incident de pe ecranul tău, spuse Sunni, schimbând tonul.

— Într-adevăr. Nu am uitat. Asta face parte din război. Trebuie să înceteze, Sunni. În vreme ce noi jucăm jocuri săteşti, lumea ne bate la uşă. Cât noi încercăm să ne distrugem, ne va distruge ea.

— Voi cere scuze publice, spuse Sunni.

— Voi cere ca amândouă să ne cerem scuze reciproc în public. În acelaşi timp. În felul ăsta, toată lumea va şti: cei cu televizoare sunt uniţi.

— Şi-mi va trebui o estimare precisă a ceea ce spui tu despre costuri.

Mae clătină din cap.

— Îl pot aduce aici pe omul de la guvern. Nu, Sunni, nu ca să-ţi fac probleme, te rog să mă asculţi bine. O pot face să pară o vizită prietenească. Şi-l vei putea întreba tu însăţi: „Televizorul e nou”. Voi spune că tocmai l-ai cumpărat. „Ce fel de taxe voi avea de plătit?”

Mai adună nişte firimituri în palmă. În spatele privirilor, Sunni era ofensată.

— Mai e un lucru, Sunni. Împrumutul. Termenii împrumutului se vor schimba. Va deveni un împrumut fără dobândă.

Asta era ceva ce Mae ascundea de Kwan. Nu voia să-i rămână datoare.

Sunni împietri cu totul.

— Ştii că nu pot fi singură de acord cu asta.

— Poate că vei vorbi cu soţul tău.

— Voi vedea.

— Ţine doar minte, Sunni: facturile se adună cu fiecare clipă în care aparatul ăla e deschis.

Sunni suspină. A fi într-o poziţie de inferioritate, era de parcă ar fi purtat pantofi de-o mărime nepotrivită. Nu era obişnuită să limiteze daunele.

Spuse:

— Aş putea face altceva. Să vorbesc cu oficialul şi să spun ce fac doamna Wing cu doamna Shen.

— Oh! mârâi Mae cu o silă extremă. Eu vorbesc despre o alianţă din care vor avea toţi de câştigat. Iar tu mă ameninţi! Sunni, cum va putea învăţa satul dacă vizionarea va fi raţionalizată? Două aparate vor fi mai bune ca unul singur. Nu înţelegi? Amândouă câştigăm dacă suntem de acord cu asta. Sau, da, putem pierde amândouă. Amarnic, foarte amarnic. Poate că una dintre noi va ajunge la închisoare. Dar care dintre noi va fi adorată în sat, Sunni, dacă se va afla că l-ai trădat pe domnul Wing guvernului?

Privirea lui Sunni nu era directă.

— N-am spus asta.

— Ai spus că i-ai putea spune oficialului, Sunni. Ai vrut să spui că ai putea-o trăda pe Kwan şi ai putea aduce probleme familiei Wing. Nu-i aşa?

Femeia era tăcută.

— Sunni. De la început n-am vrut să-ţi fiu duşman. Dacă-ţi spui singură povestea a ceea ce s-a întâmplat, vei vedea că prima mişcare ostilă i-a aparţinut soţului tău. Iar eu nu-s întotdeauna cea mai plăcută persoană din lume când sunt furioasă. Aşadar, da, m-am comportat urât.

Tot ce voia Sunni era să fie prima, iar Mae era mereu înaintea ei. Pierduse chiar şi acum, căci Mae era prima care să propună pacea *şi* într-un aşa fel, încât să dobândească un avantaj.

Cât se poate de ciudat, aceasta era o răzbunare suficientă.

— Vorbeşte cu soţul tău, Sunni. Asta e necesar. Termenii sunt simpli. Suntem rivale prietene în treaba asta. Amândouă muncim să instruim satul. Amândouă muncim împotriva taberei care vrea să închidă televizorul. Iar ca gest de pecetluire, împrumutul devine fără dobândă.

Totul era ca o scurtă scenetă. Mae vorbea clar nu pentru Sunni, ci pentru domnul Haseem, de care era aproape sigură că auzea fiecare cuvânt. Se aşeză şi aşteptă.

Faţa lui Sunni era adumbrită nu tocmai de ruşine, ci de jignire. Cât de mult îşi dorea ea să fie prima femeie în sat, „doamna” satului! Dar asta avea să fie întotdeauna Kwan. Sunni nu avea să fie niciodată liberă, nu până ce nu murea Kwan. Şi atunci probabil că urma să-i vină rândul lui An, sau cuiva asemenea ei. Mae descoperi că într-adevăr îi era milă de Sunni. Atâta timp fără a avea cu ce să-l umple, fiindcă soţul ei n-o lăsa să muncească! Lui Mae îi era milă de inutilitatea ei. Sunni, ştia Mae, nu era la fel de deşteaptă ca ceilalţi.

Sunni spuse:

— Eu am cel mai bun simţ al modei.

Mae se gândi la asta o clipă.

— Cred că e posibil să ai dreptate, Sunni.

Pentru femeile bogate, care au bani de aruncat pe fereastră, probabil că ai dreptate. Dar, ştii, cred că eu voi fi cea care va face bani. Mae râse în sinea ei.

— Eşti, cu siguranţă, mai tânără şi mai frumoasă.

Sunni râdea. Sunni nu era iubită de un bărbat frumos, care să-i gătească cina, care s-o dorească de la vârsta de şaisprezece ani. Cum îndura Sunni să se culce cu bruta aceea de soţ al ei?

Nu are rost să fim invidioşi; cu toţii suntem oameni, cu toţii trăim în durere, iar Sunni are parte de mai multă durere decât majoritatea oamenilor.

Asta nu-i dă dreptul să-mi fure căciula sau să mă calce pe bătături.

— Sunni, ştiu că eşti foarte ocupată. Doamna Ali vine uneori la lecţiile pe care le ţin acasă la doamna Wing. Poate că-mi va spune ea ce hotărâre vei lua…

Dat fiind că tu nu vei dori să-mi vizitezi bojdeuca, sau să rişti să vii la doamna Wing acasă.

— Chiar sunt atât de mulţi bani cât spui? întrebă Sunni.

Ah, banii, seva vieţii. Cel puţin a vieţii tale. Ochii li se întâlniră în sfârşit.

— Da, Sunni, sunt.

Mae se ridică pentru a pleca.

Schimbară salutări politicoase şi Mae plecă.

Afară, în stradă, Mae simţi că deborda de o bucurie sălbatică, ca atunci când era şcolăriţă şi-şi arunca ghiozdanul în aer. Scăpase de dobânda la acel împrumut! Puteau da înapoi douăzeci şi cinci de rieli pe an, şi să folosească banii drept capital! Îi putea folosi să cumpere materiale sau Joe îi putea investi în fermă. Joe urma să mai aducă şi el nişte bani; aveau să ducă un trai comod şi fericit.

Îşi aduse din nou aminte că trebuia să se îndepărteze de domnul Ken. Altfel, canavaua vieţii sale avea să se rupă. Avea să-i spună lui Kuei că îl va iubi mereu, dar că era imposibil să continue. Îi va ţine mereu aproape amintirea, ca nişte flori presate, ascunse în manuale de şcoală, aşa cum a făcut isteaţa doamnă Tung cu iubirea ei secretă. Şi va ţine cursuri despre televizor şi va scormoni creierii oficialului.

Mae avea să înveţe să facă şi ea pagini, asemenea lui Kwan, numai că aceasta avea să se întrebe cum de învăţase atât de repede.

O pagină pentru ce?

Pentru modă? Desigur, întreaga lume voia să afle moda de pe un vârf de munte din Asia mijlocie. Exact asta îi lipsea lumii. Mae râse de ea însăşi, şi făcu: „Ouiiiiiiiiiiii!” Şi se roti, şi văzu ecranele lui Kwan, cele cu broderiile eloi.

Şi, brusc, văzu paginile puţin diferit. Ofereau de vânzare broderii eloi. Cea mai neobişnuită formă de modă a anului. *Exprimă interesul fotomodelului pentru problemele Lumii a Treia.*

Zâmbetul îi dispăru. În schimb, surescitarea păru să-i prindă stomacul.

Broderii eloi veritabile, disponibile doar prin intermediul acelor nepreţuite magazine.

Fie îţi lărgeşti oferta, fie te extinzi în teritoriu, îi şoptise Kru.

Puteau fi trimise gratuit secvenţe video marilor magazine. Le putea spune marilor magazine despre moda ei eloi, iar dacă lor avea să le placă, bine. *Apoi* putea cumpăra materialele şi mărgelele.

Reduce riscul cu orice ocazie.

Aşa că le face doar când este plătită.

Croite în mod individual pentru a vă satisface cerinţele.

Oh! Oh, oh, oh, oh, oh! Propria sa insolenţă o făcu să chicotească. Să vândă în Singapore, Tokyo, Taiwan. Poate chiar în Paris sau New York. Apelurile aveau să fie gratuite, efectuate cu ajutorul magicului televizor gratuit al lui Wing, îşi va trimite oferta o dată cu frumoasele imagini, însă nu modă va fi ceea ce va oferi ea. Va oferi ceva real, ceva de la munte, ceva venind de la un popor frumos, de mult uitat.

Iubire şi idei, cât de mult îşi iubea acum viaţa!

În minte îi dansau imagini ale ecranelor sale. Le văzu pe Kwan şi Shen Suloi răsucindu-se în broderiile lor; auzi cuvintele: *frumuseţi eloi native vă arată portul tradiţional al neamului lor.*

Acesta e modelul tradiţional de nuntă. Semnele galbene promit fidelitate, albastrul, înţelegere a metehnelor.

Lui Mae i se părea că înoată, de parcă aerul însuşi ar fi fost un râu străbătut de curenţi. Se simţi ridicată, parcă zburând la doar câţiva centimetri deasupra drumului, şi, brusc, îşi văzu ecranele într-adevăr foarte limpede.

Mae îşi văzu paginile de-adevăratelea. Se uita la televizor într-o cameră din casa lui Kwan, nu departe în viitor. Lumina soarelui pătrundea prin geam; noile ei pagini străluceau. Într-o secvenţă video, Wing Kwan se întorcea pe călcâie, prezentând un guler eloi.

Viitorul acesta urma să aibă loc.

De ce, atunci, stând în camera aceea din viitor, lui Mae îi era rău la stomac din pricina sentimentului de pierdere? De ce locuia cu familia Wing?

Mae tremură, şi viitorul acela plin de promisiuni şi pierderi dispăru.

Intră în curtea casei sale.

În faţa uşii stăteau doi bărbaţi. O lanternă îi lumină faţa.

— Uite-o! spuse o voce.

— Cine este? întrebă ea, clipind.

Văzu o mişcare, şi ştiu cine era după felul în care se mişcară ambele corpuri.

Se întorsese Joe. Împreună cu el era Shen.

— Ce-i treaba asta? vru să ştie Joe. Ce-i treaba asta despre un bărbat?

12.

Lumea se opri în loc aşa cum se opreşte un camion.

— Ce să fie ce? bâigui Mae, uitându-se când la un bărbat, când la celălalt.

Ce să fac, ce să spun, să neg totul, să mă comport de parcă n-aş avea habar?

Shen, şarpele, se uita la ea cu ochi ce păreau verzi. Părea făcut din cupru verde, pătat, precum statuile din oraş ale generalilor daţi uitării. Il ura; ştia de ce o făcuse. Se hotărâse s-o distrugă.

— Ştii, femeie, zise Joe, şi se apropie de ea şi o lovi peste faţă.

Carnea obrazului său fu ca un iaz în care este azvârlită o piatră. Se ridică şi se văluri şi i se adună în jurul ochilor, îşi simţi nasul cedând, chiar pe punctul de-a se rupe.

Se lăsă să fie dată pe spate. Căzu şi rămase jos, ca să câştige timp de gândire.

— Joe, Joe, îl auzi pe Shen spunând uşor reţinut.

— Ridică-te, femeie! ceru Joe.

Stătea aplecat deasupra ei, îi simţea respiraţia.

— Nu te poţi preface cu mine!

Vocea lui se frânse. O scutură. Ea îşi ţinu capul moale.

— Asta… ăă… asta a fost prematur, zise Shen. Acum nu mai poate răspunde la nimic.

— Se preface. O cunosc pe vulpea asta, spuse Joe.

— Uită-te la vânătaia aia, zise Shen.

Mintea lui Mae gonea. Shen nu văzuse printre draperiile din camera ei decât o pereche de pantofi şi o umbră, îi pot oare discredita povestea? E un om sensibil; se va urî că a fost lovită. Oare l-aş putea face să dea înapoi folosindu-mă de sentimentul de vinovăţie?

Iar Joe? Şi Joe e slab, dar el va fi plin de durere. Pariez că s-a întors fără niciun ban.

Mae icni. Lăsă carnea despicată şi umflătura ei neagră să vorbească de la sine. Icni şi începu să plângă şi se ţinu de obraz. Se ridică în şezut pe pietrele de pavaj din curte pline de noroi şi

plânse. Cei doi bărbaţi stătură asupra ei, unul reţinându-l acum pe celălalt.

Joe striga.

— Bine îţi şade să plângi! Bine îţi şade să plângi!

Plângea de fericire, fericirea de care se bucurase cu doar un minut înainte. Plângea pentru căsnicia ei, pentru dragostea faţă de domnul Ken, pentru afacerea ei. În cele din urmă, Mae plângea pentru moarte. Multe lucruri aveau acum să moară, firave posibilităţi pe care le nutrise. Aşa era viaţa. Era o luptă de care pe care.

— Joe, nu e în stare să-ţi dea multe răspunsuri, spuse Shen.

Se întoarse şi încercă s-o ajute.

— Hai, Mae. Trebuie lămurită treaba asta.

Cum avea ea să joace? Putea minţi, putea încerca să ascundă totul, să facă pe soţia rănită şi nedumerită, dar exista o singură problemă. Shen avea adevărul de partea sa şi ştia asta. I-o putea citi în ochi. Oricât era ea de expertă în modă, puterile ei de disimulare nu erau atât de mari. Nu avea îndrăzneala necesară. Simţi în piept o prezenţă tot mai mare, o tensiune. Se hotărâse să-şi adune puterile spunând adevărul.

Nu luă mâna lui Shen. Aşadar, Shen, aşadar te aştepţi ca sărmanul meu soţ, un ţăran, să reacţioneze ca un profesor de şcoală, nu-i aşa? Distruge vieţi, dar evită să faci un dezastru. Asta te-ai gândit că poţi face?

Mae se rostogoli pe-o parte şi se aşeză pe pietre, aproape de pământ, de parcă pământul ar fi putut s-o ocrotească. Se uită doar la Shen.

— Ceea ce faci tu e foarte rău, îi spuse.

Shen o preveni:

— Nu eu sunt cel care a greşit aici.

— Faci asta fiindcă vrei să închizi aparatul.

Mae o spuse cu oboseală.

— Nu-ţi pasă de Joe. Îl vei distruge pe el, mă vei distruge şi pe mine.

Aşa să fie.

— E adevărat, Joe, spuse ea, întorcându-se.

Un zvâcnet de tăcere.

— Târfă, şopti Joe.

— Târfele o fac pentru bani. Eu am făcut-o din dragoste.

Şedea încă pe jos.

— Nu ţi-e ruşine?

Joe îşi pierdea cumpătul.

— Puţin. Mi-e ruşine că am fost prinsă. Sunt singura femeie din sat care a fost prinsă.

Îşi masă maxilarul. Avea să fie o adevărată privelişte.

Cei doi bărbaţi se clătinară uşor pe picioare.

Continuă cât încă mai avea ocazia.

— Tu ce faci când eşti plecat, Joe? Eh? Când eşti beat şi arăţi ca un clovn. Mergi la femei.

Bărbatul arăta comic acum, cu părul răvăşit, cu ochii bulbucaţi atât de şoc, cât şi de tristeţe. Nu avea să uite uşor că fusese făcut să arate atât de ridicol.

— Nu, spuse pe o voce ştearsă. Eu… nu fac… *asta.*

Vocea sa deveni crâncenă la ultimul cuvânt.

Oh, Joe. Probabil că era adevărat. Probabil că n-ai făcut-o. Cu atât eşti mai prost.

— Cine a fost? ceru el să ştie.

Shen spuse:

— Asta nu contează, reţinându-l din nou pe Joe.

Mae vorbi.

— O, nu, nu vrei ca *bărbatul* să aibă probleme, nu-i aşa, Shen? Eşti grijuliu cu bărbatul. Şi un dezastru în plus ţi-ar împovăra conştiinţa.

— Cine este? ceru Joe; Joe, caraghiosul ei înnegurându-se, încleştând pumnii.

Shen suspină.

— Are vreo importanţă?

Exact ceea ce voise să spună Mae.

— Am fost atât de fericit!

Joe lăcrima. Îşi împinse palmele în găvanele ochilor.

— Am căutat peste tot de lucru, mi-a luat săptămâni întregi, în cele din urmă am găsit, şi-am aflat de nerozia asta şi-a trebuit să vin acasă. Tot ce-am vrut să fac a fost să vin acasă!

— Şi eu am fost fericită, şopti Mae.

— O, da, spuse Joe, trăgându-şi mâinile. Călcai strâmb. Te îndepărtai de mădularul tău, târfă ce eşti!

Luminile ascultătoare ale satului erau aprinse. Se reflectau pe ziduri, pe nori.

Ochii lui Mae erau la profesor.

— Pe cine crezi că ai făcut mai nefericit, Shen? Pe mine sau pe el?

Shen nu răspunse.

— Eu am fost, spuse o voce bărbătească.

Şi persoana era Ken Kuei.

O, bine. O, excelent. Vii ca să-ţi iei şi tu porţia de vină. Ca să mă protejezi. Tocmai când totul se potolea, când eu şi Joe am fi putut discuta.

De ce e bunătatea atât de stupidă?

Erau acolo amândoi, chipeşul ei bărbat stupid împotriva celui comic şi trist, primul reliefat în lumina portocalie, ca de foc, pentru a se mistui. Faţa lui Joe spunea cu oroare (Mae îi putea citi gândurile): *Vecinul meu, Ken Kuei?*

Mae îl putea vedea pe Joe cum îşi spune: *Ne vom întâlni în fiecare zi.*

Shen îşi acoperise gura, cuprins de şoc. Sigur că nu avea cum să ştie cine era misteriosul bărbat.

Mae spuse:

— Eşti mândru, Shen?

— Îmi pare rău, Joe, zise Kuei. Ţi-am iubit dintotdeauna soţia.

Oh, şi mai bine.

— De cât timp? ţipă Joe.

Se uită cu oroare de la unul la celălalt.

— De cât timp o faceţi?

— Nu de mult, zise Mae, clătinând din cap, cu o voce scăzută.

— Lung e fiul meu? urlă Joe.

Oh, tot mai bine! — mai bine decât ar fi putut visa ea. Singurul lucru bine făcut în viaţa lui Joe era băiatul său.

— Sigur că da, spuse, dar nu reuşi să vorbească prea tare.

Începuse să tremure puternic pe dinăuntru. Avea impresia că i se va face iarăşi rău.

— Lung e fiul tău, încercă să spună din nou.

— Porcule, guiţă Joe, şi se avântă asupra domnului Ken.

— Nu! spuse Shen, şi încercă să-l oprească, şi, spre imensa plăcere a lui Mae, Joe îl lovi cu pumnul drept în nas.

Shen se roti, ţinându-se de nas, din care ţâşnea sângele.

Mae descoperi că o parte din ea voia să râdă.

În seara asta vor fi destule veşti ca tot satul să aibă ce vorbi un an întreg. Vom fi distruşi, cu toţii ne vom pierde poziţia, demnitatea, vocea.

Joe încercă să-l lovească pe domnul Ken. Kuei îl prinse de pumn.

— Nu vreau să mă bat cu tine, Joe.

Oh, nu vrei? îşi spuse Mae. Nu prea vei avea de ales.

Joe îşi luă iarăşi avânt, şi-l lovi.

— Joe, nu ne-am putut abţine…

Domnul Ken nu termină, când îl nimeri a doua lovitură.

E ca o jucărie căreia îi dai drumul şi o priveşti cum bâzâie până ce i se termină bateriile.

Joe voia să se lupte. Joe voia să moară. Domnul Ken voia să vorbească. Cele două planuri nu erau compatibile.

Joe îşi luă din nou avânt şi, de data aceasta, Kuei lovi înapoi.

— Te pricepi să loveşti femei, zise Kuei, şi lovi din nou.

Joe avea să fie bătut măr.

O, bine, îşi spuse Mae, uite că începem.

Mae începu să strige. O făcu cât se poate de voit, aproape fără emoţie, ca să stârnească satul până la punctul maxim al curiozităţii de a vedea ce se întâmplă. Ei aveau să pună capăt bătăii. Scandalul avea să fie imens.

— Opreşte-te, îl omori! urlă ea, alegându-și atent cuvintele.

Asta rezolvă cu adevărat problema. Dincolo de porţile ei, uşile se deschiseră cu bufnete, paşii bocăniră, bărbaţii strigară, femeile ţipară cu forţă. Bătrâna doamnă Ken ieşi în fugă din casă, strângându-şi capotul de baie. Cuprins de panică, domnul Oz dădu fuga afară ţopăind în pantaloni. Plonjă către furgoneta sa aurie pentru a se asigura că nu păţise nimic. Poarta se trânti de perete şi-n ea se ivi domnul Kemal, ţinând în mâini o furcă.

— Ce se întâmplă aici? întrebă domnul Kemal.

Scena îl arăta pe Shen însângerat, pe Kuei şi Joe luptându-se, iar la pământ o femeie bătută.

— Ce-i încăierarea asta? întrebă domnul Kemal. Profesore Shen, sunt surprins să te văd implicat în asta!

Expresia îngrozită de pe faţa lui Shen aproape că făcea totul să merite. Aproape.

Trebuia să rămâi inconştientă, o sfătui bătrâna doamnă Tung.

***

Mae trebui să-şi părăsească locuinţa şi să meargă să stea cu Kwan. Ar fi fost imposibil să stea cu Joe şi chiar mai imposibil să se mute cu domnul Ken. Joe i-ar fi omorât pe amândoi în pat.

Fratele ei sosi cam la jumătate de oră după luptă, cerându-i să se mute cu el.

— Nu vreau să fac asta, spuse Mae.

Îşi îndesa hainele într-o geantă, în vreme ce Joe era liniştit de tânărul domn Doh.

— Nu ai de ales, zise fratele ei.

Ju-mei o urmări tot drumul pe deal în sus, insistând. Nici măcar nu se oferi s-o ajute la genţi.

— Nu face nimic, frate, singură am intrat în mizeria asta şi cu siguranţă nu m-am aşteptat la vreun ajutor din partea familiei!

Se întoarse şi-l lăsă locului cu gura deschisă.

— Dumnezeule, şopti Kwan când îi văzu faţa învineţită.

O lăsă să doarmă mult. Pe la mijlocul zilei, îi aduse ceai în camera ei din pod şi se aşeză alături de ea.

— Vei pleca din sat? întrebă Kwan.

În mod normal, acesta ar fi fost răspunsul. Mae şi Ken ar fi trebuit să-şi facă bagajele şi să plece să locuiască în oraş. În Balshang, probabil. Doamne, ce soartă, să te coci în blocurile alea turn încinse, fără bani, fără aer, fără prieteni. Până când aveau să se urască unul pe celălalt, cum se întâmpla de obicei.

Mae scutură din cap.

— Trebuie să dau o mână de ajutor aici.

Kwan o ţinu de mână.

— Eşti numai bună să oferi ajutor!

Mae ridică din umeri.

— Voi continua totuşi cu şcoala mea.

— Nu va veni nimeni la ea, zise Kwan.

Ochii ei erau trişti, gura – fermă. O ţinea pe prietena sa de mână.

Aşadar, Mae pierduse şi şcoala. Se uită la mâna lui Kwan. Mâna ei era satul, tot ceea ce părăsise din el. Mae iubea satul.

Câmpurile pe care trudise toate verile erau ale soţului ei. Nu mai avea dreptul să lucreze pe ele. Orezul pe care-l ocrotise, pe care-l udase cu sudoarea sa, nu-i mai aparţinea.

Casa pe o curăţase nu mai era a ei, oalele, cazanul, toate vechile linguri. În casa aceea adusese pe lume trei copii. Amestecase în cazanul cu rufe şi-n supă în acelaşi timp pe când copiii se băteau şi îi urlau pe lângă picioare.

Casa ei.

Aproape că pierduse şi bătrâna maşină de cusut. Domnul Wing i-o aduse, şi trebui să-i amintească lui Joe că, strict legal, aceasta îi aparţinea lui Kwan.

Maşina de cusut stătea acum în colţ, lângă valizele ei. Acestea păreau mici în camera goală din pod. Singura piesă de mobilier era o canapea pe care Kwan şi Wing o înghesuiseră acolo. Acoperişul avea o fereastră prin care pătrundea lumina soarelui. Wing lipise folie transparentă de plastic acolo unde fuseseră panourile de sticlă. Totul era acoperit cu un strat fin de praf.

La mijlocul zilei, sub ţiglă era năduşeală. Iarna, ar fi putut îngheţa. Din cuiburile de sub streaşină, rândunelele strigau agitate să fie hrănite.

— Afurisitul de Shen, spuse Mae. Joe s-a întors fără bani şi acum cine va mai cumpăra rochii de la mine? Nu am nici măcar împrumutul din care să plătesc materialul.

Suspină şi se cutremură din tot corpul.

— Totuşi – nu s-a rupt nimic în mine. Încă mai am toţi dinţii.

Un noroc atât de ţărănesc!

— Joe se îmbată de-o vreme cu tânărul domn Doh, spuse Kwan. Oamenii spun că şi-a pierdut slujba din cauza băuturii. Siao şi bătrânul domn Chung încă lucrează pe şantier.

Mae oftă pentru el. Se întorsese cu nimic, ca să găsească nimic.

— Ce spune lumea despre Shen?

— Mie? Nimic. Draga mea, eu sunt susţinătoarea ta. Unii trec pe lângă mine de parcă nici n-aş fi acolo.

Mae se gândi la asta preţ de o clipă. Care era poziţia ei în casa aceea? Trebuia să contribuie şi ea într-un fel, atât cu bani,

cât şi cu atenţie şi recunoştinţă. Cât de mult putea sta acolo? Avea nevoie să stea, dar orice prietenie se poate uza.

— Doamne, urăsc să fiu săracă, zise Mae.

Sărăcia afectează totul, în definitiv, tot ce ar trebui să fie sacrosanct. Dragostea, prietenia, ocazia de a visa, modul în care trăieşti, cu cine trăieşti.

— Poţi sta aici cât de mult doreşti, spuse Kwan repede, ca să elimine problema din discuţie.

— Dacă-mi pun din nou afacerea pe picioare, pot s-o conduc de aici?

Kwan ezită aproape imperceptibil. Femeia văzu pânze, maşini de cusut, străini intrându-i în casă.

— Pot lucra într-unul dintre grajduri. Ştiu că e dificil.

Kwan se strădui să fie sinceră.

— Va trebui să-l întreb pe domnul Wing.

Dacă nu… Ei bine, lucrurile aveau să stea rău dacă nu. Ei bine, lucrurile întotdeauna stătuseră rău şi o femeie dezonorată din sat trebuia să fie mulţumită cu ceea ce primea.

— Îi poţi spune lui Joe în locul meu despre taxele de televizor? Cum am căzut la învoială cu Sunni? Şi că dobânda pe împrumut a fost ştearsă? Asta ar trebui să-l liniştească puţin.

Kwan clătină din cap şi îşi împleti degetele cu ale lui Mae.

— Încă ţii la Joe.

— Sigur că da. Am trăit cu el vreme de treizeci de ani.

— Şi domnul Ken?

— Cel mai trist lucru e că m-am hotărât să pun capăt relaţiei.

Kwan suspină, şi-o mângâie pe braţ.

— Odihneşte-te, spuse ea.

Şi Mae se strădui să fie sinceră.

— Mai e ceva, zise ea.

Kwan nu se putu abţine să nu-şi pună mâna pe frunte. Acum ce mai era?

— Cred că sunt gravidă, spuse Mae.

***

Sezen veni în vizită, încă clipind, cu păru-i negru în ochi.

Spuse:

— Stai în pat? Ai de lucru.

Mae nu era în poziţia potrivită s-o admonesteze pentru proasta ei creştere. Simplul fapt că venise în vizită o punea pe Sezen într-o poziţie avantajoasă.

— Voi începe din nou să lucrez… curând, zise Mae.

— Faţa ţi-e un dezastru, dar nu trebuie s-o vadă nimeni, spuse Sezen. Putem să-ţi aducem materialele eu şi Musa. Nicio problemă.

— Nu fac haine pentru fete rele, zise Mae.

— Sigur că nu, replică Sezen. Îţi aducem materiale pentru orice vrei tu să coşi.

Mae se obişnui cu gândul acesta în linişte.

Sezen adăugă:

— Şorţuri, mănuşi de bucătărie. Lucruri pe care oamenii chiar le folosesc.

Ce te-a apucat, Sezen? De ce nu pot înţelege ce doreşti? De ce, cu alte cuvinte, treci de partea mea?

Sezen se smuci într-o parte într-un fel furios şi rigid care era complet nou.

— Am veşti proaste, spuse ea, iar trupu-i agitat exprimă nerăbdare cu sine însuşi fiindcă nu ştia cum să înceapă.

— Han An a mers să lucreze pentru Sunni. Le-am văzut pe amândouă plimbându-se cu dosare în mână, străduindu-se să pară că nu făcuseşi tu asta înainte.

Mae chibzui la gravitatea loviturii. In cele din urmă, spuse:

— Asta-i cea mai mică grijă pentru mine.

— E o trădătoare, zise Sezen, bosumflându-se cu dispreţ.

Mae crezu c-o va apăra pe An, dar descoperi că asta n-o putea deranja.

— Da.

— Hmm! Ar face bine să nu dea ochi cu mine, altfel îi voi smulge tot părul. Eu şi Musa putem merge în după-amiaza asta să-ţi cumpărăm materiale. Dar ne vor trebui bani pentru asta.

Ochii ei cafenii, duri, ochii ei negri, siguri.

Mae îşi simţi faţa neînsufleţită cum se întinde să formeze un zâmbet.

— Nu am bani, Sezen, spuse ea.

Fata clipi.

Mae continuă cu explicaţiile:

— Împrumutul i-a fost dat soţului meu. Sunt banii lui.

— Vom face altceva, atunci, zise Sezen, scoţând bărbia în faţă.

— *Vom?* se miră Mae.

— Omul ăla de la guvern, el trebuie să fie doldora de bani, spuse Sezen.

— Vrei să spui c-ar trebui să cer bani de la trimisul guvernului?

Mae se simţea depăşită în îndrăzneală.

Sezen ridică din umeri.

— Omul ăla spune-n stânga şi-n dreapta cât suntem noi de avansaţi. Referindu-se la tine. Aşadar, cere-i.

Pufni şi apoi spuse:

— Nu pot să te văd că te moleşeşti ca mama.

— Nu voi face asta, zise Mae.

Era o promisiune.

***

Seara, veni domnul Oz.

Ochii lui spuneau: *Cum de mi-ai putut face asta?*

— Ăsta e un mare pas înapoi în programul nostru, zise el.

Lumina i se reflectă în ochelari.

— Mă bazam pe tine să fii modelul nostru.

— Dacă aş fi ştiut măcar, răspunse Mae. Nu m-aş fi îndrăgostit.

— Trebuie să-mi scriu raportul.

Domnul Oz se legănă pe picioare, parcă apăsat de-o povară.

— Nu am nimic de spus. Doar să le spun că totul, peste tot, este un dezastru.

— Când n-a fost aşa? spuse Mae, şi gândi: *Cum au putut trimite un băiat ca tine de unul singur?*

Jos, pe palierul lui Kwan, bărbaţii se adunau în jurul aparatului. Mae putea auzi comentatorul lătrător şi o mulţime care suspina: sunetul unui meci de *fut-bol* la televizor.

— Poţi duce mai departe şcoala ta? întrebă domnul Oz. Îi mai poţi învăţa pe alţii?

Mae se gândi cât de mult avea nevoie de tânărul acela. Voia să-i spună să se care de acolo.

— Principala mea grijă acum, domnule Oz, este propria mea viaţă. Mi-am pierdut căminul şi soţul.

Bărbatul înţelese asta, şi se crispă şi-şi masă ceafa.

— Domnule Oz. Vreţi să ne ajutaţi?

El ridică ochii la fel de nerăbdător ca un căţeluş.

— De asta am venit aici!

— Atunci, învăţaţi-mă cum să fac pagini, ca să-mi pot vinde marfa.

Mae se ridică în capul oaselor în pat.

— Vreau să mă specializez şi să-mi lărgesc acoperirea în teritoriu. Vreau să fac lucruri care să se vândă peste graniţe în pieţe specializate şi care să reflecte interesul cumpărătorului faţă de problemele Lumii a Treia. Vreau să-mi vând marfa în New York, Singapore, Tokyo…

Trimisul guvernamental era îndrăgostit. Pulsul îi crescuse, ochii îi sclipeau, asta tânjea el să raporteze.

— Da, da, pot face asta pentru tine… le pot crea, îţi pot arăta şi ţie cum s-o faci. Îţi pot arăta cum să le spui oamenilor cum să-ţi găsească paginile…

Mae clătină din cap.

— Dar acum sunt o femeie sărmană rămasă singură, fără bani de investit. Dumneata vii din partea guvernului. Există vreo cale prin care să mă ajute guvernul?

Bărbatul făcu o pauză de gândire.

— Nu doar eu. Dar… Dar te pot ajuta, da, te pot ajuta. Pot găsi formulare, da, te pot ajuta să le completezi. Dar ştii, va trebui să întocmim un dosar pentru a primi subvenţia.

— Am un dosar, spuse Mae.

În ce-l privea, oficialul era gata de acţiune.

— Să mergem acum, spuse el, zâmbind larg.

Chiar că încă avea caş la gură.

— Domnule Oz, sunt o femeie ponegrită, nu pot ieşi să dau ochii cu bărbaţii aceia şi să-i alung de lângă aparat!

Jos, sunetul mulţimii se apropia de-un crescendo.

— Nu! strigă unul dintre bărbaţi.

Echipa lor pierdea. Urmau să fie într-o dispoziţie proastă.

— Nu face nimic, îl putem folosi pe al meu, spuse trimisul guvernamental, entuziast şi năuc. Furgoneta mea are un computer.

Trebuiau să traverseze palierul. Vocile bărbaţilor beţi se înălţau ca mirosul unei fierturi.

Mae coborî din pod pe scara mobilă, ajunse în casa scărilor, de unde coborî în salonul care ducea pe palier.

Stomacul ei era un ghem de nervi. I se părea că-i fusese sfâşiat un strat de piele.

Dincolo de arcada de piatră, bărbaţii stăteau îngrămădiţi pe palierul îngust. Vocea lătrată termină şi urmă un puhoi de muzică vioaie. Jocul tocmai se sfârșise.

Allah! Te rog, fă-i pe toţi să se hotărască să meargă acasă!

Bărbaţii căscară. Scaunele se frecară de piatră. Domnul Oz începu să păşească. Mae îl prinse de mânecă şi el se uită surprins înapoi la ea. Înţelese într-un sfârșit că era speriată.

— Bine, acum merge un film? spuse cineva.

Scaunele se frecară din nou şi, brusc, începu un film de la Bollywood. Mae cedă şi clătină afirmativ din cap spre domnul Oz. Încercă să fie invizibilă. Încercă să plutească pe palier ca o fantomă.

Bărbaţii stăteau îngrămădiţi în jurul televizorului. Mae îi observă printre ei pe domnul Ali, domnul Pin şi pe amândoi domnii Doh, bătrânul şi tânărul. Joe nu era acolo. Mae încercă să alunece prin spatele scaunelor. Ca s-o zădărnicească, aerul părea plin de pâine bogată, pe jumătate coaptă.

— Ţţţ, făcu domnul Doh, cuprins de ceva ce aducea cu dezgustul.

Mae nu întoarse privirea.

— Simt un miros ciudat, zise domnul Ali. Kwan n-ar trebui să ţină porci în casă.

Domnul Pin se arătă de acord.

— Ah. Porcii trebuie ţinuţi în beci. Le place să se tăvălească în rahat.

Bărbaţii chicotiră. Mae era aproape în capul scărilor. Ar fi fost uşor s-o împingă atunci.

— Căldura corpurilor lor încălzeşte casa, spuse domnul Ali.

— Se pare că porcii în călduri le-o trag până şi trimişilor guvernamentali.

— Porcii în călduri trebuie omorâți, zise bătrânul domn Doh.

Aerul însuşi părea să se cutremure. Mae trebui atunci să se uite în urmă, în caz că venise timpul să alerge.

Tânărul domn Doh ţinea mâna pe braţul tatălui său. Se uită alarmat la Mae şi smuci din cap către poartă: *Ieşi repede de aici!* Mae îşi spuse: eşti cel mai bun prieten al lui Joe, şi totuşi tu eşti cel care încă mă tratează ca pe o fiinţă umană.

Mae se furişă înainte, picioarele sărindu-i pe trepte ca o minge.

— Domnilor, spuse domnul Oz, domnul Sincer. Bună seara. Mă bucur să văd că vă folosiţi cu atâta înţelepciune de televizor.

Domnul Oz stătea cu picioarele depărtate în capul scărilor.

Mae fugi.

***

Mae aşteptă în vechea sa ogradă, tremurând în întuneric.

Zăvorise poarta şi se ghemuise în spatele ei. Trebuia să spere că Joe nu avea să iasă din casă. Sau domnul Ken.

Se auzi un ciocănit.

— Eu sunt, murmură domnul Oz.

— Şşş! făcu Mae, şi ridică zăvorul cu mai multă atenţie decât dacă ar fi fost o cuvertură aşezată peste un copilaş.

Merseră în vârful picioarelor în hambar şi închiseră uşa.

În furgoneta sa, domnul Oz spuse:

— Te voi duce înapoi acasă cu maşina. Dacă neghiobii ăia vor fi încă acolo, poţi dormi aici în furgonetă.

Mae se tolăni în scaun. Simţea o slăbiciune în pântece şi trebui să se ţină cu mâinile de cap pentru o clipă când o trecu un val de greaţă.

Cunoştea semnele. Da, era gravidă.

— Te simţi bine? întrebă domnul Oz.

Mae era scandalizată. Acel... Acel *flăcăiandru* abia observase că fusese bătută, învineţită şi izgonită.

— Nu! Nu mă simt bine! spuse ea furioasă.

Oz era obişnuit să i se răspundă cu blândeţe, şi fu nedumerit. Se încruntă.

— Oh, pentru numele lui Dumnezeu, nu mai fi aşa un copil şi ajută-mă dacă ai de gând s-o faci!

Simţi o smucitură undeva chiar sub plămâni şi se aplecă în faţă. Conectă nişte fire şi ceva prinse viaţă ca un vaier. Acolo era o cutie de mici dimensiuni cu un ecran-clapetă, un fel de mini-televizor.

— Du-te la „Info”, cere „Guvern”, spuse el.

Domnul Oz o duse pe Mae în noi provincii ale lui Info.

Unde existau reguli, regulamente, sfaturi, oferte de servicii, toate din partea propriului ei guvern. Apăru un formular vocal.

Formularul vocal îi puse tot soiul de întrebări impertinente. Ai peste patruzeci de ani? Câţi copii ai? Au toţi peste douăzeci de ani? Ai vreun întreţinut? Care este venitul tău anual? 10.000 de rieli! 1.000 de rieli? Nu oferea nicio cifră suficient de mică. Mae murmură: 500 de rieli.

— E adevărat? întrebă domnul Oz încet. Dacă spui prea mult, ai putea fi descalificată de la unele lucruri.

Aşa că Mae spuse adevărul: o sută de rieli pe an. Oficialul păru trist, dar ochii lui nu-i prinse pe ai ei.

— Bine, dă-mi voie să merg eu mai departe, spuse el. Pentru ce-ţi trebuie banii?

Şi Mae îi spuse: să cumpere material modern, de in, care le place oamenilor bogaţi, şi ca să-i plătească pe alţii să-l brodeze cu modele eloi, ca apoi să spună Occidentului şi Marelui Est că pânza era o declaraţie a problemelor Lumii a Treia. Domnul Oz chicoti auzind asta şi se uită cu un ochi la faţa ei.

Apoi el vorbi maşinăriei, traducând în limbaj oficial ceea ce-i spusese ea. Lui Mae i se păru că sună ca o ştire teribil de importantă, aşa cum vorbesc oamenii bogaţi despre ei înşişi. Dar nu o mişcă sau emoţionă în vreun fel.

— E plictisitor, spuse ea.

El ridică din umeri. Mae îşi imagină pe cineva la celălalt capăt, ascultând plictisit răspunsurile ei.

Şi se întinse după modele, se întinse după noile legături sclipitoare dinlăuntrul minţii sale, şi vorbi cu înţelepciunea lui Kru, fără să fie ea însăşi Kru.

— Propunerea e de-a folosi puterea Reţelei pentru a extinde aria de răspândire a produselor autentice de artizanat spre

pieţele specializate, de nişă, mai cu seamă în America, Singapore şi Japonia.

Domnul Oz se întoarse şi clipi spre ea.

— Acesta nu va fi un comerţ tradiţional direct. Eforturile se vor concentra asupra căutătorilor de informaţii de orice fel, în special asupra reţelelor de modă sau meşteşugăreşti…

El o preveni:

— Nu folosi cuvântul „eloi”. „Meşteşugari tradiţionali locali”, asta sunt ei. Ai un Călăreţ?

În Karzistan, Călăreţii făcuseră comerţ vreme de secole cu cea mai mobilă monedă dintre toate: carnea de cal. Îşi foloseau mijlocul de locomoţie şi pentru a aduce veşti, acolo unde exista o penurie de cai sau de orice alte bunuri. Pentru astfel de veşti erau plătiţi chiar şi de alţi neguţători.

Călăreţii, aidoma experţilor în modă, se aflaseră mereu în afacerea informaţională.

Acum erau oameni plătiţi să vândă şi să sorteze Info. Aveau un alt nume în engleză, dar, în karză, se numeau Călăreţi Info.

Domnul Oz avea la îndemână nume şi adrese.

— Trebuie să dau adresa unui Călăreţ. Altfel, nu te vor crede că ţi-ai făcut temele.

Adăugă cererii ei un raport oficial. Era un dosar separat ataşat acelei cereri. Vocea sa îi validă identitatea.

— Acesta este nucleul unui proiect pentru zona Valea Verde/Muntele Roşu, spuse el. Susţinătorul lui a preluat conducerea operaţiunii de instruire a sătenilor asupra Reţelei şi-a venirii Aerului. A fondat Şcoala Rândunica, un proiect gândit să le ofere localnicilor îndemânări Info. A folosit de asemenea o bine construită Hartă a întrebărilor pentru a afla părerile oamenilor din sat despre Aer. Programul propus va demonstra acestei comunităţi valoarea Reţelei. Va fi cel mai bun avantaj posibil atât în scopul proiectului Aer al En U, cât şi al Declaraţiei Unite a Iniţiativei „Prinde Aripi” a Biroului Central de Tehnologia Informaţiei/ Ministerului Dezvoltării.

Apoi trimise formularul.

— Cred c-o vom primi, spuse domnul Oz. Nu-mi pot imagina un dosar mai bun.

Părea calm, aşezat, ştiind cât de bine va arăta asta în dosarul său personal.

Aşa că te alegi şi tu cu ceva. Foarte bine.

— Cum pot deveni un Călăreţ Info? întrebă Mae.

Oficialul se mai uită o dată cu coada ochiului la ea şi acum ochii săi erau adulţi.

— Va trebui să ştii mult mai mult decât ştii acum, răspunse el.

— Pot învăţa asta?

El suspină.

— Va trebui să ştii cum funcţionează legăturile prin fir. Şi banii. Şi sistemul bancar.

Mae scoase bărbia în faţă.

— Îl am pe Kru al meu.

— Şi oamenii – mai mult ca orice, trebuie să-i cunoşti pe oameni, pe oamenii din lumile acelea. Nu eu am căderea să spun ce poţi învăţa.

Suntem ceea ce suntem.

— Mulţumesc, zise ea.

Oficialul refuzase într-un fel pe care ea îl putea înţelege şi accepta.

— Corect, spuse ea. Acum, învaţă-mă cum să fac pagini.

Domnul Oz strânse din buze.

— Este târziu…

Mae îl întrerupse:

— Iar eu mi-am riscat viaţa venind aici, şi n-o pot face des. Spui că vrei să ajuţi, atunci fă-o. *Ajută.* A-i ajuta pe oameni costă; trebuie s-o faci şi când eşti obosit. Dă-i drumul! Fă-ţi treaba!

Domnul Oz făcu o pauză. Muşchii de pe faţa sa se încordau ca nişte bicepşi. Faţa sa părea să înoate prin furie spre suprafaţa placidă a unui zâmbet.

— Nu am nimic împotrivă, spuse el.

Apoi rânji.

— Bun. Paginile se fac folosind ceva vechi numit HTML. XML face ca paginile să funcţioneze pe televizor, iar AML le va face să funcţioneze chiar şi în Aer.

— Astea nu-mi spun nimic.

— Va trebui să înveţi cuvintele, zise domnul Oz.

Pe tărâmul Info, el putea da comenzi.

***

În ziua următoare, domnul Ken veni să-i ceară lui Mae să stea cu el. Mae mătura în salonul lui Kwan, cu covoarele rulate. Bărbaţii erau deja la televizor, deja se dădeau rezultatele sportive. O voce în spatele ei spuse:

— N-ar trebui să te odihneşti?

Mae se întoarse şi-l văzu pe domnul Ken. Arăta îngrozitor, nespălat şi nedormit.

— *Ei* ţi-au spus ceva? întrebă Mae, smucind din cap către palier.

Ken Kuei trebuia să fi trecut pe lângă bărbaţii de acolo.

— Unele lucruri, zise el.

— Îmi închipui, spuse ea. Când vei pleca, te vor întreba dacă ţi-e ud mădularul.

— Am venit să purtăm o discuţie serioasă, spuse el.

Minunata bună purtare a lui Kuei masca o lipsă de inteligenţă. Era sârguincios, bun la suflet, tăcut şi înţelegător. Dar nu foarte isteţ. Sau toţi bărbaţii să fi fost proşti? Sau doar cei pe care-i cunoştea ea?

Umerii săi laţi şi umflaţi, faţa-i rotundă ca o piersică, buzele ca un lucru moale şi mestecabil. Dacă ar fi tăbărât acolo pe ea, acolo în camera de oaspeţi inundată de soare, pe lespezile de piatră proaspăt măturate, trăgându-i jos pantalonii, ea s-ar uda, s-ar deschide, i-ar da voie să intre.

Dar nu, el voia o discuţie serioasă.

Mae pufni.

— Bine. Să vorbim.

— E imposibil pentru noi să rămânem în sat, spuse el.

— E imposibil pentru mine să plec, zise ea foarte încet.

El tuşi uşor.

— Eu… propun, spuse el, să plecăm amândoi. Împreună. Să luăm cu noi copiii mei. Am putea merge unde ai vrea tu. Dar eu aş sugera Oraşul din Valea Verde.

Părea neajutorat, mândru.

— Nu mi-ar plăcea în Balshang, spuse el.

— Eu vreau să rămân aici, repetă ea.

El clătină din cap.

— Bine. Bine, zise, încercând să absoarbă sensul cuvintelor ei. Va trebui să găsesc pentru noi o casă nouă. Nu ar fi posibil să locuim atât de aproape de Joe.

— Ce casă? A cui, domnule Ken? E vreo casă goală pe aici? Credeam că sunt toate îngrămădite cu prea mulţi copii şi cu copiii copiilor. Şi oh, ce mai diferenţă, domnule Ken, să te afli la depărtare de două minute de soţul cuiva. Treci pe lângă el în fiecare zi pe câmp. Îi plivești ogorul din greşeală, în loc să-l plivești pe-al tău.

— Ştiu, ştiu, clătină Kuei din cap.

— Vreau să terminăm cu asta, spuse Mae.

— N-a fost bine, recunoscu el.

Se uită la ea, ochii lui care voiau să rămână un copil şi care o doreau.

— Dar ar putea fi bine. Dacă am spune doar: „Da, este adevărat, dar acum vom locui împreună, în văzul lumii”. Am putea face asta şi, într-un an, oamenii se vor obişnui cu ideea.

— Nu înţelegi, spuse ea. Noaptea aceea… hâh! Penultima noapte pare că s-a petrecut acum un an. Noaptea aceea, când am mers acasă, m-am hotărât. Ca treaba asta să înceteze. M-am hotărât atunci.

Auzi bărbaţii şi râsetele lor, păsările de pe câmp şi sunetul foarte slab al râului care curgea chiar prin mijlocul satului. Se uită în ochii lui negri.

— Am făcut prea multe. Ştiu ce vreau să fac. Trebuia să fac doar asta, dacă e să fac totuşi ceva. Şi nu pot îndura să renunţ.

— Info, spuse el, aproape dispreţuitor.

— Satul ăsta, îi răspunse ea. Ce mi-a arătat bunica ta e că toată lumea moare. Nu e suficient doar să trăieşti. Trebuie să ştii că moartea e sigură. Nu… Nu doar a persoanei, ci a tuturor lumilor. Lumea noastră va muri. E moartă acum. Singurul lucru pe care-l pot face e s-o ajut să renască, astfel încât să putem supravieţui.

Kuei zgândărea ceva pe pervazul geamului de lângă ea.

— O mamă pentru noi toţi, spuse el cu o oarecare urmă de amărăciune.

— Dacă ar fi fost altul momentul… – zise ea.

— Dacă am fi fost mai tineri… – spuse el.

— Dacă ar fi aşa cum ar trebui să fie…

— Dacă noi am fi aşa cum am fost cândva…

Se scutură ca un căţel, cuprins de fiori.

— *Eah,* făcu el, parţial de furie, parţial ca să scape de furie. Te vei întoarce la Joe?

Ea făcu o pauză de gândire, dar descoperi că nu trebuia să se gândească.

— Nu, răspunse, nu. Mă voi concentra asupra acestui lucru.

— Asupra cărui lucru? scânci domnul Ken. Te vei concentra asupra singurătăţii, Mae? Asupra unei case goale? Asupra unei camere din casa altcuiva, asupra muncii de servitoare doar ca să spui mulţumesc?

Mae trase aer pe nas într-un şuvoi subţire, concentrat, care fâșâi, dar nu fu un suspin. Era o adunare de forţe.

— Asupra curăţării podelei pentru muncă.

Kuei se uită neajutorat la ea.

— Ce muncă? întrebă el din nou.

Chiar nu ştia. Îi veni atunci să-l îmbrăţişeze, să-l ţină la piept, să-l aline, căci el era unul dintre cei morţi. Dar gestul avea să fie greşit interpretat.

— Să învăţăm cum să folosim treaba aia, spuse ea.

Fiecare cuvânt era ca o cărămidă pe care abia dacă o putea duce.

— Le poţi face pe amândouă!

Ea ridică mâinile.

— Nu. Nu pot. Nu dorm, abia dacă mănânc, lucrez în casă, lucrez pe câmp, şi apoi lucrez la asta, şi aproape că nu-mi mai rămâne nimic altceva.

Brusc, strigă:

— Sunt obosită!

Singurul lucru care se citea pe faţa lui era compasiune pentru ea.

— Poate când se vor termina toate astea, spuse ea, mai încet, înmuindu-se.

— Te voi aştepta, spuse Kuei neputincios. Am mai aşteptat şi altă dată.

Peste un an? Poată că va veni schimbarea, iar după aceea un timp al liniştii. După masacru, nemişcarea?

Mae clătină afirmativ din cap, dar nu mai spuse nimic, ca să nu-i dea prea multe speranţe. Clătină şi el afirmativ din cap şi nu făcu nicio mişcare s-o sărute, căci amândoi căzuseră de acord să pună capăt, nu să înceapă. El se întoarse şi coborî scările spre bucătărie. Salonul părea plin de praf fin, alb.

Iar ea dădu-fuga pe scările de lemn în sus pentru a se uita pe fereastra înaltă, prin lumina de un albastru spălăcit a soarelui, peste acoperişurile de un albastru spălăcit. Mae se uită în jos şi-l văzu pe Kuei parcă printr-o ceaţă. Bărbatul mergea înalt, drept de spate, ţinându-şi jacheta pe mână din cauza căldurii, spatele tricoului său fiind pătat de sudoare şi nervi, trecu pe lângă ceilalţi bărbaţi, care-l ignorară. Se întoarseră, rânjind, să se uite după el.

Uite cum pleacă tânărul meu, îşi spuse Mae.

Nu ai decât unul, spuse vocea altcuiva.

Aminteşte-ţi de el, aminteşte-ţi spatele lui lat, căci el pleacă acum în trecut, în Tărâmul Morţilor. Chiar dacă vă veţi reîntâlni, veţi fi amândoi iarăşi diferiţi, străini ori prieteni. Ia-ţi rămas bun acum, căci altă şansă nu vei mai avea; ia-ţi rămas bun pentru fiecare moment care va veni fără el. Dar cel puţin l-ai avut. O dată în viaţă l-ai avut.

Şi, din nou, acea veche întrebare: bunicuţo, profesore, de ce dragostea e durere? Ce rost are durerea asta tristă, dulce, greutatea din pântece, suferinţa, dorinţa?

Fiindcă mereu te părăseşte.

Domnul Ken se opri la poartă şi se uită în ambele direcţii, stânga şi dreapta, gândindu-se parcă la ceva, chiar dacă nu avea nimic de ales. Apoi îşi reluă mersul. Mae îşi dădu voie să plângă.

13.

Mae primi banii.

Lucra, la trei dimineaţa, la televizorul lui Kwan, când aparatul o anunţă că primise corespondenţă.

— *Ţi-o voi citi eu,* spuse maşinăria.

Ştia deja că Mae evita să-şi citească singură mesajele.

— *Republica Karzistan, Ministerul Dezvoltării, sub termenii Iniţiativei „Prinde Aripi”, este bucuroasă să vă anunţe că vă va oferi fondurile pe care le-aţi solicitat în recenta dvs. Cerere, în următoarele condiţii…*

Mae era năucită. Guvernul vorbea cu ea. Guvernul ştia cine era ea. Tocmai îi dăduseră banii?

Ce condiţii? Mintea i se întunecă, pregătită să aibă de suferit.

Întâi de toate, voiau ca ea să ţină socoteala atât a vânzărilor, cât şi a retururilor.

— *Iniţiativa „Prinde Aripi” are nevoie să ştie cât de bine aţi reuşit să vă întindeţi covorul. Vă rugăm să păstraţi pachetul de software pentru Protecţia Consumatorului ataşat. Va înregistra automat informaţiile de care avem nevoie…*

Era o Hartă a întrebărilor. Aceleaşi informaţii erau înregistrate de mai multe ori – orice scrisoare primea, orice comenzi onora aveau să fie analizate în funcţie de ţară, adresă şi genul tranzacţiei.

Mae continuă să asculte, aşteptând condiţii serioase. Nu era niciuna. Nicio dobândă? Niciun procentaj?

Era furioasă. Ce fel de guvern nătărău mai era şi acesta, să-şi gestioneze atât de prost afacerile? Cum putea prospera? Toţi erau nişte copii ca domnul Oz?

Dar lăudaţi fie zeii – Norocul, Fericirea, oricare – pentru că le dădeau stăpâni atât de naivi. Avea acum banii necesari; avea din nou afacerea sa. Oh, chiar putea să-şi ducă viaţa ca pe o frunză ce tresaltă pe apele râului în timpul furtunii?

Simţea nevoia să spună cuiva, dar cui să-i spună la ora trei dimineaţa? Sărmanei Kwan, care se ocupase de ea, dar care

acum dormea? Oficialului, da, dar asta însemna să se ducă înapoi la vechea sa casă, la Joe, la domnul Ken… Cui?

Mae se duse acasă la Sezen. Bătu la uşă. Apoi, fără pic de politeţe, lovi cu pumnii în ea. Ce aducea ea erau veşti bune.

Se auziră voci şoptite, târşâit de picioare, plânsetul unui copil, un şâşâit, şoşoni pe podea.

Îi răspunse Sezen. Purta o cămaşă de noapte pentru fetiţe şi coşurile de pe obraji i se făcuseră de-un albastru-închis din pricina stoarcerii.

Mae o prinse de mâini.

— Am primit banii! şopti ea. Sezen, a fost cum ai spus tu, guvernul ne-a dat toţi banii de trebuinţă!

— E o glumă ce spui tu. E o nebunie, zise Sezen.

— Mi i-au dat până la ultimul riel. Am cerut prea mult!

— Vrei să spui că vom putea trece la treabă?

— Da, da, le-a plăcut la nebunie ideea.

Sezen strigă de fericire şi o îmbrăţişă, se roti pe călcâie, şi spuse:

— Hai să ne îmbătăm. Ai ceva tărie?

Mae scutură din cap.

— Bogătaşo, vei avea whisky. Vei avea mătăsuri.

— Îi vei construi mamei tale o casă nouă.

— Ţţţ! făcu Sezen. Nu. Voi cumpăra o motocicletă. Numai a mea.

Mae o admonestă:

— Sălbatico!

— Uite cine-i face pe oameni sălbatici! Eh? Tu? Aventuriero. Madam Moarte. Bărbatul din familie. Aşa îţi spun oamenii.

Sezen o pofti pe Mae în casa ei sărăcăcioasă. Aruncă nepăsătoare pernele într-un morman. În toiul nopţii, la capătul verii, purecii erau cei mai înfometaţi. O pişcară pe Mae de glezne, mulţi ca o ceaţă.

Sezen îngenunche în faţa unei mici nişe ascunse în perete.

— Poftim, spuse ea, scoţând o sticlă. E dezgustătoare, dar e tare. A făcut-o tata. E singurul lucru pe care-l face ca lumea.

Făuritorul băuturii dormea în spatele draperiei, ca un acordeon de tavernă.

Vin de orez. În mijlocul mizeriei din casa lui Sezen, Mae se aşeză şi bău, şi-i spuse lui Sezen totul despre cererea de subvenţie şi răspuns.

— Cine are nevoie de sat? spuse Mae.

Vinul de orez era lăptos şi avea gust de cretă, dar părea să i se furişeze în sus pe şira spinării, amorţind-o vertebră cu vertebră.

— *Ptiu!* satului, făcu Sezen, şi mimă un scuipat. Nu-i uneşte decât felul cum se îmbracă.

— Noi suntem despuiate, atunci? întrebă Mae.

— Cei despuiaţi sunt curajoşi, spuse Sezen, şi ridică paharul.

— În sănătatea celor despuiaţi! exclamă Mae, şi ridică şi ea paharul.

— În sănătatea domnului Ken, adăugă Sezen. Oh! Vreau să mi-o tragă cineva!

Mae era prea beată ca să fie şocată.

— Musa, izbuti ea să spună.

Sezen ridică obscen un degeţel.

— Tuturor chinezilor… – spuse ea. E musulman, dar cu tată chinez.

Scutură din cap şi apoi râse brusc, după care scutură iarăşi din cap. Încă râzând, Sezen lăsă imediat jos paharul, de parcă ar fi fost o povară imensă pe care n-o mai putea duce.

— Sunt un porc şi familia mea e formată numai din porci. Toţi bărbaţii pe care i-am întâlnit sunt porci şi eu voi naşte porcuşori.

Ridică paharul şi toastă pentru neputinţa sa, sau pentru casă, sau pentru soartă.

Purecii din jurul gleznelor lui Mae se ridicau şi cădeau ca nişte flăcări. Amorţită de vin, Mae îi lovea şi se scărpina ca prin ceaţă. Se uită neputincioasă, când îşi dădu seama că Sezen nu mai râdea.

— Vii la mine doar fiindcă eşti defăimată, o acuză Sezen ţâfnoasă.

— Dacă vrei să vină mai mulţi oameni, pur şi simplu… fă curăţenie, zise Mae.

Sezen se uită la ea cu o privire sumbră.

— Dar *am făcut* curăţenia aia.

Izbucni în râs.

— Tocmai am făcut curăţenie, mai curat de atât nu se poate! Ascultă, până şi purecii sunt dezgustaţi de locul ăsta.

Râsetul ieşi dureros din ea. Între buze îi atârna un fir de salivă lipicioasă.

— Sunt aşa o doamnă, vezi tu, încât mă plictiseşte să fac curăţenie. Nu este de demnitatea mea asta.

Sezen nu era cu adevărat ruşinată.

Pe viitor, nu va mai fi nicio doamnă, îşi spuse Mae. Toate vechile canale pe care venim pe lume vor fi blocate. Doamne, ţărănci, bărbaţi, femei, copii, bogaţi, săraci, curaţi, murdari, cu toţii vom fi o apă şi un pământ. Vom fi nori arzători în aer, suflaţi de vânt, străpunşi de rândunele…

— Sunt beată, reuşi să spună Mae.

— Otrăvită, mai degrabă, zise Sezen, uitându-se la vinul lăptos.

îl turnă pe podeaua din pământ bătucit.

— Poate că va omorî purecii.

— Bun venit la Centrul Comercial de Modă „Mae-Sezen", spuse Mae.

— New York… Paris… Singapore… Tokyo… Kizul-duh.

Nesigură, Sezen se ridică în picioare şi făcu o piruetă ca de fotomodel. Cămaşa sa de noapte era roasă la tiv şi genunchi.

— Stimata Sezen prezintă frumoasa croială şi noul design ale ultimei sale creaţii.

Sezen ridică tivul ros.

— Ventilaţie pe timpul verii; ilustrează găurile din capul domnişoarei Ozdemir prin care intră Aerul.

Rânji ca un Talent felin şi flutură din pleoape.

— Aventura în modă a acestui an.

Mae chicotea. Cu calm, observă că îşi răsturnase paharul.

— Asta îţi va face o gaură în inimă, spuse Sezen, referindu-se la vinul tatălui său.

— Găurile în inimă sunt aventura în modă a acestui an, zise Mae.

Sezen se opri.

— Plângi, o acuză ea, dintr-odată tânără şi dezumflată.

Chiar plâng? se întrebă Mae. Îşi atinse obrajii. Erau uzi.

— E doar din cauza râsului, o asigură pe Sezen, care nu voia decât să scape. Doar din cauza râsului, repetă ea, şi se întinse şi o mângâie pe Sezen pe mână.

— Îh! Ne trebuie un radio, spuse fata. Atunci am putea dansa.

— Când va veni Aerul, spuse Mae, vom avea muzică oricând ne vom dori. Orice fel de muzică.

— Când va veni Aerul? suspină Sezen, cu o neaşteptată nostalgie. Oh, când va veni Aerul am să-mi pun muzica din minte în Aer, ca toată lumea s-o poată auzi.

Sezen se aşeză şi închise ochii, iar Mae îşi dădu seama că vedea ceva nou.

Sezen era dintre cei care-şi doreau Aerul. Mae se temea de el. Ea îl vedea ca pe o Viitură, un Foc, o Avalanşă, ceva ce trebuie zăgăzuit şi controlat. Asta era diferit.

Sezen stătu cu ochii închişi şi şopti:

— Când va veni Aerul, ne vom putea cânta unii altora, numai că vom fi aidoma celei mai mari formaţii din lume.

Se legănă parcă pe muzică.

Mae i se alătură:

— Când va veni Aerul, ne vom putea îmbrăca unii pe alţii în haine Aer.

— Uşoare ca pânza de păianjen…

— Când va veni Aerul, vom putea vedea câţi bărbaţi goi vom vrea…

Mae se aşteptă ca Sezen că scoată un chicotit răutăcios, de fată zvăpăiată; în schimb, ea şopti:

— Atât de mulţi bărbaţi frumoşi, încât va deveni ceva normal ca păsările din cer.

— Când va veni Aerul… — începu Mae.

— Cu toţii vom fi păsări, vom fi toţi goi, toţi curajoşi.

Sezen spusese asta?

Sezen continuă să vorbească în transă.

— Hainele vor fi abandonate, purecii şi blana, şi vom ieşi din corpurile noastre şi vom zbura, iar lumea va fi doar un vis, iar visul va fi doar o lume.

Vocea i se pierdu. Adormise. Mae simţi ceva coborându-i în spatele frunţii, o draperie de tristeţe şi istovire. Voi dormi aici printre pureci, îşi spuse. Fiindcă tocmai am văzut un miracol. Un

miracol vine când cineva vorbeşte, vorbeşte cu adevărat, fiindcă, atunci când cineva face asta, îl auzi şi pe Dumnezeu.

Aerul va fi minunat. Nu ştiam asta.

Mae îşi lăsă capul pe podeaua de pământ. Mirosea a mirodenii şi porumb, nu a gunoi. Sezen sforăia. Mae o luă de mână şi reuşi să stingă lumânările. Anesteziată, Mae adormi.

Era încă întuneric când o treziră mirosurile casei mizere – vegetaţie veştejită, rahaţi uscaţi şi orez vechi şi acrit în butii. Purecii voraci o înţepau peste tot. Pe lângă orbitoarea mahmureală, Mae simţea jos o mişcare alunecoasă, scârboasă.

Sângera, sângera jos.

Îşi simţea respiraţia ca flacăra unei lumânări. Sângele înseamnă că nu sunt gravidă. Nu pot fi gravidă. Trebuia să verifice, să fie sigură. Nu voia să rişte să-şi atingă cu mâinile murdare rana-i femeiască. Nu putea face asta acolo.

Nu putea nici să mai doarmă acolo, trează fiind. Casa într-adevăr puţea.

Iartă-mă, Sezen, dar ţi-am ţinut totuşi companie o vreme.

Sezen se foi, murmurând.

— Noapte bună, şopti Mae.

Se împletici afară pe macadam şi ridică ochii spre cerul de munte pe care-l traversa un râu de stele la fel de lăptos ca vinul tatălui lui Sezen. Aerul era dulceag, curăţa totul. Da, Sezen avusese dreptate, Aerul era minunat. Ea, Mae, nu era gravidă. Încă mai trebuiau să se întâmple lucruri bune, lucruri bune de făcut.

Ascultă iarăşi zgomotele satului – câinii de departe, vântul printre trestii şi clipocitul râului sărind peste pietre.

Gravidă? întrebă o voce în mintea sa.

Într-un val, senzaţia de greaţă veni din nou.

***

Dimineaţă, Mae avea încă greaţă, dar îşi spuse că vinul era de vină.

Dacă sângera, nu putea fi gravidă. Iar dacă era bolnavă, grav bolnavă, descoperi ea, n-o deranja deloc.

Tot ce cerea era să trăiască atât cât să ducă satul în Aer.

La parter, în bucătărie, Kwan era îngrijorată.

— Unde ai plecat? o întrebă ea.

— Am fost să beau cu Sezen, zise Mae, neatentă din cauza mahmurelii.

Kwan părea îngrozită.

— E foarte deşteaptă, mai deşteaptă decât ai putea crede.

— Va trebui să fie. Poate c-o vei învăţa să se spele.

Mae se simţea ca un camion pe un drum desfundat. Avea nevoie de reparaţii.

— Cu toţii trebuie să ne perfecţionăm într-un fel sau altul, spuse ea.

Kwan îşi muşcă buzele, ca pentru a spune: *Nu fi aşa mieroasă şi pioasă.*

— Nu sunt gravidă, zise Mae.

Kwan clipi pentru o clipă.

— Asta, cel puţin, e o binecuvântare.

— În unele feluri. Cine poate spune ce mai e o binecuvântare în zilele astea?

Mae se ridică.

— Trebuie să-l văd pe guvernamentalul nostru. Lucrurile nu erau încă rezolvate, ca ea să poată umbla prin sat la lumina zilei. Cu siguranţă, nu să fie văzută alergând spre casa domnului Ken.

Kwan suspină.

Mae spuse:

— Mă tem că încep să-ţi provoc necazuri.

Kwan făcu din cap un gest de negare.

— Voi trimite un mesaj printr-un copil.

Numai după ce plecă Kwan îşi dădu Mae seama: nu i-am spus despre banii de la guvern. Va crede că-i ascund vestea. Poate că asta am făcut.

Mae se spălă. Încă mai sângera. Sângele mirosea a femeie. Îşi înfundă rana pântecelui cu o cârpă şi coborî la parter. După ce îşi îndoi iertător genunchii, îi spuse lui Kwan despre banii primiţi de la guvern.

— Am fost mai uşurată de cealaltă veste.

— Amândouă sunt bune, spuse Kwan afabil. Guvernamentalul veni, Mae îi spuse despre subvenţie.

El zâmbi, dar nu păru încântat la culme.

— Atât de repede?

Clătină din cap.

— Asta înseamnă că au fost puţine cereri. Au fonduri nealocate; trebuie să le folosească.

Mae încercă să priceapă ce însemna mâna sa dusă la frunte, privirea distrasă.

— Eşti îngrijorat? întrebă ea.

— Asta înseamnă că nimeni n-a mai găsit nimic, spuse el. Nu funcţionează.

De jos se auzi zarva bărbaţilor şi a televizorului. Mai apucă femeile şi copiii să se uite acum la el? Se uitau la biliard. Dintre toate lucrurile inutile cu care să-şi irosească dimineaţa…

— Rămâi aici, îi spuse domnul Oz.

Se întoarse şi coborî scările văruite ale lui Kwan. Mae ascultă, ascunsă în spatele uşii. Casa scărilor zâmbea albă în bătaia luminii soarelui.

Dintr-odată, din partea bărbaţilor, se auziră strigăte, proteste.

— Linişte, ceru domnul Oz. Asta e mai importantă ca sportul.

Un urlet de protest din partea bărbaţilor.

Domnul Oz continuă:

— Ce vă pasă vouă de rezultatele la biliard în Balshang? Balshangului nu-i pasă că voi vă încălziţi sobele cu rahat. Balshangul nici măcar nu ştie că existaţi!

Mae clipi. Cuvinte dure din partea unui băiat atât de firav! Cui i-ar fi trecut prin cap? Bărbaţii tăcură brusc. Ecranul scoase un trâmbiţat, sunetul guvernului. Umiliţi, tăcuţi, micşoraţi de greutatea societăţii de deasupra lor, bărbaţii satului aşteptară. Mae îi putea simţi cum aşteptau.

Apoi auzi un mormăit crescând.

Ştiu, îşi dădu ea seama. Ştiu de bani. Le-a arătat oficialul la televizor.

— Mulţumesc, domnilor, zise domnul Oz.

Despuiată, dar curajoasă. O boarfă ajutată de guvern să se îmbogăţească mai mult ca bărbaţii. Aşa îmi vor spune. Va trebui acum să am chip de piatră. Va trebui să fiu răbdătoare ca un munte. Munţii reţin aerul.

Nepăsător ca întotdeauna, oficialul dădu buzna înapoi în cameră aducând o foaie de hârtie. Kwan veni şi ea, îngrijorată,

curioasă, ştergându-se pe mâini. Pe hârtie erau imprimate toţi termenii şi toate condiţiile.

— Corect, explică el. Finanţarea e sub formă de credite bancare. Ştii ce sunt astea?

Mae clătină din cap.

— Card de Credibilitate?

— Mai bine de atât. Dar va trebui să merg cu tine să le ratificăm. Prin asta va fi înfiinţat în bancă un cont tranzacţional. Apoi va trebui să înfiinţăm un cont Semnul Întrebării, aşa încât să-l poţi folosi în Reţea. Apoi… ai intrat în afacere.

— Asta înseamnă să mergem în Oraşul din Valea Verde, spuse Mae.

Îi tresări inima. Oraşul! Nu-l văzuse din primăvară.

— Îhî, făcu domnul Oz, neştiind din nou ce însemna asta pentru ea. Şi asta e bine, fiindcă acolo se ţine săptămâna aceasta un mare seminar. Pentru cei care participă la Iniţiativa „Prinde Aripi”. Va fi bine. A fost invitată şi familia Wing.

— O putem lua cu noi pe Sunni? întrebă Mae.

***

Sunni alergă din casă spre furgoneta guvernamentală.

Era imaculată, cu faţa pudrată cu făină de orez, ca o orăşeancă, şi purta pe cap o eşarfă bej. Ţâşni pe deal în jos către pod, iute, aşa încât să n-o vadă nimeni. Se înghesui pe bancheta din spate lângă Mae şi-i salută pe toţi: pe Mae, pe domnul Oz şi pe domnul Wing. Era limpede că voia să plece de acolo.

— Bună, stimată doamnă Sunni.

Sezen îi zâmbi larg. *Te bucuri să mă vezi?* Ochii lui Sezen erau ţintuiţi de veselie precum zgarda unui câine împotriva lupilor. Mae o avertiză din priviri.

— Bună dimineaţa, Sezen, izbuti Sunni.

Tresări, văzând rochia de absolvire a lui Sezen, falduri strălucitoare de galben-lămâie. Îşi puse ochelarii de soare, ca pentru a se păzi de-o lumină orbitoare.

— Stimată doamnă Haseem.

Domnul Wing răspunse cu demnitate din scaunul din faţă. Domnul Oz clătină din cap şi dădu furgoneta în marşarier înapoi pe Strada de Sus.

Sunni se întoarse spre Mae, iar zâmbetul ei era cel din vechile vremuri.

— A fost foarte frumos din partea ta să mă întrebi, îi zise.

Mae spuse:

— Am crezut că ar fi bine pentru vechii prieteni aflaţi de partea progresului să meargă împreună să vadă ce se face în Oraş.

— Şi e o dimineaţă atât de frumoasă! spuse Sezen, întinzându-se pe după Mae s-o atingă pe Sunni pe umăr. Ne putem opri să le facem cu mâna tuturor prietenilor tăi care lucrează pe câmp.

— Dacă cei care sunt prietenii progresului nu sunt şi prieteni între ei, dezastrul pândeşte după colţ, spuse Mae şi zâmbi larg.

— Într-adevăr, murmură Sunni. Aşa cred şi eu.

Protejată de ochelarii de soare, Sunni părea fragilă, înfrântă, nesigură şi speriată de nevoia încrederii.

Impulsiv, Mae o luă de mână.

— E bine să fii alături de prieteni.

— Unde e domniţa An? cârâi Sezen.

Sunni îşi găsi suflet să răspundă.

— An studiază pentru o calificare în studii de design vestimentar. O face cu ajutorul Reţelei folosind televizorul meu. Îi place foarte mult. Poate că ar trebui să stai de vorbă cu ea, Sezen, şi să vezi dacă nu te interesează şi pe tine cursul. Aţi putea învăţa împreună.

— Mi-ar plăcea să fac asta! exclamă Sezen atât de voioasă, încât era limpede că nu se putea gândi la ceva mai neplăcut. M-ar putea învăţa cum să-mi îmbunătăţesc pronunţia.

Şi manierele, îşi spuse Mae. O strânse uşor de mână pe Sunni. Spre surprinderea ei, Sunni o strânse şi ea.

Sunni continuă:

— Ce lucru îngrozitor că oamenii nu înţeleg rostul televizorului. Ca să vezi! Sunt unii care vor să-l închidem!

— Oameni care încearcă să-i distrugă pe alţii, spuse Sezen cu o voce acum simplă, serioasă şi sumbră.

— Într-adevăr, spuse Sunni, simplu.

Mae se răsuci şi îi spuse lui Sezen din priviri: *Ajunge!*

Zâmbetul lui Sezen fu unul de mulţumire. Îi oferi lui Mae un scurt salut şi îşi mută privirea, cu onoarea satisfăcută.

Sătucul lor dispăruse deja din vedere. Pe lângă geamul domnului Oz se vedea o întindere stearpă de stânci.

— Muzică? întrebă domnul Wing, şi deschise radioul.

Plin de ecouri şi sunete de maşinării, era ca un cântec pentru generaţia lui Sezen. Fata era retrasă, redusă la tăcere de ceea ce pentru ea era o chemare de împerechere, un strigăt de unire cu tot ce este modern. Cei mai în vârstă căzură în tăcere.

Pe lângă ei treceau ca nişte eşarfe imateriale câmpuri de orez, terase ceţoase, bărbaţi graşi călare pe măgari, femei cu pălării de pai cu boruri largi gândindu-se la recoltă.

Coborâră în Satul Uscat. Mae fu şocată să vadă farfurii cenuşii şi sârme pe majoritatea caselor.

— Le au încă din vară, spuse Sunni, întorcându-se. Poate că noi, în Kizuldah, nu suntem atât de avansaţi.

— Au instalat *sat ho lih tuh,* spuse domnul Oz, scuturând din cap, de parcă toţi i-ar fi împărtăşit amuzamentul. Totuşi, e o tehnologie veche temeinică.

Mae nu fu în stare să întrebe: *Ce e un satelit?*

— Uite, spuse Sunni, arătând brusc cu degetul. Deja au început treierişul!

Coborârea dealului era ca o plonjare în viitorul lor. Pe terenul de treierat, galben-şlefuit, se aflau mari maşinării închiriate şi vagoane încărcate cu năut. Bărbaţii îl aruncau cu furcile în treierătoare. Jeturile de paie, coşurile de nuiele care aşteptau să adune boabele, femeile şi băieţii care îmblăteau păstăile pe covoare de plastic, fetiţele care alungau gâştele de lângă covoare – totul era aşa cum fusese mereu.

Imaginea fu ascunsă în spatele unei sumedenii de garduri şi porţi. O recoltă bogată.

— Ah! suspină Sunni, de parcă uşurarea ar fi fost a ei. Vor avea o sărbătoare pe cinste apoi.

— O sărbătoare de pomină, fu de acord Mae. Au noroc că pământul lor e mai uscat decât al nostru. Noi cultivăm orez, ei cultivă năut.

— Mm, am putea face schimb, se arătă de acord Sunni.

Asta spuneau ei mereu.

Brusc, drumul încetă să mai vălurească sub ei. Fu dintr-odată neted, zumzăitor ca un cântec. Norii de praf alb se risipiră în fuioare în urma lor, aidoma dârelor argintii lăsate de avioane.

Sunni şi Mae se uitară mirate una la cealaltă: *E pavat? Drumul nostru e pavat?*

Apoi, amândouă izbucniră în râs.

Sunni se ţinu de pântecele-i durduliu.

— Cine… Cine s-a gândit că merită să pavezi aici un drum ca la oraş?

— E mai uşor la mers pentru măgari! chicoti Mae.

Se gândiră la ţăranii aceia graşi, la soţiile lor zăpăcite, la copiii desculţi, la tâlharii cu dinţi negri şi puşti străvechi. Oh, într-adevăr, cât de mult le trebuia o şosea!

— E nevoie pentru motociclete, spuse Sezen tăios.

La radio începu un alt cântec din Balshang.

— Cu toţii vom avea motociclete.

Mae o împăcă:

— Ştiu, Sezen, numai că mi se pare ciudat.

— Ţii minte când creştea iarbă între urmele de roţi? spuse Sunni.

— Da! Uitasem de asta.

— Şi, prima oară în an când coboram, nu se vedea nicio urmă.

— Da, da, roţile se învârteau pe iarba de primăvară, iar tu erai mereu speriată că tractorul va ieşi de pe drum!

— Tata ne punea întotdeauna să coborâm şi să mergem pe jos. Arunca leşie în urma lui ca să ardă iarba.

Mae se întoarse ca să-i vorbească lui Sezen.

— Mergeai la oraş numai dacă tatăl tău avea de cumpărat un cal…

— … sau piese de tractor…

— Şi ne înghesuiam toţi, oh, şase sau şapte copii, în remorca din spate. Ne lua o zi întreagă să coborâm dealul. Peste noapte dormeam în remorcă.

— Îţi aminteşti focurile?

— Toţi îşi ridicau tabără în piaţa principală.

— Puteai fierbe supa la focurile alea.

— Iar lăutarii…

— Ieşeau lăutarii, în special Călăreţii, şi începeau să cânte. Îţi aduci aminte de cazaci? Atât de chipeşi cu mustăţile lor, cântau de mama focului…

Camioneta păru să se clatine, de parcă ar fi mers pe iarbă verde. Mae se întoarse să-l atenţioneze pe domnul Oz cu privire la condus, dar, când se aplecă în faţă, totul se mişcă, se legănă şi, pe nepusă masă, simţi miros de fum…

…şi văzu focurile.

Cazacii purtau cămăşi albe, imaculate, cu gulere înalte.

Miroseau a fum. Mirosul le îmbiba imensele mustăţi. Aidoma unor hoţi, aveau feţe haine, dar erau luminate de zâmbete blânde, iar fetiţa şedea pe genunchii unuia dintre ei. Faţa acestuia era luminată de iubire, de-o tandră iubire.

— Am… o fetiţă… mititică, spuse cazacul, încet, în karză. E frumuşică. Aşa ca tine.

În camionul său plin de cai era năduşeală, chiar dacă afară era noapte. Tovarăşii lui fumau pipă, iar tatăl ei stătea şi bea cu ei, drept ca o vergea şi puţin agitat. Era speriat de cazaci.

Nu era tatăl lui Mae. Fetiţa nu era Mae.

Cazacul spuse:

— Îi trimit cadouri fetiţei mele. Nu le primeşte întotdeauna. Situaţia e atât de rea, încât le iau poştaşii.

Cazacii ridicară din umeri.

— Oh, mi-e dor de fetiţa mea. Eşti fericită că trăieşti cu tatăl tău. Eşti departe de război.

Ce război?

Cazacul o mângâie pe micuţa domnişoară Hu pe cap şi o lăsă să fugă înapoi la tatăl ei. Tatăl era durduliu, cu piele netedă, fără barbă. Mirosea a arpagic şi a usturoi, nu a fum. Domnişoara Hu i se urcă în poală şi fu acoperită de sărutări la fel de calde şi de umede ca nişte frunze noi pe mlădiţe fragede.

— Ai-ling, exală domnul Hu.

Al doilea război mondial. Trebuia să fie anul, să zicem, 1941.

În piaţă era întuneric, cu excepţia unui singur felinar, şi nu era nicio clădire înaltă. Într-adevăr, piaţa era o terasă de cocioabe în faţa cărora şedeau bărbaţi îmbrăcaţi în haine roase, rupte, prăfuite. Frizerii, baruri, magazine de piese auto, ceainării.

Exista un semafor – şi Mae îşi aduse aminte. Nu exista decât un singur semafor în tot oraşul.

Cazacul rânji, îşi luă viola în mâini: era murdară, nelăcuită, iar corzile erau ţinute întinse de un lemn umflat. Arcuşul era făcut din păr din coadă de cal.

— Fetiţe mici şi frumuşele, spuse el.

Cântă ceva înalt, dulce, trist, simplu.

— Cântecul spune: *„Copii roşii, Copii roşii, jucaţi-vă…”*, exclamă el, şi începu să cânte.

Era un cântec vioi care o făcu pe Ai-ling să vrea să danseze, vioi, dar cumva trist. Îşi spuse că era cel mai frumos lucru din câte auzise ea vreodată. Voia să nu-l uite nicicând. Se uită în sus zâmbind larg, încântată, mirată, spre tatăl său, care-i zâmbi îngăduitor.

Şi micuţa Ai-ling începu să danseze. Întinse braţele şi se roti, îmbrăcată în cea mai bună rochie de oraş a sa, o curgere rigidă de dantele, cu părul împletit cu panglici, atât de frumoasă, o mică prinţesă, rotindu-se şi tot rotindu-se. Cazacii, aspri ca toate drumurile ţării, se topiră ca în bătaia ploii.

— Ahh! suspinară ei în cinstea tuturor lucrurilor plăcute şi frumoase.

Veni momentul care-i plăcea domnişoarei Hu, când înceta să mai fie timidă. Apoi, putu dansa cu adevărat.

Aşa că dansă cu adevărat, ştiind că era mică şi frumuşică şi dulce. Toţi cazacii începură să cânte împreună cântecul, răpiţi de priveliştea unei fetiţe frumoase, de imaginea casei. Unii dintre ei veniră de la alte focuri, aducând mandoline. Muzica spori în intensitate. Micuţa Ai-ling redeveni timidă şi se opri, şi-şi ascunse faţa în pantalonii tatălui său. Călăreţii râseră cu dragoste.

Mae fu legănată ca o bărcuţă de hârtie aruncată în ocean.

Muzica se schimbă. Deveni un zăngănit. Era muzica Balshang de la radio, însoţită de huruitul motorului şi de lumina aspră a soarelui.

Mae se simţea din nou rău, o năpădeau valuri de greaţă. Voia să spună: opreşte, trebuie să vărs.

Vezi? Vezi? spuse bătrâna doamnă Tung. *Vezi ce distrugi?*

O persoană tânără stătea îngrămădită lângă ea, îngrijorată. La început, Mae nu ştiu cine era.

— Te simţi bine? întrebă Sezen, ţinându-şi mâna pe a sa.

— Hmm, făcu Mae, neîndrăznind să spună chiar „da”. Dormeam.

— Cântai, o corectă Sunni, cu ochii ascunşi după ochelarii de soare. Într-o altă limbă.

***

Coborâră în trombă în Oraşul din Valea Verde.

Yeshibozkent era aruncat pe întinderea de pământ ca o batistă murdară. Erau multe clădiri noi la periferii. Ciment necizelat în cadre neregulate ţinea panouri de cărămizi abia lipite cu mortar. Avea să se prăbuşească la următorul cutremur. Aerul era albastru şi cenuşiu. Au coborât în el şi căldura îi înconjură ca o pătură, mirosind a automobile vechi.

Praf şi aburi şi jeepuri Toyota care nu voiau să stea pe benzile lor, şi femei bătrâne care le veneau direct în faţă.

Domnul Oz nu încetini, ci claxonă frenetic, continuu, forţându-i pe oameni să sară înapoi, sau taxiurile să vireze din calea lui. Domnul Wing râdea satisfăcut de curajul său de şofer.

— Mereu m-am întrebat cum faceţi voi de mergeţi atât de repede, spuse el.

Orăşenii în haine colorate se plimbau fără griji în timp ce furgoneta despica aerul, trecând pe lângă ei la câţiva centimetri. Un semafor se făcu roşu şi furgoneta se opri brusc. Pietonii se revărsară în intersecţie.

Sezen râse, brusc răguşită, şi arătă cu degetul.

— Ce-i aia?

Un tânăr trecu prin faţa parbrizului. Purta haine în culori murdare şi avea părul lung, împletit, negru natural, vopsit în şuviţe blonde. Un soi de ochelari îi deformau faţa, ca nişte lentile de aparat foto. Se întoarse aproape orb şi se uită înăuntrul furgonetei. O lumină pâlpâi înăuntrul lentilelor, înăuntrul ochilor săi. Faţa lui slabă, înfometată, dezgoli spre ei colţi. Dinţii săi erau de un galben luminos, ca un şir de tăciuni aprinşi.

Sezen lăsă geamul jos. Se aplecă afară şi strigă spre el:

— Ce eşti tu?

Sunni păru să se topească de ruşine lângă Mae.

Bărbatul strigă înapoi, răspunzând la altă întrebare:

— Tocmai v-am făcut o fotografie.

Se clătină uşor pe picioare, fără niciun motiv.

— Dih jii tah el.

Domnul Oz vorbi:

— E un *Ay oh het.*

Domnul Wing tresări cu un rânjet superior.

— Sau aşa crede el.

Bărbatul încă mai striga la ei.

— E-o fotografie cu ţărani!

Zâmbetul era răutăcios.

— Sunteţi morţi cu toţii!

— Înseamnă Cap de Aer[3], continuă domnul Oz. Nu poate fi un Cap de Aer – Aerul n-a venit încă aici – dar a citit despre el în vreo revistă.

— Eşti un prost, strigă Sezen ca răspuns, râzând de el. Aerul n-a venit încă aici.

— Ochii mei sunt aparate de fotografiat! strigă el, pe când furgoneta se punea în mişcare.

Sezen era agitată atât de dispreţ, cât şi de surescitare.

— Aţi văzut ce purta? Ce avea la ochi?

— Un computer, zise domnul Oz. O parte din el îi este încastrată în cap.

Cele două femei bătrâne şuierară de durere.

— Nu-i de mirare că era aşa o epavă, zise Sunni, scuturând din cap.

— Bleah, dar închipuie-ţi dacă ar fi fost cineva chipeş şi deştept şi nu un prost, spuse Sezen.

— Închipuie-ţi străzi curate, spuse Mae.

Oraşul era mai bogat, dar asta nu făcea decât să dea naştere la valuri întregi de conserve strivite şi hârtii vechi în rigole.

— Yeshibozkent? Curat?

Sezen era plină de dispreţ.

— Încă mai credem că gunoiul putrezeşte. Nu vom fi niciodată curaţi.

---

[3] Airhead (în lb. Engleză) – n. Tr.

— Suntem nişte oameni foarte curaţi, spuse Sunni, scandalizată. Nu sunt decât două familii murdare în satul nostru!

Una dintre ele era a lui Sezen.

Sezen doar râse.

— Pentru cineva din Occident, toţi arătăm ca nişte porci.

Furgoneta claxonă furios. Un măgar tocmai intrase de pe marginea drumului în calea lor. Furgoneta scrâşni şi viră neputincioasă, înclinându-se pe-o parte când se blocară roţile. Se lovi de animal.

Mae simţi coastele măgarului, blana lui, genunchii noduroşi, toate transmise prin partea din fată a maşinii lor.

— Oh!

Domnul Wing sări afară. Animalul, uluit, se ridică smucit în picioare şi clipi.

— Al cui e animalul ăsta? ceru domnul Wing să afle de la trecători.

Doamne rotofeie în pantaloni de costum purpurii, strălucitori, se uitau vag surprinse.

Sezen râdea dezlănţuit.

— Are şi el aparate foto în loc de ochi? E-un măgar Cap de Aer?

Mae nu era sigură de ce lui Sezen i se părea atât de comic totul.

Nu răspunse nimeni. Nimeni nu revendică măgarul. Acesta scutură din urechi şi plecă fără ţintă, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic. Poate, asemenea lor, era şi el mort şi n-o ştia.

***

Piaţa principală nu mai avea sistem de amplificare stradal.

Sunetul familiar al venirii la oraş fusese redus la tăcere. Mirosurile erau aceleaşi; legume în bătaia soarelui altoite cu sistemul de canalizare orăşenesc. Forfota negustorească părea ciudat amuţită şi piaţa curios de spaţioasă.

— Nu sunt oameni aici, spuse Sunni debusolată.

Mae se uită în jur.

— E duminică. Unde sunt cu toţii?

— La hipermarket, zise Sezen pufnind, adunându-şi volumele cu materiale galben-lămâie.

— Ce-i aia?

— Noul mare magazin, chiar la ieşirea din oraş. „Salvare la ţanc”.

Doar numele le făcu pe Sunni şi Mae să chicotească pe când coborau din furgonetă, înfruntând vederea în public şi ochii care le considerau doar nişte ţărănci.

— Sună ca un titlu de ziar…

— Ca un romanţ ieftin…

Sezen nu voia să-şi lase modernitatea înfrântă. Ridică din umeri şi reuşi să coboare din furgonetă ca o prinţesă.

Locul ei era acolo.

— Îi spun aşa fiindcă ştiu tot ce se cumpără şi pot prezice cu exactitate care este cererea. Vând în fiecare zi toată marfa.

— Asta face şi un bun neguţător aici, pufni Sunni.

Poate că n-o mai făcea. Erau bunicuţe, câteva femei de vârstă mijlocie, nişte bărbaţi cu burtică veniţi să stea pe scăunele pliante de pescar şi să dea din gură cu prietenii care stăteau lângă covoarele lor întinse. Erau puţini clienţii care să le distragă atenţia de la cutiile cu bere desfăcute. Mae se simţi dezamăgită. Întotdeauna îi plăcuse să pună piciorul în piaţă, în inima oraşului.

Nici urmă de focuri sau de camioane împodobite, nici urmă de dansurile cazacilor beţi.

De jur-împrejurul pieţei dănţuia o pădure de noi pancarte de plastic luminoase, deschizându-se şi închizându-se ca nişte flori.

Akai. Sony. Yeshiboz Sistemlar…

Un strigăt îndepărtat dinspre restaurantele prăfuite, băieţii alergând cu tăvi pe care se odihneau pahare cu ceai.

Sunteţi morţi, spusese Capul de Aer.

— Bun, care e planul? întrebă Sunni.

— Eu şi domnul Oz vom merge la bancă… – începu Mae.

— Şi eu, spuse Sezen, şi foamea din ochii ei spuse: *vreau să învăţ despre bani.*

Sunni îşi potrivi ochelarii de soare.

— Eu am de făcut nişte cumpărături.

Lucruri legate de modă despre care nu voia să afle Mae.

Cât se poate de corect, îşi spuse Mae.

Apoi sugeră:

— Să ne întâlnim lângă furgonetă peste, ăă, două ore? La prânz?

— Ar fi minunat! exclamă Sunni. Ne putem duce la grădinile templului.

— Pfui, făcu Sezen.

Domnul Oz interveni:

— Nu avem timp, dacă vrem să ajungem la congres. Voi comanda prânzul acum.

Introduse de la taste adresa „Salvării la ţanc”.

***

Oficialul o însoţi pe Mae la bancă.

Fură primiţi cu mare politeţe. Mae se aşteptase să se simtă incomod, dar se descoperi imună la sentimentul de inferioritate. Descoperi că banii o făceau la fel de bună ca oricine altcineva.

Sorbiră ceai în biroul directorului, iar acesta fu prietenos şi politicos, îmbrăcat în cămaşă albă şi cravată. Era un karz pur-sânge, mare, cu braţe păroase şi o mustaţă asemănătoare cu o mătură tunsă, şi avea un nume de karz sadea: domnul Saatchi Saatchi.

Am ajuns aici, îşi spuse Mae. Mă aflu unde am vrut dintotdeauna să fiu. Sunt o femeie de afaceri, modernă, respectată. Sezen şedea încordată ca un pumn, copleşită de

admiraţie. Mae simţi cum îi cresc ochii. Nu plânge, se preveni ea.

— Madam Chung are nevoie de un cont celular. Va încheia afaceri cu dumneavoastră întotdeauna prin intermediul serviciilor mobile.

— Avem aceste facilităţi de peste zece ani, aşa că e bine să văd că se bucură încă de atractivitate, spuse directorul, hotărât să dea de veste guvernului cât de avansaţi erau ei.

Domnul Oz avu suficientă înţelepciune să dea aprobator din cap.

— În termenii contractuali, veţi vedea că Madam Chung are întreaga susţinere a Iniţiativei PA, beneficiind de un credit extensibil. Dacă dânsa crede că orice sumă ce depăşeşte plafonul creditului este în folosul afacerii sponsorizate de Iniţiativă, guvernul va acoperi orice pierdere.

Domnul Oz făcu o pauză.

— Prin urmare, creditul poate fi extins la cererea dumneaei.

Ochii directorului se căscară puţin, apoi omul clătină din cap.

— Hmm, făcu el, începând să înţeleagă implicaţiile.

— Ah. Asta înseamnă că şi guvernul va avea acces complet şi regulat la Info asupra acestor fonduri, asupra contului garantat.

— Desigur, zise directorul, deschizând braţele.

— Va trebui să discutăm despre sistemul de siguranţă şi despre coduri.

— Am un raport complet, răspunse directorul.

Avea un exemplar şi pentru Mae.

Îi conduse până la uşa principală.

— E o onoare, Madam, spuse domnul Saatchi Saatchi. O asemenea întreprindere ne bucură tuturor sufletele.

Bărbatul le strânse tuturor mâna. Mirosea a pin şi, prin cămaşa albă, se vedea conturul puternic al vestei sale parfumate.

După ce plecă, Sezen o prinse pe Mae de mână.

— Oh, Mae, zise ea, negăsindu-şi cuvintele.

Lui Mae îi venea să râdă în barbă.

— Dacă ar şti măcar cine suntem!

Sezen ridică din umeri.

— Ai observat, spuse ea, că directorul nu avea verighetă? Poate că mă voi mărita eu cu el, dacă tu nu poţi.

Domnul Oz şi domnul Wing se duseră împreună să admire computere. Mae se duse să-şi coafeze părul. Se duse la salonul lui Halat. Micuţa obrăznicătură era mai ocupată şi mai insolentă ca niciodată. Pocni din degete şi le trimise pe Mae şi Sezen la ajutoarele sale. Fetele tinere le arătară pe ecrane cum le va sta cu noile frizuri. Fetele tinere păreau foarte înfumurate, aşteptându-se ca Mae să fie dată pe spate de ştiinţă.

— Ţţţ, făcu Mae. Eu fac asta în vârful Muntelui Roşu.

În vreme ce fetele tăiau şi aranjau, se uitau încontinuu la ecrane după instrucţiuni.

— Cum de poate fi Halat atât de nesăbuită? întrebă Mae când plecară.

— Cum adică? zise Sezen.

Mae scutură din cap.

— Face totul atât de simplu, încât ea însăşi nu mai adaugă nimic.

Moda se schimbase din nou. Erau mai multe culori ţipătoare îndeosebi la femeile tinere. Moda o luase razna, în toate direcţiile deodată.

Însă gelateria era tot acolo, la fel şi vechiul cinema scorojit unde rulau filme din Hong Kong, la fel şi micile cabinete de acupunctură, dughenele cu ierburi de leac sau ale ghicitoarelor. Pe peretele faianţat al măcelăriei erau aranjate în şiruri capete de capră.

Atelierul cusătoresei invalide era închis. Mae voise să cumpere de la ea toate materialele de in. Peste uşa verde era bătută în cuie de-a curmezişul o scândură.

Mae intră în magazinul următor, unde se vindeau diferite feluri de dulciuri, nuci pe sfoară în suc uscat de fructe. Era condus de-o femeie destul de acră, sictirită.

— Ce s-a întâmplat cu domnişoara Soo? întrebă Mae.

— Oh! A plecat să stea cu iubitul ei.

Mae fu redusă la tăcere. Îşi aminti ochii atenţi ai fetei, picioarele răsucite, şi vru să ştie: cum făcuse ea rost de bani, ce găsise când ajunsese acolo?

Femeia era necioplită.

— N-au rămas împreună, dar ea şi-a găsit totuşi un serviciu şi a rămas în Balshang. Ţţţ. A trebuit să-i bat eu însămi uşa în cuie, ca să nu intre rozătoarele.

— Ce s-a întâmplat cu marfa ei?

Femeia nu era foarte interesată.

— Cred că a fost scoasă la mezat.

Mae făcu o pauză. Materialul de in. Îl vedea acum cu alţi ochi. Fusese atent împletit, din fire de in alb, amestecat, urzit des, şi ar fi atârnat atât de bine, atât de bine când ar fi fost îngreunat cu broderii fine.

— A mai rămas ceva?

— Oh! Va trebui să întrebi în jur. Stai aşa. Hakan? Hakan?

Femeia îşi striga soţul, un karz.

— O doamnă vrea să ştie dacă a mai rămas ceva din marfa domnişoarei Soo.

Se auzi un răcnet din spatele draperiei şi un murmur venind de la un televizor.

— De unde să ştiu eu?

Femeii nu-i plăcea să-şi dea în vileag apartenenţa la clasa de jos, sărăcia. Se simţi expusă de răspunsul soţului.

— Lucrez în branşă, am presupus că ştii.

Mae fu surprinsă de cât de rău îi părea că nu avea s-o vadă pe domnişoara Soo, îi părea rău că nu-i va putea urmări povestea. Se uită la uşa baricadată a atelierului şi la ferestrele lui închise şi oblonite. Placajul era deja crăpat. Mae descoperi că-i plăcuse foarte mult domnişoara Soo şi c-o admirase. I-ar fi prins bine să aibă o prietenă în breasla modei din Balshang.

— Dacă se va întoarce vreodată, zise ea, spuneţi-i că doamna Chung îi transmite salutări călduroase.

Întorcându-se la furgonetă, Sezen întrebă:

— Deci, acum ce facem?

Mae trase aer pe nas.

— Acum am credit. Voi comanda materiale on-line.

Totul se sfârşeşte, spuse bătrâna doamnă Tung.

***

Întâlnirea avu loc în Mudharet, primăria, cu podeaua ei din gresie spartă şi toalete mizere.

Sala de întâlniri era construită ca un teatru, cu o scenă şi rânduri de scaune. Era aglomerată, insuportabil de caldă şi vuind de discuţii înteţite. Pe perete se afla un panou negru din lemn de tec desenat, pe care era prinsă o lucrătură din lemn negru contorsionat, ca o broşă urâtă. O sculptură.

Nu rămăseseră locuri libere decât în primul rând, de parcă participanţii ar fi fost nişte şcolari ce voiau să evite privirea profesorului.

Mae coborî pe culoar şi merse de-a lungul primului rând şi văzu chipuri. Un bărbat tânăr, cu faţă ascuţită ca de vultur, şedea îmbrăcat într-un costum ce părea scump şi, în acelaşi timp, ieftin. Zâmbea firav, iar ochii îi scăpărau. E-un rechin, îşi spuse Mae. Mănâncă oameni.

Lângă Rechin, o femeie cu trăsături masculine nemachiată, cu păr tuns scurt, într-o jachetă ca un sac de dormit şi bocanci de armată vorbea singură într-un fel de microfon.

Un bărbat gras cu păr roz îşi sufla nasul. Băiatul de lângă el îşi ridica provocator tricoul ca să-şi arate tatuajele.

Toţi oamenii ăştia, îşi dădu seama Mae, au feţe noi. Abia dacă le pot citi. Începu să simtă din nou un fior, fiorul fricii.

Talentul care citea ştirile locale urcă pe scenă într-un amestec de aplauze politicoase şi huiduieli. Era îmbrăcată imaculat într-un roşu de foc. Era mai frumoasă decât părea la televizor, şi mult mai hotărâtă. Oferi un zâmbet de televizor şi le ură bun venit, dar nu urmă nicio tăcere politicoasă. Dimpotrivă, rumoarea mulţimii crescu în intensitate.

— Bună ziua! Sunt încântată să vă urez bun venit la sesiunea de după-amiază a importantei discuţii de astăzi…

Le spuse că fuseseră luminaţi şi fermecaţi de primii vorbitori. Urmau acum să discute cu folos şi să ajungă la unele concluzii cu privire la măsura în care noua tehnologie e de folos în Valea Verde.

Cineva îi strigă:

— Nu-ţi pierde vreme cu de-astea. De ce a acceptat guvernul un Format depăşit pentru Aer?

Mae se uită în jur şi văzu un bărbat sfrijit, de vârstă mijlocie.

Zâmbetul Talentului nu şovăi.

— Formatul ONU este standardul internaţional comun acceptat. Karzistan nu se află în drept să aleagă un Format diferit de al celorlalte popoare.

Urmă un murmur de protest amestecat cu râsete aspre.

Un bărbat costeliv, tot numai dinţi albi de orăşean, rânji.

— Nu şi în Tokyo.

— Nu suntem în Tokyo, spuse Talentul cu o reţinere de gheaţă.

— În Tokyo se folosesc amândouă!

— Doar să nu ne spui că este practic ilegal! strigă Femeia cu Bocanci de Armată.

— Vă rog, spuse Talentul, ridicând mâinile. Nu putem face nimic la întâlnirea aceasta cu privire la Formatul ONU!

— În New York se foloseşte în paralel şi Formatul Portal! strigă un alt Cap.

— Uitaţi. Întâlnirea de faţă are scopul de a trece în revistă eforturile locale, aici, în Provincia Fericită.

— Ce eforturi? ţipă grăsunul, încă mâncând.
Bărbatului îi plăcea atmosfera.
— Acesta, printre altele… – începu Talentul.
— Aici ar trebui să aibă loc o discuţie, dă-ne Focusul!
— Focus! strigă altcineva.
Talentul se întoarse şi pocni din degete. Mae se trezi c-o admiră. Vocea Talentului fu brusc mai puternică.
— Bine, vom avea cu toţii Focusul pe rând, dar vă rog să vă ridicaţi în picioare şi să spuneţi cine sunteţi. Dumneavoastră primul, domnule.
Grăsanul cu păr roz se ridică în picioare.
— Ali Bey Turkoman. Întreb din nou, ce eforturi? Există un singur ofiţer al Iniţiativei „Prinde Aripi” pentru toată zona Red Mountain. Există măcar o singură adresă de e-mail pentru fiecare sat în parte până acum? E acesta un efort guvernamental concertat?
Vrea să ne spună unele lucruri, gândi Mae.
— Tocmai lipsei de e-mail vrea să i se adreseze Aerul şi tehnologiile conexe. Următoarea întrebare!
Talentul, încordat, arătă cu degetul spre altcineva. Un bărbat cu faţă de şcolar, îndoit pe spate, cu ochelari, se desprinse cu greu din scaun.
— Profesorul Li Ho, Departamentul Interfeţei Medicale.
Scoase o declaraţie scrisă şi urmă un alt val de râsete.
Bărbatul vorbea ininteligibil. Mae voia să înţeleagă. Era pentru prima oară când auzea un profesor vorbind, şi se aştepta la înţelepciune, şi n-o surprinse deloc că nu putea urmări ce spunea acesta.
Dar începu într-adevăr să-i fie greu să respire.
Exista ceva numit Juh-i Em. Un alt cuvânt englezesc. Toată lumea era engleză? GM era ceva ce ţinea de lucrurile foarte mici. Se referea la dezvoltarea unor lucruri. Se referea, de asemenea, cumva, la înţelepţirea oamenilor. Profesorul voia să schimbe unele lucruri la oameni.
Începu să vorbească despre copii care ştiau să citească după şase luni de viaţă, care rezolvau probleme de matematică avansată la vârstă de treisprezece ani. Asta, Mae o putea înţelege. Spunea că oamenii erau proşti, dar că puteau fi lecuiţi.

Bărbatul trebui să ridice vocea.
— GM este o zonă în care Karzistan ar putea face progrese, devenind un nou centru de dezvoltare al lumii.
— Mai degrabă un teren de joacă pentru escroci! strigă cineva.
— Karzistan nu este groapa de gunoi a restului lumii!
Profesorul fu redus la tăcere prin strigăte.
— Ne-am adunat aici ca să discutăm despre Aer. Du-te şi joacă-te cu propriu-ţi Juh Ni Sus!
Un Cap de Aer deveni prea surescitat. Sări în picioare ca un dansator şi nu-i trebui Focus. Ţipă din toţi rărunchii, vocea spărgându-i-se:
— Aer poate face orice ar putea face GM! În New York, unesc minţile din hobby ca să creeze o muzică nouă! Noi încă discutăm despre el de parcă ar fi un televizor! încă folosim cuvântul „ecrane”!
— Orbul poate vedea! răcni Femeia cu Bocanci de Armată lângă Mae.
— S-a terminat şcoala. Nu mai avem nevoie de profesori!
— Sau de Talente! Asta-i adevărata ei problemă.
E-un război ăsta? se întrebă Mae. Strigătul nu făcea deloc parte din modul de exprimare karzistanez. Era urât, demonstra o lipsă de control, o lipsă de armonie, chiar o lipsă a disciplinei islamice. O lipsă de orice. Cine erau acei… acei… copii? Cu ochelarii lor de soare şi hainele aiuristice?
Şi erau oamenii atât de nătăfleţi, încât cu toţii trebuiau şterşi, îmbunătăţiţi?
Rechinul se ridică în picioare. Zâmbi uşor şi îndreptă un deget spre Talent. Aerul din jurul său păru să se lumineze.
— Hikmet Tunch, Green Valley Systems.
Vocea sa, tipic karză, era împleticită, dar surprinzător de înaltă, aproape ca a unei femei. Altceva nu spuse, dar, imediat, larma din sală scăzu.
— Profesorul Li Ho are dreptate, desigur. GM este o tehnologie cu imens potenţial şi una pe care Karzistan nu are voie s-o ignore. La Green Valley Systems cercetăm toate aspectele Interfeţei Medicale. Avem un program de analizare a modului în care poate fi folosit Formatul Portal în cadrul nostru

cultural, poate în paralel cu Formatul ONU. Una dintre aplicaţiile pe care le cercetăm este folosirea Aerului pentru augmentarea artificială a inteligenţei, care evită într-adevăr unele dintre problemele de etică ce planează în jurul lui GM.

Urmă un murmur admirativ şi-un ropot moderat de aplauze.

Următoarea întrebare fu respectuoasă, din partea unui tânăr incolor, îmbrăcat într-o cămaşă cenuşie largă şi fără nicio urmă de găteală de-a Capetelor de Aer.

— Aş vrea să-l întreb pe stimatul domn Tunch ce a descoperit despre Formatul Portal şi despre felurile în care diferă de Formatul ONU.

Aceasta, îşi spuse Mae, este o persoană căreia i s-a spus să-i adreseze această întrebare. Rechinii au puţini peştişori care să-i urmeze doar pentru nişte firimituri.

Din cine ştie ce motiv, oamenii chicotiră. Femeia cu Bocanci de Armată execută o lovitură kung fu de bucurie.

— Formatul Portal este foarte… confuz, începu stimatul domn Tunch, şi urmă un val nou de comentarii, de parcă s-ar fi dat vreun fel de permisiune.

Talentul făcu aceeaşi grimasă de ruşine ca domnul Oz.

Domnul Tunch păru foarte conştient de efectul pe care-l avea. Chipul său deveni umbrit, cumva ceţos, zâmbind ca o mască, cu ochii opaci.

— O dată ce te afli în spatele Portalului, totul se combină, fără vreo distincţie precisă. E puţin mai încet ca Formatul ONU, dar o dată ce se deschide Portalul, totul devine foarte intuitiv. Din toate aceste motive sperăm că funcţiile augmentate vor fi capabile să se combine invizibil cu propriile funcţii ale utilizatorului.

Zâmbi din nou, şi Mae îi văzu dinţii.

Se simţi imediat ameţită. Nu înţelegea nimic, nici cuvintele, nici disputele, nici ceea ce purtau oamenii sau măcar modul cum se mişcau. Viitorul ei păruse aşezat şi în ordine. I se păruse o scară ce urca spre o uşă clar etichetată: Aer. Trebuia să parcurgi urcuşul doar o dată.

În schimb, viitorul era o văgăună. Cobora în straturi, fiecare strat fiind mai ciudat ca următorul. Şi nu avea fund.

Talentul interveni, zâmbind, stânjenită, făcându-se auzită peste Focus.

— Sunt sigură că suntem foarte interesaţi de descoperirile domnului Tunch cu privire la Formatul Portal. În care, desigur, dânsul n-a intrat personal niciodată, căci crearea amprentelor secundare este ilegală.

Un murmur de râsete de convenienţă. Pe Mae o înşfăcă panica. Acolo, la nici patruzeci şi opt de kilometri de Muntele Roşu, oamenii vorbeau o limbă nouă, vorbeau despre lucruri de care ea nu auzise niciodată, la care nu visase niciodată. Toţi îi erau familiari într-un fel ceţos. Era o Cale cu totul nouă despre care ea nu ştia nimic. Nimic, cu excepţia faptului că însemna moarte pentru satul ei. Moarte nu doar pentru satul ei, ci pentru toate fiinţele umane, aşa cum fuseseră ele odinioară. I se părea că i se scurge sângele din cap.

Nici unuia dintre ei nu-i place să fie fiinţă umană? Îşi doresc toţi cu atâta ardoare să devină maşinării, să fie măsuraţi? O furnicau degetele şi genunchii.

— De ce vreţi să murim cu toţii?

Mae fu pe dată conştientă că vorbise cu voce tare. Vorbise cu voce tare fără să vrea. Încercă să-i spună lui Sunni:

— N-am zis eu asta. Am strigat, dar nu eu am făcut-o.

Şi nu reuşi. Ea, Mae, nu putea vorbi.

Stătu înmărmurită în scaun, incapabilă să se mişte, tot corpul fiindu-i amorţit cu excepţia gurii. Gura părea să i se mişte singură, ca gura unei ţestoase. Se auzi strigând:

— Noi v-am făcut! Noi am construit Oraşul ăsta, noi am săpat canelele de scurgere, noi v-am ocrotit. Iar acum vreţi să murim? Vreţi să ne lipim singuri gâtul de cuţit? Să ne pierdem înapoi în pământ, să fim dispreţuiţi de voi... automobile ce sunteţi! Voi, voi... felinare ce sunteţi! Voi, voi... radiourilor, radiouri papagaliceşti ce sunteţi!

— Se întâmplă din nou, spuse Sunni repede.

— N-a fost niciodată ca acum, zise Sezen, îndreptându-se de spate alarmată. Uite, se împotriveşte! (încearcă s-o oprească.) Mae, Mae, nu tu vorbeşti, nu-i aşa?

Mai reuşi să-şi facă trupul să gesticuleze o dată: *Nu.*

Domnul Oz părea îngrozit, ruşinat. Domnul Wing ieşi ghemuit din scaun şi îngenunche în faţa lui Mae şi i se uită adânc în ochi.

— Nu vom ceda fără să luptăm! Omenirea nu va ceda fără să lupte!

— Încetează, Mae! o rugă Sunni.

Ochii bulbucaţi ai lui Mae încercau să spună pe muţeşte: *Nu pot!*

Şi Sezen se ridică brusc în picioare, cu maxilarul scos în faţă, şi-i făcu semn Talentului. Talentul văzu că erau nişte ţărani, văzu că era o urgenţă, şi făcu apel la ordine. Talentul consimţi şi-i dădu Focusul.

— Orăşenilor, spuse Sezen.

Mae continua să strige:

— În zilele de demult, strămoşii erau veneraţi!

— Vorbiţi de parcă mare parte din poporul vostru n-ar exista. Sunt o ţărancă. Trăiesc pe culmile Muntelui Roşu. Mama ţine o capră în sufragerie şi şedem pe cocenii de porumb pe care-i mâncăm ca să avem mobilă în casă!

— Vreau să merg acasă! Vreau casa mea!

Faptul că se împotrivea nu făcea decât să agraveze situaţia. Împotrivindu-se, fiinţa dinlăuntru! ei opunea rezistenţă. Mae se hotărî să încerce s-o calmeze. Şşş, doamnă Tung, dragă doamnă Tung. Linişte, draga mea. Îmi pare rău că ai murit, dar toate lucrurile mor. De câte ori a murit satul nostru, om după om? Dumneata însăţi ai spus asta.

Ceva se opri şi deveni mai confuz.

— Unde mă aflu? Unde mă aflu? întrebă cu o confuzie dureroasă.

Toată sala rămăsese tăcută.

Sezen se întorsese cu faţa spre încăpere şi arăta cu degetul către Mae.

— Femeia aceea, şefa mea, a fost în Aerul vostru, când v-aţi probat Testul. Şi o altă femeie a murit în braţele ei din cauza Testului vostru. Iar mintea celeilalte femei încă trăieşte în ea! Sunteţi fericiţi? Sunteţi mândri acum de Juh-i Em?

Talentul îşi trădă îngrijorarea crescândă pe-o voce profesională:

— Cum… Cum de nu s-a raportat asta?

Sezen răspunse:
— Locuim la depărtare de patruzeci şi opt de kilometri pe un munte! Nu avem cui să raportăm!
În sală se auzi o reacţie zgomotoasă ininteligibilă. Sezen continuă să strige:
— În satul nostru, noi suntem cei de partea progresului. Dar mai este o tabără. Se plimbă prin sat şi distrug televizoare. Curajoasa mea şefă, doamna Chung Mae, încearcă să-i înveţe pe copiii noştri, pe femeile şi pe bărbaţii noştri cum să folosească Aerul când va veni, ne învaţă asta folosind televizorul. Iar profesorul de la şcoală o împiedică! Profesorul de la şcoală chiar a încercat să ne oprească să mai învăţăm. El sparge televizoare! Cu asta ne confruntăm noi! În vreme ce voi toţi discutaţi despre firul ierbii!
Sezen rămase în picioare înfuriată, tremurând, şi nu se auzea niciun sunet în sală. Niciunul nu avea niciun răspuns la toate acestea.
Neputincioasă în propriul trup, Mae se întinse adânc în sinea ei cu mintea. Din nou, atinse un lucru greu, puternic, implacabil în care era înrădăcinată. Şi se simţi pe sine acolo, simţi acea rădăcină, şi ea era roasă, contorsionată, încurcată. Suntem două, îşi dădu ea seama. Suntem două acolo, încolăcite ca o rădăcină de ghimbir. Mae era aproape în pragul înţelegerii. Apoi fu chemată înapoi.
— Mae?
Era domnul Wing.
— Mae? A venit cineva. Vrea să te ajute.
Rechinul în costum, bărbatul cu voce severă, stătea îngenuncheat deasupra ei. Faţa lui ciupită şi părul coafat păreau să se mişte în ochii lui Mae de parcă s-ar fi lăsat peste ei o membrană. Faţa lui păru să se înverzească şi să se strâmbe într-o grimasă sardonică. Îl văzu brusc ca pe Diavol.
Sau cineva îl văzu aşa. Iar acea persoană se întări şi se ridică în picioare şi văzu în el tot ceea ce distrugea lumea.
Mae îşi simţi întreg corpul fiindu-i răpit. Se simţi împinsă într-o parte şi apoi plutind în sus ca o barcă dezlegată de la chei. Mae pluti eliberată de sine însăşi. Totul se întunecă şi se linişti şi se calmă, iar ea nu mai simţi nici urmă de teamă sau furie. Era

brusc limpede că nimic din toate acestea nu însemna cu adevărat ceva. Văzu totul cu detaşarea cu care avea să-şi vadă într-o zi propria moarte.

Mae îşi văzu corpul izbindu-l pe prădător în faţă, o femeie mică şi vânoasă lovind un operator al Oraşului. Putea chiar să zâmbească de asta. O amuza. Zâmbetul era metaforic, fiindcă ea nu mai avea acum legătură cu corpul său.

Domnul Wing o ţinea de braţe şi o trăgea înapoi. Corpul începu să cânte. Scanda un vechi cântec de război, puternic şi provocator, un cântec de război împotriva comuniştilor. Sezen şi Sunni stăteau între ea şi bărbat, care se ţinea de faţa-i învineţită. O mângâiau pe Mae pe păr. Distrasă, cu ochi sălbatici, faţa continuă să cânte vechile cântece, cântecele moarte, cântecele pe care iubitul ei luptător o învăţase cu cincizeci de ani în urmă.

Bătrâna doamnă Tung se lupta să trăiască. Singura viaţă pe care o avea era a lui Mae.

14.

Mae se trezi într-un pat străin.

Pereţii erau de-un albastru pal cu cornişe albe. La picioarele patului stătea răbdător un bărbat. Chipul lui îi era cunoscut.

Era domnul Tunch. Numele lui însemna „Bronz”. Părea făcut din ceva şlefuit. Purta un alt costum, negru în zigzag pe bej. Aidoma celuilalt, era sclipitor.

— Bună dimineaţa, spuse el într-un mod plăcut.

Mae se ridică în şezut. Camera de hotel avea flori, un televizor şi un scrin cu sertare făcut din lemn roşu lustruit.

— Unde sunt prietenii mei? întrebă Mae.

— S-au dus acasă. Tu ai fost altundeva vreme de multe zile.

— Cum adică „altundeva”?

— Ah.

Bărbatul ridică din umeri.

— Doamna Tung a fost aici în locul tău.

— Cât timp? Zile întregi? *Zile*?

Domnul Tunch aprobă din cap. Încercă să pară întristat, dar păru mai degrabă nerăbdător.

Mae era stăpânită de groază.

— Cum m-am întors?

Era cel mai urgent lucru pe care trebuia să-l ştie.

— A plecat ea, zise domnul Tunch. Sau, mai bine spus, pur şi simplu n-a putut înţelege ce căuta aici. Nu-şi putea aminti unde se afla, aşa că a tot încercat să plece. Şi-n cele din urmă, a reuşit.

Chicoti.

— A devenit foarte frustrată.

Mae murmură:

— Aşa fac ei.

După ce fusese omorât tatăl ei, familia se mutase, împreună cu pernele pătate cu sânge din camera de zi, se mutase în casa Mătușii de Fier, Wang Cro. La început, Mae nu înţelesese ce nu era în ordine sau de ce vorbeau adulţii în şoaptă. Mătuşa de Fier avea aproape optzeci de ani şi era suficient de puternică să

poarte în braţe borcanele cu ulei, dar mai şi credea că era joi, gătea cina la nouă dimineaţa şi nu-şi amintea că Mae nu era mama ei. Copiii o cicăleau până la cer şi-napoi.

Domnul Tunch explică:

— Prietenii tăi au crezut că ar fi mai bine dacă am face tot posibilul aici.

— Da. Da, înţeleg asta, murmură ea.

Da, acum te pot vedea, în costumul tău de Bronz făcând pe omul mare. Ai reuşit s-o convingi chiar şi pe Sezen să mă părăsească aici.

— Poţi face ceva? întrebă Mae.

Domnul Tunch se aplecă spre ea şi-i puse o mână pe umăr şi făcu un gest scurt de neputinţă.

— Trebuie să ştim mai mult.

— Nu ne poţi ajuta.

Într-un fel, Mae era uşurată.

— În cazul ăsta, zise ea, vreau să merg acasă. Am treabă de făcut.

— Ce treabă? chicoti domnul Tunch, într-un fel cam prea asemănător cu zeflemeaua. Uite. Niciunde în Karzistan nu e un loc unde să se ştie mai multe despre Formatele Aer decât la compania mea. Suntem experţi în Medicina de Interfaţă Om-Computer. Ştii ce e asta?

Cu un neaşteptat fior, Mae ştiu.

— Puneţi camere foto în ochii Capetelor de Aer.

Tunch clipi. Te-am prins, îşi spuse Mae. Nu-mi place de tine.

Bărbatul îşi reveni.

— Acum suntem mai preocupaţi de pagubele pe care le-a provocat Testul. Suntem foarte îngrijoraţi de Formatul folosit în acel Test şi suntem îngroziţi de ceea ce ţi s-a întâmplat ţie. Doamnă Chung, cu toţii avem interese de afaceri, dar sănătatea ta e mai importantă. Iartă-mă, dar n-ai lucrat prea mult în aceste ultime trei zile.

Îţi ungi cuvintele ca doctorul Bauschu, îşi spuse Mae. Faci totul din raţiuni proprii. Dar, poate – numai „poate”

— Voi avea nevoie de tine.

Mae fu dusă la Yeshiboz Sistemlar de-a lungul unui nou drum pustiu.

Dintr-o dată, apăru un gard din ochiuri de sârmă în spatele căruia se afla ceea ce părea a fi un hangar alb. Mae observă că era construit cu puţin în afara jurisdicţiei oraşului.

Porţile fură ridicate şi coborâte. Oameni tineri şi voioşi, cei mai voioşi din câţi văzuse Mae în Yeshibozkent, arătau la fel de curaţi ca şi pereţii de metal vopsit ai hangarului şi, cumva, la fel de banali. Exercitau funcţia oamenilor fără tărie sau frumuseţe. Aveau să îmbătrânească urât.

Domnul Bronz era rege. În holul principal, fetele zâmbiră şi, oricât de moderne erau, îşi plecară frunţile în semnul tradiţional de respect.

— Aceasta este Madam Chung Mae. Pacienta noastră, îi spuse el unei femei de la primul birou, cu un rânjet pasager.

Acolo, niciun cap nu era acoperit. Nu se vedea nicio pălărie de pai cu boruri largi, cu tivul albit din cauza sudorii uscate. Oamenii păreau veniţi din Florida. De la Disney World, îşi spuse Mae. Pun pariu că birourile de la Disney World arată exact ca acesta.

— Mă vei scuza, doamnă Chung. Asemenea dumitale, şi eu am treabă de făcut. Dar Madam Akurgal va avea mare grijă de tine.

Madam Akurgal nu avea încă treizeci de ani şi era îmbrăcată ca o infirmieră, cu un tub de cauciuc pe după gât. Îi tot spunea lui Mae pe numele mic, de parcă ar fi fost o servitoare.

— Vino pe aici, Mae. Trebuie să te dezinfectăm, spuse ea cu un zâmbet cuceritor şi-un accent de Talent TV care nu avea nicio raţiune specifică.

O conduse într-un coridor şi urmă o pală puternică de aer, şi-un sunet ca de aspiratoare, şi lumini purpurii care făcură uniforma albă a infirmierei să strălucească.

O aşeză pe Mae într-un scaun şi-i spuse să se relaxeze şi-i coborî pe cap un fel de pălărie de metal. Mae aşteptă să simtă ceva. Nu simţi nimic. Îi traseră sânge din braţ. Ca la coafor, i se dădu să citească o revistă.

Doctorii se uitară la hârtiile care ieşeau din imprimantă şi clătinară din cap şi se chemară unul pe celălalt să arunce o privire. O ignorară atât pe Mae, cât şi pe infirmieră. Într-un târziu, unul dintre ei rupse o foaie de hârtie şi i-o arătă lui Mae.

Era un domn chinez, unul de-al ei, probabil un budist, iar ea speră să dea dovadă de înţelegere.

— Nu am găsit nimic, spuse el, zâmbind larg, arătând cu degetul.

Hârtia era imprimată cu linii zigzagate.

— Aşadar, doamna Tung nu este aici.

Împunse hârtia cu un deget.

— Totul funcţionează ca de obicei. Mai puţin, vezi, aici, linia aceasta acoperă activităţi din zona de cortex despre care noi credem că e răspunzătoare de comunicarea cu Aerul. Credem că îţi verifici constant Poşta aeriană.

— Ce înseamnă asta pentru mine?

El ridică din umeri.

— Înseamnă că lucrurile stau în principiu bine în creierul tău fizic. Confirmă ceea ce am crezut cu toţii, că problema este la amprenta ta din Aer. Cumva, a ta este în legătură cu o altă amprentă.

— Păi, bine, atunci, ştergeţi doar amprentele alea din Aer.

— Ah, făcu el, încântat de frumuseţea ideii. Totul este permanent în Aer.

Intră un alt doctor şi primul îl salută cu căldură, fluturând hârtia. Apoi se întoarse înapoi, clătinând politicos din cap.

— Oh, şi un lucru care să te înveselească. Analiza de sânge arată că te aşteaptă un eveniment fericit. Va fi băiat. O zi bună!

Madam Akurgal scutură din cap.

— Bărbaţi netoţi, şuieră ea şi se uită îndurerată în ochii lui Mae.

— Ce vrea să spună, că sunt însărcinată? Nu pot fi însărcinată.

Femeia părea serioasă.

— O, ba poţi.

— Dar mi-a venit ciclul.

Mae şopti cu mare atenţie, dar, chiar şi aşa, doctorii ho întoarseră.

— Înţelegeţi? Mi-a venit ciclul normal!

Femeia clătină din cap.

— Atunci, probabil că sunt probleme serioase. Sângerarea a venit doar o zi, recent?

— Nu am avortat! A fost doar un ciclu şi acum s-a terminat!

Femeia o mângâie pe frunte.

— Atunci, s-ar putea să fie ceva cu adevărat în neregulă. Putem să te supunem analizelor.

— Nu vreau să mi se facă din nou analize, mi s-au făcut destule analize!

— Gândeşte-te doar pe îndelete. Numele meu este Fatimah. Fatimah Akurgal. Voi fi mereu aproape.

— Ce înseamnă că nu au găsit nimic în neregulă cu capul meu?

Fatimah se îndoi sub povara atât de multor dovezi că lucrurile ieşiseră din făgaş.

— Înseamnă că eşti prima dintr-o serie deosebită. Ştim prea puţine lucruri.

— Nu vreau să preia ea conducerea!

Mae era aproape în lacrimi.

— Încearcă să preia conducerea!

— Ne vom uita la Format să vedem dacă nu putem s-o controlăm cumva, chiar s-o împiedicăm să comunice cu tine.

Fatimah şovăi.

— Îmi pare foarte rău. Mi-ar fi plăcut să am veşti mai bune.

Atunci, Mae chiar începu să plângă. Îşi ascunse ochii. Doctorii continuau să vorbească despre ea.

Îşi petrecu restul dimineţii primind reviste. Nu putea să le citească. Se gândi la ceea ce spuseseră oamenii şi la felul în care o făcuseră.

Fatimah o duse la luminoasa şi gălăgioasa cantină şi-i cumpără un prânz constând din nişte frunze roşii picante cum Mae nu mai văzuse niciodată.

— Vom căuta o maşină care să te ducă înapoi la hotel, spuse Fatimah.

— Să nu uiţi să-i spui domnului Tunch în locul meu, zise ea, că mă voi întoarce direct acasă, în Kizuldah.

Fatimah protestă.

— Spune-i doar domnului Tunch să stea de vorbă cu mine, zise Mae.

***

Domnul Tunch o conduse el însuşi pe Mae înapoi la hotel.

Maşina avea culoarea bronzului şi-n ea mirosea ca într-o toaletă, miros fals de pin.

— Va trebui să-mi spuneţi altceva ca să mă împiedice să plec, spuse Mae.

— Îmi cer scuze, ce ai spus? tuşi domnul Tunch.

— Dacă nu mă puteţi vindeca, de ce să rămân?

— Dar de ce să vreau să rămâi?

Ochii domnului Tunch scânteiau. Era răcoare în maşină, era dotată cu aer condiţionat. Oamenii de afară se fereau de soare, mergând pe străzi goale, încinse.

— Vreţi informaţii de la mine. Iar informaţiile sunt ca zahărul, trebuie vândute.

— Ce înţelept grăieşti! replică domnul Tunch, părând foarte mulţumit, de parcă ea ar fi fost un elev strălucit.

— Mereu pari surprins când nu dau dovadă de prostie. E insultător.

El îşi plecă fruntea în semn de respect.

— Îmi pare rău. Dar credeam că posibilitatea unei vindecări îţi este un motiv suficient să rămâi.

— *Posibilitatea* vindecării. Asta nu-i cine ştie ce. Tu cu ce te alegi?

— Mă aleg cu înţelegerea situaţiei tale neobişnuite. Asta îmi va spune multe despre cum funcţionează Aerul.

— Atunci, suspină ea, mă tem că ăsta nu-i un târg corect. Nu vreau să-mi petrec vremea aici, lăsându-mă analizată de tine, doar ca să aflu că nu există un leac. Am treabă de făcut.

— Ce altceva mai vrei? întrebă el fără ocolişuri.

— Să aflu tot ce ştii, zise ea. Despre ceea ce va veni.

Bărbatul chicoti.

— Femeie dragă, de ce ai vrea să afli asta?

— Ca să-mi pot pregăti oamenii. (Făcu o pauză.) Nu pe oamenii tăi. Ci pe ai mei. Există o diferenţă.

Chipul lui nu pierdu nicio fărâmă de bunăvoinţă.

— Nu ai cum să înveţi tot ce ştiu eu.

— Vreau să aflu despre treaba asta cu „Juh-i”. Şi ce este Portalul ăsta. Şi ce se va întâmplă cu adevărat în minţile oamenilor. Cu ce scop folosesc marile puteri Aerul, cu ce se vor alege de pe urma lui.

Domnul Tunch zâmbi.

— Asta e tot? spuse el, ironia sa pierzându-şi natura diafană.

— Încă un lucru. Care e numele tău complet?

Aproape că-i văzu limba tresărind.

— Sigur o femeie modernă ca tine nu crede în înţelepciunea Numelor?

Dar tu crezi, îşi dădu seama Mae. Din cauza asta nu vrei să mi-l spui.

— Nu sunt decât o ţărancă, zise ea. Nu e bine să faci afaceri fără să cunoşti numele clientului.

Bărbatul clătină uşor din cap.

— Sunt clientul tău, nu-i aşa? Sunt ajutorul tău profesional?

Se înduplecă:

— Numele meu complet este domnul Hikmet Tunch.

Domnul Înţelepciune de Bronz. Un criminal deştept nu trebuie să-şi mânjească mâinile, aşa că rămâne curat. Oamenii confundă bronzul lustruit cu aurul. Un criminal deştept îşi poate uneori chiar ajuta oamenii, dar întotdeauna pentru un preţ.

Mae, zbori alături de ulii. Păzeşte-te de ghearele lor.

— Bine. Atunci ăsta-i târgul: rămân aici o săptămână. Nicio zi mai mult. Petrecem trei ore pe zi descoperind ce vrei tu şi trei ore pe zi descoperind ce vreau eu. E bine?

— De acord, spuse el după o clipă.

— Rândul meu e dimineaţa, zise ea.

***

Uşile făcură bip şi suflară aer şi-l salutară pe domnul Tunch.

— Scuze pentru asta, dar încercăm să scăpăm de praf, spuse el.

Pereţii biroului său erau acoperiţi cu lemn şi era răcoare înăuntru, nu avea geamuri, iar becurile electrice erau false, făcute din bronz ca să pară de modă veche.

Suprafaţa mesei sale de scris era acoperită cu sticlă. Domnul Tunch o atinse şi îi vorbi, iar aceasta prinse viaţă, afişând Interfaţa familiară.

— Bun, zise el. „Scurtă prezentare introductivă asupra geneticii, cosmologiei şi istoriei Aerului.” „Rezistenţa la GM şi relevanţa ei la dezvoltarea Aerului.” „Natura Formatului ONU şi

trecutul acestuia.” „Natura Formatului Portal şi trecutul acestuia.” „Viitoruri speculative.”

Făcu o pauză.

— Asta vrei să ştii?

— Am să-mi verific lista.

— Bine. Mă voi întoarce la prânz.

Îi surprinse încruntarea.

— N-am căzut de acord să te învăţ eu însumi asta. Maşinăria asta e mult mai obişnuită să te înveţe decât sunt eu. Şi mult mai răbdătoare. Dar, te rog, dă-mi de ştire dacă nu te poate lămuri cu ceva.

— Nu ştiu cum funcţionează.

— Nu. Dar ea ştie cum funcţionezi tu. Bună dimineaţa, stimată doamnă Chung.

Şi plecă, trecând printr-un alt jet de aer.

Maşinăria începu să vorbească şi să afişeze imagini.

Aparent, răsfiraseră umanitatea ca pe un covor.

Înăuntrul frumoasei sperme albe, adăpostite în căminul cald al pântecelui, se aflau fire, unul pentru partea masculină, unul pentru cea feminină. Ei ştiau acum ce producea lirele, şi sensul fiecărei cusături, de parcă ar fi fost o broderie eloi.

Puteau afla locul fiecărei cusături. Sau o puteau înlocui cu unele mai bune.

Ce învăţa ea erau lucruri miraculoase. Mae îşi putea imagina sufletele celor nenăscuţi îmbobocind sub forme noi asemenea unor flori altoite pentru a avea culori sau parfumuri noi.

Puteau face oamenii mai frumoşi, mai puternici şi mai deştepţi. Biroul domnului Tunch repetă argumentele în defavoarea acestei proceduri. Modificările favorabile aveau să fie disponibile doar celor bogaţi. Avea să se creeze o ruptură şi mai mare între Avuţi şi Ne-avuţi.

Însă Aerul avea să-i facă pe toţi Avuţi. Aşa spuneau ei.

Acestor Avuţi-Omniprezenţi urma să li se sporească memoria, cunoştinţele şi îndemânările. Capacitatea lor de a calcula cifre şi de a face legătura între informaţii până atunci neînrudite avea să fie sporită folosind Info prin intermediul Aerului.

Totul părea atât de calm şi de limpede şi de rezonabil, un instructaj pentru oamenii-Disney de la Yeshiboz Sistemlar.

Mae ştia când încerca să i se vândă ceva. Încerci să mă sperii cu toată vorbăria asta despre oameni bogaţi care cumpără copii deştepţi. Vrei ca eu să cumpăr în schimb Aer.

Se apleca în faţă. Vocea afabilă şi neutră aluneca deja în avertismente. Asemenea vechilor bârfe de la sat care încercau să-şi impună versiunea. Probleme secrete de securitate care ar fi putut însemna că Formatul ONU era posibil să nu fie controlabil.

Ca şi Kru-ul ei. L-au pus în Aer şi nu-l mai pot face să tacă, iar toate cunoştinţele se răspândesc pe gratis.

Nu ies deloc bani din asta. Tu ai nevoie de mine, domnule Tunch, ca să afli cum o reduci la tăcere pe doamna Tung şi, astfel, să ştii cum să-mi reduci la tăcere Kru-ul.

Undeva, simţi o furnicătură. Furnicătura era un fel de-a privi lumea, o poveste. Era nerăbdătoare.

— *Beneficiile Aerului în vederea integrării sociale sunt evidente,* spuse biroul domnului Tunch. *Dar supreme trebuie să fie întrebările cu privire la siguranţa utilizatorilor. Şi proprietatea intelectuală trebuie protejată.*

Furnicătura deveni insistentă ca o migrenă. Era teama. Era disperarea. Era o spaimă de lumea de dincolo de Kizuldah.

Biroul spuse:

— *Economiştii liberali au vrut să deschidă Aerul pieţei competitive. Alţii au susţinut că nu poate exista decât un singur Aer, şi că ar fi greşit să oferi monopol oricărui interes pur de afaceri. Cu două Formate concurente, utilizatorii pot alege.*

Vor să ne stăpânească sufletele.

Vezi! Vezi?

Ea. E aici.

Biroul spuse:

— *Un consorţiu internaţional de case producătoare de software a căzut de acord să stabilească unele standarde. Anti-monopoliştii au pretins în scurtă vreme că acel consorţiu era controlat de fapt de Companie.*

E-ntotdeauna aceeaşi poveste cu oamenii ăştia.

Vremea adevărului, îşi spuse Mae. Rămâi tu sau rămân eu.

— Tensiunea a crescut când Directorul Consorţiului Internaţional al Aer şi-a depus demisia, acuzând Compania de rea intenţie.

Biroul continua să vorbească.

Înainte ca propria-i conştiinţă să aibă timp s-o avertizeze, Mae spuse:

— E-atât de tristă moartea nurorii tale!

Poftim? Bătrânei nu-i plăceau surprizele.

— Atunci a fost momentul în care directorul general al ONU a fondat un nou consorţiu care să continue dezvoltarea Aerului.

— Tui. A murit. În aceeaşi zi în care ai murit şi matale.

Cineva îi răspunse lui Mae cu voce tare:

— Poftim? Ce lucru oribil spui!

Mae replică:

— S-a aruncat într-un puţ, nu-ţi aduci aminte? Ştiu că eşti moartă, dar ţi s-a spus asta de multe ori. Ziua Testului Aer – a fost acum multe luni. A murit. Apropo, cu cine vorbeşti?

Biroul zise:

— Dar noul consorţiu a suferit din cauza lipsei de fonduri.

— E-un lucru oribil ce faci tu, să încerci să sperii în felul acesta o femeie bătrână!

— Să te sperii? Tot ce te-am întrebat a fost cu cine vorbeşti.

— Eu… Eu… Păi, cu Mae, desigur!

Mae îşi aminti de mătuşa Wang Cro. Femeia nu înceta să susţină că totul era în ordine. În cameră nu era nicio oglindă.

— Cu Mae? Unde este Mae? O vezi cumva în camera asta?

Mae se lăsă pe spate, aşa încât bătrâna să nu-i poată vedea reflecţia în birou.

Biroul termină lecţia.

— Scuzaţi-mă, aceea a fost o comandă? Nu înţeleg.

Mae insistă din nou.

— Bine. Matale cine eşti?

— Eu sunt…

Arătarea se opri. Preţ de o clipă, arătarea nu avu nicio identitate.

— Eu sunt… Eu sunt Madam Tung Ai-ling!

— Atunci, cu cine stai de vorbă?

Mae arunca vorbele ca pe nişte cuţite.

— Scuzaţi-mă, aceea a fost o comandă?

— Nu ştiu! Nu văd! Sunt oarbă. E groaznic să-i faci asta unei bătrâne oarbe – să-ţi râzi de ea! De ce faci asta?

Arătarea încercă să se ridice. Încercă să se uite în jur. Mae simţi o furnicătură în nervii picioarelor şi-n gât şi-n ochi. Are nevoie de corpul meu ca să trăiască, îşi spuse ea. Îl vrea.

— Aşadar, întrebă Mae cu nepăsare, îţi place să fii în Yeshiboz Sistemlar?

— Scuzaţi-mă, aceea a fost o comandă?

— Nu! îi spuse Mae biroului. Te rog să continui lecţia.

— *Tu* cu cine vorbeşti? întrebă doamna Tung triumfală.

— Cu un birou inteligent. În zilele de acum se construiesc astfel de birouri. Mi-a ţinut o lecţie asupra Formatului ONU.

— Nu ştiu la ce te referi.

— Sigur că nu ştii; dumneata nu înţelegi nimic de la un minut la altul. Te afli în cel mai important complex medical computerizat din Karzistan. Unde credeai că eşti?

— Nu ştiu… Nu are nicio importanţă!

— Când eforturile internaţionale de strângere de fonduri au eşuat, Compania principală s-a oferit să plătească pentru ambele Formate, promiţând să păstreze ambele direcţii de lucru complet independente.

Pe ecran, oameni importanţi îşi strânseră mâinile şi jumătate din Adunarea Generală a ONU se ridică în picioare, aplaudând. Alţii rămaseră remarcabil aşezaţi.

— Vezi biroul ăsta? Toată hardughia e-un ecran, da? Vezi oamenii care aplaudă?

— Da, sigur că-i văd!

— Aşadar, cine are în Kizuldah un asemenea lucru?

Doamna Tung se luptă să-şi păstreze echilibrul aşa cum îi făcuse şi Mătuşa de Fier, prin tăinuire şi improvizaţie.

— Kwan? Kwan. Suntem în casa lui Kwan! Toată lumea, spune că şi-a făcut casa foarte modernă!

— Vezi biroul?

— Da, sigur că văd biroul.

— Cum? Doar eşti oarbă!

— Mi… mi s-a îmbunătăţit vederea.

— De cât timp ţi s-a îmbunătăţit?

— De ieri! De ieri!

— Oh! Ieri a avut loc un miracol! Ce altceva s-a mai întâmplat ieri?

Mae striga.

— Consorţiul s-a dovedit a avea viaţă scurtă. Fatale i-au fost neînţelegerile de natură tehnică şi acuzaţiile aduse Companiei că modifică structurile Aerului astfel încât să funcţioneze doar folosind celelalte soluţii ale ei.

Bătrâna doamnă Tung şovăi.

— Eu… eu… Ai venit să mă vezi?

— Cine? Cine a venit să te vadă? Cu cine vorbeşti?

Chicoti stânjenită.

— E-atât de aiurea… Nu pot…

— Nu e nimeni aici! Unde eşti?

— Nu ştiu!

Doamna Tung continuă să se vaite.

Mae urlă:

— Tocmai ţi-am spus! De ce nu-ţi poţi aminti?

Bătrâna doamnă Tung izbucni în lacrimi de disperare.

— Nu pot… Nu pot…

Clătină din capul lui Mae.

Prin corpul lui Mae se revărsă repulsia ca un caz de toxiinfecţie alimentară. Ceva era bolnăvicios şi nelalocul lui, greşit. Sunt ca o fantomă, sunt invizibilă, nu am corp.

— Nu mă pot mişca! se văită bătrâna doamnă Tung.

Mae începu să plângă pentru ea, pentru ordonatul sistem mort de răspunsuri aflat de cealaltă parte a ecranului lumii. Mae simţi teroarea şi tristeţea şi oroarea morţii.

Şi, astfel, arătarea dobândi forţă. Vorbi la fel ca Mae şi fu una cu ea:

— Vom pierde totul! E-un loc îngrozitor acesta. Trebuie să plecăm de aici!

Mae opuse rezistenţă cu o voce mai firavă:

— Ce loc e acesta?

— Nu ştiu. Nu începe iarăşi cu asta.

— Unde te afli? în ce zi?

— Nu mă mai pisălogi! Cine eşti tu să vii la mine cu întrebări impertinente?

— A început lucrul la noul Format. De la început, unii ingineri au fost de părere că programul de lucru era prea ambiţios.

Doamna Tung lătră:

— Despre ce tot vorbeşte treaba aia?

— Ţi-am spus. Despre Formatul ONU. Dar matale nu-ţi poţi aminti. Să-ţi explic din nou?

— Nu, nu vreau să aud despre aşa ceva!

— Sigur că nu vrei, fiindcă te temi de el şi te temi de el fiindcă nu vei fi în stare să ţi-l aduci aminte. Nu-ţi poţi aduce aminte nimic! Unde ne aflăm? Nu-ţi poţi aminti? Tocmai ţi-am spus unde ne aflăm, dar nu-ţi poţi aminti, nu-i aşa? *Poţi?* Nu-ţi aminteşti în ce zi suntem sau unde te afli ori măcar cine eşti!

Arătarea urlă şi se ridică, iar Mae se ridică o dată cu ea. Arătarea era cuprinsă de furie. Mae o simţi cum se zvârcoleşte frustrată înăuntrul ei. Dacă arătarea ar fi purtat un vechi baston, ar fi bătut-o pe Mae cu el. Arătarea se învârti confuză şi furioasă şi dezgustată şi îngrozită în jurul mesei, şi-o azvârli pe Mae în pereţii temniţei. Mae simţi un bâzâit în creier şi în corp, de parcă în toată fiinţa ei ar fi existat un mare abces amorţit.

Brusc, mâna lui Mae se ridică şi-şi pălmui propria faţă.

Mae se încordă şi ripostă, mâna îi tremură în aer, flutură trasă parcă de magneţi.

Mae strigă:

— Faţa cui ai plesnit-o? Ai plesnit şi tu însăţi ai simţit lovitura! Cum e posibil să pălmuieşti faţa cuiva şi să simţi tu însăţi lovitura?

— Nu ştiu! Lasă-mă să plec! Lasă-mă să plec!

— Scuzaţi-mă, aud sunete de suferinţă. Vreţi să chem ajutor?

Palma o plesni din nou pe Mae, chiar mai tare.

Mae se luptă cu vorbe.

— Ai pălmuit un corp. Corpul cui?

Arătarea ţipă de teroare şi-i lovi faţa lui Mae iarăşi şi iarăşi. Mâna stingă, mâna dreaptă, mâna stingă, lovind-o peste faţă.

Mae insistă:

— Eşti bolnavă, eşti bătrână, eşti nebună, eşti ţicnită!

Arătarea se poticni, rănită şi dezorientată.

— Nu ştiu! Nu ştiu!

Arătarea se văită cuprinsă de o disperare absolută.

— Nu-ţi aduci aminte, eşti senilă, eşti moartă! Eşti moartă şi senilă şi bolnavă; nu ai mâini; nu ai ochi; nu eşti nicăieri; nu exişti!

— Lasă-mă să plec!

Arătarea tresărea sub sughiţuri. Nu mai putea vorbi din pricina durerii şi-a disperării şi-a groazei. Vocea i se ridică spre un chiuit deznădăjduit, şi-o ridică pe Mae pe sus şi-o aruncă peste masa de scris.

Şi, ca trecerea unei tornade, brusc totul rămase nemişcat.

Mae fu lăsată gâfâind, singură în biroul domnului Tunch.

— Vreţi să chem ajutor? întrebă masa de scris.

— Nu, reuşi Mae să croncănească.

Gâtul îi era zgâriat de strigăte. Vorbise pentru amândouă.

Faţa îi era mânjită cu lacrimi şi salivă; lacrimi şi salivă erau împroşcate pe tăblia mesei. Obrajii şi palmele o înţepau. Se ridică în şezut şi se uită la propria-i reflecţie pe suprafaţa de sticlă a biroului. Pe obraz stătea să-i apară o vânătaie proaspătă.

Bănuiala o făcu să ridice privirea şi văzu o cameră de filmat în colţul camerei. Probabil că Tunch a urmărit toată scena, îşi spuse ea. Probabil că a stat la pândă ca un spion.

Ei bine, dacă a văzut totul, asta e tot ce va mai primi de la mine.

Mae trase adânc în piept guri sacadate de aer. Se ridică în picioare şi-şi şterse faţa şi încercă să-şi netezească părul.

Am îndepărtat-o. Ştiu cum s-o îndepărtez şi n-am nevoie de domnul Tunch.

E timpul, îşi spuse, să mă întorc la muncă.

— Continuă cursul, îi spuse biroului.

***

Domnul Tunch veni să ia prânzul cu ea.

— Mă gândeam că ai vrea să încerci noua mâncare, spuse el.

Datorită cursului, Mae ştia la ce se referea. Noi proteine, noi gusturi, crescute din noi organisme.

— Sunt concepute să fie delicioase, spuse el.

Supa era înviorătoare şi solidă, ca nişte lentile stropite cu lămâie, şi făcută consistentă cu ceva asemănător tomatelor şi

cărnii de porc. Era acră şi dulce, cu o savoare slab perceptibilă amăruie, ca de cafea.

— Vezi? spuse el, chicotind. E bună, nu-i aşa?

— Da, trebui să recunoască Mae. Da. Mă întreb dacă-mi va plăcea să mă întorc la orezul rece.

El râse din nou şi spuse:

— Poate că nu va fi nevoie s-o faci.

Sunt, în parte, o Hartă a întrebărilor pentru viitor.

— Experimentezi asupra mea, îi spuse lui Tunch cu răceală.

— Mâncarea e special creată pentru viitoarele mame, îi spuse el. Substanţele ei nutritive trec în câteva secunde în sânge prin orice strat de ţesut. Ca efect, este digerată din clipa în care e pusă în gură.

— Asta înseamnă că e rahat încă de când am înghiţit-o?

Domnul Tunch doar chicoti. Îi atinse faţa învineţită.

— Mae. Încercăm să te ajutăm.

Pentru o clipă, aproape că-l crezu.

După-amiază, Fatimah o conduse la ceea ce părea a fi o farfurie zburătoare. Se întinse în ea şi, din nou, nu simţi deloc durere fizică. Fatimah plescăi o dată din limbă. Opri scanerul şi o ajută să coboare.

— Ce, ce? spuse Mae.

— Copilul, zise Fatimah uluită. Sarcina ţi-e în stomac.

Mae clipi. In karză, cuvintele *burtă* sau *pântece* şi *stomac* puteau fi confundate.

— E în burtă, zise Fatimah.

Cum? Mae ştia ce ştia. Asta nu era posibil.

— Aparatul vostru a greşit, spuse ea.

— Nicio şansă, zise Fatimah. Poftim.

Porni din nou dosarul sondajului. Pe ecran apăru o masă schimbătoare de, aparent, terci cenuşiu transparent. Din el păreau să iasă la suprafaţă diferite forme.

Zvâcnind şi-n viaţă, ceva suspină şi ridică din umeri înăuntrul ei. In treacăt, Mae chiar văzu ceva asemănător cu un cap.

— Acela e copilul. Şi-a dezvoltat obişnuitul sac protector şi pare să fie deocamdată sănătos.

Fatimah se întoarse şi se uită la ea. Poziţia înclinată a capului îi făcea cute pe bărbie şi gât şi-o făcea să pară mai bătrână, cu carne flască, precum Mae.

— Este în stomacul tău.

— Şi cum se poate asta?

Vocea lui Mae era ridicată.

Ochii de un cafeniu-închis ai lui Fatimah continuau să se uite atent într-ai ei, ca pentru a-i oferi un loc stabil.

— Sarcinile pot prinde rădăcină oriunde în corp, o dată ce ovulul a fost sărutat. Întrebarea este: cum e posibil ca ovulul şi partea masculină să ţi se fi întâlnit în stomac?

Şi atunci Mae ştiu.

— *Ilahe Illallah,* icni ea, chiar dacă oficial era budistă, şi-şi acoperi gura.

Înghiţise sămânţa lui Ken; îşi înghiţise propriul sânge menstrual. Se simţea ca o fluturare de eşarfe, toată numai temeri şi orori. Era despuiată şi goală, cu sexualitatea expusă, cu dormitorul ei privat şi secret descoperit ca având un perete lipsă. Tot satul se putea uita înăuntru. Oamenii de ştiinţă se uitau peste umărul domnului Ken, examinând ciudatele ei obiceiuri.

— S-a mai întâmplat vreodată aşa ceva? şopti ea.

Fatimah ridică din umeri.

— Dacă s-a întâmplat, până acum ar fi trebuit să avortezi.

— Ce se va întâmpla?

Mae analiza consecinţele acestei monstruozităţi. Naştere pe gât? Prin operaţie chirurgicală?

— Copilul nu poate fi sănătos, zise Fatimah. Cât despre naştere, ar trebui făcută prin operaţie, dar eu nu pot recomanda asta. Te… Te putem ajuta pe tăcute, nespunând nimănui…

Vocea i se pierdu, ţinând o mână caldă pe braţul său rece.

În crudele sate din Karzistan, copiii nedoriţi născuţi iarna erau lăsaţi să îngheţe în zăpadă. A treia fată născută era luată şi înstrăinată înainte ca mama s-o poată vedea şi iubi.

Fatimah părea alarmată de ceva. Vocea sa era încă scăzută.

— Nu se poate pune problema să-l păstrezi.

Mae se simţea de parcă ar fi strâns la piept o cârpă ca să-şi ascundă sânii goi.

Dacă aflau sătenii de lucrul ăsta, ce aveau să facă? Era deja un monstru prin simplul fapt că îşi încălcase legământul de căsătorie. O femeie care vorbea prea mult şi apoi dădea naştere unui monstru pe gură? Ar putea-o alunga cu pietre.

— Trebuie să înţelegi. Stomacul e plin de acizi puternici. Care ajută la dizolvarea hranei, ştii? Nu ştim cum vor acţiona aceştia asupra copilului.

Mae vedea chipul domnului Ken. Tânărul ei bărbat... Tânăr? Vreunul dintre ei?

Da, la suflet erau tineri. La suflet şi-n amintire, mereu aveau să fie la şcoală împreună, timizi. Mereu aveau să fie amanţii care se găseau reciproc târziu în viaţă.

Sufletul şi amintirea aveau să fie reale doar atât cât trăiau ei. Dar dacă exista un copil, asta însemna că iubirea lor avea să le supravieţuiască amândurora.

Şi acesta era scopul iubirii, toată risipa şi durerea şi neplăcerea şi stângăcia şi urâţenia. Avea scopul de a uni şi de a construi o insulă a iubirii în care să poată creşte copiii, şi unde iubirea să poată fi dată mai departe.

— Mae? Mae, doar nu te gândeşti să...

Mae se gândea la mântuire. În karză, expresia care o definea era „Neaşteptata Floare”. Era văzută ca o vară indiană târzie, surprinzând lumea cu trandafiri. Neaşteptata mea Floare, îşi numi ea copilul. Aparatele erau tăcute şi albastre în jurul lor.

— Trebuie să mă gândesc, fu tot ce putut spune.

— Nu ţi se va da prea mult timp pentru asta, zise Fatimah.

Restul sesiunii de după-amiază constă în cercetări calitative. Mae fu prezentată unui străin chel, înflăcărat, cu ochelari de vedere. *Acesta este stimatul domn Pakan, el îţi va pune nişte întrebări. Bună, stimată doamnă Chung. Vă rog să răspundeţi la întrebări repede, fără a vă gândi prea mult.*

Numele de Pakan însemna „Bărbat Adevărat”. Mae stătu cu picioarele încrucişate, cu braţele încrucişate, încercând să-şi găsească adăpost. Întrebările începură cât se poate de simplu: ocupaţia... starea civilă... era o femeie fericită? Cum se schimbaseră lucrurile după Formatare? După Test, cum se schimbaseră lucrurile?

— Puteţi spune că v-aţi schimbat obiceiurile sexuale după Formatare?

— Nu, spuse Mae.

— Dar… ăă… sunteţi însărcinată. Într-un fel neobişnuit.

— Nimeni nu ştie cum e posibil un asemenea lucru, răspunse Mae.

— Înţelegem, totuşi, că vi s-a destrămat căsnicia.

Mae păstră tăcerea.

— E adevărat? Tocmai aţi spus că aveţi o căsnicie fericită. Cum de a devenit nefericită?

Mae zâmbi în tăcere.

Rânjetul domnului Bărbat Adevărat deveni puţin fioros.

— Domnul Tunch a spus să vă amintesc, poate, de târgul vostru. Că ne veţi ajuta să înţelegem în schimbul instruirii. Asupra minţii dumneavoastră a intervenit Formatul ONU. Încercăm să înţelegem ce s-a întâmplat. Ca să-i ajutăm pe alţii.

Domnul Bărbat Adevărat se întoarse la teancul său de hârtii. Erau tipărite, dar unele ieşiseră cam strâmbe.

— V-aţi surprins executând acte sexuale ce nu făceau înainte parte din repertoriul dumneavoastră?

Tăcere.

— Vă rog, doamnă Chung. Acestea sunt întrebări medicale.

Sărmanul om. Nu ştii cu cine ai de-a face, îşi spuse Mae.

— Aţi auzit vreodată sau aţi ştiut de sexul oral înainte de Formatare?

Mae nu se putu abţine să nu răspundă:

— Cum naiba credeţi că evită ţărăncile să rămână gravide?

Bărbatul păru dezamăgit.

— Oh. Aşadar, ştiaţi de sexul cu gura înainte de Formatare. Nu există şansa ca Formatarea să vă fi implantat ideea?

Mae nu răspunse. Inima i se strângea la fel de mult ca zâmbetul firav de faţadă.

— Practicaţi aşa ceva frecvent?

Domnul Pakan se aplecă în faţă cu pelvisul scos în evidenţă. Inconştient, începu să se legene înainte şi-napoi, făcând parcă sex cu vârful cravatei sale lungi. Mae se ridică în picioare, gândindu-se la domnul Haseem, şi-l lovi între picioare pe domnul Bărbat Adevărat.

Acesta icni şi se albi. Îl lovi în faţă. Ochelarii de vedere îi alunecară într-o parte şi se prăbuşi în genunchi. Se târî afară din cameră. Mae îl lovi cu piciorul în fund şi-l făcu să se prăvălească pe podeaua lustruită din faţa camerei, după care trânti uşa în urma lui.

Aşteptă, respiraţia tremurându-i de parcă ar fi fost un foc.

Nu era o ţărancă ignorantă sau vreun animal de fermă făcut să se reproducă după voia lor. Trebuiau să înveţe s-o trateze ca pe o persoană.

Domnul Tunch veni devreme. Părea amuzat.

— Ne confirmi informaţii importante.

— Chiar aşa? zise Mae.

Se simţea de parcă i-ar fi fost piliţi dinţii cu un fierăstrău.

— N-ai fost violentă înainte de Formatare, nu-i aşa?

Mae pregetă.

— Până la Formatare n-am întâlnit asemenea nemernici.

Domnul Tunch încă zâmbea. Era amuzat.

— Mi-ar fi plăcut să văd scena – sărmanul domn Bărbat Adevărat. Să pună întrebările lui automate şi să dea din greşeală peste Viaţa Adevărată.

Mae era neclintită, nepăcălită.

— Făcea ce i-ai cerut tu.

— Ai de gând să mă loveşti? întrebă Tunch cu o falsă panică.

Mae se gândi la această idee.

— S-ar putea să te omor dacă mergi prea departe.

Până şi domnul Tunch clipi.

— Oh, făcu el, devenind serios.

— Sunt o persoană directă. Si asta o vei pune pe seama ONU?

Mae flutură din pleoape spre el.

Fu rândul lui să rânjească precum o mască.

Mae se aşeză, simţindu-se zeloasă, de parcă ar fi fost înconjurată de prieteni şi s-ar fi luat de un duşman.

— Din cauza asta faci ceea ce faci, domnule Tunch. Vrei să vinzi Formatul Portal. Trebuie să demonstrezi că Formatul ONU este greşit. Este greşit fiindcă oferă prea multe oamenilor ca mine. Formatul Portal este cel care te plăteşte?

Domnul Tunch închise ochii şi zâmbetul îi deveni mai amabil, mai amuzat şi mâhnit. Se uită la ea cu un fel de afecţiune şi spuse:

— Neaşteptată Floare.

Mae simţi un fior. Cât de adânc pătrunsese domnul Înţelepciune de Bronz cu aparatele şi Hărţile sale ale întrebărilor?

Bărbatul suspină.

— Ori de câte ori mă cuprinde deznădejdea pentru poporul nostru şi-mi spun că nu există speranţă, dată fiind ignoranţa, sărăcia, adâncile diviziuni, lipsa de resurse, cineva ca tine mă surprinde şi ştiu, *ştiu* asta: Karzistan ar putea prelua conducerea lumii.

Se uitară unul la celălalt, amândoi surprinşi.

— Ai mari probleme, să ştii, adăugă el.

Vrei să frunzăreşti paginile vieţii mele, să-mi ridici chiloţii în aer ca să se vadă petele de pe ei.

Mae îşi adună forţele şi întrebă verde-n faţă:

— Ai adunat banii pentru toate astea din droguri?

Faţa lui rămase suspendată.

Mae ridică din umeri.

— Uite, nu mă poţi şoca. Un om deştept face bani cum poate. Tu nu eşti din Yeshibozkent. Îţi dai seama de asta după accent. Eşti din vale, de departe, unde pământul, soarele, totul este neprielnic. Acolo cresc maci.

Bărbatul se uita ţintă la ea, aproape temător.

— Mai sunt Neaşteptata ta Floare? întrebă ea.

Faţa lui îşi reveni, dar cel puţin nu mai părea amuzat de ea.

— Chiar mai mult, zise el.

— Vezi tu, eu te cunosc. Eşti un Gangster Isteţ. Naşul.

Mae mimă o rafală de armă.

— Aşa că, da. Mă tem de tine. Ştiu ce mi-ai putea face.

— Fac ceea ce trebuie să fac, spuse el, apoi adăugă cu asprime: asta n-a fost o ameninţare la adresa ta. Am vrut să spun: fac ceea ce trebuie să fac pentru a ajuta poporul nostru.

Mae se gândi la acestea.

Înţelepciune de Bronz spuse:

— Cum altfel să fi construit asta?

Îl credea.

— Cum altfel? Şi urăşti străinii chiar mai mult decât ne urăşti pe noi.

Bărbatul părea şovăielnic.

— În definitiv, suntem ignoranţi, săraci, adânc divizaţi.

Mae suspină.

— Aşa încât mulţi dintre noi probabil că-ţi stau în cale.

— Încerc să-ţi fiu prieten, zise el încet.

— Ah, făcu Mae, uitându-se în podea. Ştii cât de înspăimântătoare e ideea asta?

Bărbatul mai zâmbi o ultimă dată înainte s-o lase singură. Dar îndreptă şi un deget prevenitor spre ea.

Mae descoperi că-i cunoştea povestea. O putea vedea.

Soarta şi sămânţa tatălui său, ovulul mamei sale conspiraseră pentru a da naştere cuiva într-adevăr foarte deştept.

Hikmet Tunch ar fi fost un băiat de fermă bădăran şi inteligent, înfricoşător de isteţ şi uneori brutal. Şi-l putea imagina încruntându-se preocupat de gânduri în vreme ce arunca năut cu furca în moară ori alunga gâştele de lângă grăunţe.

Asta-i o treabă pentru nătărăi, şi-ar fi spus el, văzând că acea muncă grea îi aducea doar câţiva bănuţi pe zi. Îi văzu pe bătăuşii neînfricaţi în costume sclipitoare şi bijuterii grele. Li se alătură. Oferindu-se voluntar, cerând cele mai periculoase însărcinări. Trecea diverse lucruri graniţa. Făcea asta ca să vadă cum mergea înainte restul lumii.

Hikmet Tunch, la vârstă de şaptesprezece ani, probabil că arătase ca un şofer de camion, bondoc, necizelat, nebărbierit, zâmbind linguşitor paznicilor de la graniţă. Le vorbea totdeauna, ochii lui vioi erau inocenţi, chiar dacă ştia că jumătate din rezervorul cu gaz era plin cu pastă albă.

Hikmet probabil că văzuse Berlinul, Praga şi St. Petersburgul. Probabil că studiase lumea trăgându-le-o femeilor ei, ca să descopere de la ele limbile lor, cum gândeau, cât valorau.

Probabil că se întorsese şi urâse felul în care nu stăteau drepte clădirile din Karzistan, felul în care se aduna praful pe drum. Urâse poate portul ţărănesc, şi desenele de pe camioane, şi bătrânele case de lemn.

Probabil că Gangsterul isteţ îşi adunase prieteni, bărbaţi loiali din satul său – criminali masivi, vânjoşi, nici pe departe descuiaţi la minte, dar care-l urmau şi-i ameninţau pe alţii.

Probabil că omorâse oameni. Nu des. Dar nu poţi prelua controlul asupra traficului cu droguri dintr-o simplă poziţie de transportator fără să ştii când să loveşti, şi să loveşti atât de tare, încât duşmanul să nu-şi revină niciodată.

Înţelepciune de Bronz era un om care probabil că arsese câmpuri, sate întregi, omorâse moştenitori de sex masculin care nu aveau decât cinci ani.

Şi totuşi, îşi spuse Mae, dincolo de toate astea, scopul nostru e acelaşi. Să ajutăm poporul.

Ceea ce ştia Gangsterul Isteţ era că Info reprezenta noul drog.

Fatimah intră în camera lui Mae, părând doar puţin vicleană.

— Te-ai gândit la sarcină? începu ea.

Era sincer interesată, dar i se spusese, observă Mae, să obţină aceleaşi informaţii ca domnul Bărbat Adevărat.

Am devenit un Neaşteptat Mac care trebuie stors de lichide.

— Ţi s-ar fi putut întâmplă asta înainte?

Mae se hotărî să mintă. Dacă vor răspunsuri, îi voi aiuri oferindu-le răspunsuri greşite.

— Oh. Da. Sigur că da. Toate femeile din satul meu sugem.

Asta însemna că Fatimah putea spune că-şi făcuse datoria. Spre cinstea ei, lucrul care o preocupa cel mai mult era starea sănătăţii lui Mae.

— Am ceva care-ţi va rezolva problema, murmură ea.

Chiar crezi că aş face orice aici, în ghearele voastre, ca să fiu introdusă în dosarele voastre?

— Ce este? întrebă Mae.

Dacă era vorba de-o pilulă, se putea preface c-o înghite.

Dar Fatimah scoase un ac.

— Foarte repede. O singură injecţie, apoi dispare fără a lăsa urme de natură chimică, un avort natural. Mai ales dat fiind stadiul sarcinii.

— Nu, zise Mae.

— Uite, Mae, spuse Fatimah, cu cât mai devreme, cu atât mai bine – cu atât mai uşor. În toate felurile: fizic, emoţional.

Mae se uită la ea şi descoperi că şi pe ea o cunoştea. O femeie frumuşică, foarte deşteaptă. Avea un tată bogat. O educaţie bună, dar unde să-şi poată folosi îndemânarea în Karzistan? Unde altundeva dacă nu acolo? Unde Şeitan însuşi e conducător. O femeie, de asemenea, bună la suflet, aşa cum deseori sunt femeile bogate. Dar umilă. Bogăţia umflă umilinţa ca pe-un balon. Bogăţia o subţiază tot mai mult.

— Nu crezi în dragoste? o întrebă Mae.

— Eu… eu… – şovăi Fatimah.

Asta te-a făcut să creşti repede, orăşeanco.

— Nu crezi că dragostea are vreo importanţă în medicină, nu-i aşa?

— Nu, zise Fatimah rănită. Nu, nu, sigur că nu.

Se mândrea de propria-i grijă, de preocuparea şi de sensibilitatea sa.

— Atunci, de ce eşti atât de oarbă şi surdă la simplul fapt că o mamă şi-ar putea iubi târzia şi neaşteptata floare?

Mae aşteptă, după care adăugă:

— Mai ales dacă tatăl este singurul bărbat pe care l-a iubit vreodată.

Mae ştia cumva că Fatimah nu fusese niciodată iubită, şi o parte din ea voia s-o rănească.

Fatimah păru să se veştejească.

— Nu… nu am înţeles situaţia.

— Poate c-ai vrea în schimb să mă ajuţi.

Fatimah părea aspru pedepsită. Ochii ei erau abătuţi.

— Dacă-mi vei da voie. Ca să te ajut, trebuie să ştiu ce simţi.

— Aşadar, suspină Mae. E vorba să te las să-mi pui întrebări şi doar apoi să-ţi pese?

Fatimah păru înfiorată până-n măduva oaselor.

— Vrei să fii o femeie bună, zise Mae, zâmbind cu tristeţe. Poate că nu e posibil să fii bună aici.

Fatimah îşi adună forţele:

— E posibil să fii bună undeva?

Bun, deci ajungem la ceva adevărat.

— Toţi facem tot ce putem, spuse Mae. Aşa că, spune-mi. Cum îmi putem salva copilul?

Fatimah se gândi.

— S-ar putea să nu fie posibil. Dacă pruncul e mic, naşterea ar putea fi posibilă, altfel va trebui să apelăm la operaţie.

— Când crezi că e sorocul?

— Dezvoltarea copilului e ciudată. Să spunem în mai sau iunie. Vei putea să te întorci aici?

Ochii lui Fatimah erau îndureraţi, privirea – piezişă.

— Sunt sigură că cei de aici te vor ajuta să naşti. Avem cea mai avansată tehnologie şi cel mai bun echipament ştiinţific din Karzistan.

— Ei cu ce s-ar alege din asta?

— Probabil cu nimic altceva. Se vor fi ales cu destule ca să fie generoşi.

— Cu ce se vor alege datorită mie?

Fatimah suspină.

— Cu renume ştiinţific? Cu un statut înalt în domeniu?

Zâmbi strâmb.

— Cu Interfaţa Medical-IT.

În karzistani, termenul pentru *interfaţă* era „două-feţe”, care implica o anume duplicitate.

— Nu trebuie să depui efort fizic, zise Fatimah. Dacă vei avorta totuşi – vomită… forţează-te să vomiţi tot ce poţi. Nu lăsa nimic să-ţi rămână în stomac. Şi sună-mă. Voi face tot posibilul să vin la tine.

În cameră nu era nicio fereastră şi niciun ceas, dar Mae simţi că era târziu.

— Aş vrea să merg acum înapoi la hotel.

Era aşa cum se temuse. Faţa lui Fatimah deveni imobilă de ruşine.

— Îmi pare rău, începu ea. Dar, dată fiind condiţia ta, ar fi mai bine să rămâi peste noapte aici.

— Vreau să-mi petrec noaptea la hotel.

Ochii lui Fatimah exprimau într-adevăr regret.

— Aici e foarte comod pentru oaspeţi.

— Ştiu prea multe, zise Mae. Am spus prea multe.

Cât se poate de imperceptibil, Mae devenise prizonieră.

***

Camerele sunt foarte comode în palatul diavolului, având în vedere că nu există nicio fereastră.

Un paznic îi aduse lui Mae cina. Era uriaş, atât de înalt, încât pântecele-i bombat nu-l făcea să pară gras. Avea mâini păroase şi ochi ca nişte lentile de aparat foto. Mae îl cunoştea şi pe el. Îl văzu ca pe-un băiat mare de la fermă, bătând aceeaşi minge ca Înţelepciune de Bronz.

— L-ai cunoscut pe domnul Tunch când era doar un băiat? întrebă ea.

Nu se mişcă nimic pe faţa lui. O urmări cum mănâncă, după care-i luă farfuria şi cuţitele.

Mae observă luminiţa pâlpâitoare care o supraveghea. Aşteptă până când se stinseră toate becurile şi n-o mai putură vedea. Îşi şopti fără să mişte măcar din buze:

— Mae Mae Mae Mae Mae…

Îşi urmări rădăcina roasă până în adâncuri. Atinse pacea aşezată, calmul şi capătul fricii şi terorii. Când se desprinse de ea, pereţii albi ai Yeshiboz Sistemlar i se părură subţiri şi fragili ca o coajă de ou.

Coborî în ogradă încet ca un înger. Hainele păreau să-i vină în urmă în panglici, ca o lenjerie de corp din mătase. Ograda semăna acum mai mult cu cea a marii case a lui Kwan. În loc de ţarcuri, de-a lungul zidurilor albastre se înşirau noi dughene, toate radiind de-o lumină aurie. Aveau firme moderne din plastic ce semănau cu nişte maci care se deschideau şi se închideau, info… AJUTOR… ASTA DA DISTRACŢIE…

Mae intră în AJUTOR, şi acolo era ea însăşi, îmbrăcată ca un Talent. Mae-asistenta ştia ce voia ea. Voia să vadă cu ochii ei Formatul Portal.

— Mă tem că nu există niciun program care să permită comunicarea între Formatele ONU şi Portal. Nu veţi putea găsi nicio amprentă pentru Formatul Portal.

Mae întrebă masca:

— Sistemul ăsta conţine vreo informaţie despre Formatul Portal?

Mae-asistenta zâmbi ca o firmă luminoasă.

— Funcţia „Ajutor” conţine informaţii doar despre funcţiile din acest Format.

— Nu există nimic nici în „Info”?

Vreau să ştiu ce sunt amprentele şi cum funcţionează. Vreau să ştiu ce este Formatul ONU şi cum interpretează el gândurile. Nu vreau să-i fiu datoare lui Tunch cu nimic.

Mae-asistenta răspunse fără probleme:

— Secţiunea „Info” a fost concepută pentru proiectul-pilot şi conţine doar exemple pentru feluri propuse de conţinut.

Mae se uită la propria-i faţă. La fel de inutil e şi zâmbetul meu când îl afişez pentru clienţi?

— De ce nu conţine nimic Aerul?

Era oare mai larg zâmbetul?

— E o greşeală comună tuturor proiectelor IT să subestimeze dificultatea oferirii de conţinut şi timpii necesari.

Aerul era ignorant ca un animal. Mae nu se lăsă păcălită de propria-i faţă. Lucrurile acestea – ograda, faţadele magazinelor – sunt doar un fals, acesta nu e Aerul în sine, acestea sunt indicatoarele care conduc la el.

Aşa că Mae se întoarse fără alte cuvinte şi intră în Aer. Aerul, ştia, era etern. Intră, deliberat de astă dată, în albastrul informaţional.

Se pierdu în zidurile albastre, de parcă acestea ar fi fost o ceaţă albastră strălucitoare. Continuă să meargă. Pereţii se pierdură în noapte. Ea rămase în haos şi continuă să simtă rădăcina roasă, mai adânc, tot mai adânc, până când şi glasul propriilor sale gânduri fu redus la tăcere şi simţi că ea însăşi începe să se piardă.

Rădăcina păru să devină din ce în ce mai groasă, de parcă ar fi devenit trunchiul unui copac. Avea în cele din urmă să devină Totul. Avea să devină lumea întreagă; şi toate lumile în care se afla lumea. Mae însăşi era cea mai subţire urmă posibilă care ducea înapoi în ficţiunea lumii.

Nu-şi mai putea aminti ce căuta.

Nu vreau să merg mai departe, izbuti să gândească.

Pe orbecăite, pipăi drumul de întoarcere. Lumina albastră strălucea, unghiile sale străluceau albe ca îmbrăcămintea sa de spital, de parcă totul ar fi zâmbit.

Păşi înapoi în ogradă. Intră pe tăcute în „Asta da distracţie”. Erau jocuri mecanice şi radiouri de-a lungul tuturor zidurilor. Se

auzea o sfredelitoare muzică de operă. În faţa unui televizor şedea bătrâna doamnă Tung şi se uita la *Turandot.*

— Salutare, bunicuţo, zise Mae cu blândeţe.

Doamna Tung se întoarse şi zâmbi, cu ochii scăpărând.

Nu-şi amintea când o întâlnise ultima oară pe Mae. Tot ce-şi amintea era dragostea, o dragoste adânc înrădăcinată.

Aici erai, draga mea. Tocmai mă gândeam: sper că va veni Mae să-mi facă o vizită. Nu-i aşa că-i minunat televizorul ăsta? De mult îmi doream să văd Turandot. *Se spune că acţiunea se petrece în Karzistan, să ştii.*

Şi l-ai văzut mereu şi mereu şi mereu, fiindcă e singurul lucru pe care-l vezi la televizor în Aer. Dar nu-ţi aduci aminte asta. Raiul e locul unde nu te poţi schimba şi unde nu se întâmplă niciodată nimic, astfel încât lucrurile pe care le iubeşti sunt întotdeauna eterne. Iadul este exact la fel.

Eroul, Kalaf, cânta.

— Nu doarme nimeni. Nu doarme nimeni[4]*.*

— Am vrut doar să fiu sigură, zise Mae. Am vrut doar să fiu sigură că eşti bine. Am vrut doar să fiu sigură că eşti la fel de frumoasă cum îmi aminteam.

O-ho-ho. Râsetul bezmetic. Acum etern.

Şi bătrâna doamnă Tung se întinse şi-o prinse pe Mae de mână. Doamna Tung credea că încă avea mâini. *Merge bine anul ăsta strânsul fasolei? îmi plăcea la nebunie. Să stăm cu toţii pe pături şi să scoatem boabele din păstăi împreună…*

— Da, spuse Mae. Încă merge bine.

Apoi Mae spuse, chiar dacă ştia că doamna Tung n-o putea înţelege:

— Ştiu că nu matale eşti cea care-mi face lucrurile astea. De vină e greşeala pe care au făcut-o ei, oricare ar fi aceea. Voiam doar să fiu sigură de asta.

Şi bătrâna doamnă Tung râse din nou cu suflet, de parcă ar fi ştiut despre ce vorbea Mae.

Iar Mae începu să-şi repete numele. Mâinile ei şi mâinile metaforice ale doamnei Tung se depărtară ca nişte rădăcini.

***

Dimineaţă, paznicul îi servi lui Mae micul-dejun pe o tavă.

---

[4] Nessun dorma, celebra arie din opera Turandot de Puccini – n. Tr.

Mâncarea radia ca un curcubeu, iar aromele aminteau de carnea de porc şi de gem şi de toate parfumurile micului-dejun deodată. Era delicios. Îl aruncă la coşul de gunoi. Mâncarea continuă să-şi schimbe acolo culorile.

Îşi acoperi ochii şi plânse, apoi îşi şterse apa de pe obraji. Fu condusă afară printre oamenii aceia ca de la Disney World, toţi scânteind a nou şi lustruiţi. Ştiţi că ţin prizonieri aici? le întrebă ea zâmbetele curate. Fu condusă la masa de scris. E timpul, îşi spuse ea, să învăţ.

Biroul începu prin a-i arăta interiorul unui ochi. În cadrul primelor încercări de a compune interfaţa fuseseră trimise semnale luminoase codate pe retină şi se înregistraseră piste diferite. Apăruseră tipare reziduale de activitate neurală ce nu aveau nicio legătură cu lumina. Păruseră să fie transferate şi alte informaţii.

Creierul reacţiona la sarcini electrice de nivel scăzut din afara corpului.

Animalelor le fuseseră aplicate sarcini de vârf care le stimulaseră toate zonele creierului. Toate pistele neurale fuseseră stimulate deodată. Misterul era că, o dată creierul stimulat, sarcina continua. Creierul intra într-o nouă stare, mereu încărcat, mereu deschis. Sarcina continua să existe fără vreo sursă externă de energie.

Cum e posibil aşa ceva? Nu există mişcare perpetuă, nu există sursă nemuritoare de energie neîmbogăţită.

Doar dacă creierul nu exista într-un tărâm atemporal. O dată amprentat, rămânea încărcat. Era ca un radio deschis pentru veşnicie, dar nu în lumea noastră.

Exista o altă lume care cuprindea şapte alte dimensiuni de dincolo de timp, iar Aerul exista în acelea. Aerul nu avea dimensiuni spaţiale. În Aer, o minte ocupa acelaşi spaţiu cu alta. Stimularea unui creier amprentat corespundea unei activităţi sporite a altuia.

Dar încercările de gândire comună rezultaseră în dezordine şi disconfort. Un creier lucrează într-un fel foarte diferit de altul.

Pentru a face ca Aerul să funcţioneze, fusese nevoie de-un Format uniform de informaţii.

Teoretic cel puţin, acel Format avea să fie şi el doar un cumul de informaţii. Putea fi adăugat amprentelor, oferind un mecanism comun pentru compatibilizarea mesajelor, făcându-le astfel capabile să fie răspândite.

Primele Formate fuseseră nefinisate, formule matematice care făceau să fie comunicate doar cele mai simple impulsuri neurale.

Primul mesaj Aer comunicat cu succes fusese „2 plus 2 egal 4”. Luase forma unor şocuri nervoase: două şocuri, două şocuri, apoi patru în succesiune.

Dacă Aer urma să fie folosit într-un scop comercial, trebuia să facă mai mult de atât.

Sinestezia era un fenomen de mult cunoscut şi puţin înţeles. Unii oameni simţiseră sunetul, gustaseră culoarea, simţiseră cuvintele în buricele degetelor. Creierul, atât de delicat, atât de receptiv, reacţiona la cele mai infime diferenţe de şoc provocate de alte fenomene. Copiii mici le simţiseră – apoi învăţaseră cum să le blocheze.

Cu ajutorul sinesteziei fusese dezvoltată o metodă de stimulare a imaginilor, sunetelor şi chiar a gusturilor. O metodă de transformare a acelui sistem în protocoale prime şi apoi de codare a acelor protocoale stătuse ani mulţi în stadiu de dezvoltare.

Sfârșitul lecţiei.

Veni prânzul. Din nou i-l aduse paznicul cel tăcut. Iar Mae ştiu atunci că, în pofida zâmbetelor sale, Hikmet Tunch era speriat de ea.

Prânzul se mişca. Consta din delicioase noi organisme care ştiau să vorbească.

Bucăţi mici de prânz începură să vorbească pe voci firave, piţigăiate, vesele:

— Suntem gândite să oferim un complex de vitamine şi alţi compuşi proteici fără ca moartea sau procesul de preparare să ne afecteze în vreun fel. Gândeşte-te la noi ca la forma perfectă de hrană veselă.

Apoi cântară un cântecel vioi, aşteptând să fie mâncate. Semănau cu nişte creveţi fără picioare, fără carapace, cu mici cristale de carbon aşezate deasupra ca nişte bijuterii.

— Ia de aici nerozia asta! Spune-i domnului Tunch că mai degrabă mor de foame decât să mănânc altceva în afară de mâncare normală.

Uriaşul mut clătină o dată din cap şi părăsi încăperea, lăsând prânzul pe masă să-şi continue cântarea ca de clopoţei inteligenţi. Se întoarse cu un bol de supă obişnuită. Rămase acolo şi o urmări pe Mae cum o mănâncă, parcă asigurându-se că o mânca. Se uită la ceasul de la încheietura mâinii.

Doar după mai multe îmbucături îşi dădu Mae seama că supa avea un gust stăruitor.

— E ceva în asta? întrebă ea.

Uriaşul plecă.

Culorile începură să se ascută. Mae îşi simţi mai acut neliniştea.

Uşa se deschise şi intră domnul Pakan însoţit de un câine.

Capul patrupedului era ras şi de craniu îi era prinsă în şuruburi o calotă mică de metal. Calota avea încorporat un difuzor.

— Mae, bună, Mae, se bâlbâi câinele plin de afecţiune. Am o datorie. Oamenii au încredere să-mi dea lucruri de făcut. M-au făcut mult mai inteligent şi m-au învăţat să vorbesc.

S-ar putea să existe un viitor pentru câini, dacă vom putea spune glume şi ne vom iubi stăpânii.

Veni spre Mae, împingând-o cu spatele intr-un colţ.

— Te rog, lasă-mă să te ling pe mină. Nu vreau decât să te ling pe mână.

Lui Mae începea să-i ţiuie capul şi simţi un fel de tensiune apăsătoare, de parcă s-ar fi umflat o bulă şi era pe cale să se spargă.

— Nemernicilor, reuşi ea să spună.

Făceau asta intenţionat ca s-o aducă pe doamna Tung înapoi.

— Nu-ţi place de mine? Te rog să-ţi placă de mine, se ruga animalul, vrând să scheaune, însă scheunatul i se transformă în voce. Cine să mă hrănească dacă nu sunt iubit?

Unde ne aflăm, draga mea?

Mae auzi cum îi foşnea oxigenul în ureche şi înţelese cu mare claritate tot ce simţea doamna Tung. Podeaua i se mişca sub picioare, încăperea se topea.

Hai să mergem acasă. Ştii drumul?

Mae se aşeză pe podea. Domnul Pakan veni la ea şi începu să-i înfăşoare bandă adezivă în jurul braţului.

Ultimul lucru pe care-l văzu Mae înainte să-şi piardă corpul fu căţelul care înfuleca mâncarea cântătoare.

— Doamne, ce bună e! zise câinele.

Mae fu aruncată până în partea din spate a corpului său.

Doamna Tung se ridică şi se aşeză pe scaun şi-l întrebă pe domnul Pakan:

— Eşti atât de bun să-mi găseşti o pătură, dragul meu?

Cine-i bărbatul ăsta? încercă Mae să întrebe. Nu ştii cine este, nu-i aşa?

Culorile chicotiră şi Mae căzu în tăcere.

Dar, oh, gândi doamna Tung, e-atât *de bine să nu te mai doară încheieturile! Şi să vezi atât de clar! Cărţile mele! Voi putea să-mi citesc din nou cărţile.* Doamna Tung râse puternic de plăcere.

Acum, gândi ea, *măcar dacă ar fi Mae aici.*

***

Mae se trezi vlăguită, de parcă i-ar fi fost rupt fiecare oscior din corp.

Era în pat într-o cameră ca de spital, însă era o cameră pentru o singură persoană. INFIRMERIA DE NAVĂ E CEA MAI TARE, spunea un bileţel de pe afişier. Era încă spitalizată.

Se declanşă un fel de ţârâit.

Un infirmier tânăr îşi vârî capul de după uşă. Ochii lui se plimbară pe la aparate.

— Cum te simţi? întrebă el cu o voce piţigăiată, şoptită.

După cum arăta, putea fi fratele lui Hikmet Tunch.

Cum crezi că mă simt? gândi Mae.

— Nu prea bine, răspunse ea. Mai sunt însărcinată?

Bărbatul făcu pauză preţ de-o bătaie de inimă.

— Aşa cred.

Nu era sigur.

— Va veni curând cineva la tine.

Se întoarse şi plecă.

Undeva cânta muzica. Corzile zumzăitoare, uşoara monotonie tărăgănată a flautului dădeau de veste că muzica era

karzistaneză. Melodia era într-o scară europeană, tristă şi măsurată. Cu inflexiunile-i mueraine şi sunetele electronice, muzica era situată exact între tradiţia asiatică şi cea europeană, între vechi şi nou. Ca şi noi, îşi spuse Mae. Cât de mult se aseamănă cu noi! Era încă un cântec despre dragostea pierdută.

Pierd recolta, îşi spuse Mae. Platoul văii va fi curăţat şi domnul Wing va închiria maşinile verzi şi orezul va fi separat de tulpini. Va fi pus în grămezi înalte. Maşina cuiva se va plimba pe acolo cu radioul pornit ca să împrăştie muzică. Cântecul ăsta, poate. Mae îi văzu în mintea ei, galben-albastru-verdele şorţurilor femeilor peste pantalonii albaştri, toate culorile şterse de spălare, vechime şi praf.

Fatimah se întorsese în cameră.

— Tu mi-ai făcut asta, spuse Mae.

Ştia sigur. O făcuseră în mod intenţionat pe bătrâna doamnă Tung să se întoarcă.

Fatimah clipi.

— Îmi pare rău.

— Mai sunt însărcinată? Mi-aţi luat copilul?

Fatimah începea să se sature de asta.

— Nu, nu l-am luat, zise ea încet.

— Aţi aflat ce trebuia să aflaţi?

Fatimah se aşeză pe pat.

— Ştim acum ce se întâmplă când preia conducerea cealaltă personalitate amprentată. E nevoie de o sinergie emoţională, când ambele personalităţi simt acelaşi lucru. De exemplu, când amândouă se tem…

Spune-mi ceva nou, gândi Mae.

Ceva din felul în care îşi schimbă Mae poziţia în pat o făcu pe Fatimah să se oprească.

— Ţi-am administrat un medicament care te va ajuta să ţii… cealaltă personalitate sub control.

Fatimah ţinea în mână un blister. Ochii ei spuneau: *Vezi? Încercăm să te ajutăm.* În acelaşi timp, ceva o amuza.

— Pilulele astea sunt atât de noi, încât pasta nu s-a uscat încă de tot.

— Ce efect are medicamentul? întrebă Mae.

— Reduce sinergia emoţională.

Fatimah ridică din umeri. Singurele cuvinte pe care le avea erau cuvinte mari. Fie nu voia, fie nu putea să spună clar care era efectul.

Dar Mae ştia. Îl simţea.

— Mă răvăşeşte ca pe nişte frunze, spuse ea.

Fatimah suspină şi scoase aerul din plămâni – până la capăt: *Asta e.*

— E posibil să aibă astfel de efecte secundare.

Oricum n-aş lua parte la recoltă. N-ar fi de acord satul.

Nu am ce orez să recoltez; este tot orezul lui Joe. Aşa că n-aş face decât să mă plimb pe lângă câmpuri. Ca o fantomă.

Dacă aş încerca să le spun oamenilor ce am văzut aici, medicamentul m-ar face să vorbesc nedesluşit. Sau bătrâna doamnă Tung şi cu mine am ieşi amândouă la suprafaţă, în faţa lor, ca o singură fiinţă cu mintea stricată. Apoi aş naşte pe gură. Şi aş fi un monstru.

— Odihneşte-te, zise Fatimah, şi o mângâie pe braţ. O parte din Mae voia să plângă şi să spună: vreau să merg acasă. Dar fu împiedicată s-o facă. Sentimentele puternice sau gândurile limpezi se topiră.

Cândva, nu-şi dădu seama când, Fatimah plecă şi Mae rămase singură.

Unde e rochia mea cea bună? se întrebă ea. Am venit la oraş cu rochia cea bună şi cu jacheta de Talent. Se uită în jur prin cameră şi nu văzu nimic de-al ei.

Rochia cea bună şi jacheta de Talent scăzură în importanţă. Mae îşi legănă picioarele şi le coborî din pat. Era îmbrăcată într-un halat pentru operaţie.

Nu era nimic în mintea ei mai clar ca hotărârea de a scăpa. Pur şi simplu, plecă. Nu spuse conştient: lasă medicamentele; mai bine să am parte de luptă, de durere şi de claritate. Blisterul cu pastile rămase pe măsuţa de lingă pat.

Deschise uşa şi păşi pe coridor, iar acolo era câinele.

— Du-te, mârâi acesta cu urechile ciulite, cu dinţii dezgoliţi, ridicându-se în picioare. Înapoi!

Mae presupuse că, de fapt, vorbea cu domnul Tunch.

— Ne-am încheiat înţelegerea, zise ea cu o voce ştearsă, plângăreaţă.

Nu era corect, făcuse ce promisese.

— Un târg corect.

— Trebuie să rămâi aici.

Vocea lui era egală, mecanică, cu ciudate salturi de ton şi calitate.

— De ce? întrebă Mae.

Câinele îşi lăsă capul pe-o parte.

— Fiindcă eşti bolnavă.

— Acum sunt sănătoasă.

Câinele sări înainte şi-o amuşină, şi-i linse mâna.

— Scuze că te-am muşcat, zise el.

Se uită în sus la ea, cerând îndrumări.

Mae atinse cutia de pe capul câinelui, prea răvăşită ca să mai simtă dezgust. Medicamentele o făceau să simtă mirare. Se gândi la Kru-ul ei. Asta e varianta pentru câini. L-am amprentat şi i-au implantat abilitatea de a vorbi. Sau poate toate abilităţile unei persoane. Poate că era Tunch.

— Acum poţi înţelege unele lucruri. Îţi aminteşti cum era înainte?

— Puţin, spuse câinele. Nu erau decât mirosuri. Îmi amintesc de mirosuri. Acum îmi amintesc şi alte lucruri.

— Poţi alege, zise Mae. Poţi decide asupra lucrurilor.

Se gândi să se ducă înapoi. Lumea vălurea în jurul ei;

Ideea de a părăsi clădirea, de a traversa oraşul, de a găsi drumul de întoarcere la poalele muntelui – totul era imposibil fără ajutor.

— Mă poţi ajuta să ajung înapoi acasă.

Câinele înclină capul. Dădu brusc de două ori din coadă.

— Ceea ce face el, spuse Mae nimănui în mod special, sunt lucruri care n-ar fi permise în nicio altă ţară. De asta îl plătesc. Ca să facă unele lucruri pentru ei şi ca să afle unele lucruri.

— Ca mine, spuse câinele.

— A trebuit să te facă deştept, cât mai deştept posibil. Doar că vei rămâne un unicat.

Câinele păşi înainte cu capul plecat, încă dând din coadă.

— Nu poţi pleca pe acolo, zise câinele. Te vor vedea. Drumul e pe aici.

Îşi lipi botul de podea şi amuşină. Urmărea un miros.

Tot ce conştientiza Mae era că-i plăcea sentimentul de a avea un tovarăş. În copilărie, Mătuşa de Fier avusese un câine mare şi zvelt pe nume Mo, care era puţin nebun.

Mo urina peste tot. Venea la Mae şi se plimba cu ea o vreme, dar numai când voia el. Asta părea să facă şi câinele acesta.

Străbătură coridoare întregi. Câinele ciuli urechile, se învârti o dată şi încercă să latre:

— Cine? zise vocea mecanică.

Un bărbat în alb se apropie chicotind şi scărpină câinele după urechi. Nu era domnul Pakan.

— Bună, Ling, zise el. Unde te duci, băiete?

Mae încă înota în valurile fiinţei sale şi răspunse deopotrivă cu inocenţă şi cu puţină viclenie:

— Ling mă duce unde trebuie să ajung.

— Oh. Foarte bine. Minunat, nu-i aşa? Ai vorbit cu el despre mirosuri? E ca şi când ai intra într-o altă lume.

— Am discutat puţin, zise Mae. Şi e într-adevăr minunat.

— Cum te simţi?

— Medicamentele au un efect foarte puternic, spuse ea.

Zâmbetul bărbatului deveni puţin oţelit. Poate că medicaţia era de vină, dar dinţii lui părură să scrâşnească.

— Asta e bine, spuse el.

Făcu o plecăciune şi plecă.

— Nu am spus adevărul, spuse Ling.

Vocea mecanică nu putea transmite niciun sentiment.

— Începem să învăţăm, zise Mae.

Se auzi o bubuitură şi-o bufnitură în faţa lor. Mae se gândi la un tunet, apoi la tobe. Ling se opri şi aşteptă şi înclină din cap într-un gest universal, care nu ţine seama de specie: *Scarpină-mă după urechi.* Mae se supuse inconştient.

Sunetul venea de la nişte imense butoaie de metal. Bărbaţi în halate albastre le rostogoliră pe lângă Mae. Ling mârâi, stabilind faptul că era un câine de pază loial.

— Bun băiat, chicotiră distribuitorii, uitându-se cu o poftă apatică până şi la o femeie de vârstă mijlocie în halat de spital. Mai bine tu decât eu, Ling, spuseră ei, ajungând la concluzia că lipsa de farmec erotic a lui Mae făcea din ea un obiect demn de dispreţ.

Ling stătu locului, gâfâind răbdător. Ridică botul, adulmecând aerul, lingând mâna lui Mae, şi merse mai departe, cu labele păcănind, alunecând pe podeaua lustruită.

O conduse spre o uşă albastră. Lovi cu nasul lunga clanţă de metal.

Amorţită, Mae îi era recunoscătoare.

— Mulţumesc.

Împinse uşa şi păşi afară într-o parcare scufundată în lumina orbitoare a soarelui, plină de autobuze ceruite ale companiei şi trei limuzine.

Ling o urmă.

Parcarea era împrejmuită de un gard. Era înalt şi făcut din metal încrucişat, şi era acoperit pe toată lungimea lui cu sârmă ghimpată.

Mae era nesigură şi detaşată. Îşi pipăi rădăcina din Aer.

Îi era mai uşor să acţioneze sub influenţa medicamentelor, căci era la fel de calmă ca atunci când se afla în Aer.

— E-o glumă totul, spuse ea şi zâmbi pe nepusă masă.

Era adevărat. Lumea era o glumă. Era o poveste, născocită de gravitaţie din nimic. Era un accidental produs secundar al Aerului, al eternităţii unde era situat Aerul.

Putea simţi acea eternitate. Putea lua povestea în mâini. Putea simţi gardul de metal. Gardul nu era decât o ficţiune.

Aşa că o rupse.

Întinzând mâna în Aer, Mae înşfăcă realitatea, aşa cum ca însăşi fusese înşfăcată, şi foarte simplu, foarte uşor, mintea sa rupse în bucăţi metalul gardului. Chicoti gândindu-se la cât de ciudat era că toată lumea lua gardul în serios. Rupse plasa ca pe-o fâşie de pânză.

— În sezonul acesta, spuse ea, tinerele doamne conştiente de Aer vor purta gardurile pe care le-au rupt ca semn al forţei lor.

Marginile rupte ale gardului dansau parcă în bătaia vântului.

— Cântă, îi spuse ea gardului, şi începu să chicotească. De ce nu?

Şi capetele rupte şi tăioase ale sârmei începură să ţiuie, exact aşa cum făcuse mâncarea sa de prânz. Orice era posibil.

Vântul sufla praful, gardul dansa şi cânta, iar Mae păşi afară, în deşert, urmată de câinele vorbitor.

Dincolo de gard era o regiune păduroasă de vale, călduroasă, plină de ferigi şi mărăcini crescuţi la înălţimea lui Mae. Mărăcinii şi ferigile făcură cărare şi i se aplecară în faţă. Ea merse desculţă printre ele. Acestea se ridicară înapoi în urma ei, ca s-o protejeze. Auzi labele lui Ling în spatele ei, în praf. Deasupra era cerul, neschimbat, cu nori aşa cum fuseseră în timpul lui Buddha.

— Tu vii cu mine, spuse ea.

— Da, zise Ling. E de datoria mea să stau cu tine.

— Cum vom ajunge acasă?

— Te voi urma până acolo.

O şopârlă le tăie calea, târându-se în umbră, şi îngheţă, atentă, umflându-şi gâtul.

— Ce vezi? îl întrebă Mae.

— Multe coridoare, zise câinele. Fără tavan.

— Asta se numeşte cer, spuse Mae.

Câinele se opri şi apoi fu infuzat cu Info.

— Oh, da, zise el. Acum văd că este cerul.

Merseră. În văzduh, ulii zburau în cerc, căutând şoareci de deşert.

— Vreau să vânez, spuse Ling.

— Nu. Nu încă. Mai târziu. Ai o datorie, spuse Mae.

Înaintea lor erau munţii, moi şi rotunjiţi în straturile mai apropiate, apoi înălţându-se, unul după celălalt, înapoi printre dealuri, înapoi spre piscurile pliate, spre zăpadă. Mae avea un plan vag să străbată câmpia nedezvoltată, ocolind oraşul.

Îşi croiau deja drum prin tufărişuri, spre o potecă prăfuită ce ducea la periferia satului. O moschee verde frumoasă se înălţa deasupra colibelor de noroi, şi se simţea miros de iezi. Două femei făceau bulgări de balegă. Întoarseră spre ea feţe asprite de deşert, nevenindu-le complet să creadă ce vedeau.

O chinezoaică goală, aveau să spună mai târziu, *cu un câine care purta o tichie de metal.*

Mae îşi croi drum printr-un alt tufiş şi traversă un câmp plin cu paie.

— Când mâncăm? întrebă Ling.

— Nu ştiu, zise Mae.

Ceva păru să-i pocnească în cap. Începea să i se limpezească gândirea.

— *Ling se simte neiubit dacă nu este hrănit,* avertiză computerul de pe capul câinelui. *Devine agitat şi nesigur.*

— Acasă ne aşteaptă o friptură suculentă şi mare şi un castron cu apă, promise Mae.

Apa se scurgea de pe limba scoasă a lui Ling.

— Sună bine, spuse el. Îmi pot imagina friptura. Îi simt mirosul.

Îl hrănea computerul.

— Bun câine. Bun băiat, spuse Mae, părându-i rău pentru el – că era păcălit, că era posedat.

O făcea să creadă că aveau unele lucruri în comun.

Oraşul se întinsese dincolo de vechile sale graniţe. Mae se opri la marginea unui drum. Nu avea ce face decât să continue mersul. Străzile erau luminoase, desfundate. Oamenii treceau agale pe lângă ea, cu capetele întoarse. O femeie strigă să se acopere cu ceva, beţiva de ea.

Câinele se întoarse şi mârâi, dezgolindu-şi dinţii din maxilarele negre.

De ce sunt toţi atât de îngrijoraţi? se întrebă Mae. Halatul mi-e lung până la genunchi, iar unii dintre noi sunt încă atât de săraci, încât umblă desculţi. Un adolescent, îmbrăcat din cap până-n picioare în haine căptuşite, păşi afară şi apoi din nou înăuntrul unei librării şi-şi strigă prietenii. Un bărbat neputincios într-un scaun de frizer se holbă la ea când trecu pe acolo, lungindu-i-se faţa.

— Lumea e atât de mare, spuse Ling.

Un bărbat în haine vechi, ţepene, şi şapcă de ţăran scăpă la pământ o desagă cu unelte.

— Toate astea sunt case pentru oameni, zise Mae.

— Unde se termină lumea? întrebă Ling.

Bărbatul se luă după ei.

— Nu se termină niciodată, zise Mae.

— Câinele… Câinele tău vorbeşte, spuse bărbatul.

Ling crezu că este lăudat şi se întoarse ca să-l miroasă pe bărbat. Era un sătean karz vânjos cu o faţă care arăta de parcă ar fi lovit-o cineva cu o scândură de lemn, cu o bărbie înnegrită

de ţepii ce se uneau cu o mustaţă imensă. Se dădu alarmat în spate.

— În Aer vorbesc, spuse Mae, explicând, vrând ca el să ştie că nu era nimic ieşit din comun. E ca un radio în capul şi în gâtul său.

Bărbatul începu să clatine din cap fără oprire. Alungă întreaga lume cu o fluturare de mână.

— Eu repar maşini, zise el.

Se întoarse înapoi.

— Câinele înţelege?

— Vreau să înţeleg, zise Ling.

Bărbatul se uită atent în ochii negri şi blânzi ai câinelui, de parcă ar fi putut cădea în ei şi dispărea.

— *Ţţţ,* fu tot ce spuse el, sunetul lumii sale care se schimba, brusc, cu adevărat.

Îşi ridică desaga cu unelte. Ling le adulmecă cercetător. Uimitor, bărbatul se scărpină în cap şi se întoarse cu spatele.

Băieţii din librărie se holbau.

Mae le făcu scurt din mână şi merse mai departe.

Străzile începeau să urce abrupt.

— Cât mai e până la friptură? întrebă Ling.

— Oh, băiat deştept, prieten bun, spuse Mae. E cale lungă, dar vom discuta.

— Cum este lumea pentru tine? o întrebă Ling.

— În momentul de faţă, sunt drogată. Aşa că totul este foarte ciudat. Cum este şi pentru tine.

O femeie veni la ea şi, fără niciun cuvânt, îi puse în mâini o pereche de sandale din plastic. Plasticul era transparent şi plin de fulgi argintii care reflectau şi reţineau lumina soarelui. Ochii femeii erau înconjuraţi de rimel, plini de mirare şi milă. Purta o jachetă purpurie şi bocanci de lucru occidentali.

— Pot să vă sugerez o eşarfă uşoară mov la o jachetă atât de intens colorată? spuse Mae.

Mae, îşi spuse ea, mintea ta. Mintea ta încă nu funcţionează cum trebuie.

Faţa femeii nu se schimbă, dar se îndepărtă cu repeziciune.

Mae îşi continuă drumul încălţată cu sandalele sale argintii spre locul unde drumul cotea într-o altă direcţie, spre indicatorul

care marca direcţia spre casă, şi se uită înapoi peste oraşul cu copacii şi luminile lui. Umbrele erau puţin mai lungi, lumina soarelui şi umbra erau echilibrate în aerul albastru, greu. Părea mai rece, mai auriu, mai liliachiu. Din lumină se înălţa Marea Moschee Saudită, făcută din cristal îngheţat, citatele dănţuitoare din Coran reţinând lumina soarelui ca să fie iluminate dinăuntru.

O limuzină lungă, cu reflexii de bronz, se opri elegant lângă ea. Un geam coborî uşor ca lentilele protectoare ale ochiului unei şopârle, şi domnul Tunch se aplecă afară.

Mae simţi teroare, numai că teroarea nu-şi putu croi drum spre suprafaţa chipului său, al membrelor sau jos, în străfundul stomacului.

Sunt prinsă, îşi spuse ea cu nepăsare.

— Bună, Mae, zise Înţelepciune de Bronz.

Aşteptară amândoi. El deschise portiera de cealaltă parte a maşinii.

— Dă-mi voie să te duc acasă.

Mae nu se putea mişca. O parte din ea voia să plângă. Ochii ei încercau să plângă, dar medicamentele o împiedicau.

Ling se uita înainte şi-napoi, înainte şi-napoi.

— Mae? se rugă el după instrucţiuni.

— Urcă, zise ea cu o voce atât de joasă, că numai un câine o putea auzi.

— A spus că mergem acasă, insistă câinele.

Urcă pe bancheta din spate, lângă vechea rochie cea bună a lui Mae.

Domnul Tunch conducea el însuşi.

— Am vorbit serios înainte, Mae.

Ochelarii îi goleau ochii de orice expresivitate.

— Vreau să-ţi explic ceva.

Ceva păru să pornească iarăşi în mintea lui Mae. Ceva îi spuse că mersul pe jos îi făcuse bine, înrăutăţise efectul medicamentelor, dar acesta avea să înceteze mai repede. Gândul însemna că încă nu se urcase în maşină.

— Nu fi prostuţă, Mae, nu eşti destul de importantă pentru mine ca să te rănesc.

Urcă pe scaunul din faţă.

— Eu, scânci Ling şi, cu ghearele zornăind, se urcă în poala lui Mae.

Picioarele sale se înfipseră, căutând ceva de care să se ţină.

— Au! făcu Mae.

— Ţine-mă, spuse Ling, şi ea îşi dădu seama că animalul se temea.

Dorea cu orice preţ să ajungă la geam, unde se simţeau mirosuri, unde era lumea în care el credea cu adevărat.

Mae îl răsuci astfel încât să-i stea comod în poală.

— Suntem toţi în maşină? întrebă Tunch, de parcă ar fi fost o familie care pleca la picnic.

Maşina porni pe direcţia cea bună.

— Ce se va întâmplă cu tine acasă? întrebă Tunch.

Mae se gândi.

— Voi fi un paria. Din cauza asta îmi va fi foarte greu să ajut oraşul, căci nimeni nu mă va asculta.

Poc, i se auzi în cap, limpezindu-se din nou. Începu să fie conştientă de slaba adiere de teamă care o străbătea.

— Nu vei lua medicamentele? întrebă el.

Mae scutură din cap.

Trebuie să schimbe viteza, uitându-se în oglindă la viitorul din spatele lor.

— Probabil că-i o decizie înţeleaptă. Vei avea o minte clară. Dar când tu şi doamna Tung veţi simţi acelaşi lucru, ea va ieşi la suprafaţă.

— O pot alunga, spuse Mae. Cu excepţia cazurilor când intervine altcineva.

— Scuze, zise Tunch.

Mae ar fi putut spune multe lucruri: le spui „Scuze” şi soţiilor bărbaţilor pe care-i omori? Sau nu faci decât să ameninţi? Cum faci să-ţi ţii separate toate identităţile? Sper să reuşeşti să-l ţii pe asasinul de doi bani separat de omul care vrea să conducă.

Poc.

Tunch continuă:

— Unul dintre efectele secundare ale eliminării din sistem a medicamentului va fi o perioadă de, ă, mare sensibilitate. E nevoie să stea cineva cu tine.

Poc.

— Îmi ştii adresa din Aer. Vei înregistra şi asta?

Poc.

— Şi vei vinde informaţia străinilor? Sau te-au plătit deja pentru orice ai putea afla?

— Depinde de felul informaţiei, murmură Tunch.

— Ling, spuse Mae, s-ar putea ca el să încerce să te omoare. Te-au văzut prea mulţi oameni, băiatule. Iar tu n-ar trebui să exişti. Mă înţelegi, băiatule?

— Da, spuse vocea mecanică de nepătruns.

Mae îşi afundă faţa în obrazul său blănos şi-n fruntea goală, rasă.

— Îmi pare rău. N-am înţeles. Trebuia să te las în stabiliment. Fii Cu ochii pe el, Ling. Şi el are stăpâni, aşa cum ai tu. Trebuie să le fie loial, altfel nu are de mâncare. Tu şi cu el sunteţi la fel.

— Înţeleg, spuse Ling.

— Bun băiat, Ling, zise Tunch. Fii un băiat bun.

— Întotdeauna sunt, spuse Ling.

Mae glăsui:

— Vei transforma Karzistanul în groapa de gunoi a lumii.

— Karzistan trebuie să trăiască din ceva, spuse el.

Maşina îşi continuă drumul, ierburile pierzându-se într-o ceaţă dincolo de geamuri. Ceea ce era aproape era anulat de viteză.

— Nu mă înţelegi, Mae, spuse Tunch. Mă bazez puţin pe medicament să te ajute să accepţi ce voi spune. Ceea ce sunt pe cale să spun se spune folosind cuvinte foarte atent alese, folosite într-un fel foarte precis.

— Sunt pregătită, spuse Mae.

— Sunt un erou, zise Tunch.

Botul lui Ling era scos pe geam.

— Lumea asta miroase altfel, spuse el.

Mae nu era impresionată.

— Aştept înţelesul precis al cuvântului, spuse Mae.

— Un erou mediază, zise Tunch. Aduce la aceeaşi masă binele şi răul. Foloseşte uneltele răului, poarte chiar să *fie* rău, pentru a face un lucru constructiv. Oamenii au nevoie de eroi. Tânjesc după ei. Asta e din cauză că oamenii care nu sunt eroi cred că eroii sunt buni. Iar răul e făcut de oameni care cred că sunt buni. Oamenii buni fac rău fiind blânzi şi nepunând capăt unor

lucruri. Oamenii buni poartă războaie din iubire. Au nevoie de eroi ca să spargă acest cerc. Ca să-i înfrângă, ca să construiască diverse lucruri.

În ochii lui Mae dansau umbre negre, iar domnul Tunch încercă să-i adune gândurile.

— E îngrozitor, dar e singura cale de a merge înainte. Eroii nu sunt ca în poveşti, unde poartă masca nobilităţii. Toţi eroii fac lucruri rele, îngrozitoare. Robin Hood era un hoţ şi un ucigaş. John Kennedy a comandat invazii şi războaie. La fel şi Lawrence, care a luptat ca un lup pentru arabi. Ataturk a distrus moscheile şi a ucis preoţimea. Oamenii minunaţi, teribili sunt atât buni, cât şi răi.

Medicamentul făcea dificil pentru oricine să-şi adune gândurile.

— Încerci să-mi spui de ce nu-mi vei face niciodată un rău, zise ea, acum că ai învăţat din răul pe care deja mi l-ai făcut.

— Exact. Eşti prea valoroasă. Vreau să fii acasă, în satul tău. Ştii de ce?

— Da, spuse Mae cu sfială. Crezi că şi eu sunt un erou.

Tunch îi oferi doar un rânjet subţire, satisfăcut.

— Cum ai rupt gardul? întrebă el.

Mae îi spuse.

— Aerul e real, iar noi nu.

Înţelepciune clătină o dată din cap, confirmând ceva.

Mae îşi spuse sieşi ce nu-i spusese lui: ceea ce făcuseră ei fusese un suflet artificial. Tu şi Formatul tău vreţi să ne vindeţi înapoi sufletele. Eşti pe cale să afli că noi le-am luat deja.

Îşi continuară drumul în noapte.

***

Ling merse cu capul scos pe geam.

La jumătatea dealului, câinele întrebă:

— De ce există stele? Nu miros în niciun fel.

Tunch răspunse:

— Miros a căldură, miros atât de crâncen, încât îţi arde simţul mirosului.

— Ne apropiem de ele? întrebă Ling, uitându-se în jur.

— Nu încă. Nu, pentru încă mulţi ani, zise Tunch.

Mae înţelese pe dată că Tunch avea de gând să stea pe stele, oricât de multe secole era nevoie pentru asta.

Tunch întrebă câinele:

— Vrei să ştii cum a început universul?

— Oh. Ar fi bine de ştiut asta, zise câinele, uitându-se în jur.

— Teribilă mândrie, spuse Mae.

Tunch fu foarte mulţumit de asta şi rânji.

— Unde nu există nimic, spuse el, gravitaţia nu atrage, începe să respingă. Întreabă ce înseamnă cuvintele astea.

Ascultător, câinele consultă Aerul, cu transpiraţia curgându-i de pe limba scoasă. După o clipă, Ling spuse:

— Gravitaţia trage totul laolaltă. Ne face grei, astfel încât să stăm pe pământ. Altfel, am pluti către stele.

— Bine, spuse Tunch.

— Aşadar, nasul meu nu va arde.

— Nu.

Câinele păru să rânjească, gâfâind.

Tunch continuă:

— Înainte să existe ceva, gravitaţia nu avea niciun rost

— Decât să tragă în lături. A tras, iar inexistentul s-a întins ca o bandă de cauciuc, până când s-a rupt. Când s-a rupt, a fost o răbufnire de lumină şi căldură. Aşa a fost creată energia, iar din energie au fost făcute lucrurile.

— Până aici totul e bine, spuse câinele.

— Aşadar, existând ceva în locul inexistentului, gravitaţia a devenit o forţă de atracţie. A tras laolaltă. Când a explodat universul, aceasta a tras şi a dat formă lucrurilor. Nori de gaz, apoi mingi de gaz, apoi stele.

— Şi gravitaţia e un erou? întrebă câinele.

— Da, spuse Tunch mulţumit.

— Cum? întrebă Mae.

— Matematic, ştim că trebuie să existe unsprezece dimensiuni. Ca înălţimea şi lăţimea, doar că aceste dimensiuni n-au fost afectate de explozia primordială. Ele au încă aceeaşi mărime, încolăcite în inima universului. Unde nimic nu se schimbă cu adevărat. Gândeşte-te la punctul din mijlocul unei roţi. Roata se învârte, dar punctul nu.

— Ce-i o roată? întrebă Ling.

— Noi mergem pe roţi. Accesează definiţia matematică a punctului.

— Bine, şefule.

— În acele dimensiuni încolăcite, ştim că aceleaşi ecuaţii care descriu electromagnetismul descriu şi gravitaţia. În tărâmurile atemporale din afara universului nostru, acestea nu există. Acum, întreabă din nou ce este gândul?

Ling pregăti răspunsul.

— Un fenomen electromagnetic. Diferenţe de sarcini produse de reacţii chimice.

— Gravitaţia e ca şi gândul. Are putere asupra tuturor lucrurilor din univers, dar ea nu există *în* acest univers. Nu există un val gravitaţional, nici particulă gravitaţională. Există în afara timpului. Făureşte lucruri. Iubeşte lucruri. Trage lucrurile în lături.

Lăsă maşina să vorbească o vreme, vâjâitul roţilor ei pe suprafaţa aspră, zumzetul motorului.

— Ştii ce vom face noi, oamenii ca tine şi ca mine, Mae?

Din nou acel rânjet acorporal, în derivă dinspre ochelarii de soare, luminat de jos de luminile de la bord.

— Vom dovedi că Dumnezeu există. Îi vom trimite mesaje.

Mae îşi spuse:

Sunt blocată într-o maşină cu un nebun care se întâmplă să spună adevărul. Sunt blocată într-o maşină cu cineva scos atât de tare din minţi de o părere de sine extrem de bună, încât crede că va trăi pentru totdeauna. Crede că va strânge mâna lui Dumnezeu cu ajutorul aparatelor. Adevăratul lucru îngrozitor e că s-ar putea foarte bine s-o facă.

Mae văzu cu claritate că sistemul lui era atât de lacom, încât avea să înghită orice. Orice făcea sau spunea ea – loveşte-l pe domnul Pakan, împrieteneşte-te cu Ling, ceartă-te cu Tunch, sau fii de acord cu el – avea să se combine cu nebunia lui de Bronz, avea s-o alimenteze.

Singurul lucru pe care-l putea face şi care nu avea să-l ajute era să păstreze tăcerea. Păstrând tăcerea avea să-l împiedice să-şi dorească să ştie mai multe despre ea. Dacă el avea impresia că putea stoarce şi mai multe Info, avea s-o întemniţeze din nou până când ar fi aflat totul.

Mae se prefăcu că adoarme.

***

Maşina se opri cu un scrâşnet pe pietriş.

Mae clipi.

— Am ajuns, spuse ea.

Îl mângâie pe Ling.

— Să te porţi bine cu el, îi spuse domnului Tunch. I s-a promis friptură.

Ling se uită în sus în ochii ei.

— Vreau să mi se ia cutia asta de pe cap, spuse el. Vreau să scap de vocea asta.

Mae se uită la Tunch. Avea s-o facă?

— Putem face asta, zise domnul Tunch, şi scărpină nepăsător capul lui Ling.

Mae spuse tăios:

— Mulţumesc pentru că m-ai adus.

Coborî, păşind afară din mirosul luxului, al pielii şi-al netezimii. Simţi mirosul de canal al micului râu şi al noroiului.

— Viitorul va fi minunat, Mae.

Îi dădu rochia cea bună, cea acoperită de inimioare.

Ea zâmbi simplu şi clătină din cap, cât mai enigmatic posibil.

— Lucrează în direcţia asta, îi spuse el.

Şi închise portiera. Mae aşteptă cât maşina întoarse. Botul lui Ling era lipit de fanta geamului.

— Voi fi din nou câine, spuse el.

Maşina porni torcând înapoi pe drum în jos şi dispăru. Mae se întoarse şi începu să meargă şi-şi dădu seama că, slăbiţi, genunchii îi tremurau.

El vorbeşte despre Dumnezeu. La fel ar face şi Diavolul.

Se afla la jumătatea urcuşului spre casa lui Kwan când îşi dădu seama că nu mai avea sandalele argintii.

15.

e-mail de la: domnişoara Soo Ling
15 septembrie

Sigur că-mi amintesc de dumneavoastră, stimată doamnă Chung. Mi-aţi apreciat mereu foarte mult munca şi aţi fost foarte generoasă cu plata. E plăcut să ştiu că am aşa prieteni buni acasă. Îmi place foarte mult serviciul pe care-l am în Balshang. Acum contribui la procesul de creaţie, dar croitul şi cusutul sunt armele mele secrete. Nimeni nu crede că pot, aşa că, atunci când o fac, oamenii cască ochii.

Sunteţi bună să întrebaţi de Bulent. Mă tem că nu mai suntem împreună, cu toate că am rămas amici buni. Ne sfătuim reciproc referitor la cum să supravieţuim lucrând cu toate Vulpile şi Vidrele de aici şi vorbim despre Valea Verde şi toţi oamenii pe care i-am lăsat acolo.

În privinţa bunei dumneavoastră oferte de a-mi cumpăra stocul de material: materialele sunt depozitate în Yeshibozkent la mama mea, doamna Soo Tung. I-am scris, cerându-i să aranjeze expedierea lor prin intermediul băncii dumneavoastră.

Mulţumesc, de asemenea, pentru fascinanta trecere în revistă a muncii depuse de dumneavoastră sub patronajul Iniţiativei „Prinde Aripi”. Eu personal nu sunt la curent cu dezvoltările tehnologice, dar dumneavoastră aţi deschis pentru mine noi ferestre către această lume nouă. Ţineţi-mă la curent. Veţi veni în vizită în Balshang?

e-mail de la: locotenentul Chung Lung
6 octombrie

Doamnă Chung Mae,

E adevărat că mama mea foloseşte e-mail-ul? Tata mi-a spus că lucrezi pe aparatul familiei Wing. Şi sora mea e încântată. Armata ne oferă o alocaţie pentru corespondenţă personală. Ei presupun că majoritatea dintre noi nu avem la ce adrese de e-mail să scriem! Vă rog să-mi daţi de veste dacă nu am nimerit la doamna Chung care trebuia.

fişier audio de la: doamna Chung Mae
6 octombrie

Fiul meu:

Nu-ţi poţi imagina cită bucurie mi-a provocat primirea mesajului tău. Eşti atât de discret cu privire la toate câte s-au întâmplat şi atât de bun să nu aminteşti de asta, aşa încât sunt şi mai bucuroasă să primesc veşti de la tine, fiindcă nimeni din sat nu vorbeşte cu mine, iar eu trebuie să vorbesc cu oamenii deoarece, Lung, viitorul nu stă să vină, ci e aici acum şi nimeni din Kizuldah nu e pregătit pentru el. Sunt toţi ca nişte şoareci speriaţi care încearcă să pretindă că nu există niciun uliu, nicio pisică. Am învăţat atâtea lucruri, fiule. Am făcut o Hartă a întrebărilor pentru sat. La început m-am gândit să aflu ce fel de haine vor oamenii, dar am început să întreb ce părere au despre Test. Uite ce am aflat: ei cred că Aerul va fi ca televizorul. Nu vor să înţeleagă că le va fi în minţi, că le va schimba minţile. Ei cred că va fi vorba doar de fotbal şi jocuri. Sunt speriaţi de ceea ce va veni şi asta înseamnă că nu vor asimila tot ce au de învăţat. Am încercat să pun bazele unei şcoli ca să-i învăţ. Lung, şi au venit pentru o vreme. Apoi, ca să închidă şcoală, Shen i-a spus tatălui tău ce am făcut. Aşa că şcoala a fost închisă. Oh, Lung, îmi pare atât de rău pentru tine. Cât de confuz trebuie să fii în legătură cu ceea ce s-a întâmplat. M-am îndrăgostit, un lucru caraghios pentru o femeie bătrână, dar îţi cer ţie, care eşti încă tânăr şi încă te mai poţi bucura de viaţă, să încerci să înţelegi că, atunci când eşti bătrân, poţi vedea pe neaşteptate că ai pierdut ceva, şi că trebuie să ai acum lucrul acela ori să te obişnuieşti cu gândul că nu-l vei mai avea niciodată. Mă refer la dragoste. Lung. Ştiu cât de mult îţi respecţi tatăl şi cum, în calitate de ofiţer în armata preşedintelui, pui preţ pe buna purtare. Eu m-am comportat urât. Acum sunt o femeie căzută în dizgraţie. Ştii ce înseamnă asta într-un sat mic. Spune-mi dacă asta te stânjeneşte şi nu te voi mai contacta în felul ăsta. Trebuie să închei. Oh, am o afacere în Reţea; uită-te la www.native/fashion/wing.htvl. Transmite-i surorii tale toată dragostea mea.

MARTORUL DIN UMBRĂ

În jurul lumii, nimic nu e mai frumos decât expresia culturii indigene combinată cu simpla eleganţă.

Aci veţi putea vedea frumoase broderii indigene încorporate în modele moderne. Vă rugăm să alegeţi modelul care vă place cel mai mult, ca să-l vedeţi prezentat de femeile băştinaşe care au produs aceste magnifice vestimentaţii.

Dar frumuseţea care există se va fi produs în frumoşii voştri ochi, căci vă doriţi să vedeţi ce poate produce o parte uitată de lume.

PRIETENI ÎN LOCURI NOI

Dacă ne-aţi mai vizitat până acum, vă putem arăta lucruri noi care v-ar putea interesa în mod deosebit. Aşa încât, vă rugăm respectuos să lăsaţi o Carte de Vizită, ca să putem fi prieteni. Vă rugăm să ne spuneţi ce credeţi, căci noi suntem doar nişte ţărani ignoranţi dintre dealuri şi dorim foarte mult să vă ascultăm părerea.

MODA NOASTRĂ PRINDE ARIPI

COSTUMUL „PRINDE ARIPI”

Acest costum simplu cu pantaloni din pânză de in are aplicaţii din broderie karzistaneză autentică. Niciun creator de modă nu s-a gândit la aşa ceva. Acest străvechi model „Rândunică” este simbolul norocului în căsnicie. Ar fi o excelentă costumaţie de nuntă sau un cadou pentru fericita, plina de speranţe mireasă. Costumul este prezentat de artista populară tribală Shen Suloi, cea cu zâmbet ferice. Soţul ei este profesorul nostru de şcoală.

SUNT O HAINĂ DE LUCRU PENTRU O PERSOANA VESELĂ

Acesta este un veston cu glugă sută la sută indigen, conceput să fie purtat pe câmp, pe vreme însorită ori ploioasă. Alungă supărarea. Omul alege să poarte ceea ce-l reprezintă, şi e o prostie să fii supărat că trebuie să munceşti. Purtând această haine, îţi poţi demonstra curajul de a face faţă vieţii adevărate.

Vă este prezentată de Sezen Ozdemir, care nu este decât o băştinaşă. Este însă o fată bună, căreia îi place uneori să

întreacă măsura. Cumpăraţi haina, şi ea va pune banii deoparte ca să-şi cumpere o motocicletă.

ROCHIE SPECIALA „DAŢI ASCULTARE LUI DUMNEZEU”

Daţi voie acestui model special să vă vorbească în secret sufletului în zilele importante. Aceasta este o rochie specială pentru ocazii importante, cum ar fi nunta fiului vostru sau serbarea de absolvire a liceului. Aplicaţiile acestea le comunică direct zeilor că le daţi ascultare. Nu este menirea omenirii să înţeleagă ce spun zeii. Dar e bine să continuăm să-i ascultăm. Aşa încât aceasta e o aplicaţie dintre cele mai nobile.

Wing Kwan, soţia prim-fermierului nostru, vă prezintă rochia de faţă, ea fiind, de asemenea, cea care a lucrat toate aplicaţiile.

Băştinaşii au mulţi zei în tradiţia şamanică. Chinezii din Karzistan sunt budişti, însă karzii sadea sunt în majoritatea lor musulmani. În satul nostru trăieşte chiar şi o familie creştină! Toţi sunt bineveniţi aici.

VIZITAŢI-NE CASA
KIZULDAH – SATUL NOSTRU

Am ţinut camera TV pe acoperiş ca să vă arătăm satul şi terasele noastre. Suntem fericiţi să trăim într-o asemenea frumuseţe. E cu atât mai frumos locul, acum, că mulţi oameni îl pot vedea. Pe terase cultivăm orez. Acestea sunt vechi de 2.000 de ani.

ACEŞTIA SUNTEM NOI

Modelele stau toate în faţa aparatului domnului Wing, în curtea casei sale. El este prim-fermierul nostru. Imaginile video de pe această pagină ne arată pe noi şi casa în care ne desfăşurăm activitatea. Noi, femeile pe care le vedeţi, lucrăm toate în hambar. Suntem foarte fericite şi ne veţi vedea pe toate, chiar şi pe mine.

Eu sunt păcătoasa Madam Chung Mae. Nu sunt populară în sat. Încerc să le vorbesc oamenilor noştri despre viitor. De asemenea, sunt o femeie căzută în dizgraţie, dar prietenii mei

îmi iartă asta. Porecla mea este Madam Bufniţă, lucru ce nu dă deloc dovadă de respect!

e-mail de la: locotenentul Chung Lung
8 octombrie

Mulţumesc pentru o scrisoare atât de lungă. La început am vrut să-ţi trimit doar un mesaj scurt. Dar apoi mi-am dat seama că ar părea că sunt supărat pe tine.

Simt multe lucruri contradictorii, greu de pus în cuvinte. Îl ştiu pe tata şi-l respect, dar este şi el om şi îi înţeleg slăbiciunile. Nu ţin partea nimănui. Îmi doresc ca amândoi să vă fi comportat cum se cuvine şi să fi rămas împreună. Eu văd această dragoste ca pe un fel de dezastru, dar nu poţi fi supărat pe victima unei viituri.

Te văd singură, locuind decăzută în podul lui Kwan, şi plâng pentru tine. Apoi îţi văd paginile şi înţeleg că eşti de asemenea, într-un fel, fericită, şi sunt nevoit să întreb: ce s-a întâmplat cu mama mea? Cum de e în stare să facă asta?

Le-am arătat paginile unora dintre colegii mei ofiţeri, care le-au considerat foarte impresionante. Unele dintre soţiile lor sunt şi ele impresionate şi cred că hainele arată foarte modern. Altele au spus că fac Karzistanul să pară nedezvoltat şi necivilizat. Am observat că doamnele mai inteligente au fost cele care au spus că nu, e ca şi cum ar vorbi americanii despre moştenirea lor indiană. O femeie a spus că ştii când iubeşti ceva, fiindcă atunci stăpâneşti cu adevărat acel lucru şi dai dovadă de maturitate. Ele privesc zilele noastre de iobăgie drept ceva ce trebuie depăşit.

Se vând bine hainele?

fişier audio de la: domnişoara Soo Ling
10 octombrie

Stimată doamnă Chung,

Trebuie să spun că sunt fermecată de paginile dumneavoastră, atât de conţinut, cât şi de ideile vestimentare pe care le afişează. Atât de originale şi de actuale. Sincer. Felicitări. Mi-a plăcut să-mi văd pânzele de in folosite atât de bine.

Aveţi dreptate, Călăreţii vă primesc listările, dar vă pun la plată, iar coţofenele n-o fac. Casa noastră de modă lucrează doar prin intermediul coţofenelor. Ele strâng oportunităţi de investiţie şi completează liste cu oameni cu cereri speciale. Coţofenele cer plată de la distribuitori şi nu de la producători. Ataşez o listă cu excelente coţofene pe care să le contactaţi. Sper să vă fie de ajutor.

Cu amintiri afectuoase ale unei bune prietene.

mesaj video de la: bugs@nouvelles

27 octombrie

Sal'tarel Oamenii-mi spun Bugsy şi conduc serviciul de coţofene Nouvelles pentru Media, Inc., şi vreau doar să vă zic că-mi plac la nebunie paginile dumneavoastră şi-mi plac şi lucrurile pe care le vindeţi, şi cred că sunt perfecte pentru oamenii cu care noi am stabilit legătura şi, prin urmare, am fi încântaţi să vindem informaţii despre dumneavoastră magazinelor de aici, din SUA şi să-i spunem coţofenei noastre despre dumneavoastră, îmi cunosc conaţionalii şi le va plăcea ce faceţi la fel de mult cât îmi place mie. De asemenea, poate că aţi vrea să ştiţi că am comandat una dintre rochiile dumneavoastră speciale „Daţi ascultare lui Dumnezeu". Credeţi-mă, mi-ar prinde bine puţin reviriment spiritual aici, în mijlocul New York-ului.

A dvs.

Bugsy (Adele) Harris

Editor, Coţofana Nouvelles

fişier audio de la: doamna Chung Mae.

28 octombrie

Stimată doamnă Bugsy Nouvelles,

Ne cântă inimile după o atât de amabilă misivă. O legătură cu o entitate atât de prestigioasă ne pricinuieşte la fel de multă bucurie ca o căsătorie în familie, căci, asemenea tuturor căsătoriilor, va aduce deopotrivă iubire şi bani. Iar doamnele de vârstă mijlocie din Karzistan au nevoie de amândouă! Vă rog, fiţi bună şi trimiteţi-ne condiţiile de colaborare. Bunătate şi fericire.

mesaj video de la: bugs@nouvelles
2 noiembrie

Sal’tare! Nu există decât o singură condiţie de colaborare. Daţi-ne de veste dacă ia legătura cu dumneavoastră vreun magazin şi spuneţi-le să ne contacteze pe noi. Noi le percepem o taxă de intermediere şi luăm un procent din vânzările către ţara noastră. Am început, ne puteţi crede sau nu, rulând software-ul care le găsea oamenilor emisiunile TV pe care voiau să le vadă. Ne-am dezvoltat foarte mult, şi am pus bazele altor feluri de grupuri de interes TV, cum ar fi cele legate de modă. Ne-am dat apoi seama că putem folosi software-ul pentru a găsi orice, nu doar emisiuni TV. Ne-a venit ideea să vindem informaţiile furnizorilor şi apoi să le spunem grupurilor noastre cum să achiziţioneze produsele. Aşa că nu trebuie să ne plătiţi nimic.

fişier audio de la: Chung Mae
4 noiembrie

Lung, spune-le, te rog, soțiilor colegilor tăi ofiţeri că Nouvelles, coţofana din New York, ne-a listat drept un important furnizor de vestimentaţii. Spune-le că suntem o mare apariţie în lumea modei din New York. Spune-le că sunt nedezvoltate fiindcă nu ştiu că viitorul îl trăiesc zi de zi şi că ar trebui să le fie ruşine că nu fac nimic în privinţa asta. Am adăugat acestui fişier numerele noastre de Ahk Sess şi adresele şi vei putea vedea că avem un mare succes. Arată-le asta soţiilor de ofiţeri. Spune-le că umila şi destrăbălată de Sezen a învăţat să comande computerului să producă noi instrucţiuni pentru a trimite mesaje speciale fiecărui cumpărător al nostru.

Mulţumesc pentru vorbele tale bune. Sora ta mi-a trimis o ilustrată foarte binevoitoare şi instructivă acum câteva săptămâni.

fişier audio de la: locotenentul Chung Lung
4 noiembrie

Eşti supărată? Am vrut să spun că sunt mândru de site-ul tău şi că îţi iert ce ai făcut.

mesaj video de la: bugs@nouvelles
10 noiembrie

Sal'tare! Voiam doar să vă anunţ că primim o mulţime de comentarii referitoare la grupul nostru de ştiri despre voi. Pot face câteva sugestii? Puneţi cine sunteţi şi adresa voastră pe fiecare pagină. Oricât de incredibil ar putea părea, unii oamenii încă mai imprimă paginile. De obicei, le dau altor oameni, dar dacă nu apare adresa acolo, oamenii nu vă pot găsi. În al doilea rând oamenii vă adoră. Vor să afle mai multe despre cum trăiţi, despre cum vă merg lucrurile în viaţă. Sincer! Aşadar, mai multă bârfă. De asemenea, iertaţi-ne ignoranţa, dar oamenii de aici nu ştiu absolut nimic despre Karzistan. Preşedintele vostru pare un om minunat, dar şi noi avem unul la fel. Aşadar, câteva link-uri în plus spre alte site-uri despre Karzistan ar ajuta mult. În cele din urmă, nu puteţi pune nişte muzică pe site? Mişcarea Colaboraţionistă de aici e disperată după noi sound-uri pe care să le împartă şi asupra cărora să colaţioneze, iar ceva de pe acoperişul lumii (sunteţi cumva din Tibet?) s-ar dovedi foarte popular. Şi ţineţi minte, vă iubim, aşa că daţi-ne mai multe veşti.

mesaj video de la: doamna Chung Mae
15 noiembrie

Dragă şi stimată doamnă Bugsy,

E foarte ciudat fiindcă eu vorbesc limba karză şi buzele mele fac o mişcare, iar vocea care se aude vorbeşte în engleză! Fac asta pentru prima dată, fiindcă aceasta e o ocazie specială. Avem o ofertă din partea unui mare magazin din New York şi ei spun că Nouvelles îi înnebuneşte pe oameni cu paginile Martorul din umbră. Asta ne unge pe suflet. Chiar simţim că faceţi parte din familia noastră, iar doamna Wing Kwan a făcut o propunere pentru un gest simbolic special. Femeile indigene formează un cerc de prietene. Un cerc de femei care muncesc toate laolaltă. Torc, spală, sparg nuci, aleg fasole, frăgezesc carnea bătrână de miel, cos, fac orice, mai puţin să cureţe împreună prin casă. Astfel încât să poată cânta şi spune poveşti şi să fumeze pipă. Fiecare femeie poartă un guler special al Cercului, pe care-l brodează toate împreună. E un mic semn al apartenenţei între prieteni. Le-ar plăcea oare cititorilor dumneavoastră să intre în

Cercul nostru şi să primească astfel de gulere? Promitem preţuri speciale, mici, care să acopere costul de producţie. Disponibile doar prietenilor Nouvelles prin intermediul marelui magazin din New York. Oh, ataşăm un document cu statisticile noastre de acces, unde se arată cât de puternic este Nouvelles ca mijloc de împrietenire cu oameni din multe ţări. O ultimă întrebare: îmi puteţi trimite informaţiile pe care le aveţi despre Aer şi diferenţa dintre Formate?

mesaj audio de la: bugs@nouvelles
16 noiembrie

Mae, scumpa mea. O să-i scoată din minţi. Zis şi făcut, dar am nevoie de o imagine a modelului. Trebuie să spun că, în pofida buzelor inegale, arăţi şi vorbeşti minunat. Ar trebui să apari mai des la TV. Dar, hei, unde-s paginile cu ştiri din Kizuldah pe care le-am cerut? Cum am zis: bârfe, prietena mea, bârfe. Dar, hei, am vorbit în engleză cu tine; tu ce limbă ai auzit?

SELECŢIA POP A EXPLOZIVEI SEZEN

Salutare, tinerilor, aici Sezen păr-în-ochi, care n-are răbdare cu nimic, doar cu mătuşica mea, Mae. Poate că nu avem noi petrecerile Madonnei de aniversare a şaizeci de ani, dar avem muzică cu ghiotura aici, în Karzistan, şi este un excelent amestec de modern şi vechi. Avem stilul arăbesc, stilul lectro, stilul tradiţional, multe stiluri diferite de muzică, iar acesta e locul unde puteţi auzi cum cântăm noi şi unde puteţi folosi cântecele în Collab.

DAŢI-NE BANI

Puteţi asculta, dar nu păstraţi muzica decât dacă plătiţi. Muzicanţii noştri sunt săraci, înţelegeţi? Aşa că încercaţi să ne trimiteţi ceva. Murim de foame pe aici – ei bine, nu murim de foame, dar mama ţine coceni de porumb în camera de oaspeţi, iar vecina noastră ţine un porc în bucătărie. Şi este foarte nărăvaş. Aşa că nu furaţi muzica oamenilor ăstora sărmani dacă nu vreţi să fiţi nişte balegi uscate!

Zgomotul ăsta era mătuşica Mae care-mi spunea să nu fiu necioplită. Oricum, vorbesc prea mult. Aşadar, iată-mi „Selecţia Pop”.

„BALSHANG” DE CHEN ZUI

Asta e preferatul meu. Tui e o chinezoaică faină care-şi scrie singură textele. Cântă la fluier karz şi la vioară, înainte cânta muzică lectro dance, dar piesa asta-i în acelaşi timp muzică reală şi Aer, şi e-atât de frumoasă, despre o fată care se îndrăgosteşte de-un bărbat însurat şi, totodată, de oraşul lui. Aşa că vorbeşte despre oraş şi despre bărbat folosind aceleaşi cuvinte în acelaşi timp. Se spune că există o versiune Aer plină de fotografii, dar şi de amintiri. Vreau să văd cum arată frumosul ei cavaler!

„KISH MASHALI” DE ERCHAN PEKER

Cum de nebunii pot face muzică bună? Individul ăsta se crede frumos şi-şi lipeşte faţa peste tot. E arătos, dar asta ar trebui s-o descoperim singuri. E-un cântec distractiv despre şcoală, versurile sunt foarte bune, şi el le-a scris, dar el e o Vidră de Balshang, ceea ce-nseamnă că-i mic, alunecos şi depravat. Ascultaţi ritmul şi felul cum îi tresaltă vocea. E o melodie sută la sută karză, aşa ca el.

„KLASIKLERI” DE MUSA

Cât de deştepţi sunteţi? Cuvântul ăsta ne parvine din Europa, e cuvântul vostru, trebuie doar să-l rostiţi şi veţi şti ce înseamnă. E un cântec nou, dar e cântat într-un mod cu totul tradiţional şi vorbeşte despre tot ce-i clasic şi karz, şi care dispare, ca Musa însuşi – curând, sper. Musa e aşa cum toţi bărbaţii karzi ar vrea să fie: mare, gras, păros, plin de ţepi şi mustăcios, şi toată lumea spune cât e de chipeş, dar eu cred că-i bătrân şi urât, iar el spune nişte lucruri foarte aiurea despre noua muzică. Dar toată lumea îl iubeşte şi-l iubesc şi eu, într-un fel, ca pe un tată bun. Unul dintre celelalte cântece ale lui este „Yorgun”, care-nseamnă „Obosit”, iar asta-i foarte potrivit.

„MUT” DE YULDUZ

„Mut” înseamnă „Destin”, iar numele cântăreţei înseamnă Stele, aşa că se ţine la mare preţ. Înainte era cântăreaţă de cor cu Chen Tui şi i-ar fi plăcut să fie Chen Tui, dar Chen amestecă sonorităţile chineze, karze şi cele ale Aerului de New York. Yulduz nu-i decât o Vulpe de Balshang. Multe dintre piesele ei n-au nicio noimă, dar asta-i foarte bună, aproape la fel de bună ca piesele lui Chen, pe care-l imită. E vorba de ţara noastră şi despre cum sunt lucrurile amestecate în ea, despre cât de pierdută este acum, dar se va regăsi pe sine.

„HARP HATAMAHLARI” DE BULENT DO-UDAN

Amintiri de război. E povestea ţării noastre în anii 1980, când a avut loc un război îngrozitor. Tatăl mătuşicii mele Mae a fost ucis. Ea tre’ să fugă din cameră ori de câte ori se difuzează piesa asta. Aşa că melodia e dură, măreaţă, îţi urlă în urechi.

Acum, uitaţi-vă la imagine, singura de pe pagina asta. Nu-i aşa că-i frumoasă cântăreaţa, cu machiajul ăsta, cu părul lucios, cu ruj pe buze, o femeie sclipitoare ca bara din faţă a unei maşini? Veţi avea parte de-un şoc când îi veţi auzi vocea, fiindcă persoana asta arăta înainte ca Musa. Şi-ntr-o bună zi, Bulent a arătat brusc aşa, fără nicio explicaţie. Vocea i-a rămas neschimbată. Nici numele n-a trebuit schimbat. Nimănui nu i-a păsat. Nu vi se pare că ţara noastră-i un loc surprinzător?

RĂMAS BUN, ŞI NU UITAŢI SĂ PLĂTIŢI

Aşadar, asta e-o parte din muzica noastră. Nu avem multe cărţi, la televizor se dă doar kung fu. Tot sufletul şi fiinţa noastră e-n muzica pe care o cântăm. Acolo e şi deşteptăciunea noastră, în casetele astea mici. Muzica ni se învârte pe lângă capete ca nişte rândunele chiar şi-ntr-o văgăună cum e Kizuldah.

fişier audio de la: bugs@nouvelles
18 noiembrie

Mă gândeam că ţi-ar plăcea să ştii că există un grup Collab numit Sezen Dictează. Nu poţi intra în cluburile din New York fără să auzi muzică de-a voastră, karză. Fetişcana ta e un lider în lumea modei. Oh, prinde curaj. Am oferta de gulere acasă. Şi mersi încă o dată că ne-ai spus de magazinul ăla. Ataşat

mesajului ăstuia ar trebui să găseşti un articol despre diferenţa dintre Formate şi cine e în spatele ei. Poate că eşti interesată să ştii cât de mult s-au luptat cei de la cablu împotriva trebii ăsteia! Asta-i vechea mea ramură de activitate!

e-mail de la: locotenentul Chung Lung
20 noiembrie

Mamă,

Mă doare să-ţi scriu aşa, dar simt că trebuie să-ţi arăt că lucrurile pe care le-ai pus pe aparatul ăla al tău sunt vizibile din toată lumea. Sezen Ozdemir aminteşte de uciderea bunicului meu. Sunt oameni aici care au interpretat greşit site-ul ca fiind plin de-un naţionalism minoritar retrograd.

Te îndemn să ai grijă şi să nu mai fii atât de necivilizată.

fişier audio de la: doamna Chung Mae
20 noiembrie

Fiule. Mă doare să-ţi scriu aşa, dar nu sunt complet izolată ca o insulă de lume şi ştirile ajung şi la mine. Tu te-ai însurat şi nu m-ai invitat la nuntă, nici nu mi-ai spus de ea. Aş fi înţeles că n-ai fi putut s-o chemi acolo pe mama ta şi că invitat ar fi fost doar taică-tău. Dacă mi-ai fi explicat măcar… sunt destul de matură să înţeleg. Ai ales să nu-mi sufli nicio vorbă. Eu sunt deschisă în faţa lumii, tu eşti ascuns chiar şi-n sânul familiei. Aşadar, asta e diferenţa dintre un comportament frumos şi unul urât? Atunci, du-te de ţi-o trage singur. Am fost destul de necivilizată! Apropo, corespondenţa mea e privată; sper că n-ai folosit vreun decodor ca s-o citeşti. Ai folosit? Eşti cumva şi spion? Spune-le prietenilor tăi din armată că vor da cu nasul de-o lume pe care n-o pot controla, şi că sunt bucuroasă că dorm cu toţii.

fişier audio de la: doamna Chung Mae
28 noiembrie

Bugsy, tu eşti singura care ne poate ajuta. Bugsy, avem peste cinci sute de comenzi pentru gulere. Noi facem broderiile de mână, speciale; nu putem coase cinci sute de gulere, nu la un preţ redus, special. Am fost nesăbuite să nu ne gândim la asta şi ne cerem umil scuze că am pricinuit probleme bunei noastre

familii prietene. Nu aşa facem noi modele indigene, la maşina de tricotat, nu de asta am pornit afacerea. Ce putem face? De asemenea, de ce te numeşti Bugsy?

fişier audio de la: bugsy@nouvelles
28 noiembrie
Să-ncep cu începutul. Bugsy e-un nume de gangster şi oamenii îmi spun aşa din glumă, fiindcă spun că le aduc aminte de-un gangster. În al doilea rând, ataşez info despre o maşină care brodează la comandă. Da, e o maşină, dar ascultă, dă-i datele de identificare ale oaspeţilor tăi, şi ea le va ţese numele şi/sau un mesaj pe gulere. Nu vor fi făcute de mână, dar tot speciale vor fi, iar modelul va reprezenta tot un Cerc de prieteni.

Acum, despre distribuţie. Am vorbit cu cei de la magazin şi, hei, trăiesc schimbările! Nouvelles e-acum un centru de distribuţie. Ce trebuie să faci e să ne trimiţi nouă gulerele, iar noi le vom da mai departe. Dar vom avea nevoie ca pe fiecare să apară codul de bare al clientului, ca să-l putem scana şi trimite. Ataşat se află un document cuprinzând toţi clienţii cu detaliile despre codul nostru de bare pentru fiecare. Dacă poţi face rost de maşina de care ţi-am spus, aceasta va ţese şi codul de bare în partea din spate a gulerului, exact unde ne trebuie nouă. Acum ascultă bine. Dacă faci rost de maşină, e-atât de deşteaptă, încât vei putea face lucruri personalizate pentru clienţi. Să personalizezi! Trăieşte această schimbare! Eşti un om de afaceri, nu un muzeu. Nu-ţi cere scuze că nu faci totul de mână. Îmi plac mult noile pagini.

fişier audio de la: Chung Mae
29 noiembrie
Stimată Bugsy. Nu voi minţi; am nevoie de-o prietenă. Kwan a fost mai bună cu mine decât ar fi fost o mamă. Dar până şi o mamă poate obosi. Atelierul meu e în hambarul ei, şi mă lasă să locuiesc cu ea. Sunt oameni în sat care vor să împiedice viitorul, aşa că au încercat să mă împiedice pe mine. M-au împiedicat cu adevărul. Le-au spus soţului meu că sunt îndrăgostită de alt bărbat. Era adevărat. Aşa că am ajuns o femeie căzută în dizgraţie şi nu-mi mai vorbesc decât femeile din micul meu trib.

Şi ele suferă, în special curajoasa Shen Suloi. Soţul ei e cel care a încercat să ne împiedice şi care i-a spus soţului meu despre mine. Doamna Shen este eloi şi-mi este loială fiindcă eu arăt tradiţiile seminţiei ei întregii lumi. Ea crede că sufletul oamenilor săi creşte în lume prin intermediul meu. Soţul ei e chinez şi nu înţelege.

Mulţi soţi cred că treaba asta în care sunt implicate femeile e ciudată. Aşa că eu şi Shen Suloi lucrăm şi râdem şi ne ajutăm reciproc şi sunt lucruri pe care nu le putem rosti. Cu toatele trebuie să ne punem sufletele în cutiuţe în satul ăsta, altfel am ajunge să ne omorâm una pe cealaltă. Kwan îmi spune că ar trebui să ies în sat. Eu n-am curaj pentru asta. Oamenii mă tratează de parcă aş fi o fantomă. Încearcă să treacă prin mine. Eu nu încerc decât să-i ajut, dar sunt atât de bănuitori acum şi se tem chiar şi numai să fie văzuţi cu mine. Aşa că stau în casă şi vorbesc cu aparatul. Am căzut pradă aparatului, îmi petrec tot timpul cu el.

Încerc să aflu despre Formatul Portal, încerc să aflu despre Aer înainte să mă omoare. Înţeleg de ce a fost încercat Formatul ONU, dar sunt de acord cu cei care vor ca Portalul să fie deschis. ONU imită maşinăria, aparatul, Portalul se deschide precum minţile noastre. De asemenea, am motive personale cu care nu te voi împovăra, să urăsc Formatul ONU. Am devenit oponentul lui. Mă poţi ajuta spunându-le prietenilor tăi cu putere că noi ăştia care suntem dependenţi de tine ca nişte copii ar trebui să fim măcar întrebaţi ce vrem să fie făcut cu minţile noastre? Testul a omorât oameni în Kizuldah. Poţi, te rog, să-i faci să înţeleagă că suntem reali, că suntem aici? Suntem speriaţi, şi ignoranţi, şi încercăm să recuperăm teren. Sper că, deschizând uşa spre toată această suferinţă, nu voi pierde prietenia ta.

fişier audio de la: bugs@nouvelles
30 noiembrie

De fiecare dată când îmi scrii, mă întreb ce am făcut cu lumea asta. Trei miliarde de oameni locuim într-o lume cu lumină, aparate, acţiune; celelalte trei miliarde nu au nici apă curată, darămite unde ultrascurte. Sunt momente în care îmi vine să scriu un articol: „Povestea lui Mae”. Apoi îmi spun că-i un lucru

urât să transform un prieten în personaj. Dar Mae, m-ai făcut să tresar, cerându-mi să le spun oamenilor: „Priviţi, priviţi acolo, priviţi ce aţi uitat.” Dar ceea ce vreau eu să le arăt este prea mare. Eu n-o pot face; doar tu poţi. Doar tu le poţi spune. Dacă nu-ţi cer prea mult, poţi înregistra ceva despre viaţa ta şi să-mi permiţi apoi să răspândesc povestea cu coţofana? Bugsy.

fişier audio de la: doamna Chung Mae
1 decembrie

Ascultă, occidentală plină de găteli, le-am supravieţuit japonezilor, care cel puţin arătau a oameni. Am supravieţuit unui război de eliberare când bărbaţii noştri erau decapitaţi şi lăsaţi să putrezească la marginea drumului. Am supravieţuit naşterilor, bolilor, durerilor de oase, viermilor, foamei, vânturilor de iarnă, secetei. Gărzilor Roşii care mâncau orice, gherilelor care ne forţau să le plătim taxe, dar şi guvernului. Am mâncat seminţe putrede de orez, am fiert iarbă, ne-am scos singuri dinţii, ne-am cusut rănile cu aţă de croitorie. Chiar credeţi că ne puteţi distruge cu luminile şi aparatele, cu emisiunile şi cu emisiile voastre? Pe noi, care suntem înrădăcinaţi în pământ precum copacii? Care crezi cu adevărat că sunt mai puternici? Care vor fi morţi peste o sută de ani, voi sau noi? Sper să muriţi ca paraziţii, să muriţi până la ultimul.

fişier audio de la: doamna Chung Mae
1 decembrie

Bugsy. Ultimul mesaj n-a fost de la mine. L-am ascultat cu groază. Dar văd că trebuie totuşi să mă explic. Am spus că Testul Aer a omorât. Testul Aer mi-a omorât vecina, pe doamna Tung care avea nouăzeci de ani. O vedeam zilnic şi o iubeam, fiindcă era bună şi blândă şi-mi fusese mai de mult profesoară. Mereu văzuse ceva special în mine pentru că-i plăceau lucrurile frumoase, iar eu mă pricepeam să fac lucruri frumoase. Stăteam de vorbă în fiecare zi, de parcă aş fi avut drept mamă un înger bun. Când s-a făcut Testul Aer, ea era în vizită la mine. Eram cu toţii cuprinşi de panică şi groază, iar forţa şocului mi-a ucis prietena, pe scumpa mea doamnă Tung, şi-am strigat-o, am strigat-o, şi poşta m-a pus înăuntrul ei, şi am murit o dată cu ea,

iar când m-am trezit ea era copiată în mine. La început a fost de parcă aveam un talisman în suflet. Dar nu este ceva prielnic, şi s-a înăcrit ca laptele de capră. Vrea o viaţă separată. Am fost analizată. Mi s-a spus că un asemenea lucru nu este posibil dacă Aerul vine prin Portalul deschis; din cauza asta urăsc Formatul ONU, de aceea îl studiez, de aceea încerc să aflu cum să-l desfac. Mi-a transformat frumoasa prietenă într-un monstru. M-a transformat pe mine în cineva care poate fi surprinsă de-un dragon care-i erupe din propria gură. În locul viitorului, din mine vorbeşte trecutul. Eu lupt pentru viitor, ea luptă pentru reinstituirea trecutului. Te rog, te rog, să nu crezi că sunt nebună, bolnavă la cap. Dacă nu mă crezi, vorbeşte cu cei de la Yeshiboz Sistemlar din Yeshibozkent. Ei mi-au făcut analizele. Fii cu băgare de seamă, fiindcă-n locul ăla se fac lucruri care-n Occident ar fi ilegale. Dar Satan spune uneori adevărul, în vreme ce bunătatea se ascunde în minciuni blânde. Nu eu am fost cea care a spus lucrurile astea.

fişier audio de la: bugs@nouvelles
2 decembrie

Ajunge atât, Mae. Îmi scriu articolul. N-o fac pentru a te face de ruşine pe tine sau ţara ta, ci pentru că poporul meu trebuie să ştie ce se întâmplă. Bătrâna doamna Tung a ta avea dreptate, suntem atât de departe de rădăcini! Mae, nu ştiu ce să-ţi spun, decât că şi eu sunt de partea ta, copilă, îţi voi da să citeşti articolul înainte să-l fac public. Ai vreo ştire despre maşina aia?

fişier audio de la: doamna Chung Mae
3 decembrie

Criminal perfid, mă întorci la afaceri. Nu, nu avem maşina, i-am trimis mai multe mesaje domnului Saatchi Saatchi la bancă şi cred că a fost comandată şi chiar plătită maşina cu pricina. Mă tem de altceva. Mă tem că, în ţara asta, cineva a plătit pe altcineva s-o facă pierdută pe drum. Nu putem livra gulerele conform planului. Cercul nostru coase zi şi noapte; chiar şi eu cos zi şi noapte, ceea ce înseamnă că am mai puţin timp pentru gânduri chinuitoare.

e-mail de la: domnul Oz Oz
4 decembrie

Mae,

Multe mulţumiri pentru mesajul audio trimis. Îmi pare foarte rău că nu ţi-am răspuns şi la celelalte, dar, până acum câteva zile, nu m-am aflat în postură să ajut pe nimeni. Ţi-ai făcut multe griji cu privire la tâlharii dintre dealuri; şi eu mi-am făcut. Dar m-am simţit în siguranţă în trecătoarea principală coborând din Yeshibozkent. Am tras pe dreapta să dorm noaptea şi m-am trezit cu o armă lipită de faţă. Mae, mi-au luat totul – furgoneta, computerul, toate hainele, chiar şi frumoasa haină pe care mi-ai dăruit-o. Am fost lăsat desculţ pe marginea drumului. Am mers pe jos până în Sogan (Ruinat), care-şi merită numele cu prisosinţă, şi nu mi-a deschis nimeni uşa, doar poliţia, care m-a aruncat în închisoare. Sunt tânăr, Mae, şi ca un copil m-am întrebat de ce m-au tratat ca pe-un hoţ. Am aflat în scurt timp, căci aveam să fiu tratat ca un hoţ de către toată lumea.

Nu ştiam, dar e o afacere murdară: oficialii guvernamentali pleacă pe teren şi se întorc fără încălţări, spunând că le-a fost furat totul, când, de fapt, ei înşişi le vând pe toate, mai ales computerul. Eu eram al treilea agent operativ al Iniţiativei „Prinde Aripi” care se întorsese aşa, iar guvernul era deja sătul de asta. M-au ţinut cu domiciliu forţat până când computerul i-a fost vândut unui străin din Balshang. Hoţii au fost atât de nătărăi, încât nici măcar nu ştiau de filigranul hard-disk-ului şi, slavă cerului, un ţopârlan sincer, unul dintre hoţi, a spus da, l-au furat de la mine. A fost atât de prostovan, încât a spus chiar şi că el a fost cel care i-a convins pe ceilalţi să nu mă omoare, crezând că aşa îşi va scăpa pielea. Mi-a scăpat-o pe-a mea. Guvernul se aşteaptă ca agenţii lui să moară apărându-i proprietatea, ori să putrezească în puşcărie. Asta a fost voia lui Allah – tot materialul strâns despre satul tău, inclusiv cele două hărţi ale întrebărilor, a ta şi a lui Sunni, fuseseră trimise on-line, şi-au fost privite ca model al felului cum trebuie să acţioneze un agent. Aşadar, după ce am fost luat de hoţ şi-am dat de mari belele, am fost reinstituit în vechea poziţie privilegiată, fiind singurul agent care a reuşit să facă ceva.

Îi mulţumesc Dumnezeului care mi te-a scos în cale. Mae, totul ţi se datorează ţie, şi am încercat să-i spun şefului meu că aşa stau lucrurile, iar el n-a vrut să plece urechea. În definitiv, în ce-l priveşte pe el, tu nu eşti decât o ţărancă ignorantă. Totuşi, am scris un raport suplimentar despre tine şi n-am făcut rabat de la cuvinte descriind ce ţi-a făcut profesorul Shen. Mă aştept să iasă ceva din asta. Nu-i o răzbunare ieftină, Mae, deoarece chiar nu putem permite să avem profesori care să blocheze accesul la educaţie al cetăţenilor noştri.

Înseamnă, de asemenea, că m-am întors în postura favorabilă găsirii maşinii tale. Ca victimă nevinovată a unui furt, mă aflu într-o poziţie influentă, din care pot denunţa corupţia. Aşa că voi isca un mare scandal. Am dat de urmele maşinii tale la un depozit din Balshang, unde s-a înregistrat o semnătură. Desigur, aceasta nu se potrivea nimănui dintre cei care lucrează acolo, aşa că l-am arestat pe agentul de livrări. Acum ştiu de ce m-a arestat guvernul. Agentul e-un om dur, dar civilizat. O ţine una şi bună că nu ştie nimic şi probabil că aşa este. Dar încă-l ţinem la închisoare şi i-am pus sechestru pe toate bunurile şi i-am lăsat toţi oamenii fără loc de muncă, aşa încât să nu mai aibă resurse financiare. Ideea e simplă. Fără slujbă, unul dintre angajaţi îl va turna pe făptaş. Tot ce putem face e să aşteptăm.

Site-ul tău foloseşte la maximum funcţiile audio, video şi baza de date a clienţilor, aşa încât toţi de la Iniţiativă sunt mândri de tine. Dar, o sugestie: ai putea posta mai multe despre câte a făcut guvernul pentru naţiile unite ale Karzistanului? Ştiu că sufletul tău simplu fierbe de recunoştinţă faţă de guvern, căci ţi-am auzit cuvintele şi ţi-am văzut faţa când am deschis contul bancar. Dar unii de aici nu te cunosc şi sunt îngrijoraţi că oamenii din străinătate şi-ar putea forma o imagine neechilibrată asupra varietăţii de etnii din Provincia Fericită.

Prietenul tău în aşteptare, domnul Oz.

fişier audio de la: doamna Chung Mae
4 decembrie

Stimate domnule Oz,

Sufletul îmi tresaltă primind veşti de la dumneata, şi mă alătur corului de voci care îţi pot confirma tinereţea inocentă şi

sinceritatea înnăscută. Sunt copleşită să aflu că guvernul depune un asemenea efort să-mi returneze maşina. Nu sunt demnă de aşa ceva. Asigură-te că ei ştiu cât de mult îţi sunt îndatorată şi că, fără dumneata, n-aş fi ştiut ce să fac. Venirea dumitale a fost pentru noi ca pogorârea unui înger trimis de Domnul. Am îngenuncheat şi l-am preamărit pe Allah, căci am văzut că guvernul karzistanez mi-a dat speranţe. N-am crezut că o umilă expertă în modă este îndreptăţită să propovăduiască lucrarea guvernului, care-mi depăşeşte puterea de înţelegere. Dar povaţa dumitale dreaptă mi-a arătat că, oricât de stânjenitoare mi s-ar părea mie eforturile necultivate pe care le depun, trebuie să-mi alătur vocea corului de laude meritate. Te rog să vezi noua secţiune a site-ului meu şi te rog să dai glas recunoştinţei mele. Ataşez o scrisoare către şeful dumitale şi, dacă o vei considera demnă, te rog să i-o arăţi.

e-mail de la: locotenentul Chung Lung
7 decembrie

Nu sunt genul de fiu care să aleagă să-şi piardă mama, chiar şi atunci când aceasta e pierdută pentru sine însăşi. Materialul de pe site-ul tău s-a îmbogăţit recent. Sunt încredinţat că asta se datorează urechii plecate la sfatul fiului tău. Încurajat, îţi scriu din nou.

Da, m-am însurat şi, în toată acea zăpăceală, n-am anunţat-o pe mama. Iar sincera mea soră, într-o nevinovată ilustrată, a spus adevărul în locul meu, iar asta este umilitor. Am ataşat o fotografie cu noua ta fiică. Numele ei este Sarah. Vezi, poate, de ce a fost puţin mai dificil să-ţi spun?

Sarah e din Canada, şi s-a hotărât să-şi unească soarta cu fiul tău, deşi nu-mi dau seama de ce. E frumoasă şi inteligentă, şi-l priveşte pe fiul tău ca pe un om educat datorită Colegiului Militar. Cât a studiat trecutul lui Attila cel Minunat a stat la Institutul American de aici. Nu este modelul de feminitate karzistaneză, dar mie îmi deschide o lume întreagă. E foarte amabilă cu soţiile celorlalţi ofiţeri, care mi-au spus c-o găsesc încântătoare. Ţi-a văzut ecranele şi ultima scrisoare şi i-au plăcut toate!

Într-adevăr, ţi-am decodat corespondenţa personală. Dacă n-o făceam eu, o făcea altcineva. Prietenia ta cu coţofana modistă este bine văzută de oficialii de aici. Mă gândeam să-ţi iau o piatră de pe inimă.

Fiul tău.

Lung.

fişier audio de la: domnul Oz Oz

9 decembrie

Mae,

Scrisoarea ta a fost bine primită aici. Sufletele ne-au fost încălzite de cuvintele atât de simple şi de adevărate venite din partea unei bune karzistaneze care munceşte atât de mult pentru poporul ei. Ştim ce s-a întâmplat cu maşina ta. Pe aceasta n-o vei primi înapoi, dar l-am arestat pe al tău domnu' Saatchi Saatchi. Va fi executat luna viitoare. Şeful depozitului, despre care am crezut că e nevinovat, nu este. Şeful meu a aprobat personal să ţi se cumpere o nouă maşină. Va fi livrată de către armată!

fişier audio de la: domnul Hikmet Tunch

9 decembrie

Mae, îmi cer scuze că îţi intru din nou în viaţă, poate într-un fel neaşteptat. Nu-ţi face griji, nu va trebui să fugi iarăşi de mine – cu toate că ar trebui să ştii că am urmărit cu interes dezvoltarea paginilor tale de modă. Chiar vrei să devii parte într-un romanţ pentru americani? Le plac atât de mult animalele de casă străine! Şi ce mai face mica ta prietenă lăuntrică? Amândouă prietenele. Ataşez un document. Este o lucrare ştiinţifică despre tine. E pe cale să apară în *Jurnalul Interfeţei Medicale Computerizate.* Arată că nu ai suferit nicio schimbare de natură fizică. Arată în schimb că în Aer a fost alipită o amprentă mutilată a două identităţi. Arată cum e posibil asta, datorită unor erori reale din Formatul ONU. Demonstrează, de asemenea, că o astfel de catastrofă n-ar fi putut avea loc dacă procesul de Formatare ar fi fost înfăptuit prin deschidea Portalului. Sugerează ca elementele Formatului Portal să fie copiate şi înglobate în sistemul ONU.

Încă un lucru pe care am vrut să ţi-l spun când te-am dus cu maşina înapoi acasă. Lucrezi în industria Informaţională, Mae. Asta înseamnă că toţi cunoscuţii tăi te vor trăda. În ceea ce mă priveşte, te poţi relaxa. Eu am făcut deja asta.

Îngerul tău păzitor,

Hikmet Tunch.

fişier audio de la: doamna Chung Mae

12 decembrie

Bugsy, m-am bucurat să aflu de noul tău apartament. Înţeleg cât de plăcut este să ai o locuinţă a ta şi cum a locui chiar şi cu cei mai buni prieteni aduce neplăceri. Am fost atât de fericită pentru tine, să mă gândesc la buna mea prietenă aşezată la casa ei. Te rog, trimite-mi fotografii cu apartamentul tău. Chiar mă vor unge pe suflet. Oh, femeie, evit să-ţi spun ce veşti am, fiindcă nu ştiu cum să încep. Sunt atât de ciudate căile vieţii. Nu spun „căile Domnului”, pentru că nu-s sigură că El ar face aşa ceva! Noaptea trecută, lumina ardea în hambarul lui Kwan. Membrele Cercului au cusut frumoasele noastre gulere până târziu în noapte. Zvăpăiata de Sezen cumpărase nişte vin de orez din satul prietenului ei. De ce nu? Mama ei, Hatijah, care s-a speriat la început să se alăture Cercului, a devenit plină de viaţă şi extravertită. Hatijah a fost cea care a încălzit vinul, iar acesta ne-a încălzit pe noi, şi, cât ai zice peşte, cântam cu toatele. Apoi, uşa a fost dată de perete cu un bufnet puternic şi-n hambar a intrat domnul Hasan Muhamed. Acesta e un domn musulman rigid, care poartă o tichie albă dantelată şi are barbă lungă, frumoasă, dar atunci avea şi un bici. A lovit cu biciul în peretele hambarului, iar noi am strigat toate şi ne-am strâns broderiile la piept, căci noi nu ne pierdem niciodată locul unde-am ajuns cu lucrul. Ar putea avea loc un cutremur şi noi n-am rata nicio împunsătură. Aşa că stăteam toate lipite de perete, iar el ne dădea târcoale şi ne înjura, spunea că suntem toate femei depravate – femeiuşti bătrâne, care, după ce au băut puţin vin, s-au pus pe cântat.

Ei bine, Kwan este curajoasă, a venit şi a spus: „Domnule Muhammed, ţi-ai lăsat creierul acasă? De ce-mi sperii musafirele în propriul meu hambar când ele muncesc din greu”? Iar el a

spus: „Toate astea-s lucrarea lui Şeitan, toate femeile şi-au pierdut minţile de când a venit treaba asta, în special nevasta aia a lui Şeitan”, şi-a arătat cu degetul spre mine. Nu trebuie să spun că n-a fost deloc un lucru amuzant. Dar ascultă cum se joacă destinul cu prietena ta Mae ca şi cu o pisică. Domnul Muhammed a continuat să ţină degetul îndreptat spre mine şi-a spus: „Diavoliţa aia şi-a părăsit soţul, iar acum propria mea nevastă m-a părăsit ca să stea cu el”. Şi a pocnit din bici. Şi toate femeile am încercat să râdem, chiar şi Kwan. Fiindcă, vezi tu, toate o ştim pe soţia lui, Tsang. Tsang e o boarfă, a pus mâna pe toţi bărbaţii care i-au brăzdat calea. E durdulie, rumenă, neruşinată, foarte comică şi la fel de devotată ca soţie şi ca femeie cât este şi un gerbil. În zilele în care eram expertă în modă, o fardam mereu special pentru cel mai recent amant al ei. Sărmanul domn Muhammed a descoperit în sfârşit ceea ce restul satului ştia deja. Aşa că, acum, uşa mereu primitoare a lui Tsang e-nchisă. Faptul că Tsang a ales să prindă aripi cu vechiul şi plictisitorul meu soţ atinge umilul nostru simţ al umorului de ţărani ca o lovitură în cot. Sărmanul domn Muhammed striga ca un personaj într-o piesă de teatru: „Au fugit să trăiască împreună în Balshang!” Era un lucru îngrozitor, dar toate a trebuit să ne străduim să nu râdem, chiar dacă sărmanul om era în agonie. Kwan a spus cu blândeţe: „Nu e vina lui Mae că nevasta ta a călcat strâmb, suntem toate scandalizate de un astfel de comportament”. Iar domnul Muhammed a arătat din nou spre mine şi a spus: „Atunci, de ce o primiţi pe vipera asta în mijlocul vostru?” Şi Kwan i-a răspuns: „Deoarece, chiar dacă a călcat strâmb, ajută întregul sat să pună pe picioare o afacere”. El a ripostat, strigând: „Ea e mama tuturor târfelor! Suavei şi credincioasei mele soţii i-a fost otrăvită mintea de creatura aia şi de maşinăria ei!” Iar Kwan i-a pus o mână pe umăr şi i-a spus încet: „Nu Mae a corupt-o. Nu mai departe de primăvara asta, soţia ta mi-a ademenit fiul cel mic şi-a făcut sex cu el până când am rugat-o eu să n-o mai facă, pentru că fiul meu începea să fie derutat. Şi înainte de asta l-a avut pe domnul Alis, iar înainte de el pe fiul mai mare al domnului Pin, cu puţin înainte ca acesta să se însoare. Tsang s-a corupt singură. Mae n-a avut nicio legătură cu asta”.

Şi faţa sărmanului domn Muhammed s-a topit ca ceara de lumânare. „Toate aţi ştiut asta?” a spus el, şi a scăpat biciul din mână. „Tu n-ai ştiut?” a întrebat Kwan. El nu a răspuns, dar, gol pe dinăuntru ca un con de brad uscat, a ieşit din hambar. Aşa că noi toate ne-am întrebat: ştia oare şi el?

Dar, oh, femeie, aveam să mai aflu ceva. Joe a vândut casa noastră, l-a vândut-o domnului Haseem şi a luat banii ca să trăiască în Balshang împreună cu Tsang. Casa şi pământul pe care m-am străduit în toţi anii ăştia să le plătesc şi să le păstrez, toate s-au dus. Bucătăria pe care am curăţat-o ani la rând e-ntunecată acum, o mai luminează doar luna. Soba pe care am ţinut-o caldă vreme de treizeci de ani, acum este rece şi plină de praf. Scaunele şi mesele sunt neocupate, dulapul pentru vase a fost golit în grabă parcă de hoţi. Stau îmbrăcată cu singurele mele haine în podul neîncălzit al lui Kwan, ascultând de una singură cea mai fericită perioadă a anului, recolta, petrecerile şi diversele Cercuri. Aud viaţa cum se înalţă din satul de jos ca un fum. Viaţa mea a fost destrămată, soro, ca o broderie ce trebuie ţesută din nou. Oh, Joe, Joe. Întotdeauna ai crezut că, fiindcă tu eşti greoi, banii sunt uşori. Aşa că ai făcut rost de bani uşori ca să-ţi clădeşti o viaţă nouă în oraş cu Tsang. Salteaua aia veche va scârţâi apăsată de alţi bărbaţi de-ndată ce te vei întoarce cu spatele. La oraş, vei fi un nătărău. Vei pierde din unelte, nu vei primi de lucru. Şi te vei întoarce aici, şi vei fi surprins când prietenul tău, domnul Haseem, nu-ţi va da casa înapoi. Iar tatăl şi fratele tău, Siao – ce se va întâmpla cu ei, Joe? Au acum neruşinarea să locuiască la fratele primei tale soţii, domnul Wang Ju-mei. Oh, Joe, ce le vei spune spiritelor strămoşilor tăi? Că le-ai vândut pământul? Pe câţi bani, Joe? Bunul tău prieten, domnul Haseem, ştiind că vrei cu disperare să pleci, a fost oare atât de generos să-ţi dea măcar jumătate din valoarea lui? Oh, Joe, vei merge să locuieşti lângă mult iubitul şi deşteptul tău fiu, Lung. Ar trebui să-l iubeşti şi să-l onorezi, căci fiul e mult mai deştept decât tatăl. Dar tu nu-l înţelegi. Fiul tău e ofiţer de armată. Fiul tău e o Vulpe de Balshang, care s-a însurat cu lumea occidentală. Nu vrea să fie jenat de-un nătărău cum este ţăranul de taică-său, să te ţină un week-end întreg, când el va trebui să-i fie gazdă colonelului şi

soţiei sale manierate. Oh, Joe. Te vei întoarce pierdut şi ameţit, fără niciun ban, fără femeie, fără fiu, şi întrebându-te, întrebându-te unde s-au dus toate. Acum ştiu cum e să ai barbă de bărbat. O razi bine, scapi de toţi ţepii, dar totul creşte la loc. Mă întreb ce altceva se mai poate întâmplă în anul ăsta al raderii până la piele. Să vorbesc despre afaceri: Martorul din Umbră primeşte mai puţini vizitatori. Am primit noi comenzi pentru gulere, ceea ce e o mare uşurare şi, totodată, un prilej de îngrijorare. Ce pot face să le vorbesc prietenilor mei din lumea largă?

e-mail de la: domnul Ken Kuei
13 decembrie

Bună.

Sunt foarte mândru să-ţi trimit un asemenea mesaj. Vezi tu, încep să învăţ. Ţi-am urmat îndemnul, aşa că învăţ acum pe aparatul lui Sunni. A trebuit să învăţ fără tine.

Sunt bun la învăţătură. Şi sunt bun la aşteptare.

Prietenul tău,

domnul Ken Kuei.

e-mail de la: domnişoara Soo Ling
13 decembrie

Mae,

Am auzit că multe case de aici îţi imită reţeta de succes, vânzând gulere etc. În orice caz, toate modele vin şi trec. Te-ai gândit ce-o să faci mai departe? Există o expresie occidentală folosită de toată lumea: trăieşte schimbarea. Înseamnă: „Fii primul care intră şi primul care iese”.

email/ mesaj video: fără expeditor

Au găsit site-ul eloi. Vor organiza o razie. Mută-l imediat de pe aparatul lui Kwan. Mută-l pe al domnului Haseem dacă poţi – acum, în noaptea asta –, dar, oricum, mută-l.

16.

Cine să-i trimită un astfel de mesaj?

Mintea lui Mae gonea în vreme ce picioarele ei încălţate în saboţi alunecau în întuneric pe podelele de lemn lustruit ale lui Kwan. Domnul Oz? Hikmet Tunch?

Intră în dormitorul lui Kwan şi simţi mirosul de soţ şi soţie şi somn.

— Kwan, şopti ea. Kwan, trezeşte-te.

Se auzi un mormăit.

— Kwan, te rog, e ceva urgent, trebuie s-o facem. Te rog, trezeşte-te.

Mişcarea, sunetul încetară şi o voce calmă şi, totodată, alertă spuse:

— Ce este, Mae?

— Tocmai am primit un fişier audio. A venit arătând ca un pachet din America, doar că nu era decât un amalgam de, ştii, simboluri. Apoi a început să prindă formă de cuvinte. A spus că e un cifru auto-decriptabil. Aşa că, oricine ar fi cel care l-a trimis, trebuie să fi ştiut filigranul hard-disk-ului tău.

— Ce spunea?

— Că ştiu de site-ul eloi, că vor organiza o razie. Spunea: „Mută-l de pe aparatul lui Kwan”.

— Pot vedea mesajul?

— Nu, s-a autodistrus.

Urmă o perioadă de linişte. Afară cânta o pasăre de noapte.

Apoi vorbi domnul Wing:

— Dacă ştiu de site-ul minorităţii, nu prea are rost să-l ştergi acum, zise el cu aceeaşi voce calculată pe care o folosea când repara instalaţii de apă. Ce se spune acolo, Kwan?

— Se spune ce au de pătimit semenii mei, zise Kwan.

Wing respiră apăsat o dată, inspiră şi expiră.

— Eşti femeie. Poate că te vor trata cu blândeţe. Prefă-te neştiutoare şi sensibilă. Mae, oricine ar fi prietenii tăi, sunt deştepţi, şi trebuie să-ţi încarci toate datele pe aparatul lui Sunni şi să le ştergi de pe al nostru.

— Ştii cum se face asta?
— Dacă nu ştii tu, nu ştiu nici eu.
Televizorul era ţinut acum în salon. Profitând de obscuritate, nu aprinseră luminile, ci se adunară în haine vătuite în jurul ecranului.
Mae încercă să-şi copieze site-ul pe aparatul lui Sunni. Continuă să repete comenzi diferite, probabile. In cele din urmă, găsi una care funcţionă.
Televizorul spuse:
— Stabilesc legătura cu htvl/sunni/prindearipi. htvl.
Mae îi spuse:
— Redu volumul! Poţi face să pară că fişierele s-au aflat dintotdeauna pe aparatul ei?
Televizorul scoase sunete de parcă înăuntrul lui s-ar fi aflat şoareci. Apoi murmură:
— Pot face să pară că site-ul tău are un alias pe htvl/sunni.
Domnul Wing îi spuse lui Mae:
— Fă-o. Poţi spune că l-ai ţinut pe două aparate în eventualitatea că unul dintre ele ar fi clacat.
— Bine, dă-i drumul, zise Mae.
Maşinăria scoase sunete ca de ronţăit, de parcă-n el s-ar fi aflat nişte şoareci. Mae se întoarse spre Kwan.
— După aceea, şterge site-ul eloi.
— Site-ul rămâne funcţional, spuse Kwan.
Mae protestă.
— Kwan! Oricum va fi şters. Dar, poate, dacă nu-l vor găsi aici când vor veni, vom putea născoci o poveste!
Faţa lui Kwan strălucea albă şi rece ca luna.
— E prea târziu, Mae. Am primit e-mail-uri de la profesori despre site; le-am răspuns. Dacă cei din guvern îmi citesc e-mail-ul, precis au pus mâna pe toate informaţiile. Au pus mâna şi pe mine, Mae.
Cele două femei se priviră una pe cealaltă în tăcere. Aşa e când te loveşte cineva, îşi spuse Mae. La început eşti uimit şi nu simţi durerea. Mae se trezi că încearcă să audă huruitul tainic al unui camion de armată.
Televizorul murmură încet:
— Permisiune respinsă.

— Mae, zise domnul Wing, hai să-ţi salvăm măcar site-ul. Am face bine să mergem acum şi să cerem permisiunea lui Sunni.

— Sigur, bine, aşa voi face. Dar voi doi mergeţi, plecaţi de aici!

— Unde, Mae? întrebă Kwan. Crezi c-ar trebui să ne ascundem?

— Vom avea grijă de noi, dar mai întâi vom merge cu tine, spuse domnul Wing. S-ar putea ca domnul Haseem să nu vrea să stea de vorbă cu tine.

Aruncară cu pietre în obloanele domnului Haseem ca să-l trezească. Acesta deschise fereastra şi ei auziră declicul unei siguranţe de trăgaci. Domnul Haseem avea o armă.

Domnul Haseem tună:

— Pleacă de lângă casa mea, Mae. Am cumpărat pe căi cinstite casa soţului tău.

— Sigur că aşa ai făcut, interveni Wing. Dar treaba asta ţine de guvern. Lasă-ne să intrăm, Faysal.

Fură lăsaţi doar până în bucătărie. Sunni se plecă automat în faţa lui Kwan, crezând că era vorba de-o vizită de curtoazie.

— Guvernul a găsit site-ul nostru eloi, zise Kwan.

Domnul Haseem păru neatins. Asta era problema lor, să stârnească astfel de lucruri. Sunni păru alarmată, dar şi vigilentă.

Mae vorbi:

— Trebuie să-mi copiez site-ul pe maşinăria voastră.

— *Ţţţ!* făcu Haseem. După toate câte au fost între noi?

Faţa lui greoaie adoptă cea mai naturală expresie de dispreţ.

Şi Sunni? Ochii ei îi întâlniră pe-ai lui Mae şi ceva trecu de la una la alta. Sunni se întoarse spre soţul ei şi ridică din umeri.

— Nu ne va costa nimic. Iar Mae ne-a spus despre cheltuielile de semnal şi ne-a economisit mulţi bani. E o favoare simplă pe care i-o putem întoarce.

— Nu vreau probleme cu guvernul, mormăi Haseem.

— Ai văzut paginile lui Mae? Are un link spre un site guvernamental, şi spre un alt astfel de site, şi e-o secţiune în el unde Mae îşi manifestă recunoştinţa faţă de guvern. Având un asemenea site pe maşinăria noastră vom fi protejaţi în faţa guvernului.

Mae şi Sunni schimbară o privire lungă: *Acum te-am răsplătit,* părea să spună Sunni.

Mae profită de avantaj:

— Serverul vostru funcţionează, dar aparatul meu are nevoie de permisiune ca să poată descărca.

Sunni clătină o dată din cap.

— Cine ţi-a trimis mesajul?

— Cineva care ştie să se ascundă. Fie domnul Oz, fie prietenul meu, domnul Tunch.

— Ar fi bine să ne mişcăm, domnule Haseem, stimată Sunni, spuse domnul Wing.

Faţa imobilă a domnului Haseem se uită în sus la el, măsurându-l, provocându-l, dar deloc triumfătoare.

— Ce se va întâmplă cu tine? îl întrebă pe Wing.

Haseem se considera bărbat, iar bărbaţii erau serioşi.

Sătenii erau serios împotriva guvernului, aşa cum erau împotriva mălurii.

Sprâncenele lui Wing tremurară şi el îi oferi un zâmbet scurt, de pirat.

— *Inshallah,* zise el.

Bărbaţii erau, de asemenea, curajoşi.

— Mii de mulţumiri, stimată Sunni, spuse Mae.

Kwan vorbi:

— Ar fi bine să plecăm. Avem duşmani care ar putea spune că ne-au văzut conspirând.

Mai târziu, televizorul lui Kwan vorbi:

— *Permisiune extinsă. Începe încărcarea.*

Aşteptară, atenţi la cele mai slabe sunete dinăuntrul maşinăriei. Vântul şi viitorul şopteau în umbră.

Kwan era calmă.

— M-aş putea muta pe deal. Să merg în vizită la rudele lui Suloi până ce va trece pericolul.

Se întoarse spre domnul Wing şi zâmbi.

— Ai putea spune că mi-am luat câmpii şi te-am părăsit.

Domnul Wing ridică din umeri.

— Ai voie să iei cu tine trei cărţi în închisoare, spuse el. Coranul, textele budiste şi „Mathnawi” al lui Mevlana. M-am

păstrat pentru ele. Voi face o comparaţie între toate trei şi astfel voi afla adevărul.

— Sunt destul de lungi pentru o sentinţă pe viaţă, zise Kwan cu un umor sumbru.

— Atunci, sper să am o viaţă destul de lungă, zise Wing. Prefer o sentinţă pe viaţă decât să mor.

— Jură, zise Mae, luată brusc pe sus de superstiţie. Jură acum că, dacă nu eşti trimis la închisoare, vei începe oricum să le citeşti.

— Aş jura să fac asta, Mae, chicoti Wing, dacă aş crede că mi-ar ajuta la ceva.

Mae simţi o apăsare în minte de parcă un copac şi-ar fi înfipt rădăcinile în ea, după care înflorise. Avea o idee.

Întrebă televizorul:

— Poţi face acelaşi lucru ca şi mesajul ăla? Să ajungi la destinaţie şi apoi să dispari?

Se auzi o şoaptă în aparat.

— Hă? răspunse televizorul.

Un termen tehnic, însemnând că nu înţelegea cererea.

Domnul Wing scutură din cap.

— Ar putea să se prindă de aşa maşinaţiune, Mae.

— Ce vreau să fac e să-i trimit tot site-ul lui Bugsy şi să-i cer să-l găzduiască ea. În felul acesta va rămâne funcţional, dar nu pe aparatul vostru. Aşa că l-am putea şterge, nu?

— Mulţumesc, spuse Kwan. Dar Bugsy face afaceri cu tine. Asta îţi va cauza probleme. Şi, Mae, nu ai codul de încifrare, şi cu asta basta!

Mae insistă:

— Uite, măcar şterge site-ul! Poate că le va ajunge dacă vei renunţa la el.

Domnul Wing începu să-i maseze gâtul.

— Mae, Mae.

— Numai dacă-l voi pune înapoi în funcţiune după plecarea lor, spuse Kwan. Lumea trebuie să ştie despre eloi.

— Bine, dar site-ul a funcţionat şi lumea chiar ştie!

— Nu destulă lume.

Domnul Wing zâmbea cu o mândrie reţinută.

— Mae, Kwan nu va renunţa niciodată la luptă. Nu va avea odihnă până nu se va face dreptate.

— De ce trebuie să fii tu cea care luptă?

Zâmbetul lui Wing se lărgi uşor.

— Fiindcă nu trebuie să le dăm voie caraghioşilor care conduc ţara asta să ne împiedice să spunem adevărul. Ce ar trebui să facem? Să fugim şi să ne ascundem şi să spunem: „Oh, minunaţi stăpâni, vă datorăm atât de multe că ne-aţi lăsat să trăim şi să scoatem grâne din pământ, grâne pe care ni le luaţi ca taxe”?

Mae nu auzise niciodată asemenea cuvinte. Recunoscu strânsoarea din jurul pieptului drept ce era cu adevărat: teamă. Acestea erau cuvinte cu adevărat periculoase.

— Distrug o etnie întreagă numai fiindcă strămoşii lor n-au reuşit să o cucerească. Eloii o demască drept minciună ca să spună că ţara asta se poate numi Karzistan, că este o ţară musulmană a oamenilor de etnie turcă. Aşa că încearcă să-i facă pe eloi să dispară.

Mae se simţea puţin rău. Crezuse că era dârză, însă ea nu avea felul acesta de curaj. Să ţină piept celor care-i controlau pe torţionari, listele, supravegherea, şi să spună: voi face exact lucrul pe care voi spuneţi că n-am voie să-l fac.

Şi, totuşi, ei aveau dreptate. Cum să se îmbunătăţească lucrurile dacă nu lupta nimeni?

Se uită la domnul Wing şi-şi spuse: omul ăsta ar putea ajunge terorist. Dacă ar fi mai mulţi ca el, fiul meu Lung ar putea fi trimis să se lupte cu el. S-ar putea omorî reciproc printr-o perdea de praf şi fum.

Şi Mae simţi un bâzâit înfundat în miezul minţii. Ecoul. Toate acestea declanşaseră un nou atac.

— Vine din nou, zise ea.

— Bătrâna gândeşte la fel? spuse el, părând încă amuzat.

— Are amintiri puternice legate de război…

Mae îşi adună forţele.

Începu să scandeze în sinea ei lucruri în care doamna Tung n-ar fi crezut niciodată: slavă cerului pentru maşinării, ele ne fac să înţelegem lumea şi apoi ne salvează de asupritorii noştri…

Se deschise ceva în mintea sa, în parte ca o floare, în parte ca un radio.

Dacă va începe din nou, trebuie să te ascunzi! Dacă-i înfrunţi direct, îi vor trimite pe soldaţi!

Şi Mae îi spuse: guvernul se va schimba singur; până şi sufletul lui va fi spulberat de Aer...

Vin şi te iau în crucea nopţii sau îi plătesc pe vecini să se întoarcă împotriva ta!

Vom fi o lume de oameni ce nu mai pot fi guvernaţi...

Amândouă părţile sfârşesc mâncându-şi morţii.

Când veni, vinul de orez era transparent ca apa, dar îi arse. Îl sorbiră în linişte. Mae nu se putea gândi la nimic ce să spună.

Dinspre televizor se auzi un sunet ca de cocoş, şters şi îndepărtat.

— Mae, zise Kwan. Apare ceva pe ecran.

Cuvintele de pe ecran spuneau: *E-MAIL/ MESAJ*

VIDEO: FĂRĂ EXPEDITOR.

Urmă un dans egiptean de hieroglife care se transformară brusc în litere şi cuvinte şi V-uri înclinate.

— E-un cod de computer, spuse Kwan.

Mae se aplecă în faţă. Ştia ce era. Cineva îi trimise codul de încifrare. Îi spuse maşinăriei să-l salveze, să-l folosească şi continuă să vorbească pentru a trimite un mesaj.

— Fişier audio către bugsy@nouvelles. Bugsy, scuze că vin in felul ăsta, dar nu-i un lucru de râs. Ataşat acestui mesaj se află un site întreg. E de natură politică, foarte periculos, despre etnia eloi. Lumea trebuie să afle ce se întâmplă cu ei, dar e prea periculos să-l ţin aici. Te rog, găseşte un aparat, altul decât al tău, şi pune site-ul pe el. Să nu-l pui sub nicio formă pe aparatul tău, bine? Şi să nu vorbeşti niciodată despre el, şi nu răspunde mesajului acesta în niciun fel, bine? Uneori vei primi mesaje încifrate ca acesta. Va fi o actualizare a site-ului. Ca şi mesajul de faţă, se va autodistruge apoi. Şi, te rog, nu pune nimic din toate astea în vreun articol! Şi nu răspunde! Amica ta. Bun, sfârşit de mesaj.

Mae se întoarse şi ridică privirea.

— Kwan? E bine aşa? Putem şterge site-ul, dacă va funcţiona metoda asta?

Kwan inspiră adânc pe nări.

— Bine, şopti ea, aprobând din cap. Bine.

***

Soarele se ridică.

Mae încercă să doarmă, în pofida luminii ce intra orbitoare pe ferestre.

Vinul calm al lui Kwan fusese o greşeală. O ardea la stomac. Acizii fierbeau ca teama de soldaţi, teama pentru Kwan, teama de doamna Tung, teama de orice. Stomacul său era la fel de panicat precum sufletul.

Şi începu să tuşească. Simţi ceva rupându-se.

Copilul meu. Copilul meu ciudat cuibărit, nou-ca-Aerul, născut-din-Aer.

Încerc să-l omor.

Stomacul i se ridică precum un pumn. Simţea ceva greu, dar viu, strângându-se şi opintindu-i-se în coşul stomacului.

Nu, nu, n-am nevoie acum de asta!

Văzu faţa arătoasă a domnului Ken. Va fi un copil atât de frumos, îşi spuse ea. Se luptă să tragă aer în piept. Ghemul de carne se împinse şi mai tare în esofagul ei; simţi ceva spărgându-i-se în corp.

De parcă vinul lui Kwan ar fi fost foc, un jet de sucuri gastrice îi arse gâtul şi-i pârjoli fragilele ţesuturi nazale.

Copilul se izbi iarăşi de ea, vrând să iasă. I se tăie respiraţia.

Nu!’

Faţa lui Mae se schimonosi ca o cârpă. Tresări, şi mai tresări ceva adânc în lume. O răsuci şi trase de ea şi o răsuci, iar lumea i se păru ca mătasea, rupându-se într-o linie zdrenţuită.

De peste tot din jurul ei se auzea clinchetul unor clopoţei. Era oare sângele din urechile ei?

Îşi aminti de gard, gardul pe care-l rupsese când fugise de domnul Tunch. Gardul cântase când îl rupsese.

Cântă! îi spuse aerului. Acesta cântă. Aerul din jurul ei foşni ca foaia de staniol.

Cântecul acesta părea să radieze lumină. Lumina tremură pe pereţi, formând desene, reflectată parcă de apă. Lumina era debusolată de clinchetul subţire ce venea de nicăieri.

Mae se gândi la ei toţi – la Tunch, la bătrâna doamnă Tung, la Fatimah, la femeile din sat. Nu! Nu-mi veţi lua copilul. Soldaţi, armate, oameni care nu vreţi să învăţaţi, oameni care urâți

viitorul, nu, nu veţi pune mâna pe el, ultima şi întârziata mea Neaşteptată Floare. Copilul meu va trăi.

Înghiţi şi înghiţi din nou. Încăperea se întunecă. Degetele îi amorţiră. Venea doamna Tung, atrasă de teamă.

Mae îi simţi sosirea. Doamna Tung păru să vină în cameră şi să se aşeze pe pat lângă ea.

Bătrâna era fermecată de frumuseţea copiilor şi de indigestie. Bătrâna doamnă Tung îi oferi un sfat:

Iaurtul face bine stomacului deranjat.

Vocea era la fel de amabilă şi de dulce ca sucul de pere.

Doamna Tung fusese mereu amabilă. Mae îşi aminti faţa ei oarbă, plăcută.

Iaurt să fie, îşi spuse Mae, şi-şi aminti gustul lui. Se gândi la iaurt, amintindu-şi înţepătura lui cremoasă, şi la depozitele de iaurt cu mirosul lor de fum de lemn.

Dintr-o dată, lumina şi cântecul mirosiră a iaurt. Toată camera mirosea ca acele vechi depozite. Mae înghiţi din nou.

Şi fu alinată. Ca o furtună pe mare când vântul încetează pe dată, acizii din stomacul ei părură să se calmeze. N-o mai ardeau.

Ca un barcaz tresăltând pe valuri, boţul de carne dinlăuntrul ei se aşeză calm pe apele din stomacul său. Mae simţea până şi spuma valurilor.

Doamna Tung era plină de sine. *Vechile remedii sunt întotdeauna cele mai bune. Acum, cred c-ar trebui să dormim puţin cu toţii, nu eşti de aceeaşi părere?* Păru să coboare neîndemânatică din pat.

Totul deveni nemişcat.

Cât ai clipi, podul lui Kwan nu era decât o cameră, tăcută şi plină de lumină solară, o cameră plină de pace, chiar de veselie. Mae îşi îmbrăţişă stomacul. Am să-ţi construiesc un port sigur, bărcuţa mea. Am să te apăr cu docuri şi diguri marine. N-au să te scoată din mine speriindu-te. Vei rămâne acolo chiar de-ar fi să mă folosesc de tot Aerul.

Mae îşi simţi faţa întinsă de-un zâmbet de uşurare. Adormi.

Armata nu veni. În ziua aceea.

***

Mae trebuia totuşi să-şi găsească un loc unde să lucreze.

Ea şi Sunni căzuseră la pace, dar Mae cu greu ar fi fost binevenită să lucreze pe aparatul lui Sunni zi şi noapte, aşa cum avea nevoie să facă. Şi ar fi fost mai bine dacă Cercul n-ar fi operat în afara perimetrului lui Kwan. Aşadar, unde, cum?

fişier audio de la: doamna Chung Mae
14 decembrie
Dragă şi stimate domnule Oz,
E limpede că afacerea mea a ajuns în punctul în care e nevoie s-o conduc de pe propriul nostru aparat.
Subvenţia a fost mai mult decât generoasă, în special în ceea ce priveşte frumoasa noastră maşină de tricotat. Aş putea dispune de bani să gestionez un centru de lucru propriu

document audio de la: domnul Oz Oz
14 decembrie
Dragă şi stimată doamnă Chung,
Este posibil. Formularul pentru subvenţie este ataşat, parţial deja completat, dar nu-l trimite până ce nu voi putea sonda terenul de aici. Direcţia de acțiune aleasă e înţeleaptă.

Mae scana mesajul din priviri şi cântări fiecare cuvânt în căutarea vreunui semn că domnul Oz ar fi trimis cele două mesaje încifrate.
Ajunse la concluzia că el o făcuse. Sondările despre care vorbea se refereau la felul în care vedea guvernul controversata legătură a lui Mae cu soţii Wing. Mae se simţi ca o trădătoare în faţa lui Kwan. „Direcţia de acţiune aleasă e înţeleaptă”, însemna pur şi simplu că făcuse aşa cum fusese prevenită să facă, şi-şi mutase site-ul.
Se uită ţintă la formular, completat tot de domnul Oz, mai puţin o căsuţă albă care spunea: *„Scopul sumei/ Beneficiile comunităţii*
Putea spune că organiza un centru de lucru pentru întreaga vale, astfel încât să poată fi create mai multe site-uri comerciale. Putea spune că-şi oferea propria-i experienţă în construirea site-urilor, făcându-le reclamă.

De fapt, acesta nu era doar un pretext. De fapt, asta era întradevăr o idee foarte bună.

Mae cântări ideea, văzând-o foarte limpede. Să construiască site-uri pentru atelierul auto al domnului Ali, să înfiinţeze un punct de votare electronică, să ofere doamnei Mack un link spre biserica ei creştină. Văzu ceva specific: Serviciul de Modă din Vale al lui Sunni. Văzu din nou Şcoala Rândunica, acum şi ea pe Web, oferind sfaturi, explicând termeni, făcând schimb de Info cu alţi comercianţi din Reţea.

Stătu locului şi contemplă o nouă ramură a viitorului, fericită.

Maşinăria scoase un sunet ca de cocoş.

— *Aveţi mesaj de răspuns,* spuse ecranul.

— Mae, zise domnul Oz cu ajutorul unei funcţii video. Prietena mea, s-a întâmplat cel mai uimitor lucru. Deschide încă o fereastră şi-ţi voi transmite eu.

Mae făcu întocmai. Fereastra era plină de înscrisuri în alfabet roman şi o fotografie a Cercului: Kwan, Mae, Sezen, Suloi, doamna Doh, Hatijah.

Părem atât de fericite, îşi spuse ea. Arătăm ca cei mai amabili oameni din lume şi cei mai fericiţi.

Domnul Veritabil Sincer continuă să vorbească:

— Mae. E-un articol care a apărut în *New York Times,* atât online, cât şi pe disc. E intitulat „Povestea lui Mae” şi e scris de unul dintre clienţii noştri – o cunoşti, e editorul unei coţofene din New York. Mae, vorbeşte despre viaţa ta şi cum te lupţi după Info, despre cum a fost copiată doamna Tung în mintea ta de-o Formatare prea grăbită. Îl citează pe prietenul tău, domnul Tunch. Te citează pe tine spunând că urăşti Formatul ONU. Dar, Mae! E o reflexie perfectă a liniei guvernamentale! Cum nu trebuie să ne i-a de-a gata Occidentul, ci trebuie să ne consulte asupra Info. Mai bine nici nu se putea. Toţi cei de aici sunt foarte mulţumiţi! O numesc lovitură diplomatică în favoarea Karzistanului!

Mae se uită la fotografia frumosului chip al lui Kwan. Am reuşit oare, accidental, să-mi salvez prietena?

— Asta înseamnă că voi primi un aparat al meu? întrebă ea.

Domnul Oz râse.

— La asta mă aştept.

Şi, brusc, Mae fu sigură: nu Oz era cel care o prevenise. El n-ar fi fost niciodată atât de viclean şi de rapid. Era uşurată că fusese atât de discretă în mesajul către el.

Era Tunch, îşi dădu ea seama, Tunch intervenise.

— Stai să completez formularul şi ţi-l trimit.

Asta însemna că şi ecuaţiile de încifrare tot de la Tunch veniseră.

Asta înseamnă că Tunch stă cu ochii pe mine, în Aer. Chiar că e un înger păzitor.

Oz tresări de plăcere ca un mânz. Mae îşi spuse: Faptul că a fost jefuit şi aruncat în temniţă de propriii lui şefi nu l-a îmbătrânit deloc. Va fi întotdeauna un băiat.

El o întrebă:

— Ştii cum să completezi formularul?

— Ştiu cu exactitate ce vreau să fac cu banii, dar sfătuieşte-mă tu, bine?

— Bine. Vrei să salvezi articolul? Ţi-l poate citi maşinăria ta.

Mae pregetă şi reflectă.

— Nu, spuse ea iute. Prefer să nu-l păstrez.

El păru puţin nedumerit. Apoi se închiseră ferestrele. Mae îşi contemplă cererea şi i-o trimise.

Apoi îi ceru televizorului să-i scrie lui Sunni o scrisoare adecvată.

Vechea mea prietenă,

Cât de ciudată este viaţa! Îmi tot spun asta în ultima vreme, mai ales gândindu-mă la ultimele câteva luni. Acum am să-ţi spun ceva la fel de ciudat ca tot ceea ce s-a întâmplat până acum.

Pot să închiriez de la voi vechea mea casă? Gândeşte-te: adevărata valoare a achiziţiilor pe care le-aţi făcut se află în pământ, şi sunt o mulţime de fermieri prin apropiere cărora le puteţi închiria pământul. E o afacere foarte bună pentru voi, mai ales că nu trebuie să le oferiţi şi găzduire ca parte a afacerii. E o simplă închiriere de pământ. Deci, ce vreţi să faceţi cu casa? S-o închiriaţi domnului Ken pentru găini? Cât vă va putea oferi el pentru un grajd?

Ah, dar, Sunni, un atelier de lucru pentru Cercul meu, asta mai zic şi eu premisă de afaceri, şi puteţi cere mult mai mult pentru asta. Iar eu voi avea banii necesari o dată ce va sosi maşinăria mea.

Îţi fac o promisiune. Îţi promit o chirie de 10 rieli pe lună. Asta în locul unei clădiri pe care nu primeşti nimic, sau 5 rieli pe an pentru un grajd – 120 de rieli pe an.

Mai e nevoie să discutăm despre asta?

Şi, Sunni, pentru mine, vechile zile sunt apuse, uitate. Iertate. Speranţa mea acum e că-mi vei putea ierta greşelile pe care le-am făcut faţă de tine.

Prietena ta, Mae.

Se lăsă pe spate şi se uită la scrisoare. Aşadar, îşi spuse ea, bătălia mea pentru viitor începe din nou. O fac pentru copilul meu. Cântec nou, viaţă nouă.

17.

Mae se uită afară pe geamul podului şi văzu că ningea.

A venit iarna, îşi spuse cu emoţie. Iarna era întunecată, te înfăşură şi te proteja. Îşi văzu foarte clar noua iarnă: ore lungi şi fericite singură în vechea sa casă, alături de propriul său ecran strălucitor.

În dimineaţa cenuşie, zăpada era suflată ca penele. Se cuibărea de-a lungul părţii de sus a zidului de piatră, şi pe ţigle. Era o ninsoare grea care cădea cu un fâşâit blând şi se aduna repede, de parcă oraşul ar fi fost acoperit de perne albe şi groase.

Trecuse atât de mult de când Mae nu mai ieşise afară. Iarna, toată lumea rămânea în casă; nimeni nu avea s-o vadă. Ninsoarea avea să fie un văl.

Îşi puse o năframă pe cap şi se înfăşură cu una dintre pieile de oaie eloi ale lui Kwan. Îi stătea puţin strâmbă pe umeri, mătăhăloasă şi încă mirosind a lanolină.

Afară pe palier, aprinse un bec. Casa scărilor rămase întunecată. Kwan strigă prin beznă:

— E pană de curent!

Mae coborî scările pe pipăite. Camera principală avea uşa din faţă deschisă ca să permită luminii cenuşii să intre.

— Merg afară în zăpadă! anunţă Mae. Vino şi tu!

Chicotul de răspuns al lui Kwan fu deopotrivă afectuos şi tăios. Nu se văzuse niciun semn de armată, dar Kwan era încă precaută.

— Am să rămân aici, zise ea.

Mae coborî încet scările alunecoase. Zăpada începuse deja să ascundă vederii mormanul de bălegar de lângă hambar. Propria-i respiraţie era o năframă apărătoare de ceaţă.

Toate sunetele erau amuţite. Pe pietrele reci din curte zăpada semăna cu o dantelărie, cu delicatele-i modele îngheţate de dedesubt. Mae împinse poarta curţii şi, pentru prima dată în câteva săptămâni, păşi din nou în sat.

Totul era acoperit sub un strat de zăpadă, parcă de către o mamă grijulie. Casele şi terasele erau toate reliefate în alb. Dinspre coasta înaltă a dealului veneau dangătele atone ale douăzeci sau treizeci de clopoţei de la gâtul oilor. Cineva lăsase prea mult turma pe păşune. Mae zâmbi. Lucrul ăsta se întâmpla în fiecare an. Bătrânul domn Pin să fi fost? Leneşul domn Mack? Care probabil că şedea într-un colţ al Ceainăriei, fumând o narghilea şi rânjind cu ruşine?

Mae merse în sus şi trecu podul. Raţele invulnerabile încă lopătau în apa îngheţată la mal. Mae trecu de uşa doamnei Doh şi a temutului său câine. Îi auzi respiraţia şi scrâşnetul ghearelor uriaşe pe cealaltă parte a uşii. Surprinse un iz de mâncare ce ieşea pe fereastra bucătăriei: usturoi, sos de fasole, orez.

Următoarea uşă se deschise chiar atunci când Mae se afla lângă ea.

Ieşi prietena lui Sunni, doamna Ali.

— Oh! făcu ea surprinsă.

Apoi văzu că era Mae. Chipul îi şovăi, după care îşi reveni.

— Bună, zise ea. Ninge.

Era o situaţie stânjenitoare. Manierele încetăţenite în sat nu le dădeau voie să se despartă fără să vorbească. Doamna Ali trânti uşa de două ori cu obişnuita-i meticulozitate. Era încotoşmănată ca să nu-i fie frig, înaltă, osoasă, regală şi uşor absurdă, ca un stâlp de telegraf ambulant.

— Este foarte frumos, spuse Mae. Mă face să mă simt de parcă m-aş fi întors acasă.

Apoi, bătrâna libertină nu mai ştiu ce să spună, că era bine-cunoscut faptul că-şi pierduse casa de mai multe ori. Era strâmtorată, dar nu ostilă.

— Păi, cu toţii avem amintiri plăcute legate de zăpadă.

Doamna Ali ezită.

— Am auzit că merge bine afacerea.

începură să coboare împreună dealul.

— Da. Avem comenzi din America pentru cinci sute de gulere. Nu ştiu cum vom reuşi să le facem pe toate!

Asta întrecea cu mult imaginaţia doamnei Ali, aşa încât nu fu sigură dacă auzise bine.

— Chiar că are succes! zise ea, şi-i îngheţă zâmbetul. Vă aduce bani treaba asta?

— E o ofertă specială. Avem o relaţie bună cu o coţofană de modă din New York. Aşa că am spus: intraţi în Cercul nostru şi purtaţi gulere ca noi la preţul de numai zece dolari bucata.

Da, îşi spuse Mae, din asta câştigăm într-adevăr cinci mii de dolari.

— Aşa că, printre toate lucrurile îngrozitoare care s-au întâmplat, au fost şi unele bune. Banii se împart între doamnele care formează Cercul. Eu şi Sunni suntem din nou prietene.

Mae ridică din sprâncene, un fel de ofertă de pace. Nu uita că şi eu am fost rănită.

Se aflau lângă casa familie Okan, ultima de pe Strada de Sus. Doamna Ali se opri locului.

— Am observat, zise ea, că prietenii tăi au de câştigat.

Se uită înapoi la Mae, şi simţi ceva absolut neaşteptat: un umor trist, de parcă Mae ar fi fost una dintre glumele amare ale vieţii.

— O zi bună, zise doamna Ali. N-am pic de pământ, iar iarna e deja aici, şi merg s-o implor pe Sunni să-mi dea ceva.

Se întoarse şi începu să urce şontâcăit dealul spre casa cea mare a lui Sunni.

Se auzi un huruit, venind parcă din cer. Mae se încruntă. Ceva schimbă viteza şi hurui şi, pe nepregătite, un camion apăru de după deal şi urcă pe Strada de Sus, drept spre ea.

Un camion mare, verde, cu uriaşe pneuri devoratoare.

Armata! îşi spuse Mae, şi i se păru că un pumn puternic îi prinse inima şi-o opri din pompat. Se feri, lipindu-se de peretele casei Okan.

Armata, armata, armata, armata, se lupta inima ei parcă să respire.

Camionul trecu în trombă pe lângă ea, pânză verde peste pereţi laterali de camuflaj, legată, bătută în cuie, uriaşă. Armata, armata, armata urca huruit dealul, încetinind ca să treacă podul.

Spre casa lui Kwan.

Mae o rupse la fugă fără să stea pe gânduri. Picioarele îi alunecau pe macadamul înzăpezit; frigul îi pătrundea în plămâni ca nişte rădăcini adânci. Te rog! Te rog! Era o rugăciune.

Trebuia să fie de faţă ca să-şi spună povestea, să dea explicaţii. Eu sunt *New York Times!* Eu sunt *New York Times!* I se tăie respiraţia şi trebui să se aplece în faţă peste genunchi. O jerbă de foc îi urcă dinspre stomac, de la sarcină, în gură. Înghiţi, se îndreptă de spate şi se opinti pe deal în sus. Porţile lui Kwan stăteau deschise, fără apărare. Curtea era deja umplută de camion. Mae se împletici înăuntru.

Se auzi un ţipăt înfiorător şi portiera verde de la cabina camionului se deschise. Prin ea ţâşni afară un bărbat cât un taur, îmbrăcat în haine pestriţe de camuflaj. Înainte ca Mae să aibă timp să gândească, bărbatul porni în fugă spre ea, ameninţător, bărbat, uriaş, rapid, tânăr şi puternic. Mae reuşi să se oprească locului şi fu pe cale să se întoarcă şi să fugă.

El o înşfăcă.

Si-apoi o răsuci şi-o răsuci şi-o răsuci. Pantofii ei de sfoară cu tălpi alunecoase de piele părăsiră solul. Zbură. Curtea casei lui Kwan deveni un carusel, învârtindu-se fără încetare, iar bărbatul râdea. Mae voia să-i fie rău.

Bărbatul o sărută.

— Surpriză! strigă el parcă dintr-un coşmar.

Picioarele lui Mae erau neputincioase ca nişte înotătoare pe când încerca să-şi găsească un punct de sprijin.

Ridică ochii spre el. Îi văzu dinţii rânjind.

— Eu sunt! zise el.

Lumea schimbă viteza ca un camion. Respiraţia îi ieşi din plămâni, se prinse cu mâinile de piept, totul era o învălmăşeală.

— Lung? întrebă ea. Lung!

Preţ de încă un moment groaznic crezu că propriul ei fiu venise să-i aresteze cea mai bună prietenă.

El râse.

— Nu te aşteptai la mine, nu-i aşa?

— Nu, spuse ea cu slăbiciune. Ce cauţi aici?

El râse din nou.

— Ţi-am adus maşina de tricotat!

Mare cât o ramură de copac, braţul lui arătă spre încărcătura de sub canava.

— Oh! strigă ea, îmbrățișându-se singură de uşurare. Oh! Oh!

— Mi-a spus domnul Oz că trebuie să-ţi fie trimisă maşina şi-a zis că ar fi o bună şansă să te revăd. Ţi-am adus şi noul televizor! Nu ţi-a spus nimeni?

Uşurarea dădu pe dinafară, neatentă, abundent, revărsându-se în alte sentimente.

— Oh, Lung! spuse ea din nou şi-l luă în braţe, se ţinu de el de parcă ar fi fost un copac nou în sat care să înrădăcineze lucrurile.

Brusc, era o bucurie să-l vadă. De confuzie, uşurare şi iubire, ochii ei se umplură brusc de lacrimi. El râse satisfăcut şi-o mângâie pe spate.

— Fă cunoştinţă cu colegii mei, spuse el.

Alţi doi soldaţi săriră afară din cabină. Unul era scund şi vânos, cu dinţi stricaţi înfipţi într-un rânjet de veselie. Celuilalt nu-i stătea bine să zâmbească. Era slab la şolduri, dar gras la faţă. Gras şi brutal avea să ajungă în viitor. Amândoi se înclinară uşor, politicos.

— Ei sunt soldatul Ozer şi sergentul Alkanuh, spuse Lung. Ea e mama mea, doamna Chung Mae.

Mae tremura de frig şi agitaţie, dar reuşi să se plece în faţa fiecăruia. Se uită înapoi la fiul ei. Frigul îi aducea în obraji un roz frumos. Cei doi soldaţi chicoteau; nu se aşteptaseră la nimic altceva de la o întoarcere acasă decât la lacrimi şi emoţii. Mae o văzu pe Kwan, palidă, cenuşie, la o fereastră.

— Kwan! strigă ea. E fiul meu Lung. Ne-a adus maşina de tricotat.

Îşi şterse lacrima de pe faţă şi zâmbi, zâmbi cât de larg putu, aşa încât Kwan să vadă că totul era în ordine.

— Kwan, vino afară să-mi vezi noul şi uriaşul copil! Vreau să zic, maşina!

Râseră cu toţii fiindcă era adevărat.

Lung era un monstru. Plecase de acasă la vârsta de şaptesprezece ani, când era uscăţiv şi plin de coşuri, plecase la colegiul militar, refuzând să recunoască faptul că-l speria viitorul. Mâncarea de armată şi antrenamentele făcuseră din el un bărbat înalt, lat în umeri şi plin de vână. Şi era chipeş, oh, cât de chipeş devenise Lung! Mae se uită mirată la faţa lui perfectă,

la dinţii perfecţi, la părul negru ca pana corbului perfect pieptănat.

— De ce nu mi-ai spus? spuse ea şi-l lovi uşor peste braţ.

Colegii lui chicotiră din nou.

— Am crezut că-ţi va spune domnul Oz, zise el sfios, fermecător.

Vorbi soldatul costeliv:

— Lung a vrut să vă facă o surpriză.

— Şi chiar că m-a surprins; am crezut că voi muri!

O trădară iarăşi ochii – plânse din nou.

— Au trecut trei ani de când l-am văzut ultima dată!

Tremurând ca un set de porţelanuri fine pe-un raft nesigur, Kwan se furişă în jos pe scările de piatră ale casei sale, strângându-şi haina pe lângă corp. Arăta de parcă fusese lovită cu pumnul în stomac.

— Stimată doamnă Wing, zise Lung cu o politeţe de adult exersată, care l-ar fi trădat când plecase de acasă.

Se aplecă, zâmbi larg şi prinse mâna fragilă a lui Kwan într-a sa.

— E-atât de plăcut să văd prieteni vechi, zâmbi el.

Ţinu mai departe mâna lui Kwan si-i spuse lui Mae:

— Vino repede să-ţi vezi frumoasa maşină.

Le însoţi pe amândouă spre spatele camionului şi aruncă prelata în lături cu o singură mişcare amplă.

Aidoma fiului său, maşina de ţesut era uriaşă, maro şi kaki.

Lung chicoti.

— Stimată doamnă Wing, se adresă el proprietarei hambarelor, unde vreţi s-o ducem?

Mae vorbi în locul ei:

— Oh, nu aici. Am închiriat vechea noastră casă. Acolo trebuie dusă.

Zâmbetul lui Lung şovăi; nu se uită la ea, dar reuşi să nu pară trist sau ruşinat.

Soldatul mătăhălos cu bărbie neagră spuse:

— Am face bine s-o ducem acolo înainte să se aştearnă prea multă zăpadă, zise sergentul.

— Şi e pană de curent, îi înştiinţă Mae.

Lung izbucni în râs.

— Sigur că da! întotdeauna cade curentul o dată cu prima zăpadă a iernii! Hai să ducem asta înăuntru!

Se aplecă din nou repede în faţa lui Kwan, după care porni înapoi spre cabina camionului cu paşi mari, pe picioare groase cât nişte şunci de calitate superioară.

— Vino, mamă!

— Trebuie să ne oprim pe la Sunni, zise ea.

El o trase în cabină şi, din lipsă de spaţiu, o aşeză în poala sa. Era ciudat să fii ţinut în braţe de propriul tău copil.

— Îmi amintesc când te ţineam eu aşa, zise ea.

Bărbatul semăna cu o butie plină cu mere, toate rotunde, roşii. Ştia că se uita la el cu ochi de mamă, dar nu încăpea îndoială. Era mult mai arătos decât ceilalţi doi. Aceştia erau invizibili lângă el, de parcă ai fi fost orbit uitându-te la soare.

Nu-i de mirare că s-a îndrăgostit de tine o occidentală, îşi spuse Mae. Probabil că toate fetele se îndrăgostesc de tine. Simţi că şi ea se îndrăgostea de el, se îndrăgostea din nou. Aşadar, asta a devenit fiul meu. Locotenentul Chung.

Mae îşi dădu seama că fiul ei era cel mai frumos bărbat pe care-l văzuse vreodată. Mai frumos decât o stea de cinema. Dar mirosea altfel decât băieţii aceia frumuşei, nu era nimic suav la el. Îţi dădeai seama că e genul de bărbat care sare din avioane, care construieşte poduri de frânghie peste râpe.

Mae se gândi la Joe. Nu era de mirare că fusese atât de mândru, atât de uimit de ceea ce ieşise din sămânţa sa. Nu era de mirare că nu voise să vorbească despre nimic altceva. Lung era singurul lucru bun pe care-l făcuse în viaţă.

— Ne oprim aici, îi spuse Lung şoferului uscăţiv, iar camionul scrâşni, oprindu-se prompt, nealunecând pe zăpadă.

Sunni îl salută graţioasă pe Lung, de parcă familia Chung n-ar fi fost măcinată de scandal. Bucătăria sa încă mirosea a petrol şi era luminată de-o lampă cu petrol.

Mae îi şopti că vrea să ducă maşina în vechea sa casă. Sunni flutură o mână într-un gest mărinimos care era în acelaşi timp şi puţin ursuz. Mae văzu pe dată cum avea ea să arate la bătrâneţe. Văzu că Sunni începuse deja să îmbătrânească, dar că, cine ştie de ce, îmbătrânirea avea să-i facă bine.

— Oh! făcu Sunni. I-am spus deja bărbatului meu, am spus că nu vom lua nimic pentru casa aia veche, nu-i bună decât pentru a o închiria, dar cine are nevoie de chiriaşi? Sunt aducători de belele, trebuie să le dai casa gratis o dată cu pământul. Pfui! Cincisprezece rieli pe lună.

— Doisprezece, spuse Mae.

— Doisprezece, zise Sunni. Dar numai fiindcă vreau să văd maşinăria încărcată.

Ambele doamne ajunseră să şadă în poala lui Lung, fiecare pe câte o coapsă.

Zăpada încă mai cădea, trecând cu viteză pe lângă parbriz în vreme ce camionul se mişca prin ea. Fulgii semănau cu nişte stele căzătoare, de parcă ar fi călătorit prin spaţiul cosmic.

Bătrâna lor casă păru că-i salută, cenuşie ca o fantomă.

— Deschid eu poarta, spuse Mae, şi coborî din camion.

Ridică ivărele din pământ şi se întrebă de ce nu simţea mai multe. Zăpadă, pană de curent, Lung, maşinărie, se petreceau prea multe ca să mai simtă durerea şi pierderea după câte se întâmplaseră. Asta era bine.

Când poarta se deschise în vârtejul sclipitor de zăpadă, totul i se păru mai ceva ca un festival.

Uriaşul camion verde intră tresăltând în curte, aproape doborând pragul de sus al porţii. Toate găinile domnului Ken erau înăuntru, departe de frig, altfel cu siguranţă unele ar fi fost zdrobite sub roţi. Camionul cel mare viră într-o parte şi dădu cu spatele. Mae văzu casa domnului Ken, întunecată şi parcă părăsită.

Frânghia de uscat haine era adunată, uşa de la bucătărie era încuiată, iar buturuga pentru tăiat lemne era răsturnată. Mae se duse să deschidă grajdul.

Ivărele erau reci la atingere; uşile bătrâne icniră, parcă protestând că sunt trezite din somn. Podeaua de pământ fusese bătătorită şi părea acum din lespezi de piatră lustruite.

Podeaua era înclinată, la fel ca întreaga ogradă.

Lung coborî din camion ţinând în mână ceva ce semăna cu o telecomandă. Sunni veni în urma lui, parcă temătoare. Atunci, Mae ieşi din grajd.

— Trebuie s-o punem mai întâi pe ceva, spuse ea.

— De ce?
— Din cauza viiturilor, zise ea.

***

Bătând la uşa domnului Ken, lui Mae i se păru că-n jurul inimii i se strâng chingi elastice.
Se uită la lemnul vechi şi cenuşiu al uşii şi aşteptă, neputând să respire, simţind privirea lui Lung în spatele ei. Auzi paşi; uşa se deschise.
El era. Domnul Ken. Arăta mai bătrân decât şi-l amintea ea, mai ciufulit, dar sigur, de-atunci îl văzuse pe Hikmet Tunch şi-l văzuse şi pe fiul său, Lung. Când o văzu, bărbatului i se lumină privirea, căscă ochii, îi cercetă întregul chip, apoi se uită în spate şi văzu camionul. Încercă să-şi netezească părul; păru ruşinat, năucit.
— Bună, Mae, spuse el. Ce se întâmplă?
Nu era timp pentru alean, amintiri ori măcar vreun semn a ceea ce se întâmplase. Nu atunci când fiul lui Joe era de faţă.
— Bună, zise ea cu reţinere. Îmi pare rău că te deranjez în felul ăsta. Dar punem o maşinărie nouă în grajd…
— Mama mea vrea să vorbească cu tine despre asta…
Mae îl întrerupse.
— E de fapt grajdul lui Sunni şi eu l-am închiriat. Ai spus odată că nu ai la ce să foloseşti adăpătoarele din piatră. Le pot avea eu?
Se uită la ea cu o expresie imposibil de citit. *Ne întâlnim din nou şi despre aşa ceva discutăm?*
— Mă mut înapoi, îi spuse ea. Tocmai m-am hotărât.
În spatele ei, Sunni îi spuse lui Lung:
— Cheile sunt la mine. Hai să ducem televizorul înăuntru.
Mâinile lui Kuei executară o slabă şi neputincioasă fluturare.
— Poţi să le iei dacă îţi trebuie. Sunt foarte vechi. Pentru ce îţi trebuie?
N-ar fi fost bine să nu-l pună în temă.
— Va avea loc o viitură. Totul va fi luat de ape. Am nevoie ca maşinăria să fie pusă pe-o platformă pentru a fi în siguranţă.
Toată faţa lui era prudentă.
— Astea sunt vorbele bunicii, zise el. În fiecare iarnă ne prevenea de viitură.

— De data asta e adevărat.

Bine, nu mă crede, gândi ea. N-am timp de ceartă. Motorul camionului e pornit şi la fel e şi-al lui Lung. Aruncă o privire în spate şi-şi văzu televizorul coborât prin spatele camionului.

— Pot să folosesc adăpătoarele? Îţi pot plăti pe ele oricât ceri.

Domnul Ken ridică o mână.

— Ia-le. Ia-le.

Mae clătină din cap, zâmbind, sperând că şi ochii îi vor putea exprima într-un asemenea moment un soi de aducere aminte.

— Mi le vei înapoia dacă nu va veni viitura, spuse el sumbru, şi-i închise uşa în nas.

Mae clipi, căci asta fusese prea brusc. Se întoarse încet. Şi merse după televizorul ei, când acesta fu dus cu greu în vechea sa casă.

— Aici, aici, în noua lui casă! exclamă Sunni prea voioasa, prea entuziastă.

Încerca să-i ţină partea lui Mae.

Casa era joasă şi întunecoasă şi mirosea a praf. Tăiţeii se întăriseră în farfuriile lăsate pe masă. Câteva dintre vechile rochii ale lui Mae încă stăteau agăţate pe perete, conservate parcă de frig. Lung îşi coborî privirea în pământ, ruşinat.

— Face conversie spre Aerotransmisie? întrebă Sunni lovind în carcasa televizorului.

— O, da, mă aştept ca Sezen să-l folosească pentru a salva Collabo.

— Îl pot împrumuta? întrebă Sunni.

Mae şovăi.

— Vreau să ofer haine de gală. Putem împărţi piaţa între noi.

— Ideea e promiţătoare, spuse Mae. Discutăm mâine.

Cele două experte în modă clătinară din cap, cu ochii adumbriţi. Apoi se întâmplă ceva. Ia uită-te cum vorbim, părură ele să spună, şi izbucniră amândouă în râs, râzând de ele însele.

— Căpitanii industriei, zise Lung, însă el nu zâmbea.

***

Camionul intră huruind înapoi în curtea lui Kwan ca să descopere că aceasta era ocupată de pregătirile pentru o petrecere.

Un tractor avea motorul pornit şi farurile aprinse, iar domnul Wing şi domnul Atakoloo mutau mese. Copiii îşi vârâră capetele prin poartă şi se întoarseră să fugă înapoi acasă. Întotdeauna se organiza câte o petrecere când cădea prima zăpadă. În anul acela avea să se ţină la Casa cea Mare.

Curtea din faţa casei se umplu repede de oameni. Vinul fiert fu lăsat în ceaune din care ieşeau la fel de mulţi aburi ca din gurile oamenilor.

Bărbaţii luau ceşti de vin cald şi se aşezau pe scările domnului Wing. Lung merse în mijlocul lor, strângând mâini, amintindu-şi nume. Mae, în calitate de mamă, îl însoţi.

— Ah, ai crescut! ziseră bărbaţii luându-şi pălăriile de pe cap în semn de politeţe.

Domnul Ali îl abordă pe Lung.

— Tatăl tău ne spune multe despre faptele tale. Acum eşti locotenent, am auzit.

— Da, norocul meu că am fost promovat înainte de vreme.

— Tatăl tău e foarte mândru de tine, zise domnul Ali, aruncând o privire în direcţia lui Mae, mama căzută în dizgraţie.

— E plăcut să aud asta. Acum, el locuieşte în Balshang, aşa că-l întâlnesc în fiecare zi.

Lung zâmbi şi trecu pur şi simplu mai departe.

— O seară bună, domnule Ali, zise Mae, părând intenţionat mulţumită. Lung mi-a cumpărat o maşină de ţesut uriaşă. E automată şi inteligentă. Va ajuta Cercul Femeilor să onoreze toate comenzile.

Domnul Ali era greoi ca un munte de plumb. Se încruntă la ea şi nu răspunse.

— Iar dumneata arăţi atât de bine, domnule Ali, zise ea cu o voce ca un sunet cristalin de clopoţel. Atât de durduliu. Dacă nu te deranjează observaţia mea.

Domnul Ali trecu pe lângă ea, împingând-o la o parte, mergând parcă să-şi mai ia vin roşu.

Mae îşi văzu propria familie venind. Ju-mei, soţia lui, mama lor şi, fără-ndoială după îndelungi dezbateri, Siao şi bătrânul domn Chung.

— Lung! Lung! strigă Ju-mei.

— Unchiule!

Mae delibera şi se hotărî să-i dea voie lui Lung să-şi salute unchiul fără ea. Cei doi bărbaţi se îmbrăţişară şi se bătură pe spate. Ju-mei purta o haină rusească grea şi o bască. Arăta ca un secretar-general de partid. Lung ezită când îl văzu pe unchiul Siao şi clipi cu o urmă de surprindere că cele două familii erau prietene. Siao clătină din cap şi clipi. Se îmbrăţişară şi ei, dar strângerea în braţe fu blândă, mai puţin teatrală. Lung crescuse împreună cu Siao, care era mai mult un frate mai mare pentru el decât un unchi. Siao se uită în sus. Ochii lui îi prinseră pe-ai lui Mae şi-i făcu semn să vină lângă ei.

Foarte bine, îşi spuse Mae. De dragul tău, Siao. Îşi aduse aminte: Siao nu s-a certat niciodată cu mine şi nici nu mi-a vorbit urât. Fu surprinsă; îşi dădu seama că ştia în adâncul sufletului că Siao avea să păstreze lucrurile calme şi necomplicate.

Apropiindu-se, Mae văzu cât de ridat era chipul durduliu al mamei sale. Bătrâna doamnă Wang se retrase din calea ei în spatele lui Ju-mei. Faţa lui arăta ca o bucată lustruită de steatit. Siao vorbi primul.

— Mae, cum îţi merge?

— Mă bucur să pot spune că afacerea merge bine.

— Şi te bucuri să-l vezi pe Lung, spuse Siao.

— Într-adevăr! zâmbi Mae.

Bătrânul domn Chung clipi ca o ţestoasă venerabilă şi se înclină afabil în faţa lui Mae, din respect sau doar din etichetă.

— Suntem cu *toţii* bucuroşi să te vedem, Lung.

Ju-mei rânji strâmb şi îşi aplecă şi ridică trupul de parcă ar fi fost un corb care ciuguleşte un animal omorât pe şosea, încerca să se încline cu respect înaintea nepotului său ofiţer.

Niciunul dintre ei nu se simţea în apele lui. Mae ridică privirea şi văzu un grup mic şi strâns format din membri ai familiilor Ali şi Doh, care se uitau pe furiş la ei peste umeri. Erau un adevărat spectacol: familia soţului ce dăduse bir cu fugiţii să fie în compania soţiei adulterine şi-a fratelui ei…

— Se holbează oamenii la noi, spuse chinuită mama lui Mae.

Lui Mae îi fu milă de ea, atât de mică şi de îngrijorată.

— Nu-i băga în seamă, mamă.

— E uşor pentru tine să spui asta, eşti o femeie care nu mai are ce reputaţie să piardă, zise mama ei. Nici măcar nu vii în vizită la noi.

Aşadar, care e problema, mamă: ţi-e ruşine cu mine sau eşti nervoasă fiindcă nu te vizitez, ori cauţi un nou motiv ca să te simţi nefericită?

Siao interveni:

— Poate că nu vine fiindcă se simte ruşinată că familia soţului ei stă la dumneata, stimată doamnă Wang.

— O crezi în stare de subtilităţi, spuse mama lui Mae. Ju-mei, nu suport aşa ceva. Sunt de batjocură. Toată viaţa am fost un obiect de batjocură. Am crezut că s-a terminat cu asta. Dar mereu e câte ceva. Abia aştept prima petrecere de iarnă, dar trebuie să… trebuie să…

Mamei începuse din nou să-i tremure vocea.

— Stai aici, mamă, zise Mae. Mergeam doar până în bucătărie.

Lung păru consternat.

— Vin imediat, mamă, spuse el.

Mae îi zâmbi lui Lung cu recunoştinţă şi-şi luă rămas-bun de la toţi pe rând. Stând cât putea ea de dreaptă, se întoarse din profil ca să se strecoare prin mulţime şi să coboare scările spre bucătăria lui Kwan.

Kwan lucra îmbrăcată în rochia ei cea bună. Mesele erau deja pline de mâncare.

— Bine că am bănuit că aici va avea loc petrecerea, spuse Kwan.

Ori de câte ori era o pană de curent, se ţinea câte o petrecere în curtea cuiva.

Lui Mae, stomacul i se păru pe dată greu şi trebui să stea jos. Erau singure, aşa că Mae spuse repede:

— Habar n-am ce altceva mai ştiu soldaţii ăştia, aşa că ar fi bine să rămânem precauţi.

În semiîntuneric cele două femei se uitară una la cealaltă. Era limpede cine-i era credincioasă lui Mae. De afară se auzi un val de râsete. Lung terminase de spus o poveste.

— Pot să vă ajut? întrebă Sunni.

Fără să-i tresară deloc inima, Kwan zâmbi.

— Sunni! Bună. Da, sunt sigură că mai sunt destule de făcut.

Aşadar, se reuniseră toate trei acolo, în bucătăria lui Kwan, cu funiile de usturoi pe perete şi mormanul de pâine rotundă, cum se făcea în satul lor.

— Să reîmprospătez pâinea? întrebă Sunni.

Pâinea era uscată şi trebuia umezită.

Mae se oferi:

— Eu aş putea scoate fasolea din păstăi.

— O, va fi distractiv să lucrăm doar noi trei, zise Kwan, îngenunchind.

Scoase o găleată cu apă şi o tavă pentru înmuiatul pâinii.

— Da, va fi plăcut să stăm şi să fim vesele împreună, zise Sunni, şi-i zâmbi lui Mae.

În bucătărie mirosea a carne de porc şi a orez.

— Oh! Soia şi untură peste orez fiert. Oh, asta-mi aduce aminte de casă.

Sunni, chiar dacă era musulmană, crescuse într-o familie cu vederi largi.

Mae desfăcu şi rupse păstăile de fasole. Sunni îşi scoase pipa făcută din cocean de porumb, ceea ce făcu şi Kwan.

— Uită-te la noi, parcă am fi nişte bunicuţe bătrâne! zise Sunni.

— Asta suntem, aproape, spuse Mae.

— Oh! Tu vorbeşti? zise Sunni.

— Lung se va căsători în curând, spuse Mae, nerostind tocmai adevărul.

Cum putea recunoaşte că nu fusese invitată la nuntă?

— Poţi fi sigură, zise Sunni. E un prinţ, şi orice fată cu minte ar pune mâna pe el cât mai repede posibil.

— E o occidentală, spuse Mae. E foarte frumoasă, e educată şi spune că-i place de mine. Asta datorită paginilor mele. Cum poate să-ţi placă de cineva după paginile lui?

— Oh, făcu Sunni şi păru tristă. Atunci, îl vom pierde?

Mae lăsă cuvintele să se aşeze.

— Da, spuse ea. Sunt sigură că va rămâne în cele din urmă în Balshang. Şi, cine ştie, s-ar putea chiar să se întoarcă în Canada cu soţia lui.

— A spus ceva despre ceea ce s-a întâmplat? întrebă Kwan.

Se referea la sfârșitul căsniciei lui Mae.
— Da.
Mae se juca cu boabele de fasole şi cu adevărul despre situaţie.
— Cel mai adesea îmi spune că mă iartă pentru ce s-a întâmplat. Dar eu nu cred că m-a iertat cu adevărat.
— Ah, făcu Sunni, ajungând la miezul problemei.
— Nu cred că înţelege cu adevărat situaţia, spuse Mae.
— Cred că nici eu n-o înţeleg, zise Sunni.
Kwan nu spuse nimic. Lucrând, stătea încordată şi asculta cu spatele.
— A fost vorba de iubire, murmură Mae.
— Oh, asta înţeleg. Înţeleg de ce te-ai căsătorit cu Joe şi înţeleg de ce te-ai săturat de el. Ca s-o spun p-aia dreaptă.
— Într-adevăr, zise Kwan, căci Sunni era foarte directă.
— Nu poţi vorbi altfel despre lucruri de felul ăsta. Ce nu înţeleg eu, acum că Joe a plecat cu Boarfa, este de ce nu eşti împreună cu domnul Ken.
— Ah, făcu Mae.
Nu avea pregătit un răspuns.
Sunni o mângâie pe mână.
— Joe te-a părăsit. Asta echilibrează balanţa. Du-te şi trăieşte cu domnul Ken. Noi, ceilalţi, ne vom obişnui cu situaţia într-un târziu.
— Nu sunt speriată de ceea ce va spune satul, zise Mae. Dar mă întreb uneori dacă nu cumva îl iubesc pe domnul Ken fiindcă-l iubeşte bunica lui.
— Ah, făcu Sunni, şi-i tremură mână.
— Cred că-l văd uneori prin ochii bătrânei doamne Tung.
Încăperea păru să-şi ţină răsuflarea de frig.
Lung intră cu paşi mari, tunând:
— Ce lucruri bune gătiţi, doamnelor?
Înapoi la muncă.
Doamnele duseră afară lighene cu fasole puţin prăjită, pâine udă, umflată, şi ceaune cu orez în care ardeau bucăţi mici de ardei iute. De la radioul din camionul de armată, potrivit pe postul din Balshang, se auzea muzică lectro. Marile lui antene de armată puteau capta semnalul din capitală. Kizuldah auzi

reclame la hipermagazine, hârtie igienică şi cluburi unde rulau Fişiere Aer pe uriaşe ecrane TV.

Sătenilor nu le plăcea muzica. Fu tras un cablu de la bateria camionului de armată spre un casetofon şi începu să cânte muzică mai tradiţională pentru adulţi.

Toţi cei patru sute de oameni erau îngrămădiţi în curte şi-n hambar, în ciuda ninsorii care încă mai cădea, de parcă stelele ar fi renunţat să mai atârne pe cer.

Râseră zgomotos şi sorbiră ceai din căni. Cănile fură apoi umplute cu orez şi fasole. Kwan, Sunni şi Mae se plimbau printre oameni, împărţind mâncare.

Bărbaţii trebuiră să primească fasole de la Mae. Situaţia nu permitea altă reacţie. Se uitau la ea, nu spuneau nimic, erau ţâfnoşi din loialitate faţă de Joe. Dar Joe nu era prezent. Joe fugise cu soţia domnului Muhammed.

Acceptară mâncarea de iarnă în tăcere, iar prezenţa lui Mae deveni mai normală, chiar dacă nu întru totul binevenită.

Unii dintre bărbaţii tineri, copleşiţi de frig, de energie, de sfârșitul muncii unui an întreg, începură să danseze. Fetele strigară şi se prefăcură copleşite de ruşine, ascunzându-şi obrajii, întorcând spatele. Şi întorcându-se din nou ca să se uite.

Femeile căsătorite zâmbiră trist şi clătinară din cap. Bărbaţii mai în vârstă îşi acoperiră urechile cu mâinile, urând parcă muzica, şi se agitară cu o rivalitate ascunsă.

— Am ştiut dintotdeauna că bărbaţii sunt mai interesaţi unul de celălalt, spuse doamna Mack.

Doamnă Mack? râse Mae şi-o atinse pe braţ. Doamna Mack, mai puţin distantă faţă de Mae decât ceilalţi, răspunse tot cu un zâmbet larg.

— Eu am spus asta?

— Mă tem că da. Eşti o occidentală zvăpăiată, glumi Mae.

— Oh! făcu doamna Mack, nu foarte bucuroasă de această imagine vetustă asupra creştinătăţii sale. Da. Semăn cu motociclista.

— Îmi pare rău. În satul ăsta, eu sunt femeia căzută în păcat, ai uitat?

— Ţţţ. Sătenii ăştia, zise doamna Mack. Mai repede te iartă de-o crimă.

Doamna Pin spuse:
— Nu-i băga în seamă, Mae.
Doamna Mack se aplecă în faţă.
— Înţeleg că nu prididiţi cu munca în Cercul vostru. Eu cos bine…
Mae încă avea nevoie de aliaţi.
— Da, sigur, vrei să vii alături de noi? Te rog! De ce n-ai spus asta mai repede?
Doamna Mack era prea creştină să nu fie şi directă.
— Nu ştiam că faceţi atâţia bani.
Nu puteai răspunde multe la un asemenea lucru.
— Şi se spune că prietenii nu ţi-i poţi cumpăra, zise Mae.
— Aşa este, replică doamna Mack, iarăşi directă.
Doamna Doh, care stăpânea arta tactului, îşi bulbucă ochii văzând comportamentul celor două prietene ale ei.
Mae şovăi.
— Am să interpretez asta că suntem prietene dincolo de orice sumă de bani.
Doamna Mack ezită.
— Dacă preferi. Dar nu te-a prea interesat înainte persoana mea. Nimeni din satul ăsta n-a fost prea interesat.
Avea ochii trişti.
— Vom lucra mâine în vechea mea casă, zise Mae. Vino şi tu. Veniţi toate.
— Eşti amabilă să extinzi o invitaţie atât de valoroasă, spuse doamna Doh, ridurile ei fine de lângă ochi şi de pe frunte adâncindu-se din pricina manierelor creştine ale doamnei Mack.
În rândul mulţimii se înregistră brusc o agitaţie. Oh! exclamă una dintre fete.
Lung se alăturase dansatorilor. Sări în joc fără urmă de stânjeneală, părând incredibil de mulţumit să se afle acolo. Şi începu să danseze aşa cum trebuia dansat un dans ţărănesc, descătuşat, fericit, rotind din umeri, din şolduri. Şi din braţe într-o amplă mişcare sinuoasă. Exact asta lipsea pentru a însufleţi petrecerea.
Unele femei urlară pe tonuri ascuţite, melodioase, războinice. Bărbaţii intrară în joc. Cei mai lenţi şi graşi săriră într-un sfârşit în mijloc. Cei cu bărbi albe îşi dădură în petic sau arătară că,

odată, puteau dansa alături de cei mai pricepuţi. Dar nimeni nu se putea întrece cu Lung.

Începu să bată din palme deasupra capului, se roti pe călcâie. Ceilalţi tineri din sat începură să se adune în jurul lui, să danseze la fel de înflăcărat. În cabina camionului, Ozer opri muzica lectro. Fluierele, viorile, tamburinele ce dădeau glas muzicii tradiţionale inundară curtea casei.

Lung începu să cânte o dată cu piesa. Şi chiar ştia să cânte, iar vocea sa, atunci când o ridica, nu era vocea unei Vidre de Balshang sau a unui soldat karzistanez. Era vocea unui ţăran fericit care a mâncat pe săturate şi care dansează ca să-şi ţină de cald iarna.

Fiecare sat avea câte unul, un Tatlises, o Voce Suavă. Vocea lui Lung aluneca printre note ca pentru a fugi de el, evitând disciplina, ca să urmeze curgerea sângelui din inimă.

— Gel, gel, goomooleh gel, cântă el.

Vino, vino, într-o casă primitoare.

Dansară cu toţii, bătură cu toţii din palme, chiar şi femeile începură să danseze în zăpadă, înconjurate de sunetul propriilor lor identităţi.

Şi sufletul lui Mae, care fusese înfometat de lipsa companiei, fu pe dată ghiftuit. Îl simţea cum se întinde, ca o burtă, plin de lumină, de zgomot, de oameni şi de fiul ei.

Şi Joe a fost un erou al satului, îşi spuse ea pe nepregătite. Când era tânăr.

Aerul e mai cald. Întotdeauna e aşa după ce ninge.

Prea cald, o avertiză doamna Tung. Asta fu tot ce putu spune, prea cald, şi-o spuse fără oprire.

***

În cele din urmă, oamenii plecară, târziu, trimiţându-şi copiii la culcare.

Disciplina îi pătrunse, soldaţii curăţară tot, strânseră lighenele, cănile, lingurile. Femeile nu putură ţine pasul cu ei. Kwan clătină din cap.

— Suntem în plus, doamnelor, glumi ea.

— De ce nu putem avea soldaţi aici tot timpul? spuse doamna Nan.

În bucătărie, cei trei soldaţi frecară tacâmurile şi fierseră apă în oale, înlăturând grăsimile şi uleiurile şi fasolea îngheţată.

— O să dormim în camion, spuse Lung.

Kwan insistă că avea camere neocupate. Soldaţii clătinară din cap într-un gest de recunoştinţă politicoasă, dând mâna cu toată lumea înainte să meargă să-şi aducă genţile.

— Te conduc eu la etaj, îi spuse Lung lui Mae.

— Sunt puţine şanse să păţesc ceva, zise Mae, zâmbind.

Dar înţelese mesajul. Lung voia să discute cu ea.

Urcând scările, veselia serii rămase în urma lor. Lung avea în mină o lumânare. Mae trebui să-l ia de braţ pe întuneric. Începu să îşi amintească recentele lor schimburi neplăcute de cuvinte prin intermediul poştei vocale.

O ajută să-şi împăturească şi să pună deoparte năframa şi haina din piele de oaie.

— Mi-ai primit atunci avertismentul, spuse el.

În întuneric, lui Mae i se părea că-şi vede respiraţia strălucind.

— Tu ai fost?

Mintea începu să-i galopeze: dacă a fost Lung, şi nu Tunch, înseamnă că armata ştie. Tot el să fi trimis şi a doua încifrare? Dacă da, îi era oare prieten? Dacă nu, nu trebuia să-i mai spună nimic.

Lung şopti:

— Da, şşş.

Mae începu să calculeze.

— Ştii de Kwan?

— Da, spuse el simplu.

— E în pericol? întrebă Mae.

Începea să se simtă rău.

Lung suspină:

— Nu cred, acum. Paginile alea au dispărut. Ar trebui să fie în siguranţă. În definitiv, ai făcut faimos Kizuldahul. Ce i-ai putea cere să facă, ce-ar fi şi mai bine, ar fi să pună nişte pagini noi care să spună ambele versiuni ale poveştii.

Ca laptele, aerul însuşi păru să se strângă, să se covăsească.

Lung dezvoltă ideea:

— Ştii tu… Cum îi protejează guvernul pe eloi, le oferă case…

— Frigidere în Balshang, murmură Mae.

— Da!

Lung păru mulţumit; aproape că-i putu vedea dinţii când zâmbi.

— În felul ăsta, lumea nu se va întreba unde a dispărut site-ul, adăugă Mae.

— Eşti foarte deşteaptă, spuse Lung. Dar, desigur, mereu ai fost deşteaptă, mamă.

Mae gândea: ai venit aici ca să înfăptuieşti asta. Ca să te asiguri că site-ul lui Kwan va promova ideile guvernului.

Nu. Ai venit ca să-ţi protejezi propria carieră în armată.

Lung se relaxă; simţea că-şi făcuse datoria.

— Cine ar fi crezut că poţi face toate astea? Site-ul, afacerea... Unde ai învăţat toate astea?

Mae mijea din ochi în întuneric. Oare ce încerca să afle acum?

— Oh, făcu ea vag. Mama ta nu-i aşa de proastă. Toate informaţiile sunt disponibile la televizor.

— Şi de la Hikmet Tunch, spuse Lung fără ezitare.

— Într-adevăr.

— Cum l-ai găsit?

— El m-a găsit pe mine.

Era ciudat să fie interogată de propriul fiu într-o cameră întunecată şi neaerisită, de parcă ar fi murit amândoi şi s-ar fi întors întruchipând doi Morţi Malefici.

Fiul ei mort izbucni într-un râset scurt, puţin reţinut.

— Nu. Am vrut să spun: ce crezi despre el?

— Dar tu ce crezi despre el?

— Cred că ar trebui să păstrezi distanţa faţă de el.

Mae se hotărî să nu-l întrebe: asta cred şi cei din armată? Se decise să-l inducă în eroare, s-o protejeze pe Kwan, pe ea însăşi şi Cercul.

— De ce? întrebă ea cu inocenţă.

— Uite. Celor din guvern le place că e aici, aduce bani, dar face în locul acela unele lucruri care sunt ilegale oriunde altundeva. Ştii cum a început?

— Ca student la informatică?

— Oh, mamă, a fost cel mai mare traficant de droguri din ţară. L-au lăsat să iasă basma curată fiindcă gestiona o afacere cu computere.

— Ar face aşa ceva guvernul nostru?
Mae părea şocată.
— Guvernul nostru face multe lucruri, zise Lung încet.
Iar tu eşti slujitorul lui, gândi Mae. Vezi clar ca lumina zilei ce face şi, totuşi, îl slujeşti, ca să poţi fi locotenent. Iar Kwan nu va crea niciodată un site care să facă ce spui tu.
Am putea ajunge cu toţii, fiule, să ne uităm la tine de la capătul greşit al unei arme.
Vino, Aer, şi spulberă guvernele în cele patru zări.
Apoi fiul ei spuse:
— Ce ai de gând să faci cu sarcina?
Faţa lui Mae se crispă, până ce o strânse ca o mască.
— Ce se face de obicei.
— Nu este o sarcină obişnuită.
Mae privi rotocoalele respiraţiei sale glaciale.
— Cine ţi-a spus asta?
Lung expiră.
— Bărbatul ăla, Tunch. Ei bine…
— O asistentă pe nume Fatimah.
Lung tresări, scuturat de-un chicot, amuzat de isteţimea mamei sale.
— Da. Ea pare cel puţin îngrijorată pentru tine.
— Da, este îngrijorată. Poate c-ar trebui să-l evităm amândoi pe Tunch ăsta.
Nu putu citi reacţia lui Lung. Bărbatul ridică din umeri şi râse şi clătină din cap.
— Aici suntem perfect de acord.
Apoi preocupare.
— Tu eşti bine, sănătoasă?
Mae se hotărî să nu-l lase să scape atât de uşor.
— Nu. Mă simt rău şi, după cum poţi vedea, nu sunt bine primită în multe locuri din sat.
Ochii lui nu-i puteau întâlni pe ai ei. Se feri şi-şi trecu o mână prin păr.
Mae îl întrebă:
— Ce face tatăl tău?
— Pfui! făcu Lung fără să vrea.
— Îl vezi des? Te vizitează deseori? întrebă ea.

— Nu mă pot ascunde de tine, mamă. Stă la mine tot week-end-ul, toate week-end-urile. Uneori trebuie să-i spun: uite, tată, vin toţi ofiţerii la cină.

Întuneric, întuneric şi rece în camera aceea din pod care nu-i aparţinea.

— Ofiţerii îl găsesc interesant?

— Nu întreba, mamă. Nu, nu-l găsesc interesant. Se îmbată şi încearcă să se laude cu ce-a făcut şi pretinde că e om de afaceri.

Şi Tsang? îşi spuse Mae. Mă întreb cum îţi place de piersica răscoaptă pe care oamenii trebuie c-o iau drept mama ta.

— Dar merge în vizită şi la sora ta, Ying.

— Da, da, face naveta între noi doi. Dar şi ea e căsătorită cu un ofiţer.

Mae văzu întreaga scenă: sărmanul Joe, disperat, îndrăgostit până peste cap de fiul său, tânjind doar să-l vadă pe Lung, să vadă cât de puternic şi de deştept este el, şi încercând, tot cu disperare, să nu observe că stă în calea fiului său, în calea fiicei sale.

Nu eşti chiar aşa deştept, Lung. Semeni destul de mult cu tatăl tău, am văzut-o într-o oarecare măsură în seara asta. Mai departe de atât nu vei ajunge, după care şi tu vei începe, fără să-ţi dai seama, să te stingi.

— Vrei un sfat, fiule?

Mae se mişcă prin mătasea de iarnă a nopţii. Prinse de funia groasă a muşchiului de pe umărul lui şi o masă.

— Celor din armată nu le va plăcea că ai o soţie occidentală. Vor fi dezamăgiţi de tatăl tău. Ştii ce ar trebui să faci? Chiar dacă asta mă-ndurerează, nu pot să mă gândesc doar la mine. Ar trebui să fii soţul soţiei tale şi să te duci cu ea în Canada.

Lung suspină.

— Ştiu.

În felul ăsta, îşi spuse Mae, nu vei mai fi un spion pentru noi toți.

18.

fişier audio de la: domnul Hikmet Tunch
16 decembrie

New York Times? Ce folositor! Pentru cine? Pentru mine, cu siguranţă. Mulţumesc c-ai pledat într-un caz atât de emoţionant împotriva ONU. Şi guvernul va fi bucuros să fie arătat într-o lumină atât de bună. Şi prietena ta Bugsy. Pe ea cum o slujeşti? Aduci vizitatori la coţofana ei superficială şi decadentă. Chiar crezi că doamnele americane – pentru care o trecere de la sifonul pastel la bumbacul negru este o veste mare – sunt capabile să fie una cu Cercul vostru? Ţine minte, Mae, că 2020 e an electoral. Prietena ta e ziaristă democrată. Se foloseşte de tine şi de lauda ta la adresa subvenţiei guvernamentale ca să-l atace pe preşedintele republican. Nu eşti o femeie proastă, Mae, aşa că mă surprinde să aflu că permiţi să fii manipulată. În cele din urmă, poate că te întrebi cine ţi-a oferit acel interesant cod care a venit atât de providenţial în urmă cu câteva nopţi. Ar trebui să eviţi să mulţumeşti altcuiva pentru el. Aşadar, cine pe cine urmăreşte?

Micul dejun fu târziu şi zgomotos şi prelung.

Lung era încă animat de dragoste din seara precedentă şi nu voia să plece. Făcu glume şi nu-şi putu ţine locului picioarele cu labe mari. Acceptă câteva ceşti de ceai, una după alta. El şi oamenii lui ieşiseră înainte să se trezească cineva şi reparaseră firele de curent.

— Am găsit un stâlp de curent aproape doborât la pământ. Îl ţineau suspendat firele şi nu invers. N-am făcut decât să ne uităm neîncrezători la el!

Lung mimă un ţăran nătărău, scărpinându-se în cap.

— Apoi am văzut urme de ars. Vreun ţăran bătrân a dat foc la paie şi-a ars şi stâlpul!

Kwan curăţa vasele, strângând din buze. Pe mijlocul obrajilor avea câte o dâră gri verticală şi mâinile îi arătau brusc slabe, fragile şi vânoase.

— Fac eu asta, zise Mae.

Lung era vesel şi uituc. Obrajii încă-i radiau din pricina aerului îngheţat de dimineaţă. Arăta ca un măr lustruit. Kwan se aşeză cu braţele împletite, cu ochii şterşi şi mici.

În cele din urmă, veni şi domnul Wing, încotoşmănat în dulamă şi cu ochii atenţi ca nişte lasere.

— A început să ningă, spuse el.

Soldatul cel mic păru agitat.

— Am putea rămâne înzăpeziţi.

Lung se mişcă încet, cu regret. Kwan se ridică şi-i strânse delicat mâna şi nu-l putu privi în ochi. Era speriată.

Sergentul şi soldatul dădură fuga sus în camerele lor, apoi ţopăiră înapoi jos, legănând în mâini genţi kaki. Mae grăbi lucrurile aducând ea geanta lui Lung.

În curte, Lung îşi recăpătă echilibrul. Sergentul Albankuh pornise deja motorul, iar Lung începuse să înţeleagă că nu era tocmai acasă. Îi luă ceva timp să le mulţumească soţilor Wing pentru ospitalitate, dar şi – mâna lui o acoperi pe-a lui Kwan – pentru bunătatea faţă de mama lui.

Şi Kwan îşi revenise. Răspunse cu o politeţe aleasă, ştiind că Lung venise s-o prevină şi, poate, să întocmească un raport asupra ei.

Mae se minună de ei toţi, de menţinerea formei şi de păstrarea umanităţii.

Satul e cel care ne permite să facem asta, îşi spuse ea. Ne ştim unul pe altul şi sperăm cu toţii că ştiinţa ne ţine pe fiecare în echilibru, în limitele cuvenite.

Apoi Lung se întoarse spre ea şi amândoi părură să se înduioşeze. Se prăbuşiră într-o îmbrăţişare. Pentru Mae fu ca şi când ar fi îmbrăţişat un străin uriaş. El o sărută pe frunte, îi spuse că ea e mama lui cea isteaţă. Apoi se îndepărtă de ea. Îşi puse pe cap căciula militară, iar gestul fu întrucâtva uluitor. Era gestul unui băiat, inocent şi neschimbat. Toţi soldaţii din istorie îşi încălţaseră cizmele ori îşi puseseră mănuşile înainte de a-şi părăsi mamele ca să meargă la moarte sau ca să se întoarcă schimbaţi pentru totdeauna.

Acum îşi vedea ultima oară băiatul. Avea să se dezvolte şi mai mult, ca un furuncul mare şi gras, şi văzu cum avea să se

înăsprească pe măsură ce avea să îmbătrânească, până când frumuseţea lui uluitoare nu avea să mai fie de găsit.

— Să-ţi aminteşti ce ţi-am spus, zise el, dintr-o dată serios, îndreptând spre ea un deget.

— Şi tu să-ţi aminteşti ce ţi-am spus, zise ea la fel de serioasă.

El clătină din cap şi sări în cabină, apoi înclină din cap spre sergent să ridice frâna cu ceea ce lui Mae i se păru un fel de uşurare. Camionul se puse în mişcare şi, cât ai clipi, faţa lui Lung fu cuprinsă de un rânjet larg şi alb, între doi obraji ca două piersici. Aşa voiau amândoi să-l păstreze în amintire.

Zăpada se aşeza în părul lui Mae. Părea să înfăşoare satul într-o pânză. Cu pânză se înfăşurau lucrurile în sertare ca să se păstreze bine.

Mae rămase în curte multe minute, ascultând huruitul camionului, în vreme ce zăpada cădea. Auzi fiecare accelerare, frână sau schimbare de viteză. Sunetul se îndepărtă, departe, tot mai departe în vale, pas cu pas, din ce în ce mai jos, departe de ea.

Mae se întoarse spre Kwan şi spuse:

— Şi eu plec.

Kwan clipi.

— Cum? De ce?

Mae zise:

— Îmi închiriez casa de la Sunni. Am să-mi mut acolo activitatea. Nu vreau să fiu o pacoste.

— Nu eşti o pacoste, spuse Kwan, şi-o luă de mână.

— Atunci, vreau să plec înainte să ajung aşa ceva.

Urcă scările cele lungi spre camera friguroasă din pod şi-şi făcu din nou bagajele. Îşi redirecţionă corespondenţa spre noul televizor, al ei. Coborî înapoi în bucătărie. Kwan încropea o cină din rămăşiţele petrecerii din seara precedentă.

— N-o să ai mâncare în casă, explică ea. M-am gândit că ţi-ar plăcea să ai asta. Avem vreascuri şi bulgări de balegă în hambar. Ia şi din aceştia, să-ţi încălzeşti casa.

— Ai fost foarte amabilă.

Kwan păru melancolică.

— Am trecut prin multe împreună.

— Oh! Poţi spune asta de zece ori şi tot nu va fi de ajuns!

— Dar am scos-o la capăt.

— Am scos-o la capăt.

Kwan o îmbrăţişă.

— Mai poţi să rămâi, să ştii.

Mae îi atinse braţul.

— Sincer nu ştiu ce m-aş fi făcut dacă prietena mea Wing Kwan n-ar fi fost atât de amabilă. N-aş fi avut unde altundeva să merg. Dar vine momentul, chiar şi în familie, când trebuie să pleci.

Kwan aprobă cu o mişcare a capului.

Aşa că Mae îşi luă singura desagă şi încă o plasă cu mâncare şi combustibil, şi porni de-a curmezişul curţii. Saboţii îi scrâşneau pe zăpadă, iar respiraţia i se ridică în aer ca aburii unei amintiri evanescente. Ştia că era privită de Kwan din camera de zi. Ridică o mână şi-o flutură în semn de rămas-bun fără să se uite înapoi.

***

Gospodăria familiei Wang fu prima pe lângă care trecu, la intersecţia Străzii de Sus cu cea de Jos.

Mare parte din copilărie, aceea fusese casa ei. Se opri şi se uită la pragul uşii. Singura treaptă se-nnoroia mereu, iar ea şi sora ei mai mare nu voiau ca cineva să le creadă murdare, aşa că în fiecare zi, vreme de zece ani, au tot curăţat-o. Apa din găleata de plastic era întotdeauna rece.

Înlătură zăpada de pe treaptă cu sabotul. Acolo, în casa aceea, Mae dormise într-un dormitor mic împreună cu două surori. Mama lor dormea pe perne în camera mare. Fratele ei şi un unchi împărţeau o singură cameră. Mătuşa de Fier păstra principala cameră de dormit pentru ea însăşi. Fusese o casă fără tată, plină de muncă şi griji.

Mae îşi dădu seama că se simţea vinovată că-şi neglijase mama. Simţi o revoltă apăsătoare că mama nu venise s-o viziteze. Simţi stingherealǎ şi simţi un fel de atingere de triumf. Simţi multe lucruri pe care nu-i plăcea să le simtă.

Hai, Mae, îşi spuse ea. Bătu la uşa din faţă.

Îi deschise cumnata sa, şi se auzi un neaşteptat sunet ascuţit produs de plânsetul unui copil. Faţa cumnatei sale căzu şi apoi încremeni, cu gura deschisă.

— Li-liang, pot intra? se auzi Mae spunând cu o voce amabilă, cristalină, ca de clopoţel, care obişnuia să-i pună la respect pe cei neciopliţi.

— Ăă… Mae. Bună.

Cumnata ei nu era o persoană independentă. Dacă apărea ceva neprevăzut, nu putea lua o hotărâre fără Ju-mei.

— Ju-mei! strigă ea. A venit sora ta!

Şi, încă afară în zăpadă, Mae îşi spuse, zâmbind ca un şir de clopoţei de vânt:

Familia mea chiar este atât de rea cum o cred eu.

Cumnata păşi înapoi, ascunzându-se vederii, lăsând uşa deschisă şi pe Mae să stea afară. Mae auzi paşi.

Vocea fratelui ei Ju-mei era ştearsă.

— De ce e deschisă uşa?

Mae nu era într-o dispoziţie tolerantă.

— Fiindcă nevasta ta nu vrea să mă invite înăuntru şi nu are curajul să mi-o trântească în faţă, spuse ea.

— Eu trebuie să am grijă de copil! spuse tânăra doamnă Wang.

Ju-mei apăru brusc în cadrul uşii, umplându-l. Avea nevoie să se bărbierească, cămaşa nu-i era vârâtă în pantaloni, şi Mae ştiu: nu vor să-i văd cum sunt de obicei, dezordonaţi, aşa că nu le-a făcut plăcere să deschidă uşa. Aşa se comportă familia Wang: e bădărană ca să păstreze bunele aparenţe. Probabil că şi eu sunt la fel.

— Mă mut înapoi în vechea mea casă, anunţă Mae. Îmi permit s-o închiriez de la prietena mea, Sunni Haseem.

Ju-mei pufni. Prietenă? Haseem? Şi totuşi mai era loc de îndoială. Şi dacă *erau* din nou prietene?

— Îmi voi muta acolo şi activitatea.

Mae continuă să zâmbească.

— Sunt sigură că vei fi bucuros să afli că merge foarte bine. Şi, dat fiind că locuinţa nu s-a mai aflat în proprietatea familiei Chung, mă întrebam dacă bătrânul domn Chung şi cumnatul meu, domnul Chung Siao, n-ar vrea să locuiască acolo cu mine.

Mae zâmbi.

— Aşa că n-am venit să te deranjez. Chiar vreau să stau de vorbă cu familia Chung.

— Şi nu cu propria ta familie, mârâi Ju-mei.

— Familia mea nu vrea să mă invite în casa ei, nici chiar atunci când ninge. Din asta trag concluzia că nu sunt binevenită. Nu vreau să deranjez.

Ju-mei era foarte furios pe ea.

— Foarte bine, zise el – şi închise uşa în faţa lui Mae.

Mae auzi un strigăt melodios din spatele uşii de lemn.

Asta, îşi dădu ea seama, trebuia să fie mama. Avu timp să se întrebe dacă Ju-mei nu voise de fapt s-o scutească de o scenă cu mama. Mama îşi prezenta viaţa ca pe o continuă operă tragică.

Apoi uşa fu trasă în lături şi mama lui Mae, purtând expresia de Floare Ofilită, se postă tremurând în prag. Îşi ţinea capul înclinat pe spate cu o mândrie sfidătoare.

— Cum îndrăzneşti? Cum îndrăzneşti să-ţi arăţi faţa la uşa mea?

— Mamă, eşti caraghioasă, spuse Mae.

— Tu vorbeşti? Tu mă judeci pe mine? Când te-ai comportat cum nicio femeie nu trebuie să se comporte? Când m-ai făcut de ruşine – da, pe mine? Ce crezi că spun oamenii despre mine? „Uite-o pe femeia care nu-şi poate controla fiica destrăbălată, care nu pune preţ pe viaţa decentă în sat.” Nu-mi vine să cred că mi-ai putut face una ca asta!

— Nu ţi-am făcut nimic ţie, mamă, mi-am făcut-o mie!

— Orice faci tu, îmi faci mie. Când a fost omorât tatăl tău…

Iar începem, suspină Mae.

Poţi spune adevărul atât de des, că devine o minciună.

Mae nu-şi petrecuse o singură zi în prezenţa mamei fără ca aceasta să-i spună încă o dată întreaga poveste despre cum fusese împuşcat de comunişti curajosul lor tată şi cum rămăsese ea singură pe lume cu trei copii mici. Apoi venea sacrificiul, munca şi nesfârşitele griji, doar ca să fie răsplătită cu abandon şi răceală. Apoi – iar asta era cea mai bună parte – cum nu se plânsese ea niciodată, păstrase mereu tăcerea, lăsase trecutul în urmă, dar acum… acum, din cauza comportamentului lui Mae, era nevoită să vorbească despre ce fusese lăsat în urmă.

— Tu! Tu! Tu m-ai făcut să plâng, m-ai făcut să-mi aduc aminte, mi-ai spulberat izbânda asupra acestor amintiri îngrozitoare!

— Vreau să vorbesc cu domnul Chung, repetă Mae.

Mama ei era scuturată de suspine, iar Ju-mei o ţinea în braţe, o mângâia şi se uita mânios la Mae.

— Ve-eeezi? plângea cu suspine mama ei. Nu poate recunoaşte că a greşit!

— Am greşit, spuse Mae.

— Vezi? Nu are pic de remuşcare!

— Am făcut un lucru jalnic.

— Nu are pic de sentimente. N-a venit să mă vadă nici măcar o dată! A stat vizavi şi nu s-a sinchisit să mă viziteze! Nu-i pasă că sunt bătrână şi bolnavă şi singură!

Pe nepusă masă, Siao, în tricou, se strecură cu umărul printre cei doi membri ai familiei Wang, iar chipu-i imobil era încreţit într-un zâmbet stânjenit. Nu era nici urmă de acuzare pe faţa lui. Mae văzu pe dată: îi ajunsese până peste cap de familia Wang. Îi văzu de asemenea ochii albastru-cenuşii de karz şi barba neagră, delicată, şi braţele subţiri de muncitor. Se trezi gândind: s-a maturizat.

— Vii acasă? îl întrebă Mae.

Siao clătină afirmativ din cap, foarte uşor.

— Ar fi plăcut să stau în vechea mea casă, spuse el.

— Îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat, zise Mae. Siao continuă să fie calm şi să zâmbească, în vreme ce umerii nu-i aveau astâmpăr.

— Ai făcut un lucru îngrozitor.

Mae clătină din cap. Da.

Siao se întoarse înapoi spre uşă.

— Domnule Wang… — începu el. Trebuie să discut cu tata.

— Nu te poţi duce înapoi cu femeia aia după ceea ce-a făcut! tună domnul Ju-mei.

Siao se legănă uşor pe loc.

— Vă sunt foarte recunoscător pentru ce aţi făcut pentru noi, dar sunt conştient că nu putem rămâne ca musafiri la nesfârşit. Suntem o povară pentru voi. Vă rog, mi-e foarte frig, tuturor ne este frig, nu-i putem cere pur şi simplu lui Mae să intre?

— Niciodată! ţipă mama ei.

Ju-mei se îndreptă de spate.

— Ai auzit ce-a spus mama.

Soţia lui interveni:

— Copilului i-e frig.

Siao clătină o dată din cap, politicos, şi, zâmbind, păşi înăuntru.

— Doar o clipă, Mae, nu stau mult, spuse el, înclinându-se puţin.

Închise uşa.

Când o deschise din nou, era însoţit de bătrânul domn Chung. Bătrânul părea nedumerit. Avea pe el o jachetă matlasată murdară şi ducea într-o mână trusa cu unelte.

— E vorba de-o lucrare? întrebă el, părând nerăbdător. Tot în tricou, Siao păşi afară în zăpadă alături de tatăl său şi închise uşa.

— Familia ta a fost foarte generoasă cu noi, îi spuse lui Mae.

Mae îi văzu braţele goale şi-şi dădu jos haina şi i-o puse lui peste umeri.

Le era frig tuturor. Mae vorbi repede:

— Casa vă este înapoiată atâta vreme cât pot plăti chiria. Activitatea se desfăşoară acum în grajd. Cum vă simţiţi, stimate domn Chung?

— Pregătit. Pregătit, spuse bătrânul, păşind pe loc, priponit parcă de-un căpăstru. Mă scot din minţi oamenii ăştia.

— Tată, nu se cuvine să vorbeşti aşa.

Bătrânul domn Chung se uită la Mae.

— Ştiu că sunt familia ta…

Mae se auzi că spune:

— Voi sunteţi familia mea. Orice ar fi fost între mine şi Joe, i-am iubit întotdeauna familia.

Bătrânul clipi.

— Şi noi te-am iubit pe tine.

Uşa se deschise iute ca o remarcă nelalocul ei. Ju-mei se postă în prag, uitându-se urât la ei.

— Să ţii un sărman bătrân afară! o acuză pe Mae.

— Atunci, poate că ne vei lăsa înăuntru, zise Mae.

Mae câştigă. Fără tragere de inimă, Ju-mei îi făcu voia.

Mama ei şedea locului băţoasă şi-i evita privirea. Tânăra doamnă Wang dusese copilul altundeva. Interiorul casei, ca întotdeauna, era la fel de gol şi de curat ca un aisberg. Micuţa

sobă nu reuşea deloc să încălzească aerul. Pe perete se afla o fotografie înrămată, înfăţişându-i pe ei toţi în copilărie, şi o altă fotografie, înfăţişându-l pe tatăl ei, o imagine atât de familiară, încât nu semăna deloc cu el.

Mama lui Mae stătea ghemuită în pantaloni negri şi jachetă şi-o năframă lungă, înflorată. Părea minusculă şi fragilă şi nefericită. Nu am de ce să fiu speriată de ea, îşi spuse Mae. Apoi gândi: *Speriată?*

Siao spuse, înclinându-se:

— Ne-am hotărât să acceptăm amabila ofertă a lui Mae.

Ceva din felul cum a spus-o, o făcu pe Mae să gândească:

Siao este acum capul familiei. Plecare lui Joe i-a făcut bine.

Ju-mei se uită aspru.

— Nu-mi vine să cred că accepţi o ofertă din partea femeii ăleia.

— Am luat deja prea mult de la familia ei care nu ne datora nimic şi a fost atât de amabilă să ne facă loc în casa lor, zise Siao. Suntem sărăciţi şi, din vina noastră, am pierdut tot ce-am moştenit. Cel puţin în felul acesta vom avea o iluzie palidă că trăim în propria noastră casă.

Ju-mei se uită fioros la Mae.

— Sentimentele tale sunt nobile, Siao, şi nu pot adăuga decât că sunt profund ruşinat că propria mea soră v-a lăsat într-o situaţie atât de groaznică. Ai fost un oaspete ideal…

Ah, îşi spuse Mae, s-au scos din minţi unul pe celălalt.

— … şi vreau ca în semn de respect şi afecţiune faţă de tine să vă ajut să vă transportaţi cuferele şi bunurile personale.

Vrea să vadă ce se întâmplă, îşi spuse Mae.

Şi văzu. Ju-mei intră în grajd şi văzu uriaşa maşină de ţesut cu luminile şi monitorul ei, şi cu vocea ei vorbitoare. Ochii i se căscară.

— Faci bani cu asta?

Mae îşi folosi formula simplă: cinci sute de gulere la zece dolari bucata.

Ju-mei arătă atât de oropsit, încât o parte din Mae vru să-l strângă de gât. Arăta ca un băieţel dezamăgit: se îmbufnă şi păru trist şi îndurerat, şi se luă de cap. Ju-mei crezuse

întotdeauna că, dacă cineva avea ceva, avea fiindcă furase de la el.

— *Ţţţ.* Cine va lucra pentru o femeie ca tine?

— Cam jumătate din sat, chicoti Siao, dat fiind că le aduce atât de mulţi bani. Sora ta a apărut în *New York Times.*

O strânse chiar amical de umeri pe cumnata sa.

— Hmm. Şi crezi că poţi conduce o afacere de dimensiunea asta de una singură?

— O, nu *cred* asta, zise Mae, apelând la vocea sa cristalină. Ştiu sigur că pot. Aşa că nu am nevoie de ajutorul tău.

Mae se mută în pod.

Aşa era voia ei, ca să-şi ferească noul televizor de hoţi, spuse ea. Nu-i pomeni lui Siao de viitură.

— E bine aşa, spuse Siao. M-am săturat să stau în pod. Dar, stai, Mae! Vreau să-ţi spun ceva – în pod e frig! Eşti sigură că vrei să stai acolo?

— Siao. Sunt o femeie căzută în dizgraţie. Oamenii se vor simţi mai bine să-ţi intre în bucătărie ca să-ţi ofere de lucru dacă eu nu voi fi acolo.

Ochii lui părură pentru scurtă vreme îndureraţi, după care aprobă din cap.

Ca să-i uşureze traiul, Siao construi un scripete. Avea o plasă puternică în care puteau fi puse diverse lucruri, şi roţi rezistente de lemn, şi putea ridica şi coborî din pod televizorul.

— În caz că vrei să-l duci afară vara ca să ţii lecţii, spuse el.

Siao era sincer copleşit de bucurie pentru că se întorsese acasă. Mergea de colo-colo, aducând cărbuni pentru sobă, făcând un loc nou de pat pentru tatăl său lângă foc şi înfiletând cârlige în grindă. Se ghemui şi se căţără şi atârnă, uşor ca o maimuţă.

Mae încălzi whisky şi, în jurul vechii lor mese de lemn, toastară toţi în cinstea familiei Chung şi a casei lor.

— Casa cea nouă, îi spuseră ei, de parcă ar fi fost reconstruită.

După care, singură şi îmbrăcată cu toate hainele pe care le avea ca să-i ţină de frig, Mae stătu în pod în faţa unei televizor numai al ei.

— *Te rog, spune „salut”,* îi ceru acesta, ca să înceapă procesul de acomodare.

— Salut, răspunse Mae.

Era ca şi când ar fi întâlnit o verişoară pentru prima dată şi-ar fi ştiut că aveau să fie prietene.

Introduse o nouă adresă de e-mail – cea către care îi spusese aparatului lui Kwan să-i redirecţioneze toată corespondenţa – şi, în sfârşit, începu să lucreze singură. Mai sorbi nişte whisky încălzit şi se apucă de treabă.

fişier audio de la: domnul Hikmet Tunch
17 decembrie

M-am uitat la un site anume din America despre istorie şi l-am găsit foarte interesant. Poate că ar vrea şi unii prieteni de-ai tăi să ştie de el. Ciudate sunt într-adevăr încercările la care suntem puşi cu toţii. Eu însumi mă trag dintr-o lungă descendenţă de soldaţi ţărani aflaţi în slujba karzilor. De-a lungul istoriei, ne-am abandonat greblele şi am luat securile ca să supunem Provincia Fericită. Dar e ca o nucă ce nu se vrea spartă, ci e doar îngropată în noroi, astfel încât poate ieşi din nou la suprafaţă. Mi se pare că sunt obişnuit să ajut la replantarea ei. Odată a existat un dictator. A adus moarte în felurite chipuri multor oameni, în război, în închisoare sau, pur şi simplu, în deșerturi aride, unde i-a silit să-şi ducă vieţile. A distrus temple, a ars cărţi şi-a ruinat arta caligrafiei. A scris poezii îngrozitoare şi i-a forţat pe toţi să le înveţe, distrugând astfel gustul literar al unui sfert din omenire. A rămas războinic chiar şi ca Prim Secretar. A atins culmea ca războinic, fiindcă, războinic fiind, lupta pentru poporul său, visând în locul lor. După aceea n-a făcut decât să-i nimicească. Dar eu îl iert fiindcă a spus un lucru frumos:

„*Femeile sprijină jumătate de cer*.”
– Prim-secretar, Mao Tse Tung.

19.

fişier audio de la: doamna Chung Mae
26 decembrie

Domnule Oz,

Kwan a primit un e-mail în care se spune că profesorul Shen şi-a pierdut slujba şi că va fi înlocuit. Cum? Au venit ninsorile. Nici chiar un tractor nu poate urca acum drumul spre noi. Aşadar, profesorul Shen trebuie să continue să predea fără plată? Cu ce-i va ajuta asta pe copiii noştri, dacă nu vor avea şcoală? Uite, bine, profesorul Shen mi-a dat o lovitură puternică şi a făcut mult rău Partidului Progresului. Dar asta nu va pricinui niciun bine. Te rog, ascult-o pe soţia lui, prietena noastră Shen Suloi.

Stimate domnule Oz, sunt doamna Shen Suloi, soţia profesorului Shen. Milostiv prieten, ai fost foarte bun cu noi şi avem iarăşi nevoie de ajutorul dumitale. Soţul meu greşeşte în privinţa televizorului şi-a Aerului, vede lucrurile acestea ca pe o mare viitură care va mătura totul, dar este un om bun şi vrea doar binele pentru copiii din satul nostru. Milostiv prieten, e-un lucru foarte rău că mesajul în care se spune că şi-a pierdut slujba a venit prin televizor, şi că a venit după vizita dumitale. Asta îi face pe mulţi oameni de aici să se gândească la televizor ca la un duşman. Ei cred că ne spionează pentru guvern. Ei cred că răpeşte întreaga viaţă a unui om. Mulţi spun că nu-şi vor lăsa copiii să meargă la şcoală dacă acolo va preda o înlocuitoare trimisă de guvern. Soţul meu continuă să ţină cursuri acum fără plată, dar are inima frântă. Suntem oameni săraci, domnule Oz, bine? Asta e greu pentru noi s-o recunoaştem – e mai uşor poate pentru femei. Noi înşine avem patru copii, şi nu avem fermă. Soţul meu merge la şcoală cu umerii gârboviţi. Nu-şi mai piaptănă părul. Stă noaptea lângă o lumânare şi plânge. Toată viaţa a încercat să fie profesor. A fost o mare realizare pentru un băiat din Kizuldah, iar acum asta nu mai e, iar soţia lui aduce mai mulţi bani decât el. Aşadar, poţi vorbi cu oamenii care au

făcut asta şi să le explici că am rămas fără profesor? Îi poţi convinge să-i dea soţului meu slujba înapoi?

Sunt doamna Chung. Spune-le că mesajul acesta vine de la mine, cea pe care el a rănit-o. Iarna e anotimpul în care, prin tradiţie, copiii noştri merg să înveţe. Nu e deloc bine să nu avem acum niciun profesor aici.

fişier audio de la: domnul Oz Oz
27 decembrie

Mae, şi eu sunt furios. Nici măcar nu mi-au spus de asta. Aşa se întâmplă – întocmeşti un raport, iar ei iau o decizie şi fac ceva şi nici măcar nu se consultă cu persoana care a fost la faţa locului. E tipic pentru Biroul Central să lucreze în felul ăsta. Nu ştiu de ce mai rămân cu ei. Nu mă ascultă niciodată. N-au deloc aptitudini de conducător. Mă simt îngrozitor de stânjenit, dar nu este vina mea. Ce pot să fac?

fişier audio de la: doamna Chung Mae
27 decembrie

Nu-mi pasă de nimic din toate astea – ce ai de gând să FACI ACUM?

e-mail de la: doamna Wing Kwan
29 decembrie

Dragă secretar Goongoormush,

Sunt parteneră cu Madam Chung Mae. Activitatea noastră a fost recent prezentată în *New York Times.* Documentele ataşate, reprezentând statistici de acces şi cifra de afaceri, demonstrează că acţiunea noastră este una dintre cele mai de succes din cadrul Iniţiativei „Prinde Aripi”. Soţul meu este director la Comunicaţii Rândunica, afacere finanţată tot de Iniţiativă.

Spun asta doar ca să arăt că, împreună cu Chung Mae şi cu alţii, reprezint ceea ce aici numim Partidul Progresului. Reprezentatul dumneavoastră, domnul Oz Oz, a raportat cu exactitate că încercările noastre au fost zădărnicite de profesorul şcolii din localitate, domnul Shen Yoh.

Totuşi, înlăturarea profesorului Shen din post în acest moment va încetini progresul. Înlocuitorul său nu va putea urca drumul pe timpul iernii. Astfel, copiii noştri ar rămâne fără şcoală în acest an hotărâtor pentru Prinde Aripi.

Profesorul Shen n-a înţeles beneficiile aduse de Info. Dar este un om bun, iar noi, cei din Partidul Progresului, cerem repunerea lui în funcţie.

A dumneavoastră,
doamna Wing Kwan

fişier audio de la: domnul Oz Oz
30 decembrie

Mae, ai înnebunit? O scrisoare de la Kwan? Nu e cea mai bine-văzută persoană în Kizuldah. Am ridicat problema, dar şefii mi-au spus că totul depinde de Biroul de Disciplină şi Educaţie şi de propria lor campanie Viziune 2020. Aşadar, vezi cum sunt împiedicat la fiecare cotitură să vă ajut?

fişier audio de la: doamna Chung Mae
30 decembrie

Văd într-adevăr ce te împiedică să ne ajuţi.

Era în zorii zilei şi, din podul casei, Mae auzea maşina de ţesut cum lucra.

Scotea un zumzet curat care-i amintea lui Mae de colibri. O auzea prin pereţi, în vreme ce lucra. Şi-o închipuia întinzând o limbă de tricot nou, frumos.

Noul ei televizor era fixat într-un hamac şi ţinut în aer de scripetele lui Siao. Era dimineaţa devreme şi Mae construia un nou site. Nu mergea bine. Ei, măcar o pagină tot mergea.

MAŞINILE VECHI NU MOR NICIODATĂ
merg doar la stimatul domn Pin
CHIRURGIE AUTO DINAMICĂ
Acelaşi lucru e valabil şi pentru rudele lor tractoarele, rulotele şi dubele.
Toate vehiculele sunt fermecate de blândul comportament al Chirurgului Auto şi de mâinile lui dibace, uşoare.

Mae compusese scrisori prin care le spunea tuturor de noile ei servicii de Reţea. Primul client, domnul Pin, îşi făcuse apariţia în urmă cu două zile.

Domnul Pin nu voia să stea de vorbă cu Madam Bufniţă. Stătu cu Siao, ignorând-o pe Mae şi răsucind scrisoarea în mână. Nu ştia la ce altceva îl putea ajuta Reţeaua decât să-l facă să pară mai modern. Asta însemna, mai modern decât marele şi necruţătorul lui rival, domnul Enver Atakoloo.

Siao tot încerca s-o apere pe Mae, să îndrepte întrebările domnului Pin spre ea. În cele din urmă, ca să-i scutească pe toţi de stânjeneală, Mae se duse înapoi în pod.

Ascultă de acolo şi fu surprinsă de cât de folositor se dovedea a fi Siao. Domnul Pin era un om care se lăsa greu ajutat. Nu înţelegea la ce servea televizorul şi era speriat că guvernul ar putea vedea tot ce era legat de el.

Siao îi explica întruna. Fu nevoie de ore întregi şi de o sticlă de vin de orez încălzit. Ideea lui Siao era să pună o listă pe maşinărie numită: „Service-ul de nădejde al domnului Pin care vă răspunde la întrebări”.

Avea să ofere sfaturi oamenilor despre cum să-şi verifice funcţionarea maşinilor sau cum să facă ei înşişi reparaţii simple. Domnul Pin nu înţelegea principiile întinderii covorului Info – să ofere ceva pe gratis. Siao evident înţelegea. Îi explică faptul că oferind Info gratis îţi atrăgeai prietenia clienţilor şi arătai că erai un expert. Mai important, te scăpa de părţile mai puţin profitabile ale activităţii oferind mici sfaturi care nu aduceau deloc bani.

Pin, de-acum beat, pricepu în sfârșit.

— Ah, stimate domn Siao, ce deştept sunteţi! Ar trebui să conduceţi o bancă, domnule!

Siao scoase de la domnul Pin informaţii despre tot ce s ar putea defecta la o maşină şi dacă majoritatea oamenilor puteau face ei înşişi reparaţiile, iar dacă nu, cât ar putea să-i coste.

Siao urcă apoi scara cu o listă în mână. Comportamentul său nu trăda niciun pic de mândrie. Cu răceală de afacerist, i-o citise lui Mae şi o introduse în maşinărie.

Mae se folosea de informaţii pentru a completa primul său formular vocal inteligent. Acesta trebuia să formuleze întrebări şi să lase timp necunoscătorului să răspundă la microfon.

— Felul problemei?

— Maşina nu vrea să pornească atunci când...

— Hă? Vă rog să repetaţi felul problemei.

— Nu vrea să pornească...

— Hă? Dacă întâmpinaţi dificultăţi, vă rog să stabiliţi o întâlnire cu domnul Pin. Puteţi aduce maşina la service? Răspundeţi cu da sau nu.

— Nu!

— Puteţi aduce maşina la service? Răspundeţi cu da sau nu.

— Da!

Formularul vocal scoase un fel de pârâit şi începu să repete fără oprire.

— Răspundeţi... Răspundeţi... Răspundeţi...

— Rahat! zise Mae, şi pocni televizorul. Opreşte-te. Salvează.

Se arcui pe spate ca să-şi îndoaie coloana în direcţia opusă.

— Creează e-mail pentru slup@karzphone.co.kz. Ataşează fişier de program Formular Lămuritor Trei.

Îi trimise formularul Slupului, inginerul de telefonie din Yeshibozkent care încercase la început să-i explice cum stă treaba cu televizorul. O ajută la codificări dificile. În schimbul unei taxe. Cum se presupunea să scoată bani din asta?

Mae suspină şi se gândi la micul-dejun.

Merse la parter şi fu surprinsă să vadă că Siao şi bătrânul domn Chung se treziseră atât de devreme şi că erau la micul-dejun. Apoi văzu cât era ora. Era opt treizeci. Siao îşi ţinea capul în palme.

Siao ridică o hârtie spre Mae.

— Fratele tău, spuse ea, scuturând din cap.

— Ce-a mai făcut acum?

Mae era pregătită să-l facă cu ou şi cu oţet pe Ju-mei. Era incomod, ca un terci ars şi-o cratiţă care trebuie frecată.

Faţa lui Siao se strânse în sine, buzele dispărându-i.

— N-o să-ţi vină să crezi. Pretinde dreptul asupra afacerii tale.

— Poftim? Cum poate face asta?

Mae făcu faţa pe care-o făcea când alunga musculiţele, strângând din ochi şi scuturând din cap.

Siao îi citi scrisoarea. Era din partea unui a avocat din oraş.

Conform secţiunii 99.54 din cadrul Legii Proprietăţii Materiale, este evident că Madam Chung Mae, după ce şi-a părăsit soţul, nu are niciun drept asupra proprietăţilor familiei. Reşedinţa nr. 2 din capătul Străzii de Jos fiind vândută, în proprietatea familiei mai rămâne doar activitatea economică desfăşurată în cadrul ei. Dat fiind că domnul Chung Joe îşi are reşedinţa în Balshang, e clar că afacerea familiei legată de modă, design web şi confecţii vestimentare a fost preluată de soţia sa adulterină, care nu are niciun drept legal asupra ei.

Doamna Chung a demonstrat o continuă lipsă de judecată şi-un comportament bizar de când a avut loc un incident influenţat de Testul Aer. Acest lucru a fost documentat în amănunţime; vedeţi declaraţiile sub jurământ ale doctorului Bauschu, care atestă existenţa schizofreniei induse în urma Testului.

Comportamentul bizar al doamnei Chung include atacarea cu satârul a unui senior al satului, părăsirea soţului, o aventură amoroasă ilicită şi respingerea totală a propriei mie familii naturale, provocându-i vârstnicei sale mame mari suferinţe.

În calitate de cap al familiei ei, pretind în consecinţă imediatul control al acestor activităţi economice pentru a le păstra şi proteja, şi pentru a le pune sub o conducere legitimă…

Pe Mae o năpădi ura – pură, completă, atotnimicitoare. Se prăbuşi în scaun. Ju-mei era foarte norocos că nu se afla în cameră, căci ea cu siguranţă ar fi luat din nou satârul din cui.

— Nu-mi vine să cred. Poate face asta?

— E-o lege veche. E gândită ca să le împiedice pe femei să preia controlul asupra lucrurilor. Dar legea există.

— O să-l omor!

— Aşa n-o să faci decât să ajungi la închisoare.

Siao îşi aprinse o ţigară şi se uită în ochii lui Mae.

— Cât de multă încredere ai în mine? întrebă el.

Mae se uită chiorâş auzind această întrebare neaşteptată.

— Nu ştiu. N-a trebuit niciodată să mă încred în tine, Siao.

El clătină din cap şi ochii i se răsfrânseră pentru o clipă în sinea sa. Nu-şi mai făcuse simţită prezenţa până atunci.

— Putem spune că aceasta e afacerea familiei Chung. Șiprin urmare, domnul Wang n-are dreptul să-şi vâre nasul.

Mae înţelese de ce întrebase el asta.

— Într-adevăr, am putea.

Şi simţi într-adevăr neîncredere. Nu voia nici ca Joe sau Siao să preia controlul.

— Aş putea spune că este afacerea familiei Chung, şi că Ju-mei poate o fi capul familiei, dar nu al celei potrivite. Am putea spune că nu e treaba lui sau a avocatului să hotărască dacă tu eşti potrivită sau nu.

Bătrânul domn Chung clătină din cap.

— Ne iau totul.

— Asta numai dacă le dăm voie, tată, zise Siao.

— Ne va trebui un avocat, spuse Mae. Avocaţii cunosc oameni, ei ştiu cum funcţionează guvernul. *Inshallah!*

Îşi îngropă şi ea capul în palme.

— Oh, n-am nevoie de asta! Îţi spun, toate astea or să mă scoată din minţi!

— Eu n-aş spune aşa ceva o vreme, zise Siao.

Mae se duse la maşinăria ei şi-i trimise un mesaj audio lui Kwan. Kwan îi dădu numele unui avocat şi-i sugeră c-ar fi mai bine dacă ea, Kwan, ar scrie scrisoarea.

— Mae, când te înfurii, spui uneori tot felul de lucruri.

— Nu vreau să-mi mai văd niciodată familia.

— Exact la asta mă refer.

Kwan scrise o ciornă sub numele ei, adresându-se în calitate de membru al Cercului. Era expresia perfectă a unei persoane rezonabile, bine-crescute, care descrie o situaţie în care ea însăşi era implicată. Afacerea aparţinea aparent tuturor celor din cadrul Cercului, inclusiv lui Kwan.

Sper, îşi spuse Mae, să nu am probleme şi cu ea.

Siao părea gânditor.

— Asta-i o pistă şi mai bună, şi poate chiar mai bună decât să spună că e o afacere a familiei Chung. Dar gândeşte-te! S-ar putea ca Ju-mei să nu facă asta fiindcă e convins că poate pune mâna pe afacere. Poate că nu vrea decât o felie din ea.

— Vrea o felie, sigur că da, şi o felie am să-i dau. El habar nu are de Info, de Aer, de nimic, e doar invidios şi aşa a fost întotdeauna.

— E toate lucrurile astea. Trebuie să accepţi realitatea. Nu-l poţi schimba.

Siao ştia ceva despre cum e să-ţi accepţi fraţii dificili.

Mae nu spuse nimic. Siao zise:

— Mae, nu cred că vrea bani. Cred că vrea respect. Din cauza asta umblă mereu cu haină şi pălărie de oraş. Din cauza asta e agent de asigurări aici între dealuri, chiar dacă niciunul dintre noi nu ne permitem o asigurare.

Mae era furioasă.

— Nu voi mai vorbi niciodată cu el. Pentru mine, el încetează să mai existe. O broască râioasă are parte de mai multă consideraţie din partea mea decât costumul ăla de oraş pretenţios şi invidios.

— Tu şi sora ta aţi gestionat familia, spuse Siao. Tot ce vede el e o soră acaparatoare de putere care se află mereu, mereu, înaintea lui, şi doreşte cu ardoare ca măcar o dată să câştige şi el. Cred că ceea ce-i trebuie e ca tu să ai nevoie de el.

— El? Eşti prea amabil, Siao. Ju-mei vrea succes şi prădăciuni.

— Ce-şi doreşte mai mult ca orice un bărbat, Mae, este să fie nevoie de el.

Vocea lui Siao era foarte slabă.

— Dacă un bărbat nu-şi găseşte utilitatea pentru nimeni, face unul din două lucruri: renunţă şi devine tăcut şi furios sau îşi ia câmpii şi devine zgomotos şi furios. Amândouă sunt la fel.

Ochii lui Siao spuneau: *Ştiu eu.*

Iar Mae îşi spuse: se referă la el însuşi.

Zise:

— Ju-mei îi are pe soţie şi pe copil care să-i ceară ajutorul.

Siao ridică din umeri.

— Asta nu-i e de ajuns dacă tu planezi deasupra lui ca un nor.

— Şi atunci ce propui să facem?

— Propun să nu-ţi dai banii pe avocaţi. Asta vrea el să faci ca să poată ajunge la tribunal şi să te umilească.

Siao gândea bine.

— Îţi poţi cere scuze.

— Poftim?!

Siao nu se putu abţine să nu zâmbească.

— A-ha, vezi, şi ţie îţi place să ai dreptate. Sunteţi amândoi din aceeaşi familie.

— Pentru ce să-mi cer scuze?

— Pentru că l-ai minţit.

— Nu l-am minţit niciodată.

— I-ai spus ce planuri de afaceri ai?

— Poftim? Nu! Sigur că nu!

— Ah, aşadar nu i-ai spus propriului tău frate adevărul. Şi ce înseamnă când nu spui adevărul, Mae?

Mae era năucită.

— Dar, dar, e e e e…

Siao începea să râdă pe înfundate.

— Ai ascuns adevărul. Ascunderea adevărului e minciună.

— Dar nu e ca şi când nu i-aş fi spus că *nu* fac nicio afacere! Ce treabă are el cu asta?

— E fratele tău. Ce face el acum e să ceară sprijinul legii pentru a demonstra asta. Da, vrea s-o facă într-un fel care să te rănească, dar asta numai fiindcă şi tu l-ai rănit pe el, iar el crede că ai făcut-o intenţionat. Eu ştiu! N-ai făcut nimic ca să-l răneşti intenţionat. Dar l-ai rănit. Ce caută el acum? Să fie capul familiei şi să fie fratele tău. În adâncul sufletului ştie că te-ai căsătorit şi că nu mai faci parte din familia Wang.

— *Ţţţ.* Ştie în adâncul sufletului că vrea bani.

— Ştiu că în adâncul sufletului vrea mai mult de atât. Îţi spun eu. Lasă-mă pe mine să scriu scrisoarea.

Siao nu se putu abţine de la o mică glumă.

— Femeile sunt atât de insensibile. Nu pot înţelege sentimentele delicate ale unui bărbat.

— Aiurea! zise Mae.

Siao atinse vârful creionului de limbă ca să înceapă să scrie. Lui Siao îi plăcea să scrie. Mae nu observase asta niciodată înainte.

Scumpul meu frate,

Îmi pare rău că ţi-am ascuns toate acţiunile mele. N-a fost drept s-o fac. Am pierdut multe din cauza asta. Am pierdut

ajutorul şi sfatul tău. În schimb, mi-ai devenit duşman într-un moment în care am cel mai mult nevoie de prieteni.

Am o idee minunată, dar nu ştiu cum s-o pun în practică, fiindcă ştiu atât de puţine despre lumea asigurărilor. Şi uite că am un frate care ştie tot ce se poate şti pe tema asta! Cred că eu şi cu tine putem găsi căi foarte inteligente de a folosi televizorul ca să-i facem pe săteni să înţeleagă cât de important este să ai asigurare.

Am nevoie de ajutorul tău. Te rog să ne întâlnim, aşa încât să putem discuta despre toate astea.

Sora ta,

Mae.

Mae era plină de dispreţ.

— Nu spune nimic despre caz. Nici măcar nu-i cere să renunţe la caz!

— Ah. Ai observat asta.

— Îmi ceri să stau cuminte şi să mă las călcată în picioare ele propriu-mi frate.

— Îţi cer să cedezi puţin, ca el să vadă în asta că e-n interesul lui să cedeze şi el. Ca să fie de partea ta, aşa cum trebuie să fie un frate. Mae, sunt dispus să fac pariu că ar da orice să-ţi fie alături aşa cum e firesc din partea unui frate.

Mae îşi arătă colţii.

— *Hmm.* Bine, vom trimite scrisoarea ta. Şi să vedem ce răspuns vom primi de la fermecătorul meu frate mai mic!

Mae,

Ideea ta cu asigurarea prin televizor este interesantă. Desigur, va trebui să fie legată de Paznicul Casei din Yeshibozkent, pe care-i reprezint eu. Dar sunt sigur că nu vor avea de obiectat împotriva unor pagini care să le prezinte firma şi să le vândă produsele într-un mod care să se potrivească specificului nostru local. Va trebui să discut mai întâi cu ei ideea.

Am îndoieli mari că am putea lucra împreună. Comportamentul tău din trecut mă face să mă îngrijoreze sănătatea ta mintală. Totuşi, familiile trebuie să manifeste solidaritate în faţa adversităţii. Dacă eşti dispusă ca multele

mele cunoştinţe în domeniu să dicteze direcţia de acţiune, poate că vom mai discuta despre asta.

Fratele tău,
domnul Wang Ju-mei
Cuceritorul pieţei de vânzări din Provincia Fericită,
Paznicul Casei din Yeshibozkent

Mae era furioasă.

— Comportamentul meu! Sănătatea mea mentală! Dar a lui, să-şi dea sora în judecată?! Să încerce să-i ia tot ce a reuşit să facă!

Siao îşi sorbi ceaiul.

— Ne putem uita la ce a spus de fapt? Mai întâi, are mari îndoieli cu privire la cooperarea dintre voi. E ceva cu care nu poţi fi de acord?

Mae scoase zgomotos aerul din piept.

— Păi, da, măcar cu asta.

— Aşadar putem privi asta ca pe o simplă constatare a realităţii unui fapt?

Mae ridică din umeri.

— El m-a dat în judecată, nu eu.

— Nu te-a dat în judecată. Şi-a declarat intenţia de-a o face. De fapt, ţi-a oferit un preaviz cinstit. Nu-i aşa? Mae? Aşa este.

— Eşti bărbat şi eşti de partea lui.

— Ai perfectă dreptate să spui că e invidios şi intrigant Hai să ne uităm doar la ce spune în scrisoare. Ei, aminteşte de comportamentul şi starea sănătăţii tale mintale. N-ai fugit oare cu satârul după un bărbat? Întreţii cu vecinul o relaţie uşuratică? Nu l-ai ameninţat pe Ju-mei cu moartea?

Lui Mae nu-i plăcea asta. Voia să se lupte, dar nu avea pentru ce.

Siao şopti:

— E speriat de tine, Mae. E îngrozit de tine. Eşti sora lui mai mare, mai curajoasă, şi ştie că ai apărut în *New York Times* şi că l-ai alungat din casă pe domnul Haseem, un bărbat masiv şi puternic, şi este speriat!

Era ceva în cele spuse de Siao care o făcu pe Mae să râdă.

— Şi eu sunt speriat de tine, Mae! Tot satul e îngrozit de tine! Deci, bine, Madam Bufniţă, care e violentă şi agresivă, îl urăşte. Oamenii ştiu când îi urăşti, Mae. Ei ştiu, de asemenea, când îi iubeşti.

Mae încă mai zâmbea.

— Aşadar, spune că va discuta cu reprezentanţii companiei pentru care lucrează, spune că familiile trebuie să rămână unite. Mae! Ai câştigat! Acum trebuie să te comporţi ca o câştigătoare.

Mae începu să pufăie.

Siao spuse:

— Trebuie să mergi în vizită la familia ta. Şi să vă împăcaţi.

***

Mae fu lăsată să aştepte singură în salonul friguros.

Familia ei ardea cantităţi infime de cărbune. Două bucăţi cenuşii ardeau mocnit în sobă. Se aşeză pe perne şi încercă să-şi încălzească picioarele şi să-şi stăpânească mâinile agitate, stomacul agitat. Mae, Mae, de ce eşti aşa de speriată?

Îi auzi cum şopteau la intrarea în cameră. De ce erau atât de speriaţi? De ce era întreaga familie Wang înspăimântată de ea însăşi?

Aşa păţeşte Ju-mei, îşi spuse ea. Vine în casele oamenilor, aceştia nu vor să fie nepoliticoşi, aşa că-l conduc în salon şi poartă în şoaptă o ceartă în spatele draperiilor, încercând să se convingă unul pe altul să fie politicos cu el. El stă singur şi se preface că nu-i aude.

Dar cel puţin îi poţi lăsa pe oameni să aştepte la cald. Dacă-i un asemenea lux cărbunele, arde nişte bulgări de balegă. Numai că familia Wang nu poate fi văzută făcând asta, doar ţăranii ard balegă.

Împachetam cadourile în şerveţelele roşii pe care le primeai o dată cu ceaiul la ceainărie. Înfăşuram ceva preţios, cum ar fi o portocală. Şi dezlipeam cu grijă banda adezivă ca să putem folosi din nou şerveţelele. Toate cadourile, oricât de mici, veneau împachetate în aceleaşi şerveţele roşii.

Sărmana mama. Tot ce aveam de mâncare era supă, câte un castron de supă pe zi. Şi-mi amintesc că, într-o zi, a trebui să mâncăm fiertură de iarbă, doar ca să ne umplem burţile A doua zi, mama s-a dus pe la toate casele din sat şi a cerşit.. Cineva i-a

dat labe de găină. Cineva i-a dat o ceapă. Şi ea ne-a făcut supă aproape din nimic. Apoi, unul dintre noi, maimuţicile, a vărsat în ea kerosen din lampă. Iar ea s-a prăbuşit la podea, plângând. Nici măcar nu ne-a pedepsit. A zăcut doar acolo şi-a plâns.

Mae se uită la fotografiile de pe pereţi. Erau toţi acolo, toţi copiii aliniaţi în cămăşi albe, rochii albe, în Epoca de Aur, aşa cum numea mama perioada în care trăia tata. Chiar şi atunci, ea bătea hainele acelea pe pietrele de sub pod până ce se albeau.

Era şi tata, cu o faţă de fotografie ca de bronz lustruit, în costum de oraş, cu mustaţă şi pipă. Mae îşi amintea ziua în care fusese făcută poza. Veniseră toţi din Kurulmushkoy cu căruţa, iar el şezuse drept de spate şi mândru în hainele sale cele bune. El era candidatul local din partea Partidului Unităţii Naţionale şi din acest motiv trebuia să i se facă poză. Din cauza asta fusese ucis.

N-a fost nicio problemă pentru mine şi Missy, noi eram fete, puteam continua să fim fete. Ju-mei a fost cel căruia nu avea cine să-i spună cum să fie. Şi din cauza asta atârnă acum fotografia tatei în mijlocul peretelui.

Mae îşi aduse aminte: Ju-mei n-a vorbit vreme de şase luni după ce a fost omorât tata. N-a făcut decât să şadă tăcut, uitându-se la papucii lui mici şi scâlciaţi.

Mae îşi aduse aminte: Ju-mei a fost cel care l-a găsit pe moarte în pat. A trebuit să folosim mai departe pernele pe care încă se mai afla sângele tatălui nostru.

Pe dată, perdelele patului au fost date deoparte, de parcă Ju-mei ar fi vrut să le smulgă. Avea bărbia scoasă în faţă, era îmbrăcat din cap până în picioare în haine de oraş şi-şi pusese pe nas ochelarii.

Pe dată, Mae îşi aduse aminte faţa moartă a tatălui ei și găsi răspunsul.

E înspăimântat de trecut. Face tot ce poate ca să fugă de el. Şi cu cât se luptă mai tare, cu atât e mai blocat în el. La fel sunt şi eu.

Ceva în Mae păru să pocnească şi să se deşire. Se relaxă.

Sărman Ju-mei, nu vei putea renunţa niciodată la luptă, nici măcar pentru o clipă.

Mae se ridică în picioare şi se înclină respectuos în faţa fratelui ei. Până şi ea era uimită. Nu simţi nici cea mai mică urmă de resentiment.

— Frate, murmură ea.

— Soră, mârâi el scurt şi smuci din cap sus-jos.

Păru mai mult că o lovea cu capul decât că se înclina în semn de respect.

Nu ştia ce să spună. Pentru o clipă, stătură amândoi nemişcaţi, uitându-se ţintă unul la celălalt.

— Pot să stau jos? întrebă Mae.

— Mă uimeşte că trebuie să întrebi, mârâi el înapoi.

Credea că încerca să-i demonstreze că nu avea maniere.

Ceea ce însemna, desigur, că el ştia că fusese lipsit de maniere s-o lase singură atâta vreme.

Mae se aşeză şi se uită la pereţi şi-şi spuse echivalentul karz al lui: *La dracu cu toate.* Renunţă să încerce să mai facă ceva.

— Fotografiile astea îmi amintesc mult de vremurile vechi, când locuiam aici cu mătuşica.

— *Ţţţ!* Sunt prea ocupat ca să mă gândesc la trecut.

— Şi eu, în mare parte. Dar, ştii, n-a fost deloc rău atunci. E bine să-ţi aminteşti cât de hotărâtă era mama să ne ţină curaţi şi sătui. Cum munceam cu toţii.

— E plăcut să aud c-o apreciezi pe mama pentru ceva.

Mae nu putea fi atrasă într-o ceartă.

— Va fi întotdeauna mama mea. A fost foarte greu pentru ea; s-a bazat pe tata pentru orice. În zilele alea, era posibil să crezi că, dacă eşti femeie, nu va trebui niciodată să te maturizezi. Puteai continua să faci ce ţi se spunea.

Şi brusc… *puf…* n-a mai fost nimeni care să-ţi spună ce să faci.

— Nu şi-a revenit niciodată după moartea tatei.

— Niciunul dintre noi n-a făcut-o. Am ajuns atât de departe, că nici nu mai ştim cum ar fi să-ţi revii. Cine am fi fost dacă ar fi trăit tata e atât de departe de noi, că nici măcar nu ne putem imagina. Doar că eu cred că n-am abandonat gândul că-ntr-o bună zi vom ajunge să fim familia de atunci.

Ju-mei se ridică brusc în picioare.

— Ce vrei? întrebă el dur.

Mae nu-şi putu da seama dacă se simţea mânios sau ameninţat sau nerăbdător sau plictisit sau trist.

Ar fi putut foarte bine să-i răspundă de-adevăratelea la întrebare. Stătu şi se gândi o clipă, iar răspunsul veni ca o surpriză:

— Puţină pace şi linişte, spuse ea.

— Ţţţ, puţine şanse să aibă cineva parte de asta când eşti tu prin preajmă.

Şi probabil că era o urmă de adevăr în asta.

— Poate că din pricina asta am şi eu nevoie de puţină pace.

Ju-mei se îndreptă şi mai mult de spate.

— Ne aflăm aici ca să discutăm despre propuneri.

Mae îşi simţi ochii grei. Nu avea de ales. Putea să înceapă cearta pe care o voia Ju-mei sau putea alege să păstreze ceea ce-i arătase Siao: ceva nou.

Mae descoperi că făcea asta pentru Siao.

— „Asigurare” e-un cuvânt prea mare pentru oamenii care-şi fac singuri lumânările, spuse ea. Trebuie s-o vadă. Trebuie să se vadă pe ei înşişi. Aşadar. Compania ta va oferi ceva numit *dah teh.* Compania foloseşte Info pentru a calcula răspunsurile la întrebările legate de asigurări. Poate că această companie are şi secvenţe video, poate despre oameni adevăraţi pe care i-a ajutat.

Era ca un foc iscat în ea. Mae se ridică brusc în picioare.

— Prin urmare, ce vom face noi va fi să punem toate lucrurile astea laolaltă într-un spectacol. Şi-l avem pe Expertul Numărul Unu. Adică pe tine. Poate că vom monta spectacolul în curtea doamnei Wing. Îl facem să fie un eveniment social. Îl punem în scenă primăvara. Mâncare, flori, totul din abundenţă. Ah! Şi vei veni tu şi le vei explica. Le vei arăta nişte filme, dar îi vei şi invita pe oameni să discute cu televizorul, iar acesta le va oferi răspunsuri gândite special pentru ei.

Greşise cu ceva. Faţa lui Ju-mei se adumbrea.

— Vând asigurări în satul ăsta de mulţi ani, Mae. Nu am nevoie să-mi spui tu cum s-o fac.

Am făcut o greşeală. Eu, sora cea mare, îi spun ce să facă.

— M-am… m-am lăsat purtată de entuziasm, spuse ea. Desigur, tot acest aranjament se va baza în întregime pe tine.

— Tu n-ai cumpărat niciodată o asigurare, zise el. Cum, trebuie să cheltuiesc atâţia bani pe tine fiindcă îmi eşti frate? Mae trebui să înăbuşe furia care se acumula. În definitiv, Mae, nevasta lui a cumpărat rochii de la tine. Membrii unei familii cumpără lucruri unul de la celălalt. Solidaritate.

— Asta a fost hotărârea soţului meu, spuse ea.

— Joe? Joe n-a luat niciodată nicio hotărâre.

Ju-mei e mai sincer decât tine în discuţia asta, Mae.

— Nu m-am gândit niciodată că avem nevoie de ea, zise Mae.

Până acum. Acum aveau nevoie de ea, şi cu un scop anume.

— Nu mă aştept să mă crezi, Ju-mei, dar mi-am dat seama doar de scurtă vreme ce urmăresc cu treaba asta.

— Banii, spuse el plat, aspru, fără speranţă.

— Vreau să ne asiguri satul. Împotriva viiturilor. Căzu pe gânduri o clipă.

— Şi-mi vreau familia înapoi.

Simţi o mică înţepătură de lacrimi la baza ochilor. Mae crezu că totul fusese zadarnic. Se sfârşi ca o întâlnire de afaceri, cu Ju-mei promiţând să se gândească la propunerea ei. Înainte să se întoarcă şi să plece, Mae se uită prin casă. Pe podea erau covoraşe subţiri, iar pe un perete, înrămată, se afla o fotografie decupată dintr-o revistă. Rafturile erau goale cu excepţia unei enciclopedii pe care Ju-mei o cumpărase de la anticariat pentru educaţia copiilor săi. Încăperea era curată şi ordonată – atât de multă muncă şi atât de frig. Mama nu se arătă la faţă.

Mae se întoarse acasă şi se hotărî să cumpere o asigurare împotriva viiturii. Făcu ceai, urcă scările spre podul lui Madam Bufniţă. O aştepta un e-mail.

Soră,

Am discutat în familie şi am hotărât să acceptăm propunerea ta. Credem că ar fi mai bine dacă am ţine spectacolul aici, în casa noastră. Mama vorbeşte despre decoraţiuni şi mâncare. Tu sau doamna Wing ne-aţi putea împrumuta televizorul?

N-am înţeles ceva. N-am înţeles înainte cât de mult din ceea ce faci este în folosul satului. Am crezut c-o faci pentru a strânge bani. Te-ai îmbrăcat prost şi ai arătat rău, iar eu am crezut că ţi-ai dat un alt fel de aer şi graţie, că te-ai închipuit în

vreun fel. Pur şi simplu nu mi-am dat seama cât de multe din ceea ce faci, faci fără să te gândeşti la tine.

Aşa că acum găsesc că sunt mai mult decât fericit să cooperez cu tine la proiect.

Împreună vom asigura tot Kizuldahul.

Fratele tău,

Ju-mei

— Siao! Siao! strigă Mae, bucuroasă peste poate. Siao! Vino să vezi!

***

Mae şi Slup din Yeshibozkent organizară împreună demonstraţia.

Siao şi Ju-mei se luptară să ducă televizorul în casa familiei Wang. Erau într-adevăr flori, dar flori de iarnă, făcute din hârtie, şi mese pline cu mâncare. Veni cineva din fiecare gospodărie. Grătarele stăteau sub povara mormanelor de cărbuni, şi se servi vin de orez.

Ju-mei stătu în faţa tuturor şi le arătă oamenilor câţi bani ar putea face şi cum ar putea plăti, câte puţin în fiecare săptămână. Chipurile celorlalţi fermieri oferiră explicaţia: cumpărau protecţie. Acelea nu erau clipuri video; Paznicul Casei din Yeshibozkent stabilise transmisii în direct. Feţe ridate, bătute de vreme asemenea feţelor lor, răspunseră la întrebările sătenilor.

— Oh, da, ne-au căzut toate oile pradă febrei aftoase, dar compania ne-a dat înapoi pierderile.

Şi directorul Paznicului Casei intră în transmisie directă. Îi spuse lui Ju-mei că demonstraţia pe care o organizase era un model de aducere a cruciadei asigurărilor la oameni.

Siao se afla acolo şi cumpără o asigurare din partea familiei Chung. Făcu un gest frumos dând banii pentru a asigura maşina de tricotat a lui Mae.

Mae şezu până la capăt într-un colţ, îmbrăcată în rochia ei albă cea bună.

După strângerile de mână şi urările de noapte-bună, văzând zâmbetul de nespusă bucurie al fratelui ei, Mae urcă scara spre pod şi se duse singură la culcare. Braţele ei nu strânseră nimic,

doar amintirea petrecerii. O ţinu îmbrăţişată cât fu noaptea de lungă, aşa cum făcu şi cu pântecele în care creştea copilul ei.

Dar se surprinse gândindu-se la braţele netede ale lui Siao.

20.

Profesorul Shen veni în vizită.

Mae deschise uşa şi-l văzu profilat pe cerul alb-cenuşiu luminos, şi inima îi tresări.

— Profesore, spuse ea, salutându-l conform etichetei, cu o plecăciune respectuoasă.

Shen arăta îngrozitor. Pe bărbie avea smocuri răzleţe de păr. Erau cărunte, ca favoriţii unei femei bătrâne. Ochii lui erau înconjuraţi de pungi concentrice.

Se uita ţintă la ea.

— Îţi este frig; te rog, intră, profesore, spuse ea.

Bărbatul arăta sărac, mirosea a sărac. Haina lui era veche, neagră, strânsă cu mâna pe lângă corp. Ceva fusese vărsat pe ea. Avea frumoase mănuşi eloi cu un deget, împletite de soţia sa.

Mae continuă să vorbească.

— Oh, ce vreme ţi-ai ales să vii în vizită, dă-mi voie să-ţi fac un ceai.

— Nu e frig, zise el. E neobişnuit de cald.

— Te rog… te rog să iei loc la masă.

Mae curăţă resturile de la mic-dejunul lui Siao.

— Ştiu ce vrei să zici despre căldură. Toată zăpada aia de pe dealuri, pe-o vreme atât de caldă. Mă tem că vom avea o viitură.

Shen îşi răsfrânse buza.

Mae continuă să zâmbească, zăngănind ceştile.

— A fost una, ştii, în 1959, şi tot satul Aynalar a fost luat de ape. Trebuie să fim pregătiţi în caz că se întâmplă din nou.

Încetează, îşi spuse ea, acum spui asta tuturor. Trăncăneşti. N-a venit la tine pentru asta.

Mae puse ibricul pe sobă şi scoase ceşti pentru amândoi. Îi simţi mirosul respiraţiei. Vin vechi, acrit. Bărbaţii chinezi nu puteau bea bine; afecţiunea se numea *kizul,* „roşu”, de la obrajii îmbujoraţi şi de la furie. Ar fi trebui să se cheme şi „alb”, căci, după aceea, erau palizi şi tremurau, ca o gheaţă uşor de spart.

El suspină şi-şi înfipse degetele în părul negru şi des.

Ai fost mereu foarte chipeş, îşi spuse Mae. Prietenia a înflorit pe vechile căi cunoscute.

— N-am dormit noaptea trecută, spuse el.

— Nu mă miră. Ai fost înlăturat dintr-o poziţie foarte onorabilă, şi cât se poate de nedrept.

— *Ţţţ,* făcu el, uitându-se la ea de parcă ea ar fi fost televizorul.

Privirea lui spunea: *Tu ai făcut-o.*

— Eu n-am făcut nimic, să ştii, zise ea, aşezându-se departe de el.

Descoperi că măsura din priviri cât de departe se putea întinde bărbatul dacă ar fi dat s-o lovească.

Profesore Shen, mergeai în căruţa burduşită cu hamei pentru fabrica de bere. Întotdeauna aşa mi-a plăcut cel mai mult să merg la oraş. Tu, eu şi Suloi devreme, cu toate păsările de la patru dimineaţa cântând în jurul nostru. Zorii apăreau pe chipurile voastre prietenoase şi mâncam chifle şi tu spuneai poveştile vechi din sat.

Shen zise:

— Soţia mi-a spus că ai scris scrisori. Că încerci să-mi obţii postul înapoi.

Chipul lui Shen tremură, gheaţa se sparse, iar el începu să plângă.

— Nu-mi vor da slujba înapoi!

Sună exact ca un băieţel, cu faţa schimonosită ca o cârpă veche de spălat pe jos. Se uită încremenit la masă, inspirând, încercând să înghită.

— Nu sunt un fermier, am foarte puţin pământ. Cu ce am să mă ocup pentru a face bani?

Îşi pipăi buzunarele. Căuta o ţigară. Apoi îşi aminti că nu avea niciuna, că nu-şi permitea ţigări.

Mae se aplecă în faţă.

— Ai învăţat atât de mult ca să ajungi profesor. N-a fost corect din partea lor să te concedieze.

— Dar asta au făcut, spuse el.

— Kwan încearcă să facă o colectă. Încearcă să strângă destui bani din sat ca să te plătim…

El clătină de mai multe ori din cap. Cine avea iarna bani pentru aşa ceva? Cine se făcea profesor ca să ajungă să trăiască din mila satului?

Mae încercă să-i explice.

— Aş ajuta şi eu la strângere, dar…

Shen suspină şi clătină din cap.

— Dar nimeni nu vrea să-ţi vorbească. E greu să-ţi pierzi slujba, nu-i aşa?

Înălţă ochii spre ea.

— Asta ţi-am făcut şi eu ţie.

Ea ridică din umeri.

— Eu am reuşit să fac altceva. Aşa cum va trebui să facem cu toţii, profesore. Lumea nu ne va permite nici unuia dintre noi să rămânem neschimbaţi.

Shen înţepeni; se îndreptă de spate în scaun.

— Mă gândeam, spuse el, că aş putea face un lucru ca să mă ajut singur.

Suspină, pufni şi îşi îndreptă pagubele aduse bărbăţiei sale ştergându-şi obrajii.

— Pot învăţa cum să folosesc monstrul.

Trase aer în piept, fumând parcă ţigări din demnitate.

— Dacă-l folosesc, îşi vor spune: „Oh, nu mai împiedică progresul”.

Mae ezită. Răspunsul ei trebuia să fi blând.

— Eşti înţelept, profesore Shen, răspunse ea.

— Cum s-o fac? spuse el cu o tresărire.

Ea răspunse cu precauţie.

— Va dura o vreme, profesore Shen, iar satul are nevoie de tine acum să fii profesor.

Mae se gândi cum să întindă covorul lui Shen.

— Efectul pe care vrem să-l creăm este că tu ştii deja multe despre Info. Şi că eşti dispus să îi înveţi şi pe alţii.

Shen se legănă în scaun. Părea prins în capcană. Îşi Ieri privirea şi păru disperat după un fum de ţigară pe care să-l scoată din piept.

— Bine, zise el.

— Îţi pot spune ce să-i comanzi maşinii ca să-ţi înfiinţezi o adresă de e-mail. Dac-o faci vocal, maşinăria va înregistra că

instrucţiunile au venit personal de la tine şi asta va fi mai bine, da? Biroul de Disciplină şi Educaţie va vedea că tu l-ai înfiinţat. Apoi, le vom trimite un mesaj video. Aşa că vor vedea nu doar că te pricepi la e-mail, ci că eşti un adevărat cunoscător al Reţelei pe televizor. Aşa că trebuie să te aranjăm puţin.

El aproape râse.

— Expertă în modă.

— Nu mai sunt asta, replică ea. Dar mă pricep la vânzare. Şi să nu faci nicio greşeală, profesore. Acum te vindem pe tine. Da? Îmi pare rău, dar trebuie să fim lămuriţi cu ce încercăm să facem.

Bărbatul era uluit, era neputincios şi imaginea sa asupra lumii nu mai avea nicio noimă. Clătină docil din cap.

— Mai am încă nişte lucruri de-ale lui Joe, spuse ea, şi se ridică în picioare. Oh! Ceaiul!

Turnă repede apă în vas şi-l lăsă singur să bea. El rămase la masă, ocrotind ceaşca. Voia să fie consolat şi să scape de efectul băuturii.

Lângă chiuvetă se aflau lucrurile lui Joe, obiecte bărbăteşti: brici, pieptene. Când plecase Joe, răscolise totul prin casă. El şi Tsang aruncaseră totul de-a valma. Probabil că erau beţi. Sau foarte fericiţi.

— Poftim. Trebuie să te razi. Trebuie să te speli pe păr.

Shen păru înmărmurit. Desigur, avea să fie nevoie să-şi dea jos cămaşa. Să vezi scandal dacă venea una dintre membrele Cerului şi-l găsea cu Madam Bufniţă şi fără cămaşă.

— Merg să verific maşinăria şi mă întorc, spuse Mae.

Începea să se priceapă bine să urce şi să coboare scara.

Desprinse televizorul din grindă. Nu era nevoie de multă forţă să rotească aparatul şi să-l coboare pe podeaua bucătăriei.

— Să-mi spui când eşti gata, profesore Shen! strigă ea.

Mae se uită afară pe lucarnă. Toată casa păcănea ca nişte ace de tricotat în vreme ce apa se scurgea încontinuu de pe streşini. Jgheaburile dădeau pe dinafară. Era rece, respiraţia ei scotea aburi, dar numai fiindcă aerul era atât de umed, încât nu mai putea absorbi altă umezeală; erau aburii ceţii, nu ai frigului încremenitor.

Prea cald, prea cald, prea cald.

Mae întrerupse gândul. O reduse la tăcere pe doamna Tung. Vom lucra pe televizor şi-i vom reda profesorului Shen postul. Maşina de tricotat face tot soiul de lucruri, lucruri noi ce n-au mai existat până acum. Doamnele din California comandă genţi, femeile din Japonia comandă pălării brodate. Nu-i aşa că Info e minunat? Nu-i aşa că afacerile sunt plăcute?

— Sunt gata, strigă domnul Shen.

Mae coborî scara. I se umplu inima când îl văzu pe Shen. Acesta şedea drept, cu capul dat pe spate, ca pentru a înfrunta valurile năprasnice ale examinării. Părul său era din nou negru, căci era umed. Avea spumă de ras în jurul urechilor şi lama veche a lui Joe îi iritase pielea. Dar arăta sclipitor şi stătea drept de spate.

— Oh, arăţi atât de profesionist, spuse Mae.

Îl îndrumă să-şi înfiinţeze un cont pe maşinărie. El rosti cuvintele încet, ezitant, cu o faţă împietrită pe care până şi buzele abia se mişcau.

Dar ecranul execută un dans rapid de pagini, confirmând, informând.

Ador treaba asta, îşi spuse Mae. Nicicând nu-i fusese mintea atât de limpede. Nicicând nu fusese bătrâna doamnă Tung atât de departe de ea, mai ne-pe-fază, mai neputincioasă înlăuntrul său. Aşa că bucuria întări bucuria. Frumosul ei televizor era ca o fântână din care scotea ceva scânteietor, sănătos şi limpede.

Numele lui Shen avea două înţelesuri. Dacă avea origine karză, şi asta era foarte îndoielnic, numele său însemna „Fericire”. Dacă era vorba de numele chinezesc Shen, atunci era prea străvechi să mai însemne ceva. Putea fi chiar un nume eloi, dacă întindeai coarda – Shueng. Oare ce naţionalitate avea?

Cineva pe nume Shen provenea dintr-un popor cu prea multă istorie. Aceştia puteau fi omorâţi pentru trecutul ascuns de numele lor. Asta îi făcea să fie permanent speriaţi, năpăstuiţi de soartă. Erau un popor de ţărani ce voiau doar să fie lăsaţi în pace, să nu fie nevoie să-şi facă griji cărui continent aparţineau ori cărui trib. Asta era tot ce-şi dorea Shen – să fie lăsat în pace, neobservat.

— Bun. Acum trebuie să arăţi ca şi când ai merge la serbarea de absolvire a fiicei tale.

Luă de pe el haina cea veche şi fu bucuroasă că purta o cămaşă neagră. Era şifonată şi de-o culoare incertă, dar, la televizor, întunecimea ei avea să fie imaculată. Ii şterse săpunul de la urechi.

— Scuză-mă, ai o iritaţie, spuse ea. Pot să te dau cu nişte fard?

În cele din urmă, bărbatul zâmbi.

— Sunt un Talent, zise el, mişcând agitat din picioare chiar dacă stătea pe scaun.

Mae îi unse bărbia cu propriile sale farduri.

— Voi discuta cu Secretarul? zise el, copleşit de ceva ce părea a fi groază.

— Nu, zise ea cu grabă. Nu, nu, sigur că nu. Ce vei face e să vorbeşti în televizor, dar imaginile video vor fi trimise printr-o scrisoare pe care o vor deschide mai târziu. Vor vedea că eşti un om bun, un om serios şi că nu eşti stânjenit de Info. Vor vedea că s-au înşelat în privinţa ta. Bine?

Se uită în ochii lui. Cei din sat urau guvernul, nu aveau încredere în el. Shen putea izbucni în orice clipă.

— Îţi spun ce să faci: foloseşte ecranul ăsta mare ca pe-o oglindă. Aşa vei vedea cum arăţi şi asta te va ajuta.

Shen păru să se piardă cu firea.

— N-ar trebui s-o fac acum. Ar trebui să-mi scriu mai întâi un discurs. Dacă fac o greşeală?

— Dacă e una gravă, putem face filmul din nou. Bine? Dar ascultă, Shen, nu citi un discurs. Eşti profesor şi eşti obişnuit să vorbeşti toată ziua în faţa oamenilor. Eşti un om deştept; îţi promit, te vei descurca fără probleme. Bine? Bine?

Sărman om bun.

Mae deschise camera video şi comută pe ÎNREGISTRARE, apoi întoarse ecranul ca să arate ce vedea camera video. Shen fu brusc năucit să-şi vadă propria faţă la televizor. Deschise gura şi se holbă. De la căldură, transpiraţia îi şiroi pe faţă, de parcă ar fi fost zăpadă ce se topea.

— Nu ştiu ce să spun, zise el.

Faţa îi era nesigură din cauza panicii.

— Stop. Anulează, spuse ea maşinăriei.

Îi şterse faţa şi-i spuse cu fermitate:

— Ştii bine ce trebuie să spui. Secretarul ştie că e puternic, aşa că nu pierde vremea înjosindu-te. Ştie că-i ceri ceva. Cere-i, şi fă-o repede. Dar asigură-te şi că spui tot ce ai de spus.

Shen începu din nou, şi ieşi la iveală profesorul din el.

— Domnule Secretar Goongoormush, spuse el, şi înghiţi. Sunt profesorul Shen Yoh din satul Kizuldah din Yeshibozkent. Am fost de curând înlăturat din postul meu de profesor.

Îşi drese glasul.

— Înţeleg de ce s-a făcut asta. E de datoria mea să predau Info. Şi e adevărat că am împiedicat-o pe Madam Chung să predea această materie. Totuşi, satul nu mai are niciun profesor. Iarna, lucrul ăsta înseamnă că micuţii noştri copii nu au parte de şcolarizare. Vă cer să fiu repus în funcţie. Cum puteţi vedea, am începu să învăţ Info tocmai de la Madam Chung.

Făcu o pauză, apoi spuse:

— Am fost întotdeauna cei mai buni prieteni, şi sunt sigur că mă va ajuta să ajung un profesor bun. Mulţumesc pentru timpul pe care mi l-aţi acordat.

Când învăţase asta?

— Asta e! zise ea ca să-l încurajeze. Ai făcut-o!

— Da, spuse el. Mulţumesc.

Avea ochii grei, toată constituţia sa era împovărată. Ridicând parcă stânci, se ridică pentru a pleca.

Era timpul să fie sinceri unul cu celălalt. Se ridică în picioare şi Mae.

— Ceea ce mi-ai făcut a fost un lucru foarte urât, îi spuse ea.

— Da, zise el.

Şi totuşi nu-şi ceru scuze, nu putu s-o facă. Se-ndreptă spre uşă.

— Nu încerc decât să ne ajut, să ne ajut pe toţi, spuse ea, descoperind că mergea după el. Cu toţii trebuie să învăţăm, să luăm parte la viitor!

Ce voia de la el? Ceva în schimb?

Era urmărit, şi-şi grăbi înaintarea spre uşă. Îşi luă haina murdară şi-şi înfăşură fularul la gât. Stătea cu spatele la ea. Era la uşă, ieşea pe uşă, pleca. Fără niciun cuvânt.

Nici măcar un mulţumesc? Se duse la fereastră. Umerii lui Shen erau gârboviţi. Ridică o mână şi-şi răvăşi părul pieptănat. Îi

tremurară mâinile când se luptă să deschidă bătrânul ivăr al porţii de la curte. Apoi, cuprins parcă de furie, Shen trânti poarta în urmă, iar aceasta se cutremură pe pietre şi se închise încet după el. Înainte să se închidă, Mae îl văzu pe Shen ascunzându-şi faţa în palme.

Apoi ea se uită în cealaltă parte a curţii. Îl văzu pe domnul Ken uitându-se feroce după Shen, pregătit să se ia la harţă. Îl văzu pe Kuei întorcându-se spre fereastra ei, şi se trase iute în spate, în umbră.

PARTIDUL PROGRESULUI

Manifestările de astăzi

Expoziţiunea stimatei Sunni asupra modei de vârf. Vezi cum face posibilă Info alegerea unei rochii din materialul şi în culoarea care ţi se potrivesc. Acasă la stimata Sunni. Vino să bei un ceai la 9.30 după ce isprăveşti cu îndatoririle de dimineaţă.

CERCUL MARTORULUI DIN UMBRĂ

îşi începe activitatea în fiecare zi la ora 8.00 dimineaţa Vezi-le pe doamnele noastre fericite cum muncesc, în vreme ce maşina inteligentă ţese haine speciale pentru fiecare client în parte. Doamnele confecţionează chiar şi manual piese speciale. Acestea sunt vândute pe bani grei prietenelor noastre din America. Dacă vii la 10.30, Madam Chung va fi bucuroasă să-ţi arate Info-ul pe care l-a conceput şi creat pentru activităţile vecinilor tăi. Ea îţi va spune

CUM SĂ FACI BANI BUNI DIN INFO.

FAMILII FERICITE

Amândouă Casele TV din Kizuldah sunt deschise tuturor în fiecare seară. Vino să serveşti fursecuri, ceai şi să schimbi o vorbă despre viaţa la ţară cu stimata Sunni, sau cu stimatul Wing şi Kwan în propriile lor case, la propriile lor maşinării.

Ceea ce ni s-a întâmplat e un lucru foarte bun: aşa spune guvernul, şi aşa spune şi New York Times.

În fiecare zi de la 6.00 după-amiaza până 9.30 seara, mai puţin când zăpada e prea mare.

PETRECEREA ASIGURĂRILOR

Zece familii de gospodari din satul nostru Fericit sunt foarte bucuroase, la adăpost, ştiind că, dacă necazul se abate asupra lor, sunt protejate. Domnul Wang Ju-mei, asigurătorul din satul nostru, va organiza o altă sindrofie de mijloc de iarnă. Vino şi încălzeşte-te cu vin, mâncare gătită în casă de doamna Wang şi, pe deasupra, bucură-te de o emisiune TV gratuită. Tu vei fi vedeta… o emisiune TV despre tine.

Ora 7.30 seara. Vineri. Muzică modernă asigurată de fata noastră modernă, Sezen!

fişier audio de la: doamna Chung Mae
10 ianuarie

Dragă domnişoară Soo. Am urmat întocmai bunul tău sfat de acum câteva luni. M-am gândit la asta cât de mult am putut, iar acum văd limpede cât eşti de înţeleaptă. Dacă cei din Balshang îmi imită costumele naţionale, îmi vor fura afacerea, fiindcă americanii nu văd sau nu le pasă că noi suntem sadea şi că cei din Balshang nu. Aşa că-mi spun: oamenii noştri văd America la televizor şi vor dori să arate ca oamenii din America. Probabil că firma la care lucrezi plănuieşte să vândă haine bune şi ieftine pentru uz curent. Doamnele din Cercul meu lucrează bine şi ieftin. Vă vom oferi o afacere bună pentru a confecţiona imitaţii de haine americăneşti. Poate că firma la care lucrezi ori chiar tu însăți ai fi interesată?

Prietena ta,
Chung Mae

e-mail de la: Biroul de Cercetare Meteorologică
14 ianuarie

Draga Doamnă Chung,

Am fost foarte bucuroşi să primim neobişnuita dumneavoastră ofertă de a efectua prognoze pentru noi în sectorul Kizuldah al raialei Yeshibozkent. E adevărat că nu avem prognoze regulate asupra vremii din zona dumneavoastră. Totuşi, standardele pe care aplicăm strângerii de informaţii sunt foarte riguroase. Aceste informaţii trebuie apoi interpretate cu

ajutorul ecuaţiilor cu constantă n înainte ca propria noastră bază de date să le poată folosi.

Multe mulţumiri pentru ofertă, dar nu vedem rostul acceptării ei, fie din punctul dumneavoastră de vedere, fie din al nostru.

Bedri Eyoobogloo

e-mail de la: Biroul Dezvoltării Agricole
18 ianuarie

Dragă doamnă Chung,

Suntem bucuroşi să vă putem oferi sistemul nostru de previziuni meteo locale. În combinaţie cu pachetul cartografic al partenerilor noştri de la Biroul Cadastral, acesta oferă o soluţie completă pentru cei care doresc să prezică vremea şi impactul acesteia asupra unor regiuni anume. Taxa de licenţă este de 100 de rieli pe an. Asta include o actualizare anuală, asistenţă completă on-line şi instalare prin sistem Ajutor Inteligent. Dat fiind că sunteţi un Centru de Progres al Iniţiativei „Prinde Aripi”, putem de asemenea să vă facem o reducere de zece procente.

Aşteptăm răspunsul dumneavoastră,

Goksel Kartal

fişier audio de la: domnul Goksel Kartal,
Biroul Dezvoltării Agricole
20 ianuarie

E adevărat că sistemul nu oferă interpretare cu constantă *n.* Dar este foarte neobişnuit ca, în vederea utilizării normale în agricultură, să fie nevoie de un sistem de previziune meteorologică atât de sofisticat. De ce are nevoie Provincia Fericită să strângă informaţii din Balshang şi Beijing?

fişier audio de la: domnul Bedri Eyoobogloo,
Biroul Utilizării Terenului
22 ianuarie

Doamnă Chung. Aveţi întru totul dreptate; procesul pe care îl descrieţi îndeplineşte standardele noastre riguroase de strângere de informaţii, dar sunteţi sigură că vreţi s-o faceţi? E vorba de-o muncă de două ore pe zi, cred. Vă rog să înţelegeţi, cred că e posibil să fi priceput greşit; guvernul nu vă poate plăti

fiindcă depuneţi acest efort. Iar noi nu vă putem oferi software de calcul cu constantă *n.* Plătiţi taxa de licenţă o singură dată, dar aceasta e de o mie de rieli! De ce faceţi asta?

fişier audio de la: doamna Chung Mae
22 ianuarie

Dragă domnule Eyoobogloo, vreau să cunosc starea vremii. Aici depindem de pământ, de apă, de soare şi de toate lucrurile acestea. Constanta *n* înseamnă teoria Haosului, corect? Asta înseamnă că, dacă ştiu tiparul meteorologic din Balshang, ştiu ce efect va avea asupra noastră, corect? Lucrul acesta e important fiindcă în iarna aceasta avem ninsori abundente şi temperaturi ridicate. În 1959, asta a dus la o îngrozitoare viitură-fulger. A fost posibilă datorită lui Erjdha Nefsi, Răsuflarea Dragonului, un vânt cald venit din Deşertul Nordic, din Balshang. Înţelegeţi?

fişier audio de la: domnişoara Soo Ling
24 ianuarie

Mesajul dumneavoastră a venit într-un moment prielnic, căci mă gândesc să-mi deschid propria afacere. Vă răspund pe fugă, şi vă voi răspunde din nou mai pe larg.

Prietena dumneavoastră. Ling.

fişier audio de la: doamna Chung Mae
24 ianuarie

Domnule Tunch, neobositul meu supraveghetor, în sfârşit am pus televizorul să-mi citească articolul tău. Ca să nu existe îndoieli: eu nu ştiu să citesc. Ceea ce înseamnă un mare avantaj pe care-l am în faţa multor oameni. Acţionez din instinct, nu din raţiune. Dar Info m-a învăţat că am o raţiune foarte bună aflată în strânsă legătură cu foarte bunul meu instinct. Mă bucură atât de mult că niciunul dintre voi nu înţelegeţi Aerul. Nici tu, nici Sistemlar-ul tău, nici ONU, nici Formatul Portal, nici toţi oamenii de ştiinţă şi Talentele şi politicienii. Eu ştiu ceva ce tu nu ştii, ceva ce am bănuit, dar am ascuns faţă de tine. Deci eu am ieşit mai câştigată din înţelegerea noastră. Aşa că mai facem o înţelegere, domnule Tunch. Îţi voi spune lucrul ăsta important

pe care-l ştiu dacă-mi faci rost de cel mai bun, cel mai puternic, cel mai precis software pentru previziuni meteorologice cu sistem de interpretare cu constanta *n.* După ce vei fi făcut asta, îţi voi spune ce este Aerul şi asta îţi va face lumea ţăndări.

A ta, cu profundă afecţiune, Chung Mae.

fişier audio de la: domnul Hikmet Tunch
25 ianuarie

Mae, Mae, draga mea fată, cred că ţi-ai petrecut prea mult timp între dealuri. Îţi pierzi minţile ca un vânător bătrân. Ştiu ce vrei să-mi spui. În Aer, gravitaţia şi gândul sunt acelaşi lucru. Ştii asta fiindcă ai căpătat control asupra gravitaţiei-ca-gând şi te-ai folosit de ea ca să-mi rupi în bucăţi gardul, mintal, atunci când te-ai hotărât să mergi acasă. Şi vrei să-mi spui că asta poate fi o armă uluitoare, că putem folosi gravitaţia-ca-gând să spulberăm oraşe întregi. Îţi pot spune că deja lucrăm la asta. Eşti o fată foarte, foarte deşteaptă. Scuze pentru înţelegere, dar nu facem niciun târg.

Rivalul tău isteţ, Hikmet

fişier audio de la: doamna Chung Mae
25 ianuarie

Ha-ha tii-hii. Aşa se transcrie râsul meu. Râd de tine. Eşti un Gangster Neghiob. În atâtea feluri! Universul e un diamant de iubire şi, de câte ori se decide să-şi răsfrângă lumina asupra noastră, voi, Gangsterii Neghiobi, încercaţi mereu să transformaţi lumina care iluminează în lumină care arde. Luaţi diamantele şi le transformaţi în cuţite care taie. Dar ai dat greş, nu-i aşa, Copil Arogant? N-a funcţionat, nu-i aşa, această măreaţă armă care funcţionează doar cu gândul? Ştiu că va da greş, că va continua să dea greş. Şi, dacă tot sunt Mama înţeleaptă care-l consolează pe Copilul Arogant, am să-ţi dau ceva pe gratis. În definitiv, vând Info. Există un lucru numit Kwan Tom, nu? Vezi tu, am alte surse de informaţii decât tine. Ştiam de cele unsprezece dimensiuni înainte să te întâlnesc. Kwan Tom spune că lumea din jurul nostru şi lucrurile din ea sunt doar probabile. Atomii merg în două direcţii deodată şi apoi, brusc, se răzgândesc. Multe realităţi există ca probabilităţi,

doar că foarte, foarte mici. Ei bine, ruperea gardurilor nu e o probabilitate. E un miracol. Mereu au existat miracole, domnule Tunch. Şi au fost întotdeauna mici, fiindcă nu sunt câtuşi de puţin probabile. Tu încerci să faci miracolele tale teribile mari, şi probabilitatea se va închide în tine, de parcă gândurile tale ar fi pietre aruncate într-un eleşteu. Gândurile tale vor crea vălurele. Ceva aproape că se va întâmpla. Şi-apoi suprafaţa a ceea ce este probabil se va închide în sine. Arma ta nu va funcţiona niciodată. Eu nu ştiu cuvinte mari şi n-am educaţie. N-am nevoie de asta. Eu transform asta în libertate, aşa că zbor mai sus şi mai adânc decât o faci tu în realitate. Pot spulbera lumea ta de Gangster Neghiob şi-o pot înlocui cu una mai bună. Dă-mi software-ul cu constantă *n,* ori voi continua să râd de tine. Ha hii hii ha hii hii hii ha ha hii hii ha ha hii hii…

fişier audio de la: Hikmet Tunch
26 ianuarie

Bine, râzi. Costul celui mai bun software meteorologic cu constantă n nu înseamnă nimic pentru mine. Ştiu că-l vrei doar ca să prezici vremea. Talentul meu Meteo. Vei găsi codul pentru el ataşat acestui mesaj, alături de o licenţă completă de utilizare şi un manual de Ajutor. Aşa că hai, spulberă-mi lumea.

Prietenul tău sceptic şi foarte bogat, Hikmet.

Previziune Meteo a Dezvoltării Agricole
Prognoză audio, 26 ianuarie: 17.57

Locul: Şcoala Picătură
Viteza vântului, 3,7 km/h
Direcţie: nord-nord-est
Temperatura aerului: 7°C, 7,03, poate

Bun, intră pe direct. Oh, ce frig e la picioare!

Temperatura aerului: 7,0298°C
Temperatura aerului cu factor de răcire: 5,25°C
Temperatura zăpezii la suprafaţă: 2,7°C
Temperatura zăpezii la bază: – 1,8°C
Temperatura apei neinfiltrate: 2,9°C

Satul e tot albastru, ca o amintire. În fiecare dimineaţă aud voci când mă trezesc, copii urlând, mamele lor plângând.

E din cauza Viiturii. Dacă nu am grijă, cad în Aer şi sunt acolo cu el. Aşa că e bine să ies aici, Talent Meteo făcându-mi rondul de noapte. Frigul mă înrădăcinează în Acum. Viitura va veni, anul ăsta sau anul viitor, nu contează. Ah!

Asta-i partea cea mai rea, chiar în mocirlă. Poate că găsesc o ceapă lăsată în urmă. Ceva să pun în oală.

Temperatura solului: – 1,7°C

Chiar pot simţi pietrele astea, terasele astea. Vor să se prăvălească, vor să se prăvălească şi să ne strivească. Măcar toate astea-s solide. Info mă face să rămân sănătoasă la cap.

Întotdeauna a existat o viitură care să ne mături.

Chiar aşa, doamnă Tung, draga mea, chiar aşa.

VIITURA

Uitaţi-vă peste vale. Pe dealul Oglindă veţi vedea ce-a mai rămas din satul Aynalar (Oglinzi). E o oglindă pentru voi.

În 1959, toată coasta dealului a fost măturată într-o singură noapte de-o viitură fulger, când toată zăpada s-a topit prea repede. Cândva, terasele din Aynalar erau bogate şi fertile. Se afla pe panta însorită a văii şi Kizuldah era ruda ei săracă, în umbră. Acum, Aynalar e-un morman de stânci. Asta s-a întâmplat într-o iarnă cu zăpezi multe şi temperaturi ridicate. Iarna asta e o altă oglindă, o oglindă a acelei ierni.

M-aţi văzut. În fiecare dimineaţă şi-n fiecare seară merg să măsor zăpada. De trei ori pe zi măsor multe lucruri, temperatura şi vântul şi forţa soarelui prin stratul de nori. Ţin legătura cu multe birouri guvernamentale ca să calculez Info-ul.

Până acum suntem în siguranţă. Va trebui să fie mai cald chiar şi ca în 1959 pentru ca viitura să ajungă aici.

Veţi şti că vine viitura dacă Răsuflarea Dragonului apare iarna.

Vedeţi imaginile astea? Ne arată satul aşa cum va fi dacă se topeşte zăpada. Arată cât de adâncă va ajunge apa, şi unde trebuie să mergeţi.

Nu vă duceţi la şcoală. Acolo se vor rostogoli stânci mari de pe terase şi ar putea fi îngropată. Toată lumea ar trebui să ajungă acasă la domnul Wing. E cel mai înalt punct, aflat pe-un

aflorimentul de piatră. Cei din vale, ca tine, domnule Han, mutaţi-vă grânele acum; nu va fi timp când va veni Viitura.

Urcaţi lucrurile în poduri. Dacă toate cedează, dacă vine Viitura, urcaţi pe acoperişuri.

Vă voi prezenta situaţia în fiecare zi.

Madam Chung Mae

fişier audio de la: doamna Chung Mae
28 ianuarie

Fuuuuuuuuuu, domnule Tunch! Acesta e sunetul răsuflării mele, care vă ridică pe sus. Totul este etern în Aer, nu? Aşa că mă întreb: cum putem face amprentări? Cum putem schimba ceva ce e etern? Acolo nu se poate întâmpla nimic nou. Aşa că-mi spun că, dacă ne aflăm totuşi în Aer, am fost acolo dintotdeauna. Amprentele pe care ni le faceţi voi s-au aflat întotdeauna acolo. Şi-apoi mă gândesc: cum fac să mă întorc la viaţa doamnei Tung? Când am văzut Viitura care a distrus satul Aynalar, m-am aflat cu adevărat acolo. Apa era îngheţată, am înghiţit noroi, am simţit cum copilul meu – adică, al doamnei Tung – este luat de lângă mine de ape. Am fost în viaţa-doamnei Tung. Uneori mă uit deasupra Kizuldahului şi văd mari baloane plutitoare, sau hoteluri ce nu există, şi nu sunt nebună. Pur şi simplu văd viitorul prin intermediul Sinelui meu Aer. Intru şi ies din el ca o gâză ce trăieşte într-un burete. Nu fac decât să trec prin găuri.

Ah, dar apoi, ghici ce am mai aflat în incursiunile mele? Totul trăieşte în Aer, domnule Tunch. Totul se află în lumea noastră balon şi, totodată, în Aer. Asta înseamnă pietrele, florile şi păsările. Şi viiturile şi înmormântările. Asta înseamnă că totul este etern, domnule Tunch. Asta înseamnă că întotdeauna am avut Sine de Aer. Dacă trăim totuşi în Aer, înseamnă că acolo am trăit întotdeauna, încă de la început.

Am fost întotdeauna capabili să vedem viitorul sau trecutul Am fost întotdeauna capabili să facem mici miracole. Orice copil ştie asta. Multe femei o ştiu. Se pare că doar marii gangsteri nu. Totul a fost întotdeauna şi s-a întâmplat întotdeauna, totul deodată. Ceea ce înseamnă că nimic nu provoacă nimic altceva. Ceea ce înseamnă că poveştile au loc doar în sărmana asta

lume-balon a noastră. Poveştile nu au sens. Nimic nu poate fi interpretat. Totul doar este, fără sens, fără să aibă nevoie de filosofia şi de ştiinţa ta şi de toate chinurile şi miturile şi basmele şi explicaţiile noastre. Totul nu este decât un Acum mare şi zâmbăreţ. Fuuuuuuuuuu. Acesta e sunetul Aerului… care suflă.

21.

Mae se întoarse din rondul de dimineaţă şi le găsi pe Kwan şi pe Sunni stând la masa ei din bucătărie.

În casă era răcoare, în sobă se stinsese focul. Siao era plecat să vândă servicii Info.

— Bună dimineaţa, doamnelor, spuse Mae, bucuroasă să-şi vadă prietenele.

— Bună dimineaţa, Mae, zise Kwan cu mâinile împreunate pe masă

Sunni clătină din cap, uitându-se în altă parte.

Kwan întrebă:

— Cât ai stat afară?

— Oh. Două ore.

— Când te-ai culcat? întrebă Kwan.

— Oh, am primit multe mesaje. Vezi tu, le spunem clienţilor să aibă răbdare, că suntem blocaţi de zăpezi şi nu putem trimite transporturi până-n martie. Unii dintre ei găsesc asta interesant şi ne scriu, iar eu încerc să le răspund.

Kwan ridică fluturaşul din ziua precedentă.

— Atunci ai întocmit şi buletinele meteo?

Mae îşi desfăcea năframa.

— Oh! Nu. Pe asta o fac acum, dimineaţa, înainte de Cerc. V-aş oferi ceai, dar mi-am băut toată rezerva de iarnă.

Ele nu voiau ceai. Mae se aşeză cu ele şi începu să se întrebe de ce veniseră la ea.

— Chiar i-ai spus doamnei Pin că va avea loc o viitură fiindcă ai fost în viitor?

Faţa lui Kwan părea lustruită ca lemnul: dură.

— Nu cu vorbele astea. Dar da.

Kwan şi Sunni se uitară una la cealaltă. Sunni întrebă:

— Chiar crezi asta?

Mae se trezi că adoptă o poziţie defensivă, cu picioarele încrucişate pe podeaua de pământ.

— Când vei fi stat în Aer o vreme, vei vedea că este adevărat. Aerul e veşnic – în ambele direcţii. Înainte şi-napoi.

Kwan trase aer în piept şi spuse:

— Spui că ai fost într-adevăr în viitor şi că te-ai aflat în Viitura ce paşte Kizuldahul?

— Am fost în viaţa mea din viitor. Mă trezesc brusc în viaţa mea din viitor. Uneori asta e-n timpul Viiturii. Va avea loc o viitură şi din cauza asta îi avertizez pe oameni.

Kwan despături fluturaşul din mână şi-l citi din nou.

— Mae. Vrem să încetezi să-i mai îngrijorezi pe oameni.

Sunni continuă ideea.

— E-o nerozie, oamenii s-au săturat de ea. Spun: „Dacă ăsta e rezultatul muncii cu Info, atunci Mae n-are decât să-şi piardă minţile cu el. Noi îl vom lăsa în plata Domnului."

Kwan conchise:

— Nu ajută la progres, Mae.

Sunni suspină.

— În calitate de prietene, îţi cerem să încetezi.

Nu, nu, nu. Erau prietenele ei; era o simplă neînţelegere. Mae începu să explice. Viitura. 1959. Temperatura şi zăpada. Se ridică în picioare, îşi scoase printurile, toate pline de linii de creştere şi făgaşe de scurgere a apei. Erau dovezi solide, practice.

Kwan chicoti a exasperare.

— Sincer, Mae, dacă-mi mai faci asta o singură dată, o să strig! Am auzit ce ai tu de spus despre Viitură. Îţi pot spune cum sună, Mae? Că te temi – nu de Viitură, ci de viitor. Discuţiile astea despre dispariţia tuturor lucrurilor… Asta e ceea ce va face Aerul, nu Viitura. Toţi te văd ca pe o femeie speriată, care nu poate recunoaşte lucrul ăsta.

— Şi care-i scoate pe toţi din minţi, inclusiv pe ea, adăugă Sunni.

Kwan suspină.

— Le aminteşte tuturor că o ai în tine pe doamna Tung. Le aminteşte de primul dezastru, de Testul ăla. Îi face doar să-şi spună că tot progresul e-o nebunie.

Iar eu sunt o adulterină nebună şi sunt o ruşine pentru voi. N-am crezut că asta sunt, dar aşa este.

Cele două femei se uitară una la cealaltă. Ceva se lămurise.

— Mae, spuse Kwan. Vrem să te opreşti din lucru.

— Ia-ţi timp să dormi, să mănânci, să te relaxezi.

— Lasă Cercul în seama noastră, lasă noile pagini pentru site în seama altcuiva.

— Nu te mai duce pe dealuri, pretinzând că eşti un meteorolog.

— De asemenea, zise Kwan, e o doamnă de la Yeshiboz Sistemlar, pe nume Fatimah, care ne-a spus de sarcina ta…

Sunni se aplecă în faţă, preocupată.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Mae, scapă de ea. Ştii despre ce vorbesc.

— Fatimah spune că te va omorî!

Întreaga încăpere începu să zumzăie. Era ca şi când pereţii ar fi fost plini de viespi. Mae se simţi sleită de puteri şi bătrână, şi era speriată şi singură.

Lăsată sus toată ziua, prea slăbită să mergi mult, vrând să vorbeşti, ai vrut să fii auzită, ţi s-a spus mereu că eşti prea bătrână, bunicuţo, nu te obosi. Stai nemişcată, stai liniştită. Curând vei muri, şi vei fi şi mai liniştită.

— Nu faceţi asta, zise Mae pe-o voce foarte joasă, distrasă, jumătate a ei, jumătate a doamnei Tung. Nu mă lăsaţi singură.

Kwan se aplecă în faţă şi-o luă de mână.

— Exact asta nu vom face, Mae. Suntem prietenele tale, şi-ţi vom sta mereu alături.

Sunni o luă şi ea de mână.

— Da, Mae. Am avut neînţelegeri în trecut, dar le-am depăşit. Dă ascultare prietenelor tale; facem asta din grijă pentru tine.

Ochii lui Kwan erau fermi.

— Credem că e mai bine să laşi pur şi simplu televizorul de o parte.

— Pentru o vreme, spuse Sunni. Până ce vei fi bine şi odihnită din nou.

— Mae! Ar trebui să te vezi! Arăţi ca o fantomă. Eşti trasă la faţă, te uiţi în gol, părul îţi e ca de vrăjitoare.

— Tu… ai fost cea mai elegantă femeie din sat, zise Sunni.

— Ai nevoie de ajutor, spuse Kwan cu fermitate.

— Şi, o mângâie Sunni, trebuie să laşi treaba aia în pace.

— Trebuie să iei o pauză de la televizor, zise Kwan din nou, hotărâtă.

— Nu-mi faceţi asta, repetă Mae.

Prietenele ei – prietenele ei care-i fuseseră aproape, care n-o părăsiseră – de ce-i făceau acum asta?

— Lasă-l pe Siao să facă paginile pentru domnul Pin şi ceilalţi.

— Poate ai putea merge la Balshang, să stai la fiul tău. Să bei un ceai cu noua ta prietenă, domnişoara Soo. Ai văzut vreodată capitala?

— Nu, spuse Mae cu braţele încrucişate.

— Asta e!

Sunni ridică braţele în aer, de parcă totul s-ar fi lămurit, ar fi fost stabilit.

— Poate că vom merge toate împreună. Mi-ar plăcea să văd oraşul cel mare!

— Munca mea e aici! spuse Mae. Drumul e închis. Ce treabă aveţi voi cu toate astea?

— Vino să stai din nou la mine o vreme, Mae. Te rog! spuse Kwan.

— Nu, zise Mae. Stau bine aici cu familia mea.

Kwan se aplecă în faţă; ceru cu voce plată:

— Mae, vino cu noi.

— Sunt bucuroasă unde sunt, zise ea.

Mai încercară cincisprezece minute, linguşind-o, trăgând-o de braţ, oferindu-i ceai, spunând că muncise mai mult ca oricine şi că ieşise câştigătoare, izbândise, tot satul învăţa. Nu era satul un Centru de Progres? Toată lumea ştia că asta i se datora ei.

— Dar până şi ramurile puternice se rup când povara e prea mare, zise Sunni.

Tot ce spuseră ele nu aduse niciun rezultat. Încetaseră să mai vorbească despre nevoia de-a se opri din lucru sau de-a scăpa de copil, dar astea le erau intenţiile.

În cele din urmă, oţărâte, înfuriate şi înfrânte, Kwan şi Sunni plecară.

Mae rămase nemişcată până când fu sigură că era singură.

Apoi încuie şi-şi bară uşa. Se gândi la ce ar putea face Kwan mai departe dacă era destul de hotărâtă.

Mae luă legătura cu domnul Oz.

— Da, da, bună, e-ntotdeauna o plăcere. Uite ce e, am nevoie de-un cont wireless propriu pentru televizorul meu.

Domnul Oz păru relaxat şi voios, departe de drum.

— Asta n-ar trebui să fie greu. Sună doar la compania de telefonie.

— E urgent. Am nevoie de el astăzi.

— Astăzi? Nu ştiu. Aveai un telefon mobil, nu-i aşa? Ai putea încerca să-i suni. De ce? E vreo problemă la Comunicaţii Rândunica?

— Să spunem doar că am o bănuială că Kwan va întâmpina probleme cu contul.

Putea să-i întrerupă lui Mae semnalul.

Domnul Oz oftă. De ce era supărat? Nu el avea probleme.

— Ai credit extensibil la bancă. Ai grijă ca ei să ştie asta. Să ai pregătită documentaţia bancară, asigură-te că ai numărul de cont telefonic şi tot ce ţine de televizor. E un Hitachi 7700 PDTV. Bine? Şi Mae? Care e problema?

Mae se gândi o clipă la viitor şi la trecut, după care spuse:

— Sunt prea mult înaintea lor.

Apoi luă legătura cu Slup la biroul său de la compania de telefonie.

Chipul rotund al bărbatului radia, şi Slup chicoti.

— Nu-i nicio problemă. Ne plac noii clienţi.

— Am nevoie de el astăzi, spuse ea.

Slup se uită neîncrezător.

— Astăzi?!

Era complicat. Mae trebuia să-şi descarce noile informaţii de identificare de pe serverele lor. Slup trebuia s-o îndrume pas cu pas la procesul de reconfigurare.

La asta muncea, când se întoarseră Kwan şi Sunni. Bătură puternic la uşă.

— Mae! Nu fi ridicolă! Deschide uşa!

— Mae, de ce pleci de la Comunicaţii Rândunica?!

Mae se uită afară pe luminatorul podului. Se uită în jos la ele, care se agitau în faţa uşii zăvorite. Îl aduseseră cu ele pe domnul Wing.

Vocea lui Sunni era un chiot.

— Mae! Suntem prietenele tale! Încercăm să fim de ajutor!

Domnul Wing râse pe înfundate:

— Mae, dacă am vrea să-ţi întrerupem semnalul, la fel de uşor am putea să întrerupem curentul.

Vocea lui Kwan era ca un cuţit, făcându-i, furioasă, semn să tacă.

Mae deschise fereastra.

— Am propriul meu cont, am mâncarea mea, am familia mea. Îmi voi continua afacerea, şi-am să continuu să le spun oamenilor despre Viitură.

Kwan scoase pufăit aerul din plămâni.

— O să distrugi lucrul pe care vrei să-l salvezi.

Sunni păşi în faţă.

— Mae! Du-te măcar la nişte doctori să vadă cum merge sarcina!

— Mulţumesc că strigi asta să te audă toată valea, zise Mae.

Închise lucarna şi se întoarse la lucru.

— Mae! Nu vrea nimeni să-ţi facă rău! strigă Sunni.

Mae o auzi pe Kwan murmurând:

— Cred că înrăutăţim doar lucrurile.

Mae se întoarse la frumoasele sale pagini şi la mesajele ca nişte păsări.

Se auzi încă un ciocănit la uşă.

— Stimată doamnă Chung, strigă cineva.

Era Sezen.

Si reacţia lui Mae fu: acum ce mai e? Se duse la trapă. Dintr-o dată, i se păru cale lungă până jos în bucătărie. Nu voia să se mişte. Voia să rămână în podul său, deasupra apelor revărsate, cu maşinăria ei.

— Te rog, lasă-mă să intru, strigă Sezen.

Pe Mae păru s-o străbată un gând la doamna Tung.

Cu toţii ajungem singuri, neînţeleşi de nimeni.

Mae se duse înapoi la televizor. Se uită cum informaţiile meteo de dimineaţă erau încărcate în Balshang.

Se auziră paşi pe acoperiş. Mae auzi bocanci alunecând pe ţiglele de piatră.

— Mae, sunt eu, Sezen, zise o voce de sus.

— Pleacă, prostuţo, o să cazi şi-o să mori, spuse Mae.

— Eu nu-s una dintre ele, Mae. Eu nu ţi-aş face aşa ceva. Ce ţi-au spus?

Vocea trecea prin ţiglele de piatră la fel de clară de parcă Sezen ar fi fost în cameră.

— Vor să nu mai lucrez. Vor să-mi ia totul şi mai spun că vor să mă ajute.

— Ţţţ. Tipic. Eşti o femeie dezgheţată şi nu te aştepta ca ei să-ţi aprobe acţiunile. Mergi prea departe, prea repede.

— Vor să-mi omoare copilul, spuse Mae, cu vocea îngroşându-i-se de furie. Femeia aia afurisită din Oraş a încercat încă de la început să-mi omoare copilul, şi i-a spus lui Kwan.

— Nu-ţi face griji, Mae, Sezen nu te va dezamăgi niciodată. Da? Suntem amândouă femei dezgheţate. Ce vrei să fac?

— Coboară de pe acoperişul ăla înainte să cazi.

Sezen râse.

— Priveliştea e minunată de aici de sus. Bine. Mă ţin de vârful acoperişului, aşa că nu pot cădea. Deci, ce vrei să fac?

Mae se gândi. Se gândi cum ar fi să fie încolţită singură pe câmp, înconjurată de aşa-numiţi prieteni. Se gândi la toate orele cât lucrase. Se gândi la copilul din pântecele său făcut din foc. Se gândi la adevărul neîndoielnic că făcea prea mult Mai mult decât orice, se gândi la sat.

— Vreau să strângi Info, spuse Mae. Info despre zăpadă.

— Mae! strigă cineva. Ce se petrece?

Sezen chicoti.

— L-ai închis afară pe Siao.

— Siao, stai aşa, e cineva cu tine?

Preţ de-o secundă, Mae îşi imagină că ele ar putea fi alături de Siao; preţ de-o secundă, că Siao s-ar fi putut chiar să li se alăture.

— Vreau de mâncare! răspunse el strigând.

Mae coborî şi-i dădu drumul în casă. Sezen li se alătură, rânjind în vreme ce Mae tuna şi fulgera, plimbându-se prin propria-i bucătărie cuprinsă de furie. Siao şi Sezen îşi surprinseră reciproc privirea şi mimară o eschivă.

— Deci am un nou cont wireless, maşinăria mea e sus în pod! N-am nevoie de ei!

— Bun, zise Siao cu un zâmbet slab. Ai simţit de-o vreme încoace nevoia să fii independentă de Kwan. Nu-ţi face griji,

bine? Dacă întrerup electricitatea, ştiu cum să-i dau din nou drumul. Am să pun imprimate pe uşi, orice.

Mae îl îmbrăţişă în semn de recunoştinţă, iar el o sărută pe creştetul capului. Se ţinură în braţe doar un moment, de parcă ar fi fost în spaţiul cosmic. Apoi îşi amintiră că Sezen era de faţă. Aceasta făcu un gest misterios şi întru câtva ştiutor, ridicând ambele mâini cu palmele în sus.

***

În seara aceea sosi un e-mail de la domnul Ken.

Era introdus de la tastatură, nu-l înregistrase vocal, aşa încât probabil nu voise să fie auzit de cineva. Era trimis de pe aparatul lui Sunni.

Dacă ai probleme, te voi ajuta. Ştii asta. Te rog să-mi ceri ajutorul. Dar, te rog, spune-mi un lucru: care-i treaba cu copilul?

Pe toate stelele cerului, tocmai lui nu-i spusese. Nu-i spusese lui Kuei de copilul său. În cameră păru pe dată să fie mai rece, îi ardeau obrajii. Îl auzea pe Siao jos în bucătărie, pregătindu-i cina. Lingura de metal zăngănea lovindu-se de cratiţă; Siao fredona un cântec.

Mae! Ce faci?

22.

Era anul noul chinezesc şi Mae era singură.

Kwan ţinea o petrecere. După toate câte se întâmplaseră, Mae nu voia să participe. De ce s-o facă – să fie dojenită, linguşită şi implorată?

Ceva nu era în ordine cu Siao. Se întorsese de la Ceainărie părând distrat. Îşi rupse vârful unei unghii cu dinţii, o sărută pe Mae pe obraz şi-i spuse să nu-şi facă griji. Apoi dispăru în maşina tânărului domn Pin. Bătrânul domn Chung se fâţâi şi ridică din umeri, apoi plecă devreme, poate stânjenit, la o adunare de ţărani bătrâni şi veşnic nemulţumiţi ca şi el.

Mae sperase măcar să bea puţin vin de orez cald de Anul Nou, alături de familie, alături de Siao. Ori de câte ori discuta cu Siao, avea parte de vorbe bune, întotdeauna se simţea în siguranţă.

Nu era stăpâna lui; dacă el voia să meargă şi să se distreze, foarte bine. Nu era însurat, avea nevoie de o femeie şi probabil spera s-o găsească.

Şi, ah, Mae, asta e. Din cauza asta îţi tremură mâinile neîncetat. Din cauza asta nu poţi sta locului. Vezi o altă femeie venind în casă, iar asta te nelinişteşte, dar mai mult de-atât, vezi o altă femeie alături de Siao.

Mae? Ce s-a întâmplat aici? Stai jos, Mae, şi uită-te la mâinile tale. Ce-ţi spun ele?

Îţi spun că vrei să te uiţi în ochii lui albaştri-cenuşii calmi, sinceri. Vrei să-i vezi braţele fine şi slabe, cu pielea mătăsoasă care îmbină Karzistanul cu China. Vrei să-i auzi vocea profundă, măsurată. Iţi doreşti să fie aici. Iţi doreşti să fii cu el.

Mae îşi îngropă capul în palme. Oh, Mae, Mae, Mae, Mae, ce-i asta?

Se ridică de la masa de bucătărie. Vreau să lucreze cu mine. Lucrăm bine împreună. Înţelege lucrurile pe care le înţeleg eu. Se pricepe chiar mai bine ca mine să vândă, e mai priceput ca mine să înţeleagă la ce servesc toate lucrurile astea noi…

Da, Mae, şi ce altceva?

Vreau să-l ţin, vreau să-i dau un cămin, vreau să-i arăt respectul pe care fratele lui prostovan nu i l-a arătat niciodată. Vreau să ştie că cineva vede cât este de deştept, de blând, de răbdător. Cât de înţelept.

Oh, Mae. Eşti îndrăgostită de fratele soţului tău.

Ei bine, asta e tradiţia. Soţul moare, fratele îi poate lua locul. Dar când soţul doar pleacă? Când soţul pleacă fiindcă soţia l-a înşelat cu vecinul de vizavi?

Şi când e pe cale să dea naştere copilului vecinului de vizavi?

Oh, Mae, câte probleme îţi faci. Dacă ai iscat scandal înainte, ce se va întâmpla după asta? Şi sărmanul Siao, dacă nu simte nimic altceva pentru tine în afară de prietenie? Ce va simţi el dacă-ţi vei dezvălui sentimentele? Veţi fi blocaţi împreună în casă, vă veţi vedea unul pe altul aproape goi zi de zi, el va trebui să se gândească la fratele lui, va trebui să fie vecin cu domnul Ken… Oh, Mae, nimeni n-are nevoie de asta!

Mae, dacă te dai la fratele soţului tău, chiar că vei pierde totul. Poate că într-adevăr ţi-ai pierdut minţile.

Dar, o dată descoperit, sentimentul nu voia să plece.

Iubesc bărbiţa lui, iubesc felul cum îi sclipesc dinţii când zâmbeşte, iubesc felul lent cum merge, iubesc cum întoarce lucrurile, le face să stea în cap şi-n felul acesta par mai logice. Doamne, îi iubesc corpul, îi iubesc mintea.

Când s-a schimbat? Când am observat parcă în treacăt că este, de asemenea, chipeş? Când s-ar trezit şi-a început să vorbească? Sau, mai degrabă, când am început să-mi plec urechea la el?

Mae, lasă asta. Nu-ţi place să fii singură, atâta tot. Să fiu singură de Anul Nou mă face geloasă. Nu-mi place să fiu nebuna satului. Nu-mi place să fiu unde sunt. Eu nu sunt Madam Bufniţă, nu sunt Doamna Distrugere, şi-mi doresc ca toate astea să înceteze. Vreau pace, vreau linişte.

Se duse în pod să lucreze. Din clipa în care trezi televizorul la viaţă, acesta fu invadat. Ecranul se lumină şi pe el apăru Kwan.

— Mae, zise femeia, sufrageria văzându-se fantomatic în spatele ei.

Mae se întinse ca să-l restarteze.

— Te rog să nu pleci. Trebuie să vorbim în direct. Deschide alt canal.

Imaginea fu ruptă în jumătate, şi acolo, pe maşinăria ei, neinvitată şi plină de îngrijorare, era Fatimah, cea de la Yeshiboz Sistemlar.

— Bună, Mae, spuse ea.

Mae simţi cum îi intra frigul în oase.

— Fatimah, ţi-am spus o dată că-ţi va fi imposibil să faci bine, zise Mae. Nu are de-a face cu cine eşti tu. Asta îţi e meseria.

— Mae, te rog să asculţi, zise Kwan. Femeia aceasta e doctor.

— Infirmieră. Ea m-a ţinut prizonieră.

Fatimah arăta atât de dulce, fardată, dichisită. Oh, e îmbrăcată în alb, asta-i dă dreptul să omoare copiii oamenilor.

— Doamnă Chung. Nu există nicio şansă s-o duci la termen. Te-ar putea omorî.

— Oh, aşadar nu-i nici pe departe sigur că voi muri?

Fatimah suspină.

— Nu dacă te-am putea duce la un spital.

Braţele lui Kwan erau încrucişate. Era postura pe care o adopta ori de câte ori se lupta cu stupiditatea celorlalţi oameni.

— Încearcă să vă ajute pe amândoi, Mae.

— Mae, zise Fatimah, părând conciliatoare. Vino la noi la spital, rămâi cu noi.

— Bine. Poate că voi merge să stau la spital în mai. Poate toată luna. Te mulţumeşte asta? La revedere.

Mae scoase aparatul din priză şi detaşă bateria. Imaginea ecranului se dezumflă parcă împunsă. Toate liniile de comunicare aveau să fie întrerupte, iar codul băgăreţ dezactivat. Introduse bateria la loc şi apăru un ecran nou, curat. Îşi descărcă mesajele scrise.

Aparatul îi fu invadat din nou. Imaginea se compuse în etape.

— E-o neobrăzare să dai buzna peste mine aşa, zise Mae.

— Încă mai distribui fluturaşi, zise Kwan, fixând-o cu privirea. Încă le spui oamenilor: „deocamdată nu-i nicio Viitură, dar să mai cadă nişte zăpadă şi ea va veni”. A venit astăzi la mine bătrâna doamnă Nan să mă întrebe dacă nu pot să-i ţin caprele în pod.

— E cel mai sigur loc pentru ele, spuse Mae. Dat fiind că nimeni nu face nimic să-i salveze pe oameni, poate că măcar caprele vor supravieţui viiturii.

— De ce vrei să naşti copilul? întrebă Kwan.

— Tu de ce i-ai născut pe ai tăi?

— Crezi că-i vreun fel de semn magic? întrebă Kwan, încă frumoasă, cu mici pungi de bătrâneţe sub gura fermă.

Mae îşi scoase maxilarul în faţă.

— Da, zise ea.

Dacă aşa pui problema.

Ochii lui Kwan se căscară pe moment.

— Uite, Kwan. Mă ocup de treaba asta cu vremea. Vremea este un tot unitar. Dar nu aşa cum credem noi. Noi credem că tot ce se întâmplă are o cauză. Că lovesc cu cuţitul şi din asta rezultă o tăietură. Dar, uneori, tăietura are loc şi altundeva, fără nicio cauză. Uneori lucrurile se întâmplă pur şi simplu fiindcă lumea este ţinută la un loc de tipare. Lucruri care se aseamănă. Aşa că există semne şi minuni.

Kwan îşi alese bine cuvintele.

— Crezi că e-un semn copilul tău.

— La fel este şi Viitura, spuse Mae.

Kwan păru pe moment înfrântă. Şovăi puţin şi-şi plimbă mina pe frunte.

— Chiar că ai lucrat prea mult.

— Sarcina mea e situată în stomac, copilul se va naşte pe gură. Ştii de ce vrea domnul Tunch să moară copilul meu? Fiindcă e de părere că şi copilul meu este un miracol.

— Mae, zise Kwan cu disperare. Ascultă-te cum vorbeşti. Te rog. Vorbeşti ca o femeie bătrână şi superstiţioasă de acum o sută de ani.

— Asta şi sunt, zise Mae.

Kwan scutură din cap.

— Totul se schimbă şi copilul meu e parte din întreg. Ştii cu ce se ocupă Fatimah? Ajută la crearea câinilor vorbitori inteligenţi. Unul dintre aceştia m-a ajuta să evadez. Numele lui era Ling. Cum sună pentru poporul karz, eh?

— Ei întotdeauna le dau câinilor nume chinezeşti. Un câine vorbitor inteligent, şi a cerut, *a cerut* să fie transformat înapoi în câine simplu.

Faţa lui Kwan se mişca uşor dintr-o parte în cealaltă.

— Chiar că ai luat-o pe arătură, Mae, suspină ea.

— Cine a luat-o? Tu mă ameninţi, tu dai buzna în maşinăria mea. Ai de gând să-mi dobori şi uşa? Ai de gând să mă târăşti afară în noapte?

Kwan nu răspunse. Chipul său spunea: *Orice e nevoie să te ajut.* Cuvintele ei spuseră altceva:

— Mae. Poţi crede orice aiureli vrei. Dar trebuie să-ţi ţii gura, fiindcă aiurelile tale pun capăt tocmai lucrului în care crezi cei mai mult. Progresul. Mae, nu pot să le spun oamenilor că ăsta-i un lucru bun când pe tine asta te scoate din minţi.

— Ah, deci nu eşti cu adevărat îngrijorată pentru mine.

Kwan se scărpina delicat în cap.

— Mă îngrijorează multe lucruri, inclusiv tu.

— Aşadar. Cum ai de gând să mă faci să tac? Shen n-a putut. Te preocupă atât de mult progresul. Progres este să începi să faci pe şeful cu oamenii, aşa cum face guvernul?

Guvernul crede că eşti o absurditate, Kwan. Cine ţi-a salvat atunci pielea?

— Tu.

— Atunci, lasă-mă în pace.

Kwan părea foarte hotărâtă.

— Am de gând să-ţi întorc serviciul, Mae. Nu fac parte dintre cei care-şi abandonează prietenii.

De această dată, Kwan fu cea care întrerupse legătura. Mae fu lăsată să tremure de nervi. Cine era Kwan să-i spună ei ce să facă? Să-i spună ce să vorbească, să-i spună să scape de copil? Kwan, ai fost prea mult timp importantă în sat, ai ajuns să te crezi Femeia Şefă. Îşi citi corespondenţa.

e-mail de la: domnul Ken Kuei

20 februarie

Dragă Mae,

An Nou Fericit. E din ce în ce mai uşor să folosesc e-mail-ul. Îmi aduce aminte de când am învăţat să merg pe bicicletă.

Brusc, fără niciun motiv, ştii s-o faci. Îmi doresc însă s-o fi învăţat de la tine.

Dat fiind că mesajele astea pot face înconjurul lumii, m-am gândit să trimit unul pe-o distanţă şi mai mare. Peste curtea noastră.

fişier audio de la: locotenentul Chung Lung
20 februarie

Tsang l-a părăsit pe tata. Am ştiut că vor fi probleme când a început să piardă în greutate şi să se îmbrace în negru, şi şi-a umplut tot mai mult timp gătindu-se. Şi-a găsit de lucru la un escroc de întreprinzător imobiliar. Vorbea în faţa tatei despre toate oportunităţile pe care acesta i le oferea. Cine cu clienţii. Credea că a devenit o Frumuseţe de Balshang. A fost întotdeauna o femeie foarte proastă. Înainte se prefăcea că-i place de tata, dar măcar îl lăuda în faţa ofiţerilor. Brusc, asta a încetat. A început să spună lucruri care să-l facă pe tata să pară un prost, iar el stătea cu rânjetul ăla năuc pe buze, părând cu adevărat prostovan. Asta a scos-o din minţi pe sora mea Ying. A spus că nu va mai sta în aceeaşi cameră cu Tsang.

Tsang era foarte pornită şi împotriva mea: „Oh, deci asiaticele nu sunt destul de bune pentru tine, aşa că vrei să laşi Kizuldahul cât mai mult în urma ta.” „Cum ai făcut tu?”, am ripostat. „Şeful ăsta al tău e însurat?” Aşa că, în cele din urmă, a plecat cu gangsterul ei şi tata e singur. Vrea să vină să stea aici cu mine. Nu-l pot lua la mine, mamă. Eu trebuie să primesc ofiţeri în vizită, chiar nu este posibil. A venit aici acum două nopţi când stăteam la poveşti cu colonelul. Tata era beat şi plângea şi-o înjura pe Tsang, şi te înjura pe tine şi înjura viaţa, şi arăta ca un ţăran adevărat. Am încercat să-l ţin sub control, i-am spus că poate rămâne peste noapte dacă vrea. Sarah a încercat să-l ducă în bucătărie şi el i-a alungat mâinile şi-a început să-i spună „târfă occidentală”. Şi-a început să-mi spună că acum cred că sunt om mare, dar că nu voi mai fi când nevasta mea occidentală va afla că am un mădular mic. Toate astea în faţa colonelului. Cu adevărat îngrozitor. Ştiu că era tulburat, dar, sincer, nu se poate comporta în felul ăsta. Nici eu, nici Ying n-am mai primit vreo veste de la el de două zile. Am să încerc să-i

fac o vizită astăzi când ies de la serviciu. Îţi voi povesti ce s-a întâmplat.

e-mail de la: domnul Bedri Eyoobogloo
20 februarie

Mae,

Mulţumesc pentru informaţii. Documentul ataşat arată ce se întâmplă când le comparăm cu ceea ce se întâmplă aici. Aveţi parte de mai multă zăpadă *fiindcă* este mai cald. Are loc o evaporare mai intensă, care apoi cade pe pantele mai înalte.

Avem parte de Răsuflarea Dragonului când o inversiune deasupra deşertului este împinsă brusc spre sud de-un front de aer rece venind dinspre nord. De obicei, asta se întâmplă vara, când se încălzeşte aerul. Are loc, de obicei, sub forma unor mişcări masive şi unice de aer.

Avem o inversiune acum – sunt 32 de grade Celsius în Balshang! Avem parte de mici Dragoni. Mustafa le zice aici „Strănuturi de Dragon” – vârtejuri de aer rece care coboară sub formă de spirală, producând pale de aer foarte cald, pe zone foarte limitate. Frontul atmosferic însuşi nu se mişcă, nici inversiunea. Totuşi, aceasta e situaţia premergătoare.

Informaţiile trimise de tine sunt fragmentare, iar asta ne dezamăgeşte. Asistenta ta, Sezen, nu se poate compara cu tine.

Mae deschise documentul ataşat şi-l introduse în propria sa bază de date. Se ridică şi se uită pe lucarnă. Ningea abundent. Era atât de cald, încât fulgii păreau să se fi adunat în grup, aproape ca şi când ar fi aruncat cineva cu bulgări sau bezele.

Îi comandă maşinii:

— Calculează probabilitatea de viitură.

50-50 probabilitate de viitură

Acesta e ultimul avertisment pe care îl pot imprima. Am rămas fără hârtie. Vă rog să vă luaţi măsuri de precauţie. Harta este o hartă a Kizuldahului cu locurile cele mai probabile pentru producerea de avalanşe şi scurgeri de apă.

Dacă se încălzeşte afară, zi sau noapte, dacă simţiţi Răsuflarea Dragonului în ceafă, plecaţi din partea de apus a satului. Duceţi-vă spre răsărit, în locuri mai înalte. Cel mai bine e în jurul casei lui Kwan. Acum e momentul să vă urcaţi grânele în pod; nu aşteptaţi să înceapă viitura. Doamna Tung spune că atunci când vine, viitura pare veselă. Apa râde, pietrele aplaudă.

Dacă auziţi aşa ceva, plecaţi din calea ei, plecaţi din calea ei, pentru numele lui Dumnezeu.

Prietena voastră nebună,

Chung Mae

Mae dădu fuga cu fluturaşii ei acasă la domnul Ken şi bătu la uşă.

Îi deschise mama lui. Bătrâna doamnă Ken se uită aspru la ea. Era o femeie durdulie, sleită de puteri, de vreo şaizeci de ani, asudată, cu părul ciufulit.

Mae nu-i dădu ocazia să vorbească.

— Guvernul spune că există probabilitatea pornirii unei Viituri, că e frig în Rusia; dacă frigul se pune în mişcare, toate piesele vor intra la locul lor, Dragonul se va trezi la viaţă, zăpada se va topi. Asta e. Aşa că, dacă se încălzeşte, duceţi-vă sus, la Kwan acasă. Nu e bine pentru noi, cei din capătul ăsta de sat. Vedeţi?

Mama domnului Ken se uita ţintă la ea ca o stâncă. Luă hârtia pe care i-o întinse Mae şi-o ţinu la depărtare de ea când Mae arătă cu degetul spre hartă.

Fără să spună ceva, doamna Ken rupse hârtia cu calm, cu grijă.

— Am să pun asta unde-i e locul, spuse ea.

— Sunt însărcinată cu nepotul dumitale, zise Mae, şi plecă, nemaiavând timp de pierdut.

Se lupta cu poarta de la curte, când auzi paşi.

— N-o lua în seamă pe mama, e încă tulburată, zise domnul Ken.

Faţa lui era de-un albastru fosforescent din pricina luminii zăpezii, şi conturată în auriu.

— Sunt obişnuită cu asta, zise Mae.

I se părea că Ken Kuei îi ieşise din viaţă cu mulţi ani în urmă.

— Pot să te ajut? întrebă el.

Mae pregetă.

— Da, spuse ea, şi-şi împărţi fluturaşii în jumătate şi-i dădu lui o parte. Împrăştie astea pe Strada de Jos; mi-ai fi de mare ajutor cu asta. Eu voi merge pe Strada de Sus, şi-am să-i cer lui Sezen să meargă pe Mlaştinii. Dacă vine Viitura, du-o pe mama ta la Kwan acasă.

— Tu unde vei fi?

— Eu voi merge la moschee, ca să pot folosi microfonul muerainului. Bun, mulţumesc de ajutor. Poţi merge în direcţia aia – eu voi merge într-acolo, în sus.

Ken nu se clinti din loc.

— E al meu copilul?

Mae îşi spuse: cu asta mă aleg fiindcă n-am lămurit lucrurile; sunt reţinută tocmai când nu trebuie.

— Sigur că da. Al cui să fie?

— Vrei să te măriţi cu mine? După ce va veni Aerul?

Zăpada cădea ca un leşin în sens invers. Fulgii albi, nu întunericul, îi închideau câmpul vizual începând de pe laturi.

O lumină albastru-cu-auriu reflectată pe obrajii acelui bărbat frumos şi credincios.

— Da, zise ea, după care ezită. Probabil.

— Probabil, spuse el dezamăgit.

— Mişcă-te, te rog. Te rog.

Ochii şi vocea ei erau rugătoare. Sigur că am nevoie de ajutor ia asta – te rog, ajută-mă.

Domnul Ken clătină din cap, serios, solemn, nu tocmai descuiat la minte, dar bun. Păşi pe poartă afară şi porni de-a lungul Străzii de Jos. Mae se trezi că se uita fermecată la spatele lui lat, tăcut. O, Doamne, îşi spuse ea, şi pe el îl iubesc.

Se întoarse şi porni spre nord-est.

Urcă dealul către casa lui Sezen. Bătu la uşă.

— Sezi! Sezi! Eu sunt, Mae.

Hatijah deschise uşa, părând nervoasă, dar bucuroasă să-şi vadă binefăcătoarea de Anul Nou. Capra din curte începu să behăie de agitaţie.

— Bună, Hatijah. Cincizeci la cincizeci probabilitate de viitură, aşa că ăsta-i ultimul meu fluturaş.

Sezen îşi făcu apariţia, ţopăind, trăgându-şi un bocanc în picior.

— Stimată doamnă Chung. Mergi la petrecerea lui Kwan?

— Nu, şi nici tu nu mergi, nu încă. Vei duce astea pe Strada Mlaştinii de Jos, bine? La familiile Mack, Chu, Han.

Sezen îşi răsfrânse buza.

— N-o putem lăsa pe An să se înece?

— Nu avem timp de glume. Vreau să mă întorc la maşinăria mea înainte ca Wing să afle că nu sunt acolo.

— Oh, Mae. Doar un trădător înecat. Te rog.

Sezen se prefăcu linguşitoare ca un copil. Prietenul ei bun de nimic apăru şi el somnoros. Nu purta cămaşă şi burta sa grăsuţă, fără păr, se clătina.

— Spune-i prietenului tău că, din cauza lui, oamenii ar putea rămâne fără mâncare, şi să se îmbrace cu ceva.

Sezen chicoti.

— Tocmai ne-o trăgeam.

— Nu-i o glumă, Sezen!

Vocea lui Mae era ridicată în semn de avertizare.

— Uite, toată treaba în a fi rebel e să ai mai mult stil, nu mai puţin.

Sezen îşi înghiţi rânjetul, stânjenită. Da, Mae avea dreptate.

— La ce te poţi aştepta de la mine, având copilăria pe care am avut-o?

— La mai mult, replică Mae. Mişcă-te!

Deja zăpada caldă îi umpluse urmele paşilor. Mae urcă anevoie dealul spre şcoală, unde locuia profesorul Shen. Bătu la uşa lui. De ce, *de ce* nu-i răspundea nimeni niciodată? Bătu din nou.

— Da? întrebă vocea lui Suloi.

— Suloi, te rog, deschide doar pentru un moment. Îmi pare rău că deranjez.

Micuţa încăpere de lângă şcoală era scufundată în lumină de lumânare şi mirosea a vin. Suloi era toată un zâmbet, dar la intrare fusese tras un paravan şi-n spatele lui sforăia soţul ei.

— Bună, Mae! An Nou fericit. Mergi la petrecere diseară?

Îşi dorea ca totul să fie normal, îşi dorea ca toată lumea să fie prietenă cu toată lumea. Mae îi dădu fluturaşul fără niciun cuvânt.

— Oh, făcu Suloi dezamăgită.

Păru blocată, ruşinată.

— Nu spun că-i iminent, doar cincizeci-cincizeci.

Suloi păru tristă.

— Mergi pe la toţi din sat cu asta?

— Sigur că da, zise Mae. Ce crezi, că aş lăsa pe cineva neanunţat?

— Ştiu că vrei binele, Mae, suspină Suloi. Mae, ştii ce le făceau oamenii vrăjitoarelor?

— Le alungau, spuse Mae.

— În ninsoare, zise Suloi.

— Dacă nu spuneau adevărul, spuse Mae. Trebuie să plec.

— An Nou fericit, spuse Suloi încet, şi se întoarse la soţul ei sforăitor.

Mae coborî în grabă dealul spre prima casă de pe Strada de Sus.

Soţii Okan erau un cuplu de bătrâni; toţi copiii şi nepoţii lor se mutaseră la oraş. Fură încântaţi să primească vizita cuiva.

— An Nou fericit, spuseră ei în cor şi săriră să-i dea din vinul cald pe care nu-l împărţeau cu nimeni.

— Cât eşti de bună, spuse ştirb Doamna Okan, cu faţa încadrată de cea mai bună năframă colorată a ei.

Mae nu se putea îndura să-i facă să se simtă părăsiţi de Anul Nou, aşa că stătu cu ei şi sorbi din vinul fiert şi-n tot acest timp îşi dori să poată pleca, şezând dreaptă de spate pe divan.

— Şade atât de frumos, zise doamna Okan.

— Relaxează-te, lasă-te pe spate, bea cu noi! spuse domnul Okan. Allah iartă în ziua asta şi, pe deasupra, nu e făcut din struguri.

Bătrânul făcu cu ochiul, pielea sa fiind ca un pergament vechi şi pătat strâns pe oase.

Începură să discute despre copii, nepoţi, chiar strănepoţi. Fotografii, o sumedenie de copii, şi copii care ţineau acum ei înşişi copii în poală.

— Dacă… — începu Mae, dacă auziţi un sunet ciudat la noapte…

— Oh! Anul Nou. Nu ne deranjează sunetul.

— Ar putea avea loc o Viitură, zise Mae. Dacă vine Viitura, trebuie să mergeţi la Kwan acasă.

Zâmbetele lor se şterseră, deveniră nedumeriţi. Mae încercă să le explice. Inima doamnei Okan se îngreuna vizibil. Mae nu venise să socializeze; venise fiindcă era o problemă de-un fel sau altul. Era bine când venea cineva fiindcă erau probleme, dar şi mai plăcut era când venea cineva ca să se simtă bine. Clătinară amândoi din cap şi încercară să zâmbească. Dar paharele lor mici erau lăsate jos. Mae se simţi groaznic pentru ei.

— Cum s-ar presupune că putem ajunge noi la domnul Wing acasă? spuse domnul Okan, zâmbind şi ridicând în acelaşi timp din umeri. Eu pot doar să-mi târâi picioarele după mine.

Îşi mişcă înainte şi-napoi picioarele încălţate în saboţi, iar soţia alături de care trăia de cincizeci de ani chicoti şi-l prinse de braţ.

Cum, într-adevăr?

— Trebuie să plec, spuse Mae.

La uşă, soţii Okan spuseră la unison:

— Ne bucurăm că te-am văzut, An Nou fericit!

Mânată de-un impuls, Mae se aplecă în faţă şi-i sărută pe amândoi.

— Oh-ho, glumi domnul Okan. Am o nouă iubită!

În casa vecină locuiau domnul şi doamna Ali.

Doamna Ali deschise uşa, părând înfuriată.

— Ştii de ce am venit, spuse Mae şi-i dădu fluturaşii.

— Mă tem că ştiu, zise doamne Ali, vechea aliată a lui Sunni. Asta-i tot ce ai să-mi spui?

— Un An Nou fericit, spuse Mae. Salut-o pe Sunni din partea mea.

Ali va ţâşni ca fulgerul la ceilalţi. Ştiu asta, dar n-ar fi drept să las pe cineva pe dinafară.

În casa alăturată, familia Doh ţinea o petrecere.

— Ah! Madam Bufniţă! strigă doamna Doh, roşie la faţă şi prietenoasă. Bună!

O luă pe Mae de mână şi-o trase înăuntru. Casa ei era plină de oameni – familia ei mare, familia Ling, familia Soong şi familia Ping.

— Nebuna noastră preferată! zise doamna Doh şi-i îndesă lui Mae pe cap o pălărie de hârtie. Oh, uitaţi, încă un fluturaş de la Mae a noastră!

— Lasă munca şi îmbată-te ca noi, spuse tânărul domn Doh şi-i puse în mână nişte vin de orez.

Radiocasetofonul era deschis şi tinerii dansau. Tânăra domnişoară Doh se fâţâi spre ea, îi luă toţi fluturaşii şi-o forţă să se alăture cercului lor de dans.

Mae dansă... şi calculă. Petrecerea aceea o scutise să mai bată drumul până la alte trei case. O preveni pe tânăra domnişoară Doh, care era lipită de ea în cerc:

— Principalul pericol pe Strada de Sus vor fi stâncile care vor cădea de pe terase. Casele precum a voastră vor avea cel mai mult de suferit. Trebuie să lăsaţi totul.

— Opreşte-te! spuse tânăra domnişoară Doh. Simte-te bine! Viaţa e scurtă!

Mae îşi permise un singur dans. Apoi refuză totul cu o clătinare din cap, îşi luă înapoi hârtiile şi plecă.

Urcă şi apoi coborî de cealaltă parte a arcului abrupt al singurului lor pod. Casa următoare aparţinea lui Hasan Muhammed. Mae înghiţi în sec şi bătu la uşă.

I se răspunse cu promptitudine. Soţul părăsit al lui Tsang se ivi în cadru curat, rigid şi mândru. Îşi ţinea în braţe băieţelul.

— Da? întrebă el cu capul pe spate, departe, parcă deranjat de-un miros rău.

— Stimate domnule Muhammed, îmi pare rău că vă deranjez. Pentru orice eventualitate.

Mae îi întinse un fluturaş.

El nu-l luă. O măsură din priviri pentru o clipă, apoi îşi mută copilul pe celălalt braţ.

— Am dus deja totul în pod, spuse el cât se poate de serios. Când va veni, vom merge cu toţii direct la casa domnului Wing, eu şi copiii mei.

Cineva o credea.

— Sunteţi bine pregătit, spuse Mae.

Prinse de piciorul băieţelului şi-l ţinu aşa.

— Lucrurile rele se întâmplă, spuse domnul Muhammed. Cum ştim prea bine amândoi.

— Ţineţi o ureche ciulită. An Nou fericit!

El clatină uşor din cap şi închise uşa.

— Mulţumesc, domnule Muhammed! adăugă ea, uitându-se la uşa tăcută.

Se întoarse şi porni în sus, spre locuinţa familiei Atakoloo. Când dădu colţul casei fratelui său, dădu peste un grup de oameni ce veneau împleticindu-se pe Strada de Sus.

— Uite-o acolo, spuse Kwan.

O lanternă trecu peste faţa lui Mae, făcând-o să strângă din ochi. Soţii Wing, Sunni şi domnul Haseem veniră cu paşi mari spre ea.

— Mae, zise domnul Wing. Asta trebuie să înceteze.

Purtau cu toţii impermeabile. Kwan – aranjată, subţire şi în negru – stătea în faţa lor, toţi cu hârtii în mână.

— Vorbim serios, Mae.

— Alea sunt hârtiile mele? întrebă Mae.

Kwan aproape c-o scotea din sărite.

— Acelea sunt hârtiile *mele*?

— N-ai să te faci de râs de Anul Nou. Ei, dă-mi acum şi restul.

Mae simţi furia.

— Dă-mi *tu* restul de hârtii. Cine a spus că poţi lua hârtiile alea?

— Le-am luat de la Sezen, dacă vrei să ştii. Ne-a scuipat în faţă, dar nu mă aştept la altceva de la ea. Dă-ne hârtiile, Mae.

— Nu sunt ale voastre, sunt ale mele.

Kwan clătină din cap peste umăr.

— Îmi pare rău, Mae, nu te poţi plimba prin sat să le strici tuturor Revelionul cu fanteziile astea.

Sunni, ascunzându-se în spatele lui Kwan, spuse peste umărul ei:

— Mae: eşti o trădătoare faţă de tine însăţi cu nerozia asta.

Wing şi Haseem se apropiară de ea.

— Să nu puneţi mina pe mine, îi preveni Mae.

Kwan scutură din cap.

— Îmi pare rău că s-a ajuns la asta, Mae, dar nebunia trebuie să înceteze.

— Nu mai suntem prietene, preveni Mae din nou.

— Asta e alegerea ta.

Mae îşi strângea fluturaşii la piept, ultimele hârtii ale ei. Wing le înşfăcase deja.

— Hai, Mae, nu înrăutăţi situaţia, spuse Wing.

— Prietena voastră nebună, chicoti domnul Haseem.

— Te rog, Mae, se fistici Sunni.

— Eu nu am prieteni deloc, spuse Mae cu o voce firavă, ferindu-se de domnul Wing.

Domnul Haseem o prinse de braţe. Mae se crispă, strângând hârtiile la piept. În stomac îi ardea focul. Wing se întinse prin spatele ei.

— Aşa chiar că nu ajungem niciunde, spuse domnul Wing, încă decent, încă zâmbind.

Mae începu să ţipe.

— Fură de la mine! Mă jefuiesc! Hoţii! Ajutor!

Hârtia era lucioasă, aşa încât mesajele să poată fi imprimate fără mare risipă pe ea. Era alunecoasă, şi începu să-i scape din braţe.

— Sezen! Ju-mei! Siao! Ajutor! Ju-mei!

Focul ţâşni din ea, un foc asemănător cu Răsuflarea Dragonului. Se întoarse şi îi lăsă să-i ia fluturaşii. Sucuri arzătoare ţâşniră din stomacul ei incandescent şi-l stropiră pe domnul Haseem peste faţă.

— Ah! schelălăi acesta şi se dădu în spate. Doamne! M-a scuipat.

— Mae, spuse Kwan, dându-şi ochii peste cap, clătinând din cap.

Se uită la Sunni.

— E din ce în ce mai rău.

— Ea şi Sezen, ridică din umeri Sunni.

— Mă arde. Chiar mă arde! strigă soţul lui Sunni.

Acizii îi ardeau pielea.

Şi Mae încremeni, căci începea într-adevăr să creadă în ajutorul magiei.

Răsuflarea Dragonului.

O, Doamne, dacă sunt în parte şi eu de vină?

Dintr-o dată, Wing începu s-o scuture.

— Mae! Ajunge!

Îi luă hârtiile.

— Există o probabilitate de cincizeci la sută, spuse Mac cu o voce slabă. Nu spun că trebuie să se întâmple. Spun că s-ar putea. Spun că trebuie să fim pregătiţi.

Kwan se uită la ea cu un fel de compasiune.

— Îmi pare rău, Mae. Dacă vei avea chef mai târziu să vii la petrecere, vei fi cât se poate de binevenită.

— Probabil că e ca un furnal nuclear înăuntru! spuse domnul Haseem, ştergându-şi faţa cu o batistă.

— Încerc să-mi diger copilul, spuse Mae, puţin cam nepotrivit având în vedere tot ce se întâmplase.

O lăsară acolo.

Ea ascultă cum cădea zăpada.

Uşa din faţă a casei familiei Wang se deschise. În lumina caldă stătea fratele ei, Ju-mei.

— Mae, ce se întâmplă? întrebă el.

— Oh, Ju-mei! Mi-au luat ultimele hârtii! Şi sunt mari şanse să aibă loc o Viitură.

— Intră – vino şi încălzeşte-te, spuse el.

Îi dădu vin de orez. Avea un ceas mic şi nou de care era foarte mândru. Mae se destinse şi toastă de Anul Nou când frumosul ceas al fratelui său începu să bată.

Ignoră sunetele petrecerii de la Kwan şi, foarte puţin ameţită, se duse înapoi pe Strada de Jos. Poate că nu se va întâmplă. Sunt şanse bune să nu se întâmple, îşi spuse ea.

Ajunse acasă. Siao încă nu se întorsese. Urcă anevoie în pod şi trase un cufăr greu peste trapă. Deschise conexiunea.

Primise un mesaj nou.

fişier audio de la: locotenentul Chung Lung

21 februarie

Deci, ce s-a întâmplat acum e şi mai rău. Cred că tata s-a întors la tine. M-am dus în camera lui şi nu era acolo. Mamă, Balshang e-un dezastru, locul ăsta are drumuri şi ţevi pentru un milion de oameni şi nimeni nu ştie câţi au venit aici, între nouă

şi şaisprezece milioane. Nu-i văzusem până atunci locuinţa. Mamă, în spatele ei era o lagună din apă de canal. Toate lucrurile lui dispăruseră. Nu era nici urmă de mic-dejun, doar o farfurie foarte veche cu mâncare întărită pe ea. Asta ar putea însemnă că e plecat de câteva zile. Nu are bani la el, aşa că probabil face autostopul. Crede probabil că poate ajunge înapoi la tine prin zăpadă. E scos din minţi de disperare. Cred că nici măcar nu-i pasă că trebuie să treacă prin zăpadă. Cred că acum probabil vrea să moară. M-am gândit c-ar trebui să te previn. Dacă apare aici la mine sau la sora mea, îţi dau de veste. Încearcă, date fiind împrejurările, să ai un An Nou bun.

Ce altceva? îşi spuse Mae.

Fizic şi psihic se prăbuşi. Ce altceva se mai putea întâmpla? închise maşinăria. Scoase salteaua şi-o aşeză pe foaia de placaj care stătea între stinghiile podelei. Acoperişul era cea mai subţire parte din casă.

Dacă venea Viitura, avea s-o audă, iar dacă nu – slavă Domnului. Stinse lumina.

23

Pe Mae o trezi transpiraţia.

Se ridică în şezut pe întuneric, brusc perfect trează şi icnind. Visase Viitura; o auzise, auzise valurile tot mai mari de apă şi stâncă.

Ascultă. Totul era tăcut şi nemişcat, dar era leoarcă de sudoare.

Aerul! Era cald, cald ca vara, la fel de cald ca-n nopţile în care trebuie să dormi afară. Auzi un foşnet pe la streşini, ca o respiraţie.

Erjdha Nefsi.

Aruncă de pe ea cuvertura şi se ridică, ascultând. Foarte vag, dincolo de sunetul aerului în mişcare, se auzea un sunet de parcă dealurile ar fi fost gâdilate.

Aprinse lumina şi se uită la televizor.

Patruzeci şi cinci de grade Centigrade.

— Trezeşte-te, îi spuse televizorului.

Îşi trase pe ea o pereche de jeanşi vechi, cizmele de cauciuc şi-o haină uşoară. Îşi luă în spate un rucsac plin cu pături şi cutii de conserve. Smuci trapa din locaş şi aruncă geanta în bucătăria de jos.

— Siao! strigă. Siao, eşti acolo?

Nu primi niciun răspuns. Dacă Siao mersese în josul dealului şi era într-o casă ori cafenea, poate că ar fi fost în siguranţă. Dacă-l surprindea pe drum... Mae nu avea timp pentru închipuiri. Se roti pe călcâie şi trimise un fişier audio.

— Bedri. Sunt patruzeci şi cinci de grade Celsius, Erjdha respiră şi aud cum se topeşte zăpada. Nu ştiu dacă e sau nu Viitura, dar te rog anunţă oamenii: dacă e ce e mai rău, vom avea nevoie de ajutor. Acum e patru treizeci dimineaţa şi trebuie să nu irosesc bateriile, aşa că trimit mesajul ăsta şi plec. Nu te deranja să răspunzi, nu voi fi aici. Dacă e rău „voi fi la Kwan acasă.

Închise maşinăria şi coborî prin chepeng, zgâriindu-şi adânc antebraţul. Îşi auzea respiraţia cârâind ca zarul unui jucător la

noroc. Căzu la podea şi trase în lături draperiile alcovului lui Siao.

Bătrânul domn Chung dormea, zâmbind în linişte. Mirosea a vin de orez. Îl strigă pe nume, iar el tremură în somn.

— Stimate domnule Chung! Domnule Chung!

Îl trezi din somn năucit.

— E-aici, domnule Chung, e-aici Viitura – ridicaţi-vă!

Bărbatul căzuse în pat complet îmbrăcat. Mae îngenunche şi-i vârî picioarele în pantofii de sfoară.

— Veniţi, domnule Chung, veniţi!

Îl trase afară din casă, în curte, sub stele. Vântul cald curăţase cerul de nori; totul era cald şi limpede. Îi explică situaţia, că Siao era încă în josul dealului, că trebuie să ajungă la Casa cea Mare a domnului Wing.

Apoi Mae bătu puternic la uşa familiei Ken.

— Kuei! Kuei! Bătrână doamnă Ken. Treziţi-vă! Treziţi-vă! Erjdha Nefsi!

Fereastra de sus se deschise brusc, lemnul ei izbindu-se de perete. Profilată pe albul varului era mama domnului Ken, şuierând.

— Pleacă, nebuno. Fiul meu doarme. Ia-ţi închipuirile şi du-te.

— Simţiţi vântul! Simţiţi aerul! E cald; aproape că-i un foc. Este… aici!

Mae îşi spuse: n-am timp pentru asta, sau pentru tine.

— Domnule Ken. Ken Kuei! Trezeşte-te!

Vine, spuse o voce. *Aşa a fost şi-atunci.*

Mae începu să simtă un fel de panică.

— Ken Kuei! Ai spus că mă vei ajuta!

Aerul e ca focul şi apa mişcă pământul.

Domnul Chung spuse repezit:

— Mă întorc imediat.

Bătrânul şontâcăi cât putu de repede spre grajd.

— Domnule Chung, trebuie să mergem!

Vocea domnului Chung avea o notă neaşteptată.

— Nu-mi pot lăsa uneltele aici!

O, nu! Mae se luă cu mâinile de cap. Le strigă tuturor:

— Trebuie să plecăm cu toţii acum! Curtea noastră e într-o poziţie foarte rea. Aici se vor revărsa apa şi stâncile, nu trebuie să rămână nimeni aici!

Şi, brusc, bătrâna doamnă Tung vorbi, strigând-o pe doamna Ken pe numele din copilărie:

— Ting! Fă cum ţi se spune! Gata cu prostiile! Chiar şi-n copilărie, tot ce-ai vrut să faci a fost să stai în casă. Şi-am tot spus ce s-a întâmplat ultima dată. Viitura e aici. Scumpă fiică, trebuie… să… pleci din casa asta!

La fereastră, faţa bătrânei doamne Ken căzu. Vântul cald izbi obloanele.

Cineva o atinse pe Mae pe braţ, aducând-o înapoi.

— Sunt aici, zise domnul Ken.

Mae icni, revenindu-şi în fire.

— E cu mine. Îmi foloseşte vocea.

Domnul Ken o cuprinse cu braţul şi o sărută pe creştetul capului.

— Am să-l duc pe socrul tău la loc sigur, promise el.

— Şi pe mama ta şi familia Okan.

Mae îşi puse geanta mai sus pe umăr.

Domnul Ken zâmbi, amuzat.

— Altceva mai doreşti?

Porniră spre poartă.

— Da. Începe să strigi.

— „An Nou fericit”?

Mae îl văzu că zâmbea, lumina Junii făcându-l să pară tânăr şi voios. Bine, recunoscu ea. Îl iubesc.

Bătrânul domn Chung se întoarse cu trusa de unelte. Se înclină şi-l salută amabil pe domnul Ken.

— An Nou fericit.

Ken deschise poarta pentru ea. Zâmbetul i se lăţi şi mai mult şi începu să urle din toţi rărunchii, jucând parcă un joc de copii:

— An Nou fericit! A venit Viitura.

Mae i se alătură.

— Aceasta nu e o glumă! Zăpezile se topesc!

El se uită la faţa ei.

— Ştii, nu-i aşa?

Că el o iubea.

— Da, spuse ea. Da, ştiu. Acum, să mergem!

Mae o luă la stânga pe Strada de Jos.

— Duceţi-i pe toţi la domnul Wing! le strigă din nou amândurora, şi o rupse la fugă.

Aerul pulsa de parcă ceva uriaş şi cald şi viu i-ar fi respirat în ceafă. Alergând, strigă:

— Răsuflarea Dragonului! Treziţi-vă. Treziţi-vă!

Pe panta pietruită a Străzii de Jos apa curgea deja într-un mic torent. Picioarele plescăiau şi cizmele groase bocăneau pe pietrele inegale. Se împiedică şi se lovi cu încheietura mâinii de peretele casei domnului Kemal.

Planul ei era să ajungă la moschee, să folosească sistemul de amplificare ca să-i avertizeze pe toţi locuitorii satului. Coti pe pantă în sus spre locuinţa lui Sezen.

— *Inshallah!* icni ea.

În lumina caldă a stelelor văzu: zăpada dispăruse deja de pe pantele de mai jos.

Alergă în susul dealului, alunecând pe suprafaţa lucioasă de noroi şi licheni. Pământul pârâia sub greutatea apei de parcă ar fi fost un butoi umplut până la refuz. Când nu-i fugeau picioarele de sub ea, se scufundau în nămol.

Păşi lateral spre un făgaş deja săpat de apă. Cum sperase, acesta era deja plin de pietriş, curăţat. Şi cu apa ajungându-i până la glezne. Urcă anevoie panta împotriva curentului.

— Sezen! strigă ea. Sezen. Viitura!

Înaintea ei, pe coasta dealului, se aprinse un bec. Panta udă reflectă lumina electrică de parcă ar fi fost un câmp plin cu cioburi de oglindă.

Uşa se deschise.

— Madam Chung? spuse o voce şovăielnică.

Hatijah stătea aplecată în cadrul uşii, soţul ei privind din spate.

Mae se opri şi flutură din braţe ca să-şi păstreze echilibrul împotriva curentului.

Hatijah strigă:

— Sezen a plecat deja. A mers să-i trezească pe cei de pe Mlaştinii.

— Oh! E-o fată *bună,* zise Mae.

— Este, în ultima vreme, spuse Hatijah.

— Voi! Ce faceţi? Mergeţi la Kwan! Mişcaţi-vă acum! Terasele alea o să fie pline de apă, pereţii se vor sparge!

— Vrem s-o aşteptăm pe Sezen.

Mae simţi o înţepătură familiară de exasperare. Se luptă să iasă din şanţ.

— Hatijah! Sezen nu e mama ta, pentru numele lui Dumnezeu; ai şi alţi copii, du-te de aici acum, acum, acum! Sezen v-a făcut bagajele, ştiu asta, ia-i doar şi pleacă!

Hatijah plângea.

— Nu ne putem lăsa capra aici, spuse ea.

Inshallah. Mae se înduplecă:

— Sigur că nu puteţi, e toată averea familiei voastre. Dar Edrem, spune-i şi tu, viaţa e mai importantă decât banii. Lasă capra în plata Domnului, poate că se va putea salva singură.

Silueta lui Edrem, înaltă, uscăţivă şi lentă, murmură spre soţia sa:

— Trebuie să mergem.

Mae porni anevoie mai sus pe deal spre casa familiei Shen. Mergând, strigă:

— Edrem, mă bazez pe tine! Ia tu copiii, iar Hatijah bagajele, bine? Bine? Şi lăsaţi lumina aprinsă. Ne va trebui tuturor lumină!

Mae se luptă cu dealul, sprijinindu-se pe mâini. Povârnişul era acoperit de apă, un acoperământ vălurit, solid, asezonat cu mici bucăţi tăioase de cremene. Pietrele sfârâiau lovindu-se de degetele sale ca uleiul pe sobă. Doamne, toată coasta dealului se mişcă!

Pretutindeni în jurul ei, suspendat în aer, se auzea un sunet ca un suspin, un sunet grabnic de apă, într-o sută de mii de pâraie. Era un sunet înspăimântător, uriaş şi blând în acelaşi timp, mare cât toată lumea. De parcă Mae auzea lumea pentru întâia oară.

Asta e, ăsta e sunetul.

În mod neaşteptat, pământul se aplatiză şi Mae se împletici. Ajunsese la şcoală. Terenul de joacă prăfuit era deja un lac lucios, reflectând leagănele copiilor. Apa curgea dintr-un colţ al şcolii ca din gâtul unui ulcior.

Merse prin apă la uşă şi bătu în ea cu pumnii.

— Profesore Shen! Profesore Shen!

Deschizându-se, uşa păru să ricoşeze.

Mae simţi o nouă răsuflare caldă, dar nu a Dragonului. Udă, plânsă, în prag apăru Suloi, cu faţa lipicioasă de lacrimi.

— Nu vrea să vină, Mae, spuse ea şi fu scuturată de suspine.

Mae îşi strânse la piept sora de la Cerc.

— Cum adică?

O voce din întuneric, ca întunericul, mârâi:

— Nu va fi nicio Viitură. E-o nerozie.

— Oh, Shen, nu mă crede pe mine, dar crede apa, uită-te la pământ! Shen, te rog să vii!

Ceva se mişcă sinuos în întuneric, de parcă ar fi fost încolăcit, fără picioare.

— Nu va fi nicio Viitură.

Suloi dădu în spate.

— Nu va pleca.

Mae se rugă:

— Shen! Vino afară! O poţi auzi. Se topesc zăpezile!

— Şi zăpezile se vor scurge, aşa cum fac de două mii de ani. Crezi că maşinăriile alea ale voastre pot schimba lumea?

— Crezi că poţi ţine piept unei Viituri? Cum? Învățând-o aritmetică?!

Vocea lui Mae se sparse de furie.

Întunericul şi disperarea se descolăciră în sfârșit şi se ridicară în picioare. Armară o puşcă. Arma păcăni în întuneric.

— N-am să permit ca o otreapă scandaloasă ca tine să-mi spună ce să fac, zise Disperare, care cândva se numise Fericire.

— Du-te, Mae, şopti Suloi, şi-i dădu un brânci invizibil, iubitor.

Shen mormăi:

— Noi stăm aici unde ne este locul.

Mae o trase pe Suloi lângă ea, o îmbrăţişă, îi şopti la ureche:

— Fug în întuneric.

Apoi se îndepărtă şi alergă şi strigă peste umăr:

— Trăieşte!

Dealurile râdeau.

Se auzea un chicot, mii de râsete de satisfacţie pe când apa se zbârlea peste pietre, pe viroage în jos. Îşi croia drum plesnind feţele stâncilor din terase.

Mae alunecă pe pantă în jos spre cutia pătrată a moscheii pe al cărei fronton era montat sistemul de amplificare. Ajunse la uşă. O scutură. Sunetul de dincolo de ea era cavernos. Uşa era încuiată.

Cine încuie o moschee? N-a fost niciodată încuiată! Mae calculase, ştia că avea să-i ia trei ore să trezească fiecare casă pe rând. Era în pragul lacrimilor. Plănuise şi iar plănuise, dar nu se gândise nicio clipă că moscheea avea să fie încuiată.

Trebuia să fugă acum la domnul Shenyalar, muerainul. Cheile trebuiau să fie la el.

Cel puţin era în josul dealului. Se întoarse şi se lăsă purtată de apă şi de gravitaţie.

Mae se clătină şi alunecă pe deal în jos. Trecu în viteză prin spaţiul dintre casele Ali şi Doh. Se încâlci în cadrul unui pat ruginit aruncat de cineva. Arcurile scoaseră un sunet vesel când ea îşi eliberă picioarele. Aproape că pică pe pietrele de pe Strada de Jos şi se roti la adăpostul faţadei concave a casei familiei Doh.

— Bătrână doamnă Doh, toată familia Doh, treziţi-vă, treziţi-vă, are loc o Viitură, are loc o Viitură!

Dansase cu ei în urmă cu doar câteva ore.

— Vă rog, treziţi-vă!

Era Anul Nou şi toată lumea dormea, beată, epuizată, fericită.

Mae se roti mai departe pe pod. Micuţul râu vuia, înfăşurând arcada într-o ceaţă ce-o stropea pe Mae pe faţă şi-i dănţuia fericită în plămâni. Peste balustrada de piatră, valuri luminate de lună se revărsau albe şi calde şi înverşunate pe făgaş în jos. Mae îşi aduse aminte de raţe, de gâşte. Acestea erau deja o amintire, fuseseră deja purtate de ape. Mai jos, piaţa satului semăna cu un ocean, numai valuri scăpărătoare.

De cealaltă parte a podului era o baltă imensă. Chiar şi acolo, pe Strada de Sus, o porţiune de drum era inundată. Mae sări de pe pod şi apa îi curse peste partea de sus a cizmelor. Chiar şi acum, satul era încă adormit, încă întunecat.

— Viitură! Viitură! strigă ea.

Dintr-o dată, o lanternă scăpără după colţul casei familiei Haj.

— Mae, pe aici, spuse o voce.

Era fratele ei.

— Am dus-o pe mama sus la Wing. Tocmai vin de pe Strada de Jos.

— Ju-mei! Trebuie să ajung la familia Shenyalar.

— Bun, drumul e pe aici, în jos.

Mae înaintă spre el prin apa ce-i ajungea până peste genunchi. Ju-mei se întinse şi-o prinse de braţ. Împreună îşi croiră drum prin deschizătura pietroasă dintre casa familiei Haj şi-a vecinilor lor. Aleea era ca o grădină acvatică, plină de ferigi şi cascade. Mae şi Ju-mei căzură în Strada de Jos ca şi când ar fi sărit într-un râu.

Curentul aproape că-i luă pe sus. Apa curgea pe la colţul casei lui Ju-mei, încreţindu-se ca aşternuturile de pat, albă ca cearşafurile.

De cealaltă parte a străzii era casa înaltă de piatră a muerainului, cu placa ei de bronz. Ţinându-se unul de celălalt, Ju-mei şi Mae traversară torentul. Îi făcu să devieze în aval parcă într-un dans. Se prinseră de veranda casei al Gama şi rămaseră locului. Ţinându-se de zidurile aspre, se târâră în amonte, căţărându-se parcă pe-un versant.

Ceva pârâi. Mae se întoarse şi văzu dependinţa de paie a familiei Haj luată de curent şi purtată în jos spre piaţă. Piaţa era un lac. Singurul felinar din sat strălucea auriu pe valurile ce se loveau de uşile din faţă ale caselor Kosal şi Masud. Acoperişul dependinţei, ca o pălărie de pai, se învârtea purtat de curent. Suprafaţa apei fremăta parcă plină de şerpi.

Ju-mei o trase pe Mae în pragul casei lui Shenyalar. El bătu la uşă; Mae urlă.

— Muerainule! Muerain Shenyalar! Oh, te rog, *te rog,* deschide. Te rog, trezeşte-te! Oh, muerain! Muerain!

De ce, *de ce* nu se mişcau? Erau karzi religioşi, nu beau, nu sărbătoreau Revelionul, de ce nu auzeau?

— Are loc o Viitură, muerainule, te rog, trezeşte-te!

De undeva din vale se auzi un zăngănit îngrozitor, de parcă ar fi scăpat cineva un dulap plin cu porţelanuri. Sunetul de cioburi se rostogoli, se opri locului şi apoi încetă.

Micile terase de sub sat cădeau, prăbuşindu-se în ape.

Casele familiilor Pin şi Chu. Unde se afla Sezen?

Mae fu cuprinsă de groază.

— Shenyalar. Trezeşte-te! Oh, te rog, trezeşte-te!

Se mişcă un canat.

— Cine este?

— Doamnă Shenyalar, sunt Chung Mae. Ascultaţi, aţi auzit zgomotul ăla?

— Da, sigur că l-am auzit.

— A venit Viitura! Doamnă Shenyalar, poate veni cu mine soţul dumneavoastră, poate veni să descuie moscheea, ca să putem folosi sistemul de amplificare?

— Aşteptaţi acolo, doamnă Chung, spuse soţia.

Ju-mei începu să strige la celelalte case.

— Domnule al Gama! Domnule Haj! Doamnă Nan!

Se aprinse o lumină în casa doamnei Nan.

— Doamnă Nan! Treziţi-vă, luaţi-vă lucrurile – plecaţi! strigă Mae spre lumină.

Uşa casei Shenyalar se deschise.

— Oh, muerain! strigă Mae uşurată.

— Inshallah, exală muerainul.

Întârziase, nesăbuitul, să se îmbrace în robă preoţească. Văzu râul şi curentul lui dezlănţuit, şi noul lac de la poalele felinarului. Auzi vuietul. Se întoarse şi se uită la Mae, şi trăsăturile sale fine, delicate, spuseră pe muţeşte: *Ai avut dreptate.*

— Trebuie să-i anunţăm pe toţi, spuse ea.

Fără grabă, muerainul intră înapoi în casă.

— Nevastă! Ia copiii, ia mâncarea şi du-te numaidecât la Madam Kwan acasă.

Soţia lui strigă:

— Sigur nu-i prea devreme să ne facem griji?

— E prea târziu să ne facem griji. Îţi ordon, nevastă: ieşi din casa asta şi du-te sus la casa familiei Wing!

— Tu ce vrei să faci? întrebă soţia lui.

Se auzi un ropot de paşi pe scări.

— Datoria!

în clipa aceea, întreg satul fu aruncat în întuneric. Se întrerupse curentul electric.

— Inshallah!

— Bărbate!

— Du-te la Wing. Eu plec! strigă domnul Shenyalar.

Mae se luptă cu rucsacul şi simţi suprafaţa de cauciuc a unei lanterne antiacvatice.

— Am două, spuse ea şi-i dădu una lui.

Lumina se răsfrânse pe pereţii uzi ca zânele într-o piesă de teatru, dănţuind înaintea lor.

Mae se întoarse spre fratele ei. Îl sărută pe obraz.

— Mulţumesc, spuse ea. Să nu cobori. Strada de Jos e pierdută. Du-te sus la Soong, la Ping sau la domnul Atakoloo. Da?

— Locul meu e alături de tine, spuse Ju-mei.

— A fost întotdeauna alături de mine, frate. Dar este de asemenea alături de soţia şi de vecinii tăi. Te rog, du-te!

Ju-mei ezită, după care, fără grabă, făcu o plecăciune lungă şi joasă, de respect, în faţa surorii sale.

Apoi se întoarse, strigând:

— Mergeţi la Wing, nu mergeţi pe Strada de Jos!

De strigat, strigă Mae, căci un muerain nu se putea înjosi în felul acesta.

— Trezirea, toată lumea! A venit Viitura! Trezirea, toată lumea!

Mae şi muerainul se luptară cu torentul înapoi spre deschizătura dintre casele Haj şi Nan. Deasupra lor, stelele scăpărau cu veselie, dealurile vuiau, totul era comic. Micii oameni vedeau în sfârşit cine le era stăpânul.

Curentul de pe Strada de Sus câştigase forţă. Vuia acum ca o cascadă; micul lac ajunsese până sus în casa domnului Ping şi suprafaţa lui vălurea pe când îşi croia drum printre case.

Muerainul îşi ridică poalele robei, arătându-şi picioarele lungi, fără păr. Se întinse în spate după Mae, şi fugi, ţinându-şi sus poalele ca o dansatoare. Stelele râdeau. In jurul picioarelor lor pietrele se roteau asemenea cioburilor unor oale sparte.

Muerainul alergă în sus pe piatra cubică a podului. Jos, printre buzele pungite ale arcului de pod, râul scotea un sunet ca de copil care urlă cu gura plină de salivă. Domnul Shenyalar şi Mae ajunseră în vârful arcadei.

Mai degrabă ca un armăsar acum, tot în alb, muerainul plonjă în cascadele ce se revărsau pe ambele laturi ale străvechii case a familiei Doh. Sandalele îi fură smulse din picioare. Muerainul

strânse din dinţi şi se crispă şi ţopăi pe pietre cu picioarele goale. *Au vai ah au.*

Stelele se ţineau de foaie, cu ochii lor mici îngustaţi, ude de lacrimile râsului.

Înaintea lor se mişca ceva. Mae îndreptă lanterna într-acolo.

Domnul Ken ducea pe cineva în spate, parcă la o petrecere, braţele doamnei Okan erau pe după gâtul său.

Domnul Okan şontâcăia în urma lor, ţinându-se de tivul rochiei soţiei sale şi murmurându-i ceva.

În urma lor veneau cele două surori ale lui Sezen: Edrem, ducându-şi în braţe copilul cel mic, şi Hatijah, care ducea capra. Ochii acesteia erau rotunzi şi roz de groază.

Muerainul spuse:

— Mergeţi repede la Kwan. Podul nu va rezista.

— Curentul e puternic, spuse domnul Ken. Mae, vino cu noi.

— Nu încă.

— Mae, nu fi prostuţă. Te rog!

Mae spuse în schimb:

— Dă-i muerainului papucii tăi.

Un moment de ezitare al cărui sens fu observat şi domnul Ken îşi scoase din picioare galoşii.

— Mama ta e afară?

Kuei scutură din cap.

— Mama îşi face bagajele!

Muerainul ţopăi într-un picior, încălţându-se.

— Îşi face bagajele?! Are impresia că-i un picnic?

— Ştiu!

Domnul Ken începu să alerge ca să prindă viteză, să poată urca împreună cu doamna Okan pe panta abruptă a podului.

— Va trebui să mă întorc după ea! strigă el.

Capra clipi şi se zbătu în braţele lui Hatijah. Mae şi muerainul o luară la fugă.

Alergară direct în cadrul ruginit de pat, acum împins de ape chiar în drum. Orbeşte, săriră cumva peste arcuri. Pe dealul luminat de lună, casa lui Sunni era întunecată.

Pe povârnişul gol, toate urmele dispăruseră. Stelele scânteiau pe luciul apei. Înaintea lor, pereţii albi ai moscheii radiau lumină.

Ajunseră la uşa moscheii. Mae aşteptă, gâfâind. Muerainul se plesni brusc peste frunte.

— Am lăsat cheia acasă, spuse el.

— Ce-ai făcut?

Mae se simţi ca apa – frântă şi revărsată.

Muerainul se dădu în spate, ridică un picior şi lovi încuietoarea. Era înalt, puternic, un păstor. Cu un sunet de aşchii şi scrâşnet de lemn, uşa se dădu în lături, chicotind.

Podeaua era inundată. Muerainul se prinse de balustrada de lemn a locului de rugăciune, merse prin apă spre scară şi alegă pe trepte în sus către turn. Mae fugi după el. Lanterna linse avidă partea din spate a difuzorului până jos, la baterii. Domnul Shenyalar se aplecă şi sărută bateriile, testându-le să vadă dacă mai funcţionau. Apăsă un comutator; se auzi un pârâit amplificat. Începu, cu voce joasă şi sumbră, să cânte.

Mae îl prinse de braţ.

— Muerain. Te rog!

Lanterna scapără fioroasă spre ea.

— Îmi pare rău, stimate muerain. Dar pe mulţi oameni nu-i trezeşte din somn chemarea la rugăciune.

O pauză.

— Nu fac decât să se întoarcă de pe-o parte pe cealaltă în pat.

O pauză.

Şi vocea lui, puternică şi profundă, spuse:

— A venit Viitura. Pentru păcatele noastre, pentru lipsa noastră de credinţă, Viitura a dat peste noi.

Era ciudat. Mae îi auzea vocea, care ei îi era atât de clară, rostogolindu-se şi stingându-se în toată valea.

Apoi, el spuse:

— Urmaţi sfatul doamnei Chung. Luaţi mâncare, luaţi pături şi duceţi-vă la domnul Wing. Nu mergeţi pe Strada de Jos. Deja nu o mai puteţi traversa. Mergeţi pe Strada de Sus. Acum. A venit Viitura.

Se întoarse.

— Du-te, zise muerainul.

Ea ezită. Cumva, îşi imaginase că ea însăşi li se va adresa credincioşilor.

— Trebuie să mergi şi să-i trezeşti pe oameni. Eu pot rămâne aici.

— Nu pentru mult timp, îl avertiză Mae.

— Am o datorie, zise domnul Shenyalar. Du-te.

Îi dădu înapoi a doua lanternă. Ea se întoarse şi vocea muerainului se umflă peste sunetul apei.

— A venit Viitura.

Mae se împletici pe scări în jos şi apoi trebui să se aplece în faţă. Acizii ţâşniră în sus din stomac precum veninul şi-i ieşiră pe gură. Aburii erau înţepători îi venea greu să respire. Gâtul îi era afectat şi o durea. Îngenunche şi luă apă în căuşul palmei şi bău.

Unde putea face cel mai mare bine? Sezen probabil că-i trezise pe cei din câmpie, casele din sudul extrem. Sunni era cea care avea de mers cel mai departe; era în partea de sus, dar în apropierea râului. Trebuia apoi să coboare la pod ca să treacă. Mae se uită în depărtare şi văzu casa lui Sunni, înaltă şi singură. Clipi şi i se păru c-o vede mişcându-se pe fundaţie.

Aşa că Mae alergă s-o salveze pe Sunni.

Dealul dintre moscheea înaltă şi casa înaltă nu mai era sub imperiul apelor. Pe el se scurgea acum noroi; noroiul se învolbura pe lângă ea ca terciul, dar un terci cu dinţi, căci era plin de pietre. Va trebui să renunţ curând, îşi spuse Mae, va trebui să-mi salvez viaţa.

Deja.

O altă voce vorbi pe neaşteptate:

Coastele dealurilor se dizolvă ca zahărul în ceai. Asta slăbeşte rezistenţa teraselor, care cad. Casele se umplu cu noroi ori sunt zdrobite de pietre.

Înainte, râul se umflă, alb şi rânjitor. Râul devenise un fel de dragon, lovindu-se de maluri, sărind, încercându-şi puterile şi deschizându-şi gura.

Mae se gândi la Sunni, la discuţiile lor plăcute din gelaterie, la felul cum îşi pieptănau una alteia părul. Pietrele o ciupeau de glezne, noroiul o trăgea jucăuş. O cizmă îi fu smulsă din picior. Mae se încăpăţână să înainteze împotriva a aceea ce devenea un val de noroi.

Treapta înaltă din piatră din faţa casei lui Sunni era deja o insulă. Mae bătu cu pumnii în uşă. Strigă. Râul era mai zgomotos.

Uşa nu era încuiată. Mae alergă în casa întunecată. Părea atât de calmă şi de normală şi de sigură, cu rastelul ei cu oale de bucătărie şi noua masă de biliard din sufragerie.

— Sunni! Sunni! Domnule Haseem! Treziţi-vă!

Mae alergă pe scări în sus – înguste, abrupte, nefamiliare. Nu fusese niciodată la etaj. Se lovi cu capul de-o grindă. Erau multe uşi. Care dintre ele? Dădu buzna într-uri dormitor plin de sforăituri şi duhnind a băutură. Lumina lunii ce intra pe fereastră cădea peste pat, formând pătrate ca al unei table de şah.

— Treziţi-vă! Treziţi-vă! strigă ea.

Sunni tresări şi se ridică în şezut şi apoi ţipă şi se acoperi cu aşternuturile, cu faţa cuprinsă de teamă.

— Ce cauţi aici? Ieşi afară! ţipă Sunni.

Soţul ei sforăia, complet îmbrăcat, cu bocancii încă în picioare.

— Sunni, a venit Viitura.

— Ieşi din dormitorul meu!

— Sunni, te rog, ascultă-mă! S-a topit zăpada. Ascultă râul.

— Nebuno!

Sunni era înfuriată. Încercă să aprindă lumina. Nimic, nu era curent. Se ridică în picioare şi-şi puse pe ea un capot şi se avântă spre Mae şi-o împinse.

— Nebuno, ieşi de aici!

Mae o împinse înapoi.

— Au! strigă Sunni, scandalizată. Bărbate, trezeşte-te, o să ne omoare pe amândoi!

— Vacă proastă, nu ştiu de ce-mi pierd vremea cu o femeie care are balegă în loc de creier! se înfurie Mae şi o apucă pe Sunni de încheietura mâinii şi o trase afară din cameră.

— Bărbate! Sunt atacată. Ajutor!

Forţa lui Mae izvora din panică şi furie, iar Sunni fu târâtă la o fereastră de pe coridor.

— Uite. Zise Mae.

Afară, râul era mare şi alb. Umplea albia; se revărsa de-o parte şi de cealaltă a podului. Năvălea peste zidurile de

protecţie ale Străzii de Jos şi curgea de cealaltă parte, o cascadă acum. Sub luna aburindă, văzură toată valea. Scăpăra ca o mare.

— Doamne, şopti Sunni.

— Vezi? Vezi? urlă Mae. Cine-i nebuna acum?!

— E îngrozitor.

— Sunteţi aproape morţi! Dealul din spatele casei se mişcă, se mişcă tot.

Se auzi o răsuflare tăioasă; Sunni se roti pe călcâie în întuneric, în jurul ei fluturând fuioare albe, şi se duse înapoi la soţul ei.

— Trezeşte-te! Trezeşte-te!

Sunni scutură faţa roşie a domnului Haseem de urechi. Se uită în spate la Mae.

— Îl cunosc când e aşa. N-o să se trezească, spuse ea.

— Lasă-l, zise Mae.

— O, sigur că spui asta – tu îl urăşti.

Mae şontâcăi în faţă.

— Nu-l urăsc, Sunni, dar e prea târziu pentru orice în afară de lucruri urgente. Vrei să mori cu el?

Sunni se uită la ea cu ochi goi.

— La asta se reduce totul. Dacă nu se trezeşte acum, ori îl iubeşti destul de mult încât să mori alături de el, ori vii cu mine acum. *Acum!*

— O auzi ce spune? O auzi ce spune? strigă Sunni.

Îl plesni pe Faysal puternic peste faţă. Bărbatul sforăia.

— Trezeşte-te!

Îl plesni din nou. El se întoarse pe cealaltă parte. Sunni îi spuse lui Mae:

— Bine, să mergem.

Mae se întoarse şi coborî scările cu paşi apăsaţi.

— Să nu te loveşti cu capul de grindă, zise Sunni.

Prea târziu. Ochii lui Mae se umeziră a doua oară.

Alergând prin bucătărie, Sunni luă două cutii de conserve.

Ieşiră afară în lumina lunii.

— Bun, suntem împreună, zise Sunni. Dacă una dintre noi e luată de apă, cealaltă încearcă s-o scoată, dar numai cât nu-şi

pune şi ea viaţa în pericol. Ne promitem asta, eh. Ne salvăm, dar încercăm să-l ajutăm pe cel în pericol.

— Corect, spuse Mae. Dar eu merg pe Strada de Jos.

— Nebuno! zise Sunni din nou.

— Vreau să văd dacă s-a întors Siao, dacă a ieşit din casă domnul Chung, dacă e teafără Sezen!

— Bine, dar eu nu vin cu tine, spuse Sunni.

— Dai dovadă măcar de logică.

— Asta va schimba ceva, recunosc, spuse Sunni.

Pământul era instabil. Căzură amândouă în noroi. Se zbătură până ce se ridicară în picioare, se ajutară una pe cealaltă.

— Lanterna! zise Sunni.

— E la mine, e plină de noroi.

Mae o şterse de haina sa şi lumina apăru din nou slabă.

Îndreptă raza înainte.

Pe-o parte a casei Doh, râul se ridicase. Pe cealaltă, noroiul se aduna în spatele casei ca un iubit nedorit. Mae şi Sunni trebuiau să treacă prin deschizătura dintre casele Doh şi Ali. Nu aveau altă cale de coborâre. Noroiul şi apa le purtară în jos pe Strada de Sus.

Într-un moment anume, strigarea muerainului încetase.

— Zeynap, gâfâi Sunni, gândindu-se la prietena ei Zeynap Ali.

Se rostogoliră împreună în stradă. Mae îndreptă lanterna. Uşa casei Ali era deschisă.

— Au plecat, spuse Mae.

Dinăuntrul casei Doh se auziră ţipete şi strigăte. Mae urlă:

— Doh! Am o lanternă.

Alergă. În bucătărie, tânăra domnişoară Doh îndesa mâncare în pungi în mijlocul paharelor nespălate şi firimiturilor de pâine.

— Duceţi-vă la etaj, aduceţi-i *jos* pe părinţii mei! urlă domnişoara Doh – de parcă Mae ar fi fost proastă, stând locului.

Se întoarse şi alergă pe scări în sus. În coridorul de la etaj, bătrâna doamnă Doh apăru în raza lanternei, fluturând din braţe, luptându-se parcă cu pânze de păianjen.

— Pe aici! spuse Mae.

— Cine-i acolo? chirăi bătrâna doamnă Doh.

— Chung Mae.

— Ce cauţi aici?

— Încerc să fiu de ajutor. Aici sunt scările. Veniţi. Doamna Doh părea ca un morman desfăcut de crengi într-un vânt puternic. Se scutura din tot corpul.

— Cum, spuse ea.

Nici măcar nu era o întrebare.

La baza scărilor, Mae i-o încredinţa lui Sunni.

— Uite-aşa, draga mea, zise Sunni, de parcă ar fi fost o petrecere.

Mae se întoarse şi trecu în fugă prin toate camerele. Auzi vuietul râului. Auzi un pârâit în ziduri, în grinzile de lemn, şi simţi greutatea noroiului care se sprijinea de casă.

— Casa asta o să cedeze! strigă ea oricui o putea auzi. Merse dintr-un dormitor în altul. Zâna bună a lanternei binecuvântă pereţii fiecărei camere.

În ultima dintre ele, bătrânul domn Doh stătea pe loc şi plângea în hohote încerca să-şi încheie nasturii de la cămaşă şi nu reuşea.

Mae o imită pe Sunni.

— Oh, bunule domn Doh. Sunt doamna Chung. E timpul să mergem.

Bărbatul îi înlătură mâna, reticent, plângând, încă luptându-se să-şi îmbrace cămaşa cea mai bună.

— Nu, nu, făcu ea şi râse. Arătaţi foarte elegant. Veniţi acum jos.

— Soţia mea, zise el, năucit.

— Vă aşteaptă.

Toată casa se tângui şi se mişcă.

— Mae! strigă Sunni de la colţul străzii.

Mae îl apucă pur şi simplu şi-l trase.

— Oh, oh, făcu el, luptându-se cu întunericul.

Îl târî spre scări. Pereţii cedară brusc şi avansară, înclinându-se, praful ridicându-se din locul unde se îmbinau cu scândurile duşumelei. Totul era instabil sub picioare. Îl trase pe scări în jos, el îşi pierdu echilibrul şi alunecară împreună în întuneric, loviţi răzbunător de voioasele trepte de lemn, până ce se prăvăliră amândoi în bucătărie.

— Lasă-mă! spuse el.

Începu să se lupte cu Mae, lumina plimbându-se pe pereţi. Cineva intră, îl apucă şi-l trase. Ieşiră cu toţii afară, lovindu-se de scaune, alunecând pe uleiul scurs din sticle, de parcă toate lucrurile din casă fuseseră întoarse cu susul în jos. În stradă aştepta restul familiei Doh.

— Ţi-am spus că n-a ieşit, tună domnişoara Doh spre ceilalţi. A fost nevoie de Chung Mae, ca-ntotdeauna.

Domnişoara Doh îl împinse pe bătrân, se întoarse în întuneric, o apucă pe Mae şi-şi înfipse limba în gura ei.

— În caz că va muri vreuna dintre noi, zise ea, şi ţâşni înapoi la locul său.

Toată lumea se mişca aşa cum se mişcase lumina pe pereţi; stelele însele păreau să ameninţe să cadă.

Peste sunetul apei, Mae auzi un huruit sacadat. Se întoarse şi văzu o pereche de faruri urcând pe drum. În lumina lor văzu apa învolburându-se în jurul roţilor.

Siao, îşi spuse ea. Ar putea fi Siao.

— Luaţi-o înainte, îi spuse lui Sunni.

— Tu unde mergi, netoato?

— Înapoi acasă.

— Bine.

Sunni se postă brusc în faţa ei.

— Mae. Ai avut dreptate, spuse ea.

Mae începu să se mişte. Sunni o înşfacă.

— Ai auzit ce-am spus, nu-i aşa? *Ai avut dreptate!*

— Sunni! Da. Am auzit. Du-te!

— Du-te tu! Şi întoarce-te repede!

Nu se mai spuse nimic altceva.

Mae alergă prin spatele caselor Ho, Matbashsuluk şi Kemal. Se ţinu de colţul casei domnului Kemal ca să se întoarcă din mers pe Strada de Jos.

Un sunet ca de aplauze. Dacă-l auzi deasupra ta, eşti moartă.

Acu-i acu, Mae; arunci o privire la casă, după care pleci şi tu.

Vechea ei casă scânteia albă, ca un tort sub stele. În faţa ei stătea una dintre vechile furgonete ale domnului Pin, goală şi întunecată. Uşa de la curte era deschisă. Mae alergă înăuntru.

Ograda sa era plină cu noroi ce-i ajungea până la genunchi.

— Siao? Siao?

Aprinse lanterna. Uşa grajdului era bine închisă, împinsă deja de noroi. Pe deasupra noroiului curgeau pârâiaşe de apă. Dacă nu era nimeni acolo, avea de gând să fugă.

Dinăuntrul casei domnului Ken cineva strigă:

— Nu pot ieşi afară!

Era bătrâna doamnă Ken.

Deasupra lor sfârâi ceva ca apa pe-o plită încinsă.

— Alunecă terasele! scrâşni Mae.

Şi simţi un *clic.*

Am mai fost aici, îşi spuse.

Doamna Ken începu să bată cu pumnii în uşa de la bucătărie, pe care greutatea noroiului o împiedica să se deschidă.

— Fereastra. Spargeţi fereastra! strigă Mae.

Înaintă prin apă. Noroiul era încet şi greu. Îi absorbea picioarele şi-o ţinea în spate ca lipiciul. Nu putea înainta.

— Nu pot veni mai aproape.

Prin sticlă fu aruncat un scaun, care scânteie ca zăpada prin aer şi căzu pe pământul lichid.

— Mae! strigă cineva din poarta curţii.

Mae se întoarse şi-l văzu pe Kuei. Bărbatul se avântă în faţă, luptându-se cu noroiul ce-i ajungea până la brâu.

— Mamă! Mamă!

Se zbătea fără astâmpăr, se legăna de pe-o parte pe cealaltă, avansând prin noroi spre geamul spart. Brusc, noroiul îl împinse în faţă şi-l făcu să cadă.

Pentru prima dată, Mae gândi: am lăsat asta pentru prea târziu. Am putea muri.

Un cap, braţele, apoi picioarele ieşiră pe geamul de la bucătărie.

— Oh. Oh. Kuei! Ajută-mă să ies!

Noroiul îl înşfăcă pe Kuei şi-l ţinu ca într-o menghină. Mama lui era prea departe.

— Kuei, strigă un alt bărbat. Mergi pe scândura asta.

Siao? Mae se întoarse. Trei bărbaţi aduceau pe braţe capacul gropii cu cărbuni.

Unul dintre ei era Siao.

Şi alături de el, ajutându-l, era Joe. Joe! Unde? Cum?

Cei trei aruncară capacul din placaj peste noroiul de sub fereastră.

— Sari pe el. Poate că-ţi va susţine greutatea destul de mult. Încearcă să vii spre noi.

— Mamă, spuse Kuei. Sari. Te prind eu.

Fără alte cuvinte, bătrâna doamnă Ken se strecură prin cadrul rupt al ferestrei şi căzu uşor pe plută. Aceasta se afundă în noroi şi ea se târî spre mâinile fiului ei. Kuei o prinse şi-o trase în faţă. Joe şi Siao înaintară şi o traseră şi ei. Kuei îşi strânse la piept mama, care nu reuşi să scoată decât un singur suspin.

— Mae? întrebă Siao. Ce cauţi aici?

— Încerc să te găsesc!

Un curent de noroi îi împinse departe de poartă, ca un fel de vietate, un melc.

— Cum ieşim din asta? disperă Joe.

Mae îşi aminti de frânghia ei pentru rufe, întinsă de-a latul curţii.

— Pe aici, spuse ea, îndreptând lumina mirifică a lanternei de-a lungul frânghiei.

Apoi se prinse de ea şi începu să se tragă de-a lungul ei prin noroi.

Domnul Ken spuse:

— Bine, mamă, trage, aşa cum spune Mae.

Apucară toţi frânghia şi se folosiră de ea ca să înainteze. Mae se întoarse la poartă şi le făcu lumină cu lanterna.

Acolo erau toţi cei trei bărbaţi ai ei: soţul ei, amantul ei şi Siao. Se uită la chipul ferm al lui Siao.

— Am primit un mesaj la Ceainărie, spuse el. Joe ajunsese în Satul Uscat.

Joe ridică privirea spre Mae, apoi o coborî repede, ruşinat.

Auzea oare Mae aplauze?

Se întoarse spre poarta deschisă, neîndrăznind să respire, şi se iută în urmă.

Se auzea un sunet de încântare – un cor de aplauze dinspre panta estică. Sunetul avea o formă, o formă ca de lamă, tăioasă la un capăt, dar lăţindu-se în spate. Căzuse o bucată din pereţi.

— Acum e-acum! chiui ea cu gâtlejul strâns, ud.

Şşş, făceau toate stâncile. Se rostogoleau ca apa, scoteau un sunet ca de apă, erau purtate de ea şi de propria lor greutate pe coastă în jos, un val lovindu-se în terasa de jos, prinzând-o, dislocând-o. Mae îşi croi drum spre stradă şi, scăpărând în lumina lunii, o văzu, o cădere de stânci pe partea de răsărit a căldării.

Un râu de stânci.

— Veniţi! chiui din nou.

Se uită în urmă în spate scoasă din minţi; Ken şi Joe erau afundaţi până la glezne şi-o scoteau pe doamna Ken din noroi.

Mae înainta spre ei şi-i ajută.

Apoi aplauzele începură pe deal direct deasupra lor.

Era atât de înceată alunecarea de stânci! Deasupra lor, pe deal, un zid de terasă se răsturnă cu îndărătnicie, forţat să se mişte de greutatea stâncilor ce-l apăsau. Toată masa de pământ şi piatră se rostogoli mai departe către şcoală, spre casa lui Sezen.

Nu mai puteau ajunge înapoi pe Strada de Sus.

— Trebuie să mergem pe aici, spuse Mae.

O luară toţi la fugă. Uşi lăsate deschise, uşi închise, Mae descoperi că nu-i mai păsa cine reuşise să fugă. De parcă i-ar fi înfipt cineva ace în urechi, încercă o senzaţie îngrozitoare, un tremur în aer, în pământul însuşi, care nu era tocmai un sunet. Era ceva înăuntrul minţii sale.

Se auzi încă un suspin; în faţa lor de data aceasta. Dealurile oftară de uşurare, de parcă în sfârşit şi-ar fi putut goli vezicile şi intestinele. Doar trei case şi aveau să ajungă în piaţă.

Raza de lumină îi tachina, arătându-le frânturi din viitură. Piaţa dispăruse într-adevăr. Mare parte din casa Kosal se prăbuşise. Colţul ei apusean stătea încă în picioare, dar restul era împrăştiat sub formă de moloz pe suprafaţa noului lac. Un scaun stătea pe o stâncă. Sub moloz, râul vuia.

— Nu putem trece, spuse domnul Ken.

— Am putea încerca să mergem pe moloz, zise Joe.

— Sub el se află vadul. Am dispărea în el.

— Să ne întoarcem, se rugă bătrâna doamnă Ken.

— Casa va fi îngropată, spuse Mae.

Se auzeau scrâşnete, de parcă cerul însuşi ar fi fost măcinat, de parcă dealul ar fi fost din boabe de piper – şi, la lumina lunii şi-a stelelor, văzură podul din faţa lor desprinzându-se din fundaţie.

Podul fu ridicat pe sus şi porni şontâcăind în josul pantei împreună cu un val de pământ şi piatră. Urmă o explozie de apă, imense jeturi albe. Bârne de lemn se rotiră prin aer. O încâlceală de rădăcini ieşi la suprafaţă, se rostogoli o dată şi apoi se scufundă. Singurul Copac căzuse. Podul alunecă pe deal în jos. Se opri încă în picioare, legând niciunde de nicăieri.

Încă o prăbuşire se produse chiar deasupra lor. Probabil că cedase în sfârşit casa familiei Doh.

Unul dintre bărbaţii ei o scutură. Care? Toţi intrară într-un văl de apă. Acesta le izbi capetele. Încercă să-i doboare din picioare peste ruinele casei Kosal. Trebuiră să se caţere pe un zid de piatră rupt. Cineva se întinse în jos după ea. Mae ridică ochii spre faţa lui. Era faţa lui Joe, părând istovită, chipeşă şi tristă. Dar nu leneşă – iute, suplă şi la fel de alertă cum fusese când Joe era conducătorul tinerilor bărbaţi. O săltă pe zid.

Mai întâi, se urcară pe Copac. Merseră de-a lungul trunchiului său străvechi, cu scoarţa plină de încreţituri adânci.

Şi traversară vechiul pod de parcă nimic n-ar fi fost ieşit din comun. Lângă ei bubuia o cascadă, plină de pământ şi de-un miros mineral de zăpadă proaspăt topită. Un râu frumos, imens şi verde, se scurgea pe sub ei intr-o vale care acum era o mare. Casa Tui avea deasupra apei doar caturile superioare. În rest, aripa sudică a satului era pur şi simplu scufundată. Kizuldah arăta ca un oraş de la mare, de parcă aşa fusese dintotdeauna, cu un dig de piatră.

Strada de Jos trecu pe sub ei către apus, iar peste ea curgea coasta dealului. Totul se mişca: stâncile, arbuştii, pământul, porniţi parcă în migraţie. Pământul arăta ca o cireada de bivoli mergând să se adape intr-un lac.

— Oh! Oh, se văită doamna Ken. Totul e distrus!

Trebuiră să sară de pe pod, o distanţă de două ori cât un stat de om, în apa ce curgea cu viteză. Curentul o lovi pe Mae, luându-i răsuflarea şi puterile. Unul dintre bărbaţii ei o prinse; ea se prinse de el; amândoi o prinseră pe doamna Ken şi pe oricine

era cel care o ţinea pe aceasta. Împreună se traseră sus pe strada pe care se revărsa apa, formând praguri peste macadam. Piatra cubică era solidă sub picioare.

Aveau să trăiască. Alergară pe deal în sus spre casa lui Kwan.

24.

Wing pusese în funcţiune generatorul.

Curtea casei era plină de lumină şi de oameni. Haj[5], pelerinul la Mecca, stătea în poartă. Îşi îndesase pe cap o pălărie ciudată cu faţă de ursuleţ. Poate că voia să-i înveselească pe oameni. Avea o listă.

— Chung Mae, strigă Haj.

Oamenii se înghesuiră în faţă.

— Ho-ho! Cu toţi membrii familiei Chung – bătrâna doamnă Chung…

Făcu o pauză, căscând ochii.

— … domnul Ken.

Tuşi, apoi murmură:

— Un adevărat portret de familie.

Doamna Shenyalar aruncă o pătură pe umerii lui Mae.

— Doamna Chung a fost prima! le strigă sătenilor soţia muerainului. Ea l-a trezit pe soţul meu!

Mama lui Sunni, bătrâna doamnă al Gama, o luă pe Mae de mână. Sunni o luă în braţe.

— Eşti teafără, draga mea? întrebă ea.

Mae se întoarse în spate spre Haj.

— Stimate domnule Haj. Unde este Sezen? Domnişoara Ozdemir… a venit aici?

Haj continuă să zâmbească, dar ochii i se îngustară. Nu spuse nimic.

— Kwan are mâncare caldă pentru toată lumea. Sunni o trăgea de umeri.

— Haj? Tu ai ţinut socoteala? Cine a venit? Cine nu? Haj se uită timp, ca un viţel, şi ridică din umeri. Clipea des.

— Atât de mulţi au fost salvaţi, zise el, uitându-se în jos la listă.

— Unde e Sezen?

---

[5] haj – pelerinaj la Mecca în timpul Dhu'l Hijja (a 12-a lună din an în calendarul musulman), obiectiv principal în viaţa religioasă a musulmanilor; pelerin la Mecca (hagi) – n. Tr.

Haj suspină şi întinse mâinile sale durdulii.

— Ea nu a venit aici.

— Cine altcineva?

— Familia Shen, familia Chu...

Mae ştia deja.

— Oamenii din partea de sud a satului.

Haj clătină din cap.

— Familiile Mack şi Pin sunt tefere.

Suspină.

— Ei te-au crezut.

Mae descoperi că lăcrima.

— Cine altcineva?

Sunni se opri din tras, se lăsă păgubaşă şi-o îmbrăţişă. Mae întrebă:

— Dar Han Kai-hui? Fiica ei?

Haj scutură doar din cap şi spuse:

— Inshallah.

— Aproape toţi ceilalţi sunt teferi, spuse Sunni. Tu ai făcut totul.

Mae se lăsă purtată prin mulţime. Toată familia Soong supravieţuise şi stătea îngrămădită intr-un colţ al curţii. Grupul nepoţilor se jucau cu jucării. Domnul şi doamna Okan îşi târşâiră picioarele spre Mae şi-o copleşiră cu mulţumiri.

Sezen dispăruse. Murise salvând-o pe An, trădătoarea. Han An, ultima persoană din lume pentru care te-ai fi gândit că Sezen şi-ar fi dat viaţa. Mae se gândi la An şi la dosarele lor. Îşi aminti chipul lui Kai-hui când erau amândouă mici copile sărace, prinzând ţestoase în stufăriş.

De undeva se auzi un sunet ca de tunet sau foc de artificii, un pârâit şi un bubuit. Căzuse casa cuiva. Involuntar, sătenii oftară.

Câţiva membri ai familiei Doh se adunară în jurul lui Mae şi-o luară de mână. Îi mulţumeau. Casa lor oare mai era în picioare?

— I-aţi văzut pe domnul şi pe doamna Ozdemir? reuşi Mae să întrebe.

Doamna Doh se uită cu încruntare la ea, de parcă ar fi fost mult prea importantă pentru a-i şti sau a-i păsa de dijmaşi.

— Fată nesăbuită, zise Mae şi, dintr-o dată, i se tăiară picioarele.

Se prăbuşi la pământ. Siao, Joe şi Ken Kuei erau şi ei postaţi în jurul ei, iar asta era prea mult. Îi zumzăia creierul.

Îi folosea altcineva gura.

Cu toţii dispărem, cu toţii suntem luaţi de ape, duşi în întuneric, şi nimeni nu ne va mai găsi vreodată.

Sunni o făcea pe Mae să stea în picioare.

— Sezen probabil că e izolată undeva, Mae. O ştii pe Sezen: îşi va face apariţia în trombă mâine aici pe motocicleta iubitului ei.

Într-adevăr, ar fi fost tipic pentru Sezen. Mae încercă să zâmbească. Joe şi Ken, între ele, o ajutară să se ridice. Gambele îi erau amorţite.

Cumva, se trezi pe scările de piatră, condusă jos în bucătăria lui Kwan. De jur-împrejurul lor, zgomotul viiturii se stingea încet. Şşş, păreau să spună apele, şşş, ce-a fost mai rău a trecut. Rana este incizată, puroiul se scurge. Şşş, micuţilor, dormiţi.

În bucătărie, totul emana agitaţie: singurul bec ce arunca o lumină portocalie, căldura sobei, femeile forfotind.

Ceva osos şi tare se agăţă de gâtul ei. Mae râgâi, sucuri revoltătoare i se urcară în gât şi simţi doar coate. Kwan se ţinea disperată de ea. Se lăsă pe spate, se uită la Mae şi partea de jos a feţei i se boţi.

Mae nu simţi nimic. Cine era persoana aceea?

Kwan o luă de mână şi-o conduse la masă. Doamna Pin sări în picioare şi, cu o viteză de titirez, răsturnă pe masă castroane şi pâine, în faţa lui Mae.

Wing şi domnul Atakoloo ridicară privirea de la mâncarea din faţa lor. Amândoi plecară adânc din cap, în tăcere. Doamna Pin puse supă în castronul lui Mae. Mae luă lingura şi descoperi că era prea grea s-o ridice.

Se prăbuşi în lacrimi şi lăsă lingura jos şi se lăsă neputincioasă pe spate. Kwan se înghesui lângă ea şi Mae îi dădu un brânci furios.

— Am încercat să vă spun! strigă Mae la Kwan. Nu m-a crezut nimeni. Nimeni n-a făcut nimic!

Bucătăria se cufundă într-o tăcere ruşinată. De afară venea sunetul apei curgând.

Kwan, Wing, Sunni, tânăra domnişoară Doh – se uitară toţi la ea cu ochi la fel de rotunzi, de neputincioşi. Ce aşteptau? Să spună: vă iert?

— Asta-i tot ce am de zis, li se adresă ea tăios.

Rupse o bucată tocmai împrospătată de pâine.

Mae descoperi că singura persoană de care-i păsa în clipa aceea era Sezen. Nu Joe, nu Ken, nu Ju-mei, nu Kwan, niciunul dintre ei. Era un lucru ciudat. Dacă spunea povestea oricăruia dintre ei, aceasta n-ar fi emoţionat-o. Numai viaţa lui Sezen avea un sens. Sezen, care iubea Aerul.

— Unde e doamna Ozdemir? zise Mae, foarte măsurat, foarte furioasă. Asta i-am întrebat pe oameni. Mama lui Sezen. Sau nu e destul de importantă să i se permită să intre în bucătărie?

Kwan ridică privirea întrebătoare.

— E-n curte pe undeva?

Fără să spună altceva, Mae se ridică şi o luă din loc.

— Mae? strigă cineva în urma ei.

O luă la fugă, îndepărtându-se de ei. Lăsaţi-mă în pace! Îşi auzi din nou paşii pe piatra udă, de parcă Viitura s-ar fi aflat încă în spatele ei.

Viitura nu pleacă niciodată, împinge… împinge şi spală totul.

Încordată ca un pumn, Mae îşi croi nevăzută drum printre oamenii prea preocupaţi de propriile lor pierderi. Cerul căpăta o nuanţă argintie. Cocoşul cântă pe acoperişul hambarului lui Kwan.

Mae o găsi pe Hatijah înghesuită în colţul unui grajd, în întuneric. Avea capul acoperit şi se legăna uşor. Cânta cu o voce ştearsă, reţinută.

— Stimată doamnă Ozdemir? Hatijah?

Mae masă umărul femeii. Capra familiei era dezlegată, săpa cu piciorul în fân. Edrem şedea cu spatele la toată lumea.

— Hatijah? Nu renunţa la speranţe. Gândeşte-te că i-a salvat pe toţi oamenii ăştia şi i-a adus sus pe dealurile înalte. Ce eroină va fi, eh? Gândeşte-te cât vom fi de bucuroşi cu toţii când se va întoarce la noi. Hatijah?

Femeia continua să cânte – un bocet slab, tânguitor, fără cuvinte. Hatijah se uita fără să clipească, fără lacrimi în ochi, ignorând copilul din poala sa. Mae îşi petrecu braţul pe după

gâtul ei, atingând şalul, şi se gândi la purici, şi la gospodăria ei mizeră, la cât de mult se luptase Sezen – se luptase cu toate lucrurile. Şi câştigase. Sezen câştigase.

— Hatijah? Vrei să vorbim?

Hatijah continuă să cânte aton şi să se legene. Fiica cea mare îşi strângea şi ea şalul, încruntându-se, ignorată. Spatele nevolnic al soţului ei nevolnic era întors spre ei.

— *Poţi* să vorbeşti?

Nimic.

Edrem răspunse în locul ei.

— Am salvat *capra.*

Ultimul cuvânt îl mârâi. Îşi acoperea ochii cu palmele şi scâncea, scoţând un sunet ca un scaun vechi ce scârţâie.

S-a născut în sărăcie, a murit în sărăcie. S-a născut în rahat, moartă în rahat, a murit fără speranţe. Oh, dar a trăit cu speranţa, oh, da, dar numai ca speranţele să-i fie spulberate din temelie. Şi pentru ce? Să-şi dorească să taie gâtul unui animal sărman fiindcă el este în viaţă şi fiica ei nu?

Să-ţi frângi spatele, să-şi verşi lacrimile în pământ, să fii bătută de soare, şi pentru ce? Pentru strigătul rar auzit al caprimulgului? Pentru o petrecere unică în an? Pentru stomacul uneori plin, dar cel mai des gol? Pentru iubire? Când iubirea este cea care produce durerea la dispariţia cuiva?

Edrem începu să plângă în hohote – hohote puternice, sfâşietoare, neputincioase, inutile. Corpul lui ciolănos, încovoiat, umerii lui laţi, plaţi, se ridicară şi tremurară. Mae îl îmbrăţişă şi pe el şi simţi miros de transpiraţie, piei vechi, fum, pâine şi iaurt. La fel ca pe soţia lui, o îmbrăţişare nu-l mai putea alina.

Şi Mae era neputincioasă.

Aşa că se ridică în picioare şi păşi afară în ultimele răsfrângeri ale luminii stelelor, uitându-se în apus la astrele atât de perfecte, de albe, de reci. Răsuflarea Dragonului încă se mai simţea, caldă. Oamenii încă stăteau în grupuri tăcute, lovind pământul cu piciorul. Haj era încă la locul lui, încercând să le spună lui Dawn şi prietenelor ei o poveste, dar uitându-se… uitându-se pe când răsărea soarele dacă nu venea nimeni pe drum.

Cocoşul strigă, spunând: *La muncă. Trebuie să înceapă munca.*

Mae urcă pe scările de piatră ale prietenei ei. Treptele aparţineau şi altora, familiilor ce călcaseră pe pământ de-a lungul a o mie de ani. Picioarele lui Mae erau făcute din saci cu pământ ud. În stomac îi ardea focul. Kwan şedea epuizată într-un scaun din salon, cu mâna îngropată în păr. Nu o văzu.

Mae urcă mai departe.

O urmară alţi paşi.

Se întoarse şi, pe palier, trei bărbaţi se uitau în sus la ea. Încercă să-şi amintească cine erau. Joe şi domnul Ken stăteau umăr la umăr, aliniaţi parcă într-un pluton de execuţie. În spatele lor era Siao. Ochii lui erau mari şi se uitau doar la ea.

Bărbaţi frumoşi şi atât de asemănători, de fapt. Inutil. Inutili ochii lor cafenii frumoşi, mâinile lor groase de bărbaţi, picioarele lor suple.

— Mae, zise unul dintre ei, eu şi cu Joe am stat de vorbă.

— Despre vreme? întrebă Mae cu un zâmbet strâmb. Toată lumea vorbeşte despre vreme.

— Ne-am hotărât să nu ne certăm, spuse Joe. Mae. Aştepţi un copil?

— El mă aşteaptă pe mine, răspunse ea.

Trebui să se aşeze pe scări.

Joe se apropie. Joe, îşi spuse ea, eşti din nou frumos. Poate că devii frumos când este cu adevărat nevoie de tine. Poate că, undeva, eşti întotdeauna frumos. Poate dacă te-ai fi născut bogat…

— Eu am fost cel care a plecat, zise Joe. Am să plec din nou.

Se aplecă şi o sărută. Îi luă faţa în palme.

— Micuţa mea Mae.

Umerii lui spuneau: *N-ai nevoie de-un idiot ca mine. Am distrus totul. Am pierdut ferma tatălui meu. Vreau să rătăcesc prin lume în ruşine.*

— Nu te simţi nefolositor, Joe, îl rugă Mae. Cu toţii suntem nefolositori. Pur şi simplu facem ceva şi sperăm.

— Lung crede că-s un neghiob, murmură el. Aici sunt, o fantomă.

Adolescentul din el găsi brusc spărturi pe unde să iasă la suprafaţă. Cine are nevoie de-un erou adolescent ajuns la cincizeci de ani? Ce poate face el? Nimic. Doar să fie dijmaşul cuiva.

— Ţi-aş putea cumpăra nişte pământ, spuse Mae.

Joe şovăi.

— Urăsc agricultura, spuse el, zâmbind. Cred că vreau să fiu şofer de camion.

— Asta am vrut şi eu, zise domnul Ken în semn de apreciere.

Dar tu te-ai maturizat, îşi spuse Mae.

Aşadar, încă-mi iubesc soţul. Şi-am să-i dau voie să plece. Se ridică în picioare.

Totul era foarte brusc limpede, de parcă ar fi fost spălat de apele viiturii. Se uită la soţul ei bătrân, care avea să plece; şi la credinciosul şi simplul domn Ken, care-i zămislise copilul cel din urmă; şi la Siao, care era înţelept.

— Am să trăiesc cu Siao, anunţă ea. Îmi pare rău.

Fără să arunce o privire la domnul Ken, Mae continuă urcuşul scărilor. Îşi aminti prima ei zi de şcoală, când îi văzuse pe băieţii mai mari jucând fotbal. Căpitanul uneia dintre echipe oprise jocul şi începuse o ceartă.

„Asta nu-i corect”, urlase el.

Un băieţel de vârsta lui Mae venise la ea şi-i stătuse alături. Era primul copil din şcoală care-i vorbise.

„Ala-i frate-meu”, spusese cu mândrie, încet, micuţul Siao. „O să locuieşti aici?”, întrebase.

„Până ce voi fi mare”, răspunsese micuţa Mae.

Mae intră în vechea ei cameră din pod, iar acolo, în faţa geamului înalt, se afla maşinăria, dar ea se uită în zare peste curte. Cerul de deasupra acoperişului frânt şi a căldării munţilor era deja albastru-cenuşiu pe argintiu. Undeva mai departe în vale, în viitor, soarele era orbitor, însă Kizuldah era încă în umbră. Cocoşul striga iar şi iar, simţind în sfârșit că ceva nu era în ordine.

Şi acolo se afla vechiul ei prieten, televizorul lui Kwan.

— Chung Mae. Trezeşte-te. Audio şi video complet, fără amânare, trimite în timp real şi salvează în Bugs la Nouvelles. De asemenea, în Bedri la Metoff.

Un pocnet şi-un zumzet. Micul ochi văzător, detaşabil. Mae îl ridică în aer, în palmă.

— Bună, Bedri, bună, Bugsy, sunt Chung Mae. A avut loc o viitură fulger. Acesta e satul nostru acum, la şapte şi cincisprezece minute dimineaţa.

Căldarea muntelui umbrit nu mai avea forme bine definite. Stânci albe erau împrăştiate în şiruri sub formă de ic pe coasta dealului în jos. Se odihneau în unghiuri ciudate, ca nişte ouă înfipte în noroi. Pământul mult preţuit şi ocrotit alunecase, se amestecase în rostogolirea sa.

— Poate că vouă nu vi se pare ceva diferit, spuse Mae. Dar ieri era totul acoperit de zăpadă. Era zăpadă pe dealurile înalte, iar azi, uitându-mă la dealurile de peste vale, nu era nici urmă de zăpadă. E prima dată când văd asta.

Înghiţi. Urmări cu ochiul cele două străzi paralele ale Kizuldahului.

— Vouă n-o să vi se pară diferit, dar podul nostru de piatră a fost mutat de pe Strada de Sus în cea de Jos. Îmi amintesc…

Mae trebui să se întrerupă şi să înghită – simţi cum se umflă ochii şi cum se încălzesc. Dar aceasta era o transmisie în timp real; nu-şi permitea să facă greşeli.

— Îmi amintesc când au venit în vizită inginerii chinezi să ajute la construirea lui. Au venit cu mistrii şi ciment fiindcă în Kizuldah nu exista aşa ceva. Eram prea săraci.

Vocea ei, ca un covor, era subţiată. Se întindea ca un fir desprins. Înghiţi şi continuă:

— Ne-a plăcut de chinezi fiindcă li se spusese să nu fie snobi, să se contopească cu noi, şi asta au făcut, şi-au muncit din greu, şi-au lăsat în urma lor podul acela. Iar cei dintre noi care sunt chinezi ne gândeam la ei de fiecare dată când îl treceam. La bărbaţii mari şi chipeşi, la femeile fericite care au trăit în casele noastre şi ne-au lăudat mâncarea. Cât de mult i-am admirat cu toţii pe ei şi podul lor! Şi vedeţi casa de lângă el? Oh!

Mae trebui să se oprească. Se forţă să continue, în pofida lacrimilor şi-a tristeţii.

— Aceea era casa domnului şi doamnei Kosal, dar se afla în piaţă, iar pe băncile ei ne-am petrecut viaţa şezând. Bătrânii jucau domino, Haj al nostru vorbea despre călătoriile sale, iar

bătrâna doamnă Kosal, acum dispărută, ieşea şi le dădea copiilor bomboane. În piaţă organizam recolta. Acolo adunam mormanele cu saci de iută plini cu orez şi făceam focuri pentru grătare. An de an întindeam covoare şi angajam o formaţie, şi cu toţii – femeile bătrâne, băieţii, fetiţele – dansam şi ne ghiftuiam cu fripturi şi igname şi orez nou. Şedeam sub copac. Îi spuneam Singurul Copac. Fusese plantat acolo cu mult timp în urmă şi era înalt şi dezvoltat; era ca un prieten, de parcă toţi strămoşii noştri ar fi prins rădăcini. Şi-a fost luat de ape. Avea un leagăn în el, şi toţi copiii – copiii din anii 1950, şi 1960, şi ’70, ’80, ’90 – cu toţii ne-am legănat în el. Atât de sus, atât de tare, încât unii dintre noi cred că ne-am aruncat spiritele în aer. Şi tot în aer sunt şi acum. Spiritele copiilor, jucându-se.

Mae trebui să-şi şteargă lacrimile de la ochi.

— În albie ne ţineam raţele şi gâştele. Poate că unele dintre ele au supravieţuit. Iar casa care a căzut de-a curmezişul Străzii de Sus, aceea era casa prietenilor mei, casa familiei Doh, iar ei au trăit acolo vreme de o mie de ani. Dohii au fost luptători chinezi care au rămas aici, iar casa e mai bătrână ca Singurul Copac. Şi chiar deasupra ei, aceea era noua noastră moschee. În fiecare dimineaţă, muerainul cânta, şi cânta cu atâta grijă dimineaţa devreme – moale şi încet şi trist, de parcă-i părea rău că ne trezeşte, voia să ne lase să dormim, îi părea rău că ne vom trezi cu burţile goale, în frig sau în bătaia soarelui dogoritor. Cu toţii am construit moscheea. Toţi am plătit pentru ridicarea ei, chiar şi aceia dintre noi care nu erau musulmani, şi toţi copiii dădeau fuga să ajute la ciocane, iar câinii lătrau, aşa cum fac atunci când vin camioanele să ducă recolta.

Mae se întrerupse. Nu mai putea vorbi. Faţa nu-i mai aparţinea. Era ca rufele pe care le vedea în mâinile bătrânei doamne Tung, stoarse.

Îşi şterse faţa şi gura, înghiţi şi continuă:

— Acolo e acoperişul moscheii, în ce-a mai rămas din casa domnului şi doamnei Ali. Sunt un cuplu frumos, fac parte din Partidul nostru al Progresului. Şi acolo e casa Okan; ei sunt la fel de bătrâni ca dealurile. Şi sunt atât de bucuroasă, deoarece casa lor e întreagă, nu e atinsă şi toate covoarele rotunde pe care doamna Okan le ţese ea însăşi, cu mâini bătrâne, noaptea,

la lumina lumânării, au supravieţuit. Le putem spăla. Le putem spăla şi pune pe jos şi totul va fi ca înainte. Şi lângă… lângă ei.

Mae trase aer în piept şi deveni sumbră.

— Lângă este casa dragii mele prietene, doamna Ozdemir. N-o puteţi vedea. Dar eu pot. O pot vedea de parcă n-ar fi dispărut, de parcă ar fi încă acolo, de parcă o fată pe nume Sezen încă mai desenează la masă şi încă îşi ceartă mama că este tristă şi speriată, de parcă ar fi încă plină de ştiuleţii pe care familia îi folosea ca mobilă, fiindcă erau prea săraci să aibă altceva, cu fetişcane frumoase şi goale şi cuvinte din Coran scrise cu creion colorat pe pereţi. Încă o mai pot vedea, dar fata aceea a murit, iar ei şi-au pierdut casa. Dar inima doamnei Ozdemir e frântă şi şi-a pierdut minţile, şi nu face decât să şadă şi să se legene şi să plângă.

Şi acolo e şi casa mea.

Casa mea în mai multe sensuri, fiindcă a fost casa soţului meu, iar în casa aceea am dat naştere la trei copii. Un perete întreg din ea s-a dărâmat. Pot vedea înăuntru; sunt atât de familiare, chiar şi inundate de lumina soarelui, patul meu şi bucătăria mea. Cred că văd şi televizorul meu într-o parte a podului, bronzându-se la soare. Dar grajdul e plin de noroi, aşa încât bănuiesc că frumoasa mea maşină de ţesut e de nefolosit.

Dar uitaţi-vă la marea cea nouă şi frumoasă. Uitaţi-vă cum scânteiază. Uitaţi cât de plină de speranţe pare; uitaţi, are pescăruşi, cine ar putea urî o mare atât de frumoasă? Chiar dacă acoperă case – case unde te-ai jucat în copilărie – chiar dacă prieteni dragi sunt prinşi în ea, cu gurile pline de noroi. Până şi peisajele mor, şi dau naştere unora noi.

Iar acesta e soarele.

Îl vedeţi? Se târăște peste dealuri, peste terase, iar terasele au dispărut. În fiecare primăvară după recoltă urcam cu toţii acolo, bărbaţi şi femei şi copii cu răngi şi ţăruşi şi ciocane şi scripeţi, şi cu toţii, chiar şi cei care se urau între ei, stăteau laolaltă şi trăgeau stâncile şi băteau ţăruşii sub ele, ca să reparăm terasele, ca să ţinem pământul în loc.

Iar pământul acela, ce nu conţinea el? Sângele şi sudoarea noastră, rahatul nostru, copiii noştri născuţi morţi, orice îl îmbogăţea şi-l făcea să rămână bogat. Ce vedeţi voi revărsat nu

este noroi. Este sângele nostru, sângele nostru de două mii de ani – din cauza asta e atât de roşu, şi din cauza asta mi se pare că strigă pământul. Căci s-a pierdut acum, ca un copil frumos care se aruncă neştiutor în calea pericolului. Va fi spălat de ape, va fi vărsat jos, în vale, şi o mare parte din ceea ce suntem noi se va duce o dată cu el.

Colţul încăperii era întunecat, iar Mae se legăna, iar focul neîncetat din pântecele ei o rodea. Văzu şcoala sus, pe deal, inundată de noroi.

Văzu uşa ei deschisă

Mai în josul dealului, împiedicându-se în ruinele casei doamnei Doh, văzu oameni care mergeau.

— E Shen! strigă Mae. Oh, oamenii pe care-i vedeţi mergând – vedeţi, acela e profesorul nostru, domnul Shen! Am crezut că a murit, eram siguri – uitaţi-vă la cum arată şcoala – dar, vedeţi, e acolo. Oh, spuneţi-i lui Haj, spuneţi-i pelerinului nostru, că au mai supravieţuit şi alţii, iar minunata Suloi, trăieşte şi ea – frumoasa Suloi şi fiicele ei!

Shen mergea târşâindu-şi picioarele, tremurând din tot corpul. Însă capul şi-l ţinea drept, prostesc de sus, cu o mândrie fără noimă, de parcă primise dovada că avusese dreptate, de parcă ar fi înfrânt istoria.

Copilaşul – prea mic să înţeleagă, doar să se mire – ţinea gura deschisă. În lumina frumoasă a soarelui, îşi depărtă braţele de corp şi începu să se rotească.

— Dansează, şopti Mae. Fiica dansează.

Mae se întoarse să spună cuiva că Shen supravieţuise. Se întoarse şi văzu că, îngrămădiţi şi tăcuţi, în cadrul uşii erau Kwan şi Wing şi Sunni şi Kuei şi Joe şi domnul Pin şi domnul Ali şi alţii care se uitau peste umerii lor.

În cameră se lăsa întunericul Mae auzi zgomotele copiilor jucându-se în curtea casei. Îl auzi pe muerain, an de an, şi festivalul recoltei şi petrecerea de iarnă, şi replantarea de primăvară cu cântecele ei, şi lătratul de noaptea târziu al câinilor înecaţi.

Atunci fu momentul când intră în cameră. Mae îl mai văzuse înainte: ceva întunecat şi complet, ceva ca un câine, loial într-un fel, răbdător, aşteptând. Numai că însemna sfârşitul tuturor

lucrurilor pe care ea le ştiuse şi iubise. Câinele negru se aşeză în colţ şi-şi linse labele.

Mae se lăsă pe pat. Scăpă camera video. Kwan înaintă şi-o ridică.

— Drumul a fost spulberat de tot, zise ea maşinăriei. Suntem izolaţi şi avem rezerve limitate de mâncare.

— Stai. Uite, zise un bărbat chipeş pe care Mae îl cunoscuse cândva.

Se auzi un sunet ca de cearşafuri fluturate de vânt, cearşafuri curate.

— E-un elicopter.

Bărbatul cel chipeş făcu o piruetă de bucurie.

— Au trimis deja un elicopter!

— Mae, ai trimis cumva un mesaj aseară?

— Blurpble ah, zise Mae.

Nu se simţea bine.

Domnul Ali înaintă cu pălăria în mâini, la fel şi domnul Atakoloo şi chiar domnul Masud.

— Aşadar, zise domnul Ali. Acum va trebui să ne înveţi pe toţi, Mae – pe toţi cum să-l folosim.

— Vom avea nevoie de el, spuse domnul Atakoloo.

Bărbatul încercă să zâmbească.

Dar totul aluneca în întuneric, se închidea. Altcineva dansa.

Bătrâna doamnă Tung câştigase.

25.

Progresul trecu în mâinile conducătorilor dintotdeauna ai satului: familia Wing, muerainul şi domnul Atakoloo.

Porniră munca de reconstruire a Kizuldahului. În calitate de fierar, domnul Atakoloo era dispus să construiască adăposturi din metal prefabricat. Domnul Wing ştia că cea mai bună era piatra. Piatra avea să ţină căldura.

— Ia prea mult timp! protestă domnul Atakoloo, gesticulând, suflându-şi năduful prin mustaţa albă, frumoasă.

— Asta dacă lucrează doar doi sau trei oameni. Noi avem o sută care n-au altceva de făcut.

— *Ţţţ.* Majoritatea sunt necalificaţi, spuse domnul Atakoloo, strângând firimituri de pâine în palma făcută căuş.

În cele din urmă, trebuiră să construiască şi cu metal, şi cu piatră. Frigul se întoarse. În locul caselor ruinate, precum cele ale familiei Doh sau cea a lui Mae, se construiră adăposturi folosind pereţii care rezistaseră. Pentru acestea, stâncile rostogolite din terase şi cele din casele distruse erau mai folositoare decât foile de aluminiu. Bărbaţii şi femeile aduseră pietre în roabe sau cu mâinile înmănuşate. Foile de aluminiu formară acoperişurile. Peste ele fu turnat ciment ca să le împiedice să degaje căldura focului.

Cincizeci de familii cumpăraseră asigurări de la domnul Wang. Ju-mei, cu hainele de oraş pierdute în Viitură, îşi făcu un scop din a le da el însuşi banii. Le oferi teancuri de bancnote ca să-şi înlocuiască locuinţele, ţarcurile şi turmele. Aceştia se uitară la el cu gura căscată, uimiţi.

Şi, uite-aşa, computerul lui Mae se dovedi a le oferi chiar şi bani. Sătenii erau înrudiţi şi demonstrară solidaritate.

Împărţiră banii de despăgubire, aşa că satul avu cu ce să se repună pe picioare.

Televizorul aduse şi alte lucruri. Vestea, de pildă, că Biroul de Disciplină şi Educaţie îl repusese în funcţie pe Shen. În e-mail i se ura un parteneriat productiv cu doamna Chung. Biroul părea să nu ştie că avusese loc o viitură.

Oamenii locuiră o vreme unii în casele altora. Familiile Kemal şi Ozdemir îşi găsiră adăpost în casa lui Ju-mei. Domnul Wing oferi găzduire întregului trib Pin. Familia Ali stătu la familia Haseem în ceea ce le mai rămăsese din casă.

Faysal Haseem se trezise târziu în ziua de după Anul Nou şi descoperise că-i lipsea mare parte din casă. Arăta, spusese el, cam cum îşi simţea şi el craniul despicat şi curăţat. Garajul său, furgoneta albă, toate uneltele dispăruseră! Crezuse că veniseră hoţii. Crezuse că Chung Mae îşi pierduse în cele din urmă minţile şi intrase cu un tractor în casa sa. Avea o parte comică situaţia, să se trezească mahmur, după ce dormise tot timpul dezastrului. Trebui să râdă. Spuse povestea iar şi iar. Nu se uita la soţia sa când râdea. Sunni se uita în jos la mâinile sale.

Mâncarea le fu aruncată din aer: saci cu făină sau orez, plătiţi în parte din banii donaţi de către coţofana Nouvelles. În zilele răcoroase, senine, satul putea auzi huruitul maşinilor din fundul văii. Drumul spre satul lor era reparat.

Kwan îi mulţumi lui Bugsy, mulţumi întregii lumi. Încă primea cereri prin poşta vocală pentru înscriere pe lista lui Mae. Kwan le trimitea întotdeauna la adresa Nouvelles. Nu suporta să le asculte ea însăşi.

Tot timpul Kwan stătu şi se uită la aceeaşi fereastră, să vadă cum se vindeca satul şi să se gândească la Mae.

Vântul avea o altă voce acum. Kwan era sigură că nu inventa ea asta. Unele dintre spiritele vântului îi părăsiseră: vântul invadator le speriase şi le alungase. Unele spirite nu aveau să se întoarcă niciodată; aerul însuşi avea să sune pentru vecie altfel.

Asta, cel puţin, este ceea ce-ar fi spus mama ei. Mama ei, doamna Kowoloia, ar fi spus multe lucruri.

Mama lui Kwan ar fi spus: există patru spirite principale, numite Pământ, Aer, Apă şi Foc. La vremuri de restrişte, acestea intră în dezechilibru. Eloii i-au dispreţuit pe chinezi, cu sistemul lor meschin al opoziţiei: yin şi yang. Eloii aveau straturi de luptă şi sinteză.

Pământul era feminin şi solid şi hrănitor şi întunecat şi fertil ca pântecele. Era stratul cel mai de jos.

Apa era forţa timpului ce purta totul mai departe. Curgea, făcând pământul să se învârtă, aerul să se rotească. Apa era motorul lumii. Apa era schimbarea.

Aerul era spiritul, sus în tării. Între Pământ şi Aer era Focul.

Focul era oamenii. Focul era dorinţele lor, lucrurile care-i făceau să înainteze. Focul şi Apa erau schimbarea; Aerul şi Pământul erau ceea ce continua.

Oh, doamna Kowoloia n-ar fi avut probleme să le spună ce se întâmplase. Aerul uzurpase locul timpului şi al dorinţei. Lumea spiritelor venise pe pământ, precum fantomele, iar demonul focului Erjdha suflase peste dealuri.

Bătrâna doamnă Kowoloia n-ar fi avut probleme nici să ştie ce era Chung Mae.

Unii oameni purtau în spate greutatea lumii. Asta nu era vina lor. Nu trebuiau învinuiţi. Aerul şi Focul şi Pământul şi Apa fremătau înăuntrul lor exact aşa cum fremătau în afară. Făceau lucruri extraordinare şi trebuiau evitaţi, căci erau maelstromuri; şi trebuiau ţinuţi sub supraveghere, căci orice li se întâmpla lor, i se întâmpla lumii.

Astfel de oameni deveneau oracole ce trebuiau citite ca tulpinile de coada-şoricelului.

Aşa încât Kwan şedea şi cumpănea la înţelesul oracolului.

Ce-i spunea oracolul era simplu şi final, şi exact ce spusese Mae încă de la început.

Lumea lor veche şi mult iubită murise. Era bine s-o jelească. Dar nu se puteau opune mişcării. Apa, stârnită de Aer, îi schimbase cursul. Apa era timpul. Timpul se mişcase, şi încă foarte repede, şi la fel trebuiau să facă şi ei.

Iar bătrâna doamnă Kowoloia, de mult arsă de focul funerar pentru a se alătura lumii spiritelor, ar mai fi spus, de asemenea: nu te teme de prietena ta. Apa din Mae a reacţionat la Aerul uzurpator. Apa a luat-o pe sus.

Mae trăieşte în viitor.

Gândind acestea, uitându-se peste satul lor întunecat, Kwan lăsă să-i cadă din ochi picături calde. Iar mama ei i-ar fi spus: plângi, fiica mea. Lacrimile sunt bune pentru cei mâhniţi. Lacrimile te ajută să depăşeşti momentul suferinţei.

De ce au noimă, mamă? Lucrurile astea vechi. De ce au noimă? Când îmi spui că lumea veche a murit. De ce mă ajută să înţeleg?

Kwan îşi dorise ca fiul ei să fie modern şi priceput, într-ale ştiinţei. Eloii trebuiau să fie aşa, ca să trăiască în lumea aceasta, şi să lupte cu karzii dacă s-ar fi repetat situaţia. Dar fiul ei nu ştia nimic din înţelepciunea etniei lor. Şi avea să plece, aşa cum urma s-o facă în scurtă vreme Mae, pentru a se întoarce un străin.

Uită-te la oracole, ele supravieţuiesc viitorului.

Kwan se şterse la ochi şi coborî în salonul încă plin de oameni. Numele fiului ei era Luk. Era mare, tăcut, blând şi făcea parte dintr-un grup, nu era conducătorul lui. Era oare acum momentul? Îi văzu faţa. Era faţa unui om studios; era posibil să nu devină soldat. Era posibil să devină ceva mai rău decât un soldat.

Vezi apa? Vezi lacrimile? Vezi lumânarea ce arde în micuţa noastră barcă a dorinţelor? Va pleca de acasă, fiica mea. Asta e ultima lui iarnă în Kizuldah.

Aşa că Kwan se forţă să zâmbească şi adună cănile de piatră şi vorbi în şoaptă cu prietenele, nedorind să le deranjeze vizionarea.

Kwan fu bucuroasă s-o vadă pe Suloi acolo. Suloi avea să înţeleagă. Două perechi de ochi eloi se împletiră.

Kwan spuse:

— Îţi aminteşti de Mae? Vorbea tot timpul despre Covorul ei.

Foarte solemn, Suloi clătină o dată din cap – da. *Mae a fost oracolul nostru.*

Kwan merse la Luk.

— Fiule? După ce se termină asta, putem face o plimbare?

Băiatul aruncă o privire la prietenii săi, doi dintre fraţii Pin, toţi numai dinţi ieşiţi în afară şi dulci. Kwan era bucuroasă că fiul ei avea prieteni atât de buni.

Era neobişnuit din partea ei să ceară asta. Luk se uită la prietenii săi şi spuse:

— Pot veni acum dacă vrei.

Întinderea Covorului îl plictisea, poate.

Kwan avu grijă să nu-i spună cum să se îmbrace; băiatul nu voia să-şi audă mama spunându-i să-şi ia ceva gros pe el. Şi-şi promise în sinea sa, trăgându-şi cizmele în picioare, că nu-şi va lăsa grijile să pună stăpânire pe ea. Nu-l va cicăli cu învăţatul, nu-i va spune să aibă grijă la cheltuieli sau să-i scrie des. Nimic din ce-ar face el nu avea să poată umple golul rămas în urma plecării sale. Nimic din ce-ar face ea nu avea să-i facă viaţa mai uşoară dacă nu reuşea să zboare de unul singur.

Trebuie să discutăm de la egal la egal, îşi spuse ea.

Aşa că ieşiră împreună târşâindu-şi picioarele, iar fiul ei se încotoşmănase într-o haină din blană de oaie, un fular şi mănuşi, aproape prea grijuliu.

Iar asta o făcu pe Kwan să-şi spună: unde e mândria lui? Să fie oare Luk puţin cam prea tăcut, puţin cam prea plictisit?

Nu-ţi face griji, Kwan.

Ieşiră în curtea casei.

Kwan îşi întrebă fiul:

— Ce crezi despre Chung Mae?

Asta îl luă prin surprindere. Dacă s-ar fi temut de-o discuţie moralizatoare, asta l-ar fi liniştit.

— Nu prea ştiu, zise el într-un târziu. E o bună prietenă a ta. Îmi pare rău că nu se simte bine.

— Asta cred şi eu, desigur. Dar ce crezi tu că este ea?

Luk se uită înapoi la ea neîncrezător. Era o întrebare capcană? Adulţii puneau întrebări când cunoşteau răspunsul.

Kwan nu voia să joace un joc de ghicit.

— Sângele eloi din mine crede că este ceva foarte misterios.

Kwan se surprinse zâmbind şi ridicând din sprâncene, aproape luând în derâdere cele spuse. Stătură amândoi în lumina din curte.

Luk rânji. Înţelegea.

— E puţin înfiorătoare, spuse el.

— Bunica ta ar fi spus că este *oiya,* zise Kwan. Asta înseamnă „deranjată”, ceea ce înseamnă că elementele sunt în dezechilibru.

— Mulţi ar fi spus că este deranjată, zise Luk. Numai că s-a dovedit că avea dreptate.

Kwan păşi afară din curte şi începu să meargă spre ieşirea din sat, în susul dealului. Era atât de frig, încât stelele păreau făcute din gheaţă – de parcă propria sa respiraţie albă, vălurită, se ridica spre tării ca să le îngheţe. Stele şi răsuflare, e prea mult, îşi spuse ea. Nu poţi îndesa toată lumea eloi în ceva dintr-o dată.

— Eloii spuneau că stelele sunt locuri solide în aer, unde să se odihnească spiritele, zise ea. Sunt un fel de aer îngheţat.

— Ei bine, sunt făcute de fapt din foc, spuse Luk.

— Te gândeşti vreodată la eloi? îl întrebă ea.

Auzi foşnetul hainei din blană de oaie când băiatul ridică din umeri.

— Numai că sunt în parte eloi. Prenumele meu este eloi – cred. Nu pare să aibă vreo importanţă după cum mă tratează oamenii.

— Nu ai porniri bruşte de-a te ridica în picioare şi de-a mâna oile pe dealurile înalte?

Kwan auzi freamătul unui zâmbet.

— Nu. Nu simt nici pornirea să-mi tatuez picioarele.

— Ar trebui să încerci s-o faci, arată frumos.

— Ah, dar picioarele mele sunt puţin cam păroase pentru asta.

Glumea, dar era, de asemenea adevărat. Avea picioare de chinez.

— Şi-n armată nu ai voie cu tatuaje.

Băiatul suspină.

— Atunci ăsta ar fi un motiv bun să-mi fac un tatuaj.

Apoi spuse:

— Bine. Spune-mi despre eloi.

Aerul era nemişcat.

— Chiar vrei să ştii?

— Nu atât de mult cât vrei tu să-mi spui. Dar n-am de unde şti.

Bun, spuseră stelele.

— Bine. Voi vorbi eu. Dar dacă va cânta un caprimulg, va trebui să mergem înăuntru, fiindcă păsările pot vorbi cu aerul. Când cântă caprimulgul, e semn de avertizare.

— În legătură cu ce?

— Că trădezi secretele spiritelor. Sau că spiritul din corpul cu care vorbeşti nu este încă pregătit. Lucruri de felul ăsta.

— Mamă. Doar nu crezi asta, nu?

Kwan trebui să cumpănească.

— Nu tocmai. Nu cu partea conştientă a minţii. Dar, lucrurile astea vechi… vorbesc pe limba noastră. Spui doar ce-ar fi spus bătrânii din vechime şi ceva ţi se explică. Cumva, totul e mai uşor de suportat.

Chiar şi acum, apa se scurgea pe deal.

Luk vorbi din nou:

— E ceva legat de Pământul de sub noi, de faptul că e o fundaţie. Şi Aerul de deasupra, cu Focul şi Apa ca umplutura unui sandviş.

— Da, dar nu cred că astea sunt cuvintele potrivite.

— Ah. Sunt un tip modern, zise el.

Kwan spuse:

— Sunt două feluri de timp. Există timpul în mişcare, măsurat de ceasuri, şi există „Timpul”. Timpul este situaţia în care trăieşti. Tu-l faci, lumea îl face, mare parte din timp e ca un pumn pe care-l strângi. Faci alegeri şi nu te căieşti de ele, şi aştepţi să treacă anotimpul. Iar anotimpul constă din cele patru elemente, fiecare având caracteristicile şi puterile lui. Toate se învârt cumva la un loc.

Nici astea nu-s cuvintele potrivite, Kwan.

O, mamă Kowoloia, o, spirit al Aerului, Apei, Pământului, vorbeşte-mi.

Caprimulgul cântă şi când nu eşti pregătit să vorbeşti. Doarme pe drum, năucit de faruri, numai fiindcă asfaltul e cald încă.

— În Mae, toate forţele acestea sunt reunite. Aşa că Mae este Timpul. Înţelegi ce spun? Mae e ca o imagine a Timpului. Bunica ta ar spune că Mae a solidificat Timpul, aşa cum se solidifică apa în gheată. Iar gheaţa se sparge

— Când anotimpul stă să treacă. Înţelegi?

Nu încă. Luk aşteptă.

Kwan continuă:

— Aşa că Mae este Pământul, aşa cum sunt femeile – îşi trage puterile din femei, din Cerc, din Bugsy. Vezi cum se potrivesc?

Vechile cuvinte? Aşadar, o avem pe Mae, care este, în felul ei, mai mult ca Pământul, este o persoană a Pământului: înrădăcinată, cea mai imobilă dintre toţi oamenii. Dar mintea ei – mintea ei a fost umplută cu Aer; aceasta e Epoca Aerului. Aşa că este deranjată. Spiritul se încrucişează cu Pământul, este măturat de apele înfuriate, care reprezintă mişcarea, care atrag schimbarea.

Luk spuse:

— Mae este Pământul mişcat de Aer si mişcat de Apă.

— Da!

Kwan era mulţumită. Luk înţelegea.

— Ce este focul?

Şi-l amintea încă la vârsta de cinci ani, inocenţa întruchipată, despuiată şi şontâcăind. Şi-l amintea la şaisprezece ani, cât de moale şi de nedumerit arătase atunci când îl seducea Tsang.

— Chiar nu ştii? îl zgândări ea. Gândeşte. Ştii bine. Ea este deranjul – deci, ce-a fost deranjat?

Luk era stânjenit.

— Ah. Păi… Soţul ei şi toate alea…

— Focul este dorinţa, iar Focul s-a învolburat. Bunica ta ar fi spus că asta era de aşteptat. Dar Focul nu este doar sexul, este tânjirea, tânjirea după orice, aici, acum, pe Pământ. El ne face să avem copii, ne face să-i iubim, să ne iubim prietenii. Apa ne poartă pe sus, dar Focul ne face să înotăm.

Pe cer se vedeau stelele de foc.

Cam stângaci, uriaşul ei fiu îşi petrecu un braţ înfăşurat în blană de oaie pe după umerii ei. Kwan simţi cât de mică şi de fragilă trebuia să-i pară lui.

Arătă cu degetul spre stele.

— Vezi? În lumea Aerului, timpul nu există. Până şi Focul e nemişcat. Focul devine permanent.

Oare de ce plângea?

— Focul devine iubire. În Aer.

Luk rămase lângă ea şi ea nu era sigură ce simţea băiatul.

— Vezi? Vezi? Vezi?

Până şi sie însăşi, Kwan i se părea că vorbeşte ca o pasăre.

***

În martie, drumul fu terminat şi-n una dintre primele maşini care-l urcară se află Fatimah, de la Yeshiboz Sistemlar.

Fatimah întrebă unde se afla Mae. Sunni şi Kwan o întâmpinară cu zâmbete ferme.

— Mae a plecat, spuse Kwan.

Fatimah păru bănuitoare şi dezamăgită. Kwan fusese aliata ei.

— Unde? Pot s-o văd?

— O, nu cred, zise Sunni.

— Nu, spuse Kwan, scuturând din cap. Nu. S-a dus sus, între dealuri, să trăiască împreună cu o mătuşă bătrână. Acum are grijă de-ai ei.

— Da, spuse Sunni. Ce fericită e femeia care are familia ei! Nici măcar nu ştiam de existenţa mătuşii.

— Unde e satul ăsta?

Fatimah clătină vag din cap spre dealuri.

— Nu există drum într-acolo, spuse Kwan.

Fatimah stătea la intrarea in maşină, cu uşa deschisă între ea şi săteni. Deasupra ei, ruina teraselor era un amalgam de stânci.

— Mi se pare politicos să scot în evidenţă, spuse Sunni, că, pentru tine, nu va exista niciodată un drum într-acolo.

Faţa lui Fatimah era palidă şi răvăşită de neputinţă. Intră înapoi în maşină.

Maşina de ţesut a Cercului fu înlocuită din banii de asigurare. Avu loc o sărbătoare când sosi. Fondul Nouvelles Chung Mae comandase peste patru mii de gulere, destule să ţină ocupată până şi maşina. Fiecare Guler al Dezastrului avea ţesut în el ÎN ONOAREA LUI CHUNG MAE. În pachet, în engleză, se afla reţeta pentru un tort de mulţumire. Imensele sume de bani din vânzări fură distribuite celor din afara Cercului, precum şi celor din interiorul lui.

Bărbaţii repararǎ unele dintre terase, doar câteva, destule să planteze orez, destule să hrănească satul şi să lase în urmă o rezervă de grâne cât de cât suficientă.

Un buldozer pe care-l angajară veni şi luă ultimele ruine ale gospodăriilor Chu, Koi şi Han. Covoare, căni, haine ieşiră la suprafaţă, însă nu şi corpurile celor daţi dispăruţi.

În cele din urmă, la jumătatea câmpiei, găsiră un cadavru care trebuie să-i fi aparţinut lui Han Kai-hui. Kwan ajunse la

concluzia că Sezen fusese purtată de Viitură în viitor mai departe chiar şi decât Mae. Nu avea să fie găsită niciodată, poate doar într-o navă spaţială în drum spre lună.

Sus, pe deal, unde se aflase moscheea lor, sătenii se adunară pentru noi funeralii.

Şi Chung Mae fu adusă să asiste.

Chung Siao veni cu ea, ţinând-o de mână, făcând-o să tacă. Iar de cealaltă parte a ei stătea domnul Ken.

— Cine este? Cine este? întrebă Mae cu voce prea puternică.

— Han Kai-hui, bunicuţă, îi spuse domnul Ken. Ţi-aminteşti de ea. Era prietena din copilărie a lui Chung Mae.

Faţa lui Mae părea furioasă.

— Trebuie să fi murit foarte neaşteptat! A fost un accident?

— Da, bunicuţo, spuse Ken.

Domnul Ken se luptă să-şi ţină nemişcate mâinile ce nu-şi găseau astâmpăr. Faţa lui părea sleită de puteri, dar dârză. Cum poate îndura asta? se întrebă Kwan.

— Oh! Oamenii ar trebui să fie mai atenţi!

Mae alungă vestea cu o fluturare de mână. Bătrâna doamnă Tung nu putea învăţa. Se uită prin mulţime, scandalizată, ca o şopârlă furioasă.

— Iar copiii ar trebui să arate puţin respect! Unde e Han An, la înmormântarea propriei ei mame? Unde e Chung Mae, dacă i-a fost prietenă? Mae ar trebui să fie aici!

Totul începea să pară a fi o greşeală. Kwan străbătu mulţimea de săteni. Aceştia stăteau în hanoracele şi blănile lor de oaie, cu capetele înfăşurate în basmale. Focul fu înteţit în mare parte din mobilă veche şi kerosen, cu un covor înfăşurat în jurul cadavrului.

Poate Kuei suportă de dragul copilului pe care ea îl poartă în pântece.

Poate că suportă fiindcă împarte suferinţa cu Siao. E ciudat, ei doi şi ea. Cine poate şti cum de îndură situaţia?

Poate doar datorită iubirii. Focul din Aer.

Kwan înclină din cap spre amândoi, prinzându-le privirea. Apoi se uită adânc în ochii femeii de lângă ei, care nu mai era Chung Mae.

Kwan o admonestă:

— Bătrână trufaşă. Şi tu eşti moartă. Ai murit, fantomă trufaşă. Te-am iubit când erai în viaţă, dar acum ar trebui să fii un spirit, un spirit în aer. Eşti o boală. Las-o pe Mae măcar să-şi plângă prietena.

Ochii îi deveniră confuzi şi apoşi, gura tânără îi tremură ca a unei bătrâne. Pentru un moment doar, lui Kwan i se păru că o vede pe Mae.

— Mae. Câştigăm. Toată lumea foloseşte televizorul. Îl adorăm. Mae, te vrem înapoi.

— Ah! făcu doamna Tung cea îndărătnică, şi o împinse pe Kwan departe de ea.

Kwan văzu încleştarea din confuzia neputincioasă a feţei, din tremurul şi frisoanele ce străbăteau corpul femeii.

— Se luptă, e acolo, zise ea.

O prinse de mână şi continuă să-i vorbească.

— Vino, Mae. Te poţi întoarce. Bătrâna vrăjitoare nu-ţi stăpâneşte decât o parte din suflet. Restul e al tău. Întoarce-te, Mae!

***

Kwan o vizita pe Mae aproape în fiecare zi.

Siao şi Ken Kuei trăiau împreună cu Mae în ruinele caselor lor. Satul se hotărâse să nu privească asta drept un scandal. Amândoi bărbaţii o iubeau; sigur că aveau să stea alături de ea la necaz.

Numai grajdul şi colţul din spate al casei stăteau în picioare. Porţiunea afectată, rana, era o cicatrice de pietre clădite una peste alta, bandajate cu plastic. Lumina zilei intra prin ea, dar încăperea era călduroasă. Era loc pentru o sobă şi o masă, pentru un alcov cu un pat. Rămăsese şi o parte din pod, dar era nefolosit.

Kwan intra îndoită de spate prin uşa scundă şi se înclina cu respect în faţa bătrânului domn Chung, care şedea în singurul colţ rămas în picioare din bătrâna sa casă. Kwan aşeza mâncarea pe masă – pâine sătească, câteva legume uscate şi, uneori, chiar o sticlă cu vin de orez salvată din Viitură.

Siao şi domnul Ken îşi făceau amândoi de lucru cu gătitul. Politicoşi, îşi dădeau unul altuia cuţitul, soia. Kwan îl întrebase o dată pe Ken Kuei cum era să locuiască toţi trei la un loc.

— Oh, făcuse el. Nu e nicio problemă. Am trăit lângă Chung Siao toată viaţa mea. Am fost întotdeauna prieteni.

Kwan simţi o mândrie tăcută. Un asemenea comportament este posibil, îşi spuse ea, doar printre oameni cu adevărat civilizaţi.

Era mai bine pentru Mae să doarmă în propriul ei pat. Ar fi ajutat-o să-şi recapete firea. Cu siguranţă, bătrânei doamne Tung nu-i plăcea asta. Bătrâna creatură îşi trăda spaima: *De ce ne aflăm în locul ăsta?* Era confruntată cu faptul că locul ei nu era acolo.

Micuţul alcov al dormitorului era ţinut cât mai ordonat posibil de către domnul Ken. Bătrâna doamnă Tung şedea îmbufnată lângă fereastra cea mică. Stingea întruna lumina electrică; o ura. Aprindea lumânări. Domnul Ken le stingea. Lumânările erau periculoase într-un loc atât de îngrămădit.

— Bună, Siao, zise Kwan. Mănâncă?

El scutură negativ din cap: *Nu, nu mănâncă.*

— Spune c-o arde stomacul.

Stomacul ei se umflase chiar sub cutia toracică precum pieptul unui porumbel. Îţi dădeai seama doar uitându-te la cum arăta că ceva nu era deloc bine. Bătrâna doamnă Tung nu putea învăţa nimic nou, aşa că nu-şi putea aminti că era însărcinată ori unde era situată sarcina. Se simţea plină, aşa că nu mânca niciodată. Chipul înfometat al lui Mae devenea din ce în ce mai delicat. Mae începea să semene cu doamna Tung.

Kwan zise:

— Mae nu se împotriveşte.

Poate că n-a mai rămas nimic din Mae care să se împotrivească.

— Am găsit ceapa în vechiul meu depozit. Şi doamna Ozdemir, fie binecuvântată, îmi tot dă bucăţi din capra ei pentru Mae.

Era un capăt de ciolan afumat. Siao se duse după satâr.

— Faimosul satâr, spuse el.

Adăugă ceapa şi praful de curry ca să acopere gustul de carne râncedă. Şezură şi discutară despre treburile satului. Cei doi bărbaţi învârtiră friptura cu rândul.

Kwan se uită la frumoasele şi vechile rochii ale lui Mae atârnate într-un şir ordonat.

— A fost un an lung, spuse ea.

— Hâh. Mai degrabă un secol, zise Kuei.

— Îţi aminteşti aprilie trecut? începuse deja să vorbească oamenilor despre rochiile de absolvire, să le arate materiale, să se agite. Mereu se încălţa cu tocuri înalte pentru asta, îţi aminteşti?

— Oh! Dacă-mi amintesc!

Kuei dădu ochii peste cap de parcă nu mai văzuse niciodată ceva atât de frumos.

— Cu părul mereu prins sus. Mă uitam pe geam şi, văzând-o, credeam că visez, era ca şi când ar fi venit din greşeală în satul nostru cineva de la televizor.

Kwan zâmbi strâmb.

— Asta era efectul pe care-l voia.

— Era o altă Mae, spuse domnul Ken.

Pe care Mae o iubeşti tu? se întrebă Kwan.

Bătrâna doamnă Tung se foi incomodată şi frustrată.

— Unde e Mae? întrebă ea. Şi, Kuei, de ce mâncăm noi dintr-o capră bătrână? Nu poţi găsi ceva mai bun?

Siao făcu loc lângă el pentru ca domnul Ken să umezească pâinea. În colţ, televizorul lui Mae încă mai primea mesaje vocale. Kwan se gândi: probabil că Siao e cel care-o iubeşte pe Mae cea de acum… Covoare întinse si ecrane TV.

— Va trebui să mă întorc imediat la fete, îl preveni domnul Ken pe Siao.

Fiicele lui locuiau cu verişoarele lor la Ceainărie. Siao clătină din cap. Cei doi bărbaţi erau o familie.

Şi, îşi spuse Kwan, probabil că Siao e cel care-o ţine unită.

De-ndată ce fură gătite bucăţile de capră, serviră mâncarea. Kwan se aplecă în faţă.

— Mae? Mae, mănâncă ceva, te rog.

— Nu mi-e foame, zise bătrâna doamnă Tung. Kuei! Du-mă acasă. Am stat destul aici. E clar că Mae şi Joe nu se vor întoarce.

— Pentru copilul tău. Trebuie să mănânci, spuse Kwan.

— Ce… ce… ce…

Doamna Tung scutură din cap – nu, nu, din nou şi din nou.

— Despre ce vorbeşti? întrebă bătrâna. Nu-mi trebuie mâncarea ta, femeie! Vreau să merg acasă. De ce nu putem merge acasă?

— Şşş, bunicuţă, zise Kuei, venind de la sobă.

— Suntem aici de câteva ore!

Bătrâna doamnă Tung începu să plângă de supărare.

— Şşş, bunicuţă. Casa nu mai e; a fost luată de Viitură.

— Poftim?

Bătrâna doamnă Tung ridică privirea cuprinsă de groază şi ochii îi tremurară cu toată disperarea unei noi descoperiri.

Bătrâna doamnă Tung nu putea trăi decât în trecut.

***

Mae trăia, fascinată, în Aer.

Aerul era viaţa reală – toată viaţa deodată, căci făcea ca toate timpurile să fie unul singur. Pentru Mae, timpul reprezenta un mic-dejun cu totul la-ndemână. Se întindea peste eternitate şi se simţea dilatându-se, ieşind din Aer şi intrând în orice moment al vieţii sale.

Mergea pe jos la şcoală mână în mână cu fratele ei Ju-mei. Arunca în el cu ghinde şi alergau, râzând, de jur-împrejurul Singurului Copac.

Joe o dusese la o întâlnire în josul dealului, în Kurulmushkoy. Ceainăria de acolo gătea pentru tineri şi avea un radio.

Uluită, la şaisprezece ani, Mae stă într-un separeu şi ascultă U2. Au trecut doar doi ani de la plecarea comuniştilor; sunt o mulţime de lucruri noi. Joe pare să fie regele lor.

— U2 sunt din Ir Lang Da. Nu sunt englezi, nici americani. Au ţinut un concert mare, toate vedetele importante au cântat pentru oamenii săraci. A făcut înconjurul lumii. Mda.

Joe se uită în ceaiul său. Părul lui e tuns scurt, poartă un colier de crom. Joe este viitorul. Ochii lui sunt trişti.

— L-am ratat.

Mae e fermecată. Este emoţionată.

— Data viitoare nu-l vom rata, Joe, spune ea.

Îşi face curaj şi-şi pune mâna peste a lui. Asta doar fiindcă descoperă că şi ea simte la fel.

— Data viitoare, vom fi parte din viitor.

— Pe asta putem paria, spune el şi-şi vâră mâna în jeanşii strimţi şi scoate un sfert de riel. Îl trânteşte pe masă.

— Punem rămăşag! chicoteşte Mae, la şaisprezece ani, şi-şi acoperă dinţii cu mâinile, fiindcă ea crede că sunt imenşi şi-o fac să semene cu un cal. Dar ochii săi sunt fixaţi asupra lui Joe.

Şi-apoi acest timp se adună şi se împătureşte în el însuşi. Camera şi oamenii şi mirosul de apă fiartă şi de ţigări sunt cele care se prăbuşesc, nu Mae însăşi. Mae este întotdeauna acolo.

Mae poate face lucruri înspăimântătoare. Face să se umfle în pântece înainte să se nască. Poate simţi groaza şi chinul mamei sale fierbând în jurul şi-năuntrul ei. Aude sunet de pompare şi voci înfundate. Vede o lumină difuză. E ca şi când ai muri, o moarte uşoară de care nu te temi, fiindcă ştii că acesta este începutul.

Copilul nenăscut ştie şi el asta, conectat la Aer de propriul său viitor.

Trăim şi murim în eternitate. Trupurile noastre fizice ocupă lumea-balon. Lumea-balon are spaţiu, iar noi suntem blocaţi într-o parte a ei. Balonul se umflă şi noi suntem sortiţi să ne umflăm o dată cu el. Iar acesta este timpul.

Dar, oh, în Aer!

Aerul nu are timp.

Aerul este tot ceea ce a fost şi ce va fi, aşteptându-şi rândul să se reverse din punctul lui minuscul în lumea noastră iute trecătoare.

Iar viaţa lui Mae este legată de a altcuiva.

***

Este prima zi de şcoală din toamnă şi doamna Kowoloia vine cu fiica ei cea mică, Kwan.

Doamna Tung îşi spune: măiculiţă, dar serios mai e copilul ăsta. Iar doamna Kowoloia, oh, e-atât de frumoasă, de diafană. Pluteşte – şi toate broderiile alea!

— Doamnă Kowoloia, sunteţi frumoasă ca un fluture! tună doamna Tung, prinzând mâna clientei sale cu recunoştinţă, căci aceasta este prima elevă sosită în acel nou an şcolar. Curând, curtea va fi plină de copii.

Doamna Kowoloia spune:

— Doamnă Tung, daţi-mi voie să vă spun cât bine ne face asta tuturor. Să conduceţi o şcoală an de an. Şi ştim cu toţii ce educaţie aleasă aveţi.

— Ah! Dar toate cărţile mi s-au pierdut, tună doamna Tung, ridicând mâinile şi râzând pentru cei morţi.

Fetiţa pare serios pregătită de lucru şi nemulţumită că nu i se dă nimic de făcut.

— Kwan, draga mea, am nişte hârtie şi vopsele.

Kwan îşi încreţeşte nasul.

— Nu-i nevoie, zice Kwan. O să citesc din cartea mea.

De fiecare dată când băieţii joacă fotbal în praful alb din curtea mea, spun:

— Ahmet s-ar fi jucat cu ei.

Când toate fetiţele cântă sau sar coarda, închid ochii şi-mi închipui c-o aud pe Lily cântând cu ele. Lily a mea, pe care am lăsat-o să-mi scape şi s-a înecat.

Două fetiţe intră pe poartă singure-singurele. Una e înaltă şi costelivă, şi furioasă. Cealaltă e mărunţică, atât de mică încât bărbia îi loveşte pieptul când se îmbufnează.

Ştiu cine sunt ele, îşi spune doamna Tung, şi merge înainte, îndoindu-se de la mijloc.

— Voi sunteţi fetiţele care şi-au pierdut tatăl? întreabă ea.

Cea mai în vârstă se uită la ea cu o directeţe înfiorătoare.

— A fost împuşcat de comunişti.

— Şi care e numele tău?

Doamna Tung aproape speră că va fi Lily.

— Îmi place să mi se spună Missy, zice fata mai în vârstă. Aşa că toată lumea mă strigă Missy.

Se uită în jos la sora sa cu mândria unei mame.

— Ea e sora mea, Mae, spune ea într-un fel care-o face pe doamna Tung să-i vină să plângă, atât e de plin de dragoste şi grijă.

Micuţa e timidă. Ridică în aer o frunză de toamnă.

— E roşie, spune ea. Am găsit-o pe jos.

— Frunzele cad. Asta fiindcă vine toamna. Eu sunt doamna Tung.

— E frumoasă. Arată ca o pernă. Toată roşie.

— Unde e mama voastră? întreabă doamna Tung.

— Nicăieri, spune Missy cu răceală.

Missy tuşeşte şi din adâncul plămânilor săi se aude hârâitul caracteristic tuberculozei. Tuşeşte din nou, şi i-o dă în primire pe Mae doamnei Tung.

— Mae e isteaţă, spune Missy.

O îndeamnă pe Mae să înainteze, ţinând-o cu braţul pe după gât. Ochii ei solemni îi întâlnesc pe ai doamnei Tung. Doamna Tung simte o furnicătură pe şira spinării, de parcă Missy i-ar da-o pe Mae ca să-i poarte ea de grijă.

Missy tuşeşte din nou, doamna Tung e sigură.

Doamna Tung simte gustul Aerului.

— Vino, Mae. Mai avem o fetiţă isteaţă cu care vrem să faci cunoştinţă. Numele ei este Kwan.

Doamna Tung le pune faţă în faţă. Cea mai în vârstă e trasă la faţă şi deja cenuşie ca o fantomă.

Doamna Tung aruncă o privire la faţa rotundă a fetiţei şi i se pare că este ca un ou din care stă să iasă puiul. Aproape că poate vedea cum va fi această Mae – oh, isteaţă, da, dar nu în vreun fel pe care să-l poată forma şcoala. Se va transforma singură în Missy, ca să-i aducă un omagiu şi s-o iubească şi s-o păstreze în amintire.

Copiii fug în jurul ei, învârtindu-se ca praful, iar doamna Tung ii poate vedea ieşind din nou, transformându-se în Shen, în Joe, în Kan-hui. Este datoria ei să le ofere căldură, să-i trezească la viaţă cu iubirea sa.

***

Doamna Tung stă în bucătăria sa mare, cârpind şosete ude.

Le cârpeşti când sunt ude pentru ca atunci când se vor usca să nu se mai vadă cusăturile. Soţul ei bătrân, mirositor şi blând, este la câmp. Bărbatul ei cel tânăr este pe deal. Doamna Tung se simte grea şi apăsată, de parcă ar fi urcat într-un lift rapid. Este însărcinată şi ştie că pruncul nu este al domnului Tung. Devine conştientă că aude focuri de armă. Să se fi mutat războiul înapoi acolo?

Dintr-o dată, armele bubuie atât de tare, încât pare că s-ar afla în bucătărie. Doamna Tung sare. Aude un strigăt, venind de nicăieri.

Apoi totul e din nou nemişcat, numai praful rostogolindu-se în razele de lumină. Dintr-o dată, doamna Tung e sigură.

Kalaf este mort.

Ceva ce era în aer nu mai este acolo. Ca o muzică oprită brusc. Ca un miros neaşteptat de mâncare arsă. Este mort, îşi spune ea, şi voi primi o telegramă.

Pune şoseta pe masă şi cade pe gânduri. Nu va fi bine ca soţul său să vadă o telegramă despre un alt bărbat. Se gândeşte o clipă şi se întreabă de ce nu plânge, din moment ce nu mai e loc de îndoială.

Doamna Tung se duce pe Strada de Jos spre Ceainărie şi se strecoară pe-o parte în camera plină de bărbaţi şi fum de ţigară. Bărbaţii cu şepci de pânză ridică privirea şi se uită cu încruntare. Este o femeie, chiar dacă are acoperit capul. Numai târfele stau în cafenele cu bărbaţii. Doamna Tung se aşază la o masă şi începe să cârpească şosete. Se concentrează asupra acului şi-a firului. Dimineaţa trece. Clatină afirmativ din cap pentru un pahar cu ceai, dar nu-l bea.

Vărui ei, domnul Tui, vine şi-i spune c-ar fi bine să plece. Doamna Tung clatină doar din cap, căci descoperă că n-are încredere în sine să vorbească. Îşi ţine ochii la şosete.

Apoi, maşinăria din colţul camerei huruie. Doamna Tung vede umbra domnului Tui întorcându-se cu spatele la ea. Doamna Tung îşi aşază mâinile în poală şi aşteaptă.

Umbra se întoarce.

— Asta e pentru tine, spune el, aplecându-se, aşa încât ea să-i vadă faţa de morsă părând tristă.

— Trebuia să spui că aştepţi ceva, zice domnul Tui.

Doamna Tung ştie că, dacă va vorbi, va începe să plângă.

Vărul Tui se îndreaptă de spate.

— Aştepta asta!

Scutură telegrama spre bărbaţii de la bar.

O despătureşte şi i-o aşază în mâinile moi şi întinse.

Dragă prietenă, iubitul văr Kalaf a murit.

— A fost bun cu mine când eram tânără, zise toamna Tung şi mototoleşte telegrama de parcă ar fi faţa ei.

Faţa ei devine o cârpă numai bună de stors; simte cum i se scurge apa din ochi. Se ridică în picioare şi îşi stăpâneşte sentimentele, după care iese cât ai clipi din Ceainărie. Îşi ţine fruntea sus, se întoarce acasă prin coridoarele înguste dintre case şi nu poate spune nimănui că tatăl copilului ei este mort. Închide în cele din urmă uşa de la bucătărie şi-şi ascunde faţa în şosetele ude ale soţului ei.

Doamna Tung ştiuse înainte să fi putut şti.

Doamna Tung fusese un călător în Aer. Înainte să existe Aerul.

Aşa că Mae se duse s-o găsească.

Mae se întoarse la ziua Testului.

Mae înmuguri înapoi în vechea sa viaţă.

Cazanul fierbe; Joe şi-a mâncat orezul. Bătrâna doamnă Tung este condusă înăuntru, chicotind în sinea ei. Kuei o ajută, orb la propriul său viitor, la fel de orb ca această Mae sortită timpului, sortită muncii.

PENTRU *Chung Mae Wang*
DIPLOMĂ DE APRECIERE DIN PARTEA PROMOŢIEI 2020
ÎN DESIGN VESTIMENTAR

Şi de jur-împrejurul lor sunt câmpurile magnetice, arcurile care emană din focul din inima pământului – neobservate şi fără nicio importanţă pentru Kizuldah vreme de două mii de ani.

Până acum.

Se vede scăpărarea şi zumzetul şi umplerea minţii. Fiecare cale neurală este zguduită dintr-o dată.

Un fel de Hartă a întrebărilor a sinelui. Fiecare întrebare îşi are răspunsul complet.

Un zumzet şi-o zguduitură şi-n clipa aceea este imprimată pe vecie în eternitate, în Aer. O Hartă completă, neschimbătoare, neiubitoare, nenaturală.

Şi, oh, murmurând, uite că vine Formatul.

Mae trebuie să chicotească. Fusese un lucru atât de ieftin şi de minuscul, Formatul ăsta, ca şi casca spaţială de plastic a unui copil îndesată pe cap. Câteva linii de cod, o fărâmă de informaţii adăugate la amestec.

— Ciocolată. Simt miros de ciocolată, uguieşte bătrâna doamnă Tung.

Uite că vine, îşi spuse Mae-în-Aer, *uite că vine.*

Cazanul este lovit şi se răstoarnă. Se va răsturna pentru totdeauna. Acel cearşaf alb aburind, ca un linţoliu, se va agăţa şi va opări carnea slabă şi bătrână preţ de-o eternitate.

Mae este încercată de milă şi sare înainte, cu mintea zăpăcită şi tulburată de nefamiliara iminenţă a tot-timpului tot-deodată. Trage în lături linţoliul fierbinte.

Doamnă Tung? întreabă o altă Mae, cocoţată pe umerii vechii sale vieţi. *Unde sunteți, doamnă Tung?*

Mae-în-Aer caută sufletul etern.

În timp, doamna Tung ia mâna unei alte Mae. Pe faţa doamnei Tung sunt urme lipicioase, lăsate parcă de melci. Mâinile sale sunt băşicate şi albastre.

— Pot să văd! şopteşte doamna Tung.

Ochii ei se mişcă de la stânga la dreapta, tresărind, dar se mişcă la unison.

Doamnă Tung, sunt eu, Mae!

Aerul spunea:

— Pentru a trimite mesaje, du-te la zona numită Poştă aeriană…

Mae îşi priveşte şinele vechi alergând împiedicat printr-o curte virtuală şi exagerează amănuntele grafice. Se înglobează în piatra albastră. Văzut de la o distanţă destul de mare, orice este comic.

Aerul spune:

— Pentru o configurare de urgenţă, repetă-ţi doar numele de mai multe ori.

Şi Mae-în-Aer îşi aude celălalt sine spunând şi tot spunând:

— Mae, Mae, Mae…

Doamna Tung strigă la unison: *Mae! Mae!*

Clic.

Asta a fost. Exact asta a fost.

Un lucru atât de simplu, o adresă de căsuţă poştală. Nu e nevoie să vorbeşti despre suflete sau să te întrebi cum de s-au combinat amprentele voastre. Nu are nicio legătură cu Portalul ori cu Formatul ONU.

Tot ce trebuie să faceţi e să spuneţi împreună acelaşi nume când vă configurează căsuţele poştale.

Mae începe să râdă. Căsuţele lor poştale aveau acelaşi nume! Asta era problema. Aveau să aibă acelaşi nume pentru o eternitate – toată eternitatea, atât trecutul, cât şi viitorul.

Amprenta avea căsuţa poştală, dar amprenta era conectată întotdeauna la şinele real, la persoana reală care-o controla.

Tot ce trebuie să fac, îşi dă seama Mae, e să vorbesc cu doamna Tung cea reală.

Apă, spune bunicuţa Tung, rostind parcă o profeţie. Viitura din 1959 se întoarce învolburată, dar Mae a plecat.

***

Mae străpunse şi iar străpunse Aerul ca un ac de cusut, căutând sufletul real al doamnei Tung.

Mae stătea pe propriu-i umăr, vizită de dimineaţă după vizită de dimineaţă în podul doamnei Tung.

O văzu pe doamna Tung acolo, stând în scaunul ei, la nouăzeci de ani, cu vântul suflându-i în faţă, parcă tocmai întoarsă de la focul de tabără al cazacilor, aducându-şi aminte lucruri petrecute între dealuri.

— Tu eşti, draga mea Mae? o lua peste picior doamna Tung şi apoi râdea din nou cu durere. Ei, ei, vino şi stai lingă mine, copila mea, şi spune-mi toate veştile. Hu-hu-hu!

Mae se prăbuşea.

— Nimic, bunicuţă, numai rufe!

— Oh-ho-ho, îmi plăcea atât de mult să spăl rufele! Să le privesc cum atârnă în lumina soarelui, atât de colorate! îmi plăcea mirosul lor, aşa să ştii.

Asta fiindcă-i iubeai pe oamenii care le purtau, bunicuţă.

Şi Mae-în-Aer, pe propriu-i umăr, şoptea: *Bunicuţă, bunicuţă Tung, mă poţi auzi?*

Şi uneori părea că bătrâna faţă ca de pisică rămânea nemişcată şi ascultătoare, de parcă tocmai ar fi auzit o şoaptă.

Bunicuţo, bunicuţo, sunt aici.

— Hu-hu-hu, ciudat cum ne joacă feste mintea. Mi-am adus brusc aminte – oh, nu ştiu de ce – ceva cu mult dinaintea timpului tău.

Şi Mae-în-timp, tocmai întoarsă de la întins rufele şi servit tăiţei lui Joe, şi de la mirosit izul lui Siao din pod, se apleca în faţă, sperând ceva nou, vrând frumuseţe.

— Ce ţi-ai amintit, bunicuţo?

— Oh! flutură doamna Tung din mână. Mi-am amintit... nu ştiu de ce – hu-hu-hu – mi-am amintit de-un an când lanurile de orez erau pline de maci. Fără niciun motiv. Şi i-am lăsat toţi acolo, fiindcă muriseră foarte mulţi dintre tinerii noştri. Sărmane suflete!

Ochii ei bătrâni şi orbi încă scânteiau de bucurie. De parcă ar fi putut vedea eternitatea de dincolo de ei.

Iar Mae se ridica să plece şi Mae-în-Aer se prăbuşea înapoi la loc.

Apoi sufla şi năduşea şi se împingea înapoi spre o altă zi, o altă vizită.

Mae se urmă pe ea însăşi, se bântui pe ea însăşi, încercând să afle când fusese Mae aproape de bătrâna doamnă Tung. Credea că trebuie să fi existat o legătură mai apropiată, cea mai apropiată pe care o avuseseră până la ultima lor relaţie, până la starea finală.

Apoi, într-un sfârşit, Mae se întoarse la ziua de dinaintea Testului.

Mae-în-timp urcă apăsat scările spre camera doamnei Tung. Era o vizită de lucru. Avea mintea plină de rochii şi cum să le termine pe toate la timp lăsând de-o parte gulerele dantelate. Se simţea nerăbdătoare, o vibraţie a nervilor făcând-o să tresară când se prăbuşi în scaunul pe care doamna Tung îl păstra pentru musafiri. Vorbiră despre bărcuţele dorinţelor şi despre seminţele de dovleac. Mae din afara timpului putea vedea acum că bătrâna doamnă Tung era într-o dispoziţie misterioasă.

— Îmi amintesc ziua în care ai venit prima oară la mine, spuse doamna Tung de parcă sosise momentul să vorbească despre lucruri ultimative. Aşa cum într-adevăr sosise. – Mi-am spus: „Aceea o fi fata al cărei tată a fost ucis? E-atât de frumoasă!” Îmi amintesc că te-ai uitat la toate rochiile mele care atârnau pe fir.

Mda, mda, mda, amintirile unei doamne bune şi bătrâne, îşi spuse Mae. Îi răspunse, abia gândindu-se:

— Şi m-aţi întrebat care-mi place cel mai mult.

O altă Mae gândi: *Fii atentă, Mae, clipele astea sunt preţioase. Acum e ultima oară când mai au loc.*

Doamna Tung chicoti.

— O, da, şi tu ai spus că aceea cu fluturaşi.

Se ridică dreaptă în scaun de parcă şi-ar fi privit toată viaţa de pe un vârf înalt de munte. Aerul ce intra pe fereastră îi sufla părul.

— Aveam terenuri de tenis, ştii? Aici, în Kizuldah.

— Chiar aşa? zise Mae, prefăcându-se că nu mai auzise asta.

— O, da, o, da. Când erau aici chinezii, chiar înainte de venirea comuniştilor. Aici se afla o parte din armata chineză, şi ei, soldaţii, le-au construit. Toţi jucam tenis, jucam îmbrăcaţi în uniformele de şcoală. Oh! Erau toţi atât de chipeşi; toate fetele din sat erau atât de îndrăgostite!

Doamna Tung chicoti.

— Îmi amintesc, nu puteam avea mai mult de zece ani, şi unul dintre ei m-a adoptat, fiindcă a spus că semăn cu fiica lui. Mi-a trimis un ursuleţ de pluş după război.

Chicoti şi clătină din cap.

— Pe-atunci eram prea mare ca să mă mai joc cu ursuleţi de pluş. Dar le-am spus tuturor că ăsta era semn că ne vom căsători. Oh! Îmi doresc să mă fi măritat cu el.

Cu atât de mulţi îşi dorea bătrâna doamnă Tung să se fi măritat – de la cazacii ei la băieţii din celelalte sate şi, desigur, Kalaf al ei. Reuşise să-i iubească până şi pe cei cu care se măritase.

Totul e foarte preţios, îşi spuse Mae-în-Aer, *totul e foarte frumos, trebuie s-o ignorăm, ca să ne vedem mai departe de rufe.*

Şi Mae simţi suflul unui vânt, o mişcare în Aer.

Bătrâna doamnă Tung tresări uşor şi-şi întoarse capul şi încercă să chicotească.

— Ooh. Hu-hu-hu. Cineva tocmai mi-a călcat pe mormânt, spuse ea, în timp.

Şi-n afara timpului, vag şi confuz, ceva susură, ca o voce: *Mae*?

Oamenii aflaţi pe moarte spun că înaintaşii lor se întorc. Morţii stau alături de ei, îi consolează. Le oferă sărutări în vise. Missy zăcuse pe moarte vara, într-o cameră dintr-un pod unde era mereu cald şi mirosea a transpiraţie îmbâcsită în haine. Mama nu o lăsa pe Mae să o viziteze, de teamă să nu se îmbolnăvească şi ea. Dar Mae tot se furişa şi se minuna cuprinsă de groază de cercurile întunecate de sub ochii surorii sale şi de roua sudorii. Missy se uita la ea, şi spuse cu voce suavă:

— Nu-i aşa că-i minunat că tata stă întins atât de liniştit lângă mine?

Din nou: Mae?

Era doar o şoaptă, neclară, neformată, un vârtej, o bulboană în timp dintr-un loc unde nimic nu se poate mişca.

Mae-în-Aer se întinse după el, se întinse peste masa de mic-dejun a timpului.

Şi foarte brusc, incomplete cum erau, camera, spaţiul pe care-l conţinea şi corpurile din ea, se prăbuşiră ca nişte cărţi de joc.

Şi acolo, in straturi infinite ce se reflectau înapoi, se reflectau înainte, ţânc, copilă, femeie, bunicuţă, era doamna Tung.

Doamna Tung era o ceaţă instabilă din jurul peisajelor a trei sate pierdute între dealuri uitate. Doamna Tung era un desen şerpuitor al vieţii cuiva, o formă sinuoasă prin timp, împăturită în sine însăşi.

Împăturită în Mae.

Mae nu folosi un singur nume pentru a o identifica. Folosi toate numele: tânăra domnişoară Hu, Ai-ling, doamna Yuksel, doamna Tung, bunicuţa. Şi numele erau o ceaţă instabilă, şerpuitoare.

Şi întregul păru să se înalţe singur în semn de consideraţie, parcă. Se înălţă precum o fantomă.

Nu rosti nicio vorbă. Nu era nimic prins de capul său care să traducă şi să organizeze mesajele celorlalţi oameni. Se înălţă şi apoi se aşeză, adoptând cea mai probabilă formă. Dar putea fi împins pe deal în jos, făcut să se apropie de amprente.

— Ajută-mă, şopti Mae.

Şi întregul îşi ridică şinele îmbătrânit, tânăr, frumos şi-şi strânse părţile separate ca sute de eşarfe fluturătoare de şifon,

se adună pe sine, încercând să recunoască şi să înveţe într-un tărâm unde timpul şi învăţarea erau complete. Terminat însemnând desăvârşit.

Mae intră şi ieşi din viaţa aceea ca un şoarece printre scândurile duşumelei. Mae strigă, iar întregul încercă să-şi ridice fruntea în vreme ce doamna Tung dormea.

Mae îi şopti doamnei Tung în vise.

O soţie tânără se frământa într-un pat dintr-un sat numit Oglinzi. Mae încercă s-o conducă înapoi la momentul în care se răsturnase cazanul, când focul străbătuse Aerul.

Micuţa domnişoară Hu tremura pe iarbă, dormind lângă un foc de tabără, vânzând cai. Mae o strigă.

Bunicuţa scutură din cap, stând incomod într-un scaun de lemn, dormind în vise, în Aer.

Visele sunt o cale pentru şinele terminat din Aer să trăiască din nou, să aibă un înainte şi un după în care să gândească. Învăţăm de-a lungul eternităţii în vise.

Asta făcuse şi doamna Tung. Visul îi revenise toată viaţa.

Era un vis îngrozitor, mereu acelaşi. O prietenă, o fiică, chiar şi Lily, poate, aveau nevoie de ea. Ea, doamna Tung, făcuse ceva. Nu voise s-o facă, nu ştiuse c-o făcuse, dar era ceva ce făcuse. Uneori, momentul cel mai coşmaresc, furase cumva corpul prietenei sale.

Iar răspunsul era întotdeauna acelaşi.

Bătrâna doamnă Tung îşi ridică tot şinele ca pe-o mie de fantome jerpelite. Şi fu suflată de iubire spre un timp anume.

— Mae Mae Mae Mae Mae Mae…

Şi întâlni o prietenă, iar acea prietenă păru s-o toarne ca pe nişte eşarfe de mătase alunecoase spre un lucru anume.

Lucrul acesta era o parte din viaţa ei. Un moment din viaţa doamnei Tung care fusese luat şi îngheţat şi păstrat. Era ca victima unui incendiu, atât de afectată încât nu se mai poate mişca, înfuriată şi incompletă. Incompletă şi furioasă, după ce frumosul tipar trebuia să se fi terminat. Doamna Tung se aşeză pe ea cu tot şinele său şi se învălui în ea şi-o primi bucuroasă şi-o îmbrăţişă şi-o stăpâni. Fu reunită cu o mică, înăsprită, înrăită parte a propriei sale vieţi. O ţesu înapoi în frumosul covor.

Şi apoi spuse, foarte clar, citind poetul toată viaţa sa:

— Ascultă trestia cum o poveste spune, plângându-se de despărţiri.

***

Undeva în timp, ochii lui Mae tremurară şi se deschiseră din nou.

Era în bucătăria sa, din nou ea însăşi.

— M-am întors, reuşi să şoptească.

Se auzi scrâşnetul a două scaune când doi bărbaţi săriră de la masă.

Dar altundeva două spirite stăteau împreună parcă într-un pod făcând schimb de amintiri, unite pe vecie, amintindu-şi de poeţi.

— Trupul nu-i este ascuns sufletului, nici sufletul trupului, si totuşi niciunul n-are voie să vadă sufletul. În viitor, toţi vor putea sta de vorbă cu morţii lor.

26.

Mae, Siao, domnul Ken şi copiii lui merseră împreună cu paşi mari la sărbătoare.

Erau un nou fel de familie. Domnul Ken păşea înainte, linguşindu-şi şi calmându-şi cele două fiice care dădeau pe dinafară de nerăbdare să ajungă în piaţă, să-şi întâlnească prietenii.

Braţele domnului Ken erau pline cu bărcuţe de hârtie. Fiecare avea în ea, pusă în echilibru, câte o lumânare de tort. Fetele tot ţopăiau şi încercau să le ia, de parcă ar fi fost pline de bomboane.

— Aveţi grijă, aveţi grijă! spuse domnul Ken. Lumânările sunt prinse doar cu puţină ceară, iar astea sunt şi pentru mătuşa Mae şi pentru Siao.

— Dă-mi-o mie pe-a mea, spuse fata cea mare, încercând să pară mai matură.

Luă cu grijă o barcă din strânsoarea tatălui ei. Se uită la ea cu ochi experimentaţi.

— Ce se întâmplă dacă se răstoarnă lumânarea şi ia foc barca?

— Oh, ăsta e-un noroc: înseamnă că dorinţa ta ajunge mai repede la Ceruri.

Mae îşi spuse: cred că Kuei tocmai a inventat asta.

Dar, oh, cât era de chipeş, cu părul pieptănat, cu umerii laţi într-o cămaşă nouă şi frumoasă, cu pantalonii musculoşi în pantaloni largi, noi.

Mae şi Siao veneau încet în urma lor, ţinându-se de mână.

Siao îi surprinsese privirea şi rânjea.

— Te-am descoperit, spuse ea, tachinând-o. Ştiu că ai un amant. Dar nu sunt sigur cine este.

— Ah, acum m-am dat de gol, zise Mae.

Intră în joc, dar încă mai putea fi descumpănită de neobişnuitul obicei al lui Siao de-a transforma în glumă cele mai dureroase lucruri.

— Oamenii spun chiar că ai avut cândva o slăbiciune pentru fratele meu, Joe, zise Siao.

— Joe? Nu fi prostuţ. Poate când a fost mai tânăr şi mai elegant. Îmi plac doar bărbaţii eleganţi.

— Ah, făcu Siao, care până şi-n seara aceea importantă purta salopeta sa cenuşie de zidar. *Asta* e ceea ce vezi la mine.

Îi zâmbi lui Mae cu faţa sa frumoasă, felină. Aceea era faţa satului când acesta era frumos, ca a doamnei Tung. Îmi iubesc ambii bărbaţi, îşi spuse Mae.

Merse mai departe, îngreunată de satisfacţie şi sarcină. Mă simt ca o oaie pe păşune la vremea fătării.

— Stimată doamnă Chung! strigă cineva.

Doamna Hoiyoo, sora lui Kwan, flutura din mână de la o fereastră de sus.

— Rochia ta cea specială e atât de frumoasă!

Era diafană şi brodată.

— Shen Suloi mi-a făcut-o! strigă Mae înapoi.

— Fetele par încântate.

— Nu-şi mai încap în piele. Ne vedem acolo!

Piaţa satului era deja plină de oameni. Fiicele domnului Ken îşi văzură prietenii, ţipară şi o rupseră la fugă, strângând la piept bărcile dorinţelor.

Piaţa satului era proaspăt pavată cu piatră de culoarea mierii. Cândva nesupusul lor râuşor era acum ferm disciplinat într-un canal decorativ în zigzag. Podul care se mutase numai bine de pe Strada de Sus pe cea de Jos era acum ferm prins în loc cu mortar şi radia plin de becuri.

Cândva, becurile ar fi atârnat în Singurul Copac şi copiii s-ar fi aflat în leagăne, luându-şi avânt şi ajungând din ce în ce mai sus peste capetele participanţilor la sărbătoare. Copiii nici măcar nu mai simţeau acum lipsa copacului.

— Tată! Ne mai trebuie nişte bandă izolatoare!

Genghiz Atakoloo strigă aceasta de pe estrada de la marginea prăpăstiei. Pe estradă aveau să fie puse toate televizoarele din sat, ca să le vadă toată lumea. Tatăl lui, Enver Atakoloo, îşi mângâie mustaţa albă. Mae îşi amintea că prima sa mare slăbiciune fusese pentru domnul Atakoloo, care, în zilele acelea, era puternic şi mătăhălos, cu ochii lui negri şi ţepii bărbii negri şi

ei. În crunta zi în care îl omorâse pe domnul Pin şi fusese dus la închisoare, Mae plânsese. Joe venise în spatele ei şi-i spusese că trebuie să se obişnuiască cu asta, fiindcă, într-o bună zi, el, Joe, va omorî pe cineva şi va fi dus şi el la închisoare.

— Mi-e dor de Joe, îi spuse Mae lui Siao.

— Ştiu, zise Siao şi-i strânse puţin mâna.

Mae tuşi puţină fiere şi-şi trecu batista peste gură.

Dawn veni ţopăind, trăgându-şi mama, pe doamna Ling.

— Mama spune că nu mai sunteţi frumoasă, chicoti Dawn.

— Oh! exclamă mama ei.

— Spune că sunteţi în schimb un imam.

Dawn se pierdu în chicote.

— Unde vă este turbanul alb?

Continuă să râdă în barbă.

— Mae, zise Ling în semn de iertare.

— E plăcut să ţi se spună imam, spuse Mae, ridicând din umeri.

Şi, cât ai clipi, Kwan fu acolo cu Sunni, iar femeile se strânseră repede în braţe. Ken şi Siao şi fetele fură şi ei strânşi pe rând în braţe.

— Ei bine! suspină Kwan. Suntem toate aici.

— Nu suntem chiar toţi, spuse Mae.

Se gândi la Sezen, Kai-hui, doamna Tung, bătrâna doamnă Kowoloia. Radioul din maşina cuiva împrăştia în aer muzică lectro din Balshang.

— Ah, făcu Kwan. Într-adevăr.

Cântecul se stinse şi un Talent strigă iar şi iar că venea Aerul, că era Ziua Aer şi că aerul avea 27 de grade Aer.

Mâncarea veni pe picioare – copiii Pin îi aduseră lui Mae platouri cu mâncare. Oamenii îi îndreptară gulerul.

Tânăra domnişoară Doh se apropie, tânjind încă după iubire.

— Asta e ziua dumneavoastră, îi spuse ea lui Mae.

— Suntem toţi atât de norocoşi! zise Mae.

— Norocoşi? Kizuldah? spuse tânăra domnişoară Doh.

— Locuim sus, aşa că avem parte de ploi şi nu stăm în deşert. Poporul nostru a trebuit să se lupte ca să trăiască aici, să ştii asta. Ăsta era cel mai preţios loc.

Mae ridică privirea spre dealurile ruinate.

— Am fost izolaţi de toată nebunia până chiar la sfârşitul ei.

Mae se uită la domnişoara Doh şi văzu că aceasta nu se simţea norocoasă, izolată între dealuri, dar era important ca ea să recunoască adevărul lucrurilor.

— Noi suntem ultimii, vezi tu, spuse Mae. Ultimele fiinţe umane. După noaptea asta, pretutindeni, vom fi altfel.

Ceainăria avea o marchiză nouă, mese şi scaune aşezate afară pe noul pavaj. Bărbaţii jucau cărţi sau domino; unele dintre femei croşetau. Mae simţi un freamăt constant ca de boală în stomac. Brusc, se simţi rău şi se lăsă uşor jos.

— Hai să stăm jos, ce zici? sugeră Sunni.

Domnul Ali se ridică şi-i oferi scaunul său. Mae se aşeză, încă ţinându-l pe Siao de mână. Kwan părea să scânteieze ca un cuţit ce este ascuţit. Aruncă o privire spre Sunni, iar Sunni se ridică pentru a aduce ceva sau pe cineva.

— Mă întreb… – începu Mae.

Erau prea multe lucruri de întrebat: unde se afla acum Joe şi ce făcea; ce-ar fi făcut Sezen cu Aerul dacă ar fi trăit; ce se va întâmpla cu satul lui Mae după Aer.

Suloi îşi trase scaunul mai aproape, apoi doamna Pin şi doamna Doh făcură la fel. În sunet de scaune târşâite, Cercul se adună pe nepregătite. Ieşiră la iveală pipele de lut şi tutunul. Siao se lăsă pe spate şi-şi împărţi ţigările cu Kuei.

Discuţiile fură uşoare şi distante, despre Soong Chang, care urma să se mărite cu unul dintre băieţii Pin. Doamna Pin probabil că era emoţionată. Înaintau planurile? Siao se ridică şi-şi lungi gâtul, încercând să prindă privirea cuiva.

— Trebuia să nu fi mâncat nimic, spuse Mae.

Îşi puse farfuria jos.

Mâncarea era pur şi simplu foc, îi rodea stomacul ulcerat.

— Ooh! Atâta emoţie! zise ea.

Sunni se întoarse cu doamna Kosal.

— Noua toaletă din casa mea funcţionează acum, Mae, dacă va trebui s-o foloseşti.

Parcă la un semn, Siao, Kuei şi Kwan se ridicară în picioare.

— Hai, Mae, draga mea, trebuie să vezi cum a reuşit doamna Kosal să restaureze casa.

Mae chicoti.

— Trebuie doar să folosesc toaleta.

Doamna Hoiyoo veni şi ea acolo, într-o clipită. Din noaptea Viiturii, sora lui Kwan îi devenise o prietenă mult mai bună. Din cine ştie ce motiv, avea cu ea un prosop.

— Toate vrem să vedem noua casă, spuse Sunni. E mai bine decât să stăm degeaba, aşteptând să vină ora unsprezece.

La radiourile din jurul lor, Yulduz cânta despre Soartă, spunea că soarta naţiei e ca soarta unei singure persoane.

Aşa că admirară cu mare atenţie vopseaua de pe peretele doamnei Kosal şi căzură de acord că nu se mai vedea nici urmă de stricăciune, iar Kwan o trase pe Mae în toaletă.

— E 10,40, anunţă doamna Kosal.

Zâmbetul îi tremură.

— Nu fi speriată, îi spuse Mae.

Kwan şi Sunni se uitară cu o privire fals-admirativă la toaleta modernă.

— Oh, au lucrat atât de bine… uită-te la asta!

— Atât de comod şi de igienic, zise Kwan.

— Apă caldă, spuse Sunni admirativ.

— O să mi se facă rău, zise Mae cu reţinere. Voia să rămână singură.

— Sărmana de ea, spuse Kwan, nevoind s-o părăsească acolo.

O mângâie pe spate. Se uită la Sunni, iar Sunni fugi brusc afară.

— Sunt bine, zise Mae.

— Se mişcă? întrebă doamna Kosal.

Mae se aruncă în faţă şi delicioasa salată de peşte a doamnei Pin îi ţâşni lucioasă pe gură.

— Poftim, spuse Mae. Asta a fost.

Sunni, zâmbind, îşi vârî capul pe după uşă.

— Putem intra? întrebă ea cu voce luminoasă.

Îşi croiră drum printre femei, iar Ken Kuei şontâcăi până în faţă şi-apoi rămase locului, uşurat. Siao stătea respectuos în spatele lui.

— *Ah,* zise Mae, toată lumea. Noua toaletă a doamnei Kosal nu e mai fascinantă decât Aerul. Hai, toată lumea, sau o să pierdem spectacolul.

Se uită la Kwan.

— Mă simt mai bine, sincer.
De data aceasta, cei doi bărbaţi ai ei o apucară, fiecare de câte un braţ.
Mae întrebă:
— Kuei, ce fac fetele?
— Fac bine; sunt cu verii lor. Gândeşte-te la tine măcar o dată.
În faţa casei era o mulţime de oameni. Stăteau în linişte, întorşi cu spatele la ecrane, farurile maşinii, radiouri şi mâncare. Stăteau cu faţa spre casa Kosal, aşteptând-o pe Mae.
— E bine, le spuse Kwan cu o voce melodioasă.
— Şi toaleta doamnei Kosal e foarte modernă, spuse ea, stârnind râsete izolate.
Hatijah veni în faţă cu o barcă de hârtie. Începuse să poarte pantaloni negri, ca fiica ei.
— Stimată doamnă Chung, spuse ea. Ţi-ai pus o dorinţă?
— O, nu! Am uitat, zise Mae, şi luă braţul doamnei Ozdemir în semn de recunoştinţă.
— Grăbeşte-te, spuse Kwan.
Se părea că toată mulţimea o împingea pe Mae înainte, spre micul lor pârâu.
De la Viitură încoace albia era mai adâncă. Micul lor pârâu avea maluri întărite şi era canalizat spre marginea pieţei, unde cădea sub forma unei cascade. Mae fu susţinută când îngenunche lângă el. Focul din pântecele ei se mişcă din nou.
— Mai vreau o barcă! exclamă ea. Una pentru copilul meu!
Se uită în spate şi acolo erau cu toţii, toţi sătenii. Shen se alăturase soţiei sale şi toţi copiii Pin stăteau îngrămădiţi de jur-împrejurul lor.
— Ia-o pe a mea, zise Ling Dawn.
Două bărci de hârtie cu lumânări de tort.
— Aprinde lumânările mai întâi, dacă nu, bărcile vor pleca de lângă mal cu ele stinse, spuse Dawn.
Kwan îi puse în mână o brichetă. Mae aprinse prima lumânare şi lansă barca la apă. Barca era făcută după vechiul model. Părea să nu absoarbă apa. Era stabilă şi porni în larg, rotindu-se, ducând cu ea focul. Mae o prinse pe-a doua, începând să se simtă încrezătoare în sine, cu atâţia oameni care se uitau la ea –

şi a doua barcă a dorinţelor sale fu purtată în larg, separat de prima.

— Asta e, spectacolul s-a terminat, spuse ea.

Se întoarse şi văzu ambele bărcuţe căzând brusc peste marginea cascadei.

Apoi se mişcă.

Tot stomacul se ridică, strâns ca o pernă dură. I se opri în gât şi ceva se rupse. Urmă un alt val; îşi simţea gâtlejul încleştându-se, relaxându-se, împingând ca un şarpe. Copilul se blocă şi pântecele începu să i se zvârcolească.

— Vine, reuşi ea să icnească.

Pe estradă, televizorul domnului Kwan era luminat de faţa Talentului tigru.

— Aproape că e aici, oameni buni, tună Talentul. *Peste numai două minute, va avea loc a doua venire a Aerului. Număraţi cu toţii?*

Vocea ei ascuţită, înaltă, firavă, începu să numere.

— Un minut şi cincizeci şi şapte de secunde.

Imaginea se mută la mulţimile din faţa Adunării Naţionale din Balshang. Preşedintele număra.

Mae vomită şi vomită, dar nu se mişcă nimic. Pieptul i se umflă.

În Singapore, un dragon dansator se mişca prin mulţime.

Împinge!

Bătrâna doamnă Tung se lupta cu ea.

Dragonul din ea se mişcă. Boţul urcă şi se înţepeni şi Mae nu mai putu respira.

Tot corpul îi tresări şi se zbătu. Kwan strigă ceva. Mae simţi mâini, mâini pe încheieturile sale, totul din jurul său era lipicios de transpiraţie; n-o putea auzi nimeni, era încinsă şi udă leoarcă.

— Un minut, treizeci şi cinci de secunde.

În New York, oamenii se ţineau de mâini şi cântau:

— „Am auzit azi veştile, oh, mamă…”

În Kizuldah, focurile de artificii ale domnului Wing erupseră, pârâind deasupra câmpiilor străvechi. Foc albastru şi alb dănţui în aer, plin de fum, coborând în jerbe ca o zăpadă făcută din

lumină. Lumina dănţui şi ea pe apă. Câmpurile irigate erau pline de bărcuţe făcute din apă, desenând traseul canalelor seculare.

Mae se forţă să tragă aer în piept. Acesta intră însoţit de un pocnet slab, şerpuind peste vietatea din gâtul său. Scoase din nou un icnet puternic când urcă voma şi se îndoi de mijloc.

— Patruzeci şi nouă de secunde.

În Japonia se construise o clădire numai din lemn pentru a marca sărbătoarea, şi tresăltau baloane, gata să fie eliberate.

Focul îi ardea interiorul nărilor. Totul se forţă, împingând – stomacul ei gol şi înfometat, gâtlejul zgâriat – totul se mişcă şi ceva se înţepeni cu puţin înainte de gură, ca tot ceea ce voise ea întotdeauna să spună:

Te iubesc, Kuei. Te iubesc, Siao.
Kwan, eşti o prietenă adevărată.
Sunni, îmi pare rău, dar acum suntem prietene, nu?
Sezen, eu sunt mama ta.
Joe, vei fi întotdeauna soţul meu.

Şi, ca o bulă, ceva se sparse.

— Mai sunt zece secunde.

Lui Mae îi cedară genunchii; şi se mişcă, se mişcă ceva încastrat. Îl simţi mişcându-se – mişcându-se din voinţă proprie – şi corsetul se rupse şi ceva zaharos şi dulce se scurse brusc afară.

Kwan striga peste toată acea gălăgie şi-o mângâia pe Mae pe gât.

— Vine. Naşte pe gură.

Şi-apoi veni Viitura.

O scăpărare şi-o cădere pe spate, după care o cascadă de sunet/ gust/ imagini, ridicându-se din pământ, prinzând foc. O viitură de Aer vuindu-i în cap cu sunet de clopote, măturând stricăciunile Formatului precedent.

Mae îşi spuse: de data asta va fi bine, de data asta va fi sigur.

Oamenii fură amprentaţi din nou.

Datorită lui Mae, era vorba tot de Formatul ONU. Nu era Formatul ONU care o îmbolnăvise pe ea, ci programul căsuţei poştale. Un Format diferit nu era necesar. Ii scrisese şi-i spusese asta lui Bugsy. Bugsy scrisese un al doilea articol puternic: „Vrem să ne conducă sufletele o companie?”.

În aer, ca păsările, erau voci şi strigau în toate limbile: *Salut! salut! salut!*

Mae le înţelese, înţelese toate limbile; testă argoul de New York, reţinerea şi mândria Japoniei, valurile de sare ale propriilor ei oameni.

Şi Bee Toh Vang.

— Veniţi de cântaţi un cântec de bucurie!

Aerul îmboboci la fel de tandru ca însăşi cunoştinţele; lucru după lucru fu învăţat, iar ignoranţa fu vindecată ca o rană supurândă. Maşini, telefoane, Regele Angliei, yenul japonez, euro, naveta spaţială, moleculele de fier de pe vechile discuri de computer.

Şi fantomele vesele. Veniră în fugă chiar în timp ce Mae se înăbuşi şi se încordă pentru o ultimă dată.

„bugsy@nouvelles: Iubito! Scumpo, ai reuşit?”

„Copilul meu! Tocmai mi-am adus pe lume copilul!”

Bee Toh Vang bubui, Bugsy execută un dans virtual în aer şi Mae se uită în jos, sub lumina pârâitoare.

„tunch@kn: Ei bine, Mae, ai câştigat. M-ai înfrânt chiar şi pe mine. Am câştigat cu toţii.”

„chungl@arm: Sal’tare, mamă, arată-ne Kizuldahul. Putem vedea cu ochii tăi, mamă!”

Şi Mae se uită în jos la vietatea care-i atârna din gură. Sunni întinse o mână, Kwan cealaltă şi braţul lui Kuei îi era petrecut pe după cap.

Nou-născutul era micuţ, de mărimea unei mâini. Cum de putea fi atât de mic? Şi era negru ca tăciunele – înnegrit de acizi. Degeţelele lui păreau topite laolaltă şi micile organe genitale erau o materie amorfă de carne arsă, iar ochii îi fuseseră pârjoliţi, închişi.

Şi copilul radie – zâmbitor, voios, uluit.

Bebeluşul fusese Formatat.

Era plin de Beethoven, istoria Karzistanului, vocile isterice de bucurie transmise în direct din Beijing, un nou zid de muzică Collab rostogolindu-se peste peisajul din New York şi o neaşteptată şi uriaşă mână caldă de iubire întinzându-se în el. Mae îi vorbi prin Aer.

— Micul meu viitor. Eşti orb, dar nu va trebui să vezi, căci noi putem vedea cu toţii în locul tău. Nu ai mâini, dar nu vei avea nevoie de mâini, căci mintea ta va controla maşinile şi acestea vor fi ca nişte mâini. Şi urechile ţi-au fost arse, dar vei auzi mai multe într-o oră decât am auzit noi cât am trăit.

Mie mi se spune mama ta.

Apoi Mae ridică privirea.

— Ești în viață, zise Kwan.

— Cu toţii suntem, spuse Mae şi prinse copilul ce se legăna în aer, iar tatăl lui se întinse după el, îl luă şi-l legănă la piept.

— Arde! chicoti Kuei. Copilul arde.

Dar îl legănă mai departe la piept.

Lumina pâlpâi şi pârâi o ultimă dată; focurile de artificii din Kizuldah căzură şi dispărură în nimic. Kwan o îmboldi. Mae şi Kwan, Sunni, Siao, Kuei şi noul lui fiu, bătrâna doamnă Tung, se întoarseră cu toţii şi păşiră împreună în viitor.